

דגמלא



ספר

תורות והלכות

הוא ליקוטי הלכות מסודר
מחדש לפי סדר התורות

נר

ז"ל לאלפי לומדי התורה הזמנית העולמית



מהדורת מיוחדת ללומדי התורה הזמנית

קונטרס זה הוא דוגמא מהספר 'תורות והלכות' בו מובא התורות בליקו"מ עם הלכות והתפילה שעליה.

הקונטרס יו"ל ע"י ארגון "תמימי דרך" שע"י עמותת נחלת חן. לעי"נ ר' אלעזר ב"ר שלמה יהודה, איטא בת ר' דוב בעריש ולהצלחת ישיועת ר' בנימין יעקב נתן בן איטא וויצהנדלר ובני ביתו בכל מיני דמיטב.



קונטרס זה יוצא ללומדי התורה הזמנית - התורה שאיתה לומדים רבבות אנשי שלומינו בארץ ובתפוצות, במשך תקופה של ב' או ג' חודשים כמו שאמר רבינו הק':

דְּבַר עֲמָנוּ כְּמָה פְּעָמִים שְׂרָצוּנוּ חֶזֶק מְאֹד שְׁנֵלֶךְ עִם הַתּוֹרוֹת שְׁגָלָה. דְּהֵינּוּ לֵילֶךְ תַּחֲלָה אֵיזָה זְמַן עִם תּוֹרָה פְּלוּגִית בְּעֶרְךָ ב' או ג' חֳדָשִׁים, דְּהֵינּוּ שְׂיִהְיוּ כָּל עֲבוֹדָתוֹ וְהַלּוּכוֹ בִּירְאָת ה' עַל פִּי הַנְּאֻמָּר בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה, וְכָל תַּפְלָתוֹ וְשִׁיחָתוֹ יִהְיֶה לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ לְמָה שְׁנֵאָר מֵרַב בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה, וְכֵן יִתְנַהֵג אֵיזָה זְמַן. וְאַחַר כֵּן יֵלֶךְ אֵיזָה זְמַן עִם תּוֹרָה אַחֲרָת, וְכֵן אַחַר כֵּן, עַד שְׂיִגְמַר לֵילֶךְ עִם כָּל הַתּוֹרוֹת. וְדְבַר כְּמָה פְּעָמִים מְזָה. אֲשֶׁרִי מִי שְׂיֵאָחֵז בָּזֶה:

ברסלב'ר חסיד קח לך זכות בפעולות ארגון תמימי דרך להפצת התורה הזמנית

אם ברצונך ליטול חלק בפעילות המבורכת של חבורת "תמימי דרך", בכל צורה שהיא - הן בגוף והן בממון, פנה עוד היום ל-0527148323.

ספר תורות והלכות

תורה נו

הנה הספר שלפניכם הוא קנקן מלא ישן השלימות שבכל ספרי רבינו הקדוש רבי נחמן בן פיגא מברסלב, מאחר שהוא חיבור בן חמה ולבנה, בן הרב רבינו הקדוש לבן תלמידו נאמן ביתו הממשיך דרכו לדורותיו רבי נתן מברסלב, שהוא מבאר את כל התורה שבכתב ובעל פה בספרו ליקוטי הלכות על פי הקדמותיו ויסודות שקיבל מרבו המובאים בליקוטי מוהר"ן ובשאר ספריו. ועד עתה שני המאורות האלו היו בשני ספרים וכל אחד היה צריך בעצמו לחברם ביחד, ומהסיבה הזאת הרבה לא זכו לטעום מהאור האמיתי השורה על ספרי ליקוטי הלכות, כי אין מי שיבין את דבריו לאמיתו אלא אם כן הוא יודע היטב התורה שבליקוטי מוהר"ן שעליה בנוים החידושי'ן הקדושים של התלמיד. והנה לשונו בהקדמתו לליקוטי הלכות: "פי דברי רבינו ז"ל הם עמקים ורחבים מאד, ובכל תורה ותורה יש פמה וכמה הקדמות וענינים וחדושים נפלאים, בכל החידושים שה' נתברך פקח עיני לחדש בהם, כלם קשורים ומהדקים בקשורים הרבה בדבריו הנוראים והקדושים, ובכל מקום שמתרחב הדרוש והחדוש שחדשתי בעזרת ה' יתברך, בכלם צריכין לחזור בכל פעם לכל חלקי התורה שגלה רבינו ז"ל שפלולה מחלקים ופרטים הרבה מאד. וכאשר שמעתי מפיו הקדוש ז"ל שאמר על החידושים שלי, שאין מי שיבינם היטב, מחמת שצריכין לזכר היטב מאד את דברי תורתו הקדושה, ולהיות בקי בכל חדריו ופרטיו ודקדוקיו. ועליכן הכרחתי בכמה מקומות להאריך ולהרחיב הדבור ולחזור ענן אחד פמה פעמים, אולי יפנס בלב המעיין תכן הפונה האמתית, לידע החדוש על בריו" עד כאן לשונו. והנה כאן בספר הזה חמה ולבנה מקובצים, כלומר שחיברנו את דברי רבי נתן המפוזרים בליקוטי הלכות אל דברי רבינו שעליהם הם מיוסדים, ועל ידי זה יכולים לטעום את נועם דבריו, להבין את עומק עצותיו הנפלאות, ואת

עוצם התחזקותו! אשרי שיאחו בו!





תורה נו





תוכן העניינים

הלכות סודרו כפי סדר כתיבתם

א	תורות והלכות תורה נו
	שיחות השייכות לתורה
ה	ליקוטי מוהר"ן
כ	קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש
כ	קיצור ליקוטי מוהר"ן
כג	ליקוטי עצות
כז	ליקוטי עצות מהדורא בתרא
כט	ליקוטי הלכות
כט	הלכות נטילת ידים שחרית הלכה א (חורף תקסו)
לא	הלכות ברכת השחר הלכה א (חורף תקסו)
לב	הלכות קריאת התורה הלכה א (אדר תקסו)
לו	הלכות משא ומתן הלכה ב (סוף חורף תקסו)
לח	הלכות נטילת ידים לסעודה ובציעת הפת הלכה א (סמוך לפסח תקסו)
מג	קצת ראשי פרקים מהלכות נטילת ידים ובציעת הפת הלכה א
מג	הלכות ברכת המזון ומים אחרונים הלכה א (אחר שבועות תקסו)
מה	הלכות תחומין וערובי תחומין הלכה ב (חורף תקסו)
מז	הלכות ראש חדש הלכה ג (ניסן אייר תקסד)
סא	הלכות פסח
עח	הלכות פורים הלכה א (אדר תקסח)
פח	הלכות נזקי ממון הלכה ב (קייץ תקסח)
צא	הלכות גטין הלכה א: (קייץ תקסח)
צד	הלכות יבום הלכה ב: (קייץ תקסח)
ק	הלכות אונס ומפתה: (קייץ תקסח)
קב	הלכות סוטה הלכה א: (קייץ תקסח)
קו	הלכות מאבד ממון חברו ומסור הלכה ג (קייץ תקפ)
קי	הלכות הכשר כלים הלכה ג (חורף תקפה)
קטז	ליקוטים מתוך ליקוטי הלכות (נשיאת כפיים א. חורף תקסו)
קטז	כי אשא אל שמים ידי (נשיאת כפיים א. חורף תקסו)
קטז	השלום תלוי בדעת (ציעית א. אחר שבועות תקסו)

עמלק כרוך אחר שבט דן (ד' פרושיות א. אדר תקסז) קיז
 הדיבור הוא בחינת הידים (בשר שנתעלם מהעין ב, ח. תקסז) קיח
 כשהסטרא אחרא נאחזת בקדושה גבוה אינה יכולה לפגמה (חלב ודם א, ג. תקסז) קיט
 שרי אלפים (תערובות א, ו. תקסז) קכ
 עבר ושנה הותרה לו (מאכלי עמו"ם א, ח. תקסז) קכ
 אריכות ימים הוא בחינת השגת החכמה (כיבוד אב ואם א. תקסז) קכ
 מחנה דן מאסף לכל המחנות (אבידה ומוציאה א, ג. תקסח) קכא
 הצדיק משבר תאות ממון משבר הניצוצות ועושה מהם תורה (שבועות א, ה. קיין תקסח) קכא
 מקוה חסד עליון (פריה ורביה א, ז. קיין תקסח) קכב
 ימים בחינת מידות (גילוח ב, א. סוף קיין תקע"א) קכד
 כי אשא אל שמים ידי (נטילת ידים שחרית ב, א. אדר תקעד) קכד
 מחלוקת דקדושה (תפלין ד, ד. אייר תקעד) קכה
 זה ינחמינו ממעשינו ומעצבון ידינו (נטילת ידים ג, א. חשון תקעה) קכו
 מידת ימי מה היא (תחומין ג, א. אדר תקעה) קכז
 פרנסה בנקל לפי שלימות הדעת (יום טוב ג, א. סיון תקעה) קכח
 שלום על ידי שלימות הדעת (חלב ודם ג, א. סוף חורף תקעו) קכח
 נפש חיה הוא שמו (ערב ג, לד. אלול תקע"ט) קכט
 אני ולא מלאך (גשין ג, כא. קיין תקפ) קל
 ניצוצות הכלולים בכסף וזהב (ציצית ה, כד. חשון תקפא) קלא
 עיקר המשכת החיות על ידי הגבלת האור (תפלין ה, לז. כסלו תקפא) קלא
 הבכורה היא בחינת מלכות (ברכת השחר ג, ח. כסלו תקפא) קלב
 נפש חיה הוא שמו (שם כב) קלב
 רוח הדופק שבלב נמשך ביותר לתוך הידים (תפילה ד, כב. חורף תקפא) קלו
 שם (דברים הבאים בסעודה ד, ו. אלול תקפא) קלז
 נפש חיה הוא שמו (שבת ה, ג. אדר תקפג) קלח
 מקוה של שער החמישים (תחומין ה, ח. אייר תקפג) קלט
 במקומות הנמוכים יורדת הקדושה הגבוה מאד (שם זג) קלט
 שער החמישים (בהמה וחיה טהורה ד, טו. סיון תקפד) קמ
 הניצוצות בממון (עבודת אלילים ג, י. אדר תקפה) קמ
 נפש חיה הוא שמו (מילה ד, יא. אדר תקפו) קמ
 נפש חיה הוא שמו (עדות ד, יב. סוף קיין תקפז) קמב
 ניצוצות בממון (גביית מלוה ד, חורף תרפח) קמב
 שטו העם ולקטו – בשטותא (הראשה ד, טו. ניסן תקפח) קמג

נפש חיה הוא שמו	(חלוקת שותפים ה, ב. קיץ תקפח)	קמד
מדת ימי מיה היא	(פקדון ד, ה. אייר תקפט)	קמד
מאסף לכל המחנות	(תפילה ה, ג. תמוז תקצא)	קמה
בכסף וזהב נפלו כל הניצוצות	(פורים ו, ט. אדר תקצו)	קמה
הידיעה הוא בחינת שם	(שבועות ב, כ. קיץ תקצו)	קמו
השם מגביל החיות מחי החיים	(אפותקי ה, לח. סיון תקצח)	קמח
מקוה (פקדון ה, ו. תשרי תרא)		קמח
מקוה (ברכת השחר ה, מא. קיץ תרב)		קמט
כל הדיבורים מקבלים מהידים	(ראש השנה ו בראשי פרקים ט. תשרי תרג)	קנ
עצבון ידים	(הודאה ו, ח. חורף תרד)	קנא
השם הוא הכלי ששם נגבל החיות	(תפילת המנחה ז, יד. אדר תרד)	קנא
אני ולא מלאך	(שבת ז, ו. קיץ תרד)	קנב
פרפראות לחכמה		קנב
פרפראות לחכמה על הש"ס		קס
יקרא דשבתא		קסד
זמרת הארץ		קעו
ליקוטי אבן		קעח
הלכות ברכת השחר הלכה ג'		קעח
באבי הנחל		קצב
מי הנחל		קצז
ביאור הליקוטים		ר
ליקוטי תפילות		רי
תפילות הבוקר		ריט



דברי פתיחה

"אשרי דרך ההולכים בתורת ה"

יתברך, בכלם צריכין לחזור בכל פעם לכל חלקי התורה שגלה רבינו ז"ל שכלולה מחלקים ופרטים הרבה מאד. **וכאשר שמעתי מפיו הקדוש ז"ל שאמר על החדושים שלי, שאין מי שיבינם היטב, מחמת שצריכין לזכר היטב מאד את דברי תורתו הקדושה, ולהיות בקי בכל חזריו ופרטיו ודקדוקיו.** ועל-כן הכרחתי בכמה מקומות להאריך ולהרחיב הדבור ולחזור ענין אחד כמה פעמים, אולי יכנס בלב המעין תכן הפונה האמתית, לידע החדוש על בריו.

החיבור הזה בנוי בצורה כזו שלאחר כל מאמר בליקוטי מוהר"ן או בשיחות הר" וכדומה, יופיעו כל ההלכות שמוהר"ן ז"ל דרש על פי אותו מאמר, והם מבארים אותו הדק היטב. בנוסף ליקטנו קטעים מפוזרים ברחבי הליקוטי הלכות שהם גם מבארים ומאירים את אותה למרות שאינם בנוים עליה ממש. יש לציין כי ליקטנו רק קטעים המתיחסים ממש אל אותו המאמר שבו אנו עסוקים, ודלגנו על הקטעים שרק מזכירים אותו בקצרה.

ידוע כי רבינו ז"ל השתוקק מאד שאנשיו יעיינו בספרו הקדוש וילכו עם

ברגשי גיל וחדוה הננו להגיש לפני עם הקדוש את הספר הנפלא הזה, שהינו למעשה סידור חדש ומועיל של הספר "ליקוטי הלכות", שהוא במקור מסודר לפי סימני השולחן ערוך, וכעת סידרנו אותו לפי המאמרים של הליקוטי מוהר"ן, וזאת כדי להביא תועלת מרובה אל הלימוד כמו שנבאר לקמן. כידוע שהספר "ליקוטי הלכות" הוא בנוי על פי ההקדמות הכתובות בספר ליקוטי מוהר"ן או שאר ספרי רבינו ז"ל מוהר"ן מברסלב, שעל פיהם ביאר את סימני השולחן ערוך, ומבלי לדעת מקודם את ההקדמות הנמצאות בליקוטי מוהר"ן וכו' הלימוד הינו שיטחי, ובכדי לעמיק בדברי הליקוטי הלכות צריכים מקודם לדעת המאמר שאותה ההלכה בנויה. וכל הדברים האלו הם בעצם חלק מהקדמת הליקוטי הלכות והנה לשונו:

כי דברי רבינו ז"ל הם עמקים ורחבים מאד, ובכל תורה ותורה יש כמה וכמה הקדמות וענינים וחדושים נפלאים, בכל החדושים שה' יתברך פקח עיני לחדש בהם, כלם קשורים ומהדקים בקשרים הרבה בדבריו הנוראים והקדושים, ובכל מקום שמתרחב הדרוש והחדוש שחדשתי בעזרת ה'

תורותיו הנפלאות, וציוה אותנו שיהיה לנו שיעור בספרו בעיון רב, ומה לנו "הליכה" יותר מתאימה מאשר הלימוד בליקוטי מוהר"ן עם באיור של המובהק שבתלמידיו מורינו הרב רבי נתן ז"ל שכבר הכין לנו את "הליקוטי הלכות". וכל הלומד ליקוטי הלכות בצורה יתפלא לראות איך כל קטע ממש מבאר את הליקוטי מוהר"ן מה שלא נראה כן לכאורה, ובלמוד בצורה הזו מובטח שהאדם ירגיש גן עדן ממש בלימודו.

תועלת עצומה ללמוד ליקוטי הלכות בצורה שבה ערוך הספר.

כשאדם לומד בצורה הזו:

א. בשעת לימוד "הליקוטי הלכות" הוא כבר מונח היטב באותו המאמר שבליקוטי מוהר"ן שרבי נתן מבאר. והנה מעט מזעיר דוגמאות מלשון רבי נתן:

עֵין הַיֵּטֵב בְּהַתּוֹרָה וְיָבִיִּים הַבְּכוּרִים הַנִּלְוִים וְתַבְּיִן הַדְּבָרִים, כִּי כָּל זֶה נִכְתָּב בְּקִצּוֹר, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין הַיֵּטֵב הַדְּבָרִים כִּי אִם אַחַר הָעֵינָן בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְוִים: (הלכות נטילת ידים הלכה א בסוף)

וְעֵין הַיֵּטֵב בְּכָל הַתּוֹרָה תִּקְעוּ הַנִּלְוִים מְרִישָׁא לְסִיפָא וּמְסִיפָא לְרִישָׁא וְתַבְּיִן בְּדְבָרֵינוּ אִיךְ הַכֹּל מְקֻשָּׁר יָפָה עַל פִּי הַתּוֹרָה הַנִּלְוִים.

(גביעית חוב מלקוחות ואפטיקי הלכה ה' אות מד)

עֵין הַיֵּטֵב אֶת כָּל הַתּוֹרָה הַנִּלְוִים מֵרֵאשֵׁה לְסוֹפָה, כִּי בְּלֹא זֶה לֹא תוּכַל לְהַבִּין כָּל אֶת דְּבָרֵינוּ: (בירכת הפירות ד אות יד)

ב. הצירוף של כל "הליקוטי הלכות" השייכים לאותה התורה, יוסיפו הבנה, ו"הלכה" אחת משלימה את השניה, ויפרו את הלימוד.

ג. בכדי להבין יותר ביסודיות ובעמקות, טוב שהלומד יהיה מונח תקופה מסוימת באותו עניין ויעסוק בו, וכשהוא לומד בצורה זו הוא לומד במשך תקופה את אותו מאמר ואינו קופץ בכל פעם מתורה לתורה.

ד. הלימוד בצורה כזו יאירו גם את התפילה וההתבודדות מאחר שיהיה מונח תקופה באותו מאמר, יוכל יותר לשפוך שיחו על פיו מאחר ויהיה בקי בו, שזה יאיר בחזרה את לימודו ויעשיר את הבנתו באותו מאמר.

ה. ממילא על ידי צורת לימוד זו, יזכה ללמוד את ספרי רבינו בעיון כבקיאות ביחד, כי על ידי קריאה גרידה בספר הזה הוא כבר מעיין בליקוטי מוהר"ן מאחר שהוא חוזר בכל פעם על אותם נושאים בתוספת ביאור.

ו. על ידי כל זה הלימוד יביא אותנו לידי מעשה שזהו עיקר כוונת רבינו לקיים עצותיו בפשיטות.

יהי רצון שנזכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי רבינו הקדוש, לעסוק בספריו הקדושים ולצעוד בדרך אותה סלל לנו עד ביאת משיח צדקינו במהרה בימינו, אמן.

שיחות השייכות לתורה

ואמר כי הכל בשבילנו שמחמת עביותנו וכו' אינו יכול לומר תורה (כמבאר אצלנו (לקוטי מוה"ר"ן סימן כ) שהתורה של הצדיק נעשית מהאנשים הבאים ומתקבצים אליו. והוכיח אותנו מאד ועל-ידי-זה נתעוררנו כלנו בתשובה גדולה ואחר-כך אמר תורה נפלאה ונורא מאד. והמוכן מדבריו היה שנתגלה לו בחלום גם התורה שאמר אז. אחר-כך היינו אצלו בחג השבועות ואמר אז תורה נפלאה על פסוק וביום הבכורים בסימן ג' המתחלת כי יש בכל אחד מישראל בחינת מלכות. אחר שאמר התורה הנ"ל ושם מדבר מענין בחינת מלכות שיש בכל אחד מישראל וכו' ויש מלכות באתגליא ובאתכסיא וכו' ויש אחד שאף-על-פי שבאתגליא אין לו שום ממשלה אף-על-פי-כן באתכסיא וכו'. אחר-כך אמר בפרוש על עצמו לכם נדמה שאין לי ממשלה כיאם עליכם, באמת אני מושל אפלו על כל צדיקי הדור רק שהוא באתכסיא:

אחר שאמר הענין המבאר בסוף התורה הנ"ל המדבר מדרכי ה' שאי אפשר להבינם שהם בחינת אלו ואלו דברי אלקים חיים, שאף-

פעם אחת באנו אליו אני וחברי רבי נפתלי סמוך לשבועות תקס"ה, ואמר לנו שעתה אינו יודע כלל, רק זאת נודע לי בעתים הללו שעל-ידי לשון הרע שבעולם אין הצדיקים יכולין להיות ענוים וכו' כמבאר בסימן קצ"ו ויתר מזה אינו יודע ואמר בפרוש כמו שאתה אינך יודע, כך ממש אני איני יודע עכשו כלום. ואמר שעכשו הוא מתנהג בפשיטות שעומד בבקר ומתפלל תפלתו, ואחר-כך הוא לומד קצת, ואחר-כך הוא אומר תהלים, ואחר-כך אוכל אכילתו ומניח עצמו לישן קצת, ואחר-כך הוא עומד ומפרש שיחתו קצת לפני השם יתברך ברחמים ותחנונים. ויש לי רחמנות עלי "און איך האב אויף מיר רחמנות". ואלו הדבורים שיש לו רחמנות על עצמו אמר בתמימות ובלב נשבר עד שכל מי ששמע אלו הדבורים ראה והבין גודל הרחמנות העצום שיש לו על עצמו, כאלו היה רחוק בתכלית הרחוק מהשם יתברך חס ושלום וכו'. וספר לנו אז שחלם לו שהיה שבועות והיינו כלנו כדרכנו בכל שנה להתקבץ אליו על חג השבועות. ולא היה יכול לומר תורה כלל והיה מבזה ומיסר אותנו מאד

מחמת שמביאין קשיות חזקות גדולות על דרכי השם ומאריכין בקשיתם, ואחר-כך רוצין לתרצה והתרוץ חלוש מאד ובנקל לסתרו. ועל-כן מי שמעיין בהם ורוצה לתרץ הקשיות על-ידי שכל יוכל לבוא לאפיקורסות גדול, כי מבין אחר-כך שהתרוץ אינו כלום ונשאר בקשיא, על-כן אסור לעיין בהם כלל רק לסמך על אמונה לבד. וכשפא חס ושלום בדעתו איזה קשיא בענינים אלו צריך לידע שאי אפשר לתרצה כי אי אפשר לנו לדעת ולהשיג בשכלנו האנושי דרכי ה' וכו', רק לסמך על אמונה לבד, להאמין שבודאי באמת הפל נכון וישר, רק שבשכלנו אי אפשר להבין דרכי השם, וכמבאר זה בדברי רבנו זכרוננו לברכה הרבה. אלא אפלו קצת התרוצים המוכאים בספרי המקבלים אמתיים, שהיו צדיקים קדושים בעלי השגה ורוח-הקדש, אף-על-פי-כן אי אפשר לתרץ הקשיא על-ידי תרוצים, כנראה בחוש שהתשובה נשאר מעל, וצריכין רק לסמך על אמונה. (חיי

מהר"ן כד)

על-פי שזה הצדיק הלכה כמותו וזה אין הלכה כמותו, אף-על-פי-כן אלו ואלו דברי אלקים חיים. וזה הדבר אי אפשר להבין כלל כי הם בחינת רעמים וכו'. אחר-כך בלילה דבר מזה קצת בשיחתו הקדושה עם העולם ואמר שאף-על-פי שנמצא בספרי מקבלים תרוץ על קשיא הזאת וכיוצא בזה כי הם רוצים לתרץ מה שזה מקל וזה מחמיר שזה מחסד וזה מגבורה וכו', על-כן באמת אלו ואלו דברי אלקים חיים, עין בדבריהם, ואמר רבנו זכרוננו לברכה אף-על-פי-כן באמת אלו התרוצים אינם כלום למבין קצת. ואמר בזה הלשון "מיר לאז עמיצער זאגין אתרוץ" יחגר אחד מתניו לומר תרוץ על קשיא זאת בפני. כי באמת אינו תרוץ כלל כי זה אומר שהדבר פשוט ומתור לאכל, וזה אומר להפך שאסור לאכלו ואיך אפשר להבין בשכל שדברי שניהם אמת מאחר שכל אחד אומר הדין בהפך מחברו וכו'. וכונתו היתה שהתרוצים על קשיות כאלו אין בהם ממש. לא מבעיא התרוצים שבספרי המחקרים שבודאי אין בהם כלום, וכמבאר בדברינו במקום אחר (חיי מהר"ן תו, תיא) שבשביל זה אסור רבנו זכרוננו לברכה לעיין אפלו בספרים של המחקרים הפשרים

אחר שבועות שנת תקס"ה... דבר עמי הרבה מענין התחזקות להיות בשמחה בכל מה דאפשר גם

אֶפְשָׁר לְהֵבִין זֹאת כִּי הֲלֹא הִיא מְכָרָח לְגִלּוֹת הַסּוּד מִחֻמַּת הַפְּצָרַת רַבֵּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל כִּנ"ל וְאָף עַל פִּי כֵן נִעֲנַשׁ עַל זֶה אֶךְ זֶה הוּא בַחֲנִינַת דְּרָכֵי הַשֵּׁם שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהֵבִינָם וְסִפְּרָא אֲזַכֵּר לָהֶם לְעִנְיָן יִסּוּרֵי מִבְּנֵי וַיּוֹצֵא חֲלָצִיו שְׁכָל יִסּוּרֵי הוּא מִחֻמַּתְנוּ מִחֻמַּת שְׁעוֹסֵק לְקָרֵב אוֹתָנוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהֲלֹא כִּנְתָנוּ בְּאֵמַת לְשָׁמַיִם, וּבְוִדָּאֵי רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֵמַת שְׁיַעֲסֵק בְּתַקּוּנָנוּ לְקָרְבָנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה עֵקֶר כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְרְצוֹנוֹ וְכו', וְאָף עַל פִּי כֵן יֵשׁ לוֹ יִסּוּרִים וְעֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ מִחֻמַּת זֶה דִּיקָא אֶךְ זֶה הוּא דְרָכֵי הַשֵּׁם שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהֵבִינָם כְּלָל בְּשׁוּם אִפְּן וְאָמַר אֲזַכֵּר שְׂזֵה יוֹדַע עַל עֲצוּמוֹ זְכוּת, שְׁגָם כְּשִׁבְאִין לְפָנָיו וּמְסַפְּרִין לוֹ צֶעַר מִתֵּינּוֹק אַחַר שְׁנַחֲלָה חֵס וְשְׁלוּם כְּדִי שְׁיִתְפַּלֵּל עֲלָיו, יֵשׁ לוֹ גַּם כֵּן צֶעַר וַיִּסּוּרִים כְּאֵלֶּה מִמֶּשׁ שְׂיֵשׁ לוֹ מִנְכָדוֹ הַנ"ל שְׁמַרְגִּישׁ כָּל גְּנִיחָה וּגְנִיחָה שֶׁל הַתֵּינּוֹק (שְׁקוּרִין קָרְעִיז) בְּלִבּוֹ כִּנ"ל. גַּם כְּשִׁאֲחָד נִפְרַד חֵס וְשְׁלוּם מִחֻבְרַת הַכְּשָׁרִים הַמְקַרְבִּים אֵלָיו יֵשׁ לוֹ גַּם כֵּן כָּל צֶעַר הַנ"ל וְהַזְכִּיר אֲזַכֵּר מִחֻבְרָנוּ שֶׁנִּפְרַד מִמֶּנּוּ וְהַפְּלִיג מֵאֵד מִגְּדָל הַצֶּעַר וְהַיִּסּוּרִים שְׂיֵשׁ לוֹ מִזֶּה.

(ימי מוהר"נ"ט)

דְּבַר עֲמִי אֲזַכֵּר בְּאוֹתוֹ הָעֵת וְסִפְּרָא לִי מִגְּדָל צֶעַר וַיִּסּוּרָיו בְּלֵי שְׁעוֹר, וְעֲצָם הַצֶּעַר וְהַיִּסּוּרִים שְׂיֵשׁ לוֹ מִהִלְדָּה שֶׁל בְּתוּ תַחֲיָה שְׁהִיתָה אֲזַכֵּר חוֹלָה בְּיֹתֵר מִחֲלֵי ה"מִזְלָעִין" [אֲדַמַּת] אוֹ "פְּאִקִּין" [אֲבַעְבוּעוֹת] וְאָמַר שֶׁהוּא מַרְגִּישׁ בְּלִבּוֹ כָּל גְּנִיחָה וּגְנִיחָה שֶׁל הַתֵּינּוֹק וְשֶׁהוּא מַרְצָה הַלְוָאֵי וְהִיא לוֹ חֲלֵי ה"מִזְלָעִין" בְּשִׁבְלֵי הַתֵּינּוֹק. וְאָמַר שֶׁהוּא דְרָכֵי הַשֵּׁם שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהֵבִין הֵינּוּ שְׂיֵשׁ דְּרָכֵי הַשֵּׁם שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהֵבִינָם שֶׁהֵם בַּחֲנִינַת צְדִיק וְטוֹב לוֹ צְדִיק וְרַע לוֹ וְכו' (בְּרִכּוֹת ה) אֲשֶׁר בְּאוֹתוֹ הַשְּׁבוּעוֹת דְּבַר מִזֶּה בְּהַתּוֹרָה וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים הַנִּדְפָּס בְּסִימָן ג"ו ע"ג ש"ס, וְאָמַר שֶׁהַיִּסּוּרִים שֶׁלוֹ הֵם בַּחֲנִינַת דְּרָכֵי הַשֵּׁם וְסִפְּרָא אֲזַכֵּר מַעֲנִין מִה שְׁמוּבָא ב"שְׁבַחֵי הָאָר"י ז"ל", שֶׁפַּעַם אַחַת הַפְּצִיר אוֹתוֹ הַרְבֵּה הָרַב רַבֵּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּרָנוּ לְבְרָכָה שְׁיִגְלֶה לוֹ סוּד אֶחָד, וְלֹא רָצָה הָאָר"י כִּי אָמַר שֶׁהוּא סַפְּנָה גְדוּלָה לְפָנָיו וְהַפְּצִיר אוֹתוֹ הָרַב רַבֵּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל הַרְבֵּה, וּמִחֻמַּת זֶה הִיא מְכָרָח לְגִלּוֹתוֹ כִּי אָמַר שְׁלֹא בָּא לְעוֹלָם כִּי אִם לְתַקֵּן נִשְׁמַת הָרַב רַבֵּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּרָנוּ לְבְרָכָה נִמְצָא כְּשֶׁהָרַב רַבֵּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל הַפְּצִיר אוֹתוֹ הִיא מְכָרָח בְּאֵמַת לְגִלּוֹת הַסּוּד לְפָנָיו, וְאַחַר כֵּן תַּקֵּן כְּשִׁגְלָה זֶה הַסּוּד נִעֲשֶׂה בְּנוֹ חוֹלָה וְנִפְטַר מִחֻמַּת זֶה רַחֲמָנָא לְצַלְן וְאִיךְ

רוֹאִין אִיךְ הַשְּׂטָאֲפַעֲטִין [הַשְּׁלוּחִים] הוֹלְכִים תְּמִיד מִזֶּה לְזֶה

מחדש בכל מקום שהוא. ואיך שעובר על כל אחד, יבקש משם את השם יתברך בכל יום בכל מקום שהוא, כי לית רעותא טבא דאתאבד. ולא נשים זהב כסלנו חס ושלום. כי הכל הבל. ובין שיהיה להאדם ממון בין לאו, יבלה ימיו בשוה וכו', והעקר הוא הרצון הטוב. והשם יתברך יזכנו להשמחה של שבועות ונשמח בדברי תורתך ובמצותיך לעולם ועד, כי רק הם חיינו וכו'.
דברי אביה נתן מברסלב. (שם תכו)

ספר רבי נחמן מטולטשין זכרוננו לברכה, שראה פעם את התפלה המיסדת על תורה נ"ו "למה פניך תסתיר" איך שכל התפלה מחוקה מרוב דמעות ששפך בה מוהרנ"ת, והפיר בה רק בגלל התיבות "למה פניך תסתיר", שהיו גדולות וכולטות, שבה פתח והתחיל את התפלה. (שיש"ק ב תשלג)

מבאר בכל ספרי האמת ובפרט בספרי אדמו"ר ז"ל, שאין יאוש בעולם כלל. הינו, כשאדם רואה ומרגיש שהתרחק מאד מהשם יתברך, אל יחשב שהוא אבוד כבר, חס ושלום, מארץ החיים, ולא יוכל לשוב ליראת השם פראוי, רק ידע שעצם דבר זה שמרגיש את התרחקותו, הוא מעלה גדולה מאד

בשביל התכלית הנצחי. כי גם כל השליחות וכל השטאפעטין וכל המלאכות והעסקים שבעולם, הכל כאשר לכל הוא רק בשביל התכלית הנצחי; כי "בכל מקום מקטר ומגש לשמי", אפלו וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל (עין מנחות ק), ושאפלו בההסתרה שבתוך הסתרה שבאה על ידי רבוי עוונות ממש רחמנא ליצילן גם שם נעלם השם יתברך שהוא התורה, אדרבא שם דיקא מסתר תורת ה' ממש כמו שכתוב בסימן נ"ו עין שם היטב, ואם שאין מי שיביין זאת, מכל שכן אנחנו, אף על פי כן אשרינו שאנו מאמינים על כל פנים בזה, פי גדול ה' ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר. (עלים לתרופה שזח)

מ"א למספר בני ישראל תר"ג. שְלוֹם לְאַהֲבֵי בְנֵי שִׁיחֵיהָ... השם יתברך יזכה אותי ואותו ואת כלנו שנוזכה על כל פנים מעתה להכין עצמנו פראוי על חג השבועות הקדוש הבא עלינו לטובה, לשפך לבנו כמים נוכח פני ה', כמה אנו רחוקים מקדשת שבועות שהוא שכל גדול ודק, ורחמים גדולים ופשוטים, רחמים רבים מאד. אולי יעתר לנו שנוזכה על כל פנים מעתה לשום כל תשוקתנו וכספנו ורצוננו ותקנתנו להתקרב אליו יתברך באמת בכל יום

וההרגשה שהוא מרגיש שהוא מרחק. וברגש זה עליו להחיות את עצמו, כי רגש זה מעורר את האדם לשוב אל יראת השם כראוי. על פן צריך האדם לחשב ולהתבונן, מה רחוק הוא מיראת השם כראוי, ולשמח מאד ולהחיות עצמו בכמה נקודות טובות שמוצא בעצמו. וכן צריך להתחזק ביראת השם וקיום התורה בכל כחו, ולבטח בה' ולהאמין, כי כאשר יתחזק באמת, השם יתברך בודאי יעזרהו ויזכה ליראת השם כראוי שהיא עקר היהדות. (עצות המבורות התחזקות מ)

ונקדה טובה ויקרה. וצריך להחיות עצמו בזה, כי אפשר, חלילה, להתרחק כל כך, עד שלא מרגישים עוד את ההתרחקות, כמבאר ב"לקוטי מוהר"ן" סימן נ"ו חלק א', שיש "הסתרה שבתוך הסתרה". הינו שאפשר, חלילה, להתרחק כל כך עד שלא מרגישים עוד את ההתרחקות, רק שנדמה לו כי כל העולות שלו אינן עולות כלל. על פן כאשר אדם מרגיש שהוא רחוק, אף על פי שכן הוא באמת, הינו שרחוק הוא מאד מיראת שמים וקיום התורה, מפל מקום חשוכה מאד אצל השם יתברך



ליקוטי מוהר"ן

נו

ושרי מאות ושרי חמשים ושרי עשרות" (שמות י"ח):

וביום הפפורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבעתיכם, מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו (במדבר כ"ח):

ובחינות המלכות הזאת שיש בכל אחד, היא באתגליא ובאתפסיא. באתגליא, הינו הממשלה שיש לכל אחד לפי בחינתו, שהוא מושל על אלו האנשים באתגליא, כפי בחינת המלכות שלו כנ"ל. ובאתפסיא הוא, כי גם יש לכל אחד לפי בחינתו

א כי יש בכל אחד מישראל בחינת מלכות, וכל אחד לפי בחינתו, כן יש לו בחינות מלכות. יש שהוא שורר בביתו, ויש שהוא מושל ביותר, וכן יש שהוא מושל על כל העולם, כל אחד לפי בחינת המלכות שיש לו. בבחינות: "שרי אלפים

המלכות אצלו כעבד למלאת תאוותו, רק שתהיה בחינת המלכות בבחינת בן חורין. בבחינת (קהלת ט): "אשריך ארץ שמלכך בן חורין", שהמלכות יהיה אצלך בן חורין, לבלי להשתמש בו להנאתך:

וזו בחינת מרדכי, בחינת מר דרור (חלון קל"ט). שהמרות, הינו המלכות, יש לה דרור וחרות, שלא להשתמש בה להנאתו ולצרכו, כי אם להשם יתברך, בבחינות (עבדיה א): "והיתה לה' המלוכה". דהינו להשתמש עם המלכות לעבודת השם יתברך, דהינו להזהיר ולהוכיח את כל הנשמות שנכנעים אליו, כל אחד ואחד לפי בחינות המלכות שיש לו באתגליא ובאתכסיא. הן אם הוא מושל בביתו, צריך להזהיר ולהוכיח את בני ביתו. ואם יש לו ממשלה יותר, מטל עליו להזהיר יותר ויותר אנשים, לפי בחינת המלכות שלו:

ג וצריך להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות, שלא תהיה בבחינות (פסחים פ"ז): 'הרבנות מקברת את בעליה'. כי כל אחד לפי בחינת המלכות שיש לו, הוא בחינת צופה, שמטל עליו להזהיר ולהוכיח את האנשים שהם משרשו, שיש לו בחינת מלכות עליהם. ואם הוא מזהיר ומוכיח אותם, אזי הוא עושה

בחינת מלכות באתכסיא. דהינו שאף שבאתגליא נראה שאין לו שום ממשלה על אלו האנשים, עם כל זה באתכסיא ובהעלם גדול, הוא מושל על אלו האנשים. כי נשמתם הם תחתיו, ונכנעים תחתיו. וגם זאת הבחינה של מלכות באתכסיא, היא לכל אחד לפי בחינתו בבחינת: "שרי אלפים, ושרי מאות" וכו':

ויש אחד שבאתגליא אין לו שום ממשלה, ואף על פי כן באתכסיא ובהעלם גדול, הוא מושל על כל הדור, ואפלו על כל צדיקי הדור. כי כל נשמותיהם הם כלם תחת ממשלתו ומלכותו, וכלם נכנעים וכפופים אליו. רק שהוא בהעלם גדול, בבחינות (מלאכי א): "בכל מקום מקטר ומגש לשמי". שאף שהם עובדים עבודת-אלילים, על כל זה בהעלם גדול הם כלם נכנעים אליו יתברך, ועובדים אותו יתברך, רק שהוא בהעלם גדול. כמו כן זאת הבחינה של מלכות באתכסיא, שאף שבאתגליא אין לו שום ממשלה, עם כל זה בהעלם גדול, הוא מולך עליהם, והם כלם תחתיו ונכנעים אליו:

ב וצריך כל אחד, לבלי להשתמש עם בחינות המלכות שיש לו להנאתו ולצרכו. שלא תהיה בחינות

מִזְהָר הַמֶּלֶךְ עַל עֶסֶק הַתּוֹרָה בְּיִתְרוֹ
מִכָּל הָעוֹלָם, מִחֲמַת שֶׁהוּא צָרִיךְ
לְקָרוֹת אֶת הָאֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ
הַמְּלָכוֹת כִּנּוּל. וְזֶה שִׁכְתוֹב בְּפִרְשַׁת
הַמֶּלֶךְ, (דְּבָרִים י"ח): "וְהִיְתָה עִמּוֹ וְקָרָא
בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן יֵאָרִיךְ יָמִים עַל
מַמְלַכְתּוֹ". וְזֶה: "וְקָרָא בּוֹ כָּל יְמֵי
חַיָּיו". "וְקָרָא" בּוֹ דִּיקָא, הֵינּוּ שֶׁעַל-
יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה הוּא קוֹרֵא אֶת הַחַיִּים
כִּנּוּל. וְזֶה: "יְמֵי חַיָּיו". יְמֵי חַיָּיו
דִּיקָא, כִּי כְּשֶׁמְקַבְּלִין אֶת הַחַיּוֹת,
צָרִיךְ לְקַבֵּל בְּמִדָּה. כִּי בְּלֹא מִדָּה
וְצִמְצוּם אֵי אִפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַחַיּוֹת
מֵהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, מִחֲמַת רַבּוּי אוֹר, כִּי
רַבּוּי הַשְּׁמַן גּוֹרֵם כַּבּוּי הַנֵּר, עַל-כֵּן
צָרִיךְ לְקַבֵּל הַחַיּוֹת בְּמִדָּה, וְזֶה זֹכִינִן
עַל-יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה.

כִּי הַתּוֹרָה הִיא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵשֶׁם הוּא הַפְּלִי שֶׁל
הַדְּבָר, שֶׁבְּהֶשֶׁם הַזֶּה נִגְבַּל הַחַיּוֹת שֶׁל
הַדְּבָר הַזֶּה. כְּמוֹ שִׁכְתוֹב (בְּרֵאשִׁית ח):
"נִפְשׁ חִיָּה הוּא שְׁמוֹ", שֶׁבְּהֶשֶׁם נִגְבַּל
הַנְּפֶשׁ וְהַחַיּוֹת שֶׁל כָּל דְּבָר. וְעַל כֵּן
כְּשֶׁקוֹרִין אֶת הָאָדָם בְּשֵׁמוֹ, הוּא מְזַמֵּן
תַּכְף אֲצִלוֹ, מִחֲמַת שֶׁבְּהֶשֶׁם נִגְבַּל כָּל
הַנְּפֶשׁ וְהַחַיּוֹת שְׁלוֹ. וְכֵן הַתּוֹרָה הוּא
שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, הֵינּוּ
שֶׁשֶׁם נִגְבַּל הַחַיּוֹת מִחַי הַחַיִּים. כִּי יֵשׁ
הַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת מִדּוֹת, כִּי יֵשׁ
בְּהַתּוֹרָה אוֹתוֹת וְתוֹבוֹת וּפְסוּקִים

אֶת שְׁלוֹ, וּמִצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ, כְּמוֹ
שִׁנְאָמֵר (יחזקאל א): "צִפְּהָ נִתְתִּיף לְבֵית
יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאַתָּה כִּי הִזְהַרְתָּ רְשָׁע
וְלֹא שָׁב מִרְשָׁעוֹ וְכוּ', הוּא בַּעֲוֹנוֹ
יָמוֹת וְאַתָּה אֶת נַפְשׁוֹ הַצֹּלֶת". אָבֵל
אִם אֵינוֹ מִזְהִיר וּמוֹכִיחַ אוֹתָם, אֲזִי
הֶעֱנַשׁ עָלָיו (כְּמוֹ שִׁכְתוֹב שָׁם), וְעַל כֵּן
'הַרְבֵּנוֹת מִקְּבֵרַת אֶת בְּעָלֶיהָ'. וְעַל-כֵּן
צָרִיךְ לְרִאּוֹת לְהַמְשִׁיךְ אֲרִיכוֹת יָמִים
לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת, דֵּהֵינּוּ שִׁירָאָה שְׂיֻכַּל
לְהִזְהִיר וְלְהוֹכִיחַ אוֹתָם:

אִךְ אֵיךְ אִפְשָׁר לוֹ לְהִזְהִיר וְלְהוֹכִיחַ
אוֹתָם, כִּי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה שֶׁצָּרִיךְ
לָהֶם, וְגַם אֵינֶם אֲצִלוֹ לְהוֹכִיחַ אוֹתָם.
וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לָזֶה דַּעַת, כְּדֵי לִידַע
אֵיךְ לְהוֹכִיחֵם. וְלָבוֹא לְדַעַת הַזֶּה,
הוּא גַם כֵּן עַל-יְדֵי אֲרִיכַת יָמִים
בְּעִצְמוֹ. וְזֶה שְׂאוּמְרִים הָעוֹלָם שְׂאֵינוֹ
יוֹדֵעַ מַחַיָּיו, כִּי עֵקֶר הַיְדִיעָה הוּא
מַחַיִּים, מְאֲרִיכוֹת יָמִים:

כִּי לָבוֹא לְאֲרִיכוֹת יָמִים, הוּא עַל-יְדֵי
עֶסֶק הַתּוֹרָה. כִּי אוֹרִיתָא שְׂמָא
דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (תְּקוּן י' דף כ"ה:), וְכְמוֹ
כְּשֶׁצָּרִיכִין לְקָרוֹת אֶת אֶחָד קוֹרִין
אוֹתוֹ בְּשֵׁמוֹ, כֵּן כְּשֶׁצָּרִיכִין לְקָרוֹת אֶת
חַי הַחַיִּים, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ מִמֶּנּוּ חַיִּים
וְאֲרִיכוֹת יָמִים, צָרִיךְ לְקָרוֹת אוֹתוֹ
בְּשֵׁמוֹ כְּבִיכּוֹל, וּשְׁמוֹ הוּא הַתּוֹרָה
כִּנּוּל. נִמְצָא שֶׁעַל-יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה,
קוֹרִין אֶת הָאֲרִיכוֹת יָמִים. וְעַל כֵּן

ממשיכין אריכות ימים, ואז זוכה לדעת. כי הדעת והשכל הוא בעצמו החיות כמו שכתוב (קהלת ז): "החכמה תחיה את בעליה", כי השכל הוא עקר החיות. ועל-ידי-זה הדעת, יכולים לקרב ולהוכיח את מי שצריכין להוכיח:

פי יש שני הסתרות. וכשהשם יתברך נסתר בהסתרה אחת, גם כן קשה מאד למצאו. אך אף-על-פי-כן, כשהוא נסתר בהסתרה אחת, אפשר ליגע ולחתר עד שימצא אותו יתברך, מאחר שידע שהשם יתברך נסתר ממנו. אבל כשהשם יתברך נסתר בהסתרה תוך הסתרה, דהינו שההסתרה בעצמה נסתרת ממנו, דהינו שאינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו, אזי אי אפשר כלל למצא אותו מאחר שאינו יודע כלל מהשם יתברך. וזה בחינת (דברים ל"א): "ואנכי הסתר אסתיר" דהינו שאסתיר ההסתרה, שלא ידעו כלל שהשם יתברך נסתר. ואזי בודאי אינו יכול למצא אותו יתברך, מאחר שאינו יודע כלל שצריך לבקש אותו יתברך, כי אינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו, כי ההסתרה בעצמה נסתרת כנ"ל.

אבל באמת אפלו בכל ההסתרות, ואפלו בההסתרה שבתוך

ופרשיות וסדרים, שהם בחינת מדות, שבהם נגבל החיות במדה. ועל-כן על-ידי התורה שהוא שמו של הקדוש-ברוך-הוא, שהוא בחינת מדות, יכולים לקבל את החיות. כי על-ידי התורה קורים את החיים, וממשיכין את החיות לתוך המדות, שהם בחינת ימים. וזה שכתוב (תהלים ל"ט): "ומדת ימי מה היא", הינו שהתורה שהיא בחינת מה, כמו שכתוב (דברים ו): "מה העדות והחקים והמשפטים", היא בחינת מדות וימים כנ"ל. שעל ידה קורין את החיות לתוך המדות והימים, שבלא זה לא היה אפשר לקבל את החיות מחמת רבוי אור. וזה: "וקרא בו כל ימי חייו", שעל-ידי התורה קורא את החיות לתוך הימים והמדות כנ"ל.

ועל-כן צריך לעסק בתורה בפה דיקא, כי כשצריכין לקרות את אחד בשמו צריך לקרותו בפה דיקא, ואי אפשר לקרותו בשמו במחשבה בעלמא. כן אי אפשר לקרות את חי החיים בשמו, כי אם על-ידי הפה, ולא על-ידי המחשבה לבדה. וזה שאמרו חכמינו ז"ל (ערוכין נ"ד): "כי חיים הם למוציאיהם" - למוציאיהם בפה. למוציאיהם בפה דיקא, שעל-ידי-זה זוכה לחיים כנ"ל. נמצא על-ידי עסק התורה,

עד שנעשה מאסור הַתָּר כַּנִּל, עֵבֶר וְשָׁנָה נַעֲשֶׂה לוֹ כִּהְתָּר, וְזֶה בְּחִינַת הַסְּתֵרָה אַחַת. וְכִשְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ בַּהַסְּתֵרָה אַחַת, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת הַנִּל שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ כִּהְתָּר, גַּם כֵּן קִשָּׁה מְאֹד לְמַצָּאוֹ, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר נַעֲשֶׂה לוֹ כִּהְתָּר. אָבֵל עִם כָּל זֶה אֶפְשָׁר לִיגַע וְלַחְתּוֹר עַד שִׁימְצֵא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, מֵאַחַר שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים יוֹדֵעַ שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ כִּהְתָּר. עַל-כֵּן אִף שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ, וְכָבַר נַעֲשֶׂה לוֹ הַעֲבֵרוֹת כִּהְתָּר. עִם כָּל זֶה אֶפְשָׁר שִׁיִּשֵּׁב אֶל לְבוֹ זֶה בַּעֲצָמוֹ, דְּהֵינּוּ מֵה שֶׁנִּפְלַ וְהִגִּיעַ לְבַחֲינַת נַעֲשֶׂה לוֹ כִּהְתָּר, וַיִּבְקֹשׁ וַיַּחְתֹּר עַד שִׁיִּצֵּא מִזֶּה, מֵאַחַר שֶׁעַל כָּל פָּנִים יוֹדֵעַ מִזֶּה שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ כִּהְתָּר.

אָבֵל דַּע, שִׁישׁ עוֹד בְּחִינַת הַסְּתֵרָה בְּתוֹךְ הַסְּתֵרָה. דְּהֵינּוּ שֶׁהַסְּתֵרָה בַּעֲצָמָה נִסְתָּרָת, שְׂאִינּוּ יוֹדֵעַ כָּלֵל שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ, דְּהֵינּוּ שְׂאִינּוּ יוֹדֵעַ כָּלֵל שֶׁנִּהְפָּךְ אֶצְלוֹ הָאִסוּר לְהֵתֵר, רַק כָּל הַדְּבָרִים רְעִים דּוֹמוֹת לוֹ לְמִישׁוֹר גָּמוּר, חֵס וְשָׁלוֹם. הֵינּוּ אִם, חֵס וְשָׁלוֹם, אַחַר שֶׁעֵבֶר וְשָׁנָה, עוֹשֶׂה יוֹתֵר עֲבֵרוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, אֲזִי נִסְתָּר מִמֶּנּוּ אֶפְלוּ זֹאת שִׁידַע שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ כִּהְתָּר, רַק שְׂאִינּוּ יוֹדֵעַ כָּלֵל מִשׁוֹם נִדְּנוּד אִסוּר, וְהַכָּל הוּא יָשָׁר בְּעֵינָיו. וְזֶה בְּחִינַת הַסְּתֵרָה

הַסְּתֵרָה, בּוֹדָאֵי גַם שֵׁם מְלֻבָּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. כִּי בּוֹדָאֵי אֵינן שׁוֹם דְּבָר שְׁלֵא יִהְיֶה בּוֹ חִיּוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּלַעֲדֵי חִיּוֹתוֹ לֹא הִיָּה לוֹ קִיּוֹם כָּלֵל. וְעַל-כֵּן בּוֹדָאֵי בְּכָל הַדְּבָרִים, וּבְכָל הַמַּעֲשִׂים, וּבְכָל הַמַּחֲשָׁבוֹת, מְלֻבָּשׁ שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּכִיכּוֹל. וְאֶפְלוּ אִם, חֵס וְשָׁלוֹם, עוֹשֵׂן דְּבָר עֲבֵרָה, שֶׁהוּא שְׁלֵא כְּרָצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עִם כָּל זֶה בּוֹדָאֵי יֵשׁ שֵׁם חִיּוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִךְ שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם וּבְכַמְצוֹם גְּדוֹל. וְהַתּוֹרָה הִיא הַחִיּוֹת שֶׁל כָּל דְּבָר, נִמְצָא שְׁבָכֵל הַדְּבָרִים, וּבְכָל הַמַּחֲשָׁבוֹת, אֶפְלוּ מַחֲשָׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה שֶׁל עֲבֵרָה, חֵס וְשָׁלוֹם, יֵשׁ שֵׁם גַּם כֵּן הַתְּלַבְּשׁוֹת הַתּוֹרָה, אִךְ שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם וּבְכַמְצוֹם גְּדוֹל, בְּבַחֲינַת הַסְּתֵרוֹת:

כִּי 'עֵבֶר וְשָׁנָה נַעֲשֶׂה לוֹ כִּהְתָּר', כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רְבוּתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (יִדְמָא פ"ו:), דְּהֵינּוּ שֶׁעַל-יְדֵי הַעֲבֵרוֹת הוּא מִהֲפֹךְ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, וְעוֹשֶׂה צְרוּפִים אַחֲרֵים בְּתוֹרָה, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מֵאִסוּר הֵתֵר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה ה'): "הוּי הָאֲמָרִים לְרַע טוֹב וְלְטוֹב רַע" וְכו'. נִמְצָא שְׂאֶפְלוּ בְּתוֹךְ הַעֲבֵרוֹת מְלֻבָּשׁ שֵׁם חִיּוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, דְּהֵינּוּ אוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה. רַק שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם. דְּהֵינּוּ שֶׁמַּחֲמַת הַעֲבֵרוֹת, הִפָּךְ הַצְּרוּפִים שֶׁל הַתּוֹרָה,

נתהפכה ההסתרה שבתוך ההסתרה, ונעשה ממנה דעת, והחזרה התורה שנסתר כאן, לדעת, מאחר שידע שהשם יתברך נסתר שם. וכיון שנתחזר ההסתרה שבתוך הסתרה לדעת, ונעשה ממנה תורה, אזי התורה בעצמה מוכיחה אותם, בבחינת: 'אורייתא מכרות קמיהו עד מתי פתיים תאָהבו פתי' (זהר שמיני ל"ו,

אחרי ג"ח, נשא קכ"ו).

כי באמת התורה מכרות וצוועקת ומוכיחה תמיד, כמו שכתוב

(משלי א): "בראש המיות תקרא וכו' עד מתי פתיים תאָהבו" וכו'. רק שאינו שומע קול הפרוז של התורה, מחמת ההסתרות הנ"ל. ומאחר שנתגלו ונתחזרו ההסתרות ונעשה מהם תורה, על-ידי הדעת כנ"ל, אזי תכף כשנעשה מהם תורה, התורה בעצמה מוכיחה אותם "עד מתי פתיים" וכו' כנ"ל:

וזה שכתוב (שם ל"א): "פיה פתחה בחכמה", שעל-ידי החכמה ודעת הנ"ל שעל-ידי-זה מגלין ההסתרות, ועושין מהם תורה כנ"ל, על ידי זה "פיה פתחה". הינו בחינת אורייתא מכרות קמיהו, שהתורה בעצמה פותחת פיה ומוכיחה אותם כנ"ל: נמצא שעל ידי עסק התורה, שעל ידי ממשיכין אריכות ימים

שבתוך הסתרה, שההסתרה בעצמה נסתרת כנ"ל. ובאמת גם בתוך ההסתרה שבתוך ההסתרה, גם שם מלבש השם יתברך, דהינו אותיות התורה, כי בלעדיו אין חיות לשום דבר כנ"ל. רק שעל-ידי רבוי העברות הפך דברי אלקים חיים לגמרי, עד שנהפך אצלו מחכמות התורה לפתיות. עד שאינו יודע כלל אפלו זה בעצמו שנעשה לו כהתר כנ"ל, שזה בחינת הסתרה שבתוך הסתרה כנ"ל.

על כן צריך לגלות ההסתרות הנ"ל, וזה על-ידי שממשיך אריכות ימים לתוך המלכות, שהוא בחינת דעת כנ"ל. ועל ידי זה הדעת, יוכל לידע שאפלו בתוך ההסתרה בעצמה, ואפלו בתוך ההסתרה שבתוך הסתרה, גם שם מלבש השם יתברך, דהינו התורה. ומאחר שידע שאפלו בתוך ההסתרות יש שם השם יתברך, מזה בעצמו נתגלין ההסתרות, ונעשה מהם תורה. ואפלו מהסתרה שבתוך הסתרה, נעשה תורה. כי באמת גם שם מלבש השם יתברך, הינו תורה כנ"ל. רק מחמת שלא היו יודעין שהשם יתברך נסתר שם, זה בעצמו הוא בחינת ההסתרות. ותכף, כשיודעין שהשם יתברך נסתר שם, על-ידי-זה בעצמו

בְּחִינַת שְׁנָשׁוּ וּקְפָצוּ וכו', וַיֵּשׁ שָׁהֶם
בְּבְחִינַת שְׂכָחָה וכו', וַיֵּשׁ שָׁהֶם
בְּבְחִינַת נְשָׂתָה גְבוּרָתָם כְּנ"ל. וְעַל
יְדֵי כָּל זֶה הֵם רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נֹסֵתָר מֵהֶם בְּבְחִינַת
הַסְּתָרוֹת הַנ"ל. וּמְרַדְּכִי, הֵינּוּ בְּחִינַת
הַמְּלָכוֹת. הוּא יָכוֹל לְהוֹכִיחַ וּלְהַזְהִיר
אוֹתָם, עַל יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת יָמִים וּמִדּוֹת כְּנ"ל. שְׁעַל-יְדֵי-
זֶה זוֹכִין לְדַעַת, שְׁעַל-יְדֵי הַדַּעַת הַזֶּה
מְגַלִּין הַהַסְּתָרָה שְׁבַתּוֹךְ הַסְּתָרָה,
וְעוֹשִׂין מִמֶּנָּה תּוֹרָה כְּנ"ל, וְאִזִּי
אוֹרִיתָא מְכַרְזַת קָמִיהוּ כְּנ"ל.

וְזֶה, לְדַעַת אֵת שְׁלוֹם אֶסְתֵּר. שְׁעַל
יְדֵי זֶה עוֹשֶׂה דַּעַת, מֵהַסְּתָרָה
שְׁבַתּוֹךְ הַסְּתָרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֶסְתֵּר,
בְּחִינַת הַסְּתֵר אֶסְתִּיר. וְזֶה, וּמָה יַעֲשֶׂה
בָּהּ. שְׁעוֹשֶׂה מֵהַהַסְּתָרָה, בְּחִינַת מָה,
הֵינּוּ תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "מָה
הָעֵדוֹת" וכו' כְּנ"ל. כִּי מִזֶּה בְּעֶצְמוֹ
שְׂיֻדַּע שְׁגָם בְּתוֹךְ הַסְּתָרָה שְׁבַתּוֹךְ
הַסְּתָרָה יֵשׁ שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מִזֶּה
בְּעֶצְמוֹ נַעֲשֶׂה דַּעַת, דֵּהֵינּוּ תּוֹרָה, וְאִזִּי
אוֹרִיתָא מְכַרְזַת קָמִיהוּ כְּנ"ל:

וְזֶה בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת הַתּוֹכָחָה שְׁמֻטָּל
עָלָיו לְהַזְהִיר וּלְהוֹכִיחַ כְּנ"ל, כִּי
גוֹרֵם עַל יְדֵי הַדַּעַת שֶׁהַתּוֹרָה תּוֹכִיחַ
אוֹתָם כְּנ"ל. וְעַל-יְדֵי הַתּוֹכָחָה הַזֹּאת,
הוּא מִמְּשִׁיךְ אֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ
הַמְּלָכוֹת, שְׁלֹא תִהְיֶה בְּבְחִינַת

לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת, כִּי עַל יְדֵהּ מִמְּשִׁיכִין
הַחַיּוֹת לְתוֹךְ הַיָּמִים וְהַמִּדּוֹת כְּנ"ל,
וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְדַעַת כְּנ"ל. עַל-
יְדֵי-זֶה יְכוּלִין לְהוֹכִיחַ אֶפְלוּ אֵת
הַרְחוּקִים מְאֹד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
בְּבְחִינַת הַסְּתָרָה שְׁבַתּוֹךְ הַסְּתָרָה
כְּנ"ל:

וְזֶה פְּרוּשׁ (אֶסְתֵּר ב'): "וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם
מְרַדְּכִי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית
הַנְּשִׂים" וכו'. מְרַדְּכִי, זֶה בְּחִינַת
הַמְּלָכוֹת כְּנ"ל. וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם, זֶה
בְּחִינַת הַתּוֹרָה, שְׁעַל יְדֵהּ מִמְּשִׁיכִין
הַחַיּוֹת לְהַיָּמִים וְהַמִּדּוֹת כְּנ"ל. חֲצַר
בֵּית, זֶה בְּחִינַת חִיצוֹנִיּוֹת וּפְנִימִיּוֹת,
הֵינּוּ מַחְשְׁבוֹת וְדַבּוּרִים. שְׁבְכָלֶם
נֹסֵתָר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֵׁם, אֵף
הַמַּחְשְׁבוֹת וְהַדַּבּוּרִים שֶׁל הַרְחוּקִים
מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶה חֲצַר בֵּית הַנְּשִׂים, מְלֻשׁוֹן שְׁנָשׁוּ
וּקְפָצוּ מִמְּקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם,
שְׁנֹתְרַחְקוּ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וַיֵּשׁ שְׁכָבֵר
הָיוּ קָצַת אֶצְלַ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵף שְׁכָבֵר
שְׁכָחוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה הַנְּשִׂים, לְשׁוֹן
שְׂכָחָה. כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית מ"א) כִּי
נִשְׁנִי אֱלֹקִים וכו', שְׁכָבֵר שְׁכָחוּ אֵת
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וַיֵּשׁ שְׁגָם עִתָּה זוֹכְרִים
אֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵף שְׁנִשְׁתָּה
גְבוּרָתָם. וְאִין לֹא לְיָדָם לְהַתְּגַבֵּר עַל
יָצָרָם. וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְרְאִים בְּשֵׁם
נְשִׂים, מִחֲמַת שְׁלֵשׁ בְּחִינּוֹת הַנ"ל.

בְּאַרְצָן מִצְרַיִם, אָנִי וְלֹא מִלֶּאֱךָ, אָנִי
וְלֹא הַשְּׁלִיחַ, אָנִי ה' וְלֹא" וְכוּ'. כִּי
בְּאַרְצָן מִצְרַיִם שָׁשׂם מְקוֹם הַקְּלָפוֹת
מָאד, עַל כֵּן שֶׁם דִּיקָא מְלַבֵּשׁ וּמְסַתֵּר
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ הַיְנוּ תוֹרַת ה'
מִמֶּשׁ, סִתְרֵי תוֹרָה. עַל כֵּן דִּיקָא
מֵהֶסְתֵּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסִּתְרָה, כְּשִׁחְזוֹר
וּמֵהַפְּכָה לְדַעַת, נַעֲשֶׂה מְנַגֵּה דִיקָא
תוֹרַת ה' מִמֶּשׁ. כִּי שֵׁם נִסְתָּר תוֹרַת ה',
סִתְרֵי תוֹרָה כִּנ"ל:

ה וּכְנִגַּד מְלָכוֹת דְקָדְשָׁה, יֵשׁ מְלָכוֹת
הַרְשָׁעָה, הַיְנוּ מְלָכוֹת הַמֶּן עֲמֶלְק,
כְּמָה שְׁכַתוּב (בַּמִּדְבָּר כ"ד): "רְאֵשִׁית
גּוֹיִם עֲמֶלְק". וְזֶה לְעֻמַּת זֶה, כִּי
מְלָכוֹת דְקָדְשָׁה הוּא בְּחִינַת: "מֵאֶסְפָּה
לְכָל הַמַּחְנוֹת" (שם י'), כְּמוֹ שְׁכַתוּב
(קֹהֶלֶת י"ב): "סוֹף דְבַר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת
הָאֱלֹקִים יֵרָא". זֶה בְּחִינַת מְלָכוֹת,
כְּמָה שְׁכַתוּב (אָבוֹת פָּרָק א): 'אֵלְמֵלָא
מוֹרְאָה שֶׁל מְלָכוֹת'. הַיְנוּ שְׁמֵלְכוֹת
דְקָדְשָׁה הִיא בְּחִינַת סוֹף דְבַר, בְּחִינַת
מֵאֶסְפָּה לְכָל הַמַּחְנוֹת דְקָדְשָׁה. בְּחִינַת
מַחְנֵה דִן שֶׁהוּא מֵאֶסְפָּה לְכָל הַמַּחְנוֹת,
כִּי 'דִּינָא דְמְלָכוֹתָא דִּינָא' (גִּטִּין י: בְּבֹא-
קָמָא ק"א). וּמְלָכוֹת דְסִטְרָא אַחְרָא, הוּא
מֵאֶסְפָּה מְמוֹן. כִּי מַחְמַת שֶׁהוּא יֵרָא
שְׁלֵא יוֹצִיאוּ בִלְעוּ מִפִּי, הַיְנוּ
הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֵׁיִשׁ אֲצֵלוֹ, עַל
כֵּן הוּא מִתְגַּבֵּר וּמֵאֶסְפָּה מְמוֹן, שֶׁהֵם
נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה. כִּי הֵם בְּחִינַת הַגּוֹנֵין

הַרְבֵּנוֹת מְקַבְּרַת אֶת בְּעֻלְיָהּ, שְׁזֵהוּ
כְּשֵׁאִין מוֹכִיחַ אֶת הָאֲנָשִׁים שֵׁיִשׁ לוֹ
מִמֶּשְׁלָה עֲלֵיהֶם וְכוּ', כִּנ"ל. אָבֵל עַל-
יְדֵי עֶסֶק הַתוֹרָה הַנִּל, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
מִמֶּשְׁיָךְ חַיִּים וְאֵרִיכוֹת יָמִים בְּחִינַת
דַּעַת וְכוּ', עַד אֲשֶׁר אוֹרִיתָא מְכַרְזַת
קַמֵּיהוּ, וּמוֹכִיחָה אוֹתָם, נִמְצָא שֵׁיִוְצָא
יְדֵי תוֹכְחָה. אָזִי אֵין אֵין הַרְבֵּנוֹת
וְהַמְלָכוֹת מְזַקֵּת לוֹ כִּנ"ל, כִּי מִמֶּשְׁיָךְ
אֵרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמְלָכוֹת, עַל יְדֵי
הַתוֹכְחָה כִּנ"ל. נִמְצָא שְׁעַל-יְדֵי
אֵרִיכוֹת יָמִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת
שְׁמִמְשִׁיכִין עַל-יְדֵי הַתוֹרָה, עַל-יְדֵי-
זֶה בְּעֶצְמוֹ מִמֶּשְׁיָכִין אֵרִיכוֹת יָמִים
הַנִּל לְתוֹךְ הַמְלָכוֹת כִּנ"ל:

ד וְדַע, שֶׁהַתוֹרָה הַמְּלַבֵּשׁ תוֹךְ
הַהִסְתְּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסִּתְרָה, הִיא
תוֹרָה גְבוּהַ דִּיקָא, הַיְנוּ סִתְרֵי תוֹרָה.
כִּי מַחְמַת שֶׁהִיא צְרִיכָה לְהַתְּלַבֵּשׁ
בְּמְקוֹמוֹת נְמוֹכִים כְּאֵלוֹ, הַיְנוּ אֲצֵל
אֵלוֹ שְׁעַבְרוּ הַרְבֵּה, עַד שֶׁנִּסְתָּר מֵהֶם
בְּהִסְתְּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסִּתְרָה, עַל כֵּן
חָשַׁב הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מַחְשְׁבוֹת לְבָלִי
לְהַלְבִּישׁ שֵׁם פְּשׁוּטֵי תוֹרָה, לְבַל יוֹכְלוּ
הַקְּלָפוֹת לִינֹק מִשֵּׁם הַרְבֵּה, וַיְהִי
הַפְּגָם גְּדוֹל מְאֹד. עַל כֵּן הוּא מְסַתֵּר
וּמְלַבִּישׁ שֵׁם תוֹרָה גְבוּהַ דִּיקָא, סִתְרֵי
תוֹרָה, שֶׁהִיא תוֹרַת ה' בְּעֶצְמָהּ, כְּדִי
שְׁלֵא יוֹכְלוּ הַקְּלָפוֹת לִינֹק מִשֵּׁם
הַרְבֵּה. בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת י"ב): "וְעַבְרַתִּי

עלאין, שיש בזהב וכסף ונחשת שהם הממון. וזה בחינת תאות עצירות, שהיא בחינת מלכות. ועל כן עמלק, שהוא מלכות הרשעה. רודף את מחנה דן, שהוא בחינת מלכות דקדשה כנ"ל. כמו שכתוב (דברים כ"ה): "ויזנב בך וכו' ולא ירא אלקים", דהינו בעת שאין להם כח מלכות דקדשה, שהיא בחינת ירא אלקים כנ"ל. כי מלכות הזמן עמלק, הוא הפוך מלכות דקדשה. כי מלכות דקדשה, הוא בחינת מאסף לכל המחנות דקדשה. ומלכות הזמן עמלק, שהוא מלכות הרשעה, הוא בחינת מאסף ממון כנ"ל. כי מתגבר בתאות ממון, כדי לתפס כל הניצוצות הקדשה כנ"ל. אך אף-על-פי כן, אינו מועיל לו כלל. כי יש כח במלכות דקדשה, שהוא בחינת מרדכי, להוציא מאתו כל הממון, וכל הניצוצות הקדושים שבלע:

מלכות דסטרא אחרא כנ"ל, הוא מאסף ממון כנ"ל. וזה: "לתת לטוב לפני אלקים", בחינת התורה. שמרדכי, שהוא בחינת מלכות דקדשה, מוציא ממנו כל הממון וכל הניצוצות, ונעשה מזה תורה כנ"ל. כי מרדכי מוציא ממנו כל העשירות, בבחינת (איוב ב): "חיל בלע ויקאנו". ועושה מזה תורה, שנקראת: "אשת חיל" (משלי ל"א):

ו ולפי הגדלת הדעת, כן הפרנסה בנקל. כי פרנסה בנקל תולה בדעת, כמו שכתוב (במדבר י"א): "שטו העם ולקטו" - 'בשטותא' (זהו בשלח ס"ב ס"ג). כי כל מי שחסר דעת ביותר, הוא יגע וטורח אחר הפרנסה ביותר:

גם לפי הגדלת הדעת, כן נתרבה השלום. כי שלום תלוי בדעת, כמו שכתוב (ישעיה י"א): "וגר זאב עם כבש וכו' כי מלאה הארץ דעה". שיהיה שלום נפלא בעולם, שיוכלו לגור ביחד שני הפכים, מחמת גדל הדעת שיהיה אז. כי על-ידי הדעת נגדל השלום, כי נתבטל הכעס והאכזריות על ידי הדעת. כי כעס ואכזריות הוא מהעדר הדעת, כמו שכתוב (קהלת ז): "כעס בחיק כסילים ינוח". וכל מה שמתרבה הדעת, מתרבה הרחמנות והשלום. ועל כן הפרנסה בנקל, בבחינת (תהלים קמ"ז):

וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מגלה י'): "כי לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ודעת" - ז"ה מרדכי. הינו שמרדכי, שהוא בחינת מלכות דקדשה כנ"ל, נתן לו חכמה ודעת כנ"ל. וזה טוב לפניו, בחינת התורה, כי אין טוב אלא תורה (אבות פ"ק ו). "ולחוטא נתן ענין לאסף ולכנס" - ז"ה הזמן. הינו שהזמן, שהוא בחינת

בחינת מן, בחינת מקוה של שער הנזון, שהוא בחינת דעת גדול, כי המן בחינת דעת:

וזה בחינת, (שבת ק"ד): 'מאמר פתוח נאמן פשוט'. 'מאמר פתוח' – זה בחינת התגלות הדעת. כי הדבור הוא התגלות הדעת, כמו שקתוב (משלי ב): "מפיו דעת ותבונה". ובמצרים שהיה הדעת בגלות, כמו שקתוב (שמות ו): "ושמי ה' לא נודעתי להם", היה גם הדבור בגלות (זהר וארא כ"ה:), בבחינת: "כבוד פה וכבוד לשון" (שם ה). וכשיצאו ממצרים, שיצא הדעת מהגלות, יצא ונפתח הדבור, וזה בחינת 'מאמר פתוח', שנפתח הדבור ונתגלה הדעת. ועל ידי התגלות הדעת, נתפשט נאמנות השם יתברך, ונכר שהוא נאמן מבטיח ועושה. וזה בחינת 'נאמן פשוט', שנתפשט נאמנותו כנ"ל. אבל במצרים שהיה הדעת בגלות, לא נתפשט ונתגלה נאמנותו. וזה שפרש רש"י: "ושמי ה' לא נודעתי להם" – 'לא נכרתי במדת אמתית שלי'. שעל ידי שלא נתגלה הדעת במצרים, על-ידי-זה לא נכר נאמנותו כנ"ל, כי החסד תלוי בדעת כנ"ל:

וזה בחינת "אנכי" – 'היבא כתיבא נאמנים אמריה' (שבת ק"ה). שעל ידי נתינת התורה, נפתח המאמר,

"השם גבולך שלום, חלב חטים ישביעך":

ז וזה בחינת שבועות. כי שבועות הוא בחינת שכל גדול וגבוה מאד, שהוא חסד עליון ורחמים גדולים. כי גדל הרחמים, תלוי בגדל הדעת כנ"ל. כי 'בשעת מתן תורה, נראה להם כזקן מלא רחמים' (מכילתא פרשת בשלח, ופרשת יתרו, והובא בפרש"י פרשת יתרו). וזקן הוא ביישוב הדעת, ובה תלוי גדל הרחמים כנ"ל, ועל כן שבועות הוא חסד עליון ורחמים גדולים:

וזה בחינת המקוה של שבועות, שהיא בחינות מקוה של שער החמשים, שהוא שער העליון מחמשים שערי בינה (כמו שמובא בכוננות שבועות). שהוא בחינות שכל ודעת עליון, בחינת חסד עליון ורחמים גדולים כנ"ל: ועל כן המקוה מושיע בכל הצרות, כמו שקתוב (דמיה י"ד): "מקוה ישראל מושיעו בעת צרה". כי הוא חסד עליון, שמושיע מכל הצרות.

ועל כן המקוה מטהר מכל הטמאות, כמו שקתוב (חזקאל ל"ו): "וורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם" וכו'. כי 'אין יסורין בלא עוון' וכו' (שבת ג"ה), ועל כן המקוה שמושיע מכל הצרות ומכל היסורים, הוא מטהר מכל הטמאות ומכל החטאים: וזה

כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (קדושין ל:): "את והב בסופה" - לא זזו משם עד שנעשו אוהבים זה לזה. וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (אבות פרק ה): 'מחלקת שהיא לשם שמים סופה להתקים', הינו שבאמת היא אהבה כנ"ל. וזה: 'סופה להתקים', בחינת אהבה, כמו שכתוב (במדבר כ"א): "את והב בסופה" כנ"ל. וזה בחינת משה, כי משה הוא בחינת הדעת, שהוא בחינת מחלקת לשם שמים. ועל פן משה הוא ראשי-תבות מחלוקת שמאי הלל שהם בחינת מחלקת לשם שמים. ועל פן היה גאלת מצרים על-ידי משה, כי עקר הגאולה על-ידי הדעת, כמו שכתוב (שמות ט"ז): "וידעתם כי ה' הוציא אתכם וכו'", (ויקרא כ"ג): "למען ידעו וכו'".

וזה בחינת עוגה, דהינו מצות, שהוציאו ממצרים. כי מצה היא בחינת מחלקת, כמו שכתוב (ישעיה מ"א): "אנשי מצתך יהיו כאין". וזהו: 'שהוציאו ממצרים', 'שהוציאו' דיקא. כי במצרים שהיה הדעת בגלות, בודאי לא היה מחלקת לשם שמים, כי זה תלוי בדעת כנ"ל. וזה: 'עוגה שהוציאו ממצרים', הינו שהמצה, שהיא בחינת מחלקת, שהוציאו ממצרים, ששם היה הדעת

ונתגלה הדעת כנ"ל, ועל-ידי-זה נתפשט נאמנותו כנ"ל, וזה בחינת 'נאמנים אמריה', בחינת נאמן פשוט מאמר פתוח כנ"ל:

וזה בחינת מן ראשי-תבות מאמר נאמן, בחינת: 'מאמר פתוח נאמן פשוט' כנ"ל, כי המן הוא בחינת דעת גדול כנ"ל. ועל פן "אכלו בני ישראל את המן ארבעים שנה" (שמות ט"ז) כי 'בן ארבעים לבינה' (אבות פרק ה):

ח וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (קדושין ל"ח) 'את המן אכלו ארבעים שנה והלא ארבעים שנה חסר שלשים יום, אלא עוגה שהוציאו ממצרים טעמו בה טעם מן'. כי באמת המן, שהוא בחינת הדעת, היה ראוי שיאכלו אותו ארבעים שנה בשלמות. כי ארבעים, הוא בחינת בינה ודעת כנ"ל. דהינו תכף שיצאו ממצרים ונתגלה הדעת, היה ראוי שיאכלו המן תכף. ועל זה תרצו רבותינו, זכרונם לברכה, עוגה שהוציאו ממצרים, הינו המצות, טעמו בה טעם מן. כי השלום תלוי בדעת וכנ"ל, ומחלקת הוא הפך הדעת. אך יש מחלקת שהוא לשם שמים, שהוא באמת דעת גדול מאד, יותר מהדעת של שלום. כי באמת זה המחלקת, היא אהבה ושלום גדול,

(נדריים מ"א). וְזֶה בְּחִינַת חוּלָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוּאֵל ב' י"ג): "מִדּוּעַ אֲתָה כֹּכָה דַל בֶּן הַמֶּלֶךְ". וְיִמְצָה הִיא אֶסּוּתָא כְּנ"ל, וְזֶה: "לְחֵם עֲנִי", שֶׁהוּא רְפוּאָה לְהַעֲנִי כְּנ"ל:

ט וְלִבּוֹא לְמַחְלַקַת לְשֵׁם שְׁמַיִם, צָרִיף לְזַכֵּף וּלְטַהֵר אֶת הַשְּׁמַיִם, שְׁלֵא יִהְיֶה בְּכַחֲנִית (שְׁעִיָּה ט): "אֲלֹכֵי־שָׁמַיִם קָדְרוּת". וְלְזַכֵּף וּלְטַהֵר אֶת הַשְּׁמַיִם, הִיא עַל־יְדֵי אֲנַחָה בְּאַמְתָּ. כִּי יֵשׁ בְּלֵב רוּחַ הַדּוֹפֵק, שֶׁהִיא מִתְחַלֵּת הַתּוֹלְדָה, וְהוּא נוֹשֵׂא עָלָיו כָּל הַלְחוֹת, וְכָל הַדְּמַיִם, וְכָל הַמִּיצוֹת (שְׁקוּרִין זֶאפֶטִין) וְהַרוּחַ הַדּוֹפֵק הַזֶּה, הוֹלֵךְ וְנוֹקֵשׁ בְּכָל הָאֵיבָרִים. וְעַל־יְדֵי הַלִּיכָתוֹ וְנִשְׁוֹבוֹ בָּהֶם, הוּא מְנַעֵנֵעַ וּמְנַשֵּׁב וּמְנַפֵּץ אוֹתָם מִן הָעִפּוּשׁ, שְׁלֵא יִתְעַפְּשׂוּ וְלֹא יִתְקַלְקְלוּ. כְּמוֹ הַרוּחַ הַמְּנַשֵּׁב בֵּינָם, שֶׁהוּא מְנַפֵּץ וּמְנַשֵּׁב וּמְהַפֵּךְ וּמְגַיֵּס הַמַּיִם שְׁלֵא יִתְעַפְּשׂוּ וְלֹא יִתְקַלְקְלוּ. וְעַקֵּר נֹשֵׁב הַרוּחַ הַדּוֹפֵק, בְּהִידָּיִם. כִּי מַחְמַת שְׁהִידָּיִם עֲסֻקְנִיּוֹת, צָרִיף לְנִשֵּׁב וּלְנַפֵּץ אוֹתָם בְּיֹתֵר. וְעַל כֵּן הַדְּאֻקְטֵר, כְּשֶׁמַּנִּיחַ יָדוֹ עַל הַדְּפֵק, יוֹדֵעַ כָּל עֲנִיַן הַחוּלָה. מַחְמַת שְׁשֵׁם בִּידָּיִם, עַקֵּר הַלּוֹךְ הַרוּחַ הַדּוֹפֵק שֶׁל הַלֵּב, שֶׁהוּא נוֹשֵׂא הַכָּל עָלָיו כְּנ"ל. וְצָרִיף שִׁילֵף זֶה הַרוּחַ הַדּוֹפֵק, תְּנוּעָה מְסֻדְרֶת כְּתַקּוּנּוֹ וְכִסְדּוּרוֹ.

בְּגִלוּת, טְעַמוֹ בָּהֶם טַעַם מִן. כִּי לְאַחַר שֶׁהוֹצִיאוּ בְּחִינַת הַמַּחְלַקַת מִן הַגְּלוּת מְצָרִים, הָיָה בָּהֶם טַעַם מִן, שֶׁהִיא בְּחִינַת דְּעַת גְּדוּל, שֶׁהִיא בְּחִינַת מַחְלַקַת לְשֵׁם שְׁמַיִם כְּנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת ט"ז): "לְחֵם מִן הַשְּׁמַיִם" הַנֶּאֱמָר בַּמִּזְוֵה. לְשׁוֹן מַלְחָמָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים ל"ה): "לְחֵם אֶת לַחְמִי", בְּחִינַת מַחְלַקַת. הֵינּוּ שֶׁהֵמֶן, שֶׁהוּא הַדְּעַת, הוּא בְּחִינַת מַחְלַקַת לְשֵׁם שְׁמַיִם כְּנ"ל. וְעַל כֵּן דָּתָן וְאַבְיָרָם שִׁחְלְקוּ עַל מֹשֶׁה שֶׁהוּא הַדְּעַת, פָּגְמוּ גַם כֵּן בְּהֵמֶן, וְהוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ. (מִדְּרַשׁ רַבָּה שְׁמוֹת פָּרָשָׁה א' וּבְפָרָשָׁה כ"ה וְהוּבָא בְּפָרָשׁ"י בְּשַׁלַּח) כִּי הֵמֶן הוּא בְּחִינַת הַדְּעַת, בְּחִינַת מֹשֶׁה כְּנ"ל:

וְזֶה שְׁכָתוּב בְּזֵהר הַקָּדוֹשׁ (תְּצַוֶּה דָר קפ"ג): כִּי מִצָּה הִיא אֶסּוּתָא, כִּי מִצָּה שֶׁהִיא בְּחִינַת מַחְלַקַת לְשֵׁם שְׁמַיִם, בְּחִינַת דְּעַת, בְּחִינַת שְׁלוֹם כְּנ"ל, הוּא רְפוּאָה. כִּי שְׁלוֹם הוּא רְפוּאָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁעִיָּה ג"ז): "שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקָרוֹב אָמַר ה' וּרְפָאֵתִיו". כִּי עַקֵּר הַחוּלָאֵת, חֵס וְשְׁלוֹם, הוּא מַחְמַת הָעֵדֶר הַשְּׁלוֹם, הֵינּוּ מַחְלַקַת הִיסוּדוֹת, שִׁיְסוּד אַחַד מִתְגַּבֵּר עַל חֲבֵרוֹ, וְשְׁלוֹם הוּא רְפוּאָה:

וְזֶה שְׁנִקְרָא מִצָּה, "לְחֵם עֲנִי" (דְּבָרִים ט"ז). "כִּי אֵין עֲנִי אֶלֶּא מִן הַדְּעַת"

אֶל הַיָּדִים כִּנּוּל. וְזֶה: "אֶל אֵל
בְּשָׁמַיִם", כִּי מִזֶּה נִדְּבַךְ הַשָּׁמַיִם
כִּנּוּל: וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים ל"ב): "כִּי
אֲשָׂא אֶל שָׁמַיִם יָדַי", שְׁצָרִיךְ לְשֹׂא
אֶת הַיָּדִים, שִׁיְהִי נֶעֱשֶׂה מֵהֶם בְּחִינַת
שָׁמַיִם כִּנּוּל:

וּכְשֶׁמְזַכֵּךְ אֶת הַיָּדִים, בְּחִינַת שָׁמַיִם,
עַל-יָדֵי אֲנָחָה. שְׁעַל יָדָה
נוֹשֵׂא הָרוּחַ שְׁבֵלֵב אֶל הַיָּדִים, וְעַל-
יָדֵי-זֶה נִדְּבַכְכִּין הַיָּדִים וְהַשָּׁמַיִם כִּנּוּל,
אֲזִי הוּא בְּחִינַת מַחְלָקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם.
כִּי כָל הַדְּבוּרִים מְקַבְּלִין מִן הַשָּׁמַיִם,
כִּי שֵׁם כָּל הַדְּבוּרִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(תְּהִלִּים קי"ט): "לְעוֹלָם ה' דְּבָרָךְ נִצָּב
בְּשָׁמַיִם". וְהַדְּבוּרִים שְׁמַקְבְּלִין מִן
הַשָּׁמַיִם, מְקַבְּלִין מִן הָרַעְמִים. בְּחִינַת
(שֵׁם י"ח): "יָרַעַם בְּשָׁמַיִם ה'", בְּחִינַת
(איוב ל"ח): "יָרַעַם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלְאוֹת".
נִמְצָא שְׁמַקְבְּלִין הַדְּבוּרִים מֵהַיָּדִים, כִּי
הֵן הֵן בְּחִינַת שָׁמַיִם, שְׁשֵׁם כָּל
הַדְּבוּרִים. וְעַקֵּר הַקְּבֵלָה עַל-יָדֵי
בְּחִינַת רַעְמִים, הֵינּוּ בְּחִינַת רוּחַ
הַדּוֹפֵק. שְׁנִתְתַּקֵּן עַל-יָדֵי אֲנָחָה, שְׁעַל
יָדוֹ נִתְנַשָּׂאִים הַיָּדִים לְשָׁמַיִם. כִּי הָרוּחַ
הַדּוֹפֵק שֶׁהוֹלֵךְ וּמִנְשֵׁב וּמִנְפֵץ הַכֹּל,
וְעַקֵּר בְּהַיָּדִים, זֶה בְּחִינַת רַעְמִים,
בְּחִינַת: "יָרַעַם בְּשָׁמַיִם ה'" כִּנּוּל. כִּי
הַיָּדִים הֵן בְּבְחִינַת שָׁמַיִם כִּנּוּל. וְשֵׁם
כָּל הַדְּבוּרִים, בְּחִינַת: "לְעוֹלָם ה'
דְּבָרָךְ נִצָּב בְּשָׁמַיִם" כִּנּוּל, נִמְצָא

וַיֵּשׁ נַחֵשׁ, שְׁעַל יָדָה בָּא עֲצָבוֹת רוּחַ
הֵינּוּ בְּחִינַת ל"ט מְלֹאכוֹת,
שֶׁהוּא זְהֵמַת הַנַּחֵשׁ, עַל-יָדֵי-זֶה בָּא
עֲצָבוֹת רוּחַ. וְעַל-יָדֵי עֲצָבוֹת רוּחַ, אֵינן
הָרוּחַ דּוֹפֵק כְּסִדּוּרוֹ. וְאֲזִי נֶעֱשִׂים
הָאֵיבָרִים כְּבָדִים, מַחְמַת שְׁאֵין רוּחַ
הַדּוֹפֵק מִנְשֵׁב בָּהֶם כְּסִדֵּר. וְאֲזִי הַיָּדִים
בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת י"ז): "וַיָּדִי מִשֶּׁה
כְּבָדִים". כִּי עַקֵּר הַכְּבָדוֹת בְּהַיָּדִים,
שְׁשֵׁם עַקֵּר רוּחַ הַדּוֹפֵק כִּנּוּל. וְזֶה
בְּחִינַת עֲצָבוֹן יָדִים. כִּי עַקֵּר מִזִּיק
הָעֲצָבוֹת רוּחַ לְהַיָּדִים כִּנּוּל.
וּכְשֶׁהָאֵיבָרִים כְּבָדִים, אֲזִי מְכַבְּדִין
יֹתֵר עַל הָרוּחַ הַדּוֹפֵק, וְנִחְלַשׁ עוֹד
יֹתֵר. וְעַל יָדֵי שְׁנַחְלַשׁ יֹתֵר הָרוּחַ
הַדּוֹפֵק, נֶעֱשִׂים הָאֵיבָרִים כְּבָדִים עוֹד
יֹתֵר. וְכֵן עַל-יָדֵי שְׁנֶעֱשִׂים הָאֵיבָרִים
עוֹד יֹתֵר כְּבָדִים, נִחְלַשׁ הָרוּחַ הַדּוֹפֵק
עוֹד יֹתֵר וְיֹתֵר. וְכֵן חוֹזֵרֶת חֲלִילָה,
עַד שִׁיּוֹצֵאת נִפְשׁוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם. וְעַל-
יָדֵי הָאֲנָחָה, הוּא מַחִיָּה וּמְבַרִיא אֶת
הָרוּחַ הַדּוֹפֵק, וְנִצּוֹל מֵהָעֲצָבוֹת רוּחַ.
וְחוֹזֵר הָרוּחַ הַדּוֹפֵק וּמִנְשֵׁב כְּסִדֵּר
בְּכָל הָאֵיבָרִים, וּבִפְרָט בְּהַיָּדִים. וְעַל
יָדֵי זֶה מְזַכֵּךְ אֶת הַשָּׁמַיִם, כִּי הַיָּדִים
הֵם בְּחִינַת שָׁמַיִם, אֲשֶׁר וּמִיָּם, שֶׁהֵם
בְּחִינַת יָד יָמִין וְיָד שְׂמָאל:

וְזֶה (אֵיכָה א): "נִשָּׂא לְכַבְּנוֹ אֶל כַּפָּיִם
אֶל אֵל בְּשָׁמַיִם". שְׁצָרִיךְ לְשֹׂא
אֶת הַלֵּב, הֵינּוּ הָרוּחַ הַדּוֹפֵק שְׁבֵלֵב,

כמותו. ואפלו משה לא השיג זאת, כי הם בחינת דרכי ה', בחינת רעמים, שהם נפלאות תמים דעים שאי אפשר להשיג. ועל כן כשמקבלים דבורים מן השמים, מבחינת ידים, בחינת רעמים כנ"ל, אין לגנות אותו, אף אם אין הלכה לשם כמותו. כי זה בחינת מחלקת לשם שמים, שבאמת אלו ואלו דברי אלקים חיים, רק שאי אפשר להשיג זאת. כי הוא נפלאות תמים דעים, בחינת רעמים כנ"ל:

וזה פרוש (איוב כ"ו): "ברוחו שמים שפחה חללה ידו נחש ברת, הן אלה קצות דרכיו ומה שמץ דבר נשמע בו ורעם גבורותיו מי יתבונן". ברוחו שמים שפחה, הינו בחינת הרוח הדופק הנ"ל, המנשב בידיים, שהם בחינת שמים כנ"ל. וזהו בחינת: "ברוחו שמים שפחה", כי על-ידי הרוח הדופק הנ"ל, הוא מזכך ומשפר השמים, שהם הידיים בבחינת: "נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים" כנ"ל:

וזה חללה ידו נחש ברת, שעל-ידיה עושה חלל בהידיים, שהיו כבדים וסתומים על-ידי העצבות רוח, שהוא זהמת הנחש כנ"ל: ואזי כשמבטל בחינת זהמת הנחש, והרוח הדופק מנשב כסדר.

שמקבלין הדבורים מהידיים. וזה בחינת: "כאשר דבר ה' ביד", הנאמר במשה ובשאר נביאים. כי שם כל הדבורים, ומשם מקבלין אותם כנ"ל:

וכל הדבורים שמקבלין משם, הינו מבחינת ידים, בחינת שמים, בחינת רעמים. אין לגנות את המקבל, אף אם אין הלכה כמותו, מאחר שקבלם מן השמים. ועל כן באמת אלו ואלו דברי אלקים חיים (ערוכין י"ג). ומה שאין הלכה כמותו, זה אי אפשר לנו להבין ולהשיג. כי זה בחינת רעמים, שמשם קבל הדבורים, שעליהם נאמר: "ירעם ה'" אל בקולו נפלאות". דהינו שהם באמת נפלאות תמים דעים. ואי אפשר לנו להשיג זאת. כי זה בחינת דרכי ה' שאי אפשר להשיג, הינו בחינת: "צדיק וטוב לו צדיק ורע לו, רשע וטוב לו רשע ורע לו", שאפלו משה רבנו, עליו השלום, לא השיג זאת, ועל זה בקש (שמות ל"א): "הודיעני נא את דרכיך". כי "צדיק וטוב לו", זה בחינת הצדיק שהלכה כמותו. "צדיק ורע לו", זה בחינת הצדיק שאין הלכה כמותו. "רשע וטוב לו", זה בחינת הרשע שמקרב להצדיק שהלכה כמותו. "רשע ורע לו", זה בחינת הרשע שמקרב להצדיק שאין הלכה

אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, כִּי הוּא בְּחִינַת דְּרָכִי
ה' כִּנּוּי: "ל' "

זֶה פְּרוּשׁ: וּבִיּוֹם הַכַּפּוּרִים, זֶה
בְּחִינַת מַלְכוּת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(תהלים פ"ט): "אֶף אֲנִי בְּכוֹר אֶתְנַהּוּ
עֲלִיּוֹן לְמַלְכֵי אֶרֶץ". בְּהַקְרִיבְכֶם
מִנְחָה חֲדָשָׁה לַה', זֶה בְּחִינַת תּוֹרָה
חֲדָשָׁה. תּוֹרַת ה', שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יַדִּי
בְּחִינַת הַמַּלְכוּת הַנִּלְוֵל: בְּשָׁבוּעַתִּיכֶם,
זֶה בְּחִינַת הַדַּעַת כִּנּוּי: בְּחִינַת מֶן,
בְּחִינַת מִקְוֵה שֶׁל שְׁבוּעוֹת, שֶׁהוּא
מִקְוֵה שֶׁל שְׁעַר הַחֲמִשִּׁים כִּנּוּי: ל'
וְעַל כֵּן נִקְרָא שְׁבוּעוֹת עֲצֵרַת,
מִלְשׁוֹן מַלְכוּת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שמואל א'
ט): "זֶה יַעֲצֹר בְּעַמִּי": מִקְרָא קֹדֶשׁ
יִהְיֶה לָכֶם, זֶה בְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
בְּחִינַת רוּחַ הַדּוֹפֵק הַנִּלְוֵל. הֵינּוּ
שְׁצָרִיכִין לְקַרֹּת אֶת הַקֹּדֶשׁ, בְּחִינַת
רוּחַ הַדּוֹפֵק הַנִּלְוֵל, כְּדִי לְהַנְצִיל
מִזְהֵמַת הַנְּחָשׁ, ל"ט מְלָאכּוֹת,
עֲצָבוֹת רוּחַ כִּנּוּי: ל' כָּל מְלָאכּוֹת
עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ, לְבַטֵּל זְהֵמַת
הַנְּחָשׁ, ל"ט מְלָאכּוֹת, עֲצָבוֹן יָדִים,
כְּמָה שֶׁכָּתוּב (בראשית ה'): "זֶה יִנְחַמְנוּ
מִמַּעֲשֵׂינּוּ וּמִעֲצָבוֹן יְדִינוּ". הַכֹּל
כִּנּוּי: ל'

וְאִזִּי נִתְנַשְׂאִין הַיָּדִים, וְנִזְדַּכְּךָ
הַשָּׁמַיִם. וְאִזִּי מִקְבְּלִין מֵהֶם דְּבוּרִים,
בְּחִינַת מַחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם, שְׁזֵה
בְּחִינַת דְּרָכִי ה', כִּי בְּאֵמַת אֱלוֹ וְאֱלוֹ
דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים כִּנּוּי: ל'. זֶה הֵן
אֵלֶּה קִצּוֹת דְּרָכוֹ, הֵינּוּ שְׁזֵה בְּחִינַת
דְּרָכֵי ה', בְּחִינַת: "צָדִיק וְטוֹב"
וְכוּי, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג כִּנּוּי: ל',
בְּחִינַת רַעְמִים, שֶׁהֵם נִפְלְאוֹת תְּמִים
דְּעִים כִּנּוּי: ל'.

זֶה: וּמָה שֶׁמִּצֵּד דְּבָר נִשְׁמַע בּוֹ
וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי יִתְבוּנֵן,
הֵינּוּ שֶׁבְּאֱלוֹ הַדְּבוּרִים שֶׁמִּקְבְּלִין מִן
הַשָּׁמַיִם הַנִּלְוֵל, אֵין בְּהֶם שׁוּם גְּנוּת,
וְאִסּוּר לְגְנוּת אֶת הַמִּקְבֵּל, אֶף אִם
אֵין הֵלְכָה כְּמוֹתוֹ. כִּי זֶה בְּחִינַת
דְּרָכֵי ה', בְּחִינַת רַעְמִים שְׂאֵי אֶפְשָׁר
לְהִבִּין וְלְהַשִּׁיג כִּנּוּי: ל'. זֶה: וּמָה שֶׁמִּצֵּד
דְּבָר וְכוּי, הֵינּוּ שְׂאִין בְּהֶם שׁוּם
גְּנוּת, אֶף אִם אֵין הֵלְכָה כְּמוֹתוֹ. כִּי
וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי יִתְבוּנֵן, כִּי מִי יוּכַל
לְהִבִּין רַעַם גְּבוּרוּתוֹ, שֶׁהֵם נִפְלְאוֹת
תְּמִים דְּעִים, בְּחִינַת: "רַעַם (ה) אֵל
בְּקוֹלוֹ נִפְלְאוֹת". כִּי בְּאֵמַת אֱלוֹ וְאֱלוֹ
דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, רַק שְׁזֵה אִי



קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש

קיצור ליקוטי מוהר"ן

וְאָרִיכוֹת יָמִים: וְצָרִיךְ לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה
בְּפֶה דִּיקָא, לְהוֹצִיא דְבָרֵי תּוֹרָה בְּפִיו,
וְאֵז זוֹכֵה לְקִרְוָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיֵם שִׁיךְ
מִמֶּנּוּ חַיִּים וְאָרִיכוֹת יָמִים:

ד. יֵשׁ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת הַסְּתָרוֹת, כִּי יֵשׁ
הַסְּתָרָה, וְיֵשׁ הַסְּתָרָה בַּתּוֹךְ
הַסְּתָרָה, וְכִשְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר
בְּהַסְּתָרָה אַחַת, גַּם-כֵּן קָשָׁה מְאֹד
לְמוֹצְאוֹ, אִךְ אֶף-עַל-פִּי-כֵן כִּשְׁהוּא
נִסְתָּר בְּהַסְּתָרָה אַחַת אֲפָשֶׁר לִיגַע
וְלַחְתּוֹר עַד שְׁיִמְצָא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
מֵאַחַר שְׂיִדְעַע עַל כָּל פָּנִים שֶׁהֵשֵׁם
יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ. אֲבָל כִּשְׁהֵשֵׁם
יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר בְּהַסְּתָרָה תּוֹךְ הַסְּתָרָה,
דְּהֵינּוּ שֶׁהַסְּתָרָה בְּעֶצְמָה נִסְתָּרָת
מִמֶּנּוּ, דְּהֵינּוּ שְׂאִינוּ יוֹדַע כָּלֵל שֶׁהֵשֵׁם
יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ, אֲזִי אֵי אֲפָשֶׁר
כָּלֵל לְמִצּוֹא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, מֵאַחַר
שְׂאִינוּ יוֹדַע כָּלֵל מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְדַע כִּי מִי שְׁעוֹבֵר וְשׁוֹנֵה חֶסֶד וְשְׁלוֹם
הוּא נוֹפֵל לְהַסְּתָרָה אַחַת, וְאֲזִי
אֶף-עַל-פִּי שֶׁקָּשָׁה לוֹ לְצַאת וּלְשׁוּב,
כִּי כִּבְר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ
וְנַעֲשֶׂה לוֹ כְּהַתֵּר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין
הוּא יוֹדַע מִן הַסְּתָרָה, דְּהֵינּוּ שְׂיִדְעַע
שְׁנַעֲשֶׂה לוֹ כְּהַתֵּר, וְעַל-כֵּן אֲפָשֶׁר לוֹ

א. כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת
מַלְכוּת לְפִי בְּחִינַתּוֹ, יֵשׁ שֶׁהוּא
שׁוֹרֵר בְּבִיתוֹ, וְיֵשׁ שֶׁהוּא מוֹשֵׁל בְּיִתְר
וְכוּ'. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְבַלִּי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
עִם בְּחִינַת הַמַּלְכוּת שְׂיֵשׁ לוֹ לְהִנְאָתוֹ
וּלְצָרְכוֹ, כִּי אִם לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם בְּחִינַת
הַמַּלְכוּת וְהִמְמַשְׁלָה שְׂיֵשׁ לוֹ לְעַבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, דְּהֵינּוּ לְהַזְהִיר וּלְהוֹכִיחַ
אֵת כָּל הַנִּכְנָעִים תַּחְתָּיו לְהַשִּׁיבֵם אֶל
ה', אִם הוּא מוֹשֵׁל בְּבִיתוֹ לְבַד צָרִיךְ
לְהַזְהִיר וּלְהוֹכִיחַ אֵת בְּנֵי בֵיתוֹ
בְּעַבּוּדַת ה', וְאִם יֵשׁ לוֹ מְמַשְׁלָה יוֹתֵר
כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ, מְטַל עָלָיו
לְהַזְהִיר וּלְהוֹכִיחַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֲנָשִׁים,
כָּל אֶחָד לְפִי הַמְמַשְׁלָה שְׂיֵשׁ לוֹ:

ב. כָּל אֶחָד לְפִי הַמְמַשְׁלָה שְׂיֵשׁ לוֹ,
כְּשְׂאִינוּ נִזְהָר לְהוֹכִיחַ וּלְהַזְהִיר
הַנִּכְנָעִים תַּחְתָּיו, הוּא נַעֲנֵשׁ עָלֵיהֶם
וְנִתְקַצְרִין יָמָיו חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וְעָלָיו
נִאָּמַר (פְּסָחִים פ"ז): "אִוִי לְרַבְּנוֹת
וּמְמַשְׁלָה שְׁמַקְבֵּרַת אֵת בְּעָלֶיהָ", אֲבָל
כְּשְׂמוֹכִיחֶם וּמְזַהֲרֶם בְּעַבּוּדַת ה',
עַל-יַד־יָזָה מִמְּשִׁיךְ אָרִיכוֹת יָמִים:

ג. עַל-יַדֵּי עֲסֹק הַתּוֹרָה זוֹכִין
לְאָרִיכוֹת יָמִים, כִּי עַל-יַדֵּי עֲסֹק
הַתּוֹרָה קוֹרִין אֵת חֵי הַחַיִּים יִתְבָּרֵךְ
שְׂמוֹ כְּבִיכּוֹל, וּמְמַשִּׁיכִין מִמֶּנּוּ חַיִּים

קול הכרוז של התורה שמכרזת תמיד בקול גדול "עד מתי פתים תאָהבו פתי" (משלי א, כב) וזוכה לשוב אל ה'.

אבל לזכות לזה הדעת, הוא על-ידי התורה, כי על-ידי עסק התורה זוכין לדעת שאפלו בכל ההסתרות שבעולם, ואפלו מי שעשה מה שעשה, ונפל למקום שנפל חס ושלום רחמנא לצלן, גם שם מלבש חיותו יתברך, כי הוא יתברך מחיה את כלם, ואזי יוכל לשוב אל ה' מכל מקום שהוא:

ה. על-ידי התורה יכולין להוכיח אפלו הרחוקים ממנו, אף-על-פי שאינו יודע מה שצריך להם, וגם אינם אצלו להוכיחם, אף-על-פי-כן, על-ידי עסק התורה, התורה בעצמה מוכיחם, כי זוכים לשמוע את קול הכרוז הגדול של התורה, כי התורה מכרזת וצועקת ומוכיחה תמיד, רק שאין שומעים קול הכרוז מחמת ההסתרות הנ"ל, אבל על-ידי עסק התורה מגלין ההסתרות, ואזי שומעין קול הכרוז של התורה, ואזי ישובו אל ה' אפלו הרחוקים מאד מאד מהשם יתברך:

ו. יש בני אדם שנתרחקו מהשם יתברך, שנשו וקפצו ממקומו של עולם, ויש שכבר היו קצת אצל השם יתברך אף שכבר שכחו מזה, ויש

לשוב אל לבו זה בעצמו דהינו מה שנפל והגיע להסתרה זו שנסתר ממנו השם יתברך והתורה עד שנעשה לו כהתר, ועל-ידי-זה יכול לבקש ולחתור עד שיצא מזה, מאחר שעל כל פנים יודע זה בעצמו שנעשה לו כהתר.

אבל אם חס ושלום אחר שעבר ונשנה, עשה יותר עברות חס ושלום רחמנא לצלן, אזי נופל להסתרה שבתוך הסתרה, ואזי נסתר ממנו השם יתברך והתורה כל כך עד שאינו יודע כלל מן האסור, ואינו יודע כלל שנעשה לו כהתר, רק כל הדברים רעים דומות לו למישור גמור, וכאלו אין אסור כלל חס ושלום.

אבל אף-על-פי-כן אין יאוש בעולם כלל, ואפלו מי שנופל לבחינת הסתרה שבתוך הסתרה, אף-על-פי-כן גם שם מלבש חיותו יתברך, כי בלא חיותו יתברך אין שום קיום לשום דבר בעולם, ואפילו תקף הקלפות והעברות חס ושלום ואפלו ההסתרה שבתוך הסתרה גם-כן מקבלים חיות ממנו יתברך:

ומי שזוכה לדעת זאת שגם שם בתוך ההסתרה שבתוך הסתרה מלבש חיותו יתברך, על-ידי-זה נתבטלין כל ההסתרות, וזוכין לשמע

ט. לפי הגדלת הדעת כן הפרנסה
בנקל. וכל מי שחסר דעת ביותר,
הוא יגע וטורח אחר הפרנסה ביותר:

י. לפי הגדלת הדעת כן נתרבה
השלוש, כי מחלקת וכעס
ואכזריות הוא מהעדר הדעת: וכל
מה שמתרבה הדעת, מתרבה
הרחמנות והחסד והשלוש. ועל-ידי-
זה זוכין לרפואה:

יא. טבילת מקנה מושיע בכל הצרות
חס ושלום, ומטהר מפל
הטמאות ומכל החטאים, כי מקנה
הוא חסד עליון מאד:

יב. טבילת המקנה בשבועות, הוא
חסד עליון וגדול ונורא ביותר
מאד, כי שבועות הוא שכל גדול
וגבוה מאד, והוא חסד עליון ורחמים
גדולים. אשרי הזוכה לקבל קדשת
שבועות, בפרט קדשת המקנה של
שבועות:

יג. עצבות רוח וטרדת המשא ומתן
ביותר, הוא זהמת הנפש, ועל-
ידי-זה נעשים כל האיברים כבדים.
ויוכל להתגבר הכבדות כל כך חס
ושלוש עד שתצא נפשו חס ושלום.
ועל-ידי אנהה הוא מחיה ומבריא את
עצמו, ועל-ידי-זה זוכין לקבל
דבורים מן השמים:

שגם עתה זוכרים את השם יתברך
אך שנשטה גבורתם ואין לאל ידם
להתגבר על יצרם. ועל-ידי עסק
התורה יכולים להוכיח את כלם
ולהשיבם אל ה':

ז. במקומות הנמוכים מאד ורחוקים
מאד מהשם יתברך, שם דיקא
מלבש חיות גבוה מאד, בחינת סתרי
תורה. על-כן מי שנפל מאד חס
ושלוש, כשזוכה לשוב אל ה', נתגלה
על-ידי-זה תורה גבוה מאד, דהיגו
סתרי תורה:

ח. על-ידי תאוות ממון, מתגבר חס
ושלוש מלכות הרשעה, שהוא
מלכות המון עמלק שמתאנה תמיד
לאסוף ממון, והוא רודף תמיד
מלכות דקדשה, ועל-ידי פגם תאנה
זו של ממון, בולע מלכות הרשעה
הנ"ל חס ושלום כמה וכמה
ניצוצות של הקדשה, כי בממון יש
הרבה ניצוצות קדושות מאד מאד.
על-כן צריך להתגבר מאד לשבר
תאנה זו של ממון. והצדיק הגדול
האמתי יש לו כח להכניע מלכות
הרשעה הנ"ל, ולהוציא כל
הניצוצות משם ולעשות מהם
תורה:



ליקוטי עצות

א. קול הכרוז של התורה שמכרזת וצועקת תמיד "עד מתי פתיים" וכו', ועל-ידי-זה ישוּבו הכל אל ה'.

(תוכחה ח)

ג. על-ידי עסק התורה זוכין לחיים ואריכות ימים, כי על-ידי עסק התורה קורין את חי החיים יתברך שמו וממשיכין ממנו חיים ואריכות ימים. וצריך לעסק בתורה בפה דיקא, להוציא דברי התורה בפיו, ואז זוכה לקרותו יתברך ולהמשיך ממנו חיים ואריכות ימים. (תלמוד

תורה מב)

ד. על-ידי עסק התורה יכולין להוכיח אפלו הרחוקים ממנו, אף-על-פי שאינו יודע מה שצריך להם, וגם אינם אצלו להוכיחם, אף-על-פי-כן על-ידי שהוא לומד ועוסק בתורה, על-ידי-זה שומעים הרחוקים את קול הכרוז של התורה. כי התורה מכרזת וצועקת ומוכיחה תמיד, וקוראת ואומרת: "עד מתי פתיים תאהבו פתי" וכו', רק שאין שומעין קול הכרוז של התורה מרובי ההסתרות על-ידי רבוי העוונות רחמנא לצלן, כי השם יתברך נסתר עתה מאתנו בעוונותינו הרבים בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה,

א. כל אחד מישראל יש לו בחינת מלכות וממשלה לפי בחינתו, יש שהוא שורר בביתו, ויש שהוא מושל ביותר וכו'. וצריך כל אחד לזהר ביותר לבלי להשתמש עם המלכות והממשלה שיש לו להנאתו ולצרכו, כי אם לעבודת השם יתברך לבד, דהינו להזהיר ולהוכיח את כל הנכנעים תחתיו להשיבם אל ה', אם הוא מושל בביתו לבד, צריך להזהיר ולהוכיח את בני ביתו בעבודת ה', ואם יש לו ממשלה יותר, כל אחד לפי בחינתו מטל עליו להזהיר ולהוכיח יותר ויותר אנשים, כל אחד לפי הממשלה שיש לו. וכשאינו נוהר להוכיחם ולהזהירם כראוי, הוא נענש עליהם ונתקצרין ימיו חס ושלום, ועליו נאמר: "אוי לרבנות שמקברת את בעליה". אבל כשמוכיחם ומזהירם בעבודת השם כראוי, על-ידי-זה ממשיך חיים ואריכות ימים. (תוכחה ז)

ב. אבל אי אפשר להוכיחם ולהזהירם כראוי כי אם על-ידי עסק התורה, שעל-ידי-זה יכולים להוכיח הכל אפלו הרחוקים ממנו מאד מאד, ואפלו אם אינו יודע מה שצריך להם. כי על-ידי עסק התורה זוכים שגם הרחוקים מאד ישמעו

שְׁהֵסְתֵרָה בְּעֶצְמָה נִסְתַּרְתָּ מִמֶּנּוּ, עַד שְׂאִינוּ יוֹדַע כָּלֵל שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ, אֲזִי קָשָׁה מְאֹד לְמִצָּא אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ. וְזֶה נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי רַבּוּי הָעֲוֹנוֹת רַחֲמָנָא לְצַלָּךְ, כִּי 'עֶבֶר וְשֵׁנָה נַעֲשֶׂה לוֹ כִּהְתַּר' זֶה בַּחֲנִינֵת הַסְּתֵרָה אַחַת. אֲבָל מִי שֶׁעוֹבֵר יוֹתֵר חֹס וְשֵׁלוֹם, נוֹפֵל לְבַחֲנִינֵת הַסְּתֵרָה שְׁבַתוֹךְ הַסְּתֵרָה. אֲבָל בְּאִמַּת גַּם שֵׁם בְּתוֹךְ הַהִסְתֵּרָה שְׁבַתוֹךְ הַסְּתֵרָה, נַעֲלָם הוּא יִתְבַּרְךָ, כִּי בְּלֹא חֵיווּתוֹ יִתְבַּרְךָ אֵין שׁוֹם קִיּוֹם לְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם. עַל־כֵּן בְּכַח עֶסֶק הַתּוֹרָה, יְכוּלִים לְהַפְּךָ כָּל הַהִסְתֵּרֹת לְדַעַת, לִידַע שְׁגַם שֵׁם נַעֲלָם הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אֲפֹלוּ בְּתַקְוָה הַהִסְתֵּרָה שְׁבַתוֹךְ הַסְּתֵרָה, עַד שִׁשְׁמַע קוֹל הַכְּרוֹז הַגְּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁמַכְרֹז וְצוֹעֶקֶת תְּמִיד: "עַד מָתִי פְתִים תֵּאָהֲבוּ פְתִי" וְכו' עַד שִׁישׁוּב אֵל ה' מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא. (דַּעַת מ)

ז. יֵשׁ שֶׁעָבְרוּ עֲבֹרוֹת כָּל כָּף, עַד שֶׁנִּפְּלוּ בַּבְּחִינֵת הַסְּתֵרָה שְׁבַתוֹךְ הַסְּתֵרָה, וּמַחֲמַת זֶה נִדְמָה לָהֶם שְׂאִין לָהֶם עוֹד תִּקְוָה חֹס וְשֵׁלוֹם, כִּי 'עֶבֶר וְשֵׁנָה נַעֲשֶׂה לוֹ כִּהְתַּר' זֶה בַּחֲנִינֵת הַסְּתֵרָה אַחַת, אֲבָל כְּשֶׁעוֹבֵר יוֹתֵר חֹס וְשֵׁלוֹם, אֲזִי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ בַּבְּחִינֵת הַסְּתֵרָה שְׁבַתוֹךְ הַסְּתֵרָה, וְאֲזִי קָשָׁה מְאֹד לְמִצָּא אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲבָל בְּכַח עֶסֶק הַתּוֹרָה יְכוּלִין לְעוֹרֵר

בַּבְּחִינֵת "וְאֲנֹכִי הִסְתֵּר אֶסְתִּיר" (דְּבָרִים י"ח). אֲבָל עַל־יְדֵי שְׁעוֹסְקִין בְּתוֹרָה, מְגַלִּין הַהִסְתֵּרֹת, עַד שְׁפּוֹעֲלִין שְׁגַם הַרְחוּקִים מְאֹד יִשְׁמְעוּ קוֹל הַכְּרוֹז וְהַתּוֹכְחָה שֶׁל הַתּוֹרָה, עַד שִׁישׁוּבוּ כָּלֵם אֵל ה'." (תַּלְמוּד תּוֹרָה מִג)

ה. וְאֲפֹלוּ אוֹתָן שֶׁנִּתְרַחֲקוּ בְּיוֹתֵר מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שֶׁנָּשׂוּ וְקִפְצוּ מִמְּקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וַיֵּשׁ שְׁכָבֵר הָיוּ קִצְתָּ קְרוּבִים אֵל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֲךָ שְׁכָבֵר שְׁכַחוּ מְזֵה, וַיֵּשׁ שְׁגַם עֵתָה זוֹכְרִים אֵת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֲךָ שֶׁנִּשְׁתָּה גְבוּרְתָם וְאֵין לֵאל יָדָם לְהַתְּגַבֵּר עַל יִצְרָם, אֲךָ־עַל־פִּיִּכֵן בְּגִדֵל כַּח הַתּוֹרָה שְׁלוֹמִדִים בְּאִמַּת פּוֹעֲלִים שְׁכָלֵם יִשְׁמְעוּ קוֹל הַכְּרוֹז וְהַתּוֹכְחָה שֶׁל הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָה כִּנְ"ל, וַיִּשׁוּבוּ כָּלֵם אֵל ה'." (תַּלְמוּד תּוֹרָה מִד)

ו. צְרִיךְ לְדַעַת, שְׁבַכָּל הַהִסְתֵּרֹת שְׁבַעוֹלָם נַעֲלָם בְּהֵם הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כִּי יֵשׁ שְׁנֵי בַּחֲנִינֹת הַסְּתֵרֹת. כִּי יֵשׁ הַסְּתֵרָה, וַיֵּשׁ הַסְּתֵרָה שְׁבַתוֹךְ הַסְּתֵרָה. וְכִשֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִסְתָּר בְּהַסְּתֵרָה אַחַת, גַּם־כֵּן קָשָׁה מְאֹד לְמִצָּאוֹ, אֲךָ אֲךָ־עַל־פִּיִּכֵן אֲפֹשֶׁר לִיגַע וְלַחְתּוֹר עַד שִׁמִּצָּאוֹ אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ מֵאַחַר שִׁיּוֹדַע שֶׁעַל כָּל פְּנִים הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ.

אֲבָל כְּשֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִסְתָּר בְּהַסְּתֵרָה שְׁבַתוֹךְ הַסְּתֵרָה, דְּהֵינּוּ

האמתיים שעוסקים בתורה באמת, שיש לה כח להכניע מלכות הרשעה הנ"ל, ולהוציא כל הניצוצות משם ולעשות מהם תורה. (ממון ופרנסה ל)

י. כפי תאות ממון כן נתמעט הדעת והחיים והאריכות ימים, ואינו שומע קול הכרוז של התורה שמכרות תמיד לשוב להשם יתברך, ומחמת תאות ממון אינו שומע קול הכרוז הגדול הזה. ועל-ידי-זה הוא מכרח להתנגע אחר פרנסתו בטרח גדול, ופרנסתו בדחק ובכבודות מאד. אבל כשמתגבר להגדיל דעתו, לחשוק רק בתורה, וממעט ומשבר תאות ממון, על-ידי-זה פרנסתו בנקל, וזוכה לשמע הרמזים והכרוזים של התורה, שהם המחשבות טובות העולים בלבו בכל פעם לשוב להשם יתברך, עד שיזכה להתקרב אליו יתברך באמת. (ממון

ופרנסה לא)

יא. עצבות רוח, שבא על-ידי יגיעות ורדיפות הממון ביותר, הוא זהמת הנפש, ועל-ידי-זה נעשים כל האברים כבדים, ועל-ידי-זה נחלש רוח הדופק שבאדם, שבו תלוי חיותו, וכל מה שנחלש ביותר רוח הדופק, כמו כן נעשים האברים כבדים ביותר, וכן נחלש הרוח הדופק עוד יותר ויותר, וכן חוזרות

גם אותו ולהודיעו מהשם יתברך שיש לו תקנה גם-כן, עד שישב אל האמת ויתקרב להשם יתברך. כי באמת בכח הצדיקי אמת הכל יכולים להתקרב להשם יתברך תמיד; בכל עת; איך שהם; מפל מקום שהם. (התחזקות יב)

ח. במקומות הנמוכים מאד ורחוקים מאד מהשם יתברך, שם דיקא מלבש חיות גבוה מאד בבחינת סתרי תורה. על-כן מי שנפל מאד חס ושלום, צריך שידע זאת, ששם במקומו דיקא יכול להתקרב להשם יתברך ביותר, כי שם דיקא נעלם חיות גבוה מאד, וכשיזכה לשוב אל ה', יתגלה על ידו דיקא תורה גבוה מאד, דהינו סתרי תורה. (התחזקות יג)

ט. על-ידי תאות ממון, מתגבר חס ושלום מלכות הרשעה שהוא מלכות המן עמלק, שהוא רודף תמיד מלכות דקדשה שחיותה על-ידי הדעת שהיא התורה. ומלכות הרשעה היא ההפך מזה, כי מתאנית תמיד לאסוף ממון ובלענת ניצוצות הרבה של הקדשה הנעלמים בהממון שהוא בשרשו גונין על-אין. וכל אחד כפי שבירתו תאות ממון וממשיך עצמו אל התורה והדעת דקדשה, כן מוציא הניצוצות הקדושים ממלכות הרשעה. והכל בכח הצדיקים

המחלוקות והכעס הוא מחסרון הדעת, וכל מה שהדעת מתרבה ביותר, מתבטל המחלוקות ביותר, על-כן על-ידי עסק התורה שהוא הדעת, מתבטל המחלוקות ונתרבה השלום. (מחלוקות ומריבה ט)

יז. וכן על-ידי טבילת מקנה נמשך דעת ומבטל המחלוקות. (מחלוקות ומריבה טז)

יח. לפי הגדלת הדעת כן נתרבה השלום, וכן זוכין לרפואה. על-כן עקר הרפואה על-ידי עסק התורה שעל-ידי-זה זוכין לדעת. (רפואה ג)

יט. וכן על-ידי טבילת מקנה, נמשך דעת, וזוכין לרפואה. (רפואה ד)

כ. טבילת מקנה מושיע מכל הצרות חס ושלום, ומטהר מכל הטמאות ומכל החטאים, כי מקנה ממשיך דעת וחסד עליון מאד. (מקנה א)

כא. על-ידי טבילת מקנה, הפרנסה בנקל, ונתבטל המחלוקת והכעס, וזוכה לשלום, ולרחמנות, ולדעת גדול. וזוכה לרפואה, ולחיים, ואריכות ימים, ולעורר בני אדם להשם יתברך. (מקנה ב)

כב. טבילת המקנה בשבועות הוא חסד עליון ורחמים גדולים ודעת נפלא מאד. כי שבועות הוא שכל דק ועליון וגבוה מאד, שהוא

חלילה, עד שתוכל נפשו לצאת, וכל זה על-ידי טרדות תאוות ממון שממש עקר הדאגות והעצבות רוח. ועל-ידי אנהה דקדשה שמתאנח לשוב להשם יתברך, הוא חוזר ומבריא את רוח הדופק, וחוזר ונתחזק חיותו, וזוכה לדעת גדול, ולקבל דבורים מן השמים. (קמון ופרנסה לב)

יב. לפי הגדלת הדעת כן הפרנסה בנקל, וכל מי שחסר דעת ביותר, הוא יגע וטורח אחר הפרנסה ביותר. (דעת מא)

יג. לפי הגדלת הדעת כן נתרבה השלום, כי מחלוקת וכעס ואכזריות הוא מחסרון הדעת. וכל מה שמתרבה הדעת, מתרבה הרחמנות והחסד והשלום, ועל-ידי זה זוכין לרפואה. (דעת מב)

יד. כעס ואכזריות הוא מחסרון הדעת. וכל מה שמתרבה הדעת, נתבטל הכעס, ומתרבה הרחמנות והחסד והשלום. על-כן, על-ידי עסק התורה, שעל-ידי-זה נמשך דעת, על-ידי-זה מתבטל הכעס, ונמשך רחמנות ושלום. (כעס ג)

טו. וכן טבילת מקנה מבטל הכעס, כי על-ידי טבילת מקנה נמשך דעת. (כעס ד)

טז. מי שיש לו דעת מתרחק מן המחלוקת ביותר, כי עקר

של שבועות, שהיא מקנה של שער החמשים, שמשם נמשך הקדשה והטהרה על ישראל אז. (מועדי ה' ספירה ושבועות ד)

חסדים ורחמים גדולים מאד, כי הרחמים הם כפי הדעת, כמו שנתבאר במקום אחר. אשרי הזוכה לקבל קדשת שבועות, בפרט המקנה



ליקוטי עצות מהדורא בתרא

ג. כל מה שמתרבה הדעת, מתרבה הרחמנות והשלום, ועל-ידי-זה הפרנסה בנקל. (שלום ג)

ד. הדבור הוא התגלות הדעת, כמו שכתוב (משלי ב): "מפיו דעת ותבונה". ובמצרים שהיה הדעת בגלות, היה גם הדבור בגלות; וכשיצאו ממצרים, שיצא הדעת מהגלות, יצא ונפתח גם הדבור, ואז נתפשט נאמנותו יתברך ונכר שהוא נאמן, מבטיח ועשה חסד לאוהביו וכו', כי החסד ורחמים תלוי בדעת. (מועדי ה' ניסן ופסח וספירה ושבועות ג)

ה. השלום תלוי בדעת, ומחלקת הוא הפך הדעת. אך יש מחלקת שהוא לשם שמים, שהוא באמת דעת גדול מאד, יותר מהדעת של שלום, כי באמת זה המחלקת הוא אהבה ושלום גדול, בבחינת (במדבר כא) "את ויהב בסופה", כמו שדרשו רבותינו [ל' (קדושין ל:)].

א. לפעמים יש צדיק אחד שבאתגליא אין לו שום ממשלה, ואף על פי כן באתכסיא ובהעלם גדול הוא מושל על כל הדור ואפלו על כל צדיקי הדור, כי כל נשמותיהם הם כלם תחת ממשלתו ומלכותו, וכלם נכנעים וכפופים אליו, רק שהוא בהעלם גדול. (צדיק ג)

ב. מלכות הזמן עמלק הוא מתגבר בתאות מומן, כדי לתפס על-ידי-זה כל ניצוצות הקדשה, ולהגביר ביותר ההסתרות שבתוך הסתרות, עד שרוצה להעלים ולהסתיר את הקדשה בהעלמה יתרה מאד. והצדיקי אמת שהם בחינת מרדכי, בחינת מלכות דקדשה, הם עומדים להלחם כנגדו ולהוציא בלעז מפיו ולהמשיך דעת גדול וקדוש כזה, עד שנתגלין כל ההסתרות ונעשין מהם תורה, וגם מוציאין ממנו כל הממון וכל הניצוצות שבלע ועושין מהם תורה. (מועדי ה' פורים א)

השמים עד שהם בעצמן בבחינת שמים [עין פנים].

ועל-ידי-זה זוכים הצדיקים לקבל דבורים מן השמים.

וכל הדבורים שמקבלין משם אין לגנות את המקבל אף אם אין הלכה כמותו, מאחר שקבלם מן השמים, ומה שאין הלכה כמותו זה בחינת דרכי ה' שאי אפשר להשיג, כי זה בחינת 'צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו, רשע וטוב לו, רשע ורע לו', שכביכול אפלו משה רבנו עליו השלום לא השיג זאת כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ט), כי 'צדיק וטוב לו' זה בחינת הצדיק שהלכה כמותו, 'צדיק ורע לו' זה בחינת הצדיק שאין הלכה כמותו, 'רשע וטוב לו' זה בחינת הרשע שמקרב לצדיק שהלכה כמותו, ו'רשע ורע לו' זה בחינת הרשע שמקרב לצדיק שאין הלכה כמותו.

ועל-כן כשמקבלים דבורים מן השמים, אין לגנות את

המקבל אף אם אין הלכה כמותו, כי זה בחינת מחלקת לשם שמים – לשם שמים דיקא, ועל-כן באמת אלו ואלו דברי אלקים חיים כמו שאמרו רבותינו ז"ל (עירובין טז), ומה שאין הלכה כמותו הוא באמת נפלאות תמים דעים שאי אפשר לנו להבין ולהשיג. (צדיק יד)

ובמצרים, שהיה הדעת בגלות, בודאי לא היה מחלקת לשם שמים, כי זה תלוי בדעת כנ"ל. אך אחר-כך, כשנגאלו ממצרים על-ידי משה, שהוא בחינת דעת, אז זכו לזה הדעת הגדול של בחינת מחלקת לשם שמים, שהוא באמת תכלית השלום.

וזה בחינת אכילת מצה בפסח, כי 'מצה' הוא מלשון מחלקת ומריבה, הינו בחינת המחין והדעת של בחינת מחלקת לשם שמים, שהוא בחינת שלום. ועל-כן היא בבחינת אכילת מן, שהוא בחינת דעת [עין פנים]. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל כי מצה הוא אסותא, כי שלום הוא רפואה. (מועדי ה' ניסן ופסח וספירה ושבעות ד)

ו. על-ידי אנוחה דקדושה הוא חוור ומבריא את הרוח הדופק, ונצול מהעצבות רוח שפא על-ידי יגיעת וטרדת הפרנסה, וזוכה לדעת גדול.

(אנוחה א)

ז. הצדיקי אמת על-ידי אנוחה דקדושה שלהם זוכין להבריא ולהחיות את הרוח הדופק שלהם. ועל-ידי-זה מטהרין הידים שלא יהיה בהם שום אחיזה לזהמת הנחש שהוא בחינת עצבות רוח בחינת עצבון ידים, ואז נתנשאים הידים אל

ליקוטי הלכות

הלכות נטילת ידים שחרית הלכה א (חורף תקסו)

העצבות רוח כנ"ל. וכן להפך, עתה נמשך לשם הקדשה ביותר, על-כן צריך לקדשם ולטהרם. והטהרה הוא במים, שהם בחינת חסדים בחינת דעת. ואז על-ידי-זה יכול לבנות את המלכות, כי עקר בגין המלכות מהיזדים בבחינת "שמאלו תחת לראשי וימינו" וכו' (שיר השירים ב), הינו על-ידי רוח הדופק שבלב שנמשך אל הידים עד שיכולים לנשואם אל השמים. ומשם מקבלין דבורים בבחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל, שזה בחינת הדעת שעקר שלמות המלכות על-ידי-זה כנ"ל.

וזה פרוש (ברכות טו): 'כל הנפנה ונטל ידיו, ומניח תפלין, וקורא קריאת שמע, כאלו קבל על מלכות שמים שלמה'. כי עקר שלמות המלכות על-ידי שמכניעין את הרע והקלפות הנאחזין בקדשה. וזה שכתב רבינו שם שהעקר שלמות המלכות להוכיח וליסר את העם, כדי לגרש את הרע והקלפות. וזה בחינת "הגו סיגים מכסף וכו', הגו רשע לפני מלך ויכון בחסד כסאו" (משלי כה), 'בחסד' דיקא, כי על-ידי-זה נמשך הדעת, שהוא בחינת חסד

בשיקום יטל ידיו וכו', עין במאמר המתחיל: 'וביום הבכורים' בסימן נו, כי יש בכל אחד מישראל בחינת מלכות וכו', עין שם:

כי בלילה המלכות בגלות, כי עקר שלמות המלכות על-ידי אריכות ימים, הינו בחינת דעת בחינת חסדים, ובלילה דינים מתגברין, ועל-כן אז הסתרת הדעת, ועל-כן המלכות נתקטנה אז, ויורדת בין התחתונים. כי עקר הדעת מקבלין מהיזדים, בבחינת מחלקת לשם שמים, בבחינת (איכה ג): "נשוא לכתנו אל כפים" וכו', ובלילה אין רוח הדופק מנשב כל כך, ותנועת האברים כבדים בלילה, ומחמת זה מתגבר אז העצבות רוח, בבחינת "בערב ילין בכי" (תהלים ל). ועקר ההתגברות הוא על הידים כמבאר שם בחינת "עצבון ידים" וכו' (בראשית ה). ועל-כן בבקר שאז מתחדש הרוח וחוזרין ונבראין כל האברים, ואז נתבטל העצבות רוח בבחינת "ולבקר רנה" (שם), וחוזר רוח הדופק לילך כסדר בכל האברים והעקר בהיזדים, על-כן צריך לטהר את הידים דיקא, כי שם התגבר ביותר

לכב", כי על-ידי "בר לכב" הוא "נקי כפים" בחינת "נשא לכבנו אל כפים" (איכה א), ועל-ידי-ה יוכל לעלות בהר ה' לזכות לדעת, בחינת "כי אשא אל שמים ידי", בחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל.

וזה בחינת חסד גבורה תפארת, שעולה ונעשה ממנו חכמה בינה דעת. וזה שכתוב בשלחן ערוך (אור"ח ד, א) 'שאסור לגע קדם הנטילה אל הפה והחטם והעינים והאזנים', שהם בחינת שבעת הנרות המקבלין אור הפנים, הינו השכל. והקבלה הוא מהידיים, וכשהידיים טמאות יכולין לקבל להפך חס ושלום, מאחר שקבלתם מהידיים כנ"ל.

ואחר-כך קורין קריאת שמע, שהיא קבלת על מלכות שמים שזוכין על-ידי מה שנפנה ונטל ידיו והניח תפלין כנ"ל. וזה בחינת התגלות ההסתרה, כמו שכתוב: "ה' אלקינו ה' אחד". שאפילו בכל ההסתרות כלם מקבלין חיות ממנו 'ולית אתר פנוי מניה'.

וזה שכתוב בזוהר הקדוש (תיקון י"ט דף מא:): 'וצריך לארכא בדלת דאחד, הדא הוא דכתיב (דברים יז): 'למען יאריך ימים על ממלכתו',

כנ"ל. וזה שצריכין לטל הידיים בשתי פעמים, קדם הנקיות ואחר-כך, כי אי אפשר לגרש את הרע כי אם על-ידי הדעת כמבאר שם, ועל-פן צריך קדם לטהר את הידיים כדי להמשיך דעת בחינת אריכות ימים, ועל-ידי-ה יוכלין לגלות ההסתרה הינו לגרש ולבטל הקלפות המעלימין ומסתירין את הקדשה, ומזה בעצמו נמשך אריכות ימים בחינת דעת, כמבאר שם. וזה בחינת נטילת ידיים שנית אחר-כך, כדי להמשיך דעת ואריכות ימים שזוכין על-ידי שמגרשין ומפנין את הרע כנ"ל.

וזה בחינת הנחת תפלין אחר-כך, כי על-ידי שמטהרין את הידיים אזי יכולין לנשאם בבחינת "כי אשא אל שמים ידי" (דברים לב), בחינת "שאו ידיכם קדש" (תהלים קלד), ונמשך מהידיים דעת לתוף המחין כנ"ל, ונעשה מזה בחינת תפלין שהם מחין, והם בחינת חיים ואריכות ימים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מנחות מד): 'המניח תפלין זוכה לחיים'. וזה פרוש (שם כד): "מי יעלה בהר ה', ומי יקום במקום קדשו", הינו מי יכול לזכות לדעת שהוא בחינת "הר ה' ומקום קדשו", הינו בית המקדש שהוא בחינת דעת, "נקי כפים ובר

טבל, כי זה בחינת טבילה בחינת מקנה, בחינת דעת עליון וחסדים גדולים, שזה עקר שלמות המלכות כנ"ל, כמבאר שם עין שם.

עין היטב בהתורה 'וביום הבכורים' הנ"ל ותבין הדברים, כי כל זה נכתב בקצור, ואי אפשר להבין היטב הדברים כי אם אחר העיון בהתורה הנ"ל:



הלכות ברכת השחר הלכה א (חורף תקסו)

מששים במיתה, הפך חיים ואריכות ימים שהוא על-ידי הדעת כנ"ל. ובחצות הלילה אז מתחיל להאיר הדעת בהמלכות, ואזי מתחיל תקון המלכות, ועל-כן נעשה אז מההסתרה שהיא בחינת דינים וגבורות, נעשה מהם דיקא דעת, ומכריזין ואומרים: "עד מתי פתיים תאָהבו פתי", בבחינת 'אורייתא מכרזת' כנ"ל. וזה הוא בחינת קריאת התרנגול שהוא מכריז ומעורר העולם לעבודת הבורא כמבאר בזוהר, והוא בא מהשתלשלות הגבורות דיקא, כי הגבורות שהם ההסתרות נתהפכו ונעשו מהם דעת, ומכריזין ומעוררין: "עד מתי פתיים וכו' עורו ישנים מתרדמתכם" (משלי א, כא).

הינו כנ"ל שעקר קריאת שמע שהוא דלת דאחד, הוא בחינת המשכת אריכות ימים שהוא הדעת, לתוך המלכות. וזה שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות טו): 'כל הנפנה ונוטל ידיו, ומניח תפלין, וקורא קריאת שמע, כאלו קבל על מלכות שמים שלמה', כי כל זה הוא בחינת שלמות המלכות כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל ומסקו שם, שנחשב גם כן כאלו

כד שמע קול תרנגולא יברך הנותן לשכוי בינה כו'.

על-פי מה שכתב רבינו בהתורה 'וביום הבכורים' המדובר מהתגלות ההסתרה וכו' (בסימן נו) עין שם, שעקר תקון המלכות על-ידי שממשיכין לתוכה אריכות ימים שהוא בחינת הדעת, ואז יוכל לגלות ההסתרה שבתוך ההסתרה, ואזי נעשה מההסתרה דעת, ואז 'אורייתא מכרזת' קמיהו עד מתי פתיים כו' (זוהר שמיני לו).

וזה בחינת קריאת קול התרנגול. כי כלילה מתגברת ההסתרה, כי היא בחינת דינים, ועל-כן אז המלכות בגלות, ועל-כן אז השנה שהוא אחד

וְזֶה בְּחִינַת (תהלים פט, מט): "מִי גָבַר יְחִיָּה" וְכוּ', 'מִי' זֶה בְּחִינַת בִּינָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איוב לח, לו): "מִי נָתַן לְשָׁכֹוֹ בִּינָה", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזוֹהַר הַקְּדוּשׁ (משפטים דף קו): "כִּי ה' צָבָאוֹת יַעֲזֹר וְ'מִי' יִפְרֹ", הֵינּוּ כְּשֶׁמִּמְשִׁיךְ הָאֲרֶת הַבִּינָה לְתוֹךְ הַגְּבוּרוֹת, שְׁזֶה בְּחִינַת חַיִּים וְאֲרִיכוֹת יָמִים כְּנ"ל. וְזֶה: "מִי גָבַר יְחִיָּה", עַל-יְדֵי-זֶה "יִמְלֹט נַפְשׁוֹ מִיַּד שְׂאוּל סֵלָה", כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נִתְהַפְּקָה הַהִסְתָּרָה לְדַעַת, וְאוֹרֵייתָא מְכֻוֹת קָמְיָהוּ לְשׁוּב בְּתִשְׁבָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמְלֹט נַפְשׁוֹ מִיַּד שְׂאוּל עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה כְּנ"ל:

וְעַל-כֵּן מְבָרְכִין אֹז הַנוֹתָן לְשָׁכֹוֹ בִּינָה, שְׁעַל-יְדֵי הָאֲרֶת הַבִּינָה שֶׁהֵם הַמַּחֲזִין לְתוֹךְ הַגְּבוּרוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה הֵם נִתְהַפְּכִין וְנַעֲשֶׂה מֵהֵם דַּעַת כְּנ"ל. וְזֶהוּ: 'לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה', הַפֶּךְ הַהִסְתָּרוֹת שֶׁמֵּהַפְּכִין אֹר לְחֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ לְאֹר, אֲבָל עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַדַּעַת מְבַחֲזִין בֵּין יוֹם לַלַּיְלָה, בֵּין חֹשֶׁךְ לְאֹר בֵּין רַע לְטוֹב. וְזֶהוּ הַנוֹתָן לְשָׁכֹוֹ בִּינָה, 'בִּינָה' דִּיקָא, כִּי עֵקֶר הַמִּתְקַת הַגְּבוּרוֹת שֶׁנִּמְתָּקִין וְנִתְהַפְּכִין לְדַעַת שְׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד כְּנ"ל, הוּא עַל-יְדֵי הַבִּינָה, כִּי מִשֵּׁם דִּינִין מִתְעַרְבִין וְעַל-יְדֵי נִמְתָּקִין.



הַלְכוֹת קְרִיאַת הַתּוֹרָה הַלְכָה א (אדר תקס"ו)

עֵינֵי שָׁם כָּל הַמְּאָמֵר הַמִּתְחִיל 'וּבְיָוִם הַבְּכוֹרִים' (בסיומן נו).

וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה. כִּי אִף שְׁעַל-יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה בְּכָל מְקוֹם מִמְשִׁיכִין אֲרִיכַת יָמִים, עַל כֵּן זֶה בְּיוֹתֵר מְסֻגָּל לְזֶה קְרִיאַת הַתּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָהּ כְּמוֹ שֶׁהִיא כְּתוּבָה לְפָנֵינוּ, הִיא בְּחִינַת שְׂמָא דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא - שֵׁם הָעֶצֶם מִמֶּשׁ, וְכֵן הַפְּסוּק (דברים יז, ט): "וְהִיטָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ" וְכוּ', נֶאֱמַר גַּם כֵּן עַל סֵפֶר הַתּוֹרָה

אִין קוֹרִין בְּתוֹרָה בְּפָחוֹת מִיּוֹד פְּסוּקִים, וְ'יִדְבַר' עוֹלָה [מִן הַמִּנְיָן] וְכוּ'. וְאִי סְלִיק עֲנִינָא וְכוּ', כְּגוֹן פְּרִשְׁתָּ עֲמַלְק שְׂאִין בַּה אֶלֶא ט' פְּסוּקִים, שְׁפִיר דְּמִי:

עַל-פִּי מַה שֶׁכְּתַב רַבֵּינוּ גְּרוּ יְאִיר, שְׁצַרְיָךְ לְהַמְשִׁיךְ אֲרִיכַת יָמִים לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה שֶׁהִיא שְׂמָא דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁעַל-יְדֵי קוֹרִין אֶת הַחַיִּים, וּמִמְשִׁיכִין לְתוֹךְ הַמְּדוֹת וְהַפְּלִים וְכוּ',

ימי רצון, ומחמת שאז עת רצון ונתעורר חיים ושפע גדול, על-כן אין מספיק קדושה דסיידרא הנ"ל, וצריך גם כן לקרות בתורה כשורה שעל-ידיה עקר קריאת החיים כנ"ל, כדי לקרות הרצון והחיים והשפע לתוך המדות כנ"ל, כדי להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות כנ"ל.

ועל-כן אין קורין פחות מיוד פסוקים (א"ח קלו, א), כדי לתקן המלכות שהבחינה הקטנה שבה היא בחינת עשרה, בחינת שרי עשרות. כי יש שרי אלפים ושרי מאות וכו', כי היא כלולה מעשר, ועשר מעשר, ועשר וכו', והמעוט שבכללות הוא כלליות מעשר.

ועל-כן אין קורין פחות מיוד פסוקים, חוץ מפרשת עמלק שאף-על-פי שאין בה אלא ט' פסוקים וכו' [כי מה שכתבו בשלחן ערוך כגון פרשת עמלק, הוא לא דוקא, כי באמת לא נמצא שום קריאה בתורה של ט' פסוקים, רק פרשת עמלק שקורין בפורים לבד]. כי כנגד מלכות דקדושה הוא מלכות הרשעה, שהוא מלכות המן שהוא יונק מעשירות, עין שם היטב, והנה מלכות עמלק הוא בחינת הנחש שפרוד אחר הקדושה ויונק מרגלי הקדושה, ועל-כן מתגבר בעשירות,

שצריך המלך לכתב לו. ועל-כן נקרא בלשון 'קריאת התורה', הינו בחינת קריאה ממש, בחינת "וקרא בו כל ימי חיינו", שעל-ידיה קורין את חי החיים, כמו שכתוב שם. וזה שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ת): 'כל המניח ספר תורה כשהיא פתוחה ויוצא נתקצרין ימיו' הפך אריכות ימים הנ"ל.

ועל-כן תקנו קריאת התורה בשבת יום-טוב ובמנוחה בשבת ובשני ובחמישי (בבא קמא פב), כי כלם הם ימי רצון, ואז נמשך שפע, על-כן צריך לקרות בהתורה כדי לקרות את החיים, שהוא השפע, לתוך המדות וכלים, כדי שלא יהיה רבוי אור וכו', כמו שכתוב שם. ועל-כן תקנו קריאת ספר תורה בשעת התפלה, כי התפלה היא בחינת מלכות, ועל-ידי התפלה מעוררין השפע, וצריך להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות, הינו שצריכין להמשיך את החיים לתוך המדות כנ"ל. ובכל יום נעשה זאת על-ידי קדושה דסיידרא שהיא גם כן קריאת פסוקים, ועל-ידי קורין את השפע לתוך המדות כנ"ל, ועל-כן אסור לצאת מבית הכנסת קדם קדושה דסיידרא, כמו שאסור לצאת באמצע קריאת התורה. אבל בשני וחמישי ושאר ימים קדושים, שהם

בזה בעצמו נלחם ה' בעמלק מדר דר, כי בזה בעצמו נלחם ה' עמו עד שימחה זכרו לגמרי, בחינת "עת אשר שלט" וכו' כנ"ל. ועל-כך נשבע ה' שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד וכו', כי כל זמן שאין נמחה זכרו לגמרי, כבכול 'אין השם והכסא שלם' על-ידי יניקתו והתגברותו משם - כדי להוציא כל עצם חיותו וכל נצוצות הקדושה ממנו, כדי שימחה זכרו לגמרי על-ידי יד-יזה דוקא כנ"ל:

וזה ראינו בימי מרדכי, כי לכאורה תמוה, כי לפי גדל הרשעות של ושתי הרשעה, מאין בא שהמן יהיה קטגור הגדול עליה לגדל הרשעות של המן הרשע, והיה ראוי שיהיה סגור גדול עליה, כי היא דגמתו ברשעות. אך הנראה שמחשבת הסטרא אחרא היה על הסוף, כדי שתלקח אסתר אל בית המלך, כדי שיכבשו המלכות דקדושה אצלם ובאמת בסוף זה דיקא היה אצלם מפלתו, וכל מה שהתגברו כדי להביא המלכות יותר בהסתרה אצלם שזה בחינת אסתר שנלקחה לבית המלכות, על-ידי-יזה דיקא היתה מפלתם העצומה כאשר נתגלגל בסוף. ולהפך מלכות דקדושה עלתה

שהיא הבחינה האחרונה בחינת רגלין, כמו שכתוב במקום אחר (בסימן ט). ועל-כן אין בפרשת עמלק אלא ט' פסוקים, כי אז לא נמחה זכרו לגמרי, כמו שכתוב (שמות יז, טז): "כי יד על כס" וכו'. ועדין יש לו קצת יניקה מרגלי הקדושה שהיא בחינת העשירות, ועל-כן אין בה כי אם ט' פסוקים.

ובאמת כל יניקתו והתגברותו שמתגבר על הקדושה הוא בחינת (קהלת ח, ט): "עת אשר שלט האדם באדם לרע לו", כמבאר בכמה מקומות, וכמו שכתוב שם, שיש כח במלכות דקדושה שהוא בחינת מרדכי, להוציא בלעז מפיו, בבחינת (איוב כ, טז): "חיל בלעז ויקיאנו", ועושה מזה תורה, שהיא בחינת 'אשת חיל', עין שם. כי מוסרין לו בכונה מלכות וממשלה והמלכות בגלות שם, כדי שתוציא משם כל נצוצי הקדושה שיש שם.

וזה בחינת: "כי יד על כס יהי מלחמה לה' בעמלק", הינו מה שהכסא חסר וכן השם חלוק, וכל זה מחמת התגברותו ויש לו יניקה גדולה מהקדושה, זה בעצמו "מלחמה לה' בעמלק מדר דר", כי

כנ"ל, כי לא נמצא שום קריאה בצבור כי אם קריאת התורה וקריאת המגלה, כי היא בחינת קריאת התורה ממש כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל (שבת פח.): 'קיימו מה שקבלו כפר', כי אז נשלם קבלת התורה, כי על-ידיה נשלם התורה שהיתה חסרה כנ"ל:

וזה שצריך לקרות שלשה פסוקים לכל אחד, וכן אין קורין בתורה בפחות משלשה אנשים העולים לתורה. כי שלמות המלכות, על-ידי שממשיכין לתוכה חיים ואריכות ימים שהיא בחינת דעת, שהיא בחינת שלום, ובחינת מחלקת לשם שמים, והשלום הוא בחינת השלישי המכריע, כי אין שלום אלא כשיש שני הפכים והשלישי מכריע ביניהם, בחינת ימין ושמאל ואמצעי המכריע. ועל-כן צריכין גם כן שלשה עולים, כדי להשלים המלכות על-ידי השלום, שהיא בחינת דעת בחינת אריכות ימים כנ"ל. ועל-כן תקנו גם כן בשני וחמישי שהיהו בית דין יושבין כדי לפסק המשפט שהוא השלום (בבא קמא פב.), כי הפסק דין הוא ההכרעה והשלום, וכמו שכתוב (זכריה ח, טז): "ומשפט שלום שפטו בשעריכם"

עליה גדולה מאד, ואז הוציאה עמה כל נצוצות הקדשה שבלעו, ועשו מזה תורה חדשה, הינו המגלה שדמוה רבותינו ז"ל (מגילה טז): להתורה בכל דיניה, הן בכתיבה ושרטוטה וקריאתה, כי אחר-כך כשנתהפך והוציאו בלעו מפיו, בחינת 'חיל בלע ויקיאנו', כמו שכתוב (אסתר ח, ב): "ותשם אסתר את מרדכי על בית המן", אז נעשה מכל זה תורה, הינו המגלה שנעשית מהמעשה הזאת.

ועל-כן בפורים קורין אז פרשת עמלק אף שאין בה אלא ט' פסוקים, כי אדרבא על-ידי-זה היתה מפתו כנ"ל, וזה החסרון אנו משלימין בקריאת המגלה שקורין אחר-כך שהיא נעשית מבחינה זו כנ"ל. ועל-כן לא נמצא בשום פעם שנקרא ט' פסוקים, אלא בפורים שקורין פרשת עמלק, כי אז היתה מפתו, והמפלה היתה דיקא על-ידי בחינה זו כנ"ל, ואז באמת נשלם החסרון בתוספת מרבה מאד, כי על-ידי-זה נעשה מגלה שלמה.

וזהו בחינת המגלה שקורין אחר-כך, שהוא גם כן בחינת קריאת התורה בכל דיני הכתיבה והקריאה

כדי שיקימו כל ישראל למוד התורה בכל יום, עין שם. מכון כמו שכתבנו למעלה ש'ובא לציון' הוא במקום עסק התורה, כי צריכין דוקא ללמוד אחר התפלה, כדי להמשיך חיים ואריכת ימים וכו' פנ"ל. וכן מבאר גם כן בשולחן ערוך (אור"ח קנה, א) שצריך לצאת מבית הכנסת לבית המדרש כדי ללמד פנ"ל:

על-פי טעם זה נכון גם כן מה שאין אומרים 'ובא לציון' בשבת כי אם במנחה כי אז קורין בתורה ובבניא, כמו שכתב הבית יוסף שם טעם זה. ואף שבשני וחמישי קורין גם כן, אף-על-פי-כן מחמת שקורין מעט ואין מפטירין בבניא, על-כן צריכין גם כן 'ובא לציון', והכל נכון על-פי מה שנתבאר למעלה:

אחר כתבי זאת ראיתי שהביא הטורייה (באור"ח קלו) מה שכתב הבית יוסף בשם ארחות חיים זה לשונו: כגון פרשת צמלק, בית יוסף הביא בשם ארחות חיים: לא הוסיפו בה למעלה או מלמטה, מפני שאמר הקדוש ברוך הוא: צמלק גרם להיות שמי וכסאי חסרים, כך פרשתו חסרה, ובירושלמי אמר: הוא עשה מעשה קטועה, לפיכך פרשתו קטועה, עד כאן לשונו. ואורו עיני, כי תודה לאל ראיתי שהנחני ה' בדרך אמת, כמו שכתבתי למעלה שמה שאין בפרשת צמלק כי אם ט' פסוקים הוא בבחינת 'כי יד על פס יה' פנ"ל:

גם מצאתי אחר-כך שכתב הבית יוסף (באור"ח סימן קלב) בשם הפוסקים, שמה שנתקן 'ובא לציון'



הלכות משא ומתן הלכה ב (סוף חורף תקסו)

זכיר שם שמים לבטלה וכו' (אור"ח קנו): כי צריך לעשות משא ומתן אחר הלמוד כדי לתת נוחא להמחין שלא יהיו מתיגעין, כמו שכתב רבינו בפרוש (בסימן לה) שמשא ומתן הוא בחינת 'שנה' שהוא נוחא להמחין, כי צריך לתת דוקא נוחא להמחין כשמתגיעין, כדי שלא יהיה בחינת

אחר שיצא מבית הכנסת ילך לבית המדרש וכו' ללמוד וכו' (אור"ח קנה). וזה כבר מבאר לעיל (בהלכות קריאת התורה הלכה א) כי צריך ללמוד אחר התפלה כדי לקנות חיים וכו'. ואחר כך ילך אל המשא ומתן, כי 'כל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וגוררת עון' (אבות ב, ב). ויזהר שלא

כבִּיכּוּל שֶׁהוּא חַי הַחַיִּים, וְכִמו שִׁכְתוּב שֵׁם (בְּסִימָן נו), עַל כֵּן אֵין לְהַזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם כִּי אִם בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, שְׂאֹז יֵשׁ כְּלַיִם וּמַדּוֹת לְקַבֵּל הַחַיִּים. וְאַף שֶׁהַשֵּׁם בְּעֶצְמוֹ הוּא בְּחִינַת מַדּוֹת כִּמוֹ שִׁכְתוּב שֵׁם, אֵף עַל פִּי כֵן זֶה יָדוּעַ כִּי יֵשׁ כְּלַיִם לְכָלִים וְצִמְצוּם לְצִמְצוּם, וּמָה שֶׁנֶּחְשָׁב לְכָלִי בְּכַחֲנִיָּה עֲלִיּוֹנָה, עֲדִין בְּכַחֲנִיָּה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא בְּחִינַת אֹר פְּשוֹט בְּלִי כְּלִי, וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת צִמְצוּם וְכָלִי אַחַר לְקַבְּלוֹ. וְעַל כֵּן אֶסוּר לְהַזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם לְבַדּוֹ כִּי אִם בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, שֶׁשְׂאֹר הַתְּבוּת נַעֲשִׂין כְּלִי לְקַבֵּל הָאֹר כִּנּוּל, אֲבָל כְּשֶׁמְזַכְּרִין שֵׁם שָׁמַיִם לְבִטְלָה בְּלֹא תוֹרָה וּתְפִלָּה, אֲזִי הִיא בְּחִינַת 'רְבוּי הַשֶּׁמֶן גּוֹרֵם לְכַבּוּי הַנֵּר'.

וְעַל כֵּן חֲמוּר יוֹתֵר הַזְּכָרַת שֵׁם שָׁמַיִם לְבִטְלָה מִבְּרָכָה לְבִטְלָה כִּנּוּל, וְזֶה בְּחִינַת שֵׁם שָׁמַיִם לְבִטְלָה בְּחִינַת 'סוּפָה בְּטְלָה' הַנּוּל, שְׂגוּרִים בְּטוּל הַנּוּל הַיְנוּ קְלִקוּל הַכְּלַיִם כִּנּוּל. וְעַל כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְי"ל (נִדְרִים טז): 'כָּל מְקוֹם שֶׁהַזְּכָרַת שֵׁם שָׁמַיִם מְצוּיָה מִתְּהַ מְצוּיָה', כִּי הִיא הַפֶּךְ קְרִיאַת הַחַיִּים וְאֵרִיכַת יָמִים הַנּוּל, כִּי זֶה נַעֲשֶׂה דוֹקָא עַל יְדֵי הַמַּדּוֹת וְהַכְּלַיִם שֶׁנַּעֲשִׂין עַל יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה כִּנּוּל, וְהַזְּכָרַת שֵׁם שָׁמַיִם

רְבוּי אֹר גּוֹרֵם שְׁבִירַת כְּלַיִם. כִּי כִשְׁחֹשֵׁב הַרְבֵּה בְּשִׁכּוּל וְאֵינוּ נוֹתֵן לָהֶם נִיחָא, אֲזִי אֵין הַמַּח שֶׁהוּא כְּלִי הַשִּׁכּוּל יָכוּל לְקַבֵּל רַב אֹר הַשִּׁכּוּל, וְאֲזִי נִתְקַלְקַל מַחוּ לְגַמְרֵי וְיָכוּל לַצְּאֵת מִשִּׁכּוּל. וְזֶה בְּחִינַת: 'כָּל תּוֹרָה שֶׁאֵין כּוֹ, סוּפָה בְּטְלָה', כִּי בֹא לְבַחֲנִיַת 'בְּטוּל', כִּי אֵין הַכְּלַיִם יָכוּלִים לְקַבֵּל רַב עֶסֶק הַתּוֹרָה, וְהַרְבוּי אֹר גּוֹרֵם שְׁבִירַת כְּלַיִם, וְאֲזִי יוֹצֵא הַשִּׁכּוּל מִן הַצִּמְצוּם וְאֲזִי נִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי, וְאֲזִי נִתְקַלְקַל וְנוֹפֵל מַחוּ לְגַמְרֵי, כִּי עָקֵר קִיּוּם הַמַּחֲזִין כְּשִׁיכּוּלִין לְקַבֵּל הַשִּׁכּוּל וְלַצִּמְצוּם בְּתוֹכוֹ. וְזֶהוּ: 'סוּפָה בְּטְלָה וְגוֹרֵרַת עוֹן', כִּי כְּשֶׁהַשִּׁכּוּל נִסְתַּלַּק לְבַחֲנִיַת בְּטוּל מִחֲמַת שְׁבִירַת הַכְּלִי עַל יְדֵי רְבוּי אֹר, אֲזִי מְזֶה נִתְהוּהַ הַקְּלַפּוֹת כְּמוֹכָא, וְזֶהוּ: 'וְגוֹרֵרַת עוֹן', וְכַנְרָאָה בְּחוּשׁ, כִּי כְּשֶׁהַמַּח נִתְיַגַע מְאֹד וְאֵינוּ נוֹתֵן לוֹ שׁוּם נִיחָא אֲזִי יוֹכֵל לְהִתְעַכֵּר וּלְהִתְקַלְקַל לְגַמְרֵי, וְעַל יְדֵי הַבְּלָבוּל הַדְּעַת יָכוּל חֵס וְשְׁלוֹם לְגַרֵר עוֹן עַל יְדֵי זֶה.

וְזֶה שֶׁהַזְּהִירוּ רַבּוֹתֵינוּ וְי"ל עַל הַמֶּשָׁא וּמִתֵּן שִׁיזְהַר שְׁלֹא יִזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם לְבִטְלָה, כִּמוֹ שִׁכְתוּבוּ בְּשִׁלְחַן עֲרוּף אֶסוּר זֶה אֲצֵל הַמֶּשָׁא וּמִתֵּן. כִּי אֶסוּר הַזְּכָרַת שֵׁם שָׁמַיִם לְבִטְלָה הוּא גַם כֵּן בְּחִינָה זוֹ, כִּי כְּשֶׁמְזַכְּרִין שֵׁם שָׁמַיִם, נִמְצָא שְׁקוּרִין אוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ

צריך לזהר אז מהזכרת שם שמים
לבטלה שהיא פגם וקלקול הכלים
כנ"ל:

לבטלה היא הפך מזה כנ"ל. ועל כן
בשעת המשא ומתן שהוא כדי
לשמר הכלים שלא יתקלקלו כנ"ל



הלכות נטילת ידים לסעודה ובציעת הפת הלכה א (סמוך לפסח תקטו)

חמשה מיני דגן כנגד הא הדעת, כמו
שכתב רבינו (בסימן נג). ועל כן הם
'מיזן זיניני' (עין ברכות לה:), כי עקר
המזון והשביעה הוא מהדעת כנ"ל,
ומחמת חשיבותם זאת קבעו להם
ברכה בפני עצמם כמו שאמרו
רבותינו ז"ל (שם לה. וברש"י שם), ועל כן
תקנו לברך 'המוציא' בהא דיקא (עין
שם לה). בחינת הא הדעת הנ"ל.
ואפילו על חמשה מיני דגן אין
מברכין המוציא כי אם על מה
שנקרא 'לחם' דיקא, אבל על שאר
מאכלים שעושין מהם כגון פת
הבאה בכיסנין ושאר מינין אין
מברכין עליהם המוציא, כי לחם
הוא בחינת דעת שהוא בחינת (שמות
טז, ד): "לחם מן השמים" שכתב שם
רבינו, וכמו שכתוב (משלי ט, ה): "לכו
לחמו בלחמי".

ועקר הלחם הוא מה שנקרא לחם
לענין מצה דהינו שיכול לבוא
לידי חמוץ, כמו שהביא המגן

א כשיבא לאכל פת שמברכין
עליו המוציא יטל ידיו (או"ח
קנח סעיף א), עין במאמר 'ובינים
הבפורים' סימן נו:

כי האכילה הוא חיי האדם, ועקר כח
החיות שיש בתוך הדבר הנאכל
הוא בחינת הדעת והשכל המלבש
בו, כי בכל דבר יש בו חכמה, ועל
ידי זה יש לו כח להחיות את נפש
האדם, ובפרט אכילת איש הישראלי
שהוא רק כדי להחיות את נפשו
דקדושה, כמו שכתוב (משלי יג, כה):
"צדיק אכל לשבע נפשו". נמצא
שעל ידי האכילה מקבלין חיות, הינו
חכמה, ומחייין את הנפש, ועל כן
הוא בחינת המשכת חיים ואריכת
ימים לתוך המלכות, כי הנפש הוא
בחינת מלכות.

ועל כן עקר המזון הם חמשה מיני
דגן, כי הם בחינת דעת, כמו
שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות מ): 'כל
תינוק שטועם טעם דגן' וכו'. וזה

מיני דגן (ארו"ח תנג, א). ועל כן אין מברכין המוציא כי אם על לחם כזה שראוי להיות מצה, כי אז הוא בחינת דעת כנ"ל.

ואף שאנו אוכלין בכל השנה חמץ, אף על פי כן מאחר שהיה ראוי להיות מצה ונקרא לחם, נמצא שיש בו התלבשות דקדושה הינו דעת, רק שהדעת הוא בבחינת הסתרה הינו שנתחמץ, כי חמץ הוא סטרא דמותא (עין זוהר פנחס דף רנא:). הפך חיים ואריכת ימים, הינו בחינת הסתרת הדעת, ועל כן אנו יכולים לאכלו, כי יש לנו כח לגלות ההסתרה ולהחזירה לדעת על ידי שכבר זכינו לקבלת התורה שעל ידה מגלין ההסתרה כמו שכתוב שם. ובפרט שאפילו אכילתנו בעצמו הוא על פי התורה. ויש בה כמה דינים וכמה ברכות שעל ידיהם אנו מגלין ההסתרה וכמו שיתבאר להלן. ועל כן חשיב דוקא לחם חמץ יותר ממיינים שאינם נתחמצים, כי אין שם התלבשות הדעת כל כך. ומחמת זה אין באים לידי חמוץ כנ"ל, כי אין הסטרא אחרא מתגברת שם כל כך כנ"ל.

ועל כן כשיצאו ישראל ממצרים הכרחו לאכל מצה דיקא,

אברהם שם, כי עקר הדעת הוא לחם של מצה, בחינת "עגה שהוציאו ממצרים" וכו' (קידושין לח). עין שם, ומצה אין נקרא כי אם כשיכול לבוא לידי חמוץ אם יהיו משהין אותה, דהינו כשנלושה עם מים.

כי זה כלל שהסטרא אחרא כרוך אחר הקדושה, ובכל מקום שיש קדושה יתרה שם נמצאת הסטרא אחרא לבקש מקום לינג שם, ועל כן במקום שראין התגברות הסטרא אחרא יודעים שבודאי במקום הזה יש קדושה גדולה. ועל כן אין יוצאין ידי חובת מצה כי אם כשיכול לבוא לידי חמוץ, כי אז דיקא הוא הלחם שהוא בחינת דעת שהוא בחינת מצה. ועל כן אם לא היו נזהרים לשמרו היטב בודאי יבא לידי חמוץ שהוא סטרא דמותא, כי היא נמצאת במקום שיש שם קדושה שהוא בחינת דעת, כי עקר הקדושה הוא הדעת. והעקר תלוי כשהעסה נלושה עם מים שהם בחינת חסדים שהוא בחינת דעת, ואז נקרא לחם בחינת 'לחם מן השמים' בחינת דעת, בחינת מצה. ואז יכול לבא לידי חמוץ כנ"ל. וגם שיהיה דוקא מחמשה מיני דגן שהם בחינת דעת כנ"ל. ועל כן אין יוצאין ידי חובת מצה כי אם בחמשה

כך כְּשֶׁרָדְפוּ מִצָּרִים אַחֲרֵיהֶם וּבַתְּחִלָּה בְּאֵמַת הִיָּה קִשָּׁה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרִיעַת יָם סוּף שֶׁהִיא מִפְּלַת פְּרָעָה שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת בִּטּוּל הַהִסְתַּרְתָּה וְלִזְכוּת לְדַעַת, כִּי לֹא הִיָּתָה לָהֶם אִזּוֹ הַתּוֹרָה, וְלֹא הִיָּה לָהֶם כַּח לְזָה כִּנּוּי. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁאָמַר הַשֵּׁר שֶׁל יָם: 'מָה נִשְׁתַּנָּה אֵלּוּ מֵאֵלּוּ? דִּהְיִינוּ מֵאַחַר שֶׁאֵין לָהֶם תּוֹרָה כִּנּוּי'. וְאַחַר כֵּן כִּשְׁנִשְׁבְּרוּ וְנִטְבְּעוּ בַיָּם עַל פִּי חֲסִדֵי ה' בְּזִכּוֹת אַבוֹת, וְאִזּוֹ נִשְׁבַּר כַּח פְּרָעָה שֶׁהִיא הַסְּתַרְתָּה, אִזּוֹ הִתַּר הַחֲמִץ. וְעַל כֵּן אַחַר שְׂבִיעֵי שֶׁל פֶּסַח מִתַּר הַחֲמִץ וְכִנּוּי.

וְזֶה פֶּרֶוֹשׁ (שְׁמוֹת יב, ט): "וַיֹּאפּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַבֶּצֶק עִגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חֲמִץ, כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהַתְמַהֲמֶהָ". הֵינּוּ שֶׁבְּהַכְרַח הַכְּרַחוּ לְאָכֹל מִצָּה וְלֹא חֲמִץ "כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם", 'כִּי גִרְשׁוּ דִיקָא, דִּהְיִינוּ שֶׁהַכְּרַחוּ לְצִיאַת בַּחֲפוּזוֹן וּבְמִנוּסָה, כִּי לֹא יָכְלוּ לְהַתְמַהֲמֶהָ, כְּמוֹכָא בְּסִפְרֵי חֲסִידֵי שְׂאֵם הָיוּ שׁוֹהֵינן קִצַּת שָׁם, הָיוּ נִשְׁאָרִין שְׁקוּעִין בַּחֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי טְמֵאָה חֵס וְשָׁלוֹם, וּמִחֲמַת שְׁהִיָּה עֲדִין כַּח לְהַסְתַּרְתָּה שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת

כִּי אִזּוֹ לֹא הִיָּה לָהֶם קְבֻלַּת הַתּוֹרָה עֲדִין, וְעַל כֵּן הַכְּרַחוּ לְצִיאַת בְּמִנוּסָה, כִּי הִיָּתָה עֲדִין רְשׁוּת 'פְּרָעָה' עֲלֵיהֶם שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת הַהִסְתַּרְתָּה. כִּי הוּא אוֹתִיּוֹת 'הַעֲרַף' וְלֹא הִיָּה לָהֶם כַּח לְשִׁבְר וּלְבִטּוּל בַּחֲנִינַת הַהִסְתַּרְתָּה מֵאַחַר שֶׁלֹּא הִיָּה לָהֶם הַתּוֹרָה. וְכִמוֹ שֶׁאֵינֶתָּה בְּתַקּוּנֵי זֶה־רַחֲמַת זֶה הַכְּרַחוּ לְצִיאַת בְּמִנוּסָה, עֵינֵי שָׁם. וְעַל כֵּן הַכְּרַחוּ לְאָכֹל דִּיקָא מִצָּה שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת עֵצֶם הַקָּדוֹשׁ, קִדְּם הַתְּלַבְּשׁוֹתָה בְּסִטְרָא אַחֲרָא בַּבְּחִינַת הַסְּתַרְתָּה, כִּי ה' יִתְבַּרְךָ הַעֲלָה אִזּוֹ אֶת יִשְׂרָאֵל לְמַעַל מִמְדֻרְגָתָם בְּעֲלִיָּה גְדוּלָה מְאֹד, כִּי לֹא הִיָּה אֲפָשֶׁר בְּעֵינֵי אַחַר כְּמוֹכָא. כִּי מִצָּה הוּא בַּחֲנִינַת דַּעַת גְּדוּל וּקְדוּשָׁה גְדוּלָה מְאֹד, כִּי הִיא בַּחֲנִינַת מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת אֵלּוּ וְאֵלּוּ דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים, שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת דְּרֻכֵי ה' שֶׁהוּא מְדֻרְגָה גְדוּלָה מְאֹד מְאֹד, אֲבָל חֲמִץ שֶׁהִיא בַּחֲנִינַת הַתְּלַבְּשׁוֹת הַקָּדוֹשׁ בְּסִטְרָא אַחֲרָא, דִּהְיִינוּ שְׁנַתְּחַמְצָה הָעֵסָה שֶׁהִיָּתָה רְאוּיָה לְהִיּוֹת מִצָּה כִּנּוּי, וְהוּא בַּחֲנִינַת הַסְּתַרְתָּה, לֹא הָיוּ יְכִלִּים לְאָכֹל כִּנּוּי, כִּי לֹא הִיָּה לָהֶם כַּח לְבִטּוּל הַהִסְתַּרְתָּה כִּנּוּי. אֲבָל אַחַר

ובמכילתא בשלח פרשה ו.
ט. עיני זהר חודש יתרו מאמר למה נזכר חמשים פעמים יציאת מצרים ובפרי עץ חיים שער חג המצות פרק א.

ו. הקדמה דף טו. ובהוספות תקון ו דף קמז:
ז. שער הכוונות דרושי הפסח דרוש ג ובפרי עץ חיים שער חג המצות פרק א.
ח. עיני זהר תרומה דף קע. ובשמות דף רבה פרשה כא. ו

יָדִים, וְלִהְפֹךְ הַמֵּאֲכִיל אִינוּ צָרִיךְ
נְטִילַת יָדִים (א"ח קס"ב, ב), כִּי הָעֶקֶר תְּלוּי
בְּהָאוֹכֵל דּוֹקָא שֶׁהוּא צָרִיךְ לְטַהַר אֶת
הַיָּדִים, כְּדֵי לְזַכּוֹת שִׁיחֵיהָ אֲכִילָתוֹ
בְּבַחֲנֵינָא דַעַת בְּחֵינָא 'לְחֵם מִן
הַשָּׁמַיִם' כִּנ"ל.

**וְעַל כֵּן צָרִיךְ דּוֹקָא כְּלֵי מַחְזִיק
רְבִיעִית וְעַל יְדֵי מִים**

דּוֹקָא (א"ח קט"ו, א), כִּי כְּלֵי מַחְזִיק
רְבִיעִית הוּא בְּחֵינָא מְלֻכּוֹת שֶׁהוּא
בְּחֵינָא הַכְּלִי, וְהוּא בְּחֵינָא דְלֵת שֶׁהוּא
בְּחֵינָא רְבִיעִית, וְכִשְׁנַתְּמֵלֵאת עִם
מִימֵי הַחֲסָדִים שֶׁהֵם בְּחֵינָא דַעַת,
שֶׁהוּא בְּחֵינָא הָא כִּנ"ל, אֲזַ נַעֲשִׂית
מֵה'דְלֵת' - 'הָא' בְּחֵינָא "רְבִיעִית
הַהִיז" (במדבר טו, ה), כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבִּינוּ
בְּמָקוֹם אַחֵר (בסימן ט).

**וְעַל כֵּן צָרִיךְ כַּח גְּבֵרָא דּוֹקָא (א"ח ט)
כִּי צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ דּוֹקָא**

אַרְיֵכַת יָמִים לְתוֹךְ הַמְּלֻכּוֹת, כִּי
הַמְּלֻכּוֹת לֵית לָהּ מְגֻרְמָה כְּלוּם (וזהר
וישב דף קפ"א), עַל כֵּן צָרִיךְ דּוֹקָא
לְהַמְשִׁיךְ לְתוֹכָהּ חַיִּים וְכו', וְעַל כֵּן
צָרִיךְ דִּיקָא שֶׁיְבֹאוּ הַמַּיִם מִכַּח אָדָם
כְּדֵי שִׁימְשִׁיךְ הַחַיִּים כִּנ"ל, כִּי אִי
אֶפְשָׁר שִׁיחֵיהָ נִמְשָׁךְ מֵעַצְמוֹ, כִּי לֵית
לָהּ מְגֻרְמָה כְּלוּם. כִּי עַל יְדֵי נְטִילַת
יָדִים נִמְשָׁךְ אַרְיֵכַת יָמִים לְתוֹךְ
הַמְּלֻכּוֹת כִּנ"ל, כִּי עַל יְדֵי נְטִילַת יָדִים
זוֹכִין לְלַחֵם שֶׁהוּא בְּחֵינָא דַעַת, וְהוּא

פְּרַעָה, רַק שֶׁבְּרַחוּ מִשֵּׁם בְּחַפְזוֹן
גְּדוֹל, עַל כֵּן לֹא הָיוּ רְשָׁאִים לְאָכֵל
חֶמֶץ כִּי אִם מִצָּה כִּנ"ל, שֶׁהוּא בְּחֵינָא
מֵה שֶׁהַעֲלָם ה' יִתְבָּרַךְ עָלֶיהָ גְּדוֹלָהּ
מִהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ, מִחֲמָשִׁים שֶׁעָרִי
טְמָאָה לְחֲמָשִׁים שֶׁעָרִי קִדְשָׁה, כִּי
מִצָּה הוּא בְּחֵינָא דַעַת עֲלִיוֹן, בְּחֵינָא
שֶׁעַר הַנּוֹן כְּנֶרְאָה מִהַמֵּאֲמַר הַנ"ל:

**ב וְעַל כֵּן כְּשֶׁרוֹצִין לְאָכֵל לַחֵם הַנ"ל
צָרִיכִין נְטִילַת יָדִים, כְּדֵי לְזַכֵּךְ
וּלְטַהַר אֶת הַיָּדִים עַל יְדֵי מִימֵי הַחֲסָד
שֶׁהֵם בְּחֵינָא דַעַת, כְּדֵי שֶׁנוֹכֵל לְשֵׁאת
אוֹתָם בְּבַחֲנֵינָא (דברים לב, מ): "כִּי אֲשָׂא
אֶל שָׁמַיִם יָדַי". וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְהַגְבִּיחַ
אֶת יָדָיו (א"ח קס"ב, א), כְּדֵי לְזַכּוֹת עַל
יְדֵי זֶה לְלַחֵם מִן הַשָּׁמַיִם בְּחֵינָא
דַעַת, בְּחֵינָא מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם,
שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לָזֶה כִּי אִם עַל יְדֵי
טְהָרַת הַיָּדִים.**

**וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְהַרְהֵר בְּתִשׁוּבָה קִדְּם
הָאֲכִילָה, זֶה בְּחֵינָא אֲנָחָה
שֶׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְטַהַר אֶת הַיָּדִים,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם. וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
ז"ל (שבת יד.) שֶׁמִּפְנֵי שֶׁהַיָּדִים עֲסֻקְנִיּוֹת
צָרִיכִין נְטִילָה, כִּי כֵן נִתְבָּאֵר גַּם כֵּן
שֵׁם שֶׁמַּחֲמַת שֶׁהַיָּדִים עֲסֻקְנִיּוֹת, עַל
כֵּן מִתְגַּבֵּר שֵׁם הָעַצְבוֹת רוּחַ בִּיּוֹתֵר
בְּחֵינָא עַצְבוֹן יָדִים, וְעַל כֵּן צָרִיכִין
לְזַכֵּךְ וּלְטַהַר אוֹתָם. וְעַל כֵּן אֶפְּלוּ
כְּשֶׁאִינוּ אוֹכֵל בְּיָדָיו צָרִיךְ נְטִילַת**

זמן סעדת תלמיד חכם בתחלת שעה וששית (פסחים יב:), דהינו אחר חמש שעות שעסקו בהם בתורה ותפלה, ועל ידי זה זוכין לדעת שהוא בחינת 'הא' כנ"ל. ואז יכולין לאכל סעדת תלמיד חכם שהוא שלמות הדעת כנ"ל ושלמות המלכות כנ"ל. ועל פן למדו רבותינו ז"ל זמן סעדת תלמיד חכם מפסוק 'אשריך ארץ' הנ"ל, וכן כתב רבינו גרו איר במקום אחר (בסימן יז) שאכילה בכשרות הוא שלמות הדעת:

ד וזה שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה ד:):
 'כל המזולזל בנטילת ידים נעקר מן העולם ובה לידי עניות', כי נטילת ידים הוא בחינת אריכת ימים כנ"ל, ועל ידי זה זוכין לפרנסה כמו שכתוב שם. ועל פן יש עשר תבות בכרפת 'המוציא', וגם צריך לאחז הפת בעשר אצבעות (ארו"ח קסו, ד), כדי להשלים בחינת המלכות שכלולה מעשר, בחינת "שרי עשרת" וכו' (שמות יח, כא) כנ"ל. ועל פן גדול המסבין בוצע (ארו"ח קסו, יד), כי הגדול הוא בחינת מלכות, ועל פן הוא בוצע את הלחם, כדי להמשיך חיים ואריכת ימים לתוך המלכות כנ"ל. ועל פן אין הבוצע רשאי לבצע עד שיכלה אמן מפי רב העונים (שם סעף טו), כי על ידי

חיי הנפש שהוא בחינת מלכות כנ"ל. ועל פן נקרא המלכות על שם השלחן, בחינת 'שלחן מלכים', כי על ידי האכילה כנ"ל נשלם בחינת המלכות כנ"ל:

ג ועל פן צריך לעסק בתורה על השלחן, כי עקר המשכת החיים הוא על ידי עסק התורה כמו שכתוב שם. וזה שאמרו רבותינו ז"ל (אבות ג, א): 'כל שלחן שלא אמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו מזבחי מתים', כי הוא הפך חיים ואריכת ימים שנמשך על ידי עסק התורה כנ"ל, והוא בחינת עבודה זרה, הפך שלמות המלכות שהוא בחינת אמונה. אבל 'שלחן שאמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו משלחנו של מקום' (שם), כי על ידי התורה קורין אותו יתברך, נמצא שהוא יתברך נמצא שם על השלחן. וזה שהביא ראיה מפסוק זה (יחזקאל מא, כב): 'וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'" 'לפני ה'" דיקא, כי ה' יתברך שם כנ"ל הפך הסתרת פני ה' חס ושלום.

וזה פרוש (קהלת י, יז): "אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך בעת יאכלו", כי על ידי האכילה כנ"ל הוא שלמות המלכות שהוא בחינת מלכך בן חורים' כמו שכתוב שם. ועל פן

הברכה מעלין את החיות דקדשה המלכש שם שהוא בחינת הדעת כנ"ל, ועל כן צריך להמתין עד שיכלה אמן מפיהם שהוא במקום ברכה שלהם, ואז יש לו כח להמשיך דעת על ידי אכילתו כנ"ל:



קצת ראשי פרקים מהלכות נטילת ידים ובציעת הפת הלכה א

אבות ג, א) הפך החיים. השלחן הוא 'שלחן מלכים' - "אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך בעת יאכלו" (קהלת י, יז). הנטילה במים בחינת חסד בחינת "מקנה מים" (ויקרא יא, לו). רביעית בחינת מלכות, בחינת דלת ונעשה 'הא' הדעת, בחינת "רביעית ההין" (במדבר טו, ה). כלי וכח גברא (א"ח קסג, ט), אפילו כשאינו אוכל בידי צריך לטל, ולהפך המאכיל אין צריך (שם סעף ב). עשר תבות בברכת המוציא, וגם צריך לאחז בעשר האצבעות (א"ח קסז, ד), כנגד המלכות "שרי עשרת" (שמות יח, כא). גדול המסבין בוצע (א"ח קסז, יד). על ידי אכילה בכשרות נשלם הדעת:

עקר התגברות הסטרא אחרא במקום שיש קדשה. וזה חמץ ומצה. נטילת ידים כדי להרימן בבחינת (איכה ג, מא) "נשא לבבנו וכו' כדי לקבל 'לחם מן השמים' (שמות טז, ד). על כן צריך להרהר תשובה קדם האכילה בחינת אנחה. "ובמנוסה לא תלכו" (ישעיה נב, יב) - 'בפרקנא בתראה' משום שיש קבלת התורה, אבל אז הלכו במנוסה, כי היה עדין רשות פרעה עליהם, על כן אכלו מצה, כמו שכתוב (שמות יב, לט): "ויאפו את הבצק" כו'. צריך ללמד על השלחן בבחינת עסק התורה. האכילה היא בחינת למוד, כמו שכתוב (ישעיה נה, א): "לכו שברו ואכלו", כאלו אכלו מזבחי מתים



הלכות ברפת המזון ומים אחרונים הלכה א (אחר שבעות תקסו)

על פי מה שכתבתי לעיל בהלכות נטילת ידים ובציעת הפת הלכה א שהאכילה הוא בחינת המשכת הדעת כנ"ל, וכן כתב רבינו

יב. עיין רש"י שמות כה, כד ובשער הפסוקים בלק סימן כב.

יא. תיקור' הקדמה דף טו. ובהוספות תקן ז דף קמו:

בחינת קדושה, כי עקר קדושה הוא הדעת כנ"ל. ועתה מדקדק היטב למוד רבותינו ז"ל במקרא, כי 'והתקדשתם' הוא לשון התקדשות מחדש שצריך לראות להתקדש, ומזה למדו מים ראשונים, כי על ידיהם מקדש עצמו על ידי שממשיך הדעת משם כנ"ל, אבל 'והייתם קדושים', 'והייתם' הוא לשון הנה וקיום, הינו שצריך לראות שיהיה ויתקיים קדשתו ולא יתבטל חס ושלום, ומזה למדו מים אחרונים, כי על ידי מים אחרונים נתקיים הדעת כנ"ל. ועל כן מים אחרונים נוטלים בכל מיני משקים, כי מים ראשונים שבאו לצורך המשכת הדעת, ועל כן צריך שם להגביה ידיו ולברך עליהם כדי להמשיך קדושה, על כן צריכין מים דוקא, כי מים הוא בחינת דעת כנ"ל, והם בחינת מים קדושים, אבל אחרונים שאינם באים רק להעביר הזהמה ולתת להם חלקם, על כן אין צורך למים, כי אין צריך עתה להמשיך הדעת רק להעביר הזהמה ולתן להם חלקם כנ"ל. ומחמת זה צריך להשפיל ידיו, גם אין מברכין עליהם כמובא וכנ"ל:

במאמר 'ויהי הם מריקים שקיהם' סימן יז שעל ידי האכילה נשלם הדעת, עין שם:

ועל כן צריך לטל מים אחרונים אחר האכילה כדי לתת חלק להסטרא אחרא פידוע, כי עקר יניקתם הוא משם מבחינת מזבח שהוא שלחנו של אדם, עין שם. ובהכרח לתת להם יניקה וחיית בצמצום כדי שלא יתגברו ביותר ויהיה חס ושלום קלוקל הדעת לגמרי, וזה בחינת מים אחרונים כנ"ל. נמצא, שמים אחרונים הוא קיום הדעת, כי אם לאו יתגברו חס ושלום כנ"ל. וזה שסמכו חכמינו ז"ל הנטילות זה לזה וקראום מים ראשונים ואחרונים, כי שניהם לצורך ענין אחד, כי מים ראשונים כדי לטהר הידים להמשיך הדעת משם כנ"ל, ואחר האכילה שפבר נמשך הדעת באים מים אחרונים כדי לתת להם חלקם כדי לקיים הדעת כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ג:) : "והתקדשתם" - 'אלו מים ראשונים', 'והייתם קדושים' - 'אלו מים אחרונים', כי שניהם



הלכות תחומין וערובי תחומין הלכה ב (חורף תקס"ז)

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (זהר יתרו פח:), וְזֶה
 יִקְרָאתָ לְשַׁבַּת עֲנֵג' כִּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת
 תְּחוּמִין, שְׂאֵסוּר לְצֵאת בְּשַׁבַּת חוּץ
 לְתַחוּם בְּחִינַת (יְרִמְיָה ה, כב) "אֲשֶׁר
 שְׁמַתִּי חַל גְּבוּל לַיִם", כְּמוּכָא
 בְּתַקּוּנֵי (הַקְדָּמָה יב.), הֵינּוּ שְׁבַשְׁבַּת
 שְׂאֵז הוּא הַמְּשַׁכֵּת הַחַיִּים אֲסוּר לְצֵאת
 חוּץ מִן הַגְּבוּל וְהַתְּחוּם, כִּי זֶה עֵקֶר
 הַמְּשַׁכֵּת הַחַיִּים עַל יְדֵי שְׁמַמְשִׁיכִין
 לְתוֹךְ הַכְּלִים וְהַמְדוּת שֶׁלֹּא יֵהָא רַבּוּי
 הַשְּׂמָן כו' כִּנ"ל.

וְזֶה שְׂמוּכָא בְּתַקּוּנֵי (תִּיקוּן כ"א דף ג' ג'):
 שְׁתַּחוּמִין הֵם בְּחִינַת 'חִי', כִּי ח'
 אֲלָפִים אִמָּה הֵם הַתְּחוּמִין וְשַׁבַּת הוּא
 בְּחִינַת יוֹד, כְּמוּכָא שָׁם, הֵינּוּ שְׁבַחֲחִינַת
 הַתְּחוּמִין הֵם בְּחִינַת חַיִּים כִּנ"ל. וְעַל
 כֵּן הֵם שְׁנֵי אֲלָפִים אִמָּה, הֵינּוּ שְׁנֵי
 אֲלָפִים פְּסִיעוֹת כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּשִׁלְחַן
 עֲרוּךְ, כִּנְגַד שְׁנֵי אֲלָפִים שָׁנָה שְׁקָדְמָה
 הַתּוֹרָה לְעוֹלָם, הֵינּוּ בְּחִינַת שְׁנֵי
 אֲלָפִים מְדַרְגּוֹת שְׁנִשְׁתַּלְשְׁלָה הַתּוֹרָה
 עַד שְׁנַתְּפִשְׁטָה בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי כָּל
 שָׁנָה הִיא בְּחִינַת קוּמָה, נִמְצָא
 שְׁנִשְׁתַּלְשְׁלָה הַתּוֹרָה בְּחִינַת שְׁנֵי
 אֲלָפִים קוּמוֹת עַד שְׁנַתְּלַבְּשָׁה בְּזֶה
 הָעוֹלָם, וּכְנֶגֶד זֶה אֲסוּר לְצֵאת בְּשַׁבַּת
 יוֹתֵר לְהֵלֵךְ מֵאוֹתָן אֲלָפִים קוּמוֹת,
 וְהֵם בְּחִינַת שְׁנֵי אֲלָפִים פְּסִיעוֹת תְּחוּם
 שַׁבַּת, כִּי כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה הוּא

כִּי שַׁבַּת הוּא בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַחַיִּים
 לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת (עֵינן בְּמֵאֵר וּבִבּוּס
 הַבְּכוּרִים" סִימָן נו), כִּי שַׁבַּת הוּא בְּחִינַת
 מְלָכוֹת, בְּחִינַת 'שַׁבַּת מְלָכְתָּא', וְאֵז
 הוּא הַמְּשַׁכֵּת הַחַיִּים בְּחִינַת 'טוּעֵמְיָה
 חַיִּים זָכוּ', וְעַל כֵּן לְכוּלֵי עֲלָמָא בְּשַׁבַּת
 נִתְּנָה הַתּוֹרָה (שַׁבַּת פ"ו:), כִּי עַל יְדֵי הַתּוֹרָה
 הוּא הַמְּשַׁכֵּת הַחַיִּים לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת
 כְּמוֹ שְׁכָתוּב שָׁם, כִּי עַל יְדֵי הַתּוֹרָה
 קוֹרְאִין אֶת הַחַיִּים לְתוֹךְ הַמְדוּת
 וְהַכְּלִים שֶׁלֹּא יֵהָא רַבּוּי שְׂמָן גּוֹרֵם כְּבוּי
 הַנֵּר, כִּי אוֹרֵייתָא שְׂמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא כְּמוֹ שְׁכָתוּב שָׁם כָּל זֶה עֵינן שָׁם:

א וְזֶה בְּחִינַת (יְשִׁעְיָה נח, יג) "וְקִרְאתָ
 לְשַׁבַּת עֲנֵג", 'עֲנֵג' זֶה בְּחִינַת
 הַתּוֹרָה שֶׁעַל יְדֵהּ מִמְּשִׁיכִין הַחַיִּים
 לְתוֹךְ הַכְּלִים וְהַמְדוּת, בְּחִינַת עֲדִין
 נִהָר גִּין, כִּי עֲדִין עֵינן לֹא רְאֵתָה' (בְּרֻכּוֹת
 לד:), כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְתַּכֵּל שָׁם מַחֲמַת
 רַבּוּי אוֹר כִּי שָׁם הוּא עֲדִין בְּחִינַת
 בְּלִתֵי צְמִצּוּם, וְצָרִיךְ לְצַמְצֵם הָאוֹר
 לְהַמְשִׁיךְ מִשָּׁם הַנִּהָר לְתוֹךְ הַגֵּן שֶׁזֶה
 בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַחַיִּים, דִּהֵינּוּ הַדַּעַת
 לְתוֹךְ הַמְדוּת. 'וְקִרְאתָ לְשַׁבַּת' כו'
 'וְקִרְאתָ' דִּיקָא, בְּחִינַת "וְקִרְאָ בּוֹ כָּל
 יְמֵי חַיָּו" (דְּבָרִים יז, יט). וְזֶה נַעֲשֶׂה
 בְּשַׁבַּת כִּי אֵז נִתְּנָה תּוֹרָה, כִּי גַם שַׁבַּת
 בְּעֲצָמוֹ הִיא בְּחִינַת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת
 'בְּרֵאשִׁית יֵרָא שַׁבַּת', כִּי שַׁבַּת שְׂמָא

לְעִשְׂוֹתָם וְכוּ', וְשִׁבְתָּ הוּא בְּחִינַת
עוֹלָם הַבָּא שְׂאִין בּוֹ עֲשִׂיָה רַק כָּל
אֶחָד כְּפִי מַה שְׂיַגַע בְּעִבּוּדֵי ה' בְּחִינַת (שמות כ,
ח) "שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹדוּ וּבְיֹום
הַשְּׁבִיעִי שִׁבְתָּ", כְּפִי הָעִבּוּדָה שֶׁל
שֵׁשֶׁת יָמִים כֵּן הַשִּׁבְתָּ שֶׁלּוֹ.

וְעַל כֵּן כָּל אֶחָד כְּפִי מַה שְׂקָנָה
שְׁבִיתָהּ בְּעֶרֶב שִׁבְתָּ, הֵינּוּ
עַד הַמָּקוֹם שֶׁהִגִּיעַ בְּסוֹף הַשָּׁבִועַ,
מִשֶּׁם יְכוֹל לִילֵךְ וּלְהִגִּיעַ עַד הַתַּחֲוֹם
שֶׁלּוֹ כִּנּו"ל לֹא יוֹתֵר, כִּי יוֹתֵר מִזֶּה הוּא
אֲצִלּוֹ בְּחִינַת 'בְּמַפְלָא' וְכוּ' בְּחִינַת
רְבוֹי הַשָּׁמַן וְכוּ', וְעַל כֵּן אִם מְנִיחִין
עֲרוֹב, דְּהֵינּוּ שְׁמִנִיחִין שֶׁם לַחֵם שֶׁל
שְׁתֵּי סְעוּדוֹת אֲזִי מִתְחִיל הַתַּחֲוֹם
מִשֶּׁם, כִּי הַלַּחֵם הוּא בְּחִינַת הַדְּעָת
בְּחִינַת מֶן, בְּחִינַת (שם טו, ד) "לַחֵם מֶן
הַשָּׁמַיִם" שְׁמִשֶּׁם אָנוּ לְמַדִּין תַּחֲוֹמִין,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם כט): "שָׁבוּ אִישׁ
תַּחְתִּיּוֹ" וְכוּ', וְעַל כֵּן מֵאַחַר שֶׁזָּכָה
בְּחַל לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפָעַת הַלַּחֵם עַד
אוֹתוֹ הַמָּקוֹם שֶׁהִנִּיחַ שֶׁם הָעֲרוֹב,
דְּהֵינּוּ הַלַּחֵם שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּעָת, עַל
כֵּן קָנָה שְׁבִיתָהּ הַנּו"ל שֶׁם, וּמִשֶּׁם
מִתְחִיל תַּחֲוֹם הַנּו"ל כִּנּו"ל. וְעַל כֵּן
הָעֲרוֹב הוּא מְזוּן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת, כִּנְגֻד
הַמֶּן שֶׁיֵּרַד עַל שְׁתֵּי סְעוּדוֹת וּמִשֶּׁם
אָנוּ לְמַדִּין תַּחֲוֹמִין כִּנּו"ל:

עוֹקֵר קוֹמָתוֹ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, וְכִמוֹ
שֶׁהִבְנִיתִי מִשִּׁיחַת רַבֵּינוּ נֵרוֹ יְאִיר,
שְׁבָכָל פְּסִיעָה שְׂאָדָם הוֹלֵךְ מִמָּקוֹם
לְמָקוֹם הוּא בָּא בְּכָל פַּעַם בְּעוֹלָמוֹת
אֲחֵרִים, וְעַל כֵּן אֲסוּר לְצַאת בְּשִׁבְתָּ,
שְׂאֵז הוּא בְּחִינַת נְתִינַת הַתּוֹרָה בְּחִינַת
הַמְשַׁכֵּת הַדְּעָת אֲסוּר לְצַאת חוּץ
מֵאוֹתָן אֶלְפִים פְּסִיעוֹת בְּחִינַת אֶלְפִים
קוֹמוֹת, בְּחִינַת אֶלְפִים שְׁנָה שְׂקָדְמָה
הַתּוֹרָה לְעוֹלָם, כִּי "בְּמַפְלָא מִמֶּךָ אֵל
תִּדְרַשׁ" (תְּנִינָה יב), וְאֲדַרְבָּא הוּא קְלִקוּל
הַדְּעָת בְּזֶה שְׂיוֹצֵא חוּץ לַתַּחֲוֹם, כִּי
רְבוֹי הַשָּׁמַן כו':

ב וְעַל כֵּן הַתַּחֲוֹמִין הֵם מִשְׁתַּנֵּינִן לְכָל
אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפָנָי עֲצָמוֹ
כְּפִי מַה שְׂקָנָה שְׁבִיתָהּ בְּעֶרֶב שִׁבְתָּ, כִּי
כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ תַּחֲוֹם אַחֵר
לְפִי מִדְּרָגָתוֹ וְהַשְּׂגָתוֹ, וְכִמוֹ שֶׁשְּׁמַעְתִּי
מֵאֲדָמוֹ"ר נֵרוֹ יְאִיר שְׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד
יֵשׁ לוֹ מַה לְּפָנָי וּמַה לְּאַחֲרוֹ" לְפִי
מִדְּרָגָתוֹ, וְזֶה בְּחִינַת אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה
שֶׁהֵן הֵן הַמְּדוּת וְהַכְּלִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
שֶׁם, וַיֵּשׁ לְכָל אוֹת וְאוֹת גְּבוּל אַחֵר
וְאֲסוּר שְׂיִכְנֹס אֶחָד בְּגְבוּל חֵבְרוֹ, וְעַל
כֵּן אִם נִגְעוּ זֶה בְּזֶה פְּסוּלִים, כְּמוֹ כֵּן
כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ אוֹת מִיְחָד
בְּתוֹרָה, וְעַל כֵּן יֵשׁ לוֹ גְּבוּל וְתַחֲוֹם
בְּפָנָי עֲצָמוֹ. וְהַעֲקָר תְּלוּי כְּפִי מַה
שְׂקָנָה שְׁבִיתָהּ בְּעֶרֶב שִׁבְתָּ, כִּי הַיּוֹם



הלכות ראש חדש הלכה ג (ניסן אייר תקסז)

וכשמגלין התורה והדעת המלבש בתכלית ההסתרה, מגלין תורה גבה מאד, כי שם דיקא מלבש תורה גבה מאד דיקא, דהינו סתרי תורה, שהיא כביכול ה' יתברך בעצמו בלי לבוש בבחינת (שמות יב, יב) "ועברתי בארץ מצרים" - 'אני ולא מלאך אני ולא וכו' (הגדה של פסח). שבארץ מצרים שהיה שם התגברות הסטרא אחרא היה שם דיקא מלבש ה' יתברך בעצמו, כביכול, וכו', עין שם.

וזה בחינת הכנעת מלכות הרשעה, מלכות עמלק, שהוא כנגד מלכות דקדשה שרודף את מחנה דן, עין שם. והדעת שנעשה כנ"ל הוא בחינת מן, בחינת מקנה של שבועות, בחינת מצה, בחינת משה, עין שם. ושלמות הדעת בבחינת מצה, שהיא בחינת מחלקת לשם שמים, נעשה על ידי אנהה, שהוא מתקן הכבדות הנעשה על ידי זהמת הנחש, דהינו ל"ט מלאכות, עין שם. וזה בחינת "מקרא קדש יהיה לכם" (ויקרא כג, ז) שצריך לקרות את הקדש, דהינו החכמה שהוא החיות, אל בחינת המלכות. ואזי "כל מלאכת עבודה לא תעשו" בחינת בטול הל"ט מלאכות כנ"ל, עין שם כל זה היטב:

עין מאמר 'וביום הבכורים. להאריך ימים על ממלכתו' וכו', עין שם כל המאמר (בסימן נו) :

א והכלל, שצריכין להמשיך חיות אל המלכות. וזה נעשה על ידי עסק התורה שהיא 'שמא דקדשא בריך הוא' שעל ידה קורין את חי החיים וממשיכין חיות ואריכות ימים ממנו יתברך. ועקר הוא שממשיכין החיות לתוך הכלים והמדות על ידי התורה שהיא בחינת (תהלים לט, ה) "ומדת ימי מה היא", שזה בחינת 'שמא דקדשא בריך הוא', בחינת שם שהוא כלי אל החיות להגביל החיות שלא יהיה רבוי השמן גורם כבוי הנר חס ושלום, ואזי כשממשיכין חיות מחי החיים, דהינו דעת וחכמה, כי "החכמה תחיה" (קהלת ז, יב), אז יודעין שאפילו בתוך ההסתרה שבתוך הסתרה גם שם מלבש ה' יתברך, ועל ידי שיודעין זאת, על ידי זה בעצמו נתהפכה ההסתרה לדעת מאחר שיודעין שיש שם ה' יתברך. ואזי כשנתהפכה ההסתרה לדעת, דהינו תורה, אזי 'אורייתא מכרזת קמיהו: עד מתי פתיים' וכו', ואזי כל הרשעים מתעוררין בתשובה ובה ממשיכין חיות אל המלכות, עין שם היטב.

ממנה חס ושלום, אזי דיקא סמוכין אליו יתברך בתכלית הקרוב, כי בתכלית הירידה והסתרה חס ושלום, שם מלבש הוא יתברך בעצמו כנ"ל. ועל כן אזי דיקא יכולין להתקרב אליו יתברך ולחזור בתשובה, אך צריך לזה דעת גדול לידע זאת ולכוון השעה שמגיעין לתכלית ההסתרה ולדעת שאזי דיקא מקרבינ אליו מאד, שעל ידי זה מהפכין ההסתרה לדעת כנ"ל, כי כשאין יודעין זאת תוכל להתגבר ההסתרה חס ושלום, ויעבר השעה שהיה יכולין להתקרב אליו יתברך, על כן צריכין חכם גדול במעלה גדולה מאד שיוזכה לדעת הנ"ל עד שיוכל לגלות ההסתרה שבתוך הסתרה להפכה לדעת, ודיקא אז יקרב את ישראל לאביהם שבשמים ויחזירם בתשובה כנ"ל.

וזה בחינת יציאת מצרים שהיה על ידי משה רבינו עליו השלום, כי ישראל הגיעו אז לתכלית הירידה עד שלא היו יכולים להתממה שם אפילו רגע אחת כמו שכתוב (שמות יב, ט): "ולא יכלו להתממה". ואם היו משהין שם עוד שעה קלה היו כמעט נשארין שם חס ושלום, אך משה רבינו היה מכוון את השעה והמתין עד אשר הגיעו לתכלית הירידה ואזי דיקא היה מגלה ההסתרה ונמשך דעת ואור גדול וגאָלם אז דיקא

ב זה בחינת ראש חדש שהוא בחינת התגלות ההסתרה שמגלין ההסתרה על ידי שיודעין שגם שם מלבש דעת, כי דיקא אז כשמגיעין לתכלית ההסתרה והירידה חס ושלום, בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה אזי דיקא מגלין ההסתרה ונעשה ממנה דעת גדול כנ"ל, כי כשמגיעין לתכלית הירידה וההסתרה חס ושלום, אזי דיקא מקרבינ לה' יתברך בתכלית הקרוב, כביכול, כי שם בתכלית ההסתרה והירידה חס ושלום, שם מלבש ה' יתברך בעצמו כביכול בלי לבוש כנ"ל. נמצא שאז דיקא יכולין להתקרב אליו יתברך, כי אזי דיקא סמוכין אליו מאד מאד. וזהו בעצמו ההסתרה והפגם, כי ההסתרה שהיא בחינת התגברות הסטרא אחרא, וניקתה רק מבחינת שבירת כלים שנעשין על ידי רבוי אור, כי רבוי השמן גורם כבוי הנר חס ושלום, עד שנסתר לגמרי ואין יכולין לראות ולהשיג אלהותו כלל מחמת בחינת רבוי אור. נמצא, שבודאי ההסתרה אף שהיא ירידה גדולה מאחר שנסתר אלהותו לגמרי חס ושלום, עם כל זה מאחר שכל זה נעשה על ידי בחינת רבוי אור, נמצא שבאמת מלבש שם דיקא אור גדול ונורא מאד, ואדרבה, כשמגיעין לתכלית הירידה שאין ירידה למטה

גְּדוּלָה וּבְקִיאוֹת גְּדוּל מְאֹד בְּבַחֲיִנַת הַדַּעַת שֶׁל מֹשֶׁה כַּנִּל, כִּי קְדוּשׁ הַחֲדָשׁ הוּא בַּחֲיִנַת הַתְּגַלּוֹת הַהִסְתַּרְהָ בְּעַת שֶׁהִיא בְּתַכְלִית הַפְּגָם כַּנִּל. כִּי הַלְבָּנָה הִיא בַּחֲיִנַת מַלְכוּת, וּפְגִימַת הַלְבָּנָה הִיא בַּחֲיִנַת הַסְתַּרְהָ שְׁמֵשׁ יִנִּיקַת הַסְטָרָא אַחֲרָא כְּפִדּוּעַ. וְהִיא מְתַמַּעֲטָת וְהוֹלֶכֶת עַד הַמּוֹלָד שְׁאִזִּי הִיא בְּתַכְלִית הַהִסְתַּרְהָ וְהַמַּעוּט, וּבִאֲמַת אִזִּי הִיא בְּתַכְלִית הַהִתְקַרְבוּת אֶל הַשֵּׁמֶשׁ, כִּי בְּעַת הַמּוֹלָד הִיא סְמוּכָה לְהַשֵּׁמֶשׁ בְּתַכְלִית הַהִתְקַרְבוּת, וְהַשֵּׁמֶשׁ הוּא בַּחֲיִנַת דַּעַת הַנִּמְשָׁךְ מֵחֵי הַחַיִּים, בְּבַחֲיִנַת "שֵׁמֶשׁ וּמַגֵּן ה' אֱלֹהִים" (תהלים פד, יב).

וְזֶהוּ בְּעֲצֻמָּה פְּגִימַתָּהּ וּמַעוּטָהּ בְּתַכְלִית הַמַּעוּט וְהַחֲשָׁךְ מִחֲמַת שְׁסֻמּוּכָה מְאֹד אֶל הַשֵּׁמֶשׁ, שְׁעַל יְדֵי זֶה רְבוּי אֹר הַשֵּׁמֶשׁ מְכַהֵה אוֹתָהּ וְאֵינָה יְכוּלָה לְהָאִיר כְּפִדּוּעַ. וּבִאֲמַת אִזִּי תַכְף בְּעַת שֶׁהִגִּיעָה לְתַכְלִית הַמַּעוּט, שְׁאִזִּי סְמוּכָה מְאֹד לְהַשֵּׁמֶשׁ, אִזִּי תַכְף מִתְחִילָה לְהִתְמַלְאוֹת וְהִיא בַּחֲיִנַת הַמּוֹלָד, כְּמוּבָא. עַל כֵּן הָיוּ צְרִיכִין לָזֶה חֻמְמִים גְּדוּלִים הַבְּקִיָּאִין בְּסוּד הַעֲבוּר שִׁיְהִיו יְכוּלִין לְכוּן הַשְּׁעָה שְׁמַגִּיעָה לְתַכְלִית הַמַּעוּט, שְׁאִזִּי דִיקָא הוּא שַׁעַת הַמּוֹלָד שְׁמִתְחִיל תְּקוּנָהּ וּמְלוּאָה כַּנִּל. כִּי לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה צְרִיכִין לָזֶה דַּעַת גְּדוּל כְּדֵי לִידַע זֹאת כַּנִּל, כִּי אִם לֹא

כַּנִּל. וְזֶה בַּחֲיִנַת "רְדוּ שְׁמָה" (בראשית מב, ב). 'רְדוּ דִיקָא, שְׁרַמְזוּ לָהֶם שִׁיְהִיו בְּגֻלוֹת כְּמַסְפָּר 'רְדוּ', כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (תַּנְחוּמָא מִקָּץ ח). הֵינּוּ כְּשִׁיגִיעוּ לְבַחֲיִנַת 'רְדוּ' הֵינּוּ לְתַכְלִית הִירִידָה, אִזִּי דִיקָא יְהִיו נְגַאֲלִין כַּנִּל.

וְזֶה בַּחֲיִנַת מַה שְׁכַתְּב רַבֵּינוּ נְרוּ יְאִיר, עַל פְּסוּק (תהלים קיט, קעו): "תַּעֲיִיתִי כְּשֶׁה אוֹבֵד" וְכוּ' (בסוּמֵן רח), שְׁכַשְׁאֲדָם נְבוּךְ וְתוֹעָה מְאֹד מְאֹד בְּדַרְכִים הַמְקַלְקְלִים חַס וְשְׁלוֹם, לַפְּעַמִּים הוּא תוֹעָה כָּל כָּךְ עַד שְׁמַקְרַב מְאֹד אֶל הַקְּדוּשָׁה וְעַל יְדֵי נִסְיוֹן קַל יְכוּל לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אַךְ מִחֲמַת שְׁנִתְרַחַק מְאֹד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ זְמַן רַב, עַל כֵּן אֵינּוּ שׁוֹמְעֵ קוֹל הַכְּרוֹז, עֵין שֵׁם. אֲבָל כְּשִׁישׁ חֻכָּם גְּדוּל כַּנִּל שִׁידוּעַ וּמִשִּׁיג דַּעַת הַנִּל וְיֻכַל לְכוּן אֶת הַשְּׁעָה, הוּא יֻכַל לְקַרְב אוֹתָם אִזִּי דִיקָא כְּשִׁמַּגִּיעִין לְתַכְלִית הִירִידָה כַּנִּל, כִּי אִזִּי סְמוּכִין מְאֹד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ רַק שְׁאֵינּוּ שׁוֹמְעֵ קוֹל הַכְּרוֹז, אֲבָל עַל יְדֵי דַּעַת הַחֻכָּם הַנִּל הוּא מְגַלֶּה הַהִסְתַּרְהָ כַּנִּל וְאִזִּי שׁוֹמְעֵ קוֹל הַכְּרוֹז בְּבַחֲיִנַת 'אוֹרֵייתָא מְכַרְזַת קְמִיהוּ' כַּנִּל.

וְזֶה בַּחֲיִנַת קְדוּשׁ הַחֲדָשׁ שְׁהִיו יוֹשְׁבִין וְעוֹסְקִין בְּזֶה חֻמְמִים גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים מְאֹד שְׁהִיו בְּקִיָּאִין בְּסוּד הַעֲבוּר, כִּי צְרִיךְ לָזֶה חֻמְמָה

בערב ראש חדש ועושיין יום כפור קטן, כי אזי הוא תכלית הפגם של הלבנה בחינת מלכות ועל כן אזי דיקא הוא זמן ההתקרבות כנ"ל. ועל כן עושיין אז תשובה וחזרין אליו יתברך:

ג ועל כן קדוש החדש היא מצוה ראשונה שנצטוו ישראל במצרים, ושם באותה פרשה של "החדש הזה לכם" נאמר יציאת מצרים וגאלתם, כי בזה היה תלוי גאלתם, כי יציאת מצרים היא בבחינת קדוש החדש כנ"ל, וכל מצות קדשת ראש חדש הוא בשביל יום טוב כדי לידע אימת יהיה יום טוב. כי עקר הארת התשובה בשלמות הוא ביום טוב, כי כל הימים טובים הם ימי תשובה, כמו שכתב רבינו נרו יאיר (ליקוטי מוהר"ן קלה), כי אז עולה המלכות עליה גדולה ביותר ועקר עליות המלכות על ידי תשובה כנ"ל וכמובא במקום אחר (שם סימן מט), כי ביום טוב הוא הכניעת מלכות הרשעה, מלכות עמלק, שהוא בחינת ארבע מלכויות ומלכות דקדשה עולה על ידי שמקבלת חיות מאור הפנים בחינת חכמה ודעת, כמובא במאמר מישרא דסכינא, עין שם (בסימן ל).

נמצא, שעקר התשובה ועלית המלכות הוא ביום טוב.

תוכל להתגבר ההסתרה חס ושלום, שהוא בחינת פגימת הלבנה כנ"ל. ועל כן היו יושבין חכמים גדולים שהיו מחשבין ומכונין אותה השעה בכוון גדול מאד ובחכמה גדולה בבחינת דעת הנ"ל שיודעין שבתכלית ההסתרה מלבש דעת ואור גדול כנ"ל, שעל ידי זה היו מקדשין החדש והיו ממשיכים קדשה בחינת חכמה ודעת והיו מגלין ההסתרה, שהיא בחינת תקון הלבנה ומלוואה כנ"ל.

וזה שהיו אומרים 'מקדש מקדש' (ראש השנה כד.), שזה בחינת 'מקרא קדש' שהיו קורין את הקדש, שהוא בחינת חכמה, בחינת חיות להחיות המלכות, שזה בחינת מלוי הלבנה ותקונה, בחינת ראש חדש, שהוא נעשה על ידי בחינת תקון הלבנה ומלוואה. וזה שכתב רבינו נרו יאיר (ליקוטי מוהר"ן י) "ששרש התשובה בראש חדש", כי ראש חדש, שהוא בחינת התגלות ההסתרה כנ"ל, אזי 'אורייתא מכרזת קמיהו'. ועל כן אז הוא התעוררות התשובה לכל באי עולם ואפילו לפושעי ישראל שהם בתכלית ההסתרה, כי אזי נתגלה ההסתרה, שזה הוא בחינת ראש חדש, בחינת מלוי הלבנה ותקונה בעת שהגיעה לתכלית הפגם כנ"ל. ועל כן נוהגין להתעורר בתשובה

במאמר הנ"ל, שאז הוא עקר התקון של התשובה בשלמות כראוי, ובבחינה זו של פסח ושבועות ובאמצע ספירה, דהינו שיש קדשה של יום טוב בתחלה ובסוף, דהינו שבתחלה היא הקדשה של התעוררות התשובה והוא יום טוב של פסח ואחר כך הוא שבועות, שהוא בחינת דעת גדול מאד, שהוא בחינת מקנה, בחינת תקון התשובה בשלמות. ובאמצע ספירה, שהם ימי החל שבהם מטהרין ומקדשין עצמן כדי לזכות לשבועות כנ"ל. וזאת הבחינה היא בכלל ובפרטיות בכל אדם ובכל זמן כמובא.

וזהו בחינת ראש חדש יום טוב ובאמצע ימי החל, כי ראש חדש הוא בחינת התעוררות התשובה, בבחינת יציאת מצרים כנ"ל. ויום טוב הוא בחינת הארה גדולה כנגד ראש חדש, בחינת דעת גדול, בחינת שבועות, בחינת מקנה, כי 'חיב אדם לטהר עצמו ברגל' (ראש השנה טו). ובאמצע הם ימי החל, כי אחר התעוררות התשובה צריכין לחזר לבחינת ימי החל, בבחינת ספירה כדי לילך מדרגא לדרגא לעשות תשובת המשקל מיום אל יום, כי צריכין לשוב ולילך דרך כל אלו הדרגים שהיה בהם קדם שהם

וכל זה תלוי בראש חדש שממנו מונין ויודעין מתי לעשות יום טוב, הינו שעל ידי התגלות ההסתרה, שזה בחינת ראש חדש, שזה בחינת התעוררות התשובה, על ידי שגשג קול הפרוז כנ"ל, על ידי זה זוכין אחר כך לתשובה שלמה כראוי בבחינת דעת גדול, שזה בחינת יום טוב כנ"ל. וזה בחינת קדשת ראש חדש ויום טוב ובינתיים ימי החל, כי כך הוא דרכה של תשובה בבחינת פסח שהוא יציאת מצרים. ואזי הוא יום טוב ואחר כך הוא יום טוב של שבועות ובינתיים ספירת העמר, כי בתחלה בא התעוררות התשובה מלמעלה על ידי התגלות ההסתרה, שעל ידי זה שומעין קול הפרוז ומתעוררין בתשובה ואחר כך מניחין אותו לילך מעצמו, שצריך לחזר ולשוב ולילך מדרגא לדרגא לטהר ולקדש עצמו מיום אל יום, שזה בחינת ספירת העמר שהיא תכף אחר יציאת מצרים, שאז היה התעוררות התשובה מלמעלה על ידי קול הפרוז של התגלות ההסתרה כנ"ל, ואחר כך צריכין לספור שבועה שבועות כמו ספירת נקיים של הנדה כדי לקדש ולטהר עצמו מיום אל יום מדרגא לדרגא. ואחר כך זוכין לשבועות, שהוא דעת גדול ועליון וגבה מאד בחינת מקנה של שבועות שכתב שם

בחינת כף לא יוכלו כל אויבי לנגע
בי לרעה. וזהו בחינת תשובה על ידי
הדעת הגדול כנ"ל.

וזהו שאומרים: כשם שאני רוקד
כנגדך ואיני יכול לנגע בך
וכו', כי עקר התקון הוא בבחינת
התרחקות כדי שיוכל לקבל האור
שלא יהיה רבוי השמן וכו' כנ"ל,
שזה בחינת מלוי הלבנה ותקונה,
שהוא דיקא על ידי שנתרחקה מן
החמה כנ"ל. וזהו שאומרים בשעת
קדוש הלבנה: כשם שאני רוקד
כנגדך ואיני יכול לנגע בך, שזה
בחינת התרחקות, על ידי זה לא
יוכלו כל אויבי לנגע וכו', כי אז אין
להם שום כח, כי יניקתם רק מבחינת
רבוי אור, שעל ידי זה נעשה
השבירה חס ושלום שמשם יניקתם
כנ"ל. וכשיכולין לקבל האור על ידי
בחינת התרחקות, אזי הקדשה
בשלמות והם נכנעין כנ"ל וכמוכא.

וזה בחינת הרקודין שעושים בשעת
קדוש הלבנה, כמו שכתוב
בשלחן ערוך, שהם בבחינת תשובה
(כמו שכתב רבינו נרו יאיר בסימן מט במאמר "והוא
כחתן יוצא מחפתו ישיש כגבור לרוץ ארח"), שזה
בחינת רקודין, בחינת תשובה,
שאחר ששבין אל ה' אזי צריכין
לרוץ ארח, לרוץ ולילף במהירות
גדול אותו הארח שהיו יכולין לילף

בחינת חל, כדי שיעשה תשובת
המשקל. ואחר כך זוכה לתקון
התשובה פראוי, שזה בחינת יום
טוב, בחינת שבועות כנ"ל:

ד וכן בכל החדשים שאין בהם יום
טוב, על כל פנים יש קדוש
הלבנה, שהוא גם כן בבחינה זו. כי
קדוש הלבנה הוא אחר שבעה ימים
מן המולד. שהוא כנגד שבעה ימים
נקיים כאשר המטהרת לבעלה, כמו
שכתוב בשלחן ערוך, הינו בבחינה
הנ"ל שאחר ראש חדש שאז קדשו
הבית דין את החדש ואז היה בחינת
התעוררות התשובה כנ"ל. אחר כך
צריכין לספר שבעה נקיים בבחינת
ספירה. ואזי הלבנה כבר במלואה
קצת ואזי הוא בחינת התגלות דעת
גדול ואזי כל ישראל מקדשין הלבנה
ומקבלין פני אביהם שבשמים, הינו
שנמשך להם אז דעת גדול, שזהו
בחינת קדוש הלבנה שנקרא הקבלת
פנים כנ"ל. ואזי נמשך דעת גדול,
שהוא החיות אל בחינת המלכות
בבחינת דוד מלך ישראל חי וקים
שאומרים בשעת קדוש הלבנה. ועל
שם זה נקרא 'קדוש הלבנה'
שממשיכין בחינת קדש, בחינת דעת
גדול לבחינת המלכות כנ"ל. ואז הוא
בחינת הכנעת מלכות הרשעה
בבחינת תפל עליהם אימתה ופחד,

בזמן שהיו נזופין, שזה בחינת רקודין שמרקדין ומדלגין המדרגות שהיו יכולין לילך באותו הזמן שהיה רחוקים ממנו יתברך, שזה בחינת פסח, בחינת דלוג ופסיחה, כמוכא שזה בחינת יציאת מצרים:

ה וזה בחינת חצות, שהוא בחינת התגלות תכלית ההסתרה לדעת, כי בחינת המלכות שהיא בחינת לילה, היא הולכת ומתמעטת ונסתרת עד חצות שאזי היא בתכלית ההסתרה והמעוט. ואזי תכף מתחלת להתמלאות ולהתתקן בחינת פגימת הלבנה שבתכלית הפגם מתחלת להתמלאות כנ"ל. והצדיקים והחכמים יודעין זאת שדיקא בחצות הלילה שאזי היא בחינת תכלית ההסתרה והמעוט, שם דיקא מלבש אור גדול ודעת גדול מאד. ובזה הם מגלין ההסתרה ומהפכין אותה לדעת. ואזי אורייתא מכרזת ומעוררת לעבודתו יתברך כנ"ל. וזהו בחינת קול הכרוז הגדול הנשמע בכל העולמות בחצות הלילה עד שאפילו בעולם הזה בתכלית ההסתרה נשמע קול הכרוז הזה, שזה בחינת קול התרנגול שמעורר ישנים מתרדמתם בבחינת "עד מתי עצל תשכב" (משלי ו, ט), "עד מתי פתיים" וכו' (שם א, כב), "מתי תקום משנתך"

(שם ו, ט) משנת הזמן להתעורר לעבודתו, כי קול התרנגול זהו בחינת קול הכרוז שנעשה מתכלית ההסתרה דיקא על ידי הדעת כנ"ל, כי התרנגול, שהוא בחינת גבר, הוא בחינת גבורות, כמוכא. והוא בחינת הסתרה, שהוא בחינת דינים וגבורות. ובחצות הלילה, שהיא בחינת תכלית ההסתרה כנ"ל, אזי דיקא מגלין הצדיקים ההסתרה על ידי הדעת ואזי נתהפכה ההסתרה בעצמה לדעת ותורה, ואזי משם דיקא מבחינת הסתרה בא קול הכרוז הגדול בחינת קול התרנגול שהוא קול הכרוז הנמשך מבחינת גבורות, מבחינת הסתרה, על ידי שנתהפכה ההסתרה לדעת שעל ידי זה היא בעצמה מכרזת, כי עתה נעשה מן ההסתרה דעת ותורה ואזי אורייתא מכרזת קמיהו כנ"ל.

וזה בחינת קריאת שמע שעל המטה שקורין לפני השנה, שהוא בחינת הכנה לחצות, כמוכן בספרים, הינו שכדי לזכות להתעורר בחצות לגלות ההסתרה לדעת כדי לשמע קול הכרוז כנ"ל, לזה צריכין לקרות את חי החיים להמשיך ממנו דעת, שהוא החיות, שזה נעשה על ידי עסק התורה כנ"ל, שעל ידי זה זוכין לדעת הנ"ל, לידע שגם בתוך תכלית

לחיים', שזהו תפלה לקום בחצות, שהוא בחינת חיים ודעת, כמובא. כי על ידי קריאת שמע זוכין לזה כנ"ל, ואזי בחצות עומדים ומתגברים בתורה להמשיך הדעת לגלות ההסתרה יותר ויותר, כי זה צריכין תמיד להמשיך חיות אל המלכות, כמו שמבאר שם. וחצות מסגל ומוכן לזה יותר. כי אזי נתגלה דעת גדול על ידי התגלות ההסתרה כנ"ל, ועל כן אז הוא עסק התורה לקרות את חי החיים, כי אזי מסגל ביותר לקרותו. תתברך.

ועל כן מתחננין אז על בנין בית המקדש ועל ביאת הגואל, כי אזי נתגלה מלכות דקדושה, שהיא בחינת שרש מלכות משיח, שהיא עקר בחינת שלמות המלכות פידוע. וזהו בחינת בנין בית המקדש, שהוא בחינת דעת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות לג): 'כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו', כמו שכתב רבינו גרו יאיר (ליקוטי מוהר"ן פא), ואזי בחצות הוא התגלות הדעת ועלית בחינת המלכות כנ"ל, ועל כן צריכין לזה צדיק וחכם גדול מפלג מאד שיהיה יודע לכונן חצות אימת, כמו שהפליגו רבותינו ז"ל בזה עד שעלה על דעתם שאפילו משה לא הוה ידע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל

ההסתרה מלבש אלהותו יתברך כנ"ל, שעל ידי זה מגלין ההסתרה כנ"ל.

ועל כן קדם השנה, שהיא בחינת סטרא דמותא, בחינת הסתרת פנים, כמובא, קורין קריאת שמע, שהיא תורה והיא מסגלת ביותר לקרות על ידה את חי החיים. ועל שם זה נקרא 'קריאת שמע' 'קריאה' דיקא, בחינת (דברים יז, יט) 'וקרא בו כל ימי חייו למען יאריך ימים על ממלכתו' כנ"ל, הינו שעל ידי קריאת שמע קורין את חי החיים וממשיכין חיות ואריכות ימים אל המלכות, שזה עקר הקריאת שמע להמשיך המחין והדעת, כמובא. וכמו שאיתא בזהר הקדוש (עקב רעג): 'וצריך לארכא בד' דאחד, דכתיב: למען יאריך ימים על ממלכתו'. נמצא, שקריאת שמע הוא בחינת המשכת אריכות ימים אל המלכות שהיא בחינת ד' דאחד כנ"ל.

ועל כן על ידי קריאת שמע שעל המטה שקדם השנה ממשיכין בחינת חיות, בחינת דעת, שעל ידי זה יכולין לגלות ההסתרה כנ"ל, שעל ידי זה זוכין לחצות כנ"ל. ועל כן מתפללין בקריאת שמע שעל המטה: 'והעמידנו מלכנו

זֶה בְּחִינַת מַה שְּׁנִתְקַבֵּץ וְנִתְגַלֶּה הַנִּקְדוּת הַטּוֹבוֹת וְהַקְדוּשׁוֹת הַמְלַבְּשׁוֹת בְּתוֹךְ הַרוּחַ רַעָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין נִגְוָנִים, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּינוּ ז"ל בְּאַרְיִכוֹת (בְּסִימָן נד רפב). וְזֶהוּ בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת הַהִסְתָּרָה, דְּהֵינּוּ שְׂמַגְלִין הַטּוֹב וְהַקְדָּשָׁה הַמְלַבְּשׁ בְּתוֹךְ עֵמֶק הָרַע, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּנ"ל.

וְעַל כֵּן הֵם יוֹצְאִין מִכְּנוֹר שֶׁל דָּוִד, שֶׁהִיא בְּחִינַת הַתּוֹרָה, כִּי

חֲמִשָּׁה נִימִין אֵית לָהּ לְכְנוֹר, דָּא כְּנַגְדַּ חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּזֵהר הַקְדוֹשׁ (תְּקוּנַי זֵהר תְּקוּן י' דף כה)

וְכְמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּינוּ נְרוּ יָאִיר (לִיקוּטֵי מוהר"ן ח).

וְכְמוֹ שְׂאִיתָא בְּזֵהר הַקְדוֹשׁ (צו לב): "וְתוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה" (ירמיה ב, ח)

'אַלִּין דְּתַפְשִׁין בְּכְנוֹרָא', הֵינּוּ שְׁעַל יְדֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּנוֹר שֶׁל דָּוִד כְּנ"ל, עַל יְדֵי זֶה מְגַלִּין הַהִסְתָּרָה כְּנ"ל, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת הַנְּגוּנִים הַיּוֹצְאִין מִן הַכְּנוֹר כְּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת הַרוּחַ צְפוּנִית הַמְּנַשְּׁבֵת בְּחֻצוֹת, שְׁעַל יְדֵהּ נַעֲשִׂין הַנְּגוּנִים כְּנ"ל, כִּי צְפוּן הוּא בְּחִינַת הַהִסְתָּרָה סֵטְרָא דְּדִינָא, כְּמוֹ

שְׁכַתּוֹב (ירמיה א, יד): "מִצְּפוּן תִּפְתַּח" וְכוּ'. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא 'צְפוּן' לְשׁוֹן הַצְּפִנָּה וְהִסְתָּרָה. וּבְאֵמַת שֵׁם דִּיקָא מְלַבֵּשׁ טוֹב גְּדוֹל כְּנ"ל, בְּחִינַת (תהלים

לא, ט) "מִהָ רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאִיךָ" וְכוּ'. וְזֶהוּ בְּחִינַת רוּחַ

בְּבְרָכוֹת (דף ג): וְדוֹד מִי הָיָה יָדַע חֻצוֹת אֵימַת? מִכְּדֵי מִשָּׁה לֹא הָיָה יָדַע, דְּכִתִּיב (שְׁמוֹת יא, ה): "כְּחֻצוֹת הַלֵּילָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם" וְכוּ'. וּמִסְקוֹ שֵׁם, שְׁמִשָּׁה הָיָה יָדַע, אֲלֵא כְּדֵי שֶׁלֹא יִטְעוּ וְכוּ', כִּי חֻצוֹת הוּא בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת הַהִסְתָּרָה בְּעַת שֶׁהִיא בְּתַכְלִית הַמַּעֲוֹט דִּיקָא כְּנ"ל, לְזֶה צְרִיכִין בְּקִיאוֹת גְּדוֹל מְאֹד, שֶׁזֶּה בְּחִינַת בְּקִיאוֹת סוּד הָעֵבוֹר, בְּחִינַת קְדוּשׁ הַחֹדֶשׁ כְּנ"ל.

וְעַל כֵּן אֵין מִי שִׁיּוּדַע מִזֶּה כִּי אִם מִי שֶׁהוּא בְּבְחִינַת מִשָּׁה. וְאַפִּילוּ

מִשָּׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם בְּעֵצְמוֹ נִתְקַשָּׁה בְּקְדוּשׁ הַחֹדֶשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת חֻצוֹת כְּנ"ל, כִּי צְרִיךְ לְזֶה בְּקִיאוֹת גְּדוֹל כְּנ"ל. וְעַל כֵּן הֵיטָה גְּאֻלַּת מִצְרַיִם בְּחֻצוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: 'כְּחֻצוֹת הַלֵּילָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם'. כִּי חֻצוֹת הִיא בְּבְחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם כְּנ"ל. וְזֶה שְׁנִסְמַךְ חֻצוֹת לְקְדוּשׁ הַחֹדֶשׁ, כִּי פְסוּק 'הַחֹדֶשׁ הַזֶּה' וְכוּ' סְמוּךְ לְפְסוּק 'כְּחֻצוֹת' וְכוּ' הַנ"ל, כִּי הֵם בְּבְחִינָה אַחַת כְּנ"ל:

וְזֶה שְׁמִסְקוֹ שֵׁם בְּגִמְרָא: 'אֲלֵא דָּוִד כְּנוֹר הָיָה תְלוּי לְמַעְלָה מִמַּטְתּוֹ וְכִיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ חֻצוֹת לֵילָה רוּחַ צְפוּנִית מְנַשְּׁבֵת בּוֹ וְהָיָה מְגַנֵּן מֵאֲלִיו וְעַל יְדֵי זֶה הָיָה יוֹדַע חֻצוֹת אֵימַת', כִּי הַנְּגוּנִים הַיּוֹצְאִים מִן הַכְּנוֹר שֶׁל דָּוִד

כמו שאמרו רבותינו ז"ל על תקוני התפלה (ברכות טו): 'כל הנפנה ונוטל ידיו ומניח תפלין וקורא קריאת שמע ומתפלל כאלו וכו'. ומסקו 'כאלו טבל', הינו שתקוני התפלה של אור היום, שהם בחינת מחין ודעת גדול מאד, הם בבחינת מקוה שהוא דעת גדול כנ"ל.

וכל זה נעשה על ידי קימת חצות, שעל ידי הדעת והתעוררות התשובה שבחצות זוכין אחר כך לאור היום לבחינת דעת גדול מאד לתקוני התשובה בשלמות כנ"ל, בבחינת ראש חדש ויום טוב כנ"ל שבאמצע הם ימי החל, כנ"ל. כי גם בחצות עקר התגלות הדעת הוא לפי שעה בשעת חצות לילה, ונמשך עד שתי שעות עד סוף האשמורה שניה. ואחר כך אף על פי שכבר נמתק בחינת הלילה והחשך וגם שהוא סמוך לאור היום ויש אז גם כן בחינת התגלות הדעת, אף על פי כן אינו דומה להתגלות הדעת שבשעת המשכת בחינת חצות לילה כנ"ל (כמוכן בדברי רבינו נרו יאיר, בסימן קמט) שעקר חצות הוא שתי שעות הנ"ל. נמצא, שהתעוררות התשובה והתגלות הדעת הוא בחצות. ואחר כך נמשך אור גדול ביותר בחינת דעת וחסד גדול מאד באור היום. ובינתים היא

צפונית, שהיא רוח טובה מאד, בחינת דעת וחסד, כמוכא. ומנשכת מצפון דיקא, הינו בחינת הטוב הגדול המלבש בתוך תכלית ההסתרה כנ"ל.

ועל כן נתגלה הרוח צפונית בחצות דיקא, כי אזי נתגלה ההסתרה ואזי נתגלה הטוב המלבש בתוך ההסתרה, שזהו בחינת רוח צפונית כנ"ל. וזה הרוח צפונית מנשכת בפנור של דוד ונתגלין על ידי זה הנגונים, שהם בחינת התגלות הטוב מתוך ההסתרה כנ"ל. ועל ידי זה היה יודע דוד חצות אימת, כי על ידי זה נתגלה התעוררות והכרוז של בחינת חצות כנ"ל:

ז וקימת חצות הוא מסגל להמשכת חסד גדול ביום, שהוא בחינת דעת גדול ומחין להתפלל בשלמות, כמוכן בספרים. כי בחצות הוא בחינת התגלות ההסתרה ונמשך דעת ואזי הוא התעוררות התשובה התעוררות גדול מאד, אבל עקר התגלות הדעת בתכלית, שעל ידי זה התשובה בשלמות כתקונו הוא באור היום, שאז נמשך אור גדול ונתגלה חסד ודעת גדול מאד באור היום, כמוכא. ואזי זוכין לתקוני התפלה, שהיא בחינת תשובה בשלמות ובתקון גדול, בבחינת מקוה הנ"ל,

שהם זהמת הנחש בחינת מלכות הרשעה, ואחיות מלכות הרשעה, היא מבחינת הרגלין של הקדשה שנאחזין שם בימות החל, בבחינת (משלי ה, ה) "רגליה ירדות מות" וכו', שזה בחינת מחנה דן שהיא מחנה הרביעי של מלכות דקדשה, שהוא בחינת (במדבר י, כה) "מאסף לכל המחנות", בחינת מדרגה האחרונה של המלכות, בחינת רגלין. ועל כן בחל אין קורין רק שלשה, כי אין כח לגלות ההסתרה לגמרי, כי זה ידוע שבמקום ובזמן שיש להם יניקה צריך דוקא להניח להם לינק, שזהו הכנעתם כשנותנין להם יניקתם בצמצום כידוע, כי הירידה היא תכלית העליה כנ"ל וכמובא.

ועל כן בחל אין קורין כי אם שלשה כדי לקרות החיות אל המלכות בבחינת שלשה מחנות שבה, כי יותר מזה אין יכולין להמשיך חיות כנ"ל, רק שממשיכין חיות שלא יתגברו יותר רק שתהיה יניקתם בצמצום גדול כנ"ל, אבל בראש חדש, שאזי הוא התגלות ההסתרה ועקר התגלות ההסתרה, הוא שנתגלה בחינת מחנה דן מתוך ההסתרה, שהיא מחנה הרביעי (כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל). על כן קורין בראש חדש ארבעה גברי

בחינת לילה, כל זה הוא בחינת ראש חדש ויום טוב ובינתיים ימי החל כנ"ל, בחינת פסח ושבעות ובאמצע ספירה כנ"ל:

ח וזה בחינת קריאת התורה בראש חדש, שאז קורין ארבעה גברי כנגד עלית המלכות שהיא בחינת ארבע שעולה מבחינת מלכות הרשעה, שהיא בחינת ארבע מלכיות כנ"ל. כי קריאת התורה היא בחינת שקורין את חי החיים כנ"ל, כי על ידי התורה שהיא שמא דקדשא בריך הוא, קורין אותו כנ"ל. וביותר מסגל לזה קריאת התורה שקורין בתורה כשרה שונתבה פדת בקדשת ספר תורה מן 'בראשית' עד 'לעיני כל ישראל' כמו שנמסרה למשה בסני, שהיא עקר בחינת שמא דקדשא בריך הוא. ועל כן קריאת ספר תורה מסגל ביותר לקרות את חי החיים כנ"ל, ועל שם זה נקרא קריאת התורה 'קריאה' דיקא כנ"ל לענין קריאת שמע. וזהו בחינת קריאת התורה של כל הימים שנתקן בהם קריאה בצבור בעת התפלה, הכל כדי לקרות החיות, להחיות המלכות, וכמו שמבאר לעיל מזה בהלכות קריאת התורה. ועל כן בחל שקורין שלשה גברי, כי אז בחל יש עשית מלאכה ואזי שולטין הל"ט מלאכות,

אין המלאכות נתבטלין עד יום טוב שאז הוא בחינת התקון, שאז זוכין לתשובה שלמה ונתתקנין אז, ואזי עלית המלכות בשלמות ואזי נתבטלין המלאכות כנ"ל, ואזי קורין יותר גברי כנ"ל. וכן ביום הכפורים ושבת שנתבטלין המלאכות יותר לגמרי, קורין יותר אנשים. עד שבשבת, שאז תכלית בטול הל"ט מלאכות, ועל כן ענשו חמור לענין מלאכה אפילו מיום הכפורים, על כן קורין בו יותר ואזי קורין שבעה גברי, שזה בחינת תכלית עלית המלכות שהוא בשבת כמובא. כי שבעה גברי זה בחינת שקורין החיות לכל שבעת הימים, בבחינת (תהלים לט, ה) "ומדת ימי מה היא" (כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל). ועל כן בשבת נמשך החיות לכל השבעה ימים על ידי שבעה שקורין בתורה שזה בחינת תכלית עלית המלכות בשלמות כנ"ל.

וזהו גם כן מה שאמרו רבותינו ז"ל לענין קריאת התורה שטעם מספר גברי הוא משום מוספין, כמו שאמרו שם (מגלה שם): 'כל יום שיש בו בטול מלאכה וכל יום שיש בו מוסף וכו', כי הקרבנות כלם שבכל יום הם בחינת התגלות ההסתרה, כי זה עקר בחינת הקרבנות להעלות

מתחלת המלכות לעלות, בבחינת תחלת שלמותה שאזי היא בחינת ד' כמובא וכו"ל. וביום טוב שיש אז בטול מלאכה, בטול הל"ט מלאכות, על כן עולה המלכות יותר וכן בכל יום שקדוש יותר בעשית מלאכה, דהינו יום הכפורים ושבת עולה בחינת המלכות יותר ויותר. ועל כן קורין בו יותר גברי, כי יכולין להמשיך חיות ודעת יותר ויותר, כי התגלות הדעת ועלית המלכות הוא כשנכנע ונתבטל עשית מלאכה שהם הל"ט מלאכות זהמת הנחש כנ"ל, בבחינת (ויקרא כג, ח) "מקרא קדש כל מלאכת עבודה לא תעשו" כנ"ל. הינו שבכל יום שנכנע בו יותר ונתבטל הל"ט מלאכות, יכולין ביותר לקרות את הקדש שהוא החכמה כנ"ל.

וזהו בחינת קריאת התורה שעל ידה קורין את החיות בבחינת 'מקרא קדש' כנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו ז"ל (מגלה כב:) : הטעם על מספר גברי של ימי החל וראש חדש ויום טוב וכו' משום בטול מלאכה. כי זה תלוי בזה כנ"ל. בראש חדש, שהוא תחלת התעוררות התשובה, תחלת עלית המלכות כנ"ל, על כן עדין עושין בו מלאכה, כי עדין לא נתבטלין הל"ט מלאכות לגמרי, כי

תורה כנ"ל. וזה שאומרים 'כתר'
בראש חדש במוסף וכן בכל יום
שיש בו מוסף, כי אזי בחינת
התשובה, שהיא בחינת כתר, כמו
שכתב רבינו גרו יאיר:

[שיך לעיל]

ארבעה גברי שקורין בראש חדש
בחינת ארבעה מחנות
דקדושה, שהם בחינת ארבעה דגלים
שכל מחנה כלול משלשה שבטים
וכן כל אחד מן הקורין צריך לקרות
לפחות שלשה פסוקים וזהו שעור
הקריאה. נמצא, שארבעה גברי הם
בחינת ארבעה מחנות, שכל אחד
כלול משלשה כנ"ל, שכלם הם שנים
עשר, בחינת שנים עשר שבטי יה,
בחינת שנים עשר בקר שמלכות
דקדושה עומדת עליהם, שזה בחינת
שנים עשר חדשים שנחלקים לארבע
תקופות, כי החדשים הם בחינת
המלכות כנ"ל.

וזה שמברכין החדש בשבת שלפניו,
שהוא במקום קדוש החדש, כי
עכשו בגלות אין בנו כח לקדש
החדש על פי בית דין פראוי, כי
הגלות הוא בחינת הסתרה, בחינת
"ואנכי הסתר אסתיר" וכו' (דברים לא,
יח), על כן מקדשין החדש בשבת, כי
שבת הוא בחינת דעת, כמו שכתוב
(במדבר יא, ח) "שטו העם ולקטנו"

לגלות הקדושה והטוב המלבש בתוך
עמק הקלפות, בתוך בחינת בהמיות,
ולתפך בהמה להעלותה לבחינת
אדם, כמובא, בבחינת (ויקרא א, ב)
"אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן
הבהמה", שעל ידי הקרבן עולה
מבחינת בהמה לבחינת אדם, שזה
בחינת התגלות ההסתרה שנתהפכה
לדעת כנ"ל. ועל כן בכל יום שיש בו
קדושה יתרה ונתגלה הדעת ביותר
ונתגלה התשובה ביותר, כגון ראש
חדש ויום טוב ויום הכפורים ושבת,
שכלם הם בחינת התגלות התשובה
על ידי התגלות הדעת כנ"ל, על כן
יש בהם קרבנות מוספין על ידי
שנתוסף בהם קדושה ודעת, שעל ידי
זה מעלין טוב יותר מתוך ההסתרה
ועל כן נתוספין בהם קרבנות שהם
המוספין, כי כל הקרבנות הם לכפרה
בחינת תשובה ועל כן ביום שיש בו
מוסף קורין יותר אנשים, כי אזי
מגלין הדעת יותר מתוך בחינת
ההסתרה, שזה בחינת קרבנות
מוספין כנ"ל. ועל כן קורין בו יותר,
כי על ידי הקריאה, קורין החיות
כנ"ל. וזה שקורין בתורה קדם מוסף
כנ"ל. כי עקר קריאת התורה בשביל
תוספת קדושה שיש באותו היום
שאזי קורין את חי החיים בבחינת
שם העצם, כפיכול, שהיא התורה
הקדושה שנכתבה בקדשת ספר

חֲדָשׁ, כִּי 'שִׁבְתָּ קִבְיָעָא וְקִימָא' (פסחים
 ק"ז:), אֲבָל יוֹם טוֹב תְּלוּי בִּישְׂרָאֵל, כִּי
 'יִשְׂרָאֵל הוּא דְמִקְדָּשֵׁי לֵה', כִּי יוֹם
 טוֹב, שֶׁהוּא תְלוּי בְקִבְיָעוֹת רֵאשׁ
 חֲדָשׁ, הוּא בְּבַחֲיִנַת הַתְּגָלוֹת
 הַהִסְתָּרָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין אַחַר כָּךְ
 לְבַחֲיִנַת קִדְשֵׁי יוֹם טוֹב כִּנ"ל, זֶה
 תְּלוּי בִּישְׂרָאֵל, כִּי הַתְּגָלוֹת הַהִסְתָּרָה
 זֶה תְלוּי בִּישְׂרָאֵל שֶׁהֵם צְרִיכִים לְעִסְקָא
 בְּעִבּוּדַת ה' וּבַתּוֹרָה כְּדֵי לְהַעֲלוֹת
 הַמְּלָכוֹת מִבַּחֲיִנַת הַסְּתָרָה, אֲבָל שִׁבְתָּ
 קִדּוּשׁ מַעֲצָמוֹ וְאִין פְּגָם מְגִיעַ בּוֹ, כְּמוֹ
 שְׁכָתוּב (ישעיה א, יד): "חֲדָשִׁיכֶם
 וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׁנָא נִפְשִׁי". וְאֵלוֹ שִׁבְתָּ
 לֹא קְאָמְר', כִּי 'שִׁבְתָּ הוּא שְׁמָא
 דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, שְׁמָא דְאִיהוּ
 שְׁלִים מְכַל סְטְרוֹי' (זהר יתרו פחג).
 וְכַבִּיכּוֹל בְּשִׁבְתָּ, נִתְּגַלָּה חַיּוֹת מַחֲי
 הַחַיִּים שְׁאִין הַהִסְתָּרָה מְגַעַת לָשֵׁם, כִּי
 בְּעִצֵּם הַקִּדְשָׁה, כְּכַבִּיכּוֹל, אִין פְּגָם
 מְגִיעַ לָשֵׁם כִּידוּעַ, כִּי 'אִיהוּ לֹא
 אִישְׁתַּנִּי בְּכָל אֲתַר'. וְזֶה בַּחֲיִנַת קִדְשֵׁי
 שִׁבְתָּ שְׁקִבְיָעָא וְקִימָא, כִּי הִיא
 קִדּוּשָׁה מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ בְּעִצְמוֹי כִּנ"ל.
 וְאִפִּילוּ בַתּוֹךְ הַגְּלוּת אִין בַּחֲיִנַת
 קִדְשֵׁי שִׁבְתָּ שְׁקִבְיָעָא נִפְגָּם, כִּי 'שִׁבְתָּ
 לֹא קְאָמְר', וְעַל כֵּן אֲדַרְבָּא, מִשִּׁבְתָּ
 קוֹרִין אֶת הַחַיּוֹת וְהַדְּעַת לְתוֹךְ הַיָּמִים
 טוֹבִים וְרֵאשׁ חֲדָשׁ, כִּי עַל יְדֵי הַדְּעַת

'בְּשִׁטּוֹתָא' (זהר בשלח ג). בִּימֵי הַחֵל,
 אֲבָל בְּשִׁבְתָּ הוּא שְׁלֵמוֹת הַדְּעַת
 בְּתַכְלִית, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּשִׁבְתָּ (שמות לא,
 יא): "לְדַעַת כִּי אָנִי ה' מְקַדִּישְׁכֶם".
 וְעַל כֵּן עַל יְדֵי הַדְּעַת שְׁנִתְּגַלָּה בְּשִׁבְתָּ
 יְכוּלִין לְקַדֵּשׁ הַחֲדָשׁ, שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת
 הַתְּגָלוֹת הַהִסְתָּרָה כִּנ"ל. וְעַל כֵּן
 מְבָרְכִין הַחֲדָשׁ וּמְקַדְּשִׁין אוֹתוֹ
 בְּשִׁבְתָּ. וְעַל כֵּן מְבָרְכִין הַחֲדָשׁ אַחַר
 קְרִיאַת הַתּוֹרָה, כִּי עַל יְדֵי קְרִיאַת
 הַתּוֹרָה בְּשִׁבְתָּ נִמְשָׁךְ דַּעַת גְּדוֹל כִּנ"ל.
 וְעַל כֵּן נוֹהֲגִין לִידַע מְתֵי יְהִיָּה הַמוֹלֵד
 בְּשַׁעַת שְׁמִבְרָכִין הַחֲדָשׁ, שֶׁזֶה בַּחֲיִנַת
 לִידַע בַּחֲיִנַת תַּכְלִית הַמַּעֲוֹט
 וְהַהִסְתָּרָה כִּנ"ל. וְעַל יְדֵי שְׁמִבְרָכִין
 הַחֲדָשׁ, שֶׁזֶה בַּחֲיִנַת קִדּוּשׁ הַחֲדָשׁ,
 מְגַלִּין הַהִסְתָּרָה לְדַעַת כִּנ"ל.

כִּי כָל הָרֵאשִׁי חֲדָשִׁים וְהַיָּמִים טוֹבִים
 שְׁתְּלוּיִים בְּקִבְיָעוֹת רֵאשׁ חֲדָשׁ,
 כִּלְמַסּוּ תְלוּיִים בְּשִׁבְתָּ שְׁמֵשׁ מְקַבְּלִים
 קִדְשָׁתָם. וְזֶה שְׁנִקְרָא שִׁבְתָּ תְּחִלָּה
 לְמִקְרָאֵי קִדְשׁ, 'תְּחִלָּה' דִּיקָא, הֵינּוּ
 שְׁשִׁבְתָּ הוּא בַּחֲיִנַת הַתְּחִלָּה לְכָל
 הַיָּמִים טוֹבִים, שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת מִקְרָאֵי
 קִדְשׁ שְׁצִרִיכִין לְקִרוֹת הַקִּדְשָׁה לְתוֹכָם
 וְשִׁבְתָּ הוּא בַּחֲיִנַת הַתְּחִלָּה לְהַיּוֹם
 טוֹב, שְׁמֵשׁ מִבַּחֲיִנַת שִׁבְתָּ, קוֹרִין
 הַקִּדְשָׁה לְכָל הַיָּמִים טוֹבִים וְרֵאשׁ

שְׁמַקְדְּשֵׁינן הַלְבָנָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, כִּי
עַל יְדֵי שַׁבָּת נִמְשָׁךְ הַקְדְּשָׁה וְדַעַת,
שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדוּשַׁת הַלְבָנָה כַּנ"ל.
וְעַל כֵּן הַגְּאֹלָה תְלוּיָהּ בְּשִׁמְרֵי שַׁבָּת,
כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שַׁבָּת ק"ח):
'אֲלֵמְלָא שְׁמָרוּ יִשְׂרָאֵל שַׁבָּת רַאשׁוֹנָה
אֵין כָּל אָמְהָ וְכוּ'. וְכֵן: 'אֲלֵמְלָא
שְׁמָרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת מִיַּד
נִגְאָלִין'. כִּי כָּל הַגְּלוּיֹת שֶׁל מַלְכוּת
הָאֲמוֹת, זֶהוּ בְּחִינַת הַסְּתָרָה כַּנ"ל,
וְעַל יְדֵי שַׁבָּת נִתְגַּלָּה הַהֶסְתָּרָה
וְנִגְאָלִין.

זֶהוּ בְּחִינַת (סְנַהֲרִין צ"ח). 'אֵין בְּן דְּדוֹר בָּא
אֶלָּא בְּדוֹר שְׁכָלוּ זְכָאֵי אוּ כְּלוּ
חִיב'. כִּי כְּשֶׁכָּלוּ זְכָאֵי יִהְיוּ רַאוּיִים
לְגַאֲלָהּ, וְאִם לֹא, יָבוֹא בְּדוֹר שְׁכָלוּ
חִיב, שְׂזָה בְּחִינַת תְּכֵלִית הַהֶסְתָּרָה
וְאִזִּי דִיקָא יִגְלָה הַהֶסְתָּרָה כַּנ"ל וְאִזִּי
יִגְאָלֵם, כִּי הַגְּאֹלָה הִיא בְּחִינַת
הַתְּגַלּוֹת הַהֶסְתָּרָה שְׂאִזִּי נִתְבַּטַּל
מַלְכוּת הַרְשָׁעָה מַלְכוּת הָאֲמוֹת,
וְיִשְׂרָאֵל מְקַבְּלִין הַמַּלְכוּת, שְׂזָה
בְּחִינַת מַלְכוּת דְּקְדְּשָׁה, מַלְכוּת מְשִׁיחַ
שְׂיָבוֹא בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן:

שְׁנַמְשָׁךְ מִשַׁבָּת מְגַלִּין הַהֶסְתָּרָה
כַּנ"ל.

זֶהוּ שְׁכָתוּב (ויקרא כג, ב ד): "אֵלֶּה
מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם
מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ". "שְׁשַׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה
מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת". וְאַחַר
כֵּן מִפְרָשׁ שְׂאֵר הַמוֹעֲדִים, הֵינּוּ שְׁכָל
הַמוֹעֲדִים מְקַבְּלִים קְדְּשָׁתָם מִשַׁבָּת
כַּנ"ל. וְזֶהוּ 'אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר
תִּקְרְאוּ אוֹתָם', וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
(רֵאשׁ הַשָּׁנָה כ"ד): 'אֵל תִּקְרִי 'אוֹתָם' אֶלָּא
'אֲתָם', הֵינּוּ שֶׁהֵימִים טוֹבִים תְלוּיִים
בְּיִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי קְדוּשַׁת הַחֹדֶשׁ. וְזֶהוּ
בְּחִינַת 'מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ' שְׂצָרִיךְ לְקִרּוֹת
אֶת הַקְדְּשׁ, דְּהֵינּוּ הַחִיּוֹת וְהַדַּעַת
לְתוֹכָם לְגַלּוֹת הַהֶסְתָּרָה כַּנ"ל. וְכֵל זֶה
נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי 'שְׁשַׁת יָמִים וְכוּ' וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת', כִּי מִשַׁבָּת קוֹרִין
הַקְדְּשָׁה לְתוֹכָם כַּנ"ל.

וְזֶהוּ שְׂקוֹרִין בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ וּבַיּוֹם
הַשַּׁבָּת" (בַּמְדַּבֵּר כ"ח, ט), כִּי עַל יְדֵי
שַׁבָּת נַעֲשֶׂה קְדְּשַׁת רֵאשׁ חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַהֶסְתָּרָה כַּנ"ל. וְזֶה



הַלְכוּת פְּסַח

זֶהוּ בְּחִינַת שַׁבָּת הַגְּדוֹל שֶׁהוּא שַׁבָּת
שְׁלַפְנֵי פֶסַח א כִּי יִצְאֵת מִצְרַיִם, שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַתְּגַלּוֹת הַהֶסְתָּרָה תְלוּי בְּשַׁבָּת

גאלת מצרים, שזוהו בחינת ראש חודש כנ"ל. ועל כן הקריבו בו שנים עשר נשיאים של שנים עשר שבטי יה, שהם כנגד שנים עשר חודשי השנה, שהם בחינת שלמות מלכות דקדושה שעומדת על שנים עשר בקר כנ"ל. כי ניסן כלול מכלם, כי בו נתגלה מלכות דקדושה בבחינת יציאת מצרים, שזוהו בחינת קדשת ראש חודש ועל כן כלם תלויים בו וכלול מכלם. ועל כן נוהגין בו יום טוב בכלו ואין אומרים בו תחנון, כי כל החודש כלו הוא בבחינת ראש חודש, כי בו נתגלה בחינת קדשת ראש חודש כנ"ל:

ב וזה כשיצאו ישראל ממצרים ונתגלה ההסתרה כנ"ל, זכו למצה שהיא בחינת דעת גדול מאד בבחינת מחלקת לשם שמים (כמובא שם במאמר "וביום הבכורים" הנ"ל), שעל ידי שנתגלה ההסתרה נמשך דעת גדול מאד בבחינת מצה, שהיא בחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל. וזה בחינת התהפכות חמץ למצה שיצאו מבחינת חמץ וזכו למצה כי אין בין חמץ למצה אלא משהו, דהינו בין 'חית' 'להא', כדאיתא בזהר הקדוש (פנחס רנב): 'קנה חית תשבר ותעשה

כנ"ל, כי פסח מצרים מקחו מבעשור' (מכילתא בא ג, ה), והיה טעון ארבעה ימים בקור כדי שיהיו ישראל עוסקין במצות ארבעה ימים, 'ארבעה ימים' דיקא כדי שייכלו לגלות ההסתרה להעלות המלכות, שהיא בחינת ארבעה מחנות כנ"ל. ועל כן בשעת פסח הראשון כשיצאו ממצרים היה ההתחלה בשבת, כי בשבת דיקא מתחיל גאלת מצרים, כי משם מקבלין הדעת לגלות המלכות, שהיא בחינת ד' מתוך ההסתרה כנ"ל, ועל כן נקבע לדורות רק שבת שלפני פסח ולא בעשור לחודש, כי עקר הנס תלוי בשבת שקדם פסח כנ"ל. וזה שקורין אותו 'שבת הגדול', הינו ששבת הוא גדול מכל הימים והזמנים שכלם מקבליים קדשתם ממנו כנ"ל. ומחמת שזוהו השבת מגלה זאת על ידי שראינו גאלת מצרים שהיתה על ידו, על כן קורין אותו 'שבת הגדול' כנ"ל. ועל כן בניסן שבו היתה גאלת מצרים, שזוהו בחינת קדוש החודש, בחינת ראש חודש, על כן נקרא ראש חודשים, כמו שכתוב (שמות יב, ב): "החודש הזה יהיה לכם ראש חודשים". הינו שניסן כל החודש כלו הוא בבחינת ראש חודש, כי בו היה

בבחינת שלש מחנות כנ"ל. ואחר כך משברין האמצעית לשנים, שזה בחינת רמז על שבירת ההסתרה ואז נעשין מג' ד', כי עתה נשלמה בחינת המלכות בבחינת ד' מחנות כנ"ל. ועל כן משברין האמצעית, שהיא הלוי דמנה דינין מתערין, כידוע. ומשם משתלשל ויורד יניקת ההסתרה. וצריך להמתיק הדין בשרשו, ואז ממילא הם נשברין ונופלים למטה. וזה בחינת שבירת מצה האמצעית, שהיא הלוי, לשבר ולהמתיק כח הדינים שבקדשה, שזה בחינת יציאת מצרים, מצרים העליונה מצר הגרון שזהו סטרא דלוי כידוע. ועל ידי זה ממילא נשבר ההסתרה והסטרא אחרא למטה, ואז נתגלה הדעת ואזי נשלם המלכות בבחינת ד' מחנות. ועל כן עכשו נעשין מג' מצות ד' כנ"ל:

ממנה הא'. על פסוק (תהלים סח, לא): "גער חית קנה", הינו לשבר קנה החית של חמץ ואז נעשה מחמץ מצה, עין שם. וזהו בחינת שבירת ההסתרה שמשברין את ההסתרה ופותחין בה פתח ומגלין הדעת ואזי נעשה מן ההסתרה דעת מחמץ מצה, כי חמץ הוא תקפא דדינא, בחינת הסתרת פנים, בחינת 'פרעה' שהוא 'הערף', בחינת מלכות הרשעה, שהוא קנה החית של חמץ, בבחינת (תהלים פס) "חית קנה עדת אבירים", שמרמז על חית של חמץ כנ"ל. וצריך לשבר קנה של חית הנ"ל בבחינת שבירת ההסתרה, ולפתח בה פתח לגלות ולהראות הדעת המלבש שם, שכביכול גם שם נמצא אלהותו יתברך ומלכותו בכל משלה ואזי נתהפך חמץ למצה, כי נעשה מן ההסתרה דעת כנ"ל:

ד ועל כן עקר מצות מצה היא רק בזו שנשברה שבה מקימין אכילת מצה ואפיקומן. והיא הנקראת 'לחם עני' שהיא עקר המצה, כמוכא. כי דיקא על ידי בחינת שבירת המצה האמצעית נעשה בחינת מצה, כי היא בעצמה בחינת שבירת חמץ למצה, דהינו בחינת התגלות ההסתרה שנעשה על ידי שבירת בחינת הלוי כנ"ל. ועל כן נקרא 'יחץ' בבחינת

ג וזה שלוקחין שלש מצות ומשברין האמצעית לשנים ואזי נעשים ארבע, הינו שגם בהמצה בעצמה שהיא סטרא דקדשה מרמזין בחינת שבירת ההסתרה, כי עקר יניקת בחינת ההסתרה היא מבחינת רגלין, מבחינת מחנה הרביעי, שהוא מחנה דן כנ"ל. ועל כן מתחלה היא רק בחינת שלש מצות, זה בחינת קדם התגלות ההסתרה שאזי היא רק

האור לצדדין, שבלא זה לא היה מקום לבריאה כנודע.

והבריאה וקדם הבריאה הם בחינת אב ובן כמנו שכתב רבינו

נרו יאיר (ליקוטי מוה"ר"ן כב), ובהכרח שיהיה ביניהם מחלקת כפיכול, שיהיה אחר הבריאה נחלק קצת מקדם הבריאה כי אם לא כן יתבטל הבריאה כנ"ל. ואף על פי כן באמת שם הוא תכלית האחדות, ובחינת המחלקת הזאת שבאמת הוא תכלית השלום, זה אי אפשר להשיג, כי שם בתחלת הצמצום אין שום השגה ואסור לעיני שם, כי הוא דרכי ה' ובמפלא ממך אל תדרש. וזהו בעצמו בחינת המחלקת לשם שמים שבין הצדיקים והחכמים האמתיים, דהינו בחינת מחלקת שמאי והלל, שהוא קיום העולם, דהינו כדי שיהיה מקום לבריאה, הינו שמחלקתם הוא בבחינת התחלקות האור לצדדין כדי שיהיה בחינת חלל הפנוי שיהיה מקום לבריאה (כמו שכתב רבינו נרו יאיר במאמר "בא אל פרעה" סימן סד על משנה 'כל ימי גדולתי בין החכמים, עין שם היטב). וזהו בחינת מחלקת, ושאלת הבן לאב, בחינת מחלקת שמאי והלל שהוא קיום העולם כנ"ל. וזה צריכין עתה בליל פסח שאז הוא בחינת חדוש העולם, כמובא. הינו כי עקר

חצות, בחינת (שמות יא, ד) "כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים", בחינת התגלות ההסתרה כנ"ל. וזה עושין אחר הקדוש, כי הקדוש הוא בחינת מקרא קדש, דהינו שקורין את הקדש, דהינו חכמה ודעת שהוא החיות כנ"ל. ועל ידי זה נתקדש היום, ועל כן אזי על ידי זה הדעת יכולין לגלות ההסתרה כנ"ל, שזה בחינת יחץ' כנ"ל:

ה' וכאן הבן שואל, אחר ששברו האמצעית, דהינו הלוי ונתגלה הדעת מן ההסתרה שמה בעצמה נעשה בחינת מצה כנ"ל, על כן אזי הבן שואל שאלות וקשיות: 'מה נשתנה וכו', הינו בחינת מחלקת שהוא שאלות וקשיות שמתעוררין בחינת מחלקת לשם שמים, שהוא שלמות הדעת מאד, בחינת מצה, שהוא לשון מצה ומריבה, כמו שמבאר שם. ועל כן 'כאן הבן שואל, 'הבן שואל' דיקא, דהינו שאלות וקשיות בחינת מחלקת שנתעורר בין הבן והאב שהוא בחינת מחלקת שבקדשה, מחלקת שמאי והלל, שהוא דעת גדול מאד וקיום העולם. כי עקר בריאת העולם וקיומו הוא בבחינת מחלקת שבקדשה, דהינו בחינת תחלת הצמצום, שכפיכול, נתצמצם ונחלק

שכתב רבינו נרו יאיר שם שצריך לזכור ולטהר השמים דהינו המחלקת שבקדשה שהיא אש ומים שלא יהיה בבחינת "לכשו שמים קדרות" (ישעיה ג, א), הינו שהם לא יתאחזו שם חס ושלום, כי המחלקת אף שהיא בקדשה והיא דעת עליון מאד ושלמות הקדשה, עם כל זה משם משתלשל ויורד עד שמגיע להם אחיזה משם פידוע. כי הסטרא אחרא היא בחינת מחלקת ויניקתה מבחינת מחלקת שבקדשה, על כן צריך לשמר לזכור השמים, דהינו בחינת המחלקת שבקדשה וזה על ידי אגחה ותשובה כנ"ל. וזה בחינת ספור ההגדה שמזכירין האגחות והצעקות שהיה לנו אז, כמו שכתוב "ונצעק אל ה'" (במדבר כ, טז) "ויאנחו בני ישראל" וכו' (שמות ב, כג). וכן זה נעשה בכל דור ודור פידוע. ועל ידי זה נזדככין השמים דהינו הידים ואזי זוכין לקבל דבורים מן הידים, שהיא בחינת מחלקת לשם שמים, כמו שמבאר עין שם היטב.

וזהו בחינת פסח מצה ומרור שאוכלין אחר כך מצה ומרור, זה בחינת אש ומים, חסד וגבורה, יד ימין ויד שמאל, הלל ושמאי, בחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל. ואחר כך היו אוכלין את

בחינת ההסתרה, שהוא יניקת הסטרא אחרא, הוא מבחינת שבירת כלים שנעשין מרובי אור כנ"ל, ואזי במצרים הגיעו לתכלית הירידה שכמעט חזר העולם חס ושלום לתהו ובהו, ועל כן הצרכו לחזור ולתקן העולם מחדש על ידי בחינת מחלקת לשם שמים, שהוא בחינת תחלת הצמצום שבקדשה להמשיך האור במדה שזהו עקר קיום העולם כנ"ל. וזה עקר שלמות הקדשה והתגלות מלכות בגין דישתמודעין לה' כי אין מלך בלא עם. וכשאין מחלקת שבקדשה, שהוא בחינת תחלת הצמצום, אין מקום לבריאה ואין מי שידע ממלכותו יתברך, כפיכול, ועל כן עקר שלמות מלכות שבקדשה היא על ידי בחינת מחלקת שבקדשה כנ"ל.

ועל כן עושין שנוי בליל פסח כדי שישאל הבן מה נשתנה לעורר מחלקת שבקדשה כנ"ל. ואזי מספרין ההגדה, כי לזכות למחלקת לשם שמים הוא על ידי אגחה, שעל ידי זה נכנע עצבות רוח, זהמת הנפש, עין שם. הינו שצריכין לתשובה ואגחה אחר כך לתקן ולהכניע הסטרא אחרא זהמת הנפש שלא יתאחזו בבחינת המחלקת שבקדשה הנ"ל, שזה בחינת מה

בחינת מן, כמו שמבאר שם, עין שם היטב. וזהו בחינת אפיקומן אפיקו מן (פסחים ק"ט): בחינת מצה שהוציאו מצרים טעמו בה טעם מן כנ"ל. כי עתה אחר כל הנ"ל כבר זכו לבחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל, ועתה המצה כתקונו בשלמות בבחינת מן. וזהו אפיקו מן כנ"ל. ועל כן עד עתה היה טמון וצפון ונסתר בבחינת הסתרה, כי אף שכבר נתעורר התגלות ההסתרה בתחלה עם כל זה עדין היה צריכים להצפינו ולהטמינו שלא יתאחזו חס ושלום בבחינת המחלקת דקדשה כנ"ל, כי עדין לא נתגלה הדעת בשלמות כנ"ל. ועתה שנשלם ונתגלה בחינת המחלקת לשם שמים כנ"ל, אזי מוציאין האפיקומן, שהוא בחינת 'עגה' שהוציאו ממצרים וכו' כנ"ל:

ז וזהו בחינת הריחצות שרוחצין ידיהם שתי פעמים. כי מחלקת שבקדשה שמקבלין מן הידים צריך לטהר את הידים שהם בחינת שמים. וזהו בחינת נטילת ידים שנוטלין קדם אכילת לחם דיקא, כדי לטהר הידים, כדי לזכות שיהיה הלחם בבחינת (שמות טז, ד) "לחם מן השמים" שהוא בחינת מחלקת לשם שמים כמו שמבאר שם עין שם (ועין כל זה בהלכות נטילת ידים). וזהו בחינת נטילת

הפסח, כמו שכתוב (במדבר ט, יא): "על מצות ומרורים יאכלוהו". פסח היא בחינת 'פה סח', בחינת הדבורים שמקבלים מן הידים הנ"ל, בבחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל. ועל כן הלל היה כורכן ביחד, להורות שבאמת אלו ואלו דברי אלהים חיים והוא מחלקת שבקדשה שהוא שלום גדול ודעת גדול כנ"ל. ועל כן הלל דיקא היה עושה זאת, כי הוא בעל המחלקת שבקדשה בחינת מחלקת שמאי והלל כנ"ל. ובאמת שלום גדול ביניהם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (יקמות יד): 'לא נמנעו זה מזה' וכו' להודיע שאהבה ואחווה היה ביניהם. ועל כן זאת המחלקת שבקדשה יש לה הכרעה כידוע וההכרעה מצד הלל מסטרא דחסד כנודע. ועל כן הלל דיקא היה כורכן כנ"ל. ועל כן עושין הכריכה עם הישראל שהיא מצה השלישית, כי שם ההכרעה כידוע:

ו ואחר כך אוכלין האפיקומן. והוא נקרא 'צפון' בסדר ההגדה, הינו בחינת 'עגה' שהוציאו ממצרים טעמו בה טעם מן (קידושין לח.), 'שהוציאו' דיקא. כי אחר שייצאו ונתגלה הדעת שהוא בחינת מצה. אז טעמו בה טעם מן, הינו בחינת מחלקת לשם שמים שבאמת הוא שלום ודעת גדול

יָדִים אַחַר הַהֲגָדָה שֶׁהִיא בְּחִינַת צְעָקָה וְאַנְחָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה מְטַהְרִין הַיָּדִים כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם וְעַל כֵּן אָזִי תִכְף 'רַחֲצָה' שְׁנוּטְלִין וּמְטַהְרִין הַיָּדִים וְאָזִי זֹכִיין לְבַחֲחִינַת מִצְוֵה וּמְרוּר וְאַפִּיקוּמָן, בְּחִינַת מַחְלַקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם כִּנּוּ"ל. וְעַל כֵּן גַּם בַּתְּחִלָּה קִדְּם שְׁשׁוּבְרִין הָאֲמֻצְעִית שְׁאָזִי הוּא תְּחִלַּת הַתְּגָלוֹת בְּחִינַת מִצְוֵה בְּחִינַת מַחְלַקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם כִּנּוּ"ל, רוֹחֲצִין יְדֵיהֶם גַּם כֵּן בְּבַחֲחִינַת טְהָרַת הַיָּדִים כִּנּוּ"ל, וְשִׁתִּי הֲרַחֲצוֹת הֵם בְּחִינַת שְׁנֵי מִינֵי טְהָרוֹת, בְּחִינַת שְׁנֵי מִינֵי מְקַנְאוֹת, אַחַת בַּתְּחִלַּת הַתְּגָלוֹת הַדַּעַת שֶׁהוּא תְּחִלַּת הַתְּשׁוּבָה, וְאַחַת כְּשׁוֹזְכִין לְהַתְּגָלוֹת הַדַּעַת בְּשְׁלֵמוֹת וְהַתְּשׁוּבָה בְּשְׁלֵמוֹת וְנִתְתַקְּנִין שֶׁהֵם בְּבַחֲחִינַת פֶּסַח וְשְׁבוּעוֹת כִּנּוּ"ל.

ח וְזֶה בְּחִינַת 'כֶּרֶפֶס' שֶׁהוּא מַחֲוֶה דַקְטָנוֹת שְׁמִשָּׁם יְנִיקַת הַדִּינִים שֶׁהֵם בְּחִינַת הַסְּתֵרֶת פְּנִים, וְעַל יְדֵי הַקְּדוּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקַרָּא קִדְּשׁ שְׁקוּרִין הַקְּדוּשׁ דְּהִינּוּ הַחַיּוֹת וְהַדַּעַת כִּנּוּ"ל, יְכוּלִין לְהַמְשִׁיךְ חֶסֶד וְדַעַת לְהַמְתִּיק בְּחִינַת הַהִסְתָּרָה וְלַגְלוֹתָהּ. וְזֶהוּ בְּחִינַת הַטְּבוּל שְׁמִטְבִּילִין הַכֶּרֶפֶס בְּמֵי מַלַח שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְתָּקָה שְׁמִמְתִּיקִין בְּחִינַת הַהִסְתָּרָה כִּנּוּ"ל. וְעַל כֵּן נוֹטְלִין מִיַּן יְרַקוֹת לְכֶרֶפֶס בְּבַחֲחִינַת (מַגְלָה יג.) 'אַסְתֵּר יְרַקְרַקַת הַיָּתֵה וְחוּט שֶׁל חֶסֶד מְשׁוּךְ עָלֶיהָ'. כִּי אַסְתֵּר הִיא בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת כְּשֶׁהִיא בְּהַסְתָּרָה בְּבַחֲחִינַת "הַסְּתֵר אַסְתֵּר" (דְּבָרִים לא, יח) כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ גְּרוֹ יְאִיר שָׁם. וְעַל זֶה מְרַמֵּז הַטְּבוּל שֶׁל הַיְּרֵק בְּבַחֲחִינַת 'חוּט שֶׁל חֶסֶד' שְׁמִמְשִׁיכִין לְתוֹךְ בְּחִינַת הַהִסְתָּרָה שֶׁהִיא בְּחִינַת 'אַסְתֵּר יְרַקְרַקַת' וְכוּ' כִּנּוּ"ל, וְעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלְתָּה הַהִסְתָּרָה וְנַעֲשֶׂה מְנֻנָה דַּעַת בְּחִינַת מִצְוֵה כִּנּוּ"ל.

כִּי בַתְּחִלָּה כְּשֶׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם זָכוּ לְמַקְנֵה דְּהִינּוּ דַעַת כִּי כָּלֵם טְבָלוּ אָז. וְאַחַר כֵּךְ עַל יְדֵי הַסְּפִירָה שֶׁהֵם יְמֵי תְּשׁוּבָה שְׁחוּזְרִים וּמְתַקְּנִים כָּל הַפְּגָמִים אַחַר כֵּךְ זֹכִיין לְתַקְּוֹן גְּדוֹל בְּשְׁלֵמוֹת שְׁזֶה בְּחִינַת שְׁבוּעוֹת בְּחִינַת מְקַנְהָ שֶׁל שְׁבוּעוֹת כִּנּוּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת שְׁתֵּי הֲרַחֲצוֹת הַנּוּ"ל, כִּי נְטִילַת יָדִים הוּא בְּבַחֲחִינַת טְהָרָה בְּחִינַת מְקַנְהָ, הֵינּוּ הַנְּטִילָה וְהַטְּהָרָה בַּתְּחִלַּת הַתְּגָלוֹת הַדַּעַת בְּחִינַת מַחְלַקַת בְּחִינַת מִצְוֵה, וְאַחַר כֵּךְ בַּעַת

כִּי בַתְּחִלָּה כְּשֶׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם זָכוּ לְמַקְנֵה דְּהִינּוּ דַעַת כִּי כָּלֵם טְבָלוּ אָז. וְאַחַר כֵּךְ עַל יְדֵי הַסְּפִירָה שֶׁהֵם יְמֵי תְּשׁוּבָה שְׁחוּזְרִים וּמְתַקְּנִים כָּל הַפְּגָמִים אַחַר כֵּךְ זֹכִיין לְתַקְּוֹן גְּדוֹל בְּשְׁלֵמוֹת שְׁזֶה בְּחִינַת שְׁבוּעוֹת בְּחִינַת מְקַנְהָ שֶׁל שְׁבוּעוֹת כִּנּוּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת שְׁתֵּי הֲרַחֲצוֹת הַנּוּ"ל, כִּי נְטִילַת יָדִים הוּא בְּבַחֲחִינַת טְהָרָה בְּחִינַת מְקַנְהָ, הֵינּוּ הַנְּטִילָה וְהַטְּהָרָה בַּתְּחִלַּת הַתְּגָלוֹת הַדַּעַת בְּחִינַת מַחְלַקַת בְּחִינַת מִצְוֵה, וְאַחַר כֵּךְ בַּעַת

שמים, כי הטבול הוא כדי שִׁיראוּ
התינתק וישאלו 'מה נשתנה' כמו
שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים קטז),
ושאלת הבן היא בחינת מחלקת לשם
שמים שהוא בחינת דעת גדול כנ"ל.
נמצא שעל ידי הכרפס דהינו הירק
נתגלה דעת גדול בחינת מחלקת
לשם שמים בחינת מצה כנ"ל, שזה
בחינת תשובה שנעשה על ידי
התגלות הדעת כנ"ל. והיא בחינת
תשובת המשקל, כי בחינת המחלקת
לשם שמים הוא דעת גדול ועליון
מאד והוא נתגלה מתוך תכלית
ההסתרה דיקא, כי שם דיקא מלבש
דעת גדול מאד כנ"ל. ועל כן
כשמגלין ההסתרה נעשה מזה דיקא
דעת גדול והוא בחינת מחלקת לשם
שמים כנ"ל.

וזה בחינת תשובת משה הנ"ל, כי
הם שאלו אותו 'תבן אתה
מכניס לעפרים' כי ישראל כשהם
במדרגה פחותה נמשלין לעפר,
ושאלו אותו על שמכניס תבונות
התורה לתוך ישראל במדרגה פחותה
בבחינת עפר. והשיב להם משה
'אמרי אינשי' הינו על ידי שמדברין
דבורי התורה בפה על ידי זה מאיר

וזה בחינת 'כרפס יחץ' שעל ידי
הטבול וההמתקה של הכרפס כנ"ל,
על ידי זה מגלין ההסתרה ונתגלה
בחינת מצה שזה בחינת 'יחץ' כנ"ל.
וכשנתגלה ההסתרה ונתהפכה לדעת
אזי 'אורייתא מכרזת קמיהו' וחוזרין
בתשובה. נמצא שמן ההסתרה
בעצמה נעשה התעוררות התשובה
כנ"ל.

ועל זה מרמז הירק שנוטלין מכרפס
שמרמז לתשובה כמו שכתב
רבינו גרו יאיר (במאמר "אני ה' הוא שמי" סימן
יא) על המדרש (עין מנחות פה.) ששאלו
יוחני וממרא למשה 'תבן אתה
מכניס לעפרים'? והשיב משה
'למתא ירקא ירקא שקול'י, עין שם
במאמר הנ"ל. שהירקא מרמז
לתשובה בבחינת (בראשית יד, יד) "וירק
את חניכיו" - שהוריקן בתשובה
כמוכא במדרש וכו' (בראשית רבה מג, ב)
עין שם. ולרמז תשובת משה הנ"ל
נוטלין ירק לכרפס, כי על ידי
התגלות ההסתרה נעשה ממנה
התעוררות התשובה בחינת 'וירק את
חניכיו' כנ"ל. כי על ידי הכרפס
דהינו הטבול של הירק נעשה מזה
דעת גדול בחינת מחלקת לשם

ואתה בא להראות כישופך, השיב להם כענינם למתא
ירקא היינו מקום שגדל שם הרבה ירק, שם דווקא הבא
ירק שלך שהכול מתקבצין שם ליקח ירק ובכך סתר
ליצנותם, מרשי,

טו. יוחני וממרא ראשי מכשפים של מצרים היו, ודימו
בדעתם שאותות משה בכישוף נעשו, אמרו לו וכי 'תבן
אתה מכניס לעפרים' שהוא מקום מלא תבואה על מנת
למכור תבואתך, וכוונתם הדלא מצרים מלאה כשפים

מחלקת לשם שמים, ועל שם זה נקרא 'חלוקא' לשון חלוקי דעות. ועל כן על ידי הכתנת והחלקה הזאת נתעורר מזה מחלקת יוסף ואחיו כי על ידי זה "וישנאו אותו" (בראשית לו, ד) וחלקו עליו. וזה המחלקת שבין יוסף ואחיו היה ראוי שיהיה בבחינת מחלקת שבקדשה מחלקת לשם שמים שהוא קיום העולם. ובודאי כונתם כך היה, כי בודאי כונת מחלקתם היה לשם שמים. אך אף על פי כן לא נמלטו מפגם, ונפגם אותו המחלקת שבקדשה עד שינקו מזה הסטרא אחרא, כי עקר יניקתם ממחלקת שבקדשה כנ"ל, ועל ידי זה נתגלגל וירדו אבותינו למצרים.

ועל כן עתה בפסח בעת יציאת מצרים נוטלין כרפס רמז לכתנת פסים כנ"ל, שעל ידי זה התינוק שואל 'מה נשתנה שזה בחינת מחלקת לשם שמים מחלקת שבקדשה, ומתקנין מה שנפגם המחלקת שבקדשה שהוא בחינת כתנת פסים על ידי אחי יוסף כנ"ל [ועין במאמר "תהלה לדוד" סימן יב מה שמבאר על פסוק 'וירק את חניכיו' בחינת קו הירק המקיף את העולם (חגיגה יב.)]:

י וזה בחינת 'אור לארבעה עשר' בודקין את החמץ לאור הנר'

להם לעשות תשובת המשקל. וזהו 'למתא ירקא ירקא שקול' בחינת תשובת המשקל עין שם (כל זה פרש רבינו נרו יאיר עין שם). הינו כי הם שאלו אותו כי מאחר שהם במדרגה פחותה כמו בתכלית הירידה וההסתרה שהיה אז במצרים די להעלותם מירידתם להרימם מעפר, אבל אין ראוי להביאם לתבונות התורה שהוא מהפך אל הפך. והשיב להם כי על ידי התורה זוכין לתשובת המשקל. ועל כן אדרבא, הם צריכים דיקא לבוא לתבונות התורה לעמקא לזכות לדעת גדול מאד כדי שיהיה תשובתם תשובת המשקל ממש. ובמה שפגמו יתקנו, כי כשהיו בתכלית הירידה היה שם דיקא מלבש דעת גדול מאד כנ"ל. על כן צריכין דוקא להעלות ולגלות הדעת הזה. על כן צריכין דיקא לבוא לדעת גדול מאד שזה בחינת תשובת המשקל ובמה שפגמו יתקנו כנ"ל:

ט גם 'כרפס' הוא לשון כלי מילת כמו שכתוב (אסתר א, ו) "חור כרפס ותכלת" והוא רמז לכתנת פסים שעשה יעקב ליוסף, שעל ידי זה נתגלגל וירדו אבותינו למצרים (וכמדה שמוכא בספרים), הינו כי כתנת פסים הוא בחינת 'חלוקא דרבנן' בחינת תורה שבעל פה שהיא בחינת

דהינן הדעת יכולין להוכיח ולהזהיר ולהחזיר בתשובה אפילו מי שכבר נשקע החמץ והרשעות אצלו עד שאין נראה כלל, בבחינת (יומא פו:): 'עבר ושנה נעשה לו פהתר', ויותר מזה חס ושלום בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה כמבאר שם במאמר "וביום הבכורים" הנ"ל. ועל ידי הדעת שהוא בחינת אור הנר יכולין לבדק ולבער הרשעות אפילו ממקומות אלו. פי יכולין להחזיר בתשובה אפילו מי שהוא בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה על ידי הדעת כנ"ל.

ועל פן נקרא 'אור לארבעה עשר' ואמרו רבותינו ז"ל שהלילה נקרא אור על שם "הללוהו כל כוכבי אור" (תהלים קמח, א). הינו בחינת "ומצדיקי הרבים כפוכבים" (דניאל יב, ג) שהם המחזירים בני אדם בתשובה שהם נקראים 'מצדיקי הרבים'. ומחמת שהם מאירים בבחינת לילה דיקא. פי בתוך החשך והלילה בחינת ההסתרה, שם דיקא הם מאירים אור דעתם כנ"ל כדי להאיר את הלילה לגלות את ההסתרה כנ"ל, פי שם דיקא מלבש אור גדול כנ"ל. ועל שם זה נקרא הלילה אור בחינת 'אור לארבעה עשר בודקין' וכו', בחינת התגלות

(פסחים ב.). 'אור לארבעה עשר' שאזי הוא בחינת התגלות הדעת מאחר שכבר נמשך הארת השלשה עשר ימים מראש חדש עד עתה שהם בחינת דעת גדול ורחמים גדולים, בבחינת זקן בשוב הדעת, הינו בחינת שלשה עשר תקונא דיקנא. ועל ידי זה הדעת יכולין לגלות ההסתרה כנ"ל, שזה בחינת בעור חמץ לבער החמץ וההסתרה ולגלות הדעת בבחינת מצה כנ"ל, על פן 'אור לארבעה עשר' דיקא בודקין את החמץ, כי על ידי שלמות הדעת של בחינת שלש עשרה כנ"ל יכולין לבדק החמץ ולבער ולגלות ההסתרה כנ"ל. וזהו בחינת 'אור הנר', ולמדו רבותינו ז"ל (שם ח). שאור הנר יפה לבדיקה מפסוק (משלי כ, כז) "נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן". הינו שעל ידי 'אור הנר' דהינו הדעת שהוא בחינת נר ה' נשמת אדם' כמו שכתוב (איוב לב, ח) "ונשמת שדי תבינם", על ידי זה יפה לבדק החמץ לגלות ההסתרה ולבער הרשעות והסטר אחרא להחזיר רשעים בתשובה כנ"ל.

וזהו בחינת בדיקת החמץ בחורין ובסדקין ובכל המקומות שאין נראין יפה לעין, ועל ידי אור הנר נבדקין, כי על ידי בחינת אור הנר

כנ"ל. ועל כן צריכים לספור ספירת העומר לספור הימים דיקא כדי שיהיו מנויים ומדודים בחינת 'ומדת ימי' וכו' כנ"ל כדי לקבל האור במדה שזהו עקר התקון.

ועל כן הספירה מטרת אותנו מטמאתנו, כי עקר אחיזת הטמאה היא מבחינת שבירת כלים שבא על ידי רבוי אור כנ"ל. ועל כן עקר הטהרה והתקון הוא על ידי הכלים והמדות שזה בחינת הספירה, בחינת 'ומדת ימי' שסופרים הימים שיהיו ספורים ומדודים שלא יכנס אחד בגבול חברו שלא יתערבב, שלא יהיה בבחינת שבירת כלים שהוא שבירת הימים, ואזי הם מערבים יחד רק יהיו בבחינת התקון שכל אחד ואחד כלי ומדה בפני עצמו וכל אחד נמנה לעצמו כדי לקבל האור במדה. וזהו בחינת הספירה כנ"ל, כי הספירה הוא בשביל קבלת התורה. פי יציאת מצרים בפסח אף על פי שהיה בחינת התגלות ההסתרה כנ"ל, עם כל זה עדין לא היה בשלמות גמור מחמת שעדין לא קבלו התורה כמובא, כי עקר התגלות ההסתרה על ידי התורה כנ"ל. ועקר שלמות התגלות מלכות דקדשה הוא בשבועות על ידי התורה. ועל כן הצרכו קדם לספירה

ההסתרה להחזיר הרשעים בתשובה בחינת 'מצדיקי הרבים ככוכבים' בחינת 'כוכבי אור'. ועל שם זה קראו זאת הלילה דיקא אור כנ"ל. ועל כן בודקין את החמץ בלילה דוקא כי דוקא בבחינת לילה בבחינת חשך ההסתרה ביותר, אז דיקא מגלין אותה על ידי אור הדעת שהוא בחינת אור הנר:

יא וזה בחינת ספירת העומר, שהמצוה לספור הימים כדי לטהרנו מטמאתנו, לספור דיקא, כדי שיהיו הימים מנויים וספורים שיהיו חלוקים ומדודים כל אחד לעצמו כדי שיהיה בחינת כלים ימים ומדות לקבל האור במדה, בבחינת 'ומדת ימי מה היא' שלא יהיה רבוי אור גורם וכו' כמוכין שם במאמר 'וביום הבכורים', שזה עקר בחינת התורה שהיא 'שמא דקדשא בריך הוא', שהיא בחינת כלים ומדות לקבל האור שלא יהיה רבוי השמן גורם כבוי הנר. ועל ידי זה דיקא מגלין ההסתרה, כי ההסתרה היא בחינת אחיזת מלכות הרשעה שניקתם משבירת כלים שהם באים על ידי רבוי אור כנ"ל. נמצא שעקר התקון הוא לעשות כלים ומדות לקבל האור במדה שזהו מעלת התורה כנ"ל שהיא בחינת 'ומדת ימי מה היא'

על ידי שבע שבתים, וזה שכתוב (ויקרא כג, טו): "שבע שבתות תמימות תהיינה". כי עקר התקון על ידי שבע שבתים כנ"ל. וזה שכתוב (סו): "וספרתם לכם ממחרת השבת", ואמרו רבותינו ז"ל שיום טוב גם כן נקרא שבת. כי יום טוב נקרא שבת מחמת שכל קדשת יום טוב נמשך על ידי שבת כנ"ל. ומחמת זה בעצמו נזכר השבת אצל ספירה כי גם תקון הספירה דהיינו כדי לגלות ההסתרה נמשך משבת כנ"ל, שזהו בעצמו מה שמקבל יום טוב משבת שהיא התגלות ההסתרה גם כן כנ"ל:

[שיך לעיל]

גם ארבעה כוסות של יין הם גם כן בחינת עלית המלכות דקדשה מתוך בחינת ההסתרה. כמו שכתב רבינו נרו יאיר (ליקוטי מוהר"ן ל) שארבע כוסות הם בחינת ארבע מצות הנוהגות בכל יום טוב כנגד בחינת המלכות שהיא ד' שעולה ביום טוב מד' מלכיות. ועל כן הם ד' כוסות של יין, בחינת נכנס יין יצא סוד' (עירובין סה). דהיינו שנתגלה ההסתרה שהיה שם הקדשה מלבשת בסוד ובהעלם גדול כנ"ל. גם כי שם בתוך ההסתרות מלבש קדשה גבה דיקא בחינת סודות התורה כנ"ל, ועל ידי היין נתגלה זאת בחינת נכנס יין יצא

שהוא הכנה לקבלת התורה, היינו שסופרים ומודדים הימים בבחינת יומדת ימי מה היא כדי לקבל האור במדה, שזהו עקר מעלת התורה שמקבלין בשבועות שהיא בחינת 'שמא דקדשא בריך הוא', בחינת ימים ומדות בחינת יומדת ימי מה היא כנ"ל.

ועל כן סופרין שבעה שבועות כנגד שבעת הימים, כדי לתקן כל שבעת הימים שהיה בבחינת פלים ומדות כנ"ל, כי גם בתחלת הבריאה עקר תקון הבריאה על ידי בחינה זו שנמדד ונמנה כל יום לעצמו, וזה שכתוב במעשה בראשית (בראשית א, ה) "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד" וכן בכל יום ויום, וזה בחינת ספירה שנמנה כל יום לעצמו כדי שהיה בבחינת מדות וכלים כנ"ל. וכל הבריאה היתה תלויה עד יום מתן תורה שהוא ששי בסיון כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת פח.), על כן קדם מתן תורה צריכין גם כן לספר הימים שזהו תקון הבריאה כנ"ל. וצריכין לספר שבעה שבועות דיקא כי יש בהם שבע שבתות, ועקר תקון הספירה שהיא בחינת תקון התגלות ההסתרה היא על ידי שבת שהוא הדעת כנ"ל. על כן צריכין שבע שבתות כדי לתקן כל שבעת הימים

והם בחינת שעורין דלבא שעקר
שלמות הדעת על ידם דיקא, פי על
ידי זה משיגין אותו יתברך כביכול.
וזהו בחינת עמר שעורים בחינת
'נודע בשערים בעלה' כנ"ל, שזה
עקר התקון בבחינת שעורים וכלים
ומדות, ועל כן אז מתחיל הספירה
שהיא בחינת תקון הפלים והמדות
כנ"ל. וכל זה הוא תקון הדעת כמו
שמבאר שם במאמר "וביום
הבכורים" הנ"ל, שעל ידי התורה
שהיא בחינת שמו יתברך דהינו
בחינת כלים ומדות, על ידי קורין
אותו יתברך וממשיכין חיות מחי
החיים דהינו דעת. וזה בחינת 'נודע
בשערים בעלה' הנ"ל שזוכין לדעת
אותו יתברך על ידי שעורין דלבא
שהוא בחינת עמר שעורים בחינת
כלים ומדות, בחינת שם, בחינת
ספירת העמר כנ"ל.

וזה שנוהגין להניח לגדל השערות
בימי הספירה, פי השערות הם
בחינת צמצומים ושעורים שנתצמצם
בהן אור המוח והדעת כדי שיהיה
אפשר להשיגו יתברך (כמובא במאמר
'מישרא דסבינא' סימן ל). ועל כן בימי
הספירה מגדלין השערות כי אז
התקון הוא בבחינת שערות בבחינת
עמר שעורים כנ"ל. ועל כן ביום
ראשון של הספירה, דהינו ביום

סוד', ועל ידי זה עולה המלכות
שהיא בחינת ד' כנ"ל, וזהו בחינת ד'
כוסות של יין:

[שיף לספירה]

וזה שמובא בכתבי האר"י ז"ל:
'לעמר' בגימטריא 'שם' (לקוטי
תורה לך לך). פי על ידי בחינת ספירת
העמר שסופרין 'היום יום אחד
לעמר' וכו' על ידי זה עושין בחינת
שם שהוא בחינת מדות וימים כנ"ל
שהוא עקר התקון של הקדשה כנ"ל,
ועל כן מדותיו של ה' יתברך כביכול
נקראין ספירות, כי זה עקר התקון
מה שהם בבחינת ספירות, דהינו
בחינת מדות, דהינו שהם כביכול
מנויים וספורים ומדודים בבחינת
כלים בחינת מדה ומשקל ומנין שזה
עקר התקון כנ"ל וכמובא. וזה בחינת
עמר שעורים שמשם מתחילין לספור
ימי הספירה, עמר הוא מדה בחינת
מדות וכלים כנ"ל. וזהו עמר שעורים
בחינת 'שעורים', בחינת המדות
שהם בחינת שעורין דלבא שעל ידם
משיגין אותו יתברך כביכול בבחינת
(משלי לא, כג) "נודע בשערים בעלה" -
'כל חד לפום מה דמשער בלבה' (וזהו
נרא קג), שהם בחינת המדות
והספירות שהם נכללין בלב פנודע,
פי 'הלב הוא הציץ של המדות' כמו
שכתב רבינו גרו יאיר (ליקוטי מוהר"ן מט),

התגלות הדעת על ידי התגלות ההסתרה על ידי הכנעת מלכות המן עמלק, שזה נעשה על ידי תקון העמר שעורים שהוא בחינת כלליות התורה בחינת 'שמא דקדשא בריך הוא' כנ"ל, ועין כל זה במאמר "וביום הבכורים" הנ"ל. כי אכילת ישראל קדש ובפרט הלחם דהינו חמשת מיני דגן שהם עקר המזון והשביעה והם עקר החיות, כי בהם מלבש הדעת שהוא החיות. ועל כן הם ה' בחינת ה' הדעת וכמוכא כל זה לעיל בהלכות נטילת ידים. ועל כן צריכין תקון, כי בכל מקום שיש חיות וקדשה יתרה יש קלפה הקודמת לפרי, ועל כן הלחם מחמשת מיני דגן צריך כמה תקונים שהם עשר מצות הנאמרים בפת.

ועל כן צריכין לתקן התבואה החדשה על ידי העמר, כי על ידי תקון עמר שעורים כנ"ל נתגלה הדעת ואזי זוכין לבחינת 'מן' בחינת 'לחם מן השמים', הינו שלחם ותבואה של ישראל נעשה בבחינת מן וכו' כי נתגלה הדעת והחיות, כי נכנע מלכות הרשעה קלפה הקודמת לפרי על ידי תקון העמר שעורים כנ"ל. ואזי ראויין לקבלת התורה, כי 'לא נתנה התורה אלא לאוכלי המן'. ועל כן צריך לתקן לחם ישראל

הקרבת העמר שעורים, היה מפלת המן, כי על ידי בחינת השם בחינת תקון הפלים והמדות שהוא תקון הדעת כנ"ל, על ידי זה מגלין ההסתרה ונתגלה מלכות דקדשה בחינת אסתר שהיתה מתחלה בהסתרה בחינת 'הסתר אסתר', וזה נעשה על ידי בחינת מרדכי שהוא בחינת תקון מלכות דקדשה, שזה בחינת עמר שעורים שהוא בחינת מרדכי ואסתר (כמו שכתב רבינו נרו יאיר במאמר 'ואלה המשפטים' בלועזי דקרח עין שם סימן א). ועל כן אז הוא הכנעת מלכות הרשעה שהוא מפלת המן עמלק שנכנע על ידי בחינת תקון השם על ידי בחינת עמר שעורים כנ"ל. וכמו שמבאר שם במאמר "וביום הבכורים" עין שם, כי מפלת עמלק הוא תלוי בבחינת תקון ושלמות שמו יתברך כמו שכתוב (תנחומא כי תצא יא) "אין שמו שלם וכו' עד שימחה זכרו" כי זה תלוי בזה כנ"ל. ועל כן אז ביום הנפת העמר היה גם מפלת כמה אמות גדולות שהם כלם בחינת מלכות הרשעה שנכנע על ידי תקון מלכות דקדשה על ידי בחינת עמר שעורים כנ"ל.

וזה שהעמר מתיר חדש, כי אז זוכין לאכל לחם בחינת 'מן', בחינת 'לחם מן השמים' שזוכין על ידי

בבחינת מן על ידי העמר כנ"ל, ואזי זוכין לקבלת התורה בשבועות, כי כל תקון העמר והספירה הוא בשביל קבלת התורה, כי מזה בעצמו נעשה התורה, הינו כי מבאר שם במאמר "וביום הבכורים" הנ"ל, שעל ידי שמגלין ההסתרה שבתוך הסתרה, על ידי זה נתגלה תורה גבה מאד, כי שם דיקא היה מלבש תורה גבה מאד, סתרי תורה, וזה בחינת (איוב כ, טו) "חיל בלע ויקאנו", שמוציאין ממלכות הרשעה שהוא מלכות עמלק כל הניצוצות ועושין מזה תורה שהיא בחינת 'אשת חיל' וכו' עין שם.

כנ"ל.

וזהו בחינת התורה שמקבלין בשבועות שהוא יום החמשים לעמר, הינו שעל ידי העמר והספירה שעל ידם נכנע מלכות עמלק כנ"ל, אזי נתגלה התורה שהיתה מסתרת שם, בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה, וזוכין להשיג אותה בשבועות שזהו בחינת מנחה החדשה שתי הלחם של חטים שמקריבין בשבועות מנחה חדשה, זה בחינת תורה החדשה שנעשה על ידי התגלות ההסתרה וכו' כנ"ל, וכמו שפרש רבינו גרו יאיר שם בפסוק (במדבר כח, כו) "וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה'

בשבועותיכם", עין שם. וכן איתא ברעיא מהימנא (אמר צח) שהעמר הוא בחינת תורה שבנגלה ושתי הלחם הם בחינת סתרי תורה, הינו שהעמר הוא בחינת תורה שבנגלה שעל ידה מגלין ההסתרה וכו', ואזי נתגלה תורה גבה מאד סתרי תורה בחינת 'מנחה חדשה', בחינת התורה שמקבלין בשבועות שהוא יום החמשים בחינת שער העליון שהוא שער הנון כמו שמבאר שם. ועל כן היה מלחמת עמלק קדם מתן תורה. וכן נסמכה פרשת עמלק לפרשת יתרו שהוא קבלת התורה, כי עקר התורה נתגלה על ידי מפלת עמלק.

וזהו בחינת תורה שבועות שסופרין. כי יש שתי הסתרות, הסתרה, והסתרה בתוך הסתרה כמבאר שם. והם כנגד שתי בחינות התורה שהם נגלה ונסתרה, רזין ורזין דרזין, כי בתוך ההסתרה שבתוך הסתרה שם דיקא מלבש סתרי תורה כנ"ל. ועל כן צריכין לתקן ולגלות שתי ההסתרות לגלות שתי בחינות התורה, ותקונם על ידי תקון הימים והמדות כנ"ל שהם שבעה ימים כידוע. וידוע שיש שבעה ימים עליונים שהם שבע שבתות כמו שאיתא בזהר הקדוש, והם בבינה

כנ"ל, וזה שאמר שהעמר נצח
 'עשרת אלפים כפר כסף', הינו כח
 העשירות כנ"ל. וזה שמקריבין
 העמר בי"ו בניסן שהוא בגימטריא
 השם היוצא מראשי תבות של
 הפסוק הנ"ל 'חיל ב'לע ו'יקאנו'
 כנ"ל. וכמו שכתוב ברעיא מהימנא
 (אמר צי.): 'ובקרבנא דעמר ערקא
 הסטרא אחרא מאשת חיל'ש, כי על
 ידי העמר מוציאין ניצוצות הקדשה
 של מלכות הרשעה שהיא המן
 עמלק, בבחינת 'חיל ב'לע ו'יקאנו',
 ועושין מזה תורה שהיא אשת חיל
 כנ"ל, שהיא התורה שמקבלין
 בשבועות בחינת מנחה חדשה כנ"ל.
 ועין ברעיא מהימנא שם.

וכן בקריעת ים סוף שבזו ישראל
 את המצרים הון גדול, איתא
 שזכו אז ישראל להשגה גדולה
 מאד. כי הא בהא תליא, שעל ידי
 שהוציאו העשירות ממלכות
 הרשעה על ידי זה זכו לתורה גבה,
 כי אזי נעשה מזה בחינת 'אשת
 חיל' כנ"ל. וכן בגאולה אחרונה
 נאמר (ישעיה כח, ג): 'ויהיה סתרה
 ואתננה קדש לה' וכו', כי ליושבים
 לפני ה' יהיה סתרה ולמכסה
 עתיק" - 'אלו דברים שפסם' וכו'
 (ליקוט ישעיה כג). הינו שעל ידי

שהיא בחינת סתרי תורה שהיא
 בחינת שבועות, שהוא יום החמשים,
 שהוא בחינת נון שערי בינה. ועל כן
 צריכין לספר שבע שבתות כדי לתקן
 שבעה ימים העליונים כדי לגלות
 ההסתרה שבתוך הסתרה, שעל ידי
 זה זוכין לסתרי תורה בחינת חמשים
 שערי בינה בחינת שבועות בחינת
 'מן' כנ"ל, וכמבאר שם עין שם
 היטב כל המאמר 'וביום הכפורים'
 הנ"ל.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (אסתר רבה י, ד)
 שאמר המן אתי עמר דידכו
 ונצח עשרת אלפים כפר כסף. 'כסף'
 דיקא. כי עקר התגברות המן היה על
 ידי עשרת אלפים כפר כסף. דהינו
 שלקט וקבץ עשירות גדול ששם כל
 הניצוצות דקדשה כמו שמבאר שם.
 וזה שכתוב (אסתר ג, ט) 'ועשרת אלפים
 כפר כסף אשקל גו' אל גנזי המלך
 ביהודים' וגו', הינו שרצה לתן כח
 במלכות הרשעה על ידי הכסף
 שקבץ כנ"ל, אבל על ידי העמר
 שהיא בחינת התורה בחינת שמא
 דקדשא בריך הוא, שעל ידי זה
 מגלין ההסתרה, על ידי זה נכנע
 מלכות הרשעה ואזי נכנע כח
 העשירות, פי מוציאין כל הניצוצות
 ממנו בבחינת 'חיל ב'לע ו'יקאנו'

הַכְנַעַת מַלְכוּת הַמֶּן עִמָּלֶק כִּנְל. וְעַל
כֵּן אֶתְנֶן דְּדִין כְּאֶתְנֶן דְּדִין כִּי נַעֲשֶׂה
מִהֶמֶן הַמֶּן כִּנְל:

[שִׁיר לְהִלְכוֹת רֹאשׁ חֹדֶשׁ הַנֵּן]

וּמִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִשְׁכַּר יוֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים
לְדַעַת מַה יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל

(דְּבָרֵי הַיָּמִים א יב, לג) שֶׁהֵם הָיוּ בְּקִיָּאִים
בְּסוּד הָעֵבוֹר, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
ז"ל (במדבר רבה יג, טו) עַל זֶה הַפְּסוּק.

וְזֶהוּ: "יוֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים", שֶׁהָיוּ
יוֹדְעִין לְהַמְשִׁיךְ הַבִּינָה וְהַחֲכָמָה
לְתוֹךְ בְּחִינַת הָעֵתִים דֶּהֵינּוּ הַיָּמִים
וְהַמְדוּת כִּנְל. וְזֶהוּ לְדַעַת מַה
יַעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל שֶׁהָיוּ יוֹדְעִין לְעֲשׂוֹת

'מַה' דֶּהֵינּוּ תוֹרָה בְּבְחִינַת (אסתר ב, יא)

"וַיִּמָּה יַעֲשֶׂה בָּהּ" כִּנְל. וְכַמְבָּאָר
בְּמֵאָר הַנֵּן, דֶּהֵינּוּ לְגַלוּת הַדַּעַת

וְהַתוֹרָה שְׁבַתוֹךְ הַהִסְתַּרְהָ לְעֲשׂוֹת
מִן הַהִסְתַּרְהָ תוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת

'מַה'. וְכֵן עַל יְדֵי בְּחִינַת יוֹדְעֵי
בִּינָה לְעֵתִים, דֶּהֵינּוּ עַל יְדֵי

הַמְשַׁכַּת הַחֲכָמָה מִחַי הַחַיִּים לְתוֹךְ
הָעֵתִים וְהַיָּמִים שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְגַלִּין

הַהִסְתַּרְהָ כִּנְל. וְעַל כֵּן דָּרְשׁוּ
רַבּוֹתֵינוּ ז"ל מִזֶּה שֶׁהָיוּ בְּקִיָּאִים

בְּסוּד הָעֵבוֹר. כִּי קְדוּשׁ הַחֹדֶשׁ
נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי בְּחִינָה זוֹ דֶּהֵינּוּ עַל
יְדֵי הַתְּגַלּוּת הַהִסְתַּרְהָ כִּנְל:

הַעֲשִׂירוֹת שֶׁל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה
שִׁיָּשׁוּב לְיִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ
יָכוֹ לְסַתְּרֵי תוֹרָה כִּנְל שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'מְכַסֶּה עֵתִיק' - 'אֵלוֹ דְּבָרִים
שְׁכֻסִּים' וְכו' בְּחִינַת אוֹרֵייתָא
דְּעֵתִיקָא, שִׁיתְגַּלְהָ לְעֵתִיד לְבוֹא
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן:

הַפּוֹסְקִים נִתְּנוּ סִימָן 'פֶּלֶג', שְׁבִיּוֹם
שְׁחָל פּוֹרִים חָל ל"ג

בְּעֵמֶר כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּשַׁלְחַן עֲרוּךְ (אָרְחַ
חַיִּים סִימָן תַּכַּח סַעִיף א), כִּי פּוֹרִים וְסַפִּירַת

הָעֵמֶר הֵם בְּחִינָה אַחַת. וְהַשְּׁגַת
הַתוֹרָה שְׁבִיּוֹם הַחֲמָשִׁים שֶׁהוּא

שְׁבִיעוֹת, הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת פּוֹרִים,
דֶּהֵינּוּ עַל יְדֵי מַפְלַת הַמֶּן עִמָּלֶק

כִּנְל. וְל"ג בְּעֵמֶר הִיא גַם כֵּן יוֹם
הַשְּׁגַת הַתוֹרָה שֶׁל יָמֵי הַסַּפִּירָה, כִּי

הוּא יוֹם הַלּוּלָא רַבָּא דְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר
יוֹחָאי שֶׁהָשִׁיג אֶז מַה שֶׁהָשִׁיג. וְעַל כֵּן

הוּא חָל בְּיוֹם שְׁחָל פּוֹרִים, כִּי הַשְּׁגַת
הַסַּפִּירָה הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת פּוֹרִים

כִּנְל. וְזֶה ל"ג בְּעֵמֶר בְּחִינַת (תהלים
קִיט, יח) "גַּל עֵינַי וְאִבִּיטָה נַפְלְאוֹת

מִתּוֹרַתְךָ", בְּחִינַת הַשְּׁגָה שְׁמַשְׁיָגִין
אֶז כִּנְל.

וְעַל כֵּן הַמֶּן מְרַמֵּז בְּפִרְשַׁת הַמֶּן כְּמוֹ
שְׁכָתוּב (שמות טז, לה) "אֵת הַמֶּן

אֶכְלוּ", הֵינּוּ כִּי 'הַמֶּן' נַעֲשֶׂה מִבְּחִינַת



הלכות פורים הלכה א (אדר תקסח)

בְּחִינַת (תענית כג.) : 'מִי אֵיכָּא דְנִיִּים
שְׁבָעִים שָׁנִין' שְׁכַתּוֹב בְּמֵאמָר הַנ"ל,
בְּחִינַת (תהלים צ, ט) : "יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם
שְׁבָעִים שָׁנָה; זָרַמְתֶּם שָׁנָה יְהִיו" (שם
ה), בְּחִינַת (שם קכו, א) : "בְּשׁוֹב ה' אֶת
שִׁיבַת צִיּוֹן הֵינּוּ כַחֲלָמִים" שְׁזָה קָאֵי
עַל שְׁבָעִים שָׁנָה שֶׁל גְּלוּת בְּכָל, כְּמוֹ
שֶׁפָּרַשׁ רַש"י ז"ל. וְעַל כֵּן בְּסוּף
הַשְּׁבָעִים שָׁנָה שָׂאז הוּא הַתְּגַבְרוּת
הַשָּׁנָה, בְּחִינַת הַהִסְתָּרָה הַנ"ל, עַל כֵּן
כְּשָׂרְאוֹ הֵמָּן וְאַחַשְׁוֵרוּשׁ שְׁעָדִין לֹא
נִגְּאָלוּ יִשְׂרָאֵל וְלֹא נִתְעוֹרְרוּ מִשְׁנָתָם,
עַל כֵּן סָבַר שְׂלֵא יִגְּאָלוּ וְיִתְעוֹרְרוּ
עוֹד, כִּי עַד הַשְּׁבָעִים שָׁנָה יֵשׁ תְּקוּהָ
לְהִתְעוֹרֵר מִשְׁנָה מֵאַחַר שְׁעָדִין לֹא
נִפְּלוּ מִכָּל הַשְּׁבָעִים פָּנִים, וְעַל כֵּן
הָיָה רְאוּי שִׁיְהִיָּה הַגְּאֻלָּה תְּכַף וּמִדָּ
בְּסוּף הַשְּׁבָעִים שָׁנָה וְלֹא תֵּאָחֵר
אֶפִּילוּ רַגַע, כִּי כְּשִׁיתְעַכֵּב יוֹתֵר
מִשְׁבָּעִים שָׁנָה וְנוֹפְלִים חֵס וְשְׁלוֹם
מִכָּל הַשְּׁבָעִים פָּנִים, אֲזַי קָשָׁה מְאֹד
לְהִתְעוֹרֵר מִהַשָּׁנָה כִּי אִם עַל יְדֵי
בְּחִינַת הַדְּרַת פָּנִים, שְׁזָה אֵי אֶפְשָׁר
לְהִיוֹת כִּי אִם עַל יְדֵי מְשִׁיחַ שְׂיִבֵּא
בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדְּרַת
פָּנִים, בְּבְחִינַת (דניאל ז, ג) : "וְעַד עֲתִיק
יוֹמִין מְטָא" וְכוּ'. עֲתִיק יוֹמִין' זֶה
בְּחִינַת הַדְּרַת פָּנִים [כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב שָׁם
בְּמֵאמָר "פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן" הַנ"ל,

עַנְיֵן פּוּרִים וּקְרִיאַת הַמְּגִלָּה, עַל פִּי
מֵה שְׁכַתּוֹב רַבֵּינוּ בְּמֵאמָר
'וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים' (סימן נו), עַיִן שָׁם
הֵיטֵב כָּל הַמֵּאמָר :

א וְהִנֵּה עֵקֶר הַתְּגַבְרוּת מְלָכוֹת
הַרְשָׁעָה, שֶׁהוּא הֵמָּן עֲמָלֵק, הוּא
כְּשֶׁהַמְּלָכוֹת דְּקִדּוּשָׁה הֵיא בְּהִסְתָּר,
בְּחִינַת (דברים לא, יח) "הִסְתָּר אֶסְתִּיר",
כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (בראשית כה, כג) : "וְלֹאִם
מִלֵּאִם יֵאֱמָר". וְעַל כֵּן הַתְּגַבֵּר
הַמְּלָכוֹת אַחַשְׁוֵרוּשׁ עַל יְדֵי פָּגַם
וְחִטָּא הָאֲכִילָה שְׁגָרַם לָהֶם לְהַנּוֹת
מִסְעֵדָה שֶׁל אוֹתוֹ רָשַׁע, עַל יְדֵי זֶה
הַתְּגַבֵּר עֲלֵיהֶם, כִּי עַל יְדֵי פָּגַם
הָאֲכִילָה הוּא הִסְתָּרַת פָּנִים, בְּבְחִינַת
(דברים לא, יז) : "וְהִסְתַּרְתִּי פָּנַי וְהָיָה
לְאֹכֶל", כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב רַבֵּינוּ ז"ל בְּמִקּוֹם
אַחַר (סימן מז). כִּי עַל יְדֵי פָּגַם הָאֲכִילָה
כְּשִׂאֵינָה בְּכִשְׁרוֹת יְכוּלִים לִפְּל חֵס
וְשְׁלוֹם מִהַשְּׁבָעִים פָּנִים שֶׁל תוֹרָה
לְבְּחִינַת שָׁנָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת הִסְתָּרַת
פָּנִים, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב רַבֵּינוּ מִזֶּה בְּמֵאמָר
"פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר : עַת לַעֲשׂוֹת
לֵה' הִפְרוּ תוֹרַתְךָ" (סימן ס), עַיִן שָׁם.
וְעַל כֵּן נִתְיַעַץ לַעֲשׂוֹת הַסְעֵדָה בְּסוּף
גְּלוּת בְּכָל, דְּהֵינּוּ בְּסוּף הַשְּׁבָעִים
שָׁנָה שֶׁל גְּלוּת בְּכָל, כִּי שְׁבָעִים שָׁנָה
שֶׁל גְּלוּת בְּכָל הוּא בְּחִינַת שָׁנָה,

אֶסְתֵּר אֶל בֵּית הַמֶּלֶךְ” (שם ב, ח), כְּדִי לְהֵבִיא בַחֲנִינֵת מַלְכוּת בְּהִסְתַּרְהָ יִתְּרָה בֵּינֵיהֶם, אָבָל בְּאֵמֶת הָיָה כַח בְּמַרְדְּכִי לְגַלוּת הַהִסְתַּרוֹת [כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבִּינוּ שָׁם], וְגַם יֵשׁ לוֹ כַח לְעוֹרָרָם וּלְהַקִּימָם מִהַשְּׁנָה וְהַנְּפִילָה מִכָּל הַשְּׁבָעִים פְּנִים עַל יְדֵי פְגַם הָאֲכִילָה הַנִּזְכָּר, כִּי מְרַדְּכִי הוּא בַחֲנִינֵת רַב חֲסֵד, בַּחֲנִינֵת הַדֶּרֶת פְּנִים, בַּחֲנִינֵת ‘עֵתִיק יוֹמִין’, בַּחֲנִינֵת ‘סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל שָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת’ שֶׁעַל יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְעוֹרֵר מִהַשְּׁנָה שֶׁל כָּל הַשְּׁבָעִים פְּנִים הַנִּזְכָּר, כִּי ‘מְרַדְּכִי’ בְּגִימַטְרִיא ‘רַב חֲסֵד’ [כְּמוֹבָא בְּמֵאמְרֵי הַנִּזְכָּר].

וְזֶה שֶׁמְצִינּוּ שָׁכַל עַקֵּר הַגְּאֻלָּה הַהוּא הֵבִיא מְרַדְּכִי עַל יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשֵׂה בַחֲנִינֵת (שם ב, כב): “וַיִּגְדֵּם מְרַדְּכִי לְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה” שֶׁסְפוּרֵי הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהָיָה לְאַסְתֵּר, שֶׁהִיא בַחֲנִינֵת הַהִסְתַּרְהָ, בַּחֲנִינֵת שְׁנָה, כְּדִי לְעוֹרֵר מִהַשְּׁנָה וּלְגַלוּת הַהִסְתַּרְהָ עַל יְדֵי זֶה כְּנִזְכָּר. וְכֵן הָיָה בְּסוּף שֶׁעַל יְדֵי זֶה בָּאָה הַגְּאֻלָּה אֲזַי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם ו, א): “בְּלִילָהּ הַהוּא נִדְּדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ” ‘שְׁנַת מַלְכוּת שֶׁל עוֹלָם’, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז”ל (מגילה טו, א): וְזֶה הָיָה עַל יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל בַּחֲנִינֵת מְרַדְּכִי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אסתר ו, א ב): “וַיֹּאמֶר לְהֵבִיא אֶת סֵפֶר הַזְּכוֹרוֹנוֹת

עַיִן שָׁם הַיִּטְבּ], וְעַל כֵּן כְּשֶׁרָאוּ שֶׁלֹּא נִגְאָלוּ בְּסוּף הַשְּׁבָעִים שְׁנָה, כִּי טְעוּ בַחֲשׂוֹן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז”ל, עַל כֵּן נִתְּיַעֲצוּ לְהַגְבִּיר הַשְּׁנָה עֲלֵיהֶם וּלְהַפְּלִם מִכָּל הַשְּׁבָעִים פְּנִים, שֶׁהֵם בַּחֲנִינֵת שְׁבָעִים שְׁנָה עַל יְדֵי הָאֲכִילָה, שֶׁעַל יְדֵי זֶה נּוֹפְלִים לְבַחֲנִינֵת שְׁנָה כְּנִזְכָּר, וְעַל כֵּן עָשׂוּ סְעֻדָה בְּסוּף הַשְּׁבָעִים שְׁנָה כְּדִי שֶׁיִּהְיֶה יִשְׂרָאֵל מֵהֶם, כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁכָּל סְעֻדָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ רָשַׁע הָיָה כְּדִי לְהַכְשִׁיל יִשְׂרָאֵל בְּאֲכִילַת אֶסוּר וְכְנִזְכָּר.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז”ל (מגילה יא, א): “בְּיָמֵים הָהֵם כְּשֶׁבִּת הַמֶּלֶךְ עַל כֹּסֵא מַלְכוּתוֹ” וְכוּ’, ‘כְּשֶׁנִּתְּשְׁבָה מַלְכוּתוֹ, כִּי חָשַׁב וְטָעָה’ וְכוּ’, כִּי עַל יְדֵי טְעוֹתָו שֶׁסָּבַר שֶׁכָּבַר כָּלוּ הַשְּׁבָעִים שְׁנָה וְלֹא נִגְאָלוּ, עַל כֵּן לֹא יִגְאָלוּ עוֹד, כִּי יִפְלוּ חֵס וְשָׁלוֹם לְשְׁנָה יוֹתֵר מִשְּׁבָעִים שְׁנָה כְּנִזְכָּר. וְעַל כֵּן עָשָׂה מִשְׁתֵּה דִיקָא כְּדִי לְהַכְשִׁיל יִשְׂרָאֵל כְּדִי לְהַגְבִּיר עֲלֵיהֶם הַשְּׁנָה וּלְהַפְּלִם חֵס וְשָׁלוֹם מִכָּל בַּחֲנִינֵת הַשְּׁבָעִים שְׁנָה, שֶׁהֵם בַּחֲנִינֵת שְׁבָעִים פְּנִים שֶׁל תּוֹרָה, כְּדִי שֶׁעַל יְדֵי זֶה תִּתְקַים מַלְכוּתוֹ כְּנִזְכָּר, וְעַל כֵּן בְּאוֹתוֹ סְעֻדָה יַעֲץ הֶמֶן הִרְשָׁע לְהַרְגֵּם אֶת וְשֵׁתֵי הַמַּלְכָּה, שֶׁכָּל זֶה הָיָה עֲצַת הַסְּטֵרָא אַחֲרָא וְכוּנְתָהּ הָיָה כְּדִי שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִתְגַּלְגַּל הַדְּבָר - “וַתִּלְקַח

דָּרָךְ סְפוּר מַעֲשֵׂה וְהוּא מַעֲשֵׂה שֶׁל מְרַדְכֵי וְאֶסְתֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת מַעֲשֵׂה שֶׁל שְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת, שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְעוֹרְרִין מֵהַשָּׁנָה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בְּבְחִינַת "וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנִעֲשִׂים, בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה" (שם ט, כו כח). שֶׁהַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַיָּמִים הָאֵלֶּה מְבִיאִים לְבְּחִינַת זְכוּרֹן בְּכָל שָׁנָה וְכוּ', שֶׁהִיא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂכָחָה, כִּי הַשָּׁנָה הוּא הַסְּתַלְקוֹת הַמַּחֲוִן, שֶׁזֶּה בְּחִינַת שְׂכָחָה שְׂרָצָה הֶמֶן לְהַגְבִּיר עֲלֵיהֶם בְּבְחִינַת 'הַפִּיל פּוֹר', שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׂכָחָה כְּמוֹכָא. וְכֵן בְּכָל שָׁנָה נַעֲשֶׂה זֹאת [כְּמוֹכָא בְּסִפְרֵינִי], וְעַל יְדֵי קְרִיאַת הַמְּגִלָּה כַּנִּלְמַד מִבְּטָלִין הַשְּׂכָחָה בְּחִינַת הַשָּׁנָה כַּנִּלְמַד. וְכֵן מֵהַיָּמִים טַעֲמָא אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (מְגִלָּה ג): 'צְרִיךְ לְפַשְׁטָה כְּאֶגְרָת', כִּי הִיא כְּמוֹ סְפוּר מַעֲשֵׂה שְׂמִסְפָּרִין מֵאֶגְרָת מַעֲשֵׂה שֶׁהִיא בִּימֵי מְרַדְכֵי וְאֶסְתֵר בְּחִינַת מַעֲשֵׂה שֶׁל שְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת כַּנִּלְמַד:

ב וְהִנֵּה עֵקֶר הַתְּגַבְרוּת הֶמֶן הִיא בְּחִדּוּשׁ אֲדָר, שְׂאֹז רָצָה לְהַתְּגַבֵּר עַל יְדֵי שְׂרָאָה שְׂאֹז מֵת מִשֶּׁהָ שֶׁהוּא הִיא עֵקֶר וְכִלְכַל קִבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁעַל יְדֵי הַתּוֹרָה מְגַלִּין הַהִסְתַּרּוֹת, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב בְּמֵאמֶר 'וּבַיּוֹם הַבְּכוֹרִים' הַנִּלְמַד, וְסִבֵּר שְׂמֵאֲחֵר שְׂמַת מִשֶּׁהָ אֹז נִתְבַּטַּל כַּח עֶסֶק הַתּוֹרָה וְאִי אֶפְשָׁר

דְּבַרֵי הַיָּמִים וְכוּ' וַיִּמְצָא כְּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מְרַדְכֵי", שְׂמֵצָאוּ סְפוּרֵי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל מְרַדְכֵי בְּחִינַת רַב חֶסֶד' כַּנִּלְמַד, כִּי עַל יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל מְרַדְכֵי שְׂסִפֵּר לְאֶסְתֵר, שֶׁהִיא בְּחִינַת כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל שְׂבָאוּ בְּהִסְתַּרְתָּ פָּנִים בְּבְחִינַת שָׁנָה כַּנִּלְמַד, וְעַל יְדֵי זֶה הַקִּיצֵם וְעוֹרְרֵם מֵהַשָּׁנָה וְהַחֲזִירֵם בְּתִשׁוּבָה, עַל יְדֵי זֶה גֵּרַם בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה לְעֵלָּא, בְּחִינַת 'נִדְּדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ הַנִּלְמַד, כִּי עַל יְדֵי אֲתֵרוּתָא דְלִתְמָא הוּא אֲתֵרוּתָא דְלְעֵלָּא. וְזֶה בְּחִינַת (שם ב, כב): "וְתֵאמֶר אֶסְתֵר לְמֶלֶךְ בְּשֵׁם מְרַדְכֵי", שְׂבְּחִינַת אֶסְתֵר, דְּהִינּוּ כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, הִיא לֵה פִתְחוֹן פֶּה לְהַמְלִיץ טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל, כִּי סִפְרָה לְמַלְכוּתָא שֶׁל עוֹלָם וְהִבִּיאָה לְמַעֲלָה סְפוּרֵי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל מְרַדְכֵי, שֶׁעַל יְדֵי זֶה הִיא הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה כַּנִּלְמַד.

וְזֶהוּ בְּחִינַת קְרִיאַת הַמְּגִלָּה שְׂקִבְעוּ לְדוֹרוֹת לְקִרוֹת הַמְּגִלָּה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. וְהִיא עֵקֶר הַמְּצוּהָ שֶׁל פּוֹרִים כְּדִי לְעוֹרֵר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל שָׁנָה מִבְּחִינַת שָׁנָה עַל יְדֵי סְפוּר מַעֲשֵׂה שֶׁל שְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת, שֶׁזֶּה בְּחִינַת הַמְּגִלָּה שֶׁהִיא דְּבַר יָקָר מְאֹד וְכָל עֲקָרָה הוּא בְּחִינַת סְפוּר מַעֲשֵׂה שְׂמַתְחַלַּת: "וַיְהִי בִּימֵי אַחַשְׁוֵרוּשׁ". וְכֵן עַד סוֹף הַמְּגִלָּה הַכֹּל הוֹלֵךְ עַל

(דניאל יב, יג): "ותנווח ותעמד לגרלך לקץ הימים", כמרמז בדברי רבינו ז"ל במקום אחר (ליקוטי מוהר"ן נז), ושם בבחינת עלמא דאתי הוא גורל אחד כלו טוב, כי שם הוא בחינת כלו טוב כלו אחד ואין שום רע כלל ולמטה משם מתפרדין לשני גורלות "גורל אחד לה' וגורל אחד וכו'" (ויקרא טז, ח), שזה בחינת פח הבחירה שיש פח ביד כל אחד לבחר לעצמו גורלו וחלקו.

על כן צריכים לשמר מאד את הזכרון שהיא לאדבקה מחשבתה בעלמא דאתי, כי למטה בבחינת הימים, בחינת עולם הזה, קשה מאד וכבד על האדם לבחר בגורל הטוב מחמת ששני הדרךים נתונים לפניו וגם אפשר לטעות לפעמים חס ושלום להמיר טוב ברע או רע בטוב, אבל כשמדבק מחשבותיו בעלמא דאתי ששם כלו טוב גורל אחד כלו לה', אזי בודאי "לא תמעד אשוריו" (תהלים לו, לא), כי משם יוכל להמשיך דרך הטוב שילך בה בעולם הזה ויוכל לבחר לו דרך החיים והטוב אפילו בתוך הימים בעולם הזה, על ידי שמחשבתו דבוקה תמיד בעלמא דאתי שמשם יוצאים כל הדרךים כנ"ל.

לגלות ההסתרה עוד, ומחמת זה התגבר אז, כי הוא פנגד מלכות דקדושה, וכשהמלכות דקדושה בבחינת ההסתרה על ידי שאין עוסקין בתורה, אזי מתגבר בחינת המן עמלק. וזה בחינת (בראשית כז, כב): "הקל קול יעקב והידים ידי עשו" - 'בזמן שהקול קול יעקב אין הידים' וכו' (בראשית רבה טז, כ), כי על ידי קול יעקב שהוא עסק התורה, שעל ידי זה מגלין ההסתרות, ואזי אין פח למלכות הרשעה, שהיא בחינת ידי עשו, שהיא מלכות המן עמלק שהוא מזרע עשו. וזה בחינת "הפיל פור הוא הגורל" (אסתר ג, ט), כי למעלה כלו טוב ושם בשרשם אפילו הסטרא אחרא בשרשה הוא טוב ולמטה נתפרדין לימין ושמאל, שהם סטרא דקדושה וסטרא אחרא ולמעלה נשפע שפע החיים תמיד שהוא כלו טוב. וצריך לעשות כלים לקבל החיות שזה נעשה על ידי עסק התורה, שהוא בחינת ימים ומדות שעל ידה מקבלין החיות לתוך הכלים והמדות [כמו שמבאר שם]. וכשאין עסק התורה חס ושלום, אזי נכנסת חס ושלום הסטרא אחרא ומקבלת החיות הנשפע מלמעלה בבחינת (משלי ל, כב כג) "תחת עבד כי ימלך ושפחה כי תירש" וכו'. והגורל הוא בחינת עלמא דאתי, כמו שכתוב

כנ"ל. וכל זה הוא על ידי התורה, שעל ידי ממשיכין החיים לתוך הימים והמדות, דהינו שממשיכין החיים ממקור החיים מעלמא דאתי, לתוך הימים והמדות לזכות לגורל הטוב כנ"ל. וזהו "חבלים נפלו לי בנעמים", שזכיתי לחלק הנעים על ידי "אף נחלת שפרה עלי", על ידי בחינת התורה שהיא נחלת שפרה בחינת "אמרי שפר" (בראשית מט, כא) כי התורה היא בחינת תפארת, כמובא.

וזה בחינת (ויקרא טו, ח): "ונתן אהרן על שני השעירים גרלות" וכו', כי כדי להמשיך גורל של שם בימין וגורל של שמאל בשמאל, על כן הצריך להגביה ולנשא שני הגרלות שהם ימין ושמאל שניהם לה' ששם בשרשם כלו טוב, ואזי יוכל להמשיך משם פרוצונו לתן לכל אחד חלקו וגורלו פראוי, ולא יחליף ולא ימיר חס ושלום, שיהיה חס ושלום של שם בשמאל שזה היה כשלא היה הכהן הגדול הגון ולא היה יכל לאדבקא מחשבתו בעלמא דאתי. ועל כן המן הרשע הפיל פור הוא הגורל שרצה להפיל גורל, להפיל ממש שרצה להפיל הגורל שהוא מקור החיים להמשיך לעצמו לחלקו וגורלו חס ושלום, להמשיך הגורל והחיים לסטרא אחרא חס ושלום כנ"ל.

וזה בחינת (דברים ל, טו יט) "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב וכו' ובחרת בחיים", בפתח, הבית מורה על החיים הידועים, שהיא עלמא דאתי, שהיא מקור החיים, הינו מחמת ששני הדרכים נתונים לפניך, על כן העצה שתדבק מחשבתך בעלמא דאתי ותבחר בחיים הידועים חיים הנצחיים שמשם תוכל להמשיך לך דרך נכונה דרך החיים שתלך בו בעולם הזה.

וזה שהתפאר דוד המלך עליו השלום על שנפל לו גורל הטוב מלמעלה, דהינו שזכה שנשפע לו מגורל העליון בחינת עלמא דאתי שהוא כלו לה' כנ"ל נמשך לו גם למטה שיהיה גורלו טוב בעולם הזה להיות בחלקו של הקדוש ברוך הוא, וזהו (תהלים טו, ה): "ה' מנת חלקי וכוסי", שזכה להיות בחלקו של השם יתברך כי "אתה תומיך גורלי". "אתה זה בחינת עלמא דאתי בחינת "אתה הוא ה' האלהים" (נחמיה ט, ז) שזה בחינת עלמא דאתי שהוא כלו טוב בחינת "ה' הוא האלהים" (דברים ה, לה) וזה 'אתה תומיך גורלי'. 'תומיך', לשון השפלה וירידה, כמו שפרש רש"י שם, הינו שבחינת 'אתה', בחינת עלמא דאתי משם ירד ונשפע לי גורלי הטוב להיות 'ה' מנת חלקי

וְזֶה בְּחִינַת הַפִּיל פּוֹר', שֶׁהוּא
 בְּחִינַת שְׂכָחָה, כְּמוֹבָא וְכַנ"ל,
 שֶׁהוּא סֵטְרָא דְמוֹתָא, בְּחִינַת (תהלים
 לא, י): "נִשְׁכַּחְתִּי כְּמַת מַלְב", שֶׁרָצָה
 לְהַפִּיל הַגּוֹרֵל הַנ"ל לְמִטָּה, לְחַלְקוֹ
 חֵס וְשְׁלוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂכָחָה
 סֵטְרָא דְמוֹתָא, בְּחִינַת הַפִּיל פּוֹר'
 הַפֶּךָ הַגּוֹרֵל, בְּחִינַת עֲלָמָא דְאֵתִי
 שֶׁהוּא מְקוֹר הַחַיִּים, בְּחִינַת זְכוּרֹן
 כַּנ"ל, כִּי רָצָה לְהַמְשִׁיךְ הַגּוֹרֵל לְמִטָּה
 לְחַלְקוֹ לְבְּחִינַת 'פּוֹר', בְּחִינַת שְׂכָחָה
 כַּנ"ל. וְלֹא עָלָה בְּיָדוֹ טְעוּתוֹ כִּי אִם
 בְּחִדוּשׁ אֲדָר שָׁאוֹן מִת מִשָּׁה וְסָבַר
 שֶׁנִּתְבַּטַּל כַּח הַתּוֹרָה כַּנ"ל שָׁאוֹן
 יוֹכֵל לְהַמְשִׁיךְ לְעֲצָמוֹ הַגּוֹרֵל חֵס
 וְשְׁלוֹם, כַּנ"ל. וְזֶהוּ: "הַפִּיל פּוֹר הוּא
 הַגּוֹרֵל וְכו' וּמַחְדוּשׁ לְחִדוּשׁ שְׁנַיִם
 עֶשֶׂר הוּא חִדוּשׁ אֲדָר", כְּמוֹבָא
 בְּמֵאמְרֵי 'וְאֵלֶּה הַמְשַׁפְּטִים' (סימן ט).
 אֲבָל בְּאֵמֶת מְרֻדְכִי שֶׁהָיָה גַם כֵּן
 בְּחִינַת הַתּוֹרָה הָיָה לוֹ כַּח לְגִלוּת
 הַהִסְתַּרְוֹת וּלְהַכְנִיעוֹ וּלְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ
 כֹּל יְנִיקְתּוֹ שֶׁיִּנְקֵם מִהַקְדוּשָׁה וּלְעֲשׂוֹת
 מִזֶּה תּוֹרָה חִדוּשָׁה בְּבְחִינַת (איוב כ, טו):
 "חֵיל בָּלַע וַיִּקְיָאנוּ" [כְּמוֹ שֶׁכָּתַב
 רַבֵּינוּ שָׁם]. דְּהֵינּוּ שֶׁהָיָה לוֹ כַּח
 לְהַכְנִיעַ הָרַע וּלְהַגְבִּיחַ הַחַיּוֹת שֶׁיֵּשׁ
 שָׁם, עַד שֶׁרָשׁ יְנִיקְתָם מִמְּקוֹר
 הַחַיִּים, וְאֵזוּי יָשׁוּב וַיִּתְהַפֵּךְ הַחַיּוֹת
 שֶׁהָיָה אֲצֻלוֹ בְּגִלוּת וַיְהִי נַעֲשֶׂה מִזֶּה
 תּוֹרָה חִדוּשָׁה כַּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ שָׁם,
 שְׁעַל יְדֵי שְׂמֻכְנֵיעֵין הַעֲצָבוֹת
 רוּחַ, שֶׁהוּא זְהֵמַת הַנְּחָשׁ, שֶׁהִיא
 בְּחִינַת עֲמָלָק, שְׁעַל יְדֵי זֶה בְּחִינַת
 'עֲצָבוֹן יָדִים', בְּחִינַת (שמות יז, יב):
 "וַיְדִי מִשָּׁה כְּבָדִים" וְכו', עַל יְדֵי זֶה
 שְׂמֻכְנֵיעֵין אוֹתוֹ אֵזוּי יְכוּלִין לְשֹׂאת
 אֶת הַיָּדִים בְּחִינַת (דברים לב, מ): "אֲשָׂא
 אֶל שָׁמַיִם יְדֵי", וּמִשָּׁם מְקַבְּלִים
 דְּבוּרִים בְּחִינַת (עירובין ג, א): 'אֵלוֹ וְאֵלוֹ
 דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים', עַיִן שָׁם, הֵינּוּ
 עַל יְדֵי שְׂמֻכְנֵיעֵין הָרַע הַנ"ל, עַל
 יְדֵי זֶה מְנַשְׂאִין אֶת הַיָּדִים שֶׁהֵם יָד
 יְמִין וַיֵּד שְׂמָאל שְׂמֻשָּׁם אֲחִיּוֹת
 הַסֵּטְרָא אֲחָרָא מְנַשְׂאִין שְׁנֵיהֶם
 לְמַעְלָה לְבְּחִינַת עֲלָמָא דְאֵתִי, שְׁזֵה
 בְּחִינַת שְׂמֵים אִשׁ וּמִים בְּיַחַד,
 בְּחִינַת 'אֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹהִים
 חַיִּים' כְּלוּ טוֹב וְכָלוּ אַחַד, בְּחִינַת
 (משלי ג, ט): "כּוֹנֵן שְׂמֵים בְּתַבּוּנָה"
 שְׁזֵה בְּחִינַת (איוב כו, יד): "רַעַם
 גְּבוּרָתוֹ מִי יִתְבוּנֹן". 'מִי יִתְבוּנֹן'
 דִּיקָא, בְּחִינַת בִּינָה עֲלָמָא דְאֵתִי
 שְׂשָׁם כְּלוּ אַחַד אֵלוֹ וְאֵלוֹ וְכו'
 כַּנ"ל. וְעַד שָׁם צְרִיךְ לְהַגְבִּיחַ הַיָּדִים
 הַנ"ל, וְאֵזוּי נִמְשָׁךְ מִשָּׁם דַּעַת גְּדוּל
 מְאֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹרָה חִדוּשָׁה
 שְׁנַעֲשֶׂה מִהַהִסְתַּרְתָּה הַנ"ל, בְּבְּחִינַת
 'חֵיל בָּלַע וַיִּקְיָאנוּ' כַּנ"ל. כִּי זֹאת
 הַתּוֹרָה הִיא תּוֹרָה גְּבִיחָה וְעֵלְיוֹנָה
 מְאֹד [כְּמוֹ שֶׁכָּתַבָר שָׁם].

והלאה מתפצלין ומתפרדין שני הדרכים כנ"ל, וזה בחינת "הציבי לך צינים שמי לך תמרוורים שתי לברך למסלה דרך הלכת" (ירמיה לא, כ), שזה קאי על תשובה, כמו שפרשו רבותינו ז"ל, שצריך לשום לבו למסלה ודרך שהלך בה מקדם לשוב ולחזר אותו דרך לשם יתברך לבחינת תשובה כנ"ל. ועל פן צריך להציב לו ציונים וסמנים לבל יכשל ויתעה בהם חס ושלום, מאחר שכבר תעה בהם, כי הם דרכים תועים ונבוכים מאד. וצריך לשמר עצמו מאד ולעשות לעצמו סימנים וציונים לבל ילכד בהם חס ושלום עוד. וזהו 'שמי לך תמרוורים', דהינו תמרירות הלב שסוכל בעת ששב והולך דרך הדרכים המרים מאד לשוב בדרך אותן הדרכים אל אם הדרך כנ"ל. וצריך לסבל מרירות גדול וקשה מאד עד אשר יעבר כל אותן הדרכים המרים לשוב לדרך לשלום אל אם הדרך הנ"ל, היא בחינת בינה עלמא דאיתי, שהיא בחינת תשובה כנ"ל. ועל שם זה נקראת תשובה, על שם ששם שבים וחוזרים כל הדברים לשרשם, כי שם הוא פלו טוב כנ"ל.

והפלל, שעקר בחינת התשובה שצריך להשיב ולהחזיר ולהעלות גם הדרך השמאל אל שרשו

וזה בחינת המגלה שהיא נעשה מבחינה הזאת, כי על ידי שהתגבר המן והיה אז הסתרה גדולה מאד בחינת 'הסתר אסתיר', על ידי זה אחר כך פשטו לנצחו על ידי זה נעשה מבחינת ההסתרה הזאת תורה חדשה, שהוא בחינת המגלה, שהיא תורה חדשה שנעשה מזה כנ"ל, [ויכמו שפתוב לעיל מזה בהלכות קריאת התורה, עין שם], ועל שם זה נקראת מגלה, על שם שהיא נעשה מהתגלות ההסתרה כנ"ל:

ג וזה הדבר נעשה בכל דור ודור ואצל כל אחד ואחד מישראל כשעושה תשובה באמת כראוי. כי זה בחינת תשובה שמי שנוטה מדרך הטוב ובחר לעצמו חלק וגורל הרע חס ושלום, אזי אי אפשר לו שיתתקן וישוב לדרך הטוב כי אם על ידי תשובה שהוא בחינת שבת, בחינת עלמא דאיתי, כמוכא, דהינו שהוא מרחק להצטרף ולהבחין בדרך ההוא שהלך בו בבחינת תשובת המשקל כנ"ל, דהינו שהוא מרחק לשוב ולילך ולהיות בכל אותן הדרכים הרעים שהיה בהם מקדם, לשבר תאותו ויטה מהם ויסור מהם וצריך לילך דרך כל הדרכים ההם עד אשר ישוב למקומו אל אם הדרך שרש שני הדרכים ששם פלו טוב. ומשם

כנ"ל, וזה נעשה על ידי ששב והולך ועובר באותן הדרכים כנ"ל, כי על ידי זה מעלה החיות משם, דהינו ניצוצות הקדושים שנפלו לשם על ידי עוונותיו ומשיב אותן לשרשם, שהוא בחינת תשובה כנ"ל. ואזי כששבים כל הדרכים המקלקלים לשרשם לבחינת תשובה הנ"ל, אזי שם חוזרים ונעשים מכל העוונות והדרכים ההם תורה חדשה בבחינת 'חיל בלע ויקאנו' כנ"ל. שנעשה מזה אשת חיל תורה חדשה כנ"ל. וכן כתב רבינו במקום אחר (ליקוטי מוה"ר"ן כב), שמעוונות ישראל שיזכו לעתיד לבחינת תשובה האמתית, אזי יהיה נעשה מהם תורה חדשה:

ד וזה מצות זכירת עמלק, כמו שכתוב (דברים כה, יז): "זכור את אשר עשה לך עמלק וכו'". שכל מעשה עמלק, דהינו התגברות הסטרא אחרא על החלושי כח שב ישראל שהענן פולטן והוא מכשיל אותם, על כן צריכין להגביה אותם ולהחזירם למקומם לבחינת תשובה, שהיא בחינת ענגי כבוד, בחינת סופה, בחינת 'אמא דמסכא על בנין' (תיקון דף ב:). וזה בחינת 'זכור את אשר עשה לך וכו''. 'זכור' דיקא, כי צריך להחזיר מעשה עמלק לבחינת זכרון, שהיא בחינת עלמא

דאתי, בחינת תשובה כנ"ל. וזה נעשה בכל שנה ושנה בבחינת (אסתר ט, כח): "והימים האלה נזכרים ונעשים בכל שנה ושנה משפחה ומשפחה ומדינה ומדינה ועיר ועיר", שכל אחד ואחד כשזוכה לנצח מלחמת עמלק וזוכה לשוב בתשובה, אזי חוזרים הימים, שהם בחינת המדות ששם הבחירה, כי יש ימי טוב וימי רע וחוזרים כלם אל מקומם, שהוא התשובה, שהוא בחינת זכרון כנ"ל, שהוא למעלה מהימים, בחינת כלו טוב כנ"ל, ושם נתחדשים ונעשים מחדש ונעשה מהם ימי טוב, דהינו תורה כנ"ל. וזהו בחינת (איכה ה, כא): "השיבנו ה' אליך ונטובה חדש ימינו כקדם". כשזוכין לשוב אליו בבחינת תשובה כנ"ל, שם נתחדשים הימים כמקדם כנ"ל. וזה בחינת קריאת המגלה בכל שנה ושנה, כי בכל שנה ושנה נעשה הנס של מפלת המן עמלק כידוע, ואז עושין פורים וקורין המגלה שנעשית מזה כנ"ל:

ה ועל כן צריך לכתבה דוקא, ואם קראה על פה לא יצא, אף שעקרה משום פרוסומי נסא והיה די לפרסם הנס בעל פה, אף על פי מה שכתבנו לעיל שעקר המגלה נעשה על ידי התגלות ההסתרה כנ"ל, דהינו על

ד וזה מצות זכירת עמלק, כמו שכתוב (דברים כה, יז): "זכור את אשר עשה לך עמלק וכו'". שכל מעשה עמלק, דהינו התגברות הסטרא אחרא על החלושי כח שב ישראל שהענן פולטן והוא מכשיל אותם, על כן צריכין להגביה אותם ולהחזירם למקומם לבחינת תשובה, שהיא בחינת ענגי כבוד, בחינת סופה, בחינת 'אמא דמסכא על בנין' (תיקון דף ב:). וזה בחינת 'זכור את אשר עשה לך וכו''. 'זכור' דיקא, כי צריך להחזיר מעשה עמלק לבחינת זכרון, שהיא בחינת עלמא

דהינן התורה החדשה שנעשית על ידי העוונות והסטרא אחרא שנתהפכה לטוב כנ"ל, שזה בחינת המגלה שנעשית מזה כנ"ל.

ועל כן צריכין לכתבה דוקא כדי להביא הדבורים אל הידים לקבלם מהידיים ממש כנ"ל. וזה בחינת (שם יו, יד): "כתב זאת זכרון בספר", דהינו מלחמת עמלק, ומרמז על הגאולה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. 'כתב' דיקא, 'זכרון' דיקא, כי מלחמת עמלק ונצחונה ששב ונעשה מזה בחינת זכרון כנ"ל צריך להביא זאת לתוך הכתב להמשיך הדבורים אל הידים ולקבלם ממש כנ"ל, כדי להפך הדבר מהפך אל הפך, כי עקר אחיזתו ויניקתו מהידיים בבחינת 'ידי משה כבדים' שכתוב במלחמת עמלק. וזה בחינת "הקל קול יעקב והידיים ידי עשו", 'והידיים' דיקא, כי עקר אחיזתו שם כנ"ל 'בזמן שאין הקל קול יעקב' כנ"ל. ועל כן צריך לחזר ולשוב תשובת המשקל ממש ולחזר ולהרים הידים כנ"ל, ולקבל ממש הדבורים שזה בחינת 'כתב' כנ"ל, וזה בחינת כתיבת המגלה דיקא כנ"ל. נמצא, שהתשובה ההגונה כשזוכה לבחינת 'כתב' שימשיך דבורים על ידי הרמת הידים ויקבלם מן הידים בבחינת 'כתב'

ידי שמחזירין ומשיבין גם בחינת ההסתרה, דהינו הסטרא אחרא, אל מקומה ושרשה כנ"ל. וזה בחינת הרמת והתנשאות הידים שעל ידם נעשה ההתגלות כנ"ל [וכמבאר במאמר הנ"ל]. כי עקר אחיזת הסטרא אחרא הוא בהידיים בבחינת 'עצבון ידים' [כמו שמבאר שם]. ועל ידי האנחה שמתאנח ומתחרט ושב על דרכו הרעה, ועל ידי זה מגביה את הידים עד השמים לבחינת תשובה כנ"ל.

וזה בחינת (דברים לב, מ) "כי אשא אל שמים ידי ואמרתני חי אנכי לעולם", 'חי אנכי' זה בחינת עלמא דאתי מקור החיים, בחינת (שמות כ, ב): "אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", כי עד שם צריך להגביה את הידים, דהינו יד ימין ויד שמאל שמשם אחיזת הסטרא אחרא כנ"ל, ואזי נעשה שם על ידי זה דבורים חדשים וממשיך ממש תורה גבה מאד כנ"ל, ואזי מקבלים הדבורים מהידיים כנ"ל [וכמו שמבאר שם, עין שם]. נמצא, שבחינת המגלה שהיא נעשית מהדבורים שמקבלין מהידיים על ידי שמרימין אותם לבחינת תשובה עלמא דאתי ששם שרש הידים, שעל ידי זה מקבלין דבורים מהידיים,

כנ"ל. וזה בחינת (ישעיה מד, ה): "יכתב ידו לה" "אלו בעלי תשובה" (במדבר רבה ח, ב), 'יכתב ידו' דיקא, שזה עקר בחינת תשובת המשקל כנ"ל:

ו זה בחינת 'חייב אנש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי' (מגילה ד, ד), כי צריך לעלות אז אל בחינת זכרון בבחינת זכור את אשר עשה לך עמלק כנ"ל, אל הגורל העליון שרש הגורלות ששם כלו טוב. ואין שום רע כלל, רק משם ולמטה מתפצלין שני הגורלות, שהם בחינת 'ארור המן וברוך מרדכי' כנ"ל:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (מגילה טז): "ליהודים היתה אורה" - זו תורה. כי על ידי עסק התורה נתגלו ההסתרות, שזהו הנס של פורים כנ"ל. וזה בחינת 'מתנות לאביונים', כי לפי גדל הדעת כן גדל הרחמנות [כמו שמבאר שם]. וזה בחינת הצדקה של מתנות לאביונים שזוכין לרחמנות על ידי הדעת, גם צדקה הוא בחינת שלום, בחינת (אבות ב, ט): 'מרבה צדקה מרבה שלום'. וכל זה תלוי בשלמות הדעת, שעל ידי זה נתרבה הרחמנות והשלום [כמו שמבאר שם, עין שם]. ועל כן שולחין אפילו לעשירים משלוח מנות, הכל בשביל כדי להרבות השלום מאד, מאחר שזכו לדעת גדול מאד כנ"ל. גם על ידי צדקה מכניעין מלכות המן עמלק שהוא כנגד מלכות דקדושה ומתגבר בתאות עשירות [כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל], ועל ידי הצדקה מכניעין התאות העשירות, כמו שמבאר במאמר "אשרי העם" בסימן יג:

זוה ענין סעדת פורים. כי מעתה שנתתקן הדעת וזוכין לבחינת מחלקת לשם שמים, שהם בחינת הדבורים שמקבלים מן הידים [כמו שמבאר שם], שזה בחינת מפלת המן עמלק ומקרא מגלה, שהיא בחינת דעת של התגלות ההסתרה כנ"ל, על כן זוכין עתה לבחינת (שמות טז, ד): "לחם מן השמים", בחינת אכילת מן, בחינת מצה [כמבאר שם]. ועל כן דיקא מצוה לאכל ולהרבות בסעדה, כי אכילת זה היום היא בחינת דעת, בחינת 'לחם מן השמים', בחינת 'מחלקת לשם שמים' שהיא שלמות הדעת [כמבאר



הלכות נזקי ממון הלכה ב (ק"ץ תקסח)

מלכות דקדשה תקונה ושלמותה על ידי שונא בצע לשנא הממון בתכלית השנאה, כמבאר שם במאמר מישרא הנ"ל. ועל כן להפוך מלכות דסטרא אחרא, שהם הארבע מלכיות, מתגברין להזיק ממון ישראל, דהינו שמתגברין בתאות ממון שבזה הם מזיקין ממון ישראל שפע קדש להכניסו אל התאנה שהיא מסטרא אחרא חס ושלום, כי עקר הגליות הם רק על ידי הממון, כי שם כל הניצוצות הקדושות והם מתגברים להוציאם לחוץ חס ושלום על ידי תאות ממון ועל ידי מה שגוזזלין לממון ישראל, כי הם בחינה אחת, דהינו גזלתם ממש והתגברות התאנה על ישראל כי הכל כדי לינק ולקבל משפע קדש הגנוז בממון כנ"ל. אבל יש כח במלכות דקדשה להוציא בלעם מפיהם כנ"ל, וזה בחינת שצריכים לשלם במיטב, כמו שכתוב: "מיטב שדהו" וכו', כי מוציאין כל הטוב מהם, ואדרבא, אפלו כל הניצוצות והטוב שהיה ביניהם מכבר מוציאין מהם על ידי שנתקבץ הטוב יחד על ידי שהתגברו וינקו עוד הרבה טוב שעל ידי זה נתקבץ ונתחבר ונדבק הניצוצות שהיו שם מכבר שלא היו יכולים

ארבעה אבות נזיקין השור וכו':

על פי מה שמבאר במאמר 'וביזום הבכורים' (סימן נו) שמלכות הרשעה, שהיא כנגד מלכות דקדשה, מתגברת לאסוף ולכנס ממון, כי שם כל הניצוצות הקדשה ועל כן היא מתגברת בתאות ממון וכו'. אבל יש כח במלכות דקדשה להוציא בלעו מפיו בבחינת "עת אשר שלט האדם באדם לרע לו", שמוציאין מהם כל הקדשה ונעשה מזה תורה גבה מאד דיקא וכו', ע"ן שם. ומלכות הרשעה הוא מלכות המן עמלק שרודף אחר מחנה דן בחינת מלכות דקדשה, ע"ן שם:

וזה בחינת ד' אבות נזיקין שהם בחינת מלכות הרשעה שהם מזיקין ממון ישראל, כי הם מתגברין על הממון לפגם אותו מחמת ששם כל הטוב כנ"ל. ועל כן הם ד', כי מלכות דקדשה היא בחינת ד' וכשנופל ונפגם בחינת הד' שהיא מלכות דקדשה אזי נעשה מזה בחינת ד' מלכיות שהם מלכות הרשעה בחינת עמלק שכלול מכל הד' מלכיות, כמובא כל זה במאמר מישרא דספינא (סימן ל), על כן הם מתגברים על הממון להזיקו, כי

נמשכו אחריהם עד שנזוקו, כי אנו צריכין לשמר עצמנו מן ההזק הינו לבלי למשך אחר תאזניהם כנ"ל, ועל כן כשלא שמרו עצמן עד שנזוקו מהם, דהינו שהתגברו עליהם כנ"ל, צריכין לטפל בנבלה המתה לברר הטוב ממנה, דהינו הממון שנשאר בה כנ"ל. ומותר ההזק מוציאין מן המזיקין שמעמידן אותן בדין וצריכין לשלם במיטב כנ"ל, דהינו שמוציאין הטוב מהם כנ"ל. וזה נעשה על ידי השלשה דינים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'דיני נזיקין בשלשה'. כי השלשה דינים הם בחינת השלשה אבות, שהם בחינת שלש רגלים שבהם עולה המלכות מביניהם ואזי נכנע הסטרא אחרא שהיא מלכות הרשעה, הינו שמוציאין הטוב מהם שמשלמין במיטב כנ"ל, ועין שם לעיל בהלכות דינים שזה בחינת שלשה דינים, עין שם:

ועל כן נקראים 'אבות נזיקין', כנגד מלכות דקדשה שעקר שלמותה על ידי שלשה אבות כמוכא, שזה בחינת שלש רגלים כנ"ל, כמוכא במאמר מישרא הנ"ל, ואת זה לעמת זה מלכות הרשעה מקבלין מאבות הטמאה שעקרם המת שהוא אבי אבות הטמאה שהוא בחינת עמלק

לצאת, ועכשו נתחברים בזה הטוב הנ"ל. ואחר כך יוצא מהם הכל כנ"ל, שזה בחינת "עת אשר שלט האדם באדם לרע לו", כי על ידי שליטתם והתגברותם נשאר אצלם הרע לבד בלי שום טוב שזהו מפלתם כי כל הטוב יוצא מהם. וזה בחינת "מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם", שכל הטוב שהיה פבוש ביניהם צריכים לשלם ולהחזיר לבעלים אל הקדשה כנ"ל:

וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל שהנזק והמזיק בתשלומין כי המת יהיה לו שהבעלים מטפלין בנבלה, כי הנזקין שהם ישראל, שמתגברין עליהם המזיקין שהם האמות בתאות ממון כנ"ל, ועל ידי זה נזק ממון כנ"ל, הם צריכין לקבל את הנבלה המתה לטפל בה למכרה לברר הטוב והחיות, דהינו ניצוצות הקדשה של ממון ישראל שנשאר בה עדין, וזה מטל על הבעלים הנזקין שהם הישראל, כי להם לבד זה הפח לברר ולהוציא הטוב מן המתים והנשברים, כי גם הם חייבים בזה וראוי להם לסבל גם כן קצת בהזק כמו שאמרו רבותינו ז"ל 'הנזק והמזיק בתשלומין', שגם על הנזק חל תשלומי ההזק, הינו שבודאי צריכין לתקן את אשר

של אותו רשע. וההבער זה בכל נבוכדנצר שהבעיר אש בבית המקדש. ואין מוכן לתקלה כמו הבור שהוא עמלק תאנה הפלליות רע הכולל, כי כלול מכלם פנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'אי כתב בור

וחד מניהו הוי ילפינן פלהו'. כי בור כלול מכלם, שהוא בחינת מלכות עמלק שכלול מכלם פנ"ל, וממנו נלמדין כלם כי הכל נלמדו ממנו, כמו שפרש רש"י על פסוק: 'ראשית גוים עמלק' שהוא נודוג לישראל תחלה, משל לאמבטי רותחת וכו', בא זה והפשירה בפניהם, נמצא שממנו למדו הכל להודוג לישראל להזיק להם חס ושלום. ומסיק בגמרא שלא נכתבו כלם אלא להגדיל תורה ויאדיר, כי באמת על ידי הארבעה אבות נזיקין שהם הארבע מלכיות על ידם דיקא יגדיל תורה ויאדיר, כי אחר כך מוציאין מהם בלעם מפיהם בבחינת "חיל בלע ויקאנו", ועושין מזה תורה שנקראת 'אשת חיל' נמצא שדיקא על ידם נגדלת התורה:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'אבות מכלל דאיכא תולדות', כי אלו הארבע מלכיות הם כלליות השבעים אמין נמצא שיש להם תולדות, דהינו השבעים אמין שמתפשטין מהם:

כמובא, והם מקבלין משם, כי הוא כלל כלם כמו שכתוב: 'ראשית גוים עמלק', כמו שכתב רבינו ז"ל שם, ועל פן נקרא מלכות הרשעה ארבעה אבות נזיקין:

וזה שאמרו במשנה: 'לא הרי זה כהרי זה ולא הרי זה כהרי זה', כי הם בחינת עולם הפרוד, בחינת "ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים", הפך מלכות דקדשה שהיא בחינת ד' דאחד, בחינת אחדות פשוט. ועל פן אין בהם אחדות והשתוות רק מפרדין ומחלקין זה מזה ואין בהם צד השווה כי אם שדרפן להזיק פנ"ל, וכשהזיק משלמין במיטב פנ"ל:

ויש לפרש השור הוא בחינת יין שאמרו: 'כתבו לכם על קרן השור' וכו', 'קרן השור' דיקא, בחינת השור שהוא בחינת הקרן. והבור זה מלכות הרשעה מלכות אדום שהוא עמלק שהוא מוכן לתקלה, כי בור דא טחול לילית אמא דערב רב תאות נאוף, שזה בחינת עמלק, כמובא. והמבעה זה השן, בחינת אכילה בחינת פרס ומדי שאוכלין בשר כרב' וכו', גם מדי התגברו על ישראל על ידי אכילה בימי אחשורוש על שנהנו מסעדתו

במאמר מישרא הנ"ל. וזה ליקיים מלי
 דנזיקין להכניע הארבע מלכות
 ארבעה אבות נזיקין ואזי הוא בחינת
 חסיד בחינת אברהם איש החסד כנ"ל:
 וזה שאמרו עוד (שם) 'לקים מלי
 דאבות' הינו הך, כי שלמות
 המלכות על ידי האבות כנ"ל:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'האי מאן
 דבעי למהוי חסידא ליקים מלי
 דנזיקין'. חסיד זה בחינת אברהם איש
 החסד ששלמות עלית המלכות מן
 הארבע מלכות על ידו בבחינת
 "והוכן בחסד כסא", ועל כן רדף אחרי
 הארבעה מלכים, כמו שמבאר כל זה



הלכות גטין הלכה א: (קין תקסח)

וזה בחינת גט, שהוא בחינת שמגלין
 התורה המלבשת בתוך בחינת
 הסתרת פנים, כי האשה היא בחינת
 מלכות וכל חיותה על ידי בעלה
 שממשיך לה חיות הינו דעת, ועל כן
 הבא על אשת איש במיתה (דברים כב,
 כב), כי כשנפרדת מבעלה "ותחת
 אישה תקח זרים" (יחזקאל טו, לב) אזי
 נפרדת ממקור חיותה, ואזי סטרא
 דמותא שליט, כי היא מקשרת
 בבעלה וכל חיותה ממנו, שהוא
 ממשיך לה חיות כנ"ל. ועל כן
 כשנעשה שנאה בין איש ואשה,
 שהוא בחינת הסתרת פנים, אי אפשר
 לה לפרד ממנו בולא כלום, כי יתגבר
 סטרא דמותא, חס ושלום, על ידי
 בחינת ההסתרה, כי ההסתרה הוא
 הפוך החיות כנ"ל, בחינת (תהלים קד,
 כט): "סתיר פניך יבהלון תוסף רוחם
 יגעונו" וכיו, ועל כן צותה התורה
 שיכתב לה ספר פריותו, 'ספר' דיקא

ענין גט, על פי התורה "וביום
 הבכורים" למען יאריך ימים
 על ממלכתו (סימן נו), עין שם היטב:
 ויוצא משם שצריך להמשיך חיים
 לתוך בחינת המלכות, וזה
 נעשה על ידי התורה שהיא שמא
 דקדשא בריך הוא, שעל ידי זה קורין
 את חי החיים וממשיך חיות לתוך
 המלכות, כי התורה היא בחינת ימים
 ומדות, בחינת פלים שהוא בחינת
 השם שעל ידה ממשיכין החיות
 במדה ובשעור, עין שם, ואזי
 ממשיכין חיות להמלכות, והחיות
 הוא בחינת דעת, כי "החכמה תחיה"
 (קהלת ז, יב), ועל ידי הדעת יודעין שגם
 בתוך ההסתרות מלבש גם כן השם
 יתברך, דהינו תורה ועל ידי זה
 בעצמה נחזרת ההסתרה ונעשה
 ממנה דעת, הינו תורה, ועל ידי כן
 כל הרשעים חוזרים בתשובה, עין
 שם היטב:

החיים עם כל זה באמת גם שם בתוך ההסתרה בעצמה מלבשת התורה, כביכול, כנ"ל. נמצא, שעדין היא קשורה בחי החיים, ועל כן היא רשאה ושלטאה לנשא למי שתרצה מישׂראל, כי היא קשורה עדין בקדשת ישׂראל ויכולה להנשא לישראל לקבל על ידו חיות מחי החיים, כי לא נפרדה ונכרתה מקדשת ישראל לגמרי, חס ושלום, על ידי ההסתרה, כי גם בתוך ההסתרה בעצמה מלבשת התורה, שזה בחינת הגט ספר כריתות כנ"ל. וזה בחינת "וכתב לה ספר כריתת ושלחה מביתו ויצאה והיתה". ולמדו רבותינו ז"ל (קידושין ה:): 'מקיש הויה ליציאה', הינו שהויה מתחיל מן היציאה בעצמה, שתכף ומיד כשמגיעה לתכלית ההסתרה והפרוד, דהינו בשעת קבלת הגט, אזי תכף מתחיל בחינת ההויה שיכולה להתהוות ולהתקשר בקדשת ישראל שהם דבקים באלקים חיים. פי הגט בעצמו מגלה שגם בתוך ההסתרה מלבש תורה כנ"ל, שעל ידי כן היא רשאה ושלטאה בנפשה למהך למינסבא" לכל גבר מישׂראל. נמצא, שבהגט בעצמו מקשר אותה בקדשת ישראל כנ"ל בחינת ויצאה והיתה

בחינת תורה, וכמו שלמדו רבותינו ז"ל מפסוק זה (דברים כד, א): "וכתב לה ספר כריתת", שדינו כספר לענין כמה דברים, הינו שהגט, שהוא ספר כריתות, הוא בחינת תורה המלבשת ונעלמת בתוך בחינת ההסתרה, ועל ידי שכותבין ונותנין לה הגט מגלין החיות והתורה המלבשת בתוך ההסתרה, ועל ידי זה נמשך לה חיות לתוך בחינת ההסתרה, ואזי יכולה לפרד מבעלה בהתר ולא תרד נפשה לשאול, לבחינת סטרא דמותא, חס ושלום, על ידי ההסתרה והפרוד, כי כבר האיר לה חיות ודעת לתוך ההסתרה בעצמה, ועשה מן ההסתרה והפרוד בעצמו תורה, דהינו גט שהוא בחינת תורה המלבשת בתוך ההסתרה כנ"ל, ועל כן כותבין בגט 'כדת משה וישׂראל', הינו בחינת תורה כנ"ל:

ועל כן מרמו לה בגט שהיא נפרדת ממנו ואף על פי כן עדין היא ראויה לאיש ישׂראל, וכותב לה: 'והרי את מתרת לכל אדם' ושאר לשונות כיוצא בזה. וזה עקרו של גט (אבן העזר קכה), הינו שזה עקר הגט שכותב לה אף שהיא בבחינת ההסתרה ונפרדת מבעלה ממקור

כנ"ל, כי גם בתוך ההסתרה מלבש תורה רק שהיא בהעלם, ותכף כשנתגלה זאת על ידי הגט כנ"ל אזי חוזרת ההסתרה לדעת. נמצא, שגם בתוך תכלית ההסתרה עדין היא מקשרת בחיים על ידי שמגלין ההסתרה ועושין ממנה דעת ותורה שזה בחינת גט כנ"ל:

וזוה בחינת הזמן שכותבין בגט (אבן העזר קכז), וכותבין היום והשבוע והחדש והשנה, שזה בחינת כל גבולי הימים והזמנים כדי להמשיך החיות בבחינת ימים ומדות, בבחינת (תהלים ט, ה): "ומדת ימי" וכו', כמבאר שם, וכל זה כדי שיהיה נמשך חיות, שהיא בחינת דעת, כדי לגלות ההסתרה, שזה בחינת הגט ספר כריתות כנ"ל:

וזוה בחינת (דברים לא, יח כא): "ואנכי הסתר אסתיר פני וענתה השירה הזאת בכס לעד", שגם בתוך ההסתרה שבתוך הסתרה מלבש תורה כנ"ל. וזה בעצמו מעיד ש"לא תשכח" וכו', כי עדין קשורים בחי החיים, כי גם שם מלבש חיותו ותברך כנ"ל, וזה בחינת הגט שהוא לעד ולראיה שהיא יכולה לדבק בקדשת ישראל כנ"ל:

ועל פן הקטנה יוצאת במאון (אבן העזר קנה), כי הקטנה שאין בה דעת אין מקשרת בבעלה כלל. כי עקר ההתקשרות על ידי הדעת בבחינת (בראשית ד, א): "והאדם ידע" וכו', ועל פן אינה יכולה להתקשר בבעלה כי אם על ידי אביה בבחינת (בראשית רבה ז, ג): אב בחכמה שעל ידו

ועל פן עקר הגט הוא שמו ושמה (אבן העזר קכט), כי כמו שבבחינת פלליות מלכות ישראל צריך להמשיך החיות על ידי התורה שהיא שמה דקדשא בריך הוא, שעל ידה נמשך החיות משמו לשמה, כפיכול, כי התורה היא בחינת שמו ושמה, הינו שמו יתברך ושם מלכות ישראל, כי שמו משתף בשמנו, הינו התורה שהוא שמה דקדשא בריך הוא הוא עצמו בחינת שם המלכות, כי עקר השם הוא בחינת מלכות, כמובא (סימן ד) כמו שכתוב (שמואל ב, ח, יא): "ויעש דוד שם", וכל אחד מישראל יש לו אות בתורה, שהוא בחינת שמו, כי שמות בני ישראל, שהם פלליות המלכות, נרשמים בתורה בבחינת (שמות א, א): "ואלה שמות בני ישראל" הנאמר בתורה, כמו כן בפרטיות כשצריכין להמשיך חיות לתוך בחינת מלכות בפרטיות כדי לגלות ההסתרה כנ"ל, שזה

ועל פן עקר הגט הוא שמו ושמה (אבן העזר קכט), כי כמו שבבחינת פלליות מלכות ישראל צריך להמשיך החיות על ידי התורה שהיא שמה דקדשא בריך הוא, שעל ידה נמשך החיות משמו לשמה, כפיכול, כי התורה היא בחינת שמו ושמה, הינו שמו יתברך ושם מלכות ישראל, כי שמו משתף בשמנו, הינו התורה שהוא שמה דקדשא בריך הוא הוא עצמו בחינת שם המלכות, כי עקר השם הוא בחינת מלכות, כמובא (סימן ד) כמו שכתוב (שמואל ב, ח, יא): "ויעש דוד שם", וכל אחד מישראל יש לו אות בתורה, שהוא בחינת שמו, כי שמות בני ישראל, שהם פלליות המלכות, נרשמים בתורה בבחינת (שמות א, א): "ואלה שמות בני ישראל" הנאמר בתורה, כמו כן בפרטיות כשצריכין להמשיך חיות לתוך בחינת מלכות בפרטיות כדי לגלות ההסתרה כנ"ל, שזה

בפרודא"י, כי אחר כך נפרדו לגמרי ואין לו שום התחברות מאחר שהוא בלא דעת כנ"ל, כי הקטנה עדין יש בה אחיזה של הסטרא אחרא שהיא מלכות הרשעה כידוע:

אבל כשיוצאת בגט נשאת מקשרת בבעלה לעולם, ועל כן היא אסורה בקרוביו וכו', כי הגט הוא בחינת דעת המלבש בתוך ההסתרה, ועל כן אף על פי שנפרדת ונסתרת ממנו, אף על פי כן עדין היא קשורה בו קצת על ידי הדעת המלבש בתוך ההסתרה בעצמה, שהוא בחינת הגט, והדעת הוא התקשרות, ועל כן היא אסורה בקרוביו וכו', כי עדין יש להם בחינת התקשרות בהעלם גדול לעולם:

נקשרת בבעלה כנ"ל, אבל כשאין לה אב ודעת עצמה אין לה, אין לה התקשרות כלל כנ"ל. ועל כן יוצאת במאון בלא גט, כי אין מלבש בתוך ההסתרה דעת כלל, כי אפלו בהתקשרות אין דעת כנ"ל:

ועל כן היא נפרדת במאון מבעלה לגמרי, והיא מתרת בקרוביו והוא מתר בקרובותיה, כי נעשה ביניהם פרוד לגמרי, מאחר שהיה ההתקשרות בלא דעת כנ"ל. וזה בחינת מלכות הרשעה, מלכות עשו, שנאמר עליו (עובדיה א): "קטן נתתו בגוים" וכו'. שהיא לעולם בבחינת קטן ומלכותו בלא דעת וחיות כמוכא לעיל (הלכות גזילה א), ועל כן הוא בבחינת זוהר משפטים צה). שארי בחבורא וסיים



הלכות יבום הלכה ב: (קין תקסח)

שם שהוא מגדיל החיות במדה, עין שם:

וזה בחינת יבום להקים לאחיו שם, כי "לא תהו ברָאָה לְשִׁבְתַּי יִצְרָה" (ישעיה מה, יח) שצריך כל אדם לעסק בקיום העולם להעמיד תולדות כדי "להקים שם ולא ימחה שמו" (דברים כה, ו) חס ושלום, הינו שעקר המשכת

"כי ישבו אחים יחדו" וכו' (דברים כה, ה) על פי התורה הנ"ל (בהלכות גטין הלכה א) "וביום הבכורים" (סימן נו):

א) והכלל, שעקר המשכת החיות אל המלכות על ידי התורה שהיא בחינת שְׂמָא דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, שעל ידה ממשיכין החיות, דהינו החכמה לתוך הכלים והמדות שזה בחינת

ועל כן 'כל המניח בן תחתיו כאלו לא מת', כמו שאמר רבותינו ז"ל (בבא בתרא קטז), שאמר (במדבר כז, ח): "איש כי ימות וכן אין לו" וכו'. כי סטרא דמותא לא שליט כלל מאחר שהקים שם שעל ידו נמשך החיות במדה, ואזי סטרא דמותא לא שליט כלל, כי אחיזתה רק על ידי רבוי אור שעל ידי שבירת הכלים בחינת מחית שם כנ"ל, אבל מי שאין מניח זרע אחריו זהו נקרא מת, מאחר שלא הקים שם שלא הניח בחינת שם וכלי לקבל החיות, ואזי הוא חס ושלום, רבוי אור וכו' שמשם נאחז סטרא דמותא כנ"ל, ועל כן צריך תקון שלא תאבד נפשו ותחזור עולמו לבחינת "תהו ובהו" מאחר שלא הקים שם כנ"ל, על כן צריכה אשתו להתייבם [ונתתקן על ידי אחיו], כי הפגם מגיע אליה, כי עקר הפגם בבחינת מלכות כנ"ל:

ב) והתקון על ידי אחיו מאביו (אבן העזר קנו, א), כי שלמות חיות המלכות הנמשך אליה שזה בחינת זווג, כי החיות הוא הדעת, שהוא בחינת התחברות צריך שיהיה בבחינת (משלי לא, יא): "ממרחק תביא לחמה", 'ממרחק' דיקא, כי חיותה

החיות הוא להמשיך החיות לתוך הכלים והמדות שהם בחינת שם. וכך מה שנתרבין אנשי ישראל, נתרבה ונתרחב גבול הקדשה ונתרבין הכלים לקבל החיות, שזהו שלמות ותקון הבריאה, כי עקר נפלאות וגבורות של הבריאה הוא רק בבחינה זו, הינו כי בודאי ממנו יתברך לא יפלא כל דבר, רק שזה עקר החדוש והפלא שיוכל להתצמצם כביכול, החיות ממנו יתברך לתוך הכלים בבחינת שם, וזהו תקף נפלאות שבבריאתו יתברך שימשך חיות אין סוף כביכול, לתוך בחינת הכלים, ועל כן כל מה שיורד הקדשה למטה ונשתלשל בהשתלשלות ובצנורות יותר ויותר, הוא משלים פונת הבריאה ביותר ומקיים העולם, כי זה עקר קיום העולם שיהיה נעשין בכל פעם יותר כלים שבקדשה לקבל חיותו יתברך, שלא יהיה רבוי השמן גורם כבוי הנר, שזה בחינת שבירת כלים מחמת רבוי אור שמשם אחיזת הסטרא אחרא, סטרא דמותא, חרבן העולם, בבחינת (בראשית א, ב): "והארץ היתה תהו ובהו", כמובא ט. ועל כן חייב כל אדם להעמיד תולדות כדי להקים שם להגדיל בחינת השם, דהינו הכלים והמדות כנ"ל.

מאחר שמת בלא זרע, חזר לשרשו
 שהוא לבית אביו ואי אפשר לתקנו
 אלא אצלם, ועל כן תקונו על ידי
 אחיו מאביו, כי אב בחכמה (בראשית
 רבה ז, א), והחכמה היא שרש החיות,
 כי "החכמה תחיה" (קהלת ז, יב). ו"כלם
 בחכמה עשית" (תהלים קד, כד) והוא
 בחינת תחלת הבריאה, ושם בבחינת
 אב בבחינת חכמה, עדין כלו אחד
 ואין שם בחינת צמצום וכלי שעל
 ידו נעשה הבריאה. רק משם מתחיל
 להשתלשל למטה החיות לתוף
 בחינת הכלים הנעשין משם ולמטה,
 והנה בחינת האחין מן האב הם
 בחינת ראשית המשכת הצנורות
 והצמצומים שנמשכין מן אב
 בחכמה, וצריך שיהיה כל אח ואח,
 דהינו כל כלי וצנור בפני עצמו
 להמשיך החיות בכל פעם לתוף
 כלים יותר ויותר, אבל כשנחרב אח
 אחד ולא הניח זרע אזי אפשר
 שיחרב לגמרי, דהינו שיחזור האור
 לשרשו לבחינת אב בחכמה, וזהו
 בחינת חרפן, בחינת "תהו ובהו", כי
 כשחזור האור ונסתלק מבחינת
 הכלים לגמרי וחוזר למעלה לשרשו
 אזי נשארין בחינת שבורים ומתים
 לגמרי חס ושלום, [ואזי צריכין
 לחדש העולם מחדש לגמרי, דהינו
 לחזר ולהוציא ולהוליד האור
 מתחלת המחשבה מבחינת אב

דיקא כשנמשך החיות לתוף מדות
 וכלים בבחינת שם כנ"ל, ועל כן כל
 מה שנתרחק ונשתלשל החיות יותר
 ויותר בתוף כלים שבקדשה החיות
 בשלמות ובתקון ביותר כידוע. וזה
 בחינת אסור עריות שהאסור הוא
 בכל הקרובות, כי מחמת שהם
 סמוכים בשרשם אי אפשר להמשיך
 חיות וקיום העולם על ידם, כי צריך
 להמשיך מרחוק דיקא כדי שתוכל
 לקבל האור שלא יהיה רבוי אור וכי'
 כנ"ל:

ג) והנה האחים סמוכין זה לזה
 בשרשם מאד, כי משרש אחד
 יצאו, ועל כן אשת אחיו אסורה, כי
 צריך כל אחד מן האחין להמשיך
 החיות בדרך השתלשלות למטה
 יותר באפן שיתרחק ויתרחב גבול
 הקדשה ביותר, על ידי בחינת
 ההתרחקות כנ"ל, ועל כן צריכין
 האחין להתרחק זה מזה כנ"ל, אבל
 במקום מצות יבום התירה התורה
 אשת אח לבל ידח ממנו נדח, שלא
 תאבד נפש המת לגמרי על ידי שלא
 הקים שם כנ"ל, ואבדת הנפש
 ומיתתה חס ושלום, הוא שחזור
 האור למעלה לשרשו, ואזי נשארין
 הכלים בחינת שבורים ומתים וזהו
 חרפנו, ועל כן אינה יכולה לנשא
 לאחר, כי שם אינו יכול להתתקן, כי

מציל נפשו שלא יתגבר עליו חס ושלום, בחינת "אח עשו לי עקב", שהיא מלכות הרשעה הנ"ל, שהיא מתגברת אם ה'יה מחית שם, חס ושלום כנ"ל:

(ה) וכשאינו רוצה ליבם אזי "והלצה נעלו וכו' וירקה בפניו" (דברים כה, ט). כי איתא שם במאמר הנ"ל שיש בחינת דעת שהוא בחינת שלום, כי השלום תלוי בדעת, ויש דעת עליון מאד שהוא בחינת מחלקת לשם שמים שבאמת אהבה ושלום ודעת ביניהם, ואלו ואלו דברי אלקים חיים רק שאי אפשר להבין זאת, כי זהו דרכי ה', וזה בחינת משה, שהוא ראשי תבות מ'חלקת ש'מאי ה'לל, וזה בחינת מזה, עין שם היטב. וזה בחינת יבום וחליצה, כי היבום הוא בחינת דעת של שלום שהוא הזווג של הולדה, כי ההולדה היא בחינת שלום, כמו שכתוב (תהלים קכח, ו): "וראה בנים לבניך שלום על ישראל". כי שלום הוא התחברות שני הפכים. וזה בחינת זווג, כי איש ואשה הם בחינת מחלקת, כי הם שני הפכים, ועקר התחברותם הוא רק בהבנים הנולדים מהם, כמו שפרש רש"י (בראשית ב, כד): "והיו לבשר אחד" שמשניהם נולד בן ושם נעשין אחד. נמצא, שעקר השלום הנעשה

בחכמה]. על כן צוטה התורה שתחזור בחינת מלכותו לאחיו מאביו שהוא משרשו ששניהם יצאו משרש אחד והם בחינת תחלת המשכת הצנורות והצמצומים מן אב בחכמה, ועל כן על ידי אחיו מאביו נתתקן נפש המת שהיתה נאבדת, חס ושלום, על ידי שנסבר ונחרב בחינת שמו בחינת הפלים, על ידי שלא הניח זרע וה'יה חוזר האור לשרשו חס ושלום לגמרי שזהו חרבנו כנ"ל, ועכשו נתתקן על ידי אחיו, כי אחין הם בחינת תחלת הצמצומים והכלים הנמשך מאביו, שעל ידו נתתקן נפש המת שחוזר וממשיכה בבחינת פלים, בחינת שם, וזהו "להקים לאחיו שם":

(ד) ותקון והצלה שאחיו מצילו, הוא להכניע מלכות הרשעה, שהוא מלכות עמלק, שהוא כנגד מלכות דקדשה, כמו שמבאר במאמר הנ"ל, ומלכות עמלק הוא בחינת מחית שם, כמו שכתוב (דברים כה, ט): "תמחה את זכר עמלק". ומשם אחיזתו מבחינת שבירת פלים, שהיא בחינת מחית שם, ועל כן ענשו מדה במדה שימחה שמו וזכרו. ומלכות עמלק הוא בחינת (מלאכי א, ב): "אח עשו לי עקב", כי הוא מזרע עשו, ועל כן מצות יבום באח, כי האח שבקדשה

'מחלקת לשם שמים' כנ"ל, ועל כן מאחר שאינו רוצה ליבם על כן וחלצה נעלו בבחינת זווגא דמשה, בחינת (שמות ג, ה): "של נעליך מעל רגליך" הנאמר במשה, כי איתא בזהר הקדוש (נשא קמח.): נעל דא אתתא², שמשה הכרח לפשט עצמו לגמרי מזווג התחתון שזה בחינת "של נעליך", והיה זווגו רק בבחינת זווגא עלאה בחינת 'מחלקת לשם שמים' הפך זווג התחתון שהוא דיקא בבחינת שלום כנ"ל, כי התחתון הוא בבחינת נעל שהוא אתתא שהוא בחינת "כתנות עור", בחינת "עץ הדעת טוב ורע", והמחלקת הבא משם מ"עץ הדעת טוב ורע" משם נאחו הסטרא אחרא, ועל כן עקר התקון רק על ידי שלום לבטל המחלקת של בחינת כתנות עור, אבל למעלה מעלה שם הוא בחינת מחלקת לשם שמים, ואדרבא, המחלקת הוא דעת עליון מאד, בחינת זווגא עלאה, זווגא דמשה כנ"ל, ועל כן נאמר בו: "של נעליך", שיפשיט עצמו מבחינת "כתנות עור" הנ"ל כדי שיזכה למחלקת עליון, זווגא עלאה הנ"ל. וזה בחינת "וחלצה נעלו", כי בהכרח שיהיה

ביניהם הוא רק בבנים הנולדים ששם נעשין אחד כנ"ל. נמצא, שהיבום שהוא בשביל הולדה, הוא בחינת שלום כנ"ל. אבל כשאינו רוצה ביבום אזי "וחלצה נעלו", הינו בחינת הזווג והדעת של בחינת מחלקת לשם שמים, כי מחלקת לשם שמים, שהוא בחינת משה, הוא בחינת יחודא עלאה, שהוא בחינת זווג הפנימי לחיות העולמות שלא בשביל הולדה, שהוא זווגא דלא פסיק, ועל כן הוא תמיד בבחינת מחלקת, כי הזווג הוא בחינת מחלקת דאיש ואשה כנ"ל, ואחר כך נעשה שלום על ידי ההולדה כנ"ל, אבל זווגא עלאה שאינו בשביל הולדה והוא זווגא דלא פסיק, הוא תמיד בבחינת מחלקת, אבל באמת שם תכלית האהבה והאחדות, אף אי אפשר להשיג זאת, כי אסור לחקור שם, כי על זה נאמר (חגיגה יג.): 'במפלא ממה אל תדרש' כידוע. ושם הוא בחינת אלו ואלו דברי אלקים חיים (עירובין יג.), כי שם מקור החיים, כמובא³. וזה בחינת זווגא דמשה כי משה היה פרוש לגמרי ולא היה לו זווגא תתאה כלל, רק זווגו היה בבחינת זווגא עלאה, בבחינת

כב. נעל - זו אשה.

ב. פרי-עץ-חיים קריאת שמע פרק ה.
בא. שערי אורה שער ח ספירה ג.

שְׁכַתָּב רַבְנוּ נְרוּ יָאִיר (סימן כא) שֶׁשֵׁם מְרַמֵּז סוּד יְבוּס וְחֲלִיצָה, הֵינּוּ כִּי הֵיא פְּגָמָה בְּכָבוֹד מִשֶּׁהָ עַל שִׁפְרָשׁ, נִמְצָא, שֶׁפְּגָמָה בְּבַחֲיִנַת מַחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁהוּא זְווגָא דְמִשְׁהָ, וְהַפָּגֶם הוּא בְּבַחֲיִנַת חֲלִיצָה כִּנּוּ"ל, עַל כֵּן נֶאֱמַר בָּהּ: "וְאֵבִיָּהּ יִרְקַת יִרְקַת בְּפָנֶיהָ". כִּי שֵׁם פְּגָמָה בְּבַחֲיִנַת שֶׁל נְעֻלְיָהּ, בְּבַחֲיִנַת וְחֲלִיצָה נְעֻלוֹ וְיִרְקָה בְּפָנָיו כִּנּוּ"ל:

'חֲלוּץ' בְּגִימָטְרִיא 'מְצָה' עִם הַכּוֹלָל, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם.

'ה' אֶחָד" רֵאשֵׁי תְבוֹת דְּבְרֵי אֱלֹקִים ח'י"ם. כְּמִדְמָה שֶׁכָּף שְׁמַעְתִּי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ נְרוּ יָאִיר:

(ז) וְזֶה בְּחִינַת "עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבֶשֶׁר אֶחָד", כִּי לֹא כָּל אָדָם זֹכֶה לָזֶה לְמָה שֶׁזֹּכֶה מִשֶּׁהָ, וְעַל כֵּן אֲנוּ מְצוּיִם לְהַעֲמִיד תּוֹלְדוֹת וְשֵׁלָא לְהִיּוֹת פְּרוּשִׁים לְגַמְרִי, וְזֶהוּ "עַל כֵּן יַעֲזֹב אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ", הֵינּוּ זְווגָא דְאִבָּא וְאִמָּא, שֶׁהוּא בְּחִינַת זְווגָא דְמִשְׁהָ הַנּוּ"ל "וְדָבַק וְכוּ" וְהָיוּ לְבֶשֶׁר אֶחָד", הֵינּוּ בְּחִינַת זְווג וְדַעַת שֶׁל שְׁלוֹם, שֶׁזֶה בְּחִינַת "וְהָיוּ לְבֶשֶׁר אֶחָד" כִּנּוּ"ל:

נְעֻשָׁה זְווג בֵּינֵיהֶם כְּדֵי לְתַקֵּן נַפְשׁ הַמֵּת, וּמֵאַחַר שֶׁאֵינּוּ חִפְץ בְּבַחֲיִנַת דַּעַת שֶׁל שְׁלוֹם, עַל כֵּן צְרִיכִין לְהִתְחַבֵּר בְּבַחֲיִנַת דַּעַת עֲלִיּוֹן שֶׁל מַחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנַת "שֶׁל נְעֻלְיָהּ", בְּחִינַת "וְחֲלִיצָה נְעֻלוֹ" כִּנּוּ"ל. וְזֶהוּ: "וְיִרְקָה בְּפָנָיו", כִּי הֵרַק הוּא בְּבַחֲיִנַת זְווג הַנְּשִׁיקִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת זְווג עֲלִיּוֹן שֶׁל חַד וְגִרְוֹן, כְּמוֹבָא"י. שֶׁזֶה נְעֻשָׁה עַל יְדֵי חֲלִיצַת מְנַעַל דִּיקָא כִּנּוּ"ל, וְעַל יְדֵי הֵרַק נִתְתַקֵּן נַפְשׁ הַמֵּת בְּבַחֲיִנַת וְיִרְקָה בְּפָנָיו שֶׁשֵׁם נִרְאָה פָּנָיו (זוהר הרקיע משפטים טז), כִּי הֵרַק הוּא בְּחִינַת זְווג עֲלִיּוֹן שֶׁעַל יְדוֹ נִתְתַקֵּן:

(ו) וְעַל כֵּן מְרִים שֶׁפְּגָמָה בְּכָבוֹד מִשֶּׁהָ וְדְבָרֶיהָ הָיוּ עַל שִׁפְרָשׁ (תַּנְחוּמָא צו א), כִּי הֵיא לֹא הִשְׁיגָה שְׂזֻכָּה לְזְווג עֲלִיּוֹן בְּחִינַת זְווגָא דְמִשְׁהָ בְּחִינַת מַחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְעַל כֵּן יָכַל לְהִיּוֹת פְּרוּשׁ לְגַמְרִי, וְעַל כֵּן דְבָרָה עֲלָיו: "הֵלָא גַם בְּנוֹ דְבֵר" וְלֹא פִרְשְׁנוּ מְדַרְךָ אַרְץ (במדבר יב, ב. וברש"י שם), כִּי אֲדַרְבָּא! עֶקֶר הַדַּעַת עַל יְדֵי הַשְׁלוֹם כִּנּוּ"ל, וְעַל כֵּן הָיָה עֲנוּשָׁה "וְאֵבִיָּהּ יִרְקַת יִרְקַת בְּפָנֶיהָ" (שם, ד'), שֶׁרַמְזוֹ לָהּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצוֹת חֲלִיצָה בְּבַחֲיִנַת וְיִרְקָה בְּפָנָיו, כְּמוֹ



הלכות אוגוס ומפתה: (קין תקסח)

כי 'נשים דעתן קלה' (שבת לג:), ודעתן היא רק בבחינת גבורות כמובא, ומשם יניקת הסטרא אחרא כמובא, ועל כן צריך להמשיך לה חיות דהינו דעת וחסד להצילה ולשמרה מסטרא דמותא, מסטרא אחרא, שסמוכים אליה ונאחזין שם, וכשאינן לה חיות, בחינת חסד ודעת הנ"ל אזי יש להם יניקה חס ושלום, ויניקתם מבחינת הממון, שהוא בחינת גבורות, שהוא בחינת חיות עצמותה שיש לה מעצמה שנאחזין שם כנ"ל, וזה בחינת מלכות הרשעה שיניקתה מהממון כנ"ל.

ועל כן אוגוס ומפתה שהוא בחינת התגברות מלכות הרשעה על ידי פגם הזווג דסטרא אחרא, על כן ענשו בממון שמוציאין ממנו ממון ונותנין לאביה, כי שם פגם בבחינת הממון על ידי שהתגבר מלכות הרשעה שאזי יונקין מהממון ורוצים לאסוף הממון אליהם, כי שם ניצוצות הקדשה, על כן מוציאין מן המאנס או המפתה הממון כדי להוציא הממון מבחינת מלכות הרשעה, בבחינת "חיל בלע ויקאנו"

"ונתן לאבי הנערה חמשים שקלים כסף" (דברים כב, כט):

על פי התורה הנ"ל (וביום הביכורים סימן נו) בהלכות גטין הלכה א. כי כנגד מלכות דקדשה היא מלכות הרשעה, ומלכות דקדשה חיותה ושלמותה על ידי הדעת, ולהפך מלכות הרשעה מתגברת על הממון לאסף ולכנס, עין שם, אף יש כח במלכות דקדשה להוציא כל הממון מהם ולעשות ממנו דעת בבחינת (קהלת ב, כו): "ולחוטא נתן ענין לאסף ולכנוס לתת לטוב לפני האלקים", עין שם:

והנה נשואין בקדשה היא בבחינת מלכות דקדשה שהיא מקבלת חיות ודעת מבעלה על ידי זווג דקדשה, אבל אוגוס ומפתה, שהוא זווג דסטרא אחרא, היא בחינת מלכות הרשעה שיניקתה מבחינת ניצוצות שבממון כנ"ל, כי הממון הוא בבחינת האשה שהיא בחינת מלכות, כמו שכתב רבנו נרו יאיר כמה פעמים (סימן ס, טט), כי הממון בא מבחינת גבורות שהם בחינת האשה,

כנ"ל, והדעת הוא בחינת נון שערי בינה, בחינת מן, כמובא שם במאמר הנ"ל, ועל כן צריכין לתן חמשים שקלים ואזי חוזר ונעשה מן הממון בחינת נון שערי בינה:

ומזה למדו שעור כתבה גם כן חמשים שקלים (כתובות י'), כי בזווג דקדושה צריך גם כן לתן לה כתבה חמשים שקלים, כי כל חיותה על ידי הממון כנ"ל וכמו שכתב רבנו גרו יאיר (סימן טט), וצריך שיהיה נמשך לה הממון על ידי בעלה דיקא שאזי נמתק הממון, שהוא חיות האשה, שהוא בחינת גבורות על ידי בעלה, שהוא בחינת חסד ודעת, שהוא ממתיק ומתקן ממנה וחיותה, ועל כן צריך לתן לה כתבה חמשים שקלים כסף כדי להמשיך לה ממון שנמתק על ידו ונעשה בבחינת חמשים שקלים כסף, בחינת נון שערי בינה כנ"ל שאזי מקבלת החיות בשלמות בבחינת חסד ודעת כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל (כתובות יא'), שהכתבה כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה, 'קלה' דיקא בחינת נשים דעתן קלה' כנ"ל, ועל ידי שהוא נותן לה הארת הכתבה בחינת חמשים וכו', אזי אינה קלה, כי נמשך לה דעת וחסד כנ"ל, ועל ידי זה בעצמו אינה קלה להוציא, כי אז ההתקשרות בשלמות,

(איוב כ, טו), כי המאנס או כו' הוא הוא בחינת מלכות הרשעה כנ"ל, ומוציאין ממנו ממון ונותנין לאביה, שהוא בחינת אב בחכמה, ואזי חוזר הממון ונעשה ממנו חכמה ודעת על ידי שיצא מבחינת מלכות הרשעה שהוא המאנס וכו' וחזר לבחינת אב בחכמה כנ"ל. וזהו שהאשה היא תמיד ברשות אחר, או ברשות בעלה או ברשות אביה, כי צריכה לקבל על ידם חיות בחינת חכמה כדי שלא ינקו הם ממנה, שזה בחינת התגברות מלכות הרשעה שיונקת מהממון שהוא בבחינת האשה כנ"ל, כי יניקתם רק כשאין לה בחינת חיות הנ"ל שהוא חסד עליון בחינת דעת גדול, כמו שמבאר שם. ועל כן הבעל והאב זוכין בכל ממונה שיש לה, דהינו מציאתה ומעשה ידיה ושאר זכותים, כי כל ממונה שהוא חיות עצמה צריך שיהיה ברשות הבעל או האב, כדי שיהיה נמשך בחינת דעת וחסד לתוך בחינת הממון, שהוא בחינת גבורות, כדי שלא תתגבר מלכות הרשעה חס ושלום, לינק מן הממון כנ"ל:

וזה בחינת חמשים שקלים כסף שנותן לאביה, כי צריך להחזיר הממון אל הקדושה לבחינת אב בחכמה שיהיה נעשה ממנו דעת

צְרִיכָה לְהִיטּוֹת תְּמִיד בְּרִשּׁוֹת אָבִיהָ אוֹ
בְּרִשּׁוֹת בַּעֲלָהּ כְּדִי שְׂתִּתְּהִי נִשְׁמָרֶת
מֵהֶם כַּנֶּ"ל. וְכִשְׁבָּגְרָה, שְׂאִי יֵצֵאָה
מִרִשּׁוֹת אָבִיהָ, צְרִיךְ לְמַהֵר לְהַשְׂיָאָה
כְּדִי שְׂתִּתְּהִי בְּרִשּׁוֹת בַּעֲלָהּ כַּנֶּ"ל:

בְּרוּךְ הוּא' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן

כִּי עָקַר הַהֲתַקְשְׁרוֹת עַל יְדֵי הַדַּעַת
וְכִשְׂשֵׁי לָהּ שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת גַּם בֶּן אָזִי
נִתְקַשְׁרִין כְּרֵאוֹי, וְאָזִי אֵינָה קֶלֶה
לְהוֹצִיא, כִּי דַעְתָּהּ בְּשֵׁלְמוֹת כַּנֶּ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת 'בְּתוּךְ בְּגָרָה, שְׁחָרַר עַבְדְּךָ
וְתַן לָהּ' (פסחים ק"ג), כִּי הִיא



הַלְכוֹת סוּטָה הַלְכָה א': (ק"ץ תַּקְסָח)

בְּבַחֲבִינַת הַסְּתָרוֹת אָזִי חֵס וְשְׁלוֹם יֵשׁ כַּח
לְמַלְכוּת הָרִשָּׁעָה, אֵךְ עַל יְדֵי הַתּוֹרָה
שֶׁהִיא, שְׂמָא דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְגַלִּין
הַהֲסְתָּרָה וְעוֹשִׁין מְמֻנָּה תּוֹרָה, וְזֶהוּ
בַּעֲצֻמוֹ הַכְּנַעַת מְלְכוּת הָרִשָּׁעָה, מְלְכוּת
עֲמֶלֶק כַּנֶּ"ל:

וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא
שְׂמָא דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּנֶּ"ל,
כִּי אֵת זֶה לְעַמַּת זֶה, כִּי מְלְכוּת
הָרִשָּׁעָה, שֶׁהִיא כֹּנְגֵד מְלְכוּת דְקָדְשָׁה,
הִיא בְּבַחֲבִינַת מַחֲיַת שֵׁם, בְּבַחֲבִינַת
"תְּמַחָה אֵת זִכְרֵ עֲמֶלֶק" (דברים כה, יט),
וַיִּנְיָקְתָּהּ מִבְּחִינַת מַחֲיַת הַשֵּׁם חֵס
וְשְׁלוֹם, כִּי כִשְׁהַשֵּׁם שְׁלֵם אָזִי הִיא
נִכְנַעַת כַּנֶּ"ל, אֵךְ כַּחָה חֵס וְשְׁלוֹם,
הוּא רַק כִּשְׂאִין הַשֵּׁם שְׁלֵם בְּבַחֲבִינַת
(שמות יז, יט): "כִּי יָד עַל כַּס יֵה" שְׂאִין
שְׂמוֹ שְׁלֵם עַד שִׁימְחָה זָכְרוֹ (תנחומא תצא
יא). נִמְצָא שִׁינְיָקְתָּהּ כִּשְׂאִין הַשֵּׁם שְׁלֵם
חֵס וְשְׁלוֹם, הִינּוּ בְּחִינַת מַחֲיַת הַשֵּׁם,

עַנְיָן פְּרִשְׁת סוּטָה, שֶׁהַמְצוּה לְכַתֵּב
הַפְּרָשָׁה וְלִמְחַקָּה אֶל הַמַּיִם,
וְעַל יְדֵי זֶה נִבְדָּקַת הַסוּטָה:

עַל פִּי הַתּוֹרָה הַנֶּ"ל (בְּהַלְכוֹת גִּטִּין הַלְכָה א)
"וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים" (בסמין נו).
וְהַפְּלֵל, שְׂעַל יְדֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא שְׂמָא
דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קוֹרִין אֵת חֵי
הַחַיִּים וּמִמְשִׁיכִין חַיּוֹת, דְּהִינּוּ דַעַת
שְׂעַל יְדֵי זֶה יוֹדְעִין שְׂאֶפְלוּ בְּתוּךְ
הַהֲסְתָּרוֹת מְלַבֵּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאָזִי
נִתְהַפְּכִין הַסְּתָרוֹת לְדַעַת וְתּוֹרָה, וְאָזִי
אוֹרִיתָא מְכַרְזַת קַמְהוּ וְכוּ', וְכִנְגֵד
מְלְכוּת דְקָדְשָׁה יֵשׁ מְלְכוּת הָרִשָּׁעָה
שֶׁהִיא מְלְכוּת עֲמֶלֶק, אֵךְ יֵשׁ כַּח
בְּמְלְכוּת דְקָדְשָׁה לְהוֹצִיא מִמְלְכוּת
הָרִשָּׁעָה כָּל הַנִּיּוּצוֹת דְקָדְשָׁה
שְׂבָלְעָה וְעוֹשָׂה מֵהֶם דַּעַת וְתּוֹרָה
וְכוּ', עֵינֵן שֵׁם הֵיטֵב:

וְהִנֵּה הַהֲסְתָּרוֹת זֶהוּ בַּעֲצֻמוֹ כַּח מְלְכוּת
הָרִשָּׁעָה, כִּי כִשְׁהַמְלְכוּת דְקָדְשָׁה

בְּחֵינַת 'עֵבֶר וְשָׁנָה נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהַתֵּר',
 שֶׁהוּא בְּבְחֵינַת הַהִסְתָּרָה, כְּמוֹ
 שְׁמוּבָא שָׁם (במאמר הנ"ל). וְזֶה
 "וְנִסְתָּרָה", וְנִסְתָּרָה דִּיקָא בְּחֵינַת
 הַסְתָּרָה הַנִּלְשָׁה מִלְכוּת בְּהִסְתָּרָה עַל
 יְדֵי זֶה, וְאֵזִי כְּשֵׁשׁ הַסְתָּרָה חֵס
 וְשָׁלוֹם, אֵזִי הָאֱמֶת בְּהִסְתָּר וְהָעֵלֶם,
 כִּי זֶה עֶקֶר הַהִסְתָּרָה בְּחֵינַת (דברים לא,
 יז): "וְהִסְתַּרְתִּי פָּנָי", וְהַפְּנִים הוּא
 הָאֱמֶת, כְּמוֹ שְׁכָתֵב רַבְּנוּ גְּרוֹ יֶאֱיִר
 כְּמָה פְּעָמִים (סימן כג, מז), כִּי הַהִסְתָּרָה
 הוּא שְׁנֵתֵּהֲפֹכָה הַתּוֹרָה וְנִסְתָּרָה עַד
 שְׁנַעֲשֶׂה מֵאֲסוּר הַתֵּר חֵס וְשָׁלוֹם, וְזֶהוּ
 הַסְתָּרַת הָאֱמֶת, כִּי הַתּוֹרָה הִיא בְּחֵינַת
 תּוֹרַת אֱמֶת, וּבָאָה בְּבְחֵינַת הַהִסְתָּרָה
 עַד שְׁנַעֲשֶׂה מֵאֲסוּר הַתֵּר, שְׁזָהוּ
 בְּחֵינַת שְׁקָר, וְצָרִיכִין לְגַלוֹת
 הַהִסְתָּרָה, דִּהְיִינוּ עַל יְדֵי מָה שִׁיּוֹדְעִין
 שְׁאִפְלוּ בְּתוֹךְ הַהִסְתָּרָה מִלְּבֶשׂ שָׁם
 הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּנִל, וְאֵזִי נִתְגַּלָּה
 הַהִסְתָּרָה וְנִתְגַּלָּה הָאֱמֶת, וְכִשְׁנִתְגַּלָּה
 הָאֱמֶת אֵזִי אֹרִיתָא מְכֻרָת קִמְיָהוּ
 (משלי א, כב): "עַד מָתַי פְּתִיִים תֵּאָהְבוּ
 פְּתִי" וְכוּ', וְאֵזִי יֵשׁ דִּין וּמִשְׁפָּט
 בְּעוֹלָם, כִּי עֲכָשׁוּ הָאֱמֶת בְּהִסְתָּר, וְעַל
 כֵּן הִרְשָׁעִים מִצְּלִיחִין וְצָדִיקִים יֵשׁ
 לָהֶם יְסוּרִין, אֲבָל לְעֵתִיד שִׁיתְגַּלָּה
 הָאֱמֶת, אֵזִי: "וְשִׁבְתֶּם וְרֵאִיתֶם בֵּין
 צְדִיק לְרָשָׁע" (מלאכי ג, יח), וְאֵזִי יִהְיֶה
 מִפְּלֵת הִרְשָׁעִים עַל יְדֵי שִׁיתְגַּלָּה
 הָאֱמֶת אֵזִי, כִּי כִשְׁנִתְגַּלָּה הָאֱמֶת אֵזִי

שְׁזָה בְּחֵינַת הַהִסְתָּרוֹת, שֶׁהֵם בְּחֵינַת
 מְחִיקַת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא הַשֵּׁם, כִּי
 הַהִסְתָּרָה הוּא בְּחֵינַת נַעֲשֶׂה לוֹ
 כְּהַתֵּר (יומא פו:), שְׁנֵתֵּהֲפֹךְ וְנַעֲשֶׂה
 מֵאֲסוּר הַתֵּר, וְלִפְעָמִים גַּם זֶה אֵין
 יוֹדְעִין, דִּהְיִינוּ בְּחֵינַת הַסְתָּרָה שְׁבִתוּךְ
 הַסְתָּרָה, שֶׁהוּא בְּבְחֵינַת מְחִיקַת
 הַתּוֹרָה חֵס וְשָׁלוֹם, שְׁאֵין יוֹדְעִין כָּלֵל
 מִן הַתּוֹרָה עַל יְדֵי הַהִסְתָּרוֹת, כְּמוֹ
 דְּבַר הַנִּמְחָק שְׁאֵין יוֹדְעִין מָה הִיָּה
 כְּתוּב בּוֹ:

וְזֶה בְּחֵינַת מְחִיקַת פְּרֶשֶׁת סוּטָה
 שֶׁהוּא פְּרֶשֶׁת שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּי
 הַבַּעַל מְחִיב לְקַנֵּא לָהּ (אבן העזר קכא, כא),
 דִּהְיִינוּ לְהוֹכִיחָהּ וּלְהוֹזִיחָהּ שְׁזָה
 בְּחֵינַת תּוֹכְחָה שְׁמֻטֵל עַל כָּל אֶחָד
 שֵׁשׁ לוֹ בְּחֵינַת מְלָכוּת כְּמוּבָא שָׁם
 (באות א). וְכִשְׁמוֹכִיחָהּ וְאֵינָה שׁוֹמַעַת
 לוֹ וְנִסְתָּרָה וְכוּ', וְאֵזִי הִיא בְּחֵינַת
 הַסְתָּרָה, בְּחֵינַת הַתְּגַבְרוֹת מְלָכוּת
 עֲמָלֵק עַל יְדֵי חֲטָא הַסּוּטָה שֶׁהוּא
 פָּגַם הַבְּרִית, כְּמוּבָא, שֶׁהוּא מִתְגַּבֵּר
 עַל יְדֵי אוֹתוֹ הַפָּגַם, כִּי כִשְׁהוּא
 מוֹכִיחָהּ וּמְזַהֲרָהּ, דִּהְיִינוּ שְׁמֻטֵל לָהּ:
 'אֵל תִּסְתָּרִי', וְהִיא אֵינָה שׁוֹמַעַת לוֹ
 וְנִסְתָּרָה, הוּא בְּבְחֵינַת 'עֵבֶר וְשָׁנָה'
 וְכוּ' (יומא פו:), כִּי כִשְׁמֻטֵל לָהּ מִסְתַּמָּא
 רָאָה בָּהּ דְּבַר שְׁאֵינוּ הַגּוֹן שְׁעַל יְדֵי זֶה
 קַנָּא לָהּ וְהוֹכִיחָהּ וְהִיא לֹא שְׁמַעָה
 וְשָׁבָה לְאוֹלְתָהּ וְנִסְתָּרָה עוֹד, וְזֶה

בסוטה שנעשה בחינת הסתרה כנ"ל ונסתר האמת שאין יודעין שאם נטמאה, על פן צריכין לגלות ההסתרה, וזה על ידי שיודעין שגם בתוך ההסתרה מלבש השם יתברך, דהינו תורה, על פן כותבין הפרשה ומוחקין אותה אל המים, שזה בחינת מחיקת השם חס ושלום, הינו בחינת הסתרה, הינו שמראין לה הפגם שפגמה בחינת הסתרה שגרמה, כי על ידי העברות שעל ידם נעשה אצלו מאסור התר הוא כאלו מוחק אותיות התורה, דהינו אותן האותיות של אותו הלאו ואותה הפרשה המדברת מזה החטא, ועל ידי שעובר עליהם הרי הוא כאלו מוחק אותה הפרשה, שזה בחינת ההסתרה, בחינת נעשה לו כהתר וכו' כנ"ל. ועל פן כאן בסוטה עושין זאת בפעל שמוחקין הפרשה שלה, שזהו בחינת ההסתרה שמשם כח מלכות הרשעה כנ"ל, אך על ידי זה בעצמו שלוקחין אותיות התורה ומוחקין אותם, על ידי זה בעצמו אנו מראין שאפלו בתוך בחינת מחיקת השם חס ושלום, בחינת ההסתרה, גם שם מלבשין אותיות התורה שהרי אנו רואין בפרוש שזה המחק נעשה מאותיות התורה. נמצא, שגם כאן מלבשין אותיות התורה, וכשיודעין זאת אזי נעשה מההסתרה דעת, הינו תורה,

מתנהג העולם באמת, שרשעים יהיה להם מפלה וצדיקים ישמחו בטוב ה', וכמו שכתב רבנו נרו"א (סימן 10) ש מפלת הרשעים על ידי התגלות האמת. נמצא, כשנתגלה ההסתרה ונעשה ממנה תורה ונתגלה האמת אזי אורייתא מכרזת קמיהו, ואזי נעשה קץ וסוף, או שחוזרים בתשובה על ידי ששומעים כרוז והזהרת התורה שמכרזת קמיהו כנ"ל, או אם עד אלה לא ישמעו אזי התורה נוקמת בהם מאחר שהזהירה אותם ולא שמעו בבחינת 'אין עונשין אלא אם כן מזהירין' (סנהדרין 61), ועל פן עד עכשו שהיה בחינת הסתרה ולא שמעו כרוז והזהרת התורה, לא היה ענש ונקמה תכף, אבל עכשו שנתגלה ההסתרה והתורה מכרזת וצועקת לפניהם ומזהרת אותם, על פן כשאנינם שומעים נוקמת בהם, כי עכשו נתגלה האמת, שעל ידי זה נעשה נקמה ברשעים תכף כנ"ל:

כי אותיות התורה הם פועלים ועושים כל הפעולות שבעולם, ומטבעה לתת חיים למקימה וכן להפך, רק כשהיא בבחינת הסתרה אזי נסתר האמת ונתהפכין אותיות התורה חס ושלום, ועל פן אין נעשה בהן משפט ונקמה מיד כנ"ל. ועל פן

מתרחקת מן החיות שהוא הדעת כנ"ל, ועל כן נקראת שוטה בחינת רוח שטות הפך החיות שהוא הדעת, כי "החכמה תחיה" (קהלת ז, יב), כמו שכתוב שם, כי כל חיותה מפעלה כנ"ל שהוא ממשיך לה חיות ודעת כנ"ל, וכשנסטית לאחר, נפרדת מחיותה, ועל כן היא בבחינת רוח שטות הפך החיות שהוא הדעת כנ"ל:

ועל כן אין כל זה נוהג רק במקדש ועל ידי הכהן, כי הבית המקדש הוא בחינת דעת כמו שכתב רבנו נרו"איר, (סימן יג) כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות לג): 'כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו'. ועל כן שם יכולין לנהג דין סוטה, כי שם יכולין לגלות ההסתרה על ידי הדעת שבבית המקדש, ועל ידי הכהן איש חסד שהוא בחינת חכמה ודעת, כי הדעת תלוי בחסד, כמו שמבאר שם (אות ו), ועל כן התורה נמסרה לכהנים ביותר, כמו שכתוב (דברים לג, ט): 'יורו משפטיו ליעקב'. וכמו שכתוב: 'כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה' וכו' (מלאכי ב, ז), ועל כן על ידי שהם זוכין לתורה על ידי זה הם יכולין לגלות ההסתרה כנ"ל:

יהי רצון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, אמן:
חזק חזק ונתחזק:

וזה שמוחקין הפרשה אל המים, כי המים הם בחינת חסד ודעת, בחינת מקנה שמוכא שם במאמר הנ"ל, בפרט מים קדושים שנתקדשו בכיור, ואזי מבחינת מחיקת השם בחינת הסתרה נעשה דעת, בחינת מים קדושים, ואזי כשנתהפכה ההסתרה לדעת אזי נתגלה האמת, ואזי המים בודקין אותה, דהיינו הדעת והתורה שנתגלה מתוך ההסתרה שהוא בחינת תורת אמת היא מבררת האמת, אם נטמאה היא נוקמת בה מיד על ידי שנתגלה האמת מתוך ההסתרה כנ"ל, ואם לאו נתוסף לה חיים וטובה על ידי זה, כי על ידי התגלות ההסתרה נמשך חיים ואריכות ימים למלכות דקדושה, כמו שכתוב שם:

ועל כן הכהן אומר בפה מלא השבועה, ומפרש דבריו:
"אם שטית ואם לא שטית" וכו' (דברים ה, יט ט), כדי לגלות ההסתרה על ידי שמוציא מפיו דבורי התורה ואומר בפרוש דברי הפרשה: "אם שטית", "ואם לא שטית". כי ההסתרה היא שמהפכין דברי אלקים חיים ועושין מאסור הטר חס ושלום, אבל הכהן מברר האמת ומהפך ההסתרה כנ"ל: וזה בחינת (שם, יב): "כי תשטה אשתו". ודרשו חכמינו ז"ל (סוטה ג): 'אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות', כי היא

הַלְכוֹת מְאֹד מְמוֹן חֲבָרוּ וּמְסוֹר הַלְכָה ג (ק"ז תקפ)

בְּזֶהב וְכִסֵּף וּנְחֹשֶׁת שֶׁהֵם הַמְמוֹן וְעַל כֵּן מַלְכוּת הַרְשָׁעָה מֵתְאוּבָה לְאַסֵּף הוֹן כְּדִי לְבַלְעַ חֵס וְשְׁלוֹם נִיצוּצוֹת הַקְדוּשִׁים הַמְלַבְּשִׁין שָׁם. אֲבָל יֵשׁ כַּח בְּמַלְכוּת דְּקִדְשָׁה לְהוֹצִיא בְלַעוּ מִפִּי בְּבַחֲנֵינָת "חֵיל בְּלַע וַיִּקְאֲנוּ", כִּי מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה מוֹצִיא מִמֶּנּוּ כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְדוּשִׁים שֶׁבְּלַע עַל יְדֵי הַמְמוֹן וְעוֹשֶׂה מְזֵה תוֹרָה גְבוּהָ בְּחֵינָת אֵשֶׁת חֵיל וְכוּ', עַיִן שָׁם:

בּ וּבְזֶה מְבֹאֵר הַיֵּטֵב עַיִן חֲמַר הָאֶסוּר שֶׁל הַמְסוֹר שְׁמוֹסֵר מְמוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בִּיד עֲכוּ"ם בִּיד שָׂרִי וּמוֹשְׁלֵי הָעֲכוּ"ם שֶׁהֵם בְּחֵינָת מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, כִּי הוּא פּוֹגֵם מְאֹד בְּכָל־לֵיאוֹת מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, כִּי הוּא מַגְבִּיר נִגְדָה הַהֶפֶךְ מִמָּשׁ שֶׁהוּא מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁכָּל תְּשׁוּבָתָהּ לְהִתְגַּבֵּר חֵס וְשְׁלוֹם עַל מְמוֹן יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁם כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְדוּשִׁים וְכָל הַגְּנוּנִין עֲלָאִין כְּנִל, וְזֶה הַמְסוֹר הוֹלֵךְ וּמוֹסֵר בְּכֹנֶה מְמוֹן הַקְדוּשׁ שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בִּיד עֲכוּ"ם נִמְצָא שְׁנוֹתָן בְּכֹנֶה תִּקְוָה לְמַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁעָקַר כֹּחָה עַל יְדֵי זֶה, וּבִפְרָט כְּשֶׁמַּלְכוּת הַרְשָׁעָה בּוֹלַעַת הַמְמוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל חֵס וְשְׁלוֹם עַל יְדֵי אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּעֲצָמוֹ, דְּהִינּוּ עַל יְדֵי הַמְסוֹר שֶׁיִּצָּא מִן הַדַּת יִשְׂרָאֵל וּמְסוֹר

א עַיִן מְסוֹר שֶׁהַחֲמִירוּ בּוֹ רְבוּתֵינוּ ז"ל מְאֹד וְהַשׁוּוּ דִּינוֹ כְּמוֹמֵר לְכָל הַתּוֹרָה וּמִתָּר לְהִמִּיתוּ בְּיָדֵים. מְבֹאֵר קִצַּת בְּדַבְּרֵינוּ וְעוֹד לְאַלְקֵי מַלְיָן:

מְבֹאֵר הַיֵּטֵב עַל פִּי הַתּוֹרָה וּבִיּוֹם הַבְּפוּרִים-הַסְּתֵרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְּתֵרָה בְּסִפּוֹר הָרֵאשׁוֹן (סִימָן נז):

מְבֹאֵר שָׁם שֶׁיֵּשׁ בְּחֵינָת מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְרְאוֹת לְהַמְשִׁיךְ חֵיּוֹת וְאַרְיִכוֹת יָמִים לְתוֹךְ בְּחֵינָת הַמַּלְכוּת שֶׁלוֹ וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה בְּדַבּוּרִים עַל יְדֵי זֶה קוֹרִין אֵת חֵי הַחַיִּים לְהַמְשִׁיךְ מִמֶּנּוּ חֵיּוֹת בְּמִדָּה לְתוֹךְ בְּחֵינָת הַמַּלְכוּת וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְהוֹכִיחַ אֵת כָּל אֶחָד אֶפְלוּ הַרְחוּקִים מִמֶּנּוּ וּלְגַלּוֹת הַהַסְּתֵרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְּתֵרָה וְכוּ'. וּכְנִגֵּד מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה הוּא מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁהוּא מַלְכוּת הָמֵן עֲמֵלֵק שֶׁהוּא מֵתְאוּבָה לְאַסֵּף הוֹן. כִּי מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה עוֹסֵק בְּחֻמְקָה וְדַעַת לְהַמְשִׁיךְ תּוֹרָה וְכוּ', וּמַלְכוּת הַרְשָׁעָה רוֹצֶה רַק לְאַסֵּף הוֹן, כִּי כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְדוּשִׁים הֵם בְּתוֹךְ הַמְמוֹן שֶׁשָּׁם כְּלוּלִים כָּל הַגְּנוּנִין עֲלָאִין, כִּי כָּל הַגְּנוּנִין עֲלָאִין כְּלוּלִים

כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה כִּנּוּ"ל, כִּי הוּא מְגַבֵּיר
הַהֶפְךָ שֶׁהוּא מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה כִּנּוּ"ל,
עַל כֵּן בּוֹדְאֵי הוּא מוּמָר לְכָל הַתּוֹרָה
כְּלָה, כִּי פּוֹגֵם בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה עַל
יְדֵי שְׁפָגַם בְּיֹתֵר בְּמַלְכוּת דִּקְדוּשָׁה
כִּנּוּ"ל, שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה:

ג וְעַל כֵּן מְסוּר פָּסוּל לְכַתֵּב סֵפֶר
תּוֹרָה, כִּי עֵקֶר כְּתִיבַת הַסֵּפֶר תּוֹרָה
הוּא בְּשִׁבְלֵי לְהַחֲיֹת בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת
שְׁחִיּוּתָהּ עַל יְדֵי הַדַּעַת שֶׁמִּמְשִׁיכִין
שְׁעַל יְדֵי זֶה מְגַלִּין הַהִסְתָּרָה שֶׁבַתּוֹךְ
הַסְתָּרָה וּמְחִזְרִין רְשָׁעִים בַּתְּשׁוּבָה
שְׁזָה עֵקֶר חַיּוֹת הַמְּלָכוֹת. וְזֶה הַדַּעַת
מִמְשִׁיכִין עַל יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה שְׁעַל
יְדֵי זֶה קוֹרְאִין וּמִמְשִׁיכִין אֶת הַחַיּוֹת
מִחַי הַחַיִּים וְכוּ', כְּמִבְּאֵר הַיֵּטֵב
בְּהַתּוֹרָה הַנּוּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת כְּתִיבַת
סֵפֶר תּוֹרָה שֶׁבְּשִׁבְלֵי זֶה צְרִיכִין לְכַתֵּב
סֵפֶר תּוֹרָה כְּדֵי לְקַרְוֹת בָּהּ, כְּדֵי לְקַרְוֹת
עַל יְדֵי זֶה אֶת חַי הַחַיִּים לְהַמְשִׁיךְ
מִמְּנוֹ חַיּוֹת לְתוֹךְ בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת
כִּנּוּ"ל, (וּכְמִבְּאֵר הַיֵּטֵב בְּהַלְכוֹת קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה
שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה בְּסֵפֶר תּוֹרָה כְּשֶׁרָה
הַכְּתוּבָה כְּדִינָהּ וְכוּ', עֵין שָׁם). וְעַל כֵּן הַמְּלַךְ
שִׁישׁ לוֹ בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת בְּיֹתֵר עַל כֵּן
הָיָה צְרִיךְ שִׁיְהִיָּה לוֹ שְׁנֵי סִפְרֵי תּוֹרוֹת
כְּתוּבִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְכָתַב לוֹ אֶת
מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְהִיָּתָה עִמּוֹ וְקָרָא
בוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו". שְׁזֶה הַפְּסוּק וְקָרָא
בוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו מְרַמֵּז עַל קְרִיאַת

בְּעֵצְמוֹ מְמוֹן יִשְׂרָאֵל, שְׁבֻזָּה נּוֹתֵן כַּח
וְתִקְףָה יֹתֵר לְהַסְטֵרָא אַחֲרָא שֶׁהִיא
מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה מְחַמַּת שְׁמַקְבֵּלַת
הַקְדָּשָׁה הַמְּלַבֶּשֶׁת בְּתוֹךְ הַמְּמוֹן עַל
יְדֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵצְמוֹ שְׁעַל יְדֵי זֶה
מִתְגַּבֵּרַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא יֹתֵר כִּידוּעַ
שְׁעַקֵר כַּחַם עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל כְּשַׁחַס
וְשָׁלוֹם הֵם נּוֹתֵנִין לָהֶם כַּח עַל יְדֵי
עֲוֹנוֹתֵיהֶם חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל כֵּן עוֹן
הַמְּסוּר חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא
פּוֹגֵם בְּכָלִיּוֹת מְלָכוֹת דִּקְדוּשָׁה, כִּי
מְגַבֵּיר בְּיָדָיו בְּכוֹנֵה נִגְדָה מְלָכוֹת
הַרְשָׁעָה עַל יְדֵי הַמְּמוֹן יִשְׂרָאֵל
שְׁמוּסֵר לָהֶם כִּי כָּל כַּחַם וַיִּנְיָקְתֶּם עַל
יְדֵי מְמוֹן יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁם כָּל הַנִּיצוּצוֹת
הַקְדוּשִׁים וְכָל הַגּוֹנֵין עֲלֵאֵין כִּנּוּ"ל.
וְעַל כֵּן הִשּׁוּוּ אוֹתוֹ כְּמוּמָר לְכָל
הַתּוֹרָה כְּלָה, כִּי הוּא פּוֹגֵם בְּכָל
הַתּוֹרָה כְּלָה, כִּי כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה הִיא
בְּשִׁבְלֵי קִיּוּם וְחַיּוֹת הַמְּלָכוֹת, כִּי כָּל
הַבְּרִיאָה וְכָל הַתּוֹרָה כְּלָה הוּא רַק
בְּשִׁבְלֵי לְגַלוּת מְלָכוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ לִידַע
וּלְהוֹדִיעַ שִׁישׁ רַב וְשִׁלִּיט אֲדוֹן מְלַךְ
מוֹשֵׁל וּמְנַהֵיג יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ לְעַד,
וְכְּמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנּוּ"ל שְׁעַל יְדֵי
הַתּוֹרָה קוֹרִין אֶת חַי הַחַיִּים
וּמִמְשִׁיכִין חַיּוֹת לְתוֹךְ בְּחִינַת
הַמְּלָכוֹת דִּקְדוּשָׁה כִּנּוּ"ל, נִמְצָא שְׁעַקֵר
כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה הוּא לְהַחֲיֹת בְּחִינַת
הַמְּלָכוֹת. וְעַל כֵּן זֶה הַמְּסוּר שֶׁפּוֹגֵם
מְאֹד בְּכָלִיּוֹת מְלָכוֹת דִּקְדוּשָׁה שֶׁהִיא

שבתוך הסתרה, לתקן בחינת ואנכי הסתר אסתיר כנ"ל, כי על ידי הספר תורה זוכין לקרות את חי החיים וכו', שעל ידי זה נמשך הדעת שעל ידי זה מגלין ההסתרה שבתוך הסתרה ומחייין את המלכות וכו', כנ"ל. ועל כן זה המסור שפגם בכלליות המלכות, בכלליות התורה על ידי שהגביר חס ושלום מלכות הרשעה, על כן פסול לכתב ספר תורה, כי אין כח בכתיבתו להמשיך החיות מחי החיים לתוך אותיות התורה שכל זה הוא בשביל להחיות את המלכות כנ"ל, כי הוא נאחז במלכות הרשעה שהגביר נגד מלכות דקדושה כנ"ל:

כי בשעת כתיבת ספר תורה צריך הסופר לקרות כל תבה ותבה בפרוש, כמבאר בשלחן ערוך, כדי לקרות על ידי זה את חי החיים, כדי להמשיך ממנו חיות בהדרגה ובמדה לתוך כל אות ולתוך כל תבה ולתוך כל פרשה וכו'. וכמבאר היטב בהתורה הנ"ל שהחיות נמשך מחי החיים על ידי שקוראין אותו על ידי הפרשיות והסדרים והתבות והאותיות של התורה שכלם הם בחינת פלים לקבל על ידם את החיים בהדרגה ובמדה כמו שמבאר שם, עין שם. ועל כן צריך הסופר

החיות לתוך המלכות, כמבאר היטב בהתורה הנ"ל. וכן כל אחד מישראל מצווה לכתב לו ספר תורה שזהו גם כן בשביל להחיות בחינת המלכות שיש אצל כל אחד ואחד מישראל, כי כל אחד ואחד מישראל יש לו בחינת מלכות, כמבאר שם בהתורה הנ"ל. וכל אחד צריך להחיות בחינת המלכות שלו על ידי הדעת שממשיך לגלות ההסתרה שבתוך הסתרה, בחינת "ואנכי הסתר אסתיר" וכו', שזה זוכין על ידי שקורין את חי החיים על ידי עסק התורה שזהו בחינת קריאת התורה בחינת מצות כתיבת ספר תורה כדי לקרות בה כדי לקרות על ידי זה את חי החיים וכו', כנ"ל, וכמו שמבאר שם בפרשה הנ"ל המדברת מההסתרה שבתוך הסתרה, כמו שכתוב שם: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל אשר עשה" וכו', שזהו בחינת הסתרה שבתוך הסתרה על ידי רבוי העונות רחמנא לצלן וכו', כמבאר בהתורה הנ"ל. ומסים שם הפסוק: "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת" וכו', שמזה הפסוק למדו רבותינו ז"ל שמצות עשה שיכתב כל אחד מישראל ספר תורה לעצמו:

נמצא שפתיבת הספר תורה הוא בשביל לגלות ההסתרה

שפגם בזה, כי פגם בכלליות החיות הנמשך לבחינת מלכות על ידי שהגביר נגדה ההפך והמתנגד ממש, שהוא מלכות הרשעה שמתגברת על ידי אסיפת הון נגד מלכות דקדשה, כמבאר בהתורה הנ"ל שמלכות הרשעה היא ההפך ממש מבחינת חיות המלכות, כי חיות המלכות הוא על ידי עסק התורה וכו', ומלכות הרשעה מתגברת בהפך ממש לקלקל חס ושלום חיות המלכות דקדשה שמקבלת על ידי עסק התורה, לקלקלו חס ושלום על ידי הקדשה שכולעת על ידי הממון שמאספת וכו'. ועל כן זה המסור שנותן בתחבולותיו כח לזה שמוסר ממון דקדשה של ישראל ליד עכו"ם, על כן הוא פוגם בחיות המלכות דקדשה שהוא חיות הכל, על כן אין לו שום חיות ומוכן למיתה, כי פגם ביותר בכלליות החיות שהוא מלכות דקדשה כנ"ל, כי עקר חיות הכל הוא על ידי המלכות דקדשה שמקבלת חיות על ידי עסק התורה של ישראל שעל ידי זה נמשך חיות לכל כנ"ל, וכמו שכתוב: "באור פני מלך חיים" הינו על ידי בחינת מלכות דקדשה נמשך חיים לכל הנמצאים שבעולם וכנ"ל:

לקרא כל תבה בפיו דיקא, כי כשקוראין את חי החיים להמשיך ממנו חיות צריכין לקרותו בפה בבחינת 'כי חיים הם למוציאיהם בפה', בפה דיקא, כמו שמבאר שם. וכל זה הוא בשביל להחיות את המלכות שזה עקר תקון כל העולמות מראש ועד סוף כדי לגלות מלכותו יתברך כנ"ל. ועל כן המסור שפגם במלכות דקדשה מאד כנ"ל, על כן בודאי אין לו כח לקרות חיות על ידי פתיבתו לתוך אותיות התורה, על כן הוא פסול לכתב ספר תורה כמו מומר לכל התורה כלה, כי פגם בכל התורה כלה על ידי פגם המלכות כנ"ל:

ד ועל כן מוכן למיתה, כי אין לו שום חיות מאחר שפגם במלכות דקדשה ששם כל החיות מחי החיים, כי כל החיים מחי החיים צריכין להמשיך לתוך בחינת המלכות על ידי עסק התורה ועל ידי זה מחיין כל העולמות וכל הברואים, כי כלם אין להם שום חיות כי אם על ידי בחינת המלכות שדרך שם נמשך כל החיות וכל ההשפעות לכל העולמות ולכל הנבראים פידוע. ועל כן זה המסור



הלכות הכשר פלים הלכה ג (חורף תקפה)

מקנה של שבועות, כי מקנה הוא בחינת דעת עליון וחסד ורחמים גדולים וכו', עין שם כל זה היטב:

א וזה בחינת טבילת כלי סעדה הנקנים מהעכו"ם, כי אכילת ישראל יקרה וקדושה וגבה מאד, כי אכילה דקדושה היא בחינת תורה ממש, בבחינת (תהלים מ, ט) "ותורתך בתוך מעי", כי החיות נמשך מחי החיים תמיד, אך אי אפשר לקבלו מחמת רבוי אור כי אם על ידי פלים הנעשים על ידי עסק התורה וכו', כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ועל כן עקר החיות על ידי התורה, כמו שכתוב (דברים ל, כ): "כי הוא חזיק" וכו'. כי על ידי התורה שיש בה פרשיות וסדרים וכו', על ידי זה קורין את חי החיים וממשיכין ממנו החיות שהוא החכמה והדעת, בהדרגה ובמדה, שעל ידי זה עקר החיים כנ"ל. וזהו בעצמו בחינת אכילה דקדושה, כי על ידי האכילה נמשך החיות כנראה בחוש. נמצא שיש כח להמאכל להחיות את האדם, וזה מחמת שיש כח בכל דבר מאכל להמשיך ולהגביל החיות מחי החיים לתוף כל בעלי חיים שממש עקר החיים כנ"ל. וזה הכח מקבלין כל המאכלים מהתורה.

ענין טבילת פלים חדשים הנקנים מן העכו"ם על פי התורה ויביום הבכורים בסימן נו, עין שם כל התורה:

והכלל שאפילו בתוף ההסתרה שבתוף הסתרה יכולין למצא את ה' יתברך וכו'. וזה זוכין על ידי עסק התורה בדבורים, שעל ידי זה קורין את חי החיים וממשיכין החיים בהדרגה ובמדה על ידי הפלים הנעשין מהפרשיות וסדרים ותבות ואותיות שיש בהתורה שעל ידי זה זוכין לדעת וכו', כי עקר החיים הוא הדעת והחכמה וכו'. ואז זוכין לדעת שגם בההסתרה שבתוף הסתרה נמצא ה' יתברך וכו'. וכנגד זה הדעת שהוא חיות מלכות דקדושה יש מלכות הרשעה, שהוא מלכות המן עמלק וכו', שהוא מאסף ממון, ששם כל הניצוצות הקדושים וכו', אבל יש כח במלכות דקדושה להוציא בלעז מפיו ולחזור ולעשות תורה מכל הקדושות וכו' שבלע תחלה וכו', עין שם. ומבאר שם שפפי הגדלת הדעת, כן זוכין לפרנסה ולשלום וכו', כי פרנסה בנגל בבחינת מן בלי יגיעות וטרדות זה זוכין כפי הגדלת הדעת, וזה הדעת הוא בחינת מקנה, בחינת

מה שאוכלין ונהנין ממנו, ומשם נשתלשל הכח גם לכל המאכלים שאוכלין העכו"ם או בהמות שיחיה אותן, כי הכל נמשך מישראל המקימין את התורה כידוע. ועל כן באמת יש הבדל גדול בין החיות שמקבלין ישראל על ידי אכילתם בברכה ועל פי התורה, ובין החיות של זולתם, כי ישראל מקבלים חיות אמתי שהוא חיות דקדושה, ועל כן רק הם נקראים 'חיים' באמת, כמו שכתוב (דברים ד, ד): 'ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם' וכו'. אבל העכו"ם והרשעים גם בחייהם קרויים 'מתים', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פרכות יח): 'כי החיות שלהם אינו חיות כלל, מחמת שאין להם כח להמשיך החיות מחי החיים בהדרגה ובמדה, שזה אין זוכין פי אם כשהאכילה הוא על פי התורה כנ"ל.

וזה בחינת (משלי יג, כה) "צדיק אכל לשבע נפשו ובטן רשעים תחסר" כי הרשעים אין להם כח להשביע נפשם ולהחיותה כראוי, מאחר שאינם ממשיכין כראוי החיות מחי החיים, שזה אי אפשר כי אם על פי התורה כנ"ל. וזה (דברים ח, ג) "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם, כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם", שעקר החיות ממוצא פי ה', שנמשך החיות

ועל כן צריכין לאכל בקדושה על פי התורה, בבחינת "ותורתך בתוך מעי", כי דיקא על ידי מצוות התורה נמשך זה הכח לתוך המאכלים שיהיה להם כח להחיות בהם נפש כל חי, להמשיך החיות מחי החיים לתוך כל בעלי חיים. כי זה הכח נמשך רק על ידי התורה, שעל ידה קורין את חי החיים כנ"ל.

ועל כן אסור להנות מהעולם הזה בלא ברכה, כי על ידי הברכה שמברכין תחלה, על ידי זה קורין את הבורא יתברך, שהוא חי החיים, שברא דבר זה בכח זה שיש לו להמשיך החיות. ועכשיו על ידי הברכה שאנו אומרים: 'ברוך אתה וכו' המוציא לחם' וכו' או 'בורא פרי העץ' וכו', שעל ידי זה אנו קורין את הבורא יתברך וממשיכין את החיות ממנו יתברך שהוא חי החיים, ממשיכין ממנו החיות על ידי דבור הברכה לתוך המאכל שרוצה לאכל, ואז דיקא יש כח בהמאכל להחיות את האדם בחיות דקדושה, שהוא עקר החיות האמתי. ועל כן עקר החיות והשביעה על ידי הברכה בחינת (יואל ב, כו) "ואכלתם אכול ושבו והללתם את שם ה'" וכו', כי עקר החיות שמחיה המאכל את האדם הוא על ידי הברכה שמברכין ישראל על כל

לְאֹכְלִים חֶסֶד וְשָׁלוֹם מִי שְׂאִינוּ רְאוּי לָהֶם הוּא גוֹרֵם שְׁבִירַת כָּלִים מִחֻדָּשׁ, בְּחִינַת רְבוּי הַשְּׂמֶן גוֹרֵם כְּבוּי הַנֵּר.

וְעַל כֵּן "כָּל זֶר לֹא יֵאֱכַל קֹדֶשׁ" (ויקרא

כ"ב, ט), כִּי אֵין בּוֹ כַח לְקַבֵּל

הַחַיּוֹת הַמְּרֻבָּה הַנִּמְשָׁךְ עַל יְדֵי אֲכִילַת קֹדֶשׁ, שְׁזָהוּ בְּחִינַת רְבוּי הַשְּׂמֶן שְׁגוֹרֵם כְּבוּי הַנֵּר, שְׁזָהוּ בְּחִינַת שְׁבִירַת כָּלִים שְׂמֻשֵׁם עֵקֶר יְנִיקַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא כִּנ"ל. וְזֶה שְׂכָתוּב בְּכֻלָּי הַכָּרִים (דְּבָרִים כ"ב, ט): "פֶּן תִּקְדָּשׁ הַמְּלֵאָה" וְכוּ', כִּי אֲסוּר כָּלָאִים הוּא רַק מִחֻמַּת הַתְּעַרְבֻת, כִּי כָּל אֶחָד בְּפָנָי עֲצָמוּ מִתָּר לְזוּרַע, רַק כְּשִׁנְתָּעֲרָבִין זָרְעִים שֶׁל תְּבוּאָה וְשֶׁל גֶּפֶן יַחַד אֲסוּרִים, מִחֻמַּת שְׁעַל יְדֵי תְעַרְבָתָם אֵין לָהֶם כַח לְקַבֵּל רְבוּי הָאוֹר הַנִּמְשָׁךְ עַל יְדֵי הַרְבֵּה מֵיָנִים מְשֻׁנִּים כְּאַלְהָ. וְעַל כֵּן אֲסוּרִים בְּבְחִינַת קֹדֶשׁ, בְּחִינַת 'פֶּן תִּקְדָּשׁ' וְכוּ', כִּי זֶהוּ בְּחִינַת אֲסוּר קֹדֶשׁ שְׁלֵא יִהְיֶה רְבוּי אוֹר חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כִּנ"ל:

ב נִמְצָא שְׁעֵקֶר קֹדֶשׁת אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל הוּא עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה מִמְשִׁיכִין הַחַיּוֹת בְּהַדְרָגָה וּבִמְדָה עַל יְדֵי הַכָּלִים שֶׁל הַתּוֹרָה שְׂאֵז דִּיקָא נִמְשָׁךְ הַחַיּוֹת עַל יְדֵי הַמְּאָכֵל בְּקֹדֶשָׁה וְכוּ', כִּנ"ל. וְזֶה שְׂמֻבְאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שְׂכַפִּי הַדְּעַת שְׁנִמְשָׁךְ עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, כֵּן זוֹכִין לְפָרְנֶסָה בְּחִינַת מֶן

מִחֵי הַחַיִּים עַל יְדֵי הַבְּרָכָה שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מוֹצֵא פִי ה''. כִּי בְּאַתְעָרוּתָא דְלִתְתָא אַתְעָר לְעֵלָא. וּכְשֶׁאֲנוּ מְבָרְכִין הַבְּרָכָה בְּפִינוּ אֲזִי נִתְעוֹרֵר פִּי ה', כְּבִיכּוֹל, לְהִמְשִׁיךְ הַחַיּוֹת עַל יְדֵי הַדְּבוּר בְּהַדְרָגָה וּבִמְדָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה עֵקֶר הַחַיּוֹת שִׁישׁ כַח לְהִמְאָכֵל לְהַחַיּוֹת אֶת הָאָדָם כִּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת הַהִבְדָּל שְׂפִיךְ כָּל הַמְּאָכְלוֹת הָאֲסוּרִים לְהִמְתָּרִים, כִּי כָּל הַמְּאָכְלוֹת הָאֲסוּרִים הֵם בְּחִינַת אֲכִילַת עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, שְׂאִינוּ נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת כָּלִים קְדוּשִׁים, רַק מִבְּחִינַת שְׂבָרֵי כָלִים שְׂאֵין בָּהֶם כַח לְהִמְשִׁיךְ הַחַיּוֹת מִחֵי הַחַיִּים פְּרָאוּי, אֲדַרְבָּא, עַל יָדָם מִתְגַּבֵּר הַסְטֵרָא אַחֲרָא בִּיּוֹתֵר, שֶׁהִיא סְטֵרָא דְמוֹתָא. וְזֶה שְׂאֲסָרָה תּוֹרָה מְאָכְלִים טְמֵאִים, וְכֵן מְאָכְלִים הַקְּדוּשִׁים בִּיּוֹתֵר אֲסוּרִים גַּם כֵּן בְּאֲכִילָה, כְּגוֹן אֲכִילַת קֹדֶשׁ וְתוֹרוּמָה לְזֶר, כִּי עֵקֶר אֲסוּר אֲכִילַת מְאָכְלִים הַטְּמֵאִים הוּא מִחֻמַּת שְׁהֵם נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת שְׂבָרֵי כָלִים וְאֵין כַח עַל יָדָם לְהִמְשִׁיךְ הַחַיּוֹת מִחֵי הַחַיִּים בְּהַדְרָגָה וּבִמְדָה כִּנ"ל. וְעַל כֵּן גַּם כָּל הַמְּאָכְלִים הַקְּדוּשִׁים בִּיּוֹתֵר אֲסוּרִים גַּם כֵּן לְמִי שְׂאִינוּ רְאוּי לְהֵן בְּאֲסוּר חֲמוּר מְאֹד, כִּי מִחֻמַּת שְׁהֵם קְדוּשִׁים בְּקֹדֶשָׁה יִתְרָה מְאֹד אֵין כַח בְּהִמְקַבֵּל לְקַבֵּל הַחַיּוֹת וְהַקְּדוּשָׁה הַמְּרֻבָּה הַנִּמְשָׁךְ עַל יָדָם. וְעַל כֵּן אִם יִרְצֶה

מעלת התורה שעל ידה קורין החיים
מחי החיים על ידי כלים כנ"ל:

ג ועל כן עקר הטבילה רק לכלי
מתכות ונגם כלי זכוכית שצריכין
טבילה הוא רק מחמת שדומין לכלי
מתכות, כמבאר בדברי רבותינו ז"ל
(עבודה זרה עה:), כי כלי מתכות הם
בחינת עשירות, כי עקר העשירות
כלול במיני מתכות, שמהם כל
המטבעות והמזון שהוא עקר
העשירות, כי שם במיני מתכות
כלולים כל הגונוין עלאין שהם בחינת
זהב וכסף וכי', שזה עקר בחינת
העשירות ומחמת זה הסטרא אחרא
כרוכה מאד אחר העשירות, מחמת
ששם כל הגונוין עלאין, כמבאר
בהתורה הנ"ל, עין שם. ועל כן כלי
מתכות שהם בחינת עשירות, ששם
עקר התגברות מלכות דסטרא אחרא
שהוא כנגד מלכות דקדשה, שרוצה
להתגבר בתאות העשירות ולהרבות
בכלים כדי לנק מהגונוין הנ"ל
ולהעלים חס ושלום הדעת הנ"ל של
התורה, שעל ידי זה חיות מלכות
דקדשה, כמוכן ומבאר כל זה
בהתורה הנ"ל, על כן כשיוצאין
הכלי מתכות מהעכו"ם, שיניקתם
ממלכות דסטרא אחרא אי אפשר
לאכל בהם, כי אם על ידי טבילה
במקנה, כי על ידי המקנה שהוא

וכי', עין שם. כי הפרנסה והאכילה
דקדשה בחינת מן הוא כפי הדעת
שמקבלין על ידי התורה שהוא עקר
החיות, שעל ידי זה דיקא יש כח
בהאכילה להחיות האדם כנ"ל. וזה
בחינת טבילת כלי אכילה, כי צריכין
לקדש את הכלים של האכילה דיקא,
כי עקר קדשת האכילה כפי קדשת
הכלים שמקבלין על ידי התורה
כנ"ל.

ועל כן קדשת וטהרת הכלים הוא
על ידי טבילה במקנה, כי
המקנה הוא בחינת דעת עליון
ורחמים גדולים הנמשך על ידי
הדעת הנ"ל שנתגלה על ידי התורה,
כמבאר שם בהתורה הנ"ל. ועל כן
דברי תורה אין מקבלין טמאה, כמו
שאמרו רבותינו ז"ל, כי התורה
בעצמה הוא בחינת הדעת, בחינת
מקנה שמטהרת מכל הטמאות. נמצא
שהמקנה הוא בחינת הדעת והחיות
הנ"ל, שמקבלין מחי החיים על ידי
התורה כנ"ל. ועל כן שם צריכין
לטהר את כלי האכילה שקונין
מהעכו"ם, כדי לקבל חיות האכילה
על ידי כלים קדושים שקדשתם על
ידי הדעת של התורה, שהוא בחינת
המקנה כנ"ל, כי העקר לקדש את
הכלים, כי עקר קדשת האכילה
נמשך מקדשת הכלים, שזה עקר

כֵּן הִזְהִיר אוֹתוֹ עַל בְּדִיקַת הַסְּפִין בְּלִשׁוֹן 'שָׂא נָא כְּלִיד', כִּי עֶקֶר הוּא לְתַקֵּן הַכִּלִּים, שְׁעַל יְדֵי זֶה עֶקֶר קִדְשַׁת הַמַּאֲכָלִים, שְׂמַחַמַת זֶה אֲסוּרִים לָנוּ גְבוּלוֹת וּטְרָפוֹת וּשְׂאָר מַאֲכָלִים הָאֲסוּרִים כִּנ"ל.

וְזֶה בַּחֲנִינַת מַה שֶּׁהִשְׁתַּמְשׂוּ בַּכִּלִּים שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּסַעֲדָתוֹ שֶׁל אַחֲשֵׁרוֹשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֶסְתֵּר א, ז) : "וְכִלִּים מְכִלִּים שׁוֹנִים", כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (אֶסְתֵּר רַבָּה ב, יא). כִּי מַלְכוּת הַרְשָׁעָה הוּא בַּחֲנִינַת מַלְכוּת הַמֶּן עֲמֵלֵק, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, וּמַלְכוּת הַמֶּן הִיָּה כָּל כַּחוֹ מַמְלְכוּת אַחֲשֵׁרוֹשׁ. וְעַל כֵּן רָצוּ לְהִתְגַּבֵּר עַל יְדֵי פֶגֶם הָאֲכִילָה וְהַחֲטִיאוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּסַעֲדָתָם כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, וְעַל כֵּן הִשְׁתַּמְשׂוּ אִזְּ בַּכִּלִּי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי רָצוּ לִפְגֹּם בְּהַעֲשִׂירוֹת דְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת כְּלֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁעַל יָדָם עֶקֶר הַמְּשַׁכַּת כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת לְכָל הָעוֹלָם עַל יְדֵי כִלִּים קְדוּשִׁים כָּאֵלוֹ, אֲבָל אֲסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם לְהִדְיוּט שְׁלֵא יִהְיֶה בַּחֲנִינַת רַבּוּי אוֹר חֵס וְשְׁלוֹם, רַק לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם בַּקִּדְשׁ, בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְאִזְ נִמְשָׁךְ הַשְּׁפַע וְהַפְּרִנְסָה עַל יָדָם לְכָל הָעוֹלָם. וְאַחֲשֵׁרוֹשׁ וְהַמֶּן שֶׁהֵם מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שְׂמַתְגַּבְּרִים כִּנְגַד מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה

הַדַּעַת הַנ"ל, יִטְהַרֵם וְיִוצִיאֵם מִפְּגָם הַעֲשִׂירוֹת, שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת מַלְכוּת דְּסִטְרָא אַחְרָא, שֶׁהוּא הַפֶּךְ הַתּוֹרָה, כִּי נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם קִדְשַׁת הַדַּעַת שֶׁל הַתּוֹרָה עַל יְדֵי הַמִּקְוָה שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת דַּעַת הַתּוֹרָה כִּנ"ל. וְאִזְ יִכּוֹלִין לֵאכֹל בָּהֶם מַאֲכָל יִשְׂרָאֵל, כִּי אִזְ דִּיקָא אַחַר הַטְּבִילָה יִכּוֹלִין לֵאכֹל בָּהֶם בַּקִּדְשָׁה, דְּהֵינּוּ לְהַמְשִׁיךְ עַל יְדֵי הַמַּאֲכָלִים הַחַיּוֹת מִחַי הַחַיִּים כְּרֵאוּי, שְׂזָה אִי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל יְדֵי קִדְשַׁת הַכִּלִּים דִּיקָא כִּנ"ל, שְׁנִמְשָׁךְ עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת הַמִּקְוָה כִּנ"ל :

ד וְזֶה שֶׁאָמַר יִצְחָק לַעֲשׂוֹ (בְּרֵאשִׁית כז, א) : "שָׂא נָא כְּלִיד וְכוּ' וְעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים כְּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי". כִּי יִצְחָק הִזְהִיר אוֹתוֹ שִׁירָאָה תַּחֲלָה לְתַקֵּן בַּחֲנִינַת הַכִּלִּים בַּקִּדְשָׁה וְאִזְ וְעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים כְּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי - מ'פִּקּוּדֵין דַּעֲשֵׂה' (תַּקּוּנֵי זֵהַר תַּקּוּן כ"א דף נ"א), דְּהֵינּוּ מַאֲכָלִים קְדוּשִׁים עַל פִּי הַתּוֹרָה, שְׂזָה אִי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל יְדֵי תַקּוּן הַכִּלִּים כִּנ"ל, בַּחֲנִינַת 'שָׂא נָא כְּלִיד' כִּנ"ל. וְכֵן דָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה סה, ג) : 'שָׂא נָא כְּלִיד' - בְּדַק סִכְיִנָּה וּשְׁחַט יָפָה שְׁלֵא תֵאֲכִילֵנִי גְבוּלָה. וְעַל כֵּן קָרָא בְּדִיקַת הַסְּכִין, לְהַצִּיל מִגְּבוּלוֹת, בְּשֵׁם 'כִּלִּים', כִּי עֶקֶר אֲסוּר גְּבוּלוֹת וּטְרָפוֹת וּמַאֲכָלִים טְמֵאִים הוּא מַחֲמַת שֶׁהֵם בַּבַּחֲנִינַת פֶּגֶם הַכִּלִּים כִּנ"ל. וְעַל

יעקב, אדרבא, יעקב התגבר כנגדו והוציא ממנו כל העשירות וכל הקדשות שבלע בבחינת (איוב כ טו) "חיל בלע ויקאנו", כי הפך ההסתרה שבתוך הסתרה לדעת עליון מאד, ונעשה מבחינת חיל בלע' וכו' בחינת תורה, שהיא בחינת 'אשת חיל', כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, שזהו בחינת רחל ולאה שהוציאם מבית לכן דיקא, שהם בחינת 'אשת חיל', בחינת התורה שהוציא מתקף ההסתרה שבתוך הסתרה שניקתה מרבוני אור, שזהו בחינת לכן, ואז כשהתגבר כנגד לכן שהוא שרש הקלפה, על פן ממילא יש לו כח להכניע ולבטל מלכות עשו וכו' שיונק ממנו. על פן שלח לעשו: 'עם לכן גרתי ותני"ג מצוות שמרתי', שזכיתי להפך ההסתרה לדעת התורה, להמשיך החיות מלבן העליון בהדרגה ובמדה על ידי תני"ג מצוות התורה שהם כולל התורה, ועל ידי זכייתי לעשירות דקדשה בחינת 'ויהי לי שור וחמור' וכו', כי הוציא העשירות מהסטרוא אחרא אל הקדשה, על ידי שהמשיך החיות מלבן העליון לתוך כלים קדושים, על ידי התורה שכלולה מתני"ג מצוות, בבחינת 'עם לכן גרתי ותני"ג מצוות שמרתי' כנ"ל.

ועקר התגברותם לפגם העשירות דקדשה חס ושלום כנ"ל, על פן התגברו להשתמש בסעדתם בכלי בית המקדש, כי עקר הפגם על ידי פגם הכלים, שעל ידם עקר המשכת החיות מחי החיים כנ"ל:

ה וזה ששלח יעקב לעשו (בראשית לב. ה. ורש"י שם): "עם לכן גרתי" ותני"ג מצוות שמרתי וכו' ויהי לי שור וחמור" וכו'. כי עשו הוא מלכות הרשעה, כי ממנו יצא המן עמלק, שהם עקר מלכות הרשעה ועקר כח מלכות הרשעה יונק מבחינת לכן שהוא בחינת לכן העליון, הינו האור העליון כשאין כלים קדושים להמשיך האור והחיות בהדרגה במדה כראוי, משם עקר יניקת קלפת לכן ומשם יניקת מלכות הרשעה, בחינת עשו, המן עמלק.

ועל פן לא הלה יעקב לבית לכן עד שעסק תחלה בתורה הרבה בבית שם ועבר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי על ידי התורה שלמד תחלה הרבה, על ידי זה היה לו כח להמשיך האור הגבה והעליון מאד מאד בחינת לכן העליון, להמשיכו בהדרגה ובמדה על ידי רבוי התורה שלמד בקדשה גדולה תחלה. ואז לא די שלא היה כח בלבן שיונק מרבוני אור להתגבר כנגד

דקדושה, שְׁעַל יְדֵי זֶה נִכְנַע מַלְכוּת
הַרְשָׁעָה בְּבַחֲיִנַת (קהלת ב, כו)
"וְלַחוּטָא נָתַן עֲנִין לְאַסְף וּלְכְנוּס
לְתַת לְטוֹב לְפָנֵי הָאֱלֹהִים" וְכו',
כְּמַבְאֵר כֹּל זֶה בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְ, עֵין
שָׁם:

וְעַל כֵּן שָׁלַח לוֹ כָּל זֹאת, לְהוֹדִיעוֹ
שֵׁישׁ לוֹ כֹּחַ כְּנֻגְדוֹ, מַחֲמַת
שְׁכָבָר הַכְּנִיעַ שְׂרַשׁ יְנִיקְתוֹ, עַל יְדֵי
שְׁהַמְשִׁיךְ הַחַיּוֹת הָעֲלִיּוֹן עַל יְדֵי
הַתַּיִ"ג מְצוּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה בְּהַדְרָגָה
וּבְמַדָּה, שְׁעַל יְדֵי זֶה זָכָה לְעֲשִׂירוֹת



כי אשא אל שמים ידי

(נשיאת כפיים א. חורף תקסו)

אֶבְרַכְכֶּם, כִּי מִמִּילָא תִּחְוַל הַבְּרָכָה
עֲלֵיהֶם עַל-יְדֵי שִׁיְהִיו כְּלִים רְאוּיִים
לְקַבַּל כֹּחַ...
עַל-יְדֵי בְּרַכַּת כְּהֲנִים שְׁמִכְנִיעִין
הַמְדַמָּה שְׁבֻלָב שֶׁהוּא
בְּחִינַת עֲצָבוֹת רוּחַ, עַל-יְדֵי זֶה
נִחְלָלִין הָאֲבָרִים וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת: נִשְׂא
לְכַבְּנוֹ אֶל כְּפִים אֶל אֶל בְּשָׁמַיִם,
בְּחִינַת: כִּי אֶשָּׂא אֶל שָׁמַיִם יְדֵי. וְזֶה
בְּחִינַת נְשִׂיאת כְּפִים (עֵין בְּמֵאֵר הַמַּתְחִיל
וּבְיוֹם הַבְּכּוֹרִים בְּסִימָן נו):

עֶקֶר בְּרַכַּת כְּהֲנִים לְתַקֵּן הַפְּלִי שֶׁל
יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי בְּחִינַת תַּקּוּן
הַבְּרִית, כְּדֵי שִׁיְהִיו רְאוּיִים לְקַבַּל
בְּרָכוֹת. וְזֶה שְׁכָתוּב (שם, כז): "וְשָׂמוּ
אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". כִּי הַשֵּׁם
הוּא הַנֶּפֶשׁ וְהוּא הַפְּלִי שֶׁל הַחַיּוֹת,
כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבִּינוּ (בְּסִימָן נו).
וְהַכְּהֲנִים עַל-יְדֵי בְּרַכְתָּם הֵם
מְשַׁלְּמִין הַפְּלִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא
הַשֵּׁם וְהַנֶּפֶשׁ, בְּחִינַת 'וְשָׂמוּ אֶת שְׁמֵי'
וְכו' כַּנִּלְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה (שם): "וְאָנִי



השלום תלוי בדעת

(ציצית א. אחר שבועות תקסו)

בָּדִים" (עֵין שַׁבַּת נה.). וְעַל-כֵּן סָתַם
בְּגָדִים הָאֲמוּרִים בְּתוֹרָה הֵם צָמֵר
וּפְשָׁתִים (מִנְחוֹת ט:), כִּי עֶקֶר בְּנִין
וְתַקּוּן הַבְּגָדִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת מַלְכוּת
הֵם מְצָמֵר וּפְשָׁתִים דּוֹקָא, שֶׁהֵם
חֲסָדִים וּגְבוּרוֹת כַּנִּלְ. וְזֶה בְּחִינַת
אֲסוּר שְׁעֻטָּנוּ צָמֵר וּפְשָׁתִים יַחְדָּיו, כִּי

הַבְּגָדִים הֵם בְּחִינַת מַלְכוּת, וְעֶקֶר
בְּנִינָה וְתַקּוּנָה עַל-יְדֵי חֲסֵד
וְדִין, וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית שֶׁל צָמֵר
וּפְשָׁתִים, כִּי צָמֵר הוּא בְּחִינַת חֲסֵד,
בְּחִינַת לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית שְׁמַלְבִּין
עֲזוּנוֹת, וּפְשָׁתִים הוּא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת,
כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יַחְזַקְאֵל ט): "וְגַבְרִיאֵל לְבַשׁ

עקר התקון הוא כְּשֵׁישׁ הַכְרָעָה וְשָׁלוֹם, דְּהֵינּוּ כְּשֵׁישׁ כַּח לְהִמָּתִיק הַגְּבוּרוֹת וְלְהַפְּכֵן לַחֲסָדִים בְּבַחֲנֵינָת דָּם נֶעֱכָר וְכוּ'. וְאִזִּי נַעֲשֶׂה מֵהֶם בַּחֲנֵינָת דַּעַת, וְזוֹה שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ (בְּסִימָן

נז) שֶׁהַשְּׁלוֹם תְּלוּי בְּדַעַת, כִּי הַדַּעַת הוּא בַּחֲנֵינָת הַתְּחַבְּרוּת שְׁנֵי הַפְּכִים שֶׁהֵם חֶסֶד וּגְבוּרָה], שֶׁעַל־יְדוֹ עֵקֶר בְּנִין וְתַקּוּן הַבְּגָדִים, שֶׁהֵם בַּחֲנֵינָת מַלְכוּת כַּנ"ל.



עמלק כרוך אחר שבט דן (ר"י פרשיות א. אדר תקס"ו)

חֲדָשִׁים הֵם כְּנֶגֶד אַרְבָּעָה דְּגָלִים שֶׁנִּחְלְקוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל. נִמְצָא, שֶׁעֵקֶר הַתְּחַבְּרוּתָם בְּתַקּוּפַת טַבַּת כַּנ"ל. וְזוֹה בַּחֲנֵינָת (אֶסְתֵּר ב', טז) : "וְתִלְקַח אֶסְתֵּר אֶל הַמֶּלֶךְ בַּחֲדָשׁ הָעֲשִׁירִי הוּא חֲדָשׁ טַבַּת", כִּי אֶסְתֵּר הִיא בַּחֲנֵינָת מַלְכוּת דְּקְדוּשָׁה, [כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּינוּ ז"ל (לִיקוּטֵי מוה"ר"ן סִימָן ט)]. וְעֵקֶר הַתְּחַבְּרוּתָם בַּחֲדָשׁ הָאֲחֵרוֹן וְהַסּוֹף שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה שֶׁהוּא חֲדָשׁ אָדָר, וְעַל כֵּן אִזִּי הַתְּגַבֵּר הָמֵן, שֶׁהוּא מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, מַלְכוּת עֲמָלֶק.

מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, שֶׁהִיא פְּגָם הַבְּרִית, שֶׁהִיא מַלְכוּת עֲמָלֶק, שֶׁהִיא זְהֵמַת הַנְּחֹשׁ, הִיא כְּנֶגֶד מַלְכוּת דְּקְדוּשָׁה וְכַרְוּף תָּמִיד אַחַר מַלְכוּת דְּקְדוּשָׁה לְנֶקֶד מִשָּׁם. וְעֵקֶר יְנִיקָתָם מִבַּחֲנֵינָת רַגְלֵינָת בְּבַחֲנֵינָת "רַגְלִיָּה" וְכוּ' (מְשִׁילֵי ה', ה), כִּי פְּגָם הַבְּרִית הוּא סִטְרָא דְּמוֹתָא, וְעַל כֵּן עֲמָלֶק כְּרוּף תָּמִיד אַחַר שְׁבֻט דָּן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כה, יח) : "וַיִּזְנֶב בָּךְ כָּל הַנְּחֹשְׁלִים" כַּנ"ל, שֶׁהֵם הַפּוֹגְמִים בְּבְרִית, וְכְמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ מִזֶּה בַּמֶּאֱמָר 'וּבְיוֹם הַבְּכוּרִים' (סִימָן נז). כִּי שְׁבֻט דָּן הוּא דָּגֵל רַבִּיעִי הָאֲחֵרוֹן שֶׁבְּכָל הַדְּגָלִים, כִּי הוּא "מְאֹסָף לְכָל הַמַּחְנוֹת" (בְּמִדְבָר י', כה), וְהוּא בַּחֲנֵינָת רַגְלֵינָת, וְעַל כֵּן כְּרוּף שָׁם אַחֲרָיו מַלְכוּת עֲמָלֶק. וְעַל כֵּן גַּם בְּבַחֲנֵינָת הַשָּׁנָה עֵקֶר הַתְּחַבְּרוּתָם בְּתַקּוּפַת הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁהִיא תַקּוּפַת טַבַּת, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים הָאֲחֵרוֹנִים מִן הַשָּׁנָה טַבַּת, שְׁבֻט, אָדָר, כִּי אַרְבַּע תַּקּוּפוֹת הַשָּׁנָה שֶׁל שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה

ב וְזוֹה שֶׁשְּׂמַעְנוּ מִרַבֵּנוּ ז"ל [חיי מוה"ר"ן סִימָן תַּקְס"ב], שֶׁזְּמַן נְתִינָת הַצְּדָקָה שֶׁל אֲרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא בַּחֲדָשׁ אָדָר, כִּי אִזִּי הוּא זְמַן נְתִינָת הַצְּדָקָה כְּדִי לְהַכְנִיעַ בַּחֲנֵינָת הָמֵן עֲמָלֶק, שֶׁהוּא כְּרוּף אַחַר רַגְלֵי הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָת אָדָר, שֶׁהוּא סוֹף הַשָּׁנָה כַּנ"ל. וְכֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שְׁקָלִים א, א) : 'בְּאַחַד בְּאָדָר מִשְּׂמִיעִין עַל הַשְּׁקָלִים'

אֲלֵפִים כִּכּוּר כֶּסֶף אֲשֶׁקֶל, עַל גִּנְזֵי
הַמֶּלֶךְ, כְּדֵי לִבְטֹל כַּח הַשְּׁקָלִים,
כְּמוֹבָא, מֵאַחַר שֶׁיָּדַע שֶׁעָקַר הַכְּנַעֲנִי,
שֶׁהוּא אָבִי אֲבוֹת הַטְּמֵאָה, פָּגַם
הַבְּרִית, הוּא הַצְּדָקָה כִּנּוּי, עַל כֵּן
רָצָה לִבְטֹל הַצְּדָקָה עַל יְדֵי הַשְּׁפָעֶתוֹ
לְמִקּוּמוֹת אַחֲרָיִם, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ
הִפְר עֲצוֹתוֹ וְקִלְקַל מַחֲשַׁבְתּוֹ, אֲדַרְבָּא,
נִתַּן כַּח בְּצֻדָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְהַכְנִיעַ
אוֹתוֹ וְלִבְטֹל כַּח שֶׁל 'עֲשֵׂרֶת אֲלֵפִים
כִּכּוּר כֶּסֶף', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
(מגילה יג:): 'כִּכּוּר הַקְּדִימוֹ שֶׁקְּלִיָּהֶם
לְשֶׁקֶלֶיךָ. וְכֹל זֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַכַּח
שֶׁל מְרַדְכֵי, שֶׁהוּא כִּנְגַד הַמֶּן
שֶׁבִקְלָפָה וּמְרַדְכֵי כִּנְגַדוֹ מִמֶּשׁ
בְּקְדוּשָׁה, כִּי מְרַדְכֵי הוּא זֶקֶן
שֶׁבְּקְדוּשָׁה בְּחִינַת (דְּנִיאל ז, יג): "עֲתִיק
יִזְמִין" [כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּינוּ ז"ל
בְּמִקּוּם אַחֵר (לִיקוּטֵי מוהר"ן סִימָן ט), וַיֵּשׁ
לוֹ כַּח לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר קִלְפַת הַמֶּן
עִמְלֵק הַנּוֹל, וְלִזְכוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל
לְתַקוּן הַבְּרִית, אֲמַן:

כִּנּוּי, וּבִפְרָט צְדָקָה דְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
שֶׁעַל יְדֵהּ נִכְלָלִין בְּיוֹתֵר בְּמַלְכוּת
דְּקְדוּשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׁמִירַת
הַבְּרִית, כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא בְּחִינַת
'אִשָּׁה יְרֵאת ה'' וְנִחְלָקֶת לְשָׁנִים עֶשֶׂר
גְּבוּלִין נֶגְדַ שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטֵי יִה, שֶׁהֵן
בְּחִינַת שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשִׁים כִּנּוּי
שְׁמַלְכוּת דְּקְדוּשָׁה עוֹמֶדֶת עֲלֶיהֶן
כִּנּוּי, וּכְשֶׁנוֹתֵן צְדָקָה שֶׁל אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל הוּא נִכְלָל בְּאִוִּירָא דְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ (סִימָן מו),
וְזוֹכָה עַל יְדֵי זֶה לְשְׁמִירַת הַבְּרִית,
שֶׁהוּא מַלְכוּת דְּקְדוּשָׁה כִּנּוּי. וְעַל כֵּן
הַזְמַן לְזֶה בְּסוּף שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשִׁי
הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא אֲדָר כִּנּוּי:

ג וְזֶה בְּחִינַת מִצּוֹת "מִתְנוֹת
לְאֲבוֹנוּיִם" בְּפּוּרִים, כִּי עַל יְדֵי
הַצְּדָקָה מְכַנְּיעִין קִלְפַת הַמֶּן כִּנּוּי,
שֶׁהוּא בְּחִינַת פָּגַם הַבְּרִית כִּנּוּי, וְעַל
כֵּן רָצָה הַמֶּן לִבְטֹל צְדָקוֹת יִשְׂרָאֵל,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֶסְתֵר ג, ט): "וְעֲשֵׂרֶת



הַדִּבּוּר הוּא בְּחִינַת הַיָּדִים (בְּשׂר שְׁנַתְעֵלֶם מוהר"ן ב, ח. תַּקְסוּ)

הוּא בְּחִינַת יָדִים וְשֵׁם מִקּוּם הַדִּבּוּר
בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת ט, לה) "כִּפְאֶשֶׁר דְּבַר ה'
כִּיד" הַנֶּאֱמָר בְּמִשָּׁה וּשְׂאֵר נְבִיאִים,
כְּמוֹ שֶׁפָּרֵשׁ רַבֵּינוּ גֵּרֵי יָאִיר (בְּסִימָן

הַבְּהֵמָה הוֹלֵכֶת עַל אַרְבַּע, עַל
יְדֵיהָ וְרַגְלֶיהָ, כִּי אֵין
לְהַבְּהֵמָה יָדִים כָּלָל, מִחֲמַת שֶׁאֵין
לָהּ בְּחִינַת הַדִּבּוּר כָּלָל, כִּי הַדִּבּוּר

נו), כי חמשת מוצאות הפה הם בחינת חמש אצבעות שביד כמוכא (לקוטי מוה"ר"ן סימן מה). ובבהמה ירדו הידים והדבור לגמרי עד שאין לה שום דעת ושום דבור והולכת על ארבע.



כשהסטרא אחרא נאחזת בקדושה גבוה אינה יכולה לפגמה (חלב ודם א, ג, תוספ)

ומתן, דהינו שמתן לעשות ממנו קביעות סחורה, למכרו ולקח בעדו מעות, כי כשמקבל מעות בעד החלב נמצא שהוא מוציא החיות שבתוכו, דהינו המעות שמקבל בעדו שהוא חיותו שמלבש בו, כי המעות שמקבלין בעד כל הדברים שמוכרין, זה הוא בחינת החיות שמוציאין, שמקבלין החיות מן אותו הדבר. כי המעות ששנה אותו הדבר זה בחינת חיותו המלבש בו, כי המעות הוא שרש החיות, כמו שכתב רבינו נרו יאיר (בסימן סח) 'שכל הנפשות שרשם בעשירות'. נמצא כשמוציא המעות מן החלב, דהינו שמקבל בעדו מעות, אזי הוא מוציא שרש חיותו משם שהוא המעות כנ"ל, אשר זה השרש של עצם החיות לא נפגם כלל, כי לגדל קדשתו אין יכולים לאחז בו כנ"ל. ועל כן מתן החלב במשא ומתן, כי אין להם אחיזה במעות שלו, דהינו בשרש חיותו כנ"ל:

זה כלל, כי במקום שיש קדשה וחיות יותר, שם הוא אחיזת הסטרא אחרא ביותר. אבל אף על פי כן הוא מתן במשא ומתן, כי עצם החיות שבתוכו לא נפגם ואין שם אחיזה להם, כי במקום שהסטרא אחרא נאחזת בקדשה גבה, אף שהיא מתגברת שם בתקף גדול לכסות ולהסתיר הקדשה מאד וכל מה שהקדשה גבה, אינה יכולה להתאחז ולפגם את עצם חיות דקדשה, כי לגדל קדשתו אינה יכולה לפגמה ולקלקלה כדמשמע מדברי רבינו נרו יאיר על פסוק: 'ואנכי הסתר אסתיר', עיין שם במאמר 'ובימים הבכורים' (בסימן נו).

ועל כן החלב מחמת שהוא בחינת אחיזת הסטרא אחרא במקום גבה בבחינת המח כנ"ל, על כן אף שהיא נאחזת שם מאד, אף על פי כן עצם החיות דקדשה המלבש אינו נפגם. ועל כן הוא מתן במשא



שרי אלפים

(תערוכות א, ו. תקסז)

זה הוא בחינת מדרגות המלכות, כמובא בדברי רבינו (בסימן נו). נמצא, שבחינת אלף הוא מדרגה העליונה מכלם. ועל כן אמרו: 'אפילו באלף לא בטיל', כי אין להם שום בטול.

דקדקו רבותינו ז"ל ואמרו בדברים שאין מתבטלין אפילו באלף לא בטיל, כי אלף הוא בחינת מדרגה העליונה שבבחינת מלכות הנ"ל, כי יש שרי אלפים ושרי מאות וכו', שכל



עבר ושנה הותרה לו

(מאכלי עכ"ם א, ת. תקסז)

כמובא במאמר 'וביום הבכורים' (סימן נו). ועל כן אז נעשה מומר שהוא שנה לעכו"ם, כי נופל בבחינת הסתרה בתוך הסתרה, שהוא בחינת רע לגמרי, שזה בחינת שבעין עממין. ועל כן דין המומר שנה לעכו"ם, שצריך חותם בתוך חותם כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל (יומא פו): 'עבר ושנה, התרה לו'. כי אז נופל בהסתרה שהוא בבחינת התר.

כששולחין על ידי ישראל מומר וחשוד, צריך גם כן שתי החותמות חותם בתוך חותם, כי המומר, הינו המועד ומחזק לך. ועקר החזקה הוא בשלש פעמים, כי כשעובר עברה שלש פעמים נעשה מומר לאותו דבר, כי הוא בחינת הסתרה בתוך הסתרה, כי עבר ושנה והתרה לו הוא בחינת הסתרה אחת. וכשעובר יותר חס ושלום, אזי הוא בחינת הסתרה בתוך הסתרה,



אריכות ימים הוא בחינת השגת החכמה

(כיבוד אב ואם א. תקסז)

שנותן להם כבוד שעל ידי זה נתגדל נפשם, ועל ידי זה ממילא מאיר לבושו שנמשך לו מהם ואזי זוכה להשיג ולקבל חכמה על ידי הלבוש, והיא בחינת אריכות ימים כנ"ל:

"כבוד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך" (שמות כ), כי אריכות ימים הוא בחינת השגת החכמה, כמבאר בדברי רבינו כמה פעמים כמו שכתוב (קהלת ז): "החכמה תחיה", דהינו על ידי



מחנה דן מאסף לכל המחנות (אבידה ומציאה א, ג, תקסח)

המחשבות והרצונות והנפשות לתוך דבורי התפלה, לקבץ פזור הנפש שזה בחינת המחשבות המתפזרים בשעת התפלה אל החוץ, וצריך לקבץ הנפש מן הפזור שלא יהיה לו שום מחשבת חוץ רק לקשר המחשבה אל הדבור בקשר אמיץ וחזק, ואזי מאסף לכל המחנות. וזה בחינת השבת אבדה, ועל כן בני דן שהיו מאספים לכל המחנות היו מחזירין כל האבדות, כמו שפרש רש"י שבשביל זה היו נקראים מאסף וכו' כנ"ל. ועל כן עמלק שהוא כנגד מלכות דקדשה ורודף תמיד אחר תפלת ישראל ועל כן היו רודפים אחר בני דן, כמו שכתב רבנו גרו יאיר שם.

דגל מחנה דן היה מאסף לכל המחנות, ופרש רש"י שהיו מחזירין כל האבדות של ישראל, כי מחנה דן הוא בחינת מלכות שהיא בחינת תפלה כמובא בדברי רבנו גרו יאיר במאמר וביום הבכורים (סימן נו), עין שם היטב שמחנה דן הוא בחינת דינא דמלכותא, עין שם. ועל כן הוא בחינת תפלה בבחינת "דנני אלהים וגם שמע בקלי". וזה בחינת מאסף לכל המחנות שהיו מאספים כל המחנות דקדשה, הינו בחינת תפלה בכונה שעל ידי זה מאספים ומקבצים כל המחנות לתוך הקדשה בבחינת החזרת הנפשות לאמם ושרשם, דהינו אל הכבוד, כי זה עקר תפלה בכונה, דהינו לקשר ולאסף כל



הצדיק משבר תאות ממון משבר הניצוצות ועושה מהם תורה (שבועות א, ה. קיז תקסח)

זה נעשה התורה. וזהו בעצמו מה שכתב רבינו ז"ל במאמר "אשרי העם" (סימן יא), שעל ידי שבירת תאות ממון יכולין לקח נפשות ולעשות מזה תורה, הינו כי גם מזה בעצמו נעשה תורה, הינו משבירת תאות ממון, כי כל הנפשות והניצוצות הם בתוך הממון וכשהצדיק משבר תאות ממון

"אמרות ה' אמרות טהרות כסף צרוף וכו' מזקק שבעתים" (תהלים יב, ז), הינו שאמרות ה' וכו', דהינו תורה, זוכין על ידי בחינת 'כסף צרוף' וכו', דהינו שעל ידי שמצרפין ומזקקין הפסוף והזהב, דהינו שמשרפין תאות עשירות ומוציאין משם כל הנפשות והניצוצות, על ידי

וזקוק הכסף שמוציא משם ועושה, על ידי זה נעשה תורה כנ"ל. וזהו 'מזקק שבעתים', הינו שבע פעמים שבע בבחינת שבע שבועות של ימי הספירה שבהם מלקטים ומקבצים הנפשות ומביאים אותם תחת הספירה והמנין, ועקר לקיטתם הוא מתוך הכסף כנ"ל. נמצא שבמ"ט ימי הספירה נודכך ונצטרף הכסף. וזהו בבחינת 'כסף צרוף מזקק שבעתים' כנ"ל, ואז נעשה מזה תורה שמקבלין ביום החמשים, שהוא שבועות.

וזהו בבחינת (זכריה יג, ט) "ובחנתים כבחן את הזהב וצרפתים כצוף את הכסף", שעקר הבחינה והצרוף של נפשות ישראל הוא בבחינת צרוף כסף וזהב, כי שם מלכשים כל הנפשות כנ"ל. וזהו בבחינת (תהלים קיט, עב) "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף" 'מאלפי זהב וכסף' דיקא, שעל ידי שבירת תאות כסף וזהב, על ידי זה נעשה תורה שמוציאין הנפשות משם ועושים מהם תורה כנ"ל:

הוא מוציא הניצוצות משם ועושה מהם תורה נכמו שמבאר כל זה במאמר "וביום הכפורים", להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות, עין שם בסמין נר].

וזה שאמר החכם (חובת הלבבות): 'הצילני מפזור הנפש', דהינו שלא יהיה לו נכסין מפזרין, כי עקר הפזור הנפש הוא בתוך הממון כנ"ל. ועל כן לקיחת ולקיטת הנפשות הנאמר במאמר הזה "אשרי העם" הנ"ל בבחינת 'אריתי מורי עם בשמי', עקר לקיטתם הוא מתוך תאות העשירות ששם נפילת כל הנפשות חס ושלום, ועל כן צריך החכם לשבר תאות ממון כדי לקח נפשות, כי משם הוא מוציאם מתוך הממון כנ"ל. נמצא, שהממון בעצמו נעשה תורה, דהינו על ידי שמשבר תאות ממון ומזכך ומצרף הניצוצות הקדושים שהיו שם ומלקטים, על ידי זה נעשה תורה כנ"ל. וזה בבחינת 'כסף צרוף' שאמרות ה' וכו' נעשה על ידי בבחינת 'כסף צרוף', על ידי צרוף



מקוה חסד עליון (פריה ורביה א, ז. קיץ תקסח)

כשפוגם ואין מלביש עצתו, המוח, בבחינת אמונה, רק שהוא בבחינת טפי שממשיכם למטה לחוץ חס ושלום,

על ידי זה הם מלבישין אותם חס ושלום, ונעשה עצתו בכחינת עצת נשים:

ח) ותקונו על ידי בחינת מים טהורים, בחינת (יחזקאל לו, כה) "וזרקתי עליכם מים טהורים" וכו', שהיא בחינת מקנה עליונה, חסד עליון ודעת גדול, שעל ידי זה נמשך שפע רב לתקן פגם זה, כי עקר תקון עוון זה, על ידי דעת עליון, כי עד שם פגם. וכן איתא במאמר "וביום הבכורים" (סימן נו), שמים טהורים הנאמרים בפסוק "וזרקתי" הנ"ל, הם בחינת מקנה עליונה של דעת גדול וחסד עליון, בחינת מקנה של שבועות, שהוא קבלת התורה, והיא בבחינת מן ובחינת מצה, שהיא עגה שהוציאו ממצרים וכו', שהיא בחינת מחלקת לשם שמים וכו', עין שם. נמצא, שבחינת מקנה עליונה נעשית על ידי מחלקת שבקדשה דיקא שהוא בחינת מצה כנ"ל, ומקנה היא מתקנת ענין זה, כי עקר הטבילה לבעלי קרין ביותר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות כב:): 'עזרא תקן טבילה לבעלי קרין דיקא. נמצא, שמקנה היא תקון ענין זה.

וזהו בחינת "מים טהורים" הנאמרים כאן בהתורה "חדי רבי שמעון" (סימן סא), שהם בחינת מי מריבה שנעשין ממחלקת, הינו בחינת מקנה עליונה שנעשית מבחינת מחלקת שבקדשה כנ"ל, והיא בחינת מקנה של קבלת התורה, כי עקרה על ידי שלמות התורה שנשלם תורה שבכתב על ידי תורה שבעל פה, על ידי המחלקת, כמו שמבאר שם. כי ענין זה נתתקן על ידי מחלקת שבקדשה דיקא, שהוא בחינת תקון הבכירת דאפריש בין מין עלאין לתתאין^ה, בחינת מחלקת שמאי והלל, כמובא בזהר הקדוש

(בראשית יז:).

ועל ידי תקון זאת המחלקת שבקדשה, על ידי זה נתתקן ונמתק מחלקת דסטרא אחרא, שהוא בחינת התגברות מין מסאבין על מין דכין, בחינת פגם עץ הדעת טוב ורע, שהוא בחינת פגם עוון זה, שנתערב טוב ורע, ומתגבר חס ושלום מחלקת דסטרא אחרא, שבזה פגם אדם הראשון בעץ הדעת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין לח:): 'אדם הראשון משוך בערלתו היה'.



ימים בחינת מידות (גילוח ב, א. סוף קי"ז תקע"א)

הַיָּמִים הֵם בְּחִינַת צְמֻצוּמִים וּמְדוּת כְּמוֹבָא (בְּסִימָן נו). וְעַל כֵּן צָרִיךְ הַאָדָם כָּל מָה שֶׁמִּזְקֵין יוֹם מִיְמֵי חַיָּיו לְהוֹסִיף בְּכָל יוֹם קִדְשָׁה וְדַעַת בְּיִתְרוֹ כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה לְהִמָּשִׁיךְ וּלְהֵאִיר בְּזוֹהַ הַיּוֹם אוֹר הַדַּעַת.



כִּי אִשָּׂא אֶל שָׁמַיִם יָדֵי (נטילת ידים שחרית ב, א. אדר תקע"ד)

הַתְּגַבְּרוּתָם, עֵקֶר הַכְּנַעַתָּם הוּא רַק עַל-יְדֵי הַיָּדִים דִּקְדָּשָׁה כְּשׂוֹכֵינן לְהָרִים אוֹתָם אֶל הַדַּעַת.

זוֹהַ בְּחִינַת "וְהָיָה כִּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדָיו וַיִּגְבֵּר יִשְׂרָאֵל, וְכִאֲשֶׁר יִנִּיחַ יָדָיו" וְכו' (שמות י"ז), הַנֶּאֱמָר בְּמִלְחַמַת עֲמֶלֶק. כִּי עֲמֶלֶק הוּא כְּלָלִיּוֹת כָּל הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְהַסְטָרָא אַחֲרָא בְּחִינַת "רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמֶלֶק" (במדבר כ"ד, ט). וְעֲמֶלֶק הָיָה כּוֹפֵר בְּעֵקֶר וְתֵלָה הַכֹּל בְּטַבַּע חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וְהָיָה מְחַשְׁבִּין הַשְּׁעוֹת בְּאַצְטְרוֹלִיגָאָה שְׁלֵהֶם, כְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּפִרוּשׁ רַש"י וְכְמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבִּינוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַכְּנַעַתוֹ עַל-יְדֵי הֶרְמַת הַיָּדִים שְׁמֵרִימִין הַיָּדִים כ"ח פְּרָקִין שְׁבִידִים - אֶל הָרֵאשׁ, בְּבְחִינַת "שְׂאוּ יְדֵיכֶם קִדְשׁ", הֵינּוּ שְׁמַגְבִּיהִין הַיָּדִים כ"ח פְּרָקִין - אֶל הַדַּעַת, לִידַע שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי ה' יִתְבַּרֵּךְ בְּרָא הַכֹּל עַל-יְדֵי כ"ח אֲתוֹנוֹן שְׁבַמְעֵשָׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁהֵם הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים דְּעֲלָמָא בְּחִינַת חֲכַמַת הַטַּבַּע, שְׁמֵשׁ

סְטָרָא דְּמִסְאָבָא שְׂרִיא עַל בַּר נִשְׂי בְּשַׁעַת שְׁנָה, עַל-כֵּן תַּכְּף כְּשֶׁמְתַעֲוֵר מִשְׁנָתוֹ צָרִיךְ לְטַל יְדָיו בְּמִים, כִּי עֵקֶר סְטָרָא דְּמִסְאָבָא שְׂרִיא עַל יְדָיו דְּבַר נֶשׁ, כְּמוֹ שְׁכַתוּב בְּזוֹהַר הַקְדוּשׁ (ש"ס), כִּי הַיָּדִים הֵם בְּחִינַת שָׁמַיִם, אֵשׁ וּמִים, יָד יְמִין וְיָד שְׂמָאל, בְּחִינַת "כִּי אִשָּׂא אֶל שָׁמַיִם יְדָי", כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבִּינוּ בְּמָקוֹם אַחֵר (בְּסִימָן נו). וְשֵׁם עֵקֶר אַחֲזִיזַת הַסְטָרָא אַחֲרָא, בְּחִינַת חֲכַמַת הַטַּבַּע, בְּחִינַת יָדִים, כִּי הֵם תּוֹלִין בְּמַעְרַכַת הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא בְּחִינַת יָדִים. וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּגַבְּרוּת הַסְטָרָא אַחֲרָא בְּשַׁעַת שְׁנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת הַטַּבַּע, הוּא בְּיָדִים דִּיקָא, כִּי הַיָּדִים הֵם כ"ח פְּרָקִין, כְּנֻגַד כ"ח אֲתוֹנוֹן שְׁבַמְעֵשָׂה בְּרֵאשִׁית, שְׁבֵהֶם נִבְרְאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּחִינַת (ישעיה מח) "אֶף יְדֵי יְסֻדָּה אָרֶץ וַיְמִינֵי טַפְחָהּ שָׁמַיִם". וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַכְּנַעַת הַסְטָרָא אַחֲרָא, שֶׁהֵם הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים דְּעֲלָמָא בְּחִינַת חֲכַמַת הַטַּבַּע, שְׁמֵשׁ

וְאִזּוּ יִדְעוּ הַכֹּל שֶׁהַכֹּל רַק בְּהַשְׁגָּחָה
לְבַד, כִּי יִתְבַטֵּל הַטְּבַע לְגַמְרֵי. וְגַם
עֲכָשְׁיוֹ בְּכָל עֵת שֶׁצָּרִיכִין יְשׁוּעָה
וְטְהֵרָה, לְהַנְצִיל מִתַּקְּף הַסְּטָרָא אַחֲרָא
שֶׁיִּנְיָקְתָם מִבְּחִינַת חֲכָמַת הַטְּבַע, אִזּוּ
מִמְשִׁיכֵין הַשְׁגָּחָה מְסוּף עוֹלָם כְּמוֹ
שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ ז"ל בְּסִימָן ר.נ. וְזֶה
בְּחִינַת מִים שֶׁל הַנְּטִילָה, שֶׁמִּמְשִׁיכֵין
מִימֵי הַדַּעַת מְסוּף הָעוֹלָם מִבְּחִינַת
עֲלָמָא דְאֵתִי שֶׁתִּמְלֵא הָאָרֶץ דְּעָה וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת מְקוֹנָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת
עֲלָמָא דְאֵתִי כִּידוּעַ, [כִּי מְקוֹנָה
בְּגִימְטְרִיא קנא, בְּחִינַת בֵּינָה עֲלָמָא
דְאֵתִי כְּמוֹכָא], בְּחִינַת "מְקוֹנָה יִשְׂרָאֵל
ה' מוֹשִׁיעוֹ בְּעַת צָרָה" (יְרֵמְיָה יד). כִּי כָּל
הַצָּרוֹת וְהִיסוּרֵין הֵם רַק מִהַעֲדָר
הַדַּעַת, מִבְּחִינַת חֲכָמַת הַטְּבַע. דְּהֵינּוּ
שְׂאִין יוֹדְעֵין חֵס וְשְׁלוֹם שֶׁהַכֹּל
בְּהַשְׁגָּחָה וְכוּ'. וְזֶה עֵקֶר הַטְּמָאָה
כְּנ"ל. וְעַל־כֵּן הִישׁוּעָה מִהַצָּרָה
וְהַטְּהָרָה מִהַטְּמָאָה, הוּא עַל־יְדֵי
מְקוֹנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲלָמָא דְאֵתִי,
בְּחִינַת מִימֵי הַדַּעַת, בְּחִינַת "כִּי תִמְלֵא
הָאָרֶץ דְּעָה כְּמִים" וְכוּ'.

פְּרָקִין כְּנ"ל, וְאִזּוּ מַגְבִּיחֵין בְּחִינַת
הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵם גַּם כֵּן בְּחִינַת יָדִים
כְּנ"ל, לְשָׂרְשָׁם שְׂבֻדְעַת, לְבְּחִינַת כ"ח
אַתּוּון הַנ"ל, כִּי הַכֹּל בְּרָא ה' יִתְבַרֵּךְ
בְּכ"ח אַתּוּון, וְהוּא מְחִיָּה וּמְקִיָּם
הַשָּׁמַיִם וְכָל צְבָאָם, וְהָאָרֶץ וְכוּ'
בְּהַשְׁגָּחָתוֹ לְבַד, וְאִין שׁוּם טְבַע
וּמַעֲרַכַת הַשָּׁמַיִם כָּלֵל. וְאִזּוּ נִכְנַע
עֲמֻלָּק וְהַסְּטָרָא אַחֲרָא כְּנ"ל. וְזֶה
בְּחִינַת "וַיְהִי יָדְיוֹ אֲמוּנָה עַד בֵּא
הַשָּׁמַיִם", כִּי עֵקֶר הַכְּנַעַת עֲמֻלָּק עַל־
יְדֵי אֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָת ה' יִתְבַרֵּךְ,
שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל־יְדֵי הַרְמַת הַיָּדִים כְּנ"ל.
וְעַל־כֵּן בְּשַׁעַת שְׁנָה הַסְּתַלְקוֹת הַדַּעַת,
שְׂאֵז הוּא בְּחִינַת הַתְּגַבְרוֹת הַטְּבַע חֵס
וְשְׁלוֹם, וְאִזּוּ שׁוֹרָה סְטָרָא אַחֲרָא עַל פֶּר
נֶשׁ, עַל־כֵּן עֵקֶר אַחֲזוּתָהּ בְּיָדִים כְּנ"ל.
וְעַל־כֵּן תַּכְּף כְּשִׁמְתְּעוֹרֵר מִשְׁנַתּוֹ צְרִיף
לְטַל יָדְיוֹ בְּמִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִימֵי
הַדַּעַת מִימֵי הַחֶסֶד, בְּבְּחִינַת "כִּי
מְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֵת ה', כְּמִים לִים
מְכֹסִים" (ישעיה יא), הֵינּוּ שְׁעַל־יְדֵי
הַנְּטִילָה מִמְשִׁיכֵין מִים טְהוּרִים מִימֵי
הַדַּעַת, מִבְּחִינַת עֲלָמָא דְאֵתִי, שְׂאֵז
"תִּמְלֵא הָאָרֶץ דְּעָה כְּמִים לִים" וְכוּ'.



מחלוקת דקדושה (תפלין ה. ד. אייר תקעד)

דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים, הֵינּוּ לְבָלִי לְשִׁמְעַ
כָּלֵל הַמְרִיבוֹת וְהַמְחַלְקֵת שֵׁישׁ בֵּין

תְּפִלִּין הֵם בְּחִינַת תְּקוּן הַמַּחֲזִין לְזִכוֹת
לִידַע וְלְהֶאֱמִין כִּי אֱלוֹ וְאֱלוֹ

וּנְעֻשָׁה מֵהֶם דַּעַת בְּחִינַת מַח אֶחָד.
 וְכָל הַמַּחְלָקֶת הֵם מִבְּחִינַת חֲסָדִים
 וּגְבוּרוֹת, כִּידוּעַ. נִמְצָא שְׁבַת־פְּלִין
 עַל-יְדֵי הַשֵּׁין שֶׁל שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים שֵׁין
 שֶׁל אַרְבָּעָה רָאשִׁים, אָנוּ רוֹאִים
 שְׁכָלוֹ חָד, כִּי הַחֲסָדִים וּגְבוּרוֹת
 שְׁמַתְחַלְקִין לְשְׁנֵי מַחִין, שְׁזָה בְּחִינַת
 שֵׁין שֶׁל אַרְבָּעָה רָאשִׁים כַּנִּל, הֵם
 בְּאֵמַת מַח אֶחָד, שְׁזָה בְּחִינַת שֵׁין שֶׁל
 שְׁלֹשָׁה רָאשִׁין כַּנִּל, רַק שְׂאֵי אֶפְשָׁר
 לְהַשִּׁיג זֹאת, כִּי שֵׁין שֶׁל אַרְבָּעָה
 רָאשִׁין הוּא בְּבְחִינַת מְקִיפִין קָדָם
 שְׁנִכְנָסִין הַמַּחִין לַפְּנִים, כְּמוֹבָא
 בְּכַתְבֵּים־י, הֵינּוּ שְׁזָה הַמַּח וְהַדַּעַת
 שֶׁל בְּחִינַת מַחְלָקֶת דְּקָדְשָׁה שְׁזָה
 בְּחִינַת שֵׁין שֶׁל אַרְבָּעָה רָאשִׁין כַּנִּל,
 הוּא בְּבְחִינַת מְקִיפִין, כִּי אֵי אֶפְשָׁר
 לְהַשִּׁיג זֶה הַדַּעַת, כִּי הוּא "דְּרַכֵּי ה'"
 (הוֹשֵׁעַ יד) כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ ז"ל בְּמִקּוֹם
 אַחֵר (בְּסִימָן נו) וְזֶה בְּחִינַת רְעֵמִים וְכוּ',
 עֵינֵן שָׁם.

הַצְּדִיקִים הָאֵמֶתִים, כִּי מֵאֲמִינִים כִּי
 אֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים, אֶף-עַל-
 פִּי שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִבִּין זֹאת בְּשִׁכְלָנוּ,
 כִּי זֶה אוֹסֵר וְזֶה מַתִּיר וְכֵן שְׂאֵר מִינֵי
 מַחְלָקֶת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן מֵאֲמִינִים כִּי
 בְּאֵמַת אֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים.
 וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁהֵם שִׁכְלֵי גְבוּהָ
 מְאֹד מְאֹד, בְּחִינַת מְקִיפִים, שְׁזָה
 בְּחִינַת הַשִּׁכְלֵי שֶׁל הַמַּחְלָקֶת דְּקָדְשָׁה
 שֵׁישׁ בֵּין צְדִיקֵי אֵמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 'אֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים' (עֵרוּבִין
 ג:) , שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג זֶה הַשִּׁכְלֵי.

וְזֶה בְּחִינַת שֵׁין שֶׁל שְׁלֹשָׁה רָאשִׁין
 שֵׁין שֶׁל אַרְבָּעָה רָאשִׁים, זֶה
 בְּחִינַת שְׁכָלוֹ חָד וְאֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי
 אֱלֹהִים חַיִּים. כִּי שֵׁין שֶׁל אַרְבָּעָה
 רָאשִׁים זֶה בְּחִינַת שְׁהַחֲסָדִים
 וּגְבוּרוֹת הֵם נִתְחַלְקִין לְשְׁנֵי מַחִין,
 שֵׁין שֶׁל שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים, זֶה בְּחִינַת
 שְׁהַחֲסָדִים וּגְבוּרוֹהָ הֵם נִכְלָלִין יַחַד



זֶה יַחְמִינוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמַעֲצָבוֹן יְדִינוּ (נְשִׁילַת יָדִים ג, א. חֲשׁוֹן תַּקְעָה)

וְאֵי אֵתָה בָּא לְיַדֵּי עֲבָרָה, לְיַדֵּי
 עֲבָרָה דִּיקָא, וְזֶה בְּחִינַת 'עֲצָבוֹן
 יְדִים' הַנֶּאֱמָר בְּדוֹר הַמְּבוּל שְׁמָרְדוּ

כָּל הָעוֹנוֹת חֵס וְשְׁלוֹם, עֶקֶר פְּגָמָם
 הוּא בְּבְחִינַת יְדִים, כְּמוֹכֵן בְּדְבָרֵי
 רַבֵּינוּ ז"ל בְּמִקּוֹם אַחֵר (בְּסִימָן סו אוֹת ב),
 כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (אֲבוֹת ג, א) :

במקום, כמו שכתוב (בראשית ה, כט): "זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו" וכו', כי עקר הפגם שהוא בחינת עצבות בחינת "ויתעצב אל לבו" (בראשית ו, ח), הוא נוגע בידי דיקא, כמובן בדברי רבינו על פסוק 'ומעצבון ידינו הנל' המובא במאמר 'וביום הבכורים' סימן נו עין שם.

כי עקר פגם כל העברות נוגע בידי, שהם בחינת כלליות כל התורה כלה כלל כל העולם כלו, כמו שאמר רבי אליעזר הגדול קדם הסתלקותו, שהרים שני ידיו ואמר: 'וי לתרין תורות דאתאבידו מעלמא'.^ט וכמו שכתוב (ישעיה מח, יג): "אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים", כי 'באורייתא ברא קדשא בריך הוא עלמא' (וזהו תרומה דף קסא). שהוא בחינת שתי הידים. ועל כן עקר הפגם חס ושלום, מגיע בהידי, ואזי הידים בבחינת "וידי משה כבדים", "וידי דיקא כנל". וזה הדעת מציל ומטהר את ישראל מכל העוונות כנל.

במקום, כמו שכתוב (בראשית ה, כט): "זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו" וכו', כי עקר הפגם שהוא בחינת עצבות בחינת "ויתעצב אל לבו" (בראשית ו, ח), הוא נוגע בידי דיקא, כמובן בדברי רבינו על פסוק 'ומעצבון ידינו הנל' המובא במאמר 'וביום הבכורים' סימן נו עין שם.

כי עקר פגם כל העברות נוגע בידי, שהם בחינת כלליות כל התורה כלה כלל כל העולם כלו, כמו שאמר רבי אליעזר הגדול קדם הסתלקותו, שהרים שני ידיו ואמר: 'וי לתרין תורות דאתאבידו מעלמא'.^ט וכמו שכתוב (ישעיה מח, יג): "אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים", כי 'באורייתא ברא קדשא בריך הוא עלמא' (וזהו תרומה דף קסא). שהוא בחינת שתי הידים. ועל כן עקר הפגם חס ושלום, מגיע בהידי, ואזי הידים בבחינת "וידי משה כבדים" (שמות יז, יב), כי משה הוא הדעת שמאיר



מידת ימי מה היא (תחומין ג, א. אדר תקעה)

תחום שבת אלפים אמה, זה בחינת אלפים שנה שקדמה תורה לעולם (בראשית רבה פרשה ת, ב), כי ימים

ושנים הם בחינת מדות וכלים וצמצומים לקבל האור במדה כמוכא (בסימן נו), בחינת (תהלים לט) ומדת ימי

מה היא, וזה בחינת אמות שהם מדות, בחינת מדת ימי מה וכו' כנ"ל, כי קדם שמקבלין האור במדה הוא למעלה מהמקום למעלה מהזמן, ועל-ידי בחינת המדות

מקבלין האור במדה במקום וזמן, ועל-כן בחינת אלפים שנה הם בחינת אלפים אמה, שהם בחינת מדות וכלים לקבל האור במדה כנ"ל.



פרנסה בנקל לפי שלימות הדעת (יום טוב ג, א. סיון תקעה)

כשזוכין שהתפלה היא בדת בבחינת רחמים ותחנונים, אזי יש לו פרנסה גם כן בנקל בלי עבודות ויגיעות וטרחות שהם בחינת דינים רק בנקל, שזהו בחינת רחמים ודעת, כי פרנסה בנקל היא כפי שלמות הדעת [כמבאר בסימן נו בדברי רבינו ז"ל]. כי עקר יגיעות וכבודות הפרנסה שצריכין לעשות עבודות ומלאכות וטרחות בשביל הפרנסה, בחינת "בזעת אפיק האכל לחם" (בראשית ג, ט) הוא רק מחמת פגם הדעת, בחינת "שטו העם ולקטנו" – 'בשטותא' [כמו שכתוב בזהר הקדוש (בשלח טג.)].



שלום על ידי שלימות הדעת (חלב ודם ג, א. סוף חורף תקעו)

על ידי זה שם עקר האהבה והשלום שתלוי בדעת וחכמה כנ"ל. וזה בחינת (ויקרא כו, ו) "ונתתי שלום בארץ", כי עקר השלום הוא בארץ ישראל כנ"ל. ועל ידי השלום והאהבה שהוא בארץ ישראל דיקא, על ידי זה האויר הוא שם נח וזף, בחינת אוירא דכיא. וירושלים נבחר מכל ארץ ישראל, כי עקר שם ירושלים על שם השלום, כי על שם זה נקרא 'ירושלים' על שם 'יראה עקר כל הקרבנות הם רק בארץ ישראל וירושלים ובית המקדש, כי ארץ ישראל הוא בחינת אוירא דכיא, בחינת אויר הנח והזף, כי 'אוירא דארץ ישראל מחכים' (בבא בתרא קנח:). ושלום ואהבה הוא על ידי שלמות הדעת (כמו שכתב רבינו ז"ל, כמה פעמים), בחינת (ישעיה יא, ו ט) "וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי וכו', כי מלאה הארץ דעה" וכו'. ועל כן אוירא דארץ ישראל שהוא מחכים,

שָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בראשית ובה נו, י), כִּי מִתְחַלֶּה הַיְתָה נִקְרָאת 'שָׁלוֹם', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בראשית יד, יח): "וּמִלְכֵי צֶדֶק מָלְךְ שָׁלוֹם" וכו'. וְכֵן הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִקְרָא 'סֶכֶת

שָׁלוֹם'. וְעַל כֵּן דָּרָךְ שָׁם עוֹלִין כָּל הַתְּפִלוֹת לְמִכּוֹן שִׁבְתֶּם הַשְּׁמַיְמָה, כִּי שָׁם אֲוִירָא דְכִיָּא, אֲוִיר הַנֶּחַ וְהַזָּךְ, שֶׁעַל יְדֵי זֶה עוֹלָה הַתְּפִלָּה לְמִקּוּמָהּ. וְאִין מִי שֶׁיִּבְלָבֵל אוֹתָהּ.



נפש חיה הוא שמו (ערב ג, לד. אלול תקעט)

מִיתָתוֹ שׁוֹאֲלִין אֶת הָאָדָם, מֵה שְּׁמוֹ, כִּי כָּל־לֵוִית הַתּוֹרָה הוּא בְּחִינַת רְצוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמוֹ כְּנ"ל. וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם שְׁלֵא פִסְקוּ רְצוֹנָם מִלְכֶסֶף לֵה' יִתְבָּרַךְ, עַל כֵּן לֹא שָׁנוּ אֶת שְׁמָם, שֶׁזֶה מוֹרָה עַל גְּדֹל הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁהּ, וְעַל יְדֵי זֶה זָכוּ לְגֵאֲלָהּ, לְצֵאת מֵעֲבָדוֹת לְחֵרוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֵרֶת הַרְצוֹן. וְעַל כֵּן אֵלּוּ הָאֲפִיקוֹרְסִים הַשְּׂכִיחִים עֲכָשׁוּ, שֶׁהֵם פּוֹגְמִים בְּרְצוֹן, עַל כֵּן עַל פִּי רַב הֵם מְשַׁנִּים אֶת שְׁמָם וְקוֹרִין אֶת עֲצָמָם בְּהַכְּנוּיִים הַרְעִים שֶׁכֵּנוּ לָהֶם אוֹי לָהֶם, אוֹי לְנַפְשָׁם, בּוֹדָאֵי לֹא יִזְכוּ לְגֵאֲלָהּ אִם לֹא יִשׁוּבוּ, כִּי גַם בְּמִצְרַיִם הָיוּ רְשָׁעִים שְׁלֵא זָכוּ לְגֵאֲלָהּ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, עַל פְּסוּק: "וַיַּחְמְשִׁים עֲלוּי" וכו' - 'אֶחָד מִחֲמֵשׁ מֵאוֹת' וכו'.

אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (מדרש תהלים קיד): 'נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל, בְּזָכוֹת שְׁלֵא שָׁנוּ אֶת שְׁמָם', כִּי הַשֵּׁם הוּא בְּחִינַת רְצוֹן, שֶׁהוּא הַנְּפֶשׁ, שֶׁהוּא לְשׁוֹן רְצוֹן. וְזֶהוּ בְּחִינַת הַשֵּׁם, בְּחִינַת "נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ", כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ ז"ל בְּמִקּוּם אַחֵר (סימן נ"ו). וְעַל כֵּן 'שְׁמוֹ' בְּגִימְטְרִיא 'רְצוֹן', כְּמוֹבָא. וְזֶה בְּחִינַת "לְשִׁמָּהּ וּלְזָכְרָהּ תֵּאָדוּת נֶפֶשׁ". וְכֹל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּפִי שֶׁרְשׁוּ בְּרְצוֹן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא שֶׁרֵשׁ כָּל נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ לוֹ שֵׁם יִשְׂרָאֵלִי, וְכְמוֹ כֵּן צָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר תְּמִיד לְהָאִיר עַל שְׁמוֹ וּנְפִשׁוֹ הָאֵרֶת הַרְצוֹן, שֶׁמִּשָּׁם שֶׁרֵשׁ נִפְשׁוֹ וְשְׁמוֹ. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (עבודה זרה יט.): 'לְעוֹלָם יִלְמַד אָדָם בְּמִקּוּם שְׁלֵבוֹ חֶפֶץ'. כִּי מִקּוּם הַתּוֹרָה שְׁלֵבוֹ חֶפֶץ בִּיּוֹתֵר, שָׁם שֶׁרֵשׁ נִפְשׁוֹ וְשְׁמוֹ. וְעַל כֵּן אַחֵר



אני ולא מלאך

(ניסיון ג. כא. קי"ז תכ"פ)

שְׁלִיטת הַסְטֵרָא אַחֲרָא, דְּהִינּוּ בְּתַקְּףָהּ הַגְּלוּת, בְּתַקְּףָהּ הִירִידָה שֶׁל נַפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל כְּשֶׁנוֹפֵל מֵאֵד חֵס וְשְׁלוֹם, לְסִטְרָא דְּמִסְאָבָא חֵס וְשְׁלוֹם, אָז דִּיקָא אֵינּוּ יָכוֹל לְקַבֵּל חַיּוּת מִשׁוּם קִדְשָׁה פְּרִטִית כִּי אִם מִבְּחִינַת הַקִּדְשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה מֵאֵד שֶׁהִיא יְכוּלָה לְהִתְעַלֵּם וּלְהִסְתַּתֵּר גַּם בְּמִקּוּמוֹת הַטְּמְאִים לְגַמְרִי, וּלְהַחֲיוֹת הַנוֹפְלִים לְשֵׁם חֵס וְשְׁלוֹם, בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת י"ב, י"ב): "וְעִבְרָתִי בְּאַרְץ מִצְרַיִם" - 'אֲנִי וְלֹא מִלְאָךְ' (הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח). שְׁבְאַרְץ מִצְרַיִם שֶׁהִיְתָה מְלָאָה גְלוּלִים וְטִנוּפִים וְיִשְׂרָאֵל הָיוּ מְשֻׁקְעִים שֶׁם בְּמִ"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה, אָז דִּיקָא לֹא הָיָה לָהֶם חַיּוּת כִּי אִם מֵהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ כְּבִיכּוֹל, שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה מֵאֵד בְּחִינַת שְׁכֵל הַכוֹלֵל וְכַנ"ל, וְכַמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה "וּבַיּוֹם הַבְּכוּרִים" הַסְתַּרְהָ שֶׁבְּתוֹךְ הַסְתַּרְהָ וְכו' (סִימָן נו), עֵינַי שָׁם, וְכֵן מוּבָן וּמְבָאָר בְּהַתּוֹרָה עַל פְּסוּק "וְאִיָּה הִשָּׂה לְעוֹלָה" (לִיקוּטֵי תַנִּינָא י"ב) עֵינַי שָׁם, שֶׁזְּהוּ בְּחִינַת יְרִידָה תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, עֵינַי שָׁם:

וְזֶהוּ בְּחִינַת חֲלִיצַת הַמְּנַעְלִים בְּתַשְׁעָה בָּבָב וְכֵן בְּמַגְדָּה וְאָבֵל שְׁכֵלֵם בְּחִינָה אַחַת, שְׁמַחְמַת תַּקְּףָהּ הַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַדִּינִים וְסִטְרָא דְּמוֹתָא אָז חֵס

בְּתַשְׁעָה בָּבָב שָׂאז הָיָה חֲרַבְּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהִיא כְּלָלִיּוֹת כָּל הַקִּדְשׁוֹת וְכָל הַשְּׁכֵלִיִּים פְּרִטִיִּים, שְׁכֵלֵם נַחֲרָבוּ וְנִתְקַלְקְלוּ עַל יְדֵי עֲוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא נִשְׁאָר כִּי אִם בְּחִינַת שְׁכֵל הַכוֹלֵל, שְׁשֵׁם אֵין פְּגָם מַגִּיעַ, אָבֵל אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ מַחְמַת רַבּוּי אֹר, וְעַל כֵּן בְּאַמַּת אָז הוּא בְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלִים, שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת חֲרַבְּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְכִלְיוֹ, שְׁכֵל הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְכִלְיוֹ הָיוּ בְּחִינַת כְּלִים וְצְנוּרוֹת וְכו', לְהַמְשִׁיךְ חַיּוּת וְהַמְתַּקּוֹת מִשְׁכֵּל הַכוֹלֵל, מִבְּחִינַת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים, וְעַכְשָׁו נִשְׁפָּר וְנַחֲרַב הַכֵּל, וְאָז אֵין יוֹנְקִים כִּי אִם מִבְּחִינַת הַשְּׁכֵל הַכוֹלֵל בְּעֶצְמוֹ, וְאִף עַל פִּי שְׂאֵי אֶפְשָׁר לִינֵק מִמֶּנּוּ מַחְמַת רַבּוּי אֹר שְׁגוּרִם שְׁבִירַת כְּלִים, שְׁמִשְׁם אַחֲזִיזַת הַקְּלָפוֹת וְכו', חֵס וְשְׁלוֹם בְּאַמַּת אֵין יוֹנְקִים מִמֶּנּוּ כִּי אִם מֵעַט דְּמַעַט בְּתַכְלִית הַצְּמִצּוּם וְהַהֶעֱלֵם וְהַסְתַּרְהָ, אָבֵל עַל כָּל פְּנִיִּים מֵעַט חַיּוּת שִׁישׁ לְהַעֲוֹלֵם כְּדֵי שִׁתְּקִים וְלֹא יַחֲרַב לְגַמְרֵי בְּתַשְׁעָה בָּבָב בְּעַת חֲרַבְּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הוּא רַק מִבְּחִינַת הַקִּדְשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה הַנִּנְעֻלְמַת שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׁכֵל הַכוֹלֵל, בְּחִינַת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים, וְכַמּוּבָן בְּדַבְּרֵי רַבּוּנוּ ז"ל בְּכַמָּה מְקוּמוֹת שֶׁבְּעַת תַּקְּףָהּ

אֶפְשָׁר לְקַבֵּל חַיּוֹת כִּי אִם מִהֶקְדָּשָׁה
הָעֲלִיּוֹנָה בְּעֶצְמָהּ, מִבְּחִינַת שְׂכָל
הַכּוֹלֵל בְּעֶצְמוֹ בְּדֶרֶךְ הָעֵלֶם וְהִסְתָּרָה
בְּתַכְלִית הַצְּמָצוּם, וְעַל כֵּן אִזּוּ הוּא גַם
כֵּן חֲלִיצַת מְנַעְלִים כְּמוֹ בְּיוֹם
הַכַּפּוּרִים, כִּי בְּכָל עֵת שְׂצָרִיכִין לְקַבֵּל
מִבְּחִינַת הֶקְדָּשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה, בְּחִינַת
הַשְּׂכָל הַכּוֹלֵל בְּעֶצְמוֹ, אִזּוּ צְרִיכִין
בְּחִינַת חֲלִיצַת הַמְנַעְלִים.

וְשָׁלוֹם, עַל יְדֵי חֶרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּטוּל וּפְגַם הַשְּׂכָלִים
הַפְּרָטִיִּים כַּנִּל, וְכֵן מְנַדָּה שְׂעֵבֵר עַל
מִצּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא גַם כֵּן בְּחִינַת פְּגַם
הַשְּׂכָלִים הַפְּרָטִיִּים כַּנִּל, וְכֵן אֲבָל
שְׁנַפְטֵר נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת
עֲצָה וְשְׂכָל פְּרָטִי, עַל כֵּן אִזּוּ אִי אֶפְשָׁר
לְקַבֵּל מִשּׁוֹם קֶדְשָׁה פְּרָטִית כְּדֵי שְׁלֹא
יִתְאַחֲזוּ הַקְּלָפוֹת יוֹתֵר, עַל כֵּן אִי



ניצוצות הכלולים בכסף וזהב (ביציית ה', כד, חשוון תקפ"א)

הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים הַכּוֹלֵלִים בְּכֶסֶף וְזָהָב
(כַּמְבָּאָר בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר סִימָן נו).

יִלְשָׁרָה אָמַר הֵנָּה נִתְּתִי אֶלֶף כֶּסֶף לְאַחִידִי
(בראשית כ'), שֶׁהוּכְרַחְתִּי לְהוֹצִיא



עיקר המשכת החיות על ידי הגבלת האור (תפלין ה', לו, כסלו תקפ"א)

הַמְשַׁכַּת הַחַיּוֹת הוּא עַל-יְדֵי הַגְּבֻלַת
הָאֹר, כַּמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה וּבְיוֹם
הַכַּפּוּרִים – הִסְתָּרָה (סִימָן נו), שֶׁהַחַיּוֹת
נִמְשָׁךְ תְּמִיד מִחַי הַחַיִּים, וְעַקֵּר הַתְּקוּנָה
הוּא, שְׁעַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא שְׂמָא
דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְמַשְׁכִּין הַחַיּוֹת
לְתוֹךְ הַכְּלִים וְהַמְדוּת, עַיִן שָׁם. וְזֶה
בְּחִינַת מֵה שֶׁהַחַיּוֹת הוּא עַל-יְדֵי
הַדְּמִים דְּיָקָא שְׂבִשְׂסָ"ה גִידִין, שֶׁהֵם
בְּחִינַת צְמָצוּמִים, כִּי עַקֵּר הַחַיּוֹת עַל-
יְדֵי תְּקוּנָה הַכְּלִים וְהַצְּמָצוּמִים כַּנִּל.

תְּפִלִּין צְרִיכִין לְתַפְרֵן בְּגִידֵין דְּיָקָא
(אור"ח לב, מט). כִּי אֶפְיֵלוּ
כְּשֶׁמְנִיחִין הַפְּרָשׁוֹת לְתוֹךְ הַבְּתִים אִי
אֶפְשָׁר לְקַבֵּל הָאֹר, עַד שֶׁתּוֹפְרִין
אוֹתָן בְּגִידֵין דְּיָקָא, כְּדֵי לְהִסְתִּיר
הָאֹר שְׁלֹא יֵצֵא חוּץ מִהַמְדָּה חֵס
וְשָׁלוֹם. כִּי שֶׁסָ"ה גִידִין הֵם כַּנִּגְד
שֶׁסָ"ה לֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁהֵם בְּחִינַת דֵּינִים
וְצְמָצוּמִים, וְעַל-כֵּן בְּהַשְּׂסָ"ה גִידִין,
בְּהֵם מְרוֹצַת הַדְּמִים שֶׁהֵם דְּיָקָא
הַחַיּוֹת שֶׁל הָאָדָם וְכָל מִין חַי, כִּי עַקֵּר

שְׁאֲמָרוּ: "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיךָ" – 'אלו תִּפְלִיץ', עַל-כֵּן צָרִיכִין לְתַפְּרֵן בְּגִידֵיךָ דִּיקָא כְּדֵי לְצַמְצֵם הָאוֹר, שְׂזָהוּ עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל הַמַּחֲזִין שֶׁהֵם הַחַיִּים כִּנ"ל.

וְזָהוּ: "שְׁמִי" עִם י"ה דִּיקָא – שְׁס"ה, "זְכָרִי" עִם ו"ה – רַמ"ח, שְׁאֲף-עַל-פִּי שְׁרַמ"ח מְצוֹת עֲשֵׂה הֵם נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת יָמִין, וְשָׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה מִבְּחִינַת שְׂמָאל דִּקְדוּשָׁה, אָף-עַל-פִּי-כֵן מְרַמֵּז בְּחִינַת שְׁס"ה בְּשֵׁתִי אוֹתִיּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת שֶׁל הַשֵּׁם שֶׁהֵם גְּבוּהִים יוֹתֵר. וְזָהוּ בְּחִינַת הַנ"ל שֶׁתְּקוּן הַכְּלִים צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ מֵאוֹר הַגְּבוּהָ יוֹתֵר, כִּי צָרִיכִין מִחַ גְּדוּל בְּיוֹתֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת הַכְּלִים שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁס"ה שֶׁהֵם בְּחִינַת שֵׁם ה' כִּנ"ל, כְּדֵי לְהוֹדִיעַ גְּדֻלָּתוֹ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, לְהַגְדִּיל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּפִי כָּל לְמַעַן סַפֵּר שְׁמוֹ בְּכָל הָאָרֶץ, שְׂזָהוּ בְּחִינַת תְּקוּן הַתְּפִלִּין שְׁנִמְשָׁכִין מִמַּחַ גְּבוּהָ מְאֹד מְאֹד דֶּרֶךְ כְּמָה צְמֻצוּמִים, עַד שֶׁגַּם אֲנַחְנוּ וְאֶפְּלוּ כָּל בָּאֵי עוֹלָם יִדְעוּ מִשְׁמוֹ וּגְבוּרָתוֹ, בְּחִינַת: "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיךָ וְיִרְאוּ מִמֶּךָ" – 'אלו תִּפְלִיץ' כִּנ"ל:

וְזָהוּ בְּחִינַת: "שְׁמִי" עִם י"ה – שְׁס"ה (וַוְהָר בְּרֵאשִׁית כד.). כִּי הַשֵּׁם הוּא הַחַיּוֹת, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ב): "נִפְשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ". וְכִמוֹ שֶׁבְּהָאָדָם נִגְבַּל כָּל חַיּוֹתוֹ בְּשְׁמוֹ וְכו', כֵּן כְּבִיכּוֹל: 'אוֹרֵייתָא שְׂמָא דִּקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא' (תִּקְוָז י דף כו. עֵין שם), שְׁעַל-יְדֵי הַתּוֹרָה קוֹרִין אֶת ה' יִתְבָּרַךְ בְּשְׁמוֹ וּמְמַשְׁכִּין הַחַיּוֹת מִמֶּנּוּ לְתוֹךְ הַכְּלִים, שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׂמָא דִּקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא' וְכו', כְּמִבְּאֵר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה 'וּבְיָוִם הַבְּכוֹרִים הַנ"ל. וְעַל-כֵּן "שְׁמִי" עִם י"ה – שְׁס"ה, כִּי עֵקֶר הַשֵּׁם שֶׁהוּא בְּבְחִינַת הַגְּבֻלַת הַחַיּוֹת מַחֵי הַחַיִּים, שְׂזָהוּ הָעֵקֶר כִּנ"ל, כֵּן זֶה הוּא בְּחִינַת שְׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה שְׁבַת־תּוֹרָה, בְּחִינַת שְׁס"ה גִּידִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַצְּמֻצוּמִים וְהַכְּלִים לְקַבֵּל הָאוֹר בְּמִדָּה כִּנ"ל.

וְזָהוּ בְּחִינַת שְׁס"ה יָמִים בְּשָׁנָה. כִּי עֵקֶר חַיּוֹת כָּל יָמוֹת הַשָּׁנָה הֵם עַל-יְדֵי בְּחִינַת שְׁס"ה הַנ"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת הַצְּמֻצוּמִים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר הַגְּבֻלַת הַחַיִּים שְׂזָהוּ עֵקֶר הַחַיִּים כִּנ"ל. וְעַל-כֵּן הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם בְּחִינַת חַיִּים כִּנ"ל בְּחִינַת שֵׁם ה' כְּמוֹ



הבכורה היא בחינת מלכות (ברכת השחר ג, ח. כסלו תקפא)

המלך האמת, ועשו, נשמתו הוא בחינת בן השפחה, שרצה לרמות את אביו ורצה להמשיך הברכה והממשלה לעצמו, אבל ה' יתברך עזר ליעקב, ולקח ממנו הבכורה והברכה שהוא בחינת מלכות דקדשה.

יעקב אבינו עליו השלום השתדל לקח הבכורה מעשו. כי הבכורה היא בחינת מלכות כמו שכתב רבינו במקום אחר (בסימן נו), בחינת (תהלים פט, כח): "אף אני בכור אתנהו", כי יעקב הוא בחינת בן



נפש היה הוא שמו (שם כב)

שמו יתברך לבד, כמו מלך גדול שהוא נסתר מבני מדינתו ואין רואין אותו רק יודעין אותו על-ידי השם לבד, כמו כן 'לית ידיע בך כלל' (שם), רק שאנו יודעין אותו יתברך על-ידי שמו לבד, כי ה' יתברך מצד רחמיו צמצם עצמו בכמה צמצומים עד שעשה לעצמו שם, בבחינת 'ותעש לך שם כהיום הזה' (נחמיה ט, ט), עד שיכולין לידע ממנו על-ידי שמו לבד, שיודעין אותו על-ידי שמו, שיש אדון מושל ומנהיג אחד יחיד ומיוחד וכו'. ומבחינת השם הנכבד והנורא הזה, נמשך החיות לכל הברואים שבעולם על-ידי שמם דיקא, כי כל דבר מקבל חיותו על-ידי שמו שיש לו משם ה' המחיה את כלם כנ"ל:

כשמתפללין על החולה מזכירין שם אמו דיקא, כי עקר החיות של האדם ושל כל הנבראים והנוצרים והנעשים הוא על-ידי השם, בבחינת 'נפש חיה הוא שמו' (בראשית ב, יט), כי על-ידי השם של כל דבר נמשך החיות לתוכו מחי החיים. וגם מחי החיים אי אפשר להמשיך החיות כי אם על-ידי שמו יתברך כביכול, כמבאר בהתורה וביום הבכורים הסתרה וכו' (סימן נו), שאי אפשר למשך החיות מחי החיים כי אם כשקורין אותו בשמו שהוא התורה, עין שם.

כי ה' יתברך 'לית מחשבה תפיסא ביה כלל' (תיקוני דף יז, ט), ואין אנו יודעין ממנו יתברך כי אם על-ידי

בְּחִינַת זְהֻמַּת הַנְּחָשׁ שֶׁנֶּאֱחָז בְּגוֹף, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְהַעֲלִים שֵׁם הָעֵצָם, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְקַבְּלוֹ בְּזֶה הַגּוֹף, וְאִי אֶפְשָׁר לְקָרוֹתוֹ וּלְהַשְׁיִגוֹ עֵתָהּ כִּי אִם בְּשֵׁם הַכַּנּוּי שֶׁהוּא שֵׁם 'אֲדָנוֹת' שֶׁנֶּקְרָא בּוֹ עֵתָהּ. וּבְשִׁבִיל זֶה מְכָרַח הָאָדָם לְמוֹת כְּדֵי שְׂיִזְדַּכֵּךְ הַגּוֹף בְּעַפְרָה, וְאִזּוֹ יָקוּם בַּתְּחִיָּה בְּגוֹף זָךְ שִׁיְהִיָּה הַגּוֹף בְּכַחֲנִית נִפְשׁ וְיִתְבַּטַּל זְהֻמַּת הָעֵבֶד לְגַמְרֵי, וְאִזּוֹ נוֹכַל לְקָרוֹתוֹ בְּשֵׁם הָעֵצָם יִתְבַּרְךָ.

ועל-כן באמת המיתה טובה גדולה
כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (ב"ר ט, ה): "וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד" - "זֶה הַמּוֹת' וְכוּ', כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה הָאָדָם עַל-יְדֵי-זֶה לְהַכִּיר אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכַחֲנִית שֵׁם הָעֵצָם, שֶׁעֵתָהּ אִי אֶפְשָׁר לְקָרוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּזֶה הַשֵּׁם כִּנּוּי".

ועל-כן קדם הסתלקות של האדם
נְתוּסָף בּוֹ חִיוֹת הַנִּפְשׁ וְעַל-יְדֵי-זֶה נִסְתַּלַּק, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים קד, כט): "תִּסָּף רוּחָם יְגוּעוּן". כִּי ה' יִתְבַּרְךָ מֵרָאֵה לָנוּ בְּזֶה שֶׁהִמִּיתָה טוֹבָה גְדוֹלָה, כִּי אִזּוֹ מִתְחִיל שְׁלֵמוֹת תְּקוּנוֹ שֶׁצְרִיךְ לְזַכּוֹת לְעֵתִיד, לְהַכִּיר בְּתוֹסֶפֶת הַכְּרָה חֲדָשָׁה בְּכַחֲנִית שֵׁם הָעֵצָם יִתְבַּרְךָ, וּמִשֵּׁם נִמְשָׁךְ בְּחִינַת 'תִּסָּף רוּחָם' קִדְמָה הַסְתַּלְקוֹת, וְעַל-

כַּג וְהִנֵּה כְּתִיב (שמות ג, טו): "זֶה שְׁמִי לְעֵלְמִם זֶה זְכָרִי לְדֹר דֹּר", וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (פסחים ג): "זֶה שְׁמִי לְעֵלְיוֹם", כִּי 'לֹא כִּשְׂאֵנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא', כִּי נִכְתָּב בְּהִוְיָה וְנִקְרָא בְּאֲדָנוֹת, אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא יִתְקַיֵּם (זכריה יד, טו): "בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד" - שִׁיְהִיָּה נִקְרָא בְּהִוְיָה כְּמוֹ שֶׁהוּא נִכְתָּב, אֲבָל עַכְשָׁיו צְרִיכִין לְהַעֲלִים עֵקֶר הָעֵצָם שֶׁהוּא שֵׁם הִוְיָה בְּרוּךְ הוּא, וְאִינוּ נִקְרָא רַק בְּאֲדָנוֹת.

ומסוד שני שמות אלו נשתלשלין
וְנִמְשָׁכִין בְּחִינַת שֵׁם הָאָב וְשֵׁם הָאֵם, שֶׁמִּשֵּׁם נִמְשָׁךְ בְּחִינַת נִפְשׁ וְגוֹף, שֶׁהֵם בְּחִינַת אִישׁ וְאִשָּׁה, כִּי עֵקֶר הַתְּהוּוֹת הַגּוֹף הוּא מֵהָאֵם, וְעֵקֶר הַנִּפְשׁ הוּא מֵהָאָב, אֲשֶׁר שָׂרָשׁם הָעֵלְיוֹן הֵם בְּחִינַת שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲמָה וּלְכַנְּה יוֹם וְלִילָה וְכוּ', כִּיְדוּעַ וּמוֹבֵן בְּסִפְרֵי־סוֹפֵר.

ואם לא היה חוטא אדם הראשון
וְהָיָה זוֹכֵה לְהַפְךָ הַגּוֹף לְנִפְשׁ עֵבֶד לְבָן, הָיָה זוֹכֵה בְּחַיִּים חִיוֹתוֹ לְהַשְׁיִג שֵׁם הִוְיָה בְּרוּךְ הוּא, וְהָיָה זוֹכֵה לְקָרוֹתוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא נִכְתָּב כְּמוֹ שִׁיְהִיָּה לְעֵתִיד, אֲבָל עַכְשָׁיו אַחַר הַחֲטָא שֶׁשׁוּלַט הָעֵבֶד חֹס וְשָׁלוֹם

משם העצם שממש עקר ההסתלקות כנ"ל, כי אנו רוצים שיתצמצם האור עוד, ויקבל החיות בדרך העלמה וצמצום בהדרגה ובמדה על-ידי שם הכנוי שממש נמשך ונשתלשל שם האם, כדי שיוכל לחיות עוד, ולא יסתלק על-ידי בחינת 'תסף רוחם' וכו' כנ"ל, ועל-כן מזכירין שם האם דיקא כנ"ל:

כה כי כל זמן שאדם בבריאותו ויש שלום בין הנפש והגוף שהם בחינת שם האב ושם האם, אזי העקר הוא שם האב, כי הבן נקרא על שם האב דיקא, כי באתר דאית דכר נוקבא לא אדכר תמן' (זוהר חוקת קפג:), כי עקר החיות משם האב דיקא. אבל עתה כשהאדם חולה חס ושלום, שהוא בחינת מיתה כנ"ל שנמשך מבחינת 'תסף רוחם', שזאת הבחינה של 'תסף רוחם' שנמשך מבחינת שם העצם, נמשכת ונאחזת בשם האב ביותר, כי שם האב בשרשו העליון נמשך ונשתלשל משם כנ"ל, על-כן עתה אין להזכיר שם האב כדי שלא יתעורר בחינת 'תסף רוחם' חס ושלום, שממש ההסתלקות חס ושלום כנ"ל, על-כן עתה צריכין להעלים דיקא שם האב ולבלי להזכיר רק שם האם, כדי שיהיה נמשך לו החיות לתוך הגוף, שיחיה

ידידה בעצמו נסתלק האדם, כי עכשיו בגוף הזה תכף כשנמשך תוספות החיות הנמשך משם העצם הוא צריך להסתלק, כי אי אפשר לקבל בחינת החיות הנמשך משם העצם בגוף הזה של עכשיו כנ"ל:

כד ועל-כן כשהאדם הוא חולה שהוא התחלת המיתה שמתחיל הנפש להסתלק, שזה נמשך מבחינת 'תסף רוחם יגועון' כדי שיזכה לקבל לעתיד השגת שם העצם וכו' כנ"ל, וכשאנו רוצין להתפלל עליו שיחזור לו כחו ויחיה עוד בעולם הזה, כי צריכין לו עוד בזה העולם כדי שיזכך גופו יותר בזה העולם, כי "היום לעשותם" כתיב (דברים ז, יא), ועל-כן צריכין רחמים שיאריך האדם שנותיו בזה העולם, כדי שייסגל מעשים טובים כדי שיוכל לזכות אחר-כך לעתיד למה שיזכה וכו', שהכל כפי מה שטרח בערב שבת בזה העולם, על-כן כשאנו צריכין לבקש על החולה, אנו מזכירין רק שם האם לבד ומעלימין שם האב, כי שם האב לגבי שם האם הוא בבחינת שם העצם לגבי שם הכנוי, ועכשיו אנו צריכין להעלים שם האב בבחינת זיה שמי לעלם, כדי שלא יסתלק חס ושלום על-ידי רבוי האור, על-ידי בחינת 'תסף רוחם' הנמשך

עוד בזה העולם שמקבל החיות מהעלמות שם העצם דיקא כנ"ל.

כי באמת כלליות השמות של כל העולם שהוא החיות שלהם, נמשך רק מבחינת שם הפנוי הנ"ל, כי משם העצם אי אפשר עכשיו לקבל החיות באתגליא כי אם בהעלם גדול, ועל-כן שם האב ושם האם שניהם יחד מקבלין חיות משם הפנוי הנ"ל. רק שזה ידוע שכל בחינה כלולה מכל הבחינות, כמבאר בכתבי האר"י ז"ל כמה פעמים, שכל שם וכל בחינה וכל ספירה וכו', כלולה מכל השמות ומכל הבחינות, ועל-כן גם שם הפנוי בעצמו כלול מבחינת שם העצם ושם הפנוי. ועל-כן שם האב ושם האם הנמשכין שניהם מבחינת שם הפנוי, הם בבחינת שם העצם ושם הפנוי, כי שם האב לגבי שם האם, הוא בבחינת שם העצם לגבי שם הפנוי. ותמיד העקר הוא שם האב שהוא עקר החיות וכו' כנ"ל.

אבל בעת החולאת שנתעורר בחינת 'תסף רוחם' של לעתיד, שזאת הבחינה נמשכת ביותר על-ידי בחינת שם האב שהוא מקבל תמיד החיות משם העצם בדרך העלם והסתר גדול, ועכשיו נמשך עליו בחינת התגלות, בחינת 'תסף רוחם' של לעתיד שאז יהיה עקר החיות משם, אבל בזה העולם צריכין להסתלק על-ידי-זה, כי אי אפשר לקבל זה האור באתגליא בעולם הזה כנ"ל, על-כן פשרוצין להתפלל על החולה צריכין להעלים שם האב לגמרי, כי אנו רוצין שיחיה עוד בזה העולם, ועל-כן אנו צריכין להעלים שם האב ששרשו מבחינת שם העצם שמשם בחינת 'תסף רוחם', שעל-ידי-זה היה מסתלק חס ושלום. ועל-כן אין מזכירין רק שם האם ששרשו מבחינת שם הפנוי, כדי להמשיך עליו חיות בהדרגה ובמדה בלי תוספת רוח, כדי שיחיה ויארך ימים ושנים עוד בזה העולם, כדי לתקן עוד מה שצריך לתקן, אמן ואמן:



רוח הדופק שבלב נמשך ביותר לתוך הידים (תפילה ד, כב, חורף תקפא)

העולמות, המבאר בהמעשה נוראה של הבעל תפלה (ספורי מעשיות מעשה יב), עקר בחינה זאת נמשך מרוחא דלפא

עקר הארת היד ששם מאירין ומתגלגלין בשרטוטי היד כל הדרכים והנתיבות וכו' של כל

בהתורה ובימים הבכורים - הסתרה' (סימן נו), מבאר ענין רוח בהדפק שבלב שנמשך לתוך הידים ביותר, עין שם. ועקר פח וחיות של זה רוח הדפק שבלב שמתפשט בהידיים ביותר, נמשך מבחינת רוחא דנשיב בכנפי ראה שמשם עקר חיות הלב והאדם. כי אלמלא כנפי ראה דנשבי על לבא הוי לבא אוקיד כל גופא'.

שהוא רוח הדפק שבלב שנמשך ביותר בידיים, ועל-כן עקר הדפק ביד, ושם בדפק יכול לידע היודע ומבין את כל דרכי האדם ומאורעותיו ועניניו מעשה איש ופקדתו ועלילות מצעדי גבר. וזה הדפק נמשך לתוך היד, ושם מתעלם ומתגלה כל זה בשרטוטי היד, שמורין על כל דרכי האדם שכלול מכל העולמות מראש ועד סוף. ועין



שם (דברים הבאים בסעודה ד. ו. א. אלו תקפא)

בהשם של כל הנבראים והנוצרים והנעשים כלול כל ענינם ומהותם בצלמם ודמותם, והוא עקר הזכר של כל נברא, כי אין מזכירין אלא שמו. וזה (משלי י. ז): "זכר צדיק לברכה ושם רשעים ירקב", הינו כי ישם רשעים ירקב הוא ההפך מן זכר צדיק לברכה, כי הזכר הוא השם כנ"ל. וכן אצל ה' יתברך כביכול שמו יתברך הוא זכרו. ואין אנו יכולין להזכירו כי אם בשמו יתברך, כי ה' יתברך לית מחשבה תפיסה בה כלל' (זוהר תקונים הקדמה יז), ואין אנו יכולין ואין אנו רשאים לדבר ממנו יתברך, כי אם על ידי שמותיו הקדושים שנתן לנו רשות להזכירו בשמותיו הקדושים,

השם של כל דבר כולל כל מהות הדבר בצלמו ותמונתו כמו שהוא. למשל: כשאחד רוצה להודיע לחברו שיש לו שלחן או מנורה, אין צריך לציר לו שיש לו דבר בארבעה רגלים ולבזבזין וטבלא עליו וכו', רק שמזכיר לו שם שלחן לבד, הוא מבין מהות הדבר. וכן בכל דבר שבעולם. וכן כשמזכירין שם שור יודעין תקף כל ציור הבהמה שחברו מודיע לו, דהינו מין שור שידוע תמונתו, ואין צריכין לציר לו עוד תמונתו. וכן כשמזכירין שם ראובן או שמעון מעיר פלוני, בזה כלול כל תמונת האדם הזה וכל ענינו אם הוא עשיר או עני צדיק או רשע וכיוצא. כי

בְּךָ נִזְכֵּיר שְׁמֶךָ” (ישעיה כו, יג). וְעַיִן מִזֶּה
 בְּהִלְכוֹת בְּרַפְתְּ הַשַּׁחַר בְּכַרְךָ הָרֵאשׁוֹן
 הַנִּדְפָּס כָּבֵד (הלכה ג אותיות לב לו). וְעַיִן
 בְּלִקוּטֵי חֶלֶק א סִמָּן נו.

וּכְשֶׁאֲנִי מִזְכִּירִין שְׁמוֹ אֲנִי מְכוֹנֵין עָלָיו
 בְּעֶצְמוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁהוּא הַמְנַהֵיג
 וְהַמוֹשֵׁל בְּכָל, אֲשֶׁר הוּא בְּרַחֲמָיו קָרָא
 לְעֶצְמוֹ זֶה הַשֵּׁם. וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב: “לְבַד



נפש חיה הוא שמו (שבת ה, ג. אדר תקפג)

הַבְּרִיאָה וְלִהְגִּדִּיל שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל יָדֵי
 כָּל דָּבָר בְּפִרְטוּיּוֹת.

וּבְשֵׁבִיל זֶה הֵבִיא ה' יִתְבָּרֵךְ כָּל
 הַדְּבָרִים לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן
 לְקָרָא לָהֶם שְׁמוֹת “וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא לוֹ
 הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ” (בראשית ב,
 יט) כִּי הַשֵּׁם שֶׁל כָּל דָּבָר הוּא חַיּוּתוֹ,
 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב רַבִּינוּ ז”ל (ליקוטי מוהר”ן נו)
 וְהֵבִיא רֵאִיָּה מִפְּסוּק זֶה ‘נֶפֶשׁ חַיָּה
 הוּא שְׁמוֹ’. כִּי הַשֵּׁם שֶׁל כָּל דָּבָר
 נִמְשָׁךְ וְנִשְׁתַּלְּשַׁל בְּשֵׁרְשׁוֹ מִבְּחִינַת
 שֵׁם ה', שֶׁהוּא מַחְיָה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה
 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (נחמיה ט, ו): “וְאַתָּה מַחְיָה
 אֶת כָּלֵם”. וְעַל כֵּן עֵקֶר חַיּוּת כָּל
 הַדְּבָרִים הוּא הַשֵּׁם שֵׁישׁ לוֹ, מִחֲמַת
 שֵׁשׁ כָּל דָּבָר נִמְשָׁךְ בְּשֵׁרְשׁוֹ מִשֵּׁם ה'
 שֶׁהוּא מַחְיָה אֶת כָּלֵם כִּנ”ל. וְכִפִּי
 הַשֵּׁם שֵׁישׁ לְכָל דָּבָר כֵּן יְכוּלִין לְהַפְּיֵר
 וְלִהְגִּדִּיל שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל יָדֵי זֶה
 הַדָּבָר בְּפִרְטוּיּוֹת. כִּי הַשֵּׁם שֶׁל כָּל דָּבָר
 נִמְשָׁךְ מִשֵּׁם ה' כִּנ”ל. וְעַל כֵּן הֵבִיא
 הַכֹּל אֶל אָדָם לְקָרוֹת שְׁמוֹת, כִּי עֵקֶר

כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם כָּלֵם נִבְרָאוּ
 בְּשֵׁבִיל כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה
 הַשֵּׁרֶשׁ וְהַתְּכֵלִית שֶׁל הַבְּרִיאָה. וְעַל כֵּן
 בּוֹדָאֵי יֵשׁ בְּכָל דָּבָר וְדָבָר שֶׁבְּעוֹלָם
 בְּחִינַת יְדִיעַת וְהַפְּרַת שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 שִׁיכוּלִין לְהַבְּחִין וְלִהְתְּבוֹנֵן גְּדֻלַּת
 הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ עַל יָדֵי כָּל דָּבָר וְדָבָר
 שֶׁבְּעוֹלָם בְּפִרְטוּיּוֹת וְלִהְפְּיֵר אוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ עַל יָדֵי זֶה דִּיקָא וְלִהְגִּדִּיל שְׁמוֹ
 יִתְבָּרֵךְ עַל יָדֵי כָּל דָּבָר וְדָבָר בְּפִרְטוּיּוֹת.
 וְזֶהוּ בְּחִינַת הַבְּרָכוֹת שֶׁקָּבְעוּ רַבּוֹתֵינוּ
 ז”ל עַל כָּל דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם בְּפִרְטוּיּוֹת, כִּי
 בְּכָל דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם יֵשׁ הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ
 בְּפִרְטוּיּוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבְּרָכָה
 שֶׁמְבָרְכִין וּמְגַדְּלִין שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל
 בְּרִיאַת דָּבָר זֶה בְּפִרְטוּיּוֹת. וְעֵקֶר
 הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל יָדֵי כָּל
 הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁבְּשֵׁבִיל זֶה נִבְרָאוּ
 כָּלֵם, הָעֵקֶר הוּא עַל יָדֵי הָאָדָם דִּיקָא
 שֶׁבְּשֵׁבִילוֹ נִבְרָא כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה
 כִּידוּעַ. כִּי אֵין מִי שִׁידַע וּיְפִיר פְּלֵאוֹת
 הַבְּרִיאָה כִּי אִם הָאָדָם שֶׁנִּתְּנָן בּוֹ דַּעַה
 לְהַפְּיֵר וְלִהְבְּחִין בְּכָל הַדְּבָרִים פְּלֵאוֹת

יִתְבַּרְךָ עַל יְדֵי כָּל דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם כְּמוֹ
כֵּן זָכָה לְקָרוֹת שְׁמוֹת לְכָל הַדְּבָרִים,
כִּי כָּל שְׁמוֹתָם שֶׁהוּא חַיּוּתָם נִמְשָׁךְ
מִשֵּׁם מִבְּחִינַת שֵׁם ה', שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה
נִבְרָאוּ כָּלָם, כְּדֵי לְהַפְּיֵר וּלְהַגְדִּיל
שְׁמוֹ יִתְבַּרְךָ עַל יְדָם עַל יְדֵי הָאָדָם
דִּיקָא כִּנ"ל:

הַגְּדֵלֶת שְׁמוֹ יִתְבַּרְךָ עַל יְדֵי כָּל
הַדְּבָרִים בְּעוֹלָם הוּא עַל יְדֵי הָאָדָם
דִּיקָא, שֶׁהָאָדָם דִּיקָא יֵשׁ לוֹ כַּח הַזֶּה
בְּדַעְתּוֹ לְהַגְדִּיל שֵׁם ה' עַל יְדֵי כָּל
דְּבַר וְדַבָּר שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁמִּשָּׁם שָׂרַשׁ
הַשֵּׁם שֶׁל כָּל דְּבַר כִּנ"ל. וְכַפִּי מַה
שְׂזָכָה אָדָם הָרֵאשׁוֹן לְהַפְּיֵר שְׁמוֹ



מקוה של שער החמישים (תחומין ה, ח. אייר תקפ"ב)

שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁעַר הַחֲמִשִּׁים, שֶׁזֶהוּ
בְּחִינַת מְקוֹה מִיָּם בְּחִינַת הַמְּקוֹה שֶׁל
שְׁבוּעוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ד'
בְּאֵר מִיָּם חַיִּים וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן
בְּחִינַת מִיָּם עֲמֻקִּים עֲצָה.

סוּד גְּדֵלֶת קְדוּשַׁת הַמְּקוֹה שֶׁל
שְׁבוּעוֹת, שֶׁהוּא מְקוֹה שֶׁל
שְׁעַר הַחֲמִשִּׁים (עֵין בְּסִימָן נו), כִּי כָּל
הַתּוֹרָה שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲצָה בְּחִינַת
תְּרִי"ג עֲטִיף, הֵכֵל נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת מִיָּם



במקומות הנמוכים יורדת הקדושה הגבוהה מאד (שם יג)

כִּי כָּל עֶקֶר תְּקוּן הָעוֹלָמוֹת הֵכֵל
בְּבְחִינַת תְּקוּן הָאֲמוּנָה שֶׁהוּא יְסוּד
וְעֶקֶר הֵכֵל כִּנ"ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה
שְׂאוּכָלִים בְּשְׁבוּעוֹת בְּבִקְרָא מֵאֲכָלִי
חֶלֶב, וְהִבֵּן. וְזֹאת הַבְּחִינָה נִמְשָׁךְ
מִבְּחִינַת עֲתִיק דִּיקָא כִּנ"ל, כִּי דִּיקָא
עֲתִיק שֶׁהוּא גְבוּהָ מְאֹד מִן הֵכֵל
כִּידוּעַ, הוּא דִּיקָא יָכוֹל לְהוֹרִיד
עֲצָמוֹ עַד לְמִטָּה לְמִטָּה לְתַקֵּן כָּל
הַמִּיתָה וְהַשְּׁבִירָה בְּבְחִינַת הַנ"ל, כִּי
בְּמִקוּמוֹת הַנְּמוּכִים וְהַשְּׁפִלִים מְאֹד

אוֹלֵי זֶה סוּד מַה שֶׁכְּתוּב בְּעֵינֵי
הַתְּקוּן שֶׁל הַמְּלָכִים שֶׁמְתוֹ
בְּחִינַת שְׁבִירַת פְּלִים, שֶׁכְּשֶׁמְתַחִילִין
לְהַתְּתֵקֵן הֵם צָרִיכִים תַּחֲלָה לִינֵק
מִבְּחִינַת דְּדִי בְּהֵמָה שֶׁנִּמְשָׁכִין
מִבְּחִינַת רְגְלֵי עֲתִיק שִׁיּוּרְדִין עַד
לְמִטָּה לְמִטָּה בְּבְחִינַת דְּדִי בְּהֵמָה,
עֵין שֵׁם הַיָּנוּ שֶׁבְּתַחֲלָה צָרִיכִין
לְתַקֵּן בְּחִינַת חַיּוּת יְנִיקַת בְּחִינַת
בְּהֵמָה כִּנ"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת עֲמֹר
שְׁעוּרִים שֶׁהוּא מֵאֲכָל בְּהֵמָה כִּנ"ל,

ליקוטי הלכות

אי אפֿשר לירד לשם כי אם בבחינת מזה בדברי רבינו ז"ל בכמה קדשה הגבוה מאד מאד כמבאר מקומות (בסימן נו ויחלק ב בסימן יב).



שער החמישים (בהמה וחיה טהורה, ד, טו. סיון תקפד)

שבועות ביום החמשים שהוא בחינת שער החמשים כידוע, כי ארבעים ותשעה ימי הספירה אז אנו מטהרין עצמנו ויוצאין ממ"ט (ארבעים ותשעה) שערי טמאה למ"ט שערי קדשה. וביום החמשים הוא יום טוב קדש, חג שבועות ביום החמשים שהוא בחינת שער החמשים כידוע, כי ארבעים ותשעה ימי הספירה אז אנו מטהרין עצמנו ויוצאין ממ"ט (ארבעים ותשעה) שערי טמאה למ"ט שערי קדשה. וביום החמשים הוא יום טוב קדש, חג שבועות הקדוש והנורא, זמן מתן תורתנו, שאז מקבלין קדשה וטהרה משער החמשים, שזהו בחינת המקנה של שבועות שטובלין ומטהרין עצמנו בשער החמשים, כמו שכתוב בפגנות ומוכא בדברי רבינו ז"ל (בסימן נו).



הניצוצות בממון (עבודת אלילים, ג, י. אדר תקפח)

צריכין לזהר מאד לעשות משא ומתן באמונה, שלא לפגם בהממון חס ושלום, ששם הגונין עלאין. וכשעושה משא ומתן באמונה אזי הוא טובה גדולה מאד, כי על ידי המשא ומתן שנושא ונותן עם חברו במעותיהם, על ידי זה מאירין ונכללין הגונין מזה לזה ומזה לזה. וזה עקר פגנת המשא ומתן, שה' יתברך מסבב בשביל זה שישא ויתן אחד עם חברו הכל בשביל ברור הניצוצות שבממון כידוע, הינו בשביל שיאירו הגונין מזה לזה שעל ידי זה עולין הניצוצות, כי הניצוצות הן הן הגונין, כמובא בסימן נו, עין שם.



נפש חיה הוא שמו (מילה, ד, יא. אדר תקפו)

השם הוא ענין נפלא מאד מאד, כמו שכתוב (תהלים מו): "לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ". אל תקרי 'שמות' אלא 'שמות', כמו

מְבִינִים, אָבֵל עַל יְדֵי הַשֵּׁם שֶׁחָנַן ה' יִתְבָּרַךְ אוֹתָנוּ דַעַת שְׁאֲנוּ קוֹרִין אֶת הָעֲנִין הַזֶּה בְּשֵׁם לְמַעַלְה מִהַזְמַן, עַל יְדֵי זֶה אָנוּ יְכוּלִין עַל כָּל פְּנִים לְדַבֵּר מִזֶּה וּלְהַכְנִיס בְּשִׁכְלָנוּ הָאֵמֶת שְׁבוּדָאֵי יֵשׁ בַּחֲנִינָת לְמַעַלְה מִהַזְמַן רַק שְׂאִין אָנוּ מְבִינִים זֹאת וְכֵן בְּכָל דְּרָכֵי ה' יִתְבָּרַךְ הַגְּבוּהִים וְנִעְלָמִים מְאֹד מְשַׁכְּלָנוּ, מְכַל שְׁפָן וְכָל שְׁפָן הוּא יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ שֶׁהוּא מְרוֹמֵם וְנִשְׁגָּב מְכַל דַּעוֹת שֶׁל כָּל הַנְּבָרָאִים וְכוּ', כִּי לֵית מַחְשְׁבָה תְּפִיסָא בֵּה כָּלֵל, אָבֵל רַק עַל יְדֵי שְׁמוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים יִתְבָּרַךְ אָנוּ יְכוּלִין לְקִרְוֹתוֹ וּלְהַכְנִיס בְּדַעְתָּנוּ אֵמֶת הָאֵמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַשֵּׁם בַּחֲנִינָת מַלְכוּת, בַּחֲנִינָת אֵמוּנָה כִּידוּעַ.

וְזֶה בַּחֲנִינָת מַה שֶּׁכְּתוּב (בְּסִימָן ג"ו) בַּהַתּוֹרָה "וּבִיּוֹם הַבְּכוֹרִים", שְׁעַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא שְׂמָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קוֹרִין אֶת חֵי הַחַיִּים וּמְמַשִּׁיכִין הַחַיּוֹת מִמֶּנּוּ, הֵינּוּ כְּנִ"ל, כִּי עַקֵּר הַחַיּוֹת מְמַשִּׁיכִין עַל יְדֵי הַשֵּׁם כְּנִ"ל, וְזֶה בַּחֲנִינָת הַשֵּׁם שֶׁל הָאָדָם שְׁנוֹתָנִין לוֹ בְּעַת הַמִּלָּה דִּיקָא, כִּי הַשֵּׁם שֶׁל כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל נִמְשָׁךְ מִשְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי שְׂמוֹ מְשַׁתָּךְ בְּשִׁמְנוֹ, וְעַל יְדֵי הַשֵּׁם מְמַשִּׁיכִין עַל הָאָדָם הַחַיּוֹת מְחֵי הַחַיִּים, מְבַחֲנִינָת לְמַעַלְה מִהַזְמַן שְׁשֵׁם עַקֵּר הַחַיִּים, שְׁזֶהוּ בַּחֲנִינָת מַצּוֹת מִלָּה כְּנִ"ל.

שְׂאֲמָרוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל (בְּרֻכּוֹת ז:), וְכַמְבָּאָר בְּמָקוֹם אַחֵר כְּמָה פְּעָמִים, כִּי עַקֵּר הַחַיּוֹת הוּא מֵהַשֵּׁם בַּבְּחִינָת "נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׂמוֹ", [כְּמוֹ שְׂמוּבָא בְּמָקוֹם אַחֵר (בְּסִימָן נז)]. וְעַקֵּר הַחַיּוֹת מְמַשִּׁיכִין מְבַחֲנִינָת לְמַעַלְה מִהַזְמַן שְׁשֵׁם שְׂרַשׁ הַחַיִּים וְאֲרִיכוֹת יָמִים שֶׁהוּא שְׂרַשׁ הַזְקָנָה דְקִדְשָׁה כְּנִ"ל, וְעַקֵּר הַשֵּׁם נִשְׂאָר עַל יְדֵי הוֹלְדָה שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת תְּקוּן הַבְּרִית, בַּחֲנִינָת מַצּוֹת מִלָּה, דְּהֵינּוּ עַל יְדֵי שְׁזוּכִין לְהַשְׂאִיר בְּנִים בְּקִדְשָׁה בְּזֶה הָעוֹלָם לְמַעַן יִשְׂאָר שְׂמוֹ וְזָכְרוּ לְדוֹרוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כה): "וְלֹא יִמְחָה שְׂמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל".

וְזֶה שְׂמַתְפַּלְלִין עַל חַיּוֹת וְקִיּוֹם הוֹלְדֵי בְּעַת שְׂמִבְּרָכִין אוֹתוֹ בְּשְׂמוֹ, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים: 'קִים אֶת הַיְלָד הַזֶּה לְאֲבִיו וְלֹאֲמוֹ וְיִקְרָא שְׂמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל', כִּי הָא בְּהָא תְּלִיא, כִּי הַשֵּׁם הוּא הַחַיּוֹת כְּנִ"ל, דְּהֵינּוּ עַל יְדֵי הַשֵּׁם מְמַשִּׁיכִין הַחַיִּים וְאֲרִיכוֹת יָמִים בַּחֲנִינָת זְקָנָה דְקִדְשָׁה מְבַחֲנִינָת לְמַעַלְה מִהַזְמַן שְׁשֵׁם עַקֵּר שְׂרַשׁ הַחַיִּים כְּנִ"ל. כִּי זֶה מַעַלְת הַשֵּׁם שְׁעַל יְדוֹ יְכוּלִין לְהַשִּׁיג וּלְתַפֵּס כָּל הַדְּבָרִים הַגְּבוּהִים שֶׁלְמַעַלְה מְשַׁכְּלָנוּ לְהַכְנִיסָם בְּשִׁכְלָנוּ בְּדֶרֶךְ אֵמוּנָה אַף עַל פִּי שְׂאִין אָנוּ מְבִינִים אוֹתוֹ וְהַבֵּן הַדְּבָר הַיֵּטֵב לְמַשָּׁל בְּעֲנִין זֶה בְּעֶצְמוֹ שֶׁל לְמַעַלְה מִהַזְמַן שְׁעֲנִין מַהוּת לְמַעַלְה מִהַזְמַן בְּעֶצְמוֹ בּוּדָאֵי אִין אָנוּ

חייך". כי עקר ההתקשרות לבחינת למעלה מהזמן הוא על ידי התורה שקדמה לעולם (בראשית רבה א, ד). ועל כן אז קורין לה שם פדי להמשיך עליה חיים מהתורה בבחינת (קהלת ט): "ראה חיים עם אשה" וכו', הינו לקשרה ולהעלותה לבחינת למעלה מהזמן ששם עקר החיים כנ"ל:

ועל כן מי שנולד לו בת, המנהג שנותנין לה שם בעת קריאת התורה, כי גם היא צריכין להעלותה ולקשרה לבחינת למעלה מהזמן וכנ"ל. ועל כן נותנין לה השם בעת קריאת התורה, כי 'אורייתא שמא דקדשא בריך הוא'. ושם עקר החיים, כמו שכתוב (דברים ל): "כי הוא



נפש חיה הוא שמו

(עדות ד, יב. סוין קי"ז תקפו)

ומספר בכלל ובפרט כנ"ל, כי שמו יתברך משתף בשמנו, ועקר הידיעה ממנו יתברך הוא על ידי שמותיו יתברך, שהם נמשכין ונתגלגלין בעולם על ידי חלקת אלפים למאות, שעל ידי זה נעשין צמצומים וכלים לידיעת אמתתו, ואז יודעין לקרותו בשמותיו יתברך, ומשם ממשכין השם להתינוק הנמול, כי שמו משתף בשמנו:

נותנין שם להתינוק שבו נגבל כל נשמתו וחיותו, כמו שכתוב: "נפש חיה הוא שמו". כמו שכתב רבינו ז"ל במקום אחר (סימן נ"ו). כי כל השמות של ישראל נמשכין במספר בני ישראל שנמנו במספר שמות, כמבאר בפרשת במדבר. וכלם נמשכו על ידי חלקת אלפים למאות, שזהו בחינת אלפים ומאות שהיו בכל מספר



ניצוצות בממון

(נביית מלוה ד, חורף תרפח)

בדברי אדונו מורנו ורבינו ז"ל בהתורה 'וביום הבכורים הסתרה' בסימן נו ובשאר מקומות. ועקר העניות וחסרון הפרנסה שמשם באין אל ההלואות, נמשכין מהניצוצות

ידוע שבכל החפצים וממון של אדם, יש בהם ניצוצות קדושים הרבה, שצריכין לבררם מעמקי הקלפות, כי עקר רב הניצוצות נפלו לממון, כמבאר

הם עניינים ואביונים וממשפנים חפציהם, זה מחמת שהצדיקים והכשרים סובלים עניות ויסורים עבור עוונות ישראל, בכחנת "אכן חלינו הוא נשא" (ישעיה נג), וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (חולין פו.): 'צדיקים מהני זכותיהו אעלמא, אדידהו לא' וכו'. ועוד יש בזה כמה דברים, אבל באמת עקר השפע נמשכת כפי ברור הניצוצות שזוכה כל אחד:

הנפולין שלא נתבררו עדין, מחטא אדם הראשון, שעל ידי זה נגזר עליו "בעצבון תאכלנה, בזעת אפיק תאכל לחם" וכו', שמשם כל העניות וכל ההלואות. וכל אחד כפי מה שזוכה לחפצים וממון שנתבררו, כמוכן נצול מעניות והלואות:

ואף על פי שיש רשעים או אנשים גסים שיש להם עשירות וחפצים הרבה, והכשרים והצדיקים



שמו העם ולקטו – בשטותא (הרשאה ד, טו. ניסן תקפח)

הדעת, כי כל הכועס חכמתו מסתלקת ממנו (פסחים טו). וכל זה נמשך מחטא אדם הראשון, שעל ידי זה נגזר "בעצבון תאכלנה, בזעת אפיק תאכל לחם", 'בזעת אפיק' דיקא, בחינת 'חרון אף וכעס', שעל ידי זה צריך להתנגע על הפרנסה ביגיעה גדולה כנ"ל. כי אדם הראשון פגם בזה שלא שמר את השפע העליונה מחמץ (למטה) [למטה], דהינו שלא יקלקל את השפע העליונה שפע של עשירות וברכה וכל טוב, שלא יקלקלה על ידי הכעס חס ושלום.

מחמת שאין האדם חס על עצמו ואינו נזהר מכעס, על ידי זה אובד עשירותו ובאה לו הפרנסה ביגיעה גדולה ובמרירות גדול, כי אם היה שומר את עצמו מכעס היה זוכה לעשירות, ואזי לא היה צריך לטרח כלל בשביל פרנסה, כי היה נמשך לו שפע העשירות מן השמים בלי יגיעה וטרח כלל. וזה בחינת "שמו העם ולקטו" בשטותא, שעקר גיעת הפרנסה על ידי שטות, דהינו חסרון הדעת, כמו שכתב רבינו ז"ל במקום אחר (סימן נ"ו), הינו על ידי הכעס, שהוא הסתלקות



נפש חיה הוא שמו (חלוקת שותפים ה', ב. קי"ז תקפח)

השם מקבל חיות משם ה', [וכמוכן במקום אחר בהתורה וביזום הבכורים' בסימן נו ובשאר מקומות עין שם], ועל כן אין חולקין שום דבר כי אם כשישאר שמו עליו, 'שמו' דיקא, כי השם הוא עקר החיות כנ"ל. וכשלא ישאר שמו עליו, כאלו מפסידו ומזיקו לגמרי, כי עקר החיות והקיום של הדבר הוא השם של הדבר, שדרך שם מקבל חיות משם ה', על ידי הצדיק הראש בית המקום הכל, שיודע היטב שרש השם של כל דבר שבעולם. ועל כן אין חולקין שום דבר כי אם כשישאר לכל אחד חלק שנקרא שם כלו עליו, כי עקר הוא השם וכנ"ל:

כל הדברים עקר חיותם ממשיכין על ידי השם שיש להם, שהוא חיותם בבחינת "נפש חיה הוא שמו". ועל כן הביא ה' יתברך כל הברואים לפני אדם הראשון שיקרא להם שמות. "וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו". כי הכל נברא בשביל האדם, שהוא הצדיק, שהוא הראש בית הראש של כל העולם שנברא בשבילו. והכל צריכין לבוא אליו שיקרא להם שמות שהם חיותם, כי הוא יודע איך להמשיך להם חיות משם ה' המחיה הכל, וכפי החיות שממשיך להם משם ה', כמו כן הוא שמו של אותו הדבר. כי השם הוא החיות, ודרך



מדת ימי מה היא (פקדון ד, ה. אייר תקפט)

והמדות, כמו שכתוב (תהלים לט ה): "ומדת ימי מה היא", כמו ששמבאר בהתורה וביזום הבכורים (בסימן נו). כי קדם קבלת התורה בעת שאנו צריכין לטהר עצמנו מטמאת מצרים אנו צריכין לספר הימים בפה מלא כדי לזכר זאת היטב שימי האדם מנויים וספורים.

על-ידי שמונין וסופרים שבע שבתות קדם קבלת התורה שהם בחינת כלל ימי האדם על-ידי זה יוצאין מטמאה לטהרה וממשיכין האמת והקדשה על עצמו, שידע תמיד בכל יום ויום שעקר הוא היום הזה דיקא, שזהו עקר בחינת קבלת התורה שכלולה מכל הימים



מאסף לכל המחנות (תפילה ה, ג. תמוז תקצא)

התפלה שה' יתברך ירחם עלינו ויקבץ נדחנו בגשמינות ורוחניות, דהינו שיקבץ ויאסף לתוך מחנה ישראל הקדושה כל הנצוצות הנדחים עלידי פגם הברית, שכל התקון הזה הוא בבחינת מחנה דן שהוא מקבץ ומאסף לכל המחנות, להכניס כל הנחשלים והנדחים לתוך מחנה ישראל הקדושה. נמצא ש'מקבץ נדחי עמו ישראל' הוא כנגד דן.

'תקע בשופר' שהוא קבוץ נדחים, כמו שאומרים 'מקבץ נדחי עמו ישראל', כנגד שבט דן, שהיה 'מאסף לכל המחנות' דקדשה, שזהו בחינת קבוץ נדחים (עיין בסימן נו). כי עמלק היה רודף תמיד אחרי מחנה דן, כי עמלק הוא בחינת פגם הברית בחינת מקרה לילה רחמנא לצלן, כמו שכתוב (דברים כה, יח): "אשר קרף בדרך", שמשם כל הנדחים פדוע. ועל זה עקר



בכסף וזהב נפלו כל הניצוצות (פורים ו, ט. אדר תקצו)

ובשביל זה גלו ישראל למצרים כדי לברר העשירות משם. כי בעשירות בכסף וזהב שם נפלו כל הניצוצות שהם גוננין עלאין [כמו שמבאר בהתורה "הסתרה" בסימן נו]. ועקר נפילת הניצוצות היה מחטא אדם הראשון שחטא באכילת עץ הדעת ונטרד מגן עדן ונגזר עליו מיתה ויגיעת מרירת הפרנסה, כמו שכתוב (בראשית ג, יט) "בזעת אפך תאכל לחם עד שובך אל האדמה" וכו', שזהו בחינת נפילת העשירות שנפל למקום שנפל שמחמת זה הפרנסה במרירות גדול,

עקר נפילת העשירות הוא במצרים ששם כל העשירות דסטרא אחרא, כמו שכתוב (ישעיה לא, א ג) "הוי הירדים מצרים לעזרה וכו', ומצרים אדם ולא אל", וכמו שרמז אדמו"ר ז"ל בהמעשה של הבעל תפלה שמדבר ביותר מתאות מומן שהיו עושים מהממון עבודה זרה וכו', שהכל מרמז בקפיטל זה, עין שם, כי מצרים מלאה גלולים ועבודה זרה שהוא תאות מומן, שכל העבודה זרה תחובים שם [כמו שמבאר בסימן כג], ומחמת זה היו עובדים לצאן, שהוא בחינת עשירות כנ"ל.

דיקא, כי זה עקר תקון שנעשה על ידי הגלות מה שבררו והוציאו העשירות מהסטרא אחרא מטמאת מצרים אל הקדושה.

ובשביל זה היה עקר גלות מצרים כנ"ל, ועל פן היתה עקר ההבטחה לאברהם אבינו (שם טו, יד) "ואחרי כן יצאו ברכש גדול", 'ברכש גדול'.



הידיעה הוא בחינת שם (שבועות ב, כ. קי"ז תקצו)

שככל אחד מישראל לכללו בשם ה', כי כלל ישראל כל מי שעדין שם ישראל נקרא עליו, אף על פי שהוא כמו שהוא, עדין יש לו איזה אחיזה וכלליות בשם ה', מאחר שנקרא על שם ישראל שהם כלולים בשמא דמלכא, כי שמו יתברך נקרא עלינו ה' אלקי ישראל, אבל עקר הפלליות על ידי הצדיק האמת שפבר השלים שמו בתכלית השלמות.

וכל מי שנקרא על שם הצדיק הוא נכלל בו, ועל ידי זה הוא נכלל בשם ה', אבל החולק על הצדיק כחולק על השכינה (סנהדרין קי.), כי חולק עצמו משם ה', כי אי אפשר להכלל בשם ה' כי אם על ידי הצדיק שהשלים מעשיו בתכלית הקדושה והשלמות, שהוא נכלל באמת בשלמות בשם ה', ועל ידו יכולין הכל להכלל בשם ה' וכנ"ל.

וזהו בחינת פגם העצום של מחלקת קרח שחלק עצמו מה' יתברך

אסור לקרות לרבו בשמו (יו"ד רמב, טו), כי עקר הידיעה הוא בבחינת שם, כמבאר בהתורה "וביום הפכורים הסתרה" (ליקוטי מוה"ר"ן נו), עיין שם היטב. וזה בחינת מחלקת קרח שחלק עצמו ממשה רבנו, שעקר הגדלת שם ה' על ידו, כי על ידו יכול כל אחד מישראל להכלל שמו בשם ה', על ידי שנכלל בשם הצדיק שפבר השלים את שמו בתכלית השלמות ונכלל בשם ה', שזה עקר מלוי שם ה', כי שמו משתף בשמנו (ירושלמי תענית פרק ב, הלכה ו), וכל אחד לפי תקון מעשיו כן נכלל שמו בשם ה' ונשלם שמו יתברך כפיכול ונתגדל ונתקדש יותר. ולהפך על ידי פגם ועברה פוגם ומשקר בשמא דמלכא וכאלו ממעט שמו חס ושלום, ועל כן אנו אומרים ומבקשים: ותמלא כל השמות שפגמתי בשמך הגדול. והצדיק שזכה לתכלית השלמות כבר השלים את שמו ונכלל בשם ה', ולא עוד אלא שיש בכחו להעלות הטוב

נְכַלְל בְּשֵׁם ה', וְעָלְיוֹ נֹאמֵר: "וְהִיָּה כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁם ה' יִמְלֹט וְכוּ' וּבִשְׂרִידִים אֲשֶׁר ה' קָרָא":

כא) וְעַל כֵּן אָסוּר לְקַרֹּת לְרַבּוֹ בְּשֵׁמוֹ, כִּי שְׁמוֹ נְכַלְל בְּשֵׁם ה', שְׁנֹאמֵר עָלָיו: "זֶה שְׁמִי לְעֹלוֹם". כִּי עֶקֶר הַיְדִיעָה הוּא בְּחִינַת הַשֵּׁם וְכַנ"ל. וְכָל מֵה שֶׁמִּקְבֵּל מֵרַבּוֹ צְרִיף לִידַע שְׂעֵדֵן אֵינוֹ יוֹדַע כָּלֵל, כִּי כַפְלִים לְתוֹשִׁיָּה, כִּי מֵאֵד עִמָּקוֹ מַחְשׁוֹתָיו, כִּי דְבָרָיו הֵם כַּמְעֵין הַנוֹבֵעַ וְהֵם בְּחִינַת "מִים עִמָּקִים עֲצָה כָּלֵב אִישׁ". וְצְרִיכִין בְּכָל פַּעַם לְעֵין הַיֵּטִב בְּדְבָרָיו הַקְדוּשִׁים וְלַחֲתוֹר וְלִשְׂאֵב מֵהֶם עֲצוֹת נִפְלְאוֹת, בְּאִפְּן שְׂיֻכַּל לְהַצִּיל אֶת עֲצָמוֹ מִשְׂטֵף מִים רַבִּים שֶׁל זֶה הָעוֹלָם. וְכָל מֵה שְׂיֻדַּע וְיוֹצִיא מִדְּבָרָיו, צְרִיף לִידַע וְלַהֲבִין וְלַהֲאָמִין שְׂעֵדֵן אֵינוֹ יוֹדַע כָּלֵל עַד הֵיכֵן מַגִּיעִים עִמָּקוֹת דְּבָרָיו הָעִמָּקִים מִנִּי יָם וְכוּ', רַק בְּמֵה שֶׁהֲרָשָׁה יָכוֹל לְהַתְּבוּנָן מֵהֶם עֲצוֹת לְעִבּוּדוֹתָ וְיִתְבָּרַךְ כַּפִּי מִדְּרַגָּתוֹ, אֲבָל עֲצָם תּוֹרָתוֹ וְאִפִּילוֹ שִׁיחוֹתָיו הַקְדוּשׁוֹת אֵי אִפְשָׁר לְהַשִּׁיג בְּשׁוֹם אִפְּן וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סְנַהֲדְרִין סח.): 'הִרְבָּה לְמַדְתִּי מֵרַבּוֹתֵי וְלֹא חִסְרָתִי מֵהֶם אֲלֹא וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת הָעֲלָמַת שֵׁם רַבּוֹ שֶׁאָסוּר לְהִזְכִּירוֹ בְּשֵׁמוֹ, כִּי שְׁמוֹ הוּא

עַל יְדֵי שְׁחֻלְק עַל מִשָּׁה רַבּוֹ בְּבְחִינַת "וַיִּקַּח קֶרַח", 'וְאֵת־פְּלִיג קֶרַח'. שְׁחֻלְק עֲצָמוֹ וְעֵדָתוֹ מִשֵּׁם ה' עַל יְדֵי שְׁחֻלְק עַל מִשָּׁה וְאָמַר שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ יוֹדַע שֵׁם ה', כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָר טו): "כִּי כָּל הָעֵדָה כָּלֵם קְדוּשִׁים וּבְתוֹכָם ה' וְכוּ', שֶׁאָמַר שֵׁשֵׁם ה' הוּא בְּתוֹךְ כָּל הָעֵדָה, וְהָאָמַת הוּא כֵּן, אֲבָל עוֹת וּפְשַׁע מֵאֵד בְּמֵה שֶׁרְצָה לְהִטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ וְאֵת יִשְׂרָאֵל, כְּאֵלוֹ שֵׁם ה' בְּתוֹךְ יִשְׂרָאֵל בְּלִי הַצְדִּיק מִשָּׁה רַבּוֹ, כִּי הָאָמַת שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ יִשְׂרָאֵל אֲבָל הִכַּל עַל יְדֵי הַצְדִּיק מִשָּׁה רַבּוֹ, אֲבָל תַּכְף כִּשְׁחֻלְק עַל מִשָּׁה, שֶׁהוּא הָרַב הָאָמַת, הָרִי עוֹקֵר עֲצָמוֹ וְאֵת הַשׁוֹמְעִים לְמַחְלַקְתּוֹ מִשֵּׁם ה', כִּי אֵי אִפְשָׁר לְהַכְּלִל בְּשֵׁם ה' כִּי אִם עַל יְדֵי הָרַב הָאָמַת וְכַנ"ל. וְזֶה שֶׁקָּרָא הַכְּתוּב אֶת עֵדַת קֶרַח 'אֲנָשֵׁי שֵׁם', כִּי זֶה הִיָּה עֶקֶר הַפְּגָם שֶׁרְצוּ לְעַשׂוֹת לְעֲצָמָן שֵׁם, לְחַלֵּק עֲצָמָן מִמִּשָּׁה מַחְמַת גִּסּוּתָם שֶׁרְצוּ שְׂיִהְיֶה לָהֶם שֵׁם וְכַבּוֹד וּפְרָסוֹם. וְעַל כֵּן עֶקֶר הַהִתְקַרְבוּת לַה' יִתְבָּרַךְ הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת בְּטוּל הַגָּאוּת וְהַכְּבוֹד שֶׁהֵם בְּחִינַת שֵׁם, וְלִבְטֹל עֲצָמוֹ וְכַבּוֹדוֹ וְשְׁמוֹ נֶגֶד שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ כִּי עֲנָה גְדוּלָה מִכָּלֵם. וְכֵן אֵי אִפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב לְהַצְדִּיק וְהָרַב הָאָמַת כִּי אִם עַל יְדֵי שֶׁמִּבְטֵל שְׁמוֹ וְכַבּוֹדוֹ בְּתַכְלִית הַבְּטוּל, וְאֵז זִכָּה לְהַכְּלִל בְּשֵׁם הַצְדִּיק, וְעַל יְדֵי זֶה הוּא

בבחינת "ויקרא שמו פלא יועץ",
שעצות שלו הם נפלאות תמים דעים,
בבחינת "אודה שמך כי עשית פלא
עצות מרחק אמונה אמן", ועל כן אסור
להזכיר שמו ביותר, כי עליו נאמר:
"למה זה תשאל לשמי והוא פלאי":

דעתו שהוא נעלם וסתום ממנו
בתכלית ההעלם, כי שם רבו נכלל
בשם ה', שנאמר עליו זה שמי לעלם
לעלום וכנ"ל. וביותר האסור בשם של
פלא (יו"ד רמב, טו), רמז כי יש רבי ששמו
פלא הפלא ופלא (עיין חיי מוהר"ן רנח),



השם מגביל החיות מחי החיים (אפותיקו ה. לח. סיון תקצח)

כי השם הוא החיות שהוא מגביל
החיות מחי החיים מבחינת 'למעלה
מהמקום' עד תכלית גשמיות
המקום, כמובן בהתורה 'הסתרה',
[סימן נו, עין שם]. ועל ידי זה השם
בעצמו, קורין את ה' יתברך ומדבקין
עצמן אליו בבחינת 'רצוא ושוב' כל
הימים שצריכין לחיות על פני
האדמה, כי ה' יתברך רוצה שיתקיים
האדם ולא יתבטל לגמרי כידוע.

ה' יתברך רוצה בקיום העולם
שעקרו הוא הבחירה שבשביל
זה נברא הכל, ועל כן בהכרח
שיתקיים גשמיות המקום כדי שיהיה
בחירה, על כן כשפירה דוד שיתין עד
התהום, ורצה להעלות מהתהום עד
למעלה מהמקום, תכף קפא תהומא
ובעי למשטפיה עלמא כ"י אמר: אם
כן יתבטל העולם לגמרי! על כן
הכרחו לכתב 'שם' ולהשליך לשם.



מקוה (פקדון ה. ו. תשרי תרא)

של שער החמשים, הינו פי שלמות
התורה היא על ידי בחינת מים
טהורים, כמבאר שם היטב בהתורה
חדי רבי שמעון בסימן סא, עין
שם.

מים טהורים הנמשכין בשבועות
בחינת מקוה של שבועות,
בחינת וזרקתי עליכם מים טהורים
וטהרתם וכו', כמובא בכונת המקוה
של שבועות, שהוא בחינת מקוה



מקוה (ברכת השחר ה, מא. קי"ז תרב)

נגמר טְהַרְתָּן בְּשִׁלְמוֹת, וְצָרִיכִין לְהַמְתִּין עַד שִׁיעָרִיב שְׁמֶשֶׁן שֶׁל זֶה הַיּוֹם וְיִתְחִיל יוֹם שְׁלֹא־חָרְיוֹ כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: 'וְכָא הַשְּׁמֶשׁ וְטָהַר וְאַחַר יֵאָכֵל מִן הַקִּדְּשִׁים', לְהוֹרוֹת שֶׁהַמְּשַׁכֵּת הַטְּהָרָה וְהַקִּדְּשָׁה תְלוּיָהּ בְּיָמִים, שְׁכָל מַה שְּׁכָא וְנִתְחַדָּשׁ יוֹם אַחַר נִתְוֹסֵף וְנִתְחַדָּשׁ קִדְּשָׁה יִתְרָה מְלַמְעֵלָה, כִּי רַק בְּשִׁבִיל זֶה ה' יִתְבָּרַךְ מְקִיִּם עוֹלָמוֹת מְשַׁשֵּׁת יָמֵי בְרֵאשִׁית עַד הַסּוֹף וּבְכָל עֵת הוּא בּוֹרֵא יוֹם וְלִילָה וְכוּ', כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם שֶׁל כָּל יָמֵי הָעוֹלָם הוּא בְרִיאָה חֲדָשָׁה מִמֶּשׁ, כִּי יוֹם הַזֶּה עֲדִין לֹא הָיָה מְעוֹלָם. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְשׁוּם לֵב לְזֶה וּלְהוֹדוֹת לְשִׁמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל לֵב עַל זֶה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְלוֹמַר 'וּבִטּוֹבוֹ מְחַדָּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית' בְּלֵב שְׁלָם בְּכָל יוֹם וְכוּ', וְכַמְבָּאֵר לְעֵיל מִזֶּה. וְעַקֵּר הַתְּחַדָּשׁוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם הוּא רַק בְּשִׁבִיל לְהַמְשִׁיךְ וּלְהֵאִיר מְקַדְּשׁוֹ הָעֲלִיּוֹנָה עֲלֵינוּ מְחַדָּשׁ, לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ לְהַתְחַדָּשׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּרִצּוֹנוֹת חֲדָשִׁים וְחֻזְקִים וְכוּ', לֵה' יִתְבָּרַךְ.

ועל-כן הַטָּמֵא שֶׁטָּבֵל וְהִתְחִיל לְהִטָּהֵר, אֵינוֹ רֹשָׁא לְאָכֵל

ה' יִתְבָּרַךְ מְצַמִּיחַ יְשׁוּעוֹת בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ שְׁאוֹמְרִים בְּבִרְכַּת קְרִיאַת שְׁמַע בְּכָל יוֹם: 'עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת' וְכוּ', 'מְצַמִּיחַ יְשׁוּעוֹת' וְכוּ', רַק אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיכִין לְהַמְתִּין הַרְבֵּה עַד שֶׁתְּצַמַּח וְתִתְגַּלֶּה יְשׁוּעָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת. וְכָל זֶה רְמִזָּה לְנוֹ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּדִינֵי טְהָרַת הַטָּמְאִים שֶׁרַב טְהַרְתָּן תְלוּיָהּ בְּיָמִים וּבְזִמְנֵי כְּפִי עֶרֶךְ טְמֵאָתוֹ, כְּגוֹן הַטָּמְאִים בְּיוֹתֵר כְּמוֹ טָמֵא מֵת וְזָב וּמְצוֹרֵעַ, צָרִיכִין לְהַמְתִּין שְׁבַעַת יָמִים וְכוּ', וּבַעַל קְרִי וְכִיּוֹצֵא, צָרִיכִין לְהַמְתִּין יוֹם אֶחָד עַד שִׁיעָרִיב שְׁמֶשֶׁן וְיִתְחִיל יוֹם שְׁלֹא־חָרְיוֹ, וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת הַנִּלְשָׁבְכָל יוֹם וְיוֹם נַעֲשִׂים חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי, וְעַל-כֵּן זֶה שְׁנִטְמָא וְרוֹצֵה לְהִטָּהֵר צָרִיךְ טְבִילָה בְּמִקְוָה, כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו קִדְּשָׁה וְטְהָרָה מִמִּקְוָה הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהוּא הַמִּקְוָה שֶׁל שְׁבֻעוֹת שֶׁהוּא הַמִּקְוָה שֶׁל שַׁעַר הַחַמְּשִׁים, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּכֹונוֹת הָאֲרִיזוֹ"ל, וּמוֹכָא בְּהַתּוֹרָה 'וּבְיוֹם הַבְּכוֹרִים - הַסְּתֵרָה' (סִימָן נו) עֵינֵי שָׁם, כִּי מִשָּׁם נִמְשָׁךְ הַטְּהָרָה לְכָל הַטּוֹבָלִים בְּמִקְוָה לְהִטָּהֵר מִטְמֵאָתוֹ.

ואחר שֶׁהִתְחִילוּ לְהִטָּהֵר עַל-יְדֵי הַמִּקְוָה הַקְּדוּשָׁה עֲדִין לֹא

להתחזק בכל אלו הימים שאינו זוכה
 עדין לשלמות טהרתו שהוא בחינת
 קבלת התורה, להתחזק בהם בכל יום
 ויום ברצונות חזקים חדשים וכנ"ל,
 ויהיה חזק בזה מאד מאד בכל מה
 שיעבר עליו, עד שיזכה ליום ישועתו
 שהוא בחינת טהרתו לגמרי שיוכל
 לאכל מן הקדשים, והבן היטב. ועל-
 כן תלו חכמינו ז"ל זמן קריאת שמע
 משעה שהכהנים שנטמאו רשאים
 לאכל תרומתן אחר הערב שמשן,
 שמרמז על כל זה שבכל יום ויום
 צריכין להמשיך על עצמו אמונת
 הרצון מחדש לגמרי, כי בכל יום
 ויום נעשין חדשות לגמרי, ובזה
 תלוי כל טהרתו וקדשותו פנ"ל.

בתרומה עד שיעריב שמשו ויבא
 היום שלאחריו, כי כפי טמאתו, אף-
 על-פי שהתחיל להטהר וטבל
 במקוה, אף-על-פי-כן אינו יוצא
 מידי טמאתו בשלמות עד שיימתין
 על התחלת היום שלאחריו, שיהיה
 נמשך יום חדש קדשה חדשה רצונות
 קדושים חדשים, ואז דיקא יטהר
 לאכל מן הקדשים. וזה סוד הספירה
 שצריכין ישראל לספור שבע שבתות
 כמו ספירת ימי הנדה להטהר
 מטמאתן, כמבאר בזהר הקדוש,¹
 ובכתבי האר"י ז"ל,² כי אי אפשר
 להטהר בשלמות עד שיזכו לקבלת
 התורה, כי אם על-ידי שממתינים
 וסופרים שבע שבתות. והעקר



כל הדיבורים מקבלים מהידים (ראש השנה ו בראשי פרקים ט. תשרי תרג)

בבחינת (שמות טו, לה) "כֹּאֲשֶׁר דָּבַר ה'
 בְּיַד" וכו' (כמו שמבאר בסיומן נו לקוטי חלק א).
 ועקר התשובה שהוא על ידי הבקשה
 והחפוש הוא על ידי בחינת ידים
 שצריכין לבקש ולחפש אותו יתברך
 בכל לב עד שיפרש בפיו אליו יתברך
 בבחינת (תהלים פח, י) "שִׁטְחֹתַי אֵלֶיךָ
 כַּפִּי". וכתוב (ישעיה כה, יא): "וּפְרַשׂ יָדָיו
 בְּקַרְבּוֹ". שְׁזָהוּ בְּחִינַת נִשְׂא לְבַבְנוּ
 אֶל כַּפָּיִם אֶל אֵל בְּשָׂמַיִם" (איכה ג, מא),
 כי כל הדיבורים מקבלים מן הידים

מכין עצמן בידיים על הלב והחזה
 בשעת אמירת הודוי, פי עקר
 הוצאות החצים שהם הפגמים של
 החטאים, הוא על ידי הידים (כמו שמבאר
 שם בהמשך של יום הששי מענין זה שהיה בלא
 ידים). כי כל התפלות ותחנונות ובקשות,
 בפרט הודוי של יום כפור, צריכין
 לומר בלב שלם בבחינת "נִשְׂא לְבַבְנוּ
 אֶל כַּפָּיִם אֶל אֵל בְּשָׂמַיִם" (איכה ג, מא),
 כי כל הדיבורים מקבלים מן הידים

שער חג המצות פרק א.

לו. אמור דף צו: ובתקוני תווהר תקון יט דף לו.
 לו. שער התנועות דרושי הפסח דרוש ג ובפרי עין חיים

והחפוש, שהוא בחינת השתטחות ופרישות הידים כנ"ל. וכל זה הוא בחינת הוצאות החצים על ידי הידים וכן"ל:

ענין הטעם הפשוט מה שמכין בידיים על הלב בשעת הודוי כדי להוכיח ולעורר את הלב שיאמר עתה הודוי בלב שלם שהוא בחינת בקשה



עצבון ידים (הודאה ג, ח. חורף תרד)

שגועון התאוה הפללית, וכן חוזר חלילה חס ושלום ומצרף לזה תאות ממון וטרדת הפרנסה בחינת 'בעצבון תאכלנה' וכו'. וכמו שמבאר בהתורה 'וביום הפכורים' (בסימן נו) בענין עצבון ידים וכו', עד שכמעט תצא נפשו חס ושלום לולא ה' עזרתה לנו שמאיר עלינו מרחוק בכח הצדיקי אמת לשמח נפשותינו על פי דרכי העצות העמקות של הצדיקי אמת. וצריך כל אדם להכריח את עצמו מאד בכל הכחות להמשיך על עצמו השמחה. ועל כן צריך להיות רגיל מאד בהודאה בשמחה כנ"ל וכמבאר אצלנו במקום אחר הרבה מזה על התורה 'ימי חנפה הם ימי הודאה' (בהלכות פלאי

צריכין להרגיל את עצמו מאד בכל יום ובכל עת להודות ולהלל לה' יתברך על כל הטובות אשר גמל עמנו, ואפילו בתקף צרת הנפש רחמנא לצלן אפילו כשירד ונתרחק כמו שנתרחק ואיך שהוא, יהפך הכל לששון ולשמחה בבחינת (ישעיה לה, י) "ששון ושמחה ישיגו" וכו'. כמו שמבאר במקום אחר (ליקוטי תנינא כג), על שאף על פי כן זוכין לומר קריאת שמע וליחד שמו יתברך פעמים בכל יום ולהאמין בה' ובמשה עבדו שהם הצדיקי אמת שבכל דור וכו'. וכמה מעלות טובות למקום עלינו וכו', אלו פינו מלא שירה וכו', כי עקר גלות הנפש הוא העצבות כמובן בהתורה 'אמצעיתא דעלמא' (סימן כד) עין שם, וכל מה שהעצבות מתגבר יותר מתגברין יותר התאוות בפרט

שם היטב):



השם הוא הכלי ששם נגבל החיות (תפילת המנחה ג, יד. אדר תרד)

כי לפעמים גם בני ישראל הכשרים יכולין להפיל אחד את חברו על ידי

אסור להרס את הגבול שלא יתלהב יותר מדאי לכנס לגבול חברו.

וכנ"ל. ועל כן נצטוו למנותם במספר שמות, כי כל אחד מישראל יש לו שם בפני עצמו כפי אחיזתו בשמא דקדשא בריך הוא כפי מדרגתו, כי השם בחינת כלי וצמצום ששם נגבל החיות שהיא הנפש [כמו שמבאר בהתורה וביוסם הבכורים] בסיומן גו, ועל כן היה ההכרח למנותם כנ"ל.

שנוי דעותיהם כמבאר במקום אחר, על כן צריכין הצמצום בכמה בחינות שלא יתלהב יותר מדאי וכו' כנ"ל, וגם שלא יהרס הגבול שבינו לחברו. ובשביל זה נצטוו למנותם שיהיה נמנה כל אחד ואחד בפני עצמו, כי כל אחד יש לו גבול ושעור בדעתו להפיר את ה' יתברך ולעבדו בהדרגה ובמדה כפי מדרגתו



אני ולא מלאך

(שבת ז, ו. קין תרד)

הוא אחדותו יתברך שיורד בכל מקומות הטמאים ואין יכולין להתאחו בו כלל, בבחינת (שמות יב, יב) "ועברתי בארץ מצרים" אני ולא מלאך אני ולא שרף (הגדה של פסח), כמו שפתיב בהתורה 'הסתרה' (בסיומן גו).

קדשת שבת קביעא וקיימא, כי בשבת אין ברור, רק כל הברורים שמבררים בכל ששת ימי החל הכל הוא בכח קדשת שבת שהוא בחינת עולם הבא, ששם שביטה ומנוחה ואין הרע יכול להתאחו שם כלל. כי קדשת שבת



פרפראות לחכמה

אות ג', ועל כן צריך לעסק בתורה בפה דיקא, כי כשצריכין לקרא את אחד בשמו צריך לקרותו בפה דיקא ואי אפשר לקרותו בשמו במחשבה בעלמא, כן אי אפשר לקרות את חי החיים כי אם על ידי

מאמר וביוסם הבכורים סיומן ג' נאמר בחג השבועות שנת תקס"ה שחל אז ביום ב' וביוסם ג', ויש בזה כמה ספורים ואין כאן מקום לבאדם ומבארים היטב בספר חיי מוהר"ן ז"ל:

ההסתרה בבחינת (תהלים ק"ג) ומלכותו בכל משלה כידוע, רק מחמת שפשהמלכות היא בבחינת קטנות ואין מתגלה בה אור המדרגות העליונות, על כן יכולין אז ההסתרות להתגבר ולהעלים אורה לגמרי. וכשהצדיק שהוא בחינת מרדכי ממשיך על ידי עסק התורה שלו אור הדעת והשכל שהוא בחינת אריכות ימים לתוך המלכות, על ידי זה מאיר אור המלכות באור גדול עד שמאיר אור הדעת הזה גם בתוך כל המדרגות התחתונות שמקבלין חיות מהמלכות, ועל ידי זה נתגלין כל ההסתרות ונעשה מהם תורה כמבאר בפנים:

ובכל יום ויום מרדכי מתהלך לפני חצר בית הנשים. מפרש בג' בחינות, יש שנשו וקפצו ממקומו של עולם, ויש שהם בחינת שכחה מלשון (בראשית מ"א) כי נשני אלקים וכו', ויש שהם בבחינת (ירמיה נ"א) נשתה גבורתם וכו'. עין רש"י פרושת וישלח על פסוק על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה, כלל שם שלשה בחינת הנ"ל יחד. וכתב שם ולמה נקרא שמו וכו', לפי שנשה ממקומו ועלה, והוא לשון קפיצה, וכן נשתה גבורתם וכו', וכן פי נשני אלקים וכו'. והוא מימרא דרבי

הפה ולא על ידי המחשבה לבד וכו'. רוצה לומר כי הגם שחי החיים יודע גם מה שבמחשבת האדם, אך מחמת שעקר חיות האדם הוא בחינת המחשבה והשכל שהוא בחינת למעלה מואו קצוות למעלה מהמדות, ובאמת צריכין לקבל את החיות במדה, כי בלא מדה וצמצום אי אפשר לקבל החיות מהשם יתברך מחמת רבוי אור, שמשעם זה צריכין לקבל החיות על ידי עסק התורה דיקא שהוא שמו של הקדוש ברוך הוא ששם נגבל החיות כביכול במדה בבחינת (תהלים ל"ט) ומדת ימי מה שהוא כמבאר שם לעיל, מטעם זה עצמו צריכין לעסק בתורה בפה דיקא שהוא בחינת גבול ומדה, ולא על ידי המחשבה שהיא בבחינת למעלה מהמדות כנ"ל:

בענין מה שעל ידי עסק התורה שעל ידי זה ממשיך אריכות ימים לתוך המלכות, והאריכות ימים הזה הוא בעצמו בחינת הדעת, ועל ידי זה הדעת נתגלין ההסתרות וכו' כמבאר שם בפנים. רוצה לומר כי המלכות דקדשה הוא בחינת סוף דבר כמבאר באות ח' לקמן וכידוע, וממנה מקבלין חיות כל המדרגות התחתונות והנמוכות מאוד אפלו אותן שהם בבחינת הסתרה שבתוך

בפעם הראשון שאו לא נתהפכו עדין הצרופין אצלו ולא היה עדין בבחינת הסתרה, אם כן מהיכן בא לעבר על מצוות ה' חס ושלום. ומכרח לומר שאף על פי שידע אז עדין שהוא עברה, אף על פי כן נדמה לו שנשתה גבורתו ואין לאל ידו להתגבר על יצרו. ובאמת זה גופא גם כן בחינת הסתרה, כי כבר אמר השם יתברך (בראשית ד) לפתח חטאת רובץ ואתה תמשל בו, אם תרצה תתגבר עליו וכמו שאמרו רבותינו ז"ל. ובאמת אמרו רבותינו ז"ל בכל יום יום יצרו של אדם מתגבר עליו ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו וכו', רק שאז בפעם ראשונה אין ההסתרה מצד הסתרת השם יתברך והתורה שנסתרו ממנו חס ושלום, רק אזי ההסתרה הוא רק מצדו שנסתר ממנו כחו ובחירתו שנדמה לו שאי אפשר לו להתגבר על יצרו (ועין בקדושין דף מ"ח). ונגד זה חשב רבינו ז"ל ג' בחינות נשים, א' אלו שנשאו וקפצו ממקומו של עולם ונתרחקו מהשם יתברך, הינו אלו שהם בבחינת הסתרה שבתוך ההסתרה שהכל נעשה ישר בעיניו חס ושלום כנ"ל. ויש שכבר היו קצת אצל השם יתברך רק שכבר שכחו אותו יתברך וזהו בחינת נשים לשון שכחה. רוצה לומר אלו שהם בבחינת הסתרה אחת

יהושע בן לוי במסכת חלין דף צ"א, רק שם אינו מביא הפסוק כי נשני וכו' רק שנשה ממקומו ועלה, וכן הוא אומר נשתה גבורתם היה לנשים.

ולהבין פונת רבינו ז"ל שפרש בג' בחינת הנ"ל נראה לעניות דעתי פשוט, כי רבינו ז"ל באר לעיל ענין הסתרה והסתרה שבתוך ההסתרה, כי עבר ושנה נעשה לו כהתר וכו', וזה בחינת הסתרה אחת וכו'. ואז קשה גם כן מאוד למצוא את השם יתברך מאחר שכבר נעשה לו כהתר, אבל על כל זאת אפשר ליגע ולחתר עד שימצא אותו יתברך שמו. אף אם חס ושלום אחר שעבר ושנה עושה יותר עברות חס ושלום אזי נסתר ממנו, אפלו זאת שידע שנעשה לו כהתר, רק שאיננו יודע כלל משום נדנוד עברה והכל הוא ישר בעיניו, וזה בחינת הסתרה שבתוך הסתרה וכו'. ובאמת גם שם מלבש השם יתברך וכו', רק שעל ידי רבוי העברות הפך דברי אלקים חיים לגמרי וכו', על כן צריך לגלות ההסתרות הנ"ל. והנה לפי זה צריכין להבין באיזה בחינה היה קדם זה, כי הלא עבר ושנה שאז נעשה לו כהתר אז הוא בחינת הסתרה אחת, ומאיזה בחינה בא העברה ראשונה שעבר

אות ז', ועל כן המקנה מושיע מכל הצרות וכו'. רוצה לומר כי מאחר שמקנה של שבועות מרמו לשער החמשים של בינה הרי ראינו כי מקנה הוא בחינת בינה ודעת, שעל ידי זה נתבטל הפעם ונתרבה החסד והרחמנות גם על ידי סתם מקנה שאינה של שבועות, ומכל שכן על ידי מקנה של שבועות שהוא בחינת חסד עליון ורחמים גדולים:

אות ח', עונה הינו מצה בחינת מחלקת שהוציא ממצרים, כי במצרים שהיה הדעת בגלות בודאי לא היה המחלקת לשם שמים וכו'. נראה לעניות דעתי שרמו לנו בזה שבמצרים היה מלבש שם דעת גדול מאוד שהוא בחינת הדעת של בחינת מחלקת לשם שמים, שזה בחינת מה שכתב לעיל באות ד' שבהסתרה שבתוך ההסתרה שם מלבש תורה גבוה דיקא בחינת סתרי תורה וכו', בחינת (שמות ב) ועברתי בארץ מצרים וכו', כי בארץ מצרים וכו' שם דיקא מלבש ומסתר השם יתברך בעצמו, הינו תורת ה' סתרי תורה וכו', שזה בחינת הדעת העליון של מחלקת לשם שמים. רק שכל זמן הגלות שהיה הדעת בגלות היה בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה, ובלייל פסח נתגלה אור הדעת הזה בבחינת

בחינת נעשה לו כהתר, שאף על פי כן מבלבל אותו קצת עדין חשש אסור רק שנעשה לו כהתר שזה בחינת שכחה. ויש שגם עתה זוכרים את השם יתברך רק שנשתה גבורתם וכו', הינו קדם שעבר ושנה אז ההסתרה שלו הוא רק בבחינת זו שנשתה גבורתו וכו' כנ"ל. (ומחמת שהנגיעה בכף ירך יעקב בגיד הנשה מרמו על שפלות מדינת הקדשה בזמן הגלות, שאז עקר זמן ההסתרות בחינת (דברים ל"א) ואנכי הסתר אסתיר פני, שזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (זהר ח"א ק"ע): שגיד הנשה מרמו על תשעה באב שאז עקר זמן התגברות ההסתרות, על כן רמו רבותינו ז"ל בזה כל הבחינות הנ"ל). ומרדכי שהוא הצדיק שזכה לבחינת המלכות הנ"ל, הוא עוסק לגלות כל הסתרות הנ"ל לכל אחד לפי בחינתו, והכל על ידי עסק התורה שלו כנ"ל וכמבאר בפנים. (ועין עוד מענין התגברות היצר הרע על האדם בפעם הראשון בספר זהר הרקיע על הסבא דמשפטים):

לדעת את שלום אסתר (אסתר ב) שעל ידי זה עושה דעת מהסתרה שבתוך הסתרה וכו'. רוצה לומר על דרך שאמרו רבותינו ז"ל (תלין קל"ט): אסתר מן התורה מנין, שנאמר (דברים ל"א) ואנכי הסתר אסתיר וכו'. ועין לקמן אות ז' מבאר שלפי הגדלת הדעת כן נתרבה השלום וכו', וזה שכתוב לדעת את שלום אסתר:

המן שהכל בחינה אחת כמבאר בפנים.

ובזה מבאר גם מה שכתוב בסוף המאמר בהקריבכם מנחה חדשה לה' (במדבר כ"ח), זה בחינת תורה חדשה תורת ה' וכו', בשבועותיכם זה בחינת הדעת וכו', בחינת מקוה של שער הנון וכו', מקרא קדש יהיה לכם וכו' זה בחינת רוח הקדש בחינת רוח הדופק וכו', כי שבועות הוא בחינת שכל עליון וגבוה מאוד, בחינת שער החמשים של בינה שעליו אמרו רבותינו ז"ל (ראש השנה כ"א): שגם משה בחייו לא השיג זאת, שזה בחינת הדעת של מחלקת לשם שמים שגם משה לא השיג זאת כביכול כמבאר לעיל בפנים, שעל זה בקש משה (שמות נ"א) הודיעני נא את דרכיך. וזה בחינת אלו ואלו דברי אלקים חיים דיקא, שהוא בחינת בינה כמבאר בפונות על ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלקים חיים, והדעת העליון הזה הוא בחינת הסתרי תורה שמלבשין בתוך הסתרה שבתוך הסתרה, וכשחוזר ומתפכה לדעת נעשה ממנה דיקא תורת ה' ממש, שזה בחינת בהקריבכם מנחה חדשה לה'. וזה בשבעתיכם, שאז מאיר אור השכל העליון הזה, על ידי שקבלו

ועברתי בארץ מצרים - ואתגלתי. וזה בחינת מצה שהוא בחינת מוחין גדולים, והוא בחינת מחלקת ומצה ומריבה הינו בחינת הדעת הזה של מחלקת לשם שמים. ועל כן היתה הגאולה על ידי משה דיקא, שהוא בחינת הדעת הגדול של מחלקת לשם שמים. וזה עוגה שהוציאו ממצרים, כי במצרים שהיה הדעת בגלות בודאי לא היה מחלקת לשם שמים.

וזה שמצינו שספרה התורה הקדושה (שמות ב) ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים, ואמרו רבותינו ז"ל (שמות רבה א ל) שהם דתן ואבירם שמחלקתם שלא לשם שמים וכו', ויירא משה ויאמר אכן נודע הדבר עין רש"י שם, שראה משה הדעת בגלות כל כך עד שנעשה מזה בחינת מחלקת שלא לשם שמים, מחמת שהיה מלבש שם בגלות דעת העליון של בחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל, והבין שהסתרה גדולה מאוד עד שהכרח גם הוא לברוח משם וכו'. והם הם שחלקו על משה ואהרן גם בתחלת ביאתם אל פרעה, (שמות ה) ויאמרו אליהם ירא ה' עליכם וישפט, והם הם שחלקו על משה גם אחר כך במחלקת קרח, והם הם שהותירו מן

שם דִּיקָא מְלַבֵּשׁ הַדַּעַת הָעֲלִיּוֹן הַנִּלְ, רק שֶׁהַפֶּךָ אוֹתָם עַל יְדֵי בְּחִינַת הַהִסְתָּרוֹת, וְהַצְדִּיק שׁוֹכֵחַ לְבְּחִינַת מַלְכוּת הוּא עוֹסֵק בְּזֶה לְגִלוֹת הַהִסְתָּרוֹת וְלַהֲפֹכֵן לְדַעַת, שְׂאֵז נַעֲשֶׂה מִזֶּה תוֹרַת ה' דִּיקָא, שְׂזֶה בְּחִינַת וּבָיוֹם הַבְּכוּרִים בְּחִינַת מַלְכוּת, בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַה' בְּשִׁבְעַתֵּיכֶם וְכו' כַּמְבָאָר בַּפְּנִים :

אוֹת ב' שֶׁהַמַּלְכוּת יִהְיֶה אֲצִלוֹ בְּן חוֹרֵין שְׂזֶה בְּחִינַת מְרֹדְכֵי מֶר דְּרוֹר וְכו'. יֵשׁ לוֹמֵר שֶׁמְרַמֵּז בְּזֶה שֶׁהַמַּלְכוּת דִּקְדָּשָׁה מְקַשֶּׁרֶת בְּבִינָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹבֵל הַגְּדוֹל בְּחִינַת דְּרוֹר וְחִירוֹת, שְׂזֶה בְּעֲצֻמוֹ גַם כֵּן בְּחִינַת הַחַיּוֹת שֶׁצָּרִיף לְהַמְשִׁיף לְתוֹךְ הַמַּלְכוּת, כִּי בִינָה הוּא חַיִּי הַמְלִיךְ כִּידוּעַ וְכַמוּבָן גַם אַחַר כֵּף בְּאוֹת ג' וְכַפִּי הַמְבָאָר לְעֵיל. וְכֵן מוֹבָן מִזֶּה קִצְתָּ מֵהַ שְׂבַמְגֵלַת אֶסְתֵּר מִתְחִיל הַסְּפּוֹר מִמַּלְכוּת אַחֲשׁוּרוֹשׁ וְכו', וְאִיךָ שֶׁשָּׁלַח כְּתָבִים אַחַר כֵּף (אֶסְתֵּר א) לְהַיּוֹת כָּל אִישׁ שָׂרָר בְּבֵיתוֹ וְכו', כִּי כָּל עֲנִיִן מְגֵלַת אֶסְתֵּר הוּא אִיךָ שֶׁהַמַּלְכוּת דִּסְטְרָא אַחְרָא בְּחִינַת הַמֶּן עֲמֵלֵק הַתְּגָרָה מְאוֹד בְּמְרֹדְכֵי שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דִּקְדָּשָׁה, בַּפְּרָט בְּעַת תְּקִיף הַהִתְגַּבְּרוֹת שֶׁל הַהִסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַהִסְתָּרָה עַד שֶׁנִּלְקַחָה אֶסְתֵּר לְבֵית הַמְּלִיךְ וְכו', וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִיָּה בְּעֲזָרָנוּ

אֲזֵ הַתּוֹרָה שְׁעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלִּין כָּל הַהִסְתָּרוֹת וְנִתְהַפְּכִין לְדַעַת, וְנִמְשָׁךְ וְנִתְגַּלָּה שְׂכָל עֲלִיּוֹן וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים שְׂזֶה בְּחִינַת (שְׂבַת ק"ה) יְהִיבָא כְּתִיבָא נְאֻמִּים אִמְרֵיהָ הַנִּלְ בְּאוֹת ז'. וּמְחַמַּת שְׁלִבּוֹא לְמַחְלַקַת לְשֵׁם שְׂמִים צָרִיף לְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר אֶת הַשְּׂמִים וְזֶה עַל יְדֵי אֲנַחָה (וְאֶפְשָׁר שְׂזֶה בְּחִינַת מֵה שְׂכַתּוּב (שְׂמוֹת ב) וַיֵּאָנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֵבֶרְדָּה), שְׁעַל יְדֵי זֶה מְחִיָּה וּמְבָרִיא אֶת הָרוּחַ הַדּוֹפֵק שְׂזֶה בְּחִינַת מְקָרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לְכֶם וְכו' כַּנִּלְ.

וְזֶהוּ שֶׁהַתְּחִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הָעֲשֶׁרֶת הַדְּבָרוֹת (שֵׁם ב) אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, הִינּוּ שֶׁהָאָרֶז הַזֹּאת שֶׁנִּתְגַּלָּה בְּעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם שְׂזֶה בְּחִינַת הַדַּעַת הָעֲלִיּוֹן שֶׁהִיָּה מְלַבֵּשׁ שֵׁם בְּגִלוֹת בְּתַחֲלָה, וְעַכְשָׁו נִתְגַּלָּה בְּחִינַת (שֵׁם י"ב) וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם כַּנִּלְ, רק שְׂאֵז נִתְגַּלָּה הָאָרֶז הַזֹּאת רק בְּבְחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא וְתַכְף אַחַר יוֹם רֵאשׁוֹן נִסְתַּלְקָה, וְעַכְשָׁו חֲזָרָה וְנִתְגַּלָּה וְנִמְשָׁכָה עֲלֵיהֶם הָאָרֶז גְּמוּרָה מִשֵּׁם עַל יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא כִּידוּעַ.

וּבְזֶה תְּבִין גַם מֵהַ שְׂכַתּוּב רַבִּינוּ ז"ל בְּתַחֲלָה בְּאוֹת ג' בְּעֲנִין הַהִסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַהִסְתָּרָה שְׁעַל יְדֵי רַבּוּי הָעֵבֶרְוֹת הַפֶּךָ דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים לְגַמְרֵי, דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים דִּיקָא, כִּי

הכל כמאמר רבותינו ז"ל (מגלה י"ב):
אלמלא אגרות הראשונות וכו'. וזה
היה סבה להצלת ישראל והתגברות
בחינת המלכות דקדשה שיש בכל
אחד מִיִּשְׂרָאֵל בבחינת (אסתר ט)
ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים
המה בשנאייהם וכו':

אות ד', על פן שם דיקא מלבש
ומסתר השם יתברך בעצמו,
הינו תורת ה' ממש סתרי תורה, על
פן מהסתרה שבתוך הסתרה כשחוזר
ומהפכה לדעת, נעשה ממנה דיקא
תורת ה' ממש וכו'. נראה דרוצה
לומר כי בחינת אסתר מרמז על
הסתרה שבתוך הסתרה, אבל
כשחוזר ומהפכה לדעת אזי נקראת
אסתר על שם שהדעת הזו הוא
בחינת נסתר שבנסתר בחינת רזין
דרזין שזה בחינת תורת ה' ממש,
בחינת מנחה חדשה המבאר בסוף
המאמר (ועין במאמר אני ה' הוא שמי סימן י"א
אות ד', ובמאמר אשרי העם סימן י"ג, ובמאמר מי
האיש החפץ חיים סימן ל"ג מענין פנימיות התורה
שיתגלה לעתיד וכו'):

אות ה', המלכות דקדשה הוא
בחינת סוף דבר, כי היא
בחינת מדה האחרונה מהעשר
ספירות והיא בחינת מאסף לכל
המחנות דקדשה, כי הצדיק הזה
שהוא בחינת מלכות דקדשה הוא
עוסק לגלות

והפוך ההסתרה לדעת וכו', עד
שדיקא על ידי זה שנלקחה אסתר
לבית המלך היה כל הנס של פורים
עד (שם ח) ותשם אסתר את מרדכי על
בית הזמן וכו'. וזה שמתחיל לספר
איך שגברה אז ההסתרה, והתגבר
בחינת מלכות דסטר אחרא בחינת
מלכות אחשורוש, וכמאמר רבותינו
ז"ל (מגלה י"ט) כשבת המלך וכו' על
כסא מלכותו, שמה וטעה וסבר
שכבר כלה זמן ההבטחה של בנין
בית שני ושוב לא יבנה חס ושלום,
ועל זה עשה משתה גדול וכו'. רק
מחמת שהשתמש עם המלכות רק
להנאתו ולצרכו, והיה המלכות בידו
כעבד למלאות תאוותו שזה ענין
המלכות דסטר אחרא הפוך בחינת
המלכות דקדשה שהוא רק לעבודת
השם יתברך וכו', על פן שלח אחר
ושתי בשביל תאוותו להתפאר בפיפה
לפני העמים והשרים, והיא לא רצתה
לבוא אליו ובזתה אותו בדברים
מגנים ועל ידי זה נתבלבלה כל
הסעודה, ונראה אז בחוש שהמלכות
דסטר אחרא אין בה ממש, כי הלא
הוא מולך בכפה ולבסוף אין לו
ממשלה אפלו בביתו על אשתו, שזה
בחינת הכתבים ששלח אחר כך,
להיות כל איש שרר בביתו ומדבר
כלשון עמו (כי עקר המלכות והמשלה הוא על
ידי דבור בבחינת מלכות פה), ושחקו ממנו

הסתרות ואת כל נדחי ישראל יכנס. אבל המלכות דסטרא אחרא היא להפוך, כי כל עסקו להגביר ולהגדיל בחינת ההסתרות ולתפס על ידי זה ניצוצות הקדושה, שהם בחינת חלקי נשמות ישראל לתוך רשתו ומצודתו. ומחמת שהוא מתירא שלא יוציאו בלעז מפיו, על כן הוא מתגבר ומאסף ממון וכו', והניצוצות הקדושות שהם אלו הנפשות שנלכדו במצודתו קצת קשה להם לצאת משם מחמת שמתבטלין לגבי רבוי הממון שאצלו, בפרט כי בהממון בעצמו יש גם כן בחינת ניצוצי הקדושה גונים עלאין וכו', ועל ידי זה מתגבר המלכות דסטרא אחרא על אלו הנפשות בתאות הממון והעשירות, שעל ידי זה עקר התגברות ההסתרה שבתוך הסתרה שמתגבר על אלו הנפשות. אך אף על פי כן יש כח במלכות דקדושה בחינת מרדכי, על ידי עסק התורה שלו להוציא ממנו כל הממון וכל הניצוצות הקדושות שבלע. וכמו שיש לו כח להפך כל ההסתרות לדעת כנ"ל, כמו כן הוא מוציא ממנו כל העשירות (שעל ידי זה מתגברת ההסתרה ביותר כנ"ל) ומתפכו לדעת, כי עושה ממנו תורה שנקראת (משלי ל"א) אשת חיל. נראה לעניות דעתי שמרמז בזה כי אחר שנתגלה ההסתרה שבתוך

ההסתרה ונתהפך לדעת נעשה ממנה דיקא סתרי תורה, ואז נקראת אסתר על שם סתרי תורה, ואז המלכות בבחינת (משלי י"ב) אשת חיל עטרת בעלה כידוע. ובפשיטות רוצה לומר כי מחזיק בהעשירות הזה לומדי תורה. ועין במאמר פתח ר' שמעון סימן ס' שיש בחינת התבוננות כזה בהתורה שצריך לזה עשירות גדול והון רב. נמצא שעל ידי שמוציא ממנו העשירות על ידי זה בעצמו נתרחב דעתו ביותר עד שיכול להשיג סתרי תורה. ועין זהר בראשית כ"ו ע"ב בענין מחנה דן שהיה לצד צפון שמשם בחינת עשירות, ובזה תבין ביותר קשר הענין המבאר בפנים:

אות ז', וזה בחינת מן. רוצה לומר כי מן היא בחינת פרנסה בנקל בלי טורח שהיא בא על ידי הגדלת הדעת כנ"ל באות ו':

מאמר פשוט זה בחינת התגלות הדעת כי הדבור הוא התגלות הדעת וכו'. רוצה לומר כי עקר התגלות הדעת הוא כשממשיכין אור הדעת שאיר בבחינת המדות שהם הנאו קצוות, עד שיתגלה ויאיר גם בבחינת המלכות שהוא בחינת דבור בחינת מלכות פה שהוא בחינת תכלית הגבול והצמצום מבחינת

לְעֵיל שְׁעַר הַתְּגִלּוֹת הַדַּעַת הַעֲלִיּוֹן
 הַזֶּה הוּא עַל יְדֵי זֶה הַצַּדִּיק שְׂזָכָה
 לְבַחֲבֵינָת מַלְכוּת, שְׁעַל יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה
 שְׁלוֹ מִמְּשִׁיךְ אַרְיִכוֹת יָמִים לְתוֹךְ
 הַמַּלְכוּת עַד שֶׁנִּתְגַּלִּין כָּל הַהִסְתָּרוֹת
 וְנִתְהַפְּכִין לְדַעַת שְׂזָה בַּחֲבֵינָת יְהִיבָא
 כְּתִיבָא נְאֻמִּים אִמְרִיהָ כִּנ"ל:

הַמְדוּת, שְׂזָה בַּחֲבֵינָת (מִשְׁלֵי ד') כִּי חַיִּים
 הֵם לְמוֹצִיאֵיהֶם בְּפֶה דִּיקָא (עֲרוּבִין ג"ד)
 וְכוּ' הַנ"ל בְּאוֹת ג'. וְכַמְבָּאֵר לְעֵיל
 שְׂזָה גַם כֵּן בַּחֲבֵינָת שְׁבוּעוֹת שְׁהוּא
 בַּחֲבֵינָת שְׁכָל עֲלִיּוֹן וְדַעַת גְּדוֹל מְאוֹד,
 וְנִקְרָא עֲצָרַת מַלְשׁוֹן מַלְכוּת כְּמַבְאָר
 בְּסוּף הַמְאָמֵר. וְגַם כִּי כָּבֵר מְבָאֵר



פרפראות לחכמה על הש"ס

אִפְלוּ עֲבַד עֶסְקָא וְרוּחַ, רַב פְּפָא אָמַר
 אִפְלוּ מִצָּא מִצִּיאָה, אָמַר רַב נַחֲמָן בַּר
 יִצְחָק אִפְלוּ כָּתֵב בְּהוּ תַפְלִין, וְאָמַר
 רַב חֲנִין וְאִתִּימָא רַבִּי חֲנִינָא מְאִי
 קָרָאָה דְכָתִיב וַיְדַר יִשְׂרָאֵל נְדָר וְגו'.

עֵינַן מְאָמֵר וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים הַסְתָּרָה
 וְכוּ' סִימָן נ"ו, מִעֲנִין הַהִסְתָּרוֹת
 שֶׁהֵם בַּחֲבֵינָת נְשִׁים מַלְשׁוֹן שְׁכָחָה
 וּמַלְשׁוֹן שְׁנָשׁוּ וְקִפְצוּ מִמְּקוֹמוֹ שֶׁל
 עוֹלָם, וְעַקֵּר הַתְּגִלּוֹת הַהִסְתָּרָה עַל יְדֵי
 עֶסֶק הַתּוֹרָה שֶׁל בַּחֲבֵינָת מְרֻדְכִי. וְעַל
 כֵּן כְּשֶׁנִּפְטַר אָדָם מִחֲבֵרוֹ וַיֵּשׁ לְחוּשׁ
 שְׁעַל יְדֵי שֶׁנִּתְרַחֵקוּ זֶה מִזֶּה עַל יְדֵי זֶה
 תִּתְגַּבֵּר בַּחֲבֵינָת הַהִסְתָּרָה עַד שֶׁיִּשְׁכַּחוּ
 זֶה אֶת זֶה, וּבְאֵמַת צְרִיךְ כָּל אֶחָד
 לְקַבֵּל הָאָרָה מִהַנְּקֵדָה טוֹבָה שְׁבַחְבֵּרוּ
 וְכַמְבָּאֵר בְּמְאָמֵר וְאִתָּם תְּהִיּוּ לִי סִימָן
 ל"ד. וְזֶה בַּחֲבֵינָת טוֹבִים הַשְּׁנִים מִן

אִיתָא בְּמַסְכַּת עֲרוּבִין דָּף סד. אָמַר
 רַבָּה בַּר רַב הוֹנָא שְׁתוּי אַל
 יִתְפַּלֵּל, וְאִם הַתְּפַלֵּל תְּפַלְתּוּ תְּפַלֵּה,
 שְׁכוּר אַל יִתְפַּלֵּל, וְאִם הַתְּפַלֵּל תְּפַלְתּוּ
 תוֹעֵבָה. הִיכִי דְמִי שְׁתוּי, וְהִיכִי דְמִי
 שְׁכוּר, כִּי הָא דְרַבִּי אַבָּא בַר שְׁמֻנִי וְרַב
 מְנַשְׂיָא בַר יִרְמְיָה מִגַּפְתֵּי הוּוּ קָא
 מִפְטָרִי מִהַדְרִי אִמְעַבְרָא דְנִהַר יוֹפְטִי,
 אָמְרוּ כָּל חַד מִנֵּן לִימָא מַלְתָּא דְלָא
 שְׁמַע לְחַבְרָה, דְאָמַר מְרִי בַר רַב הוֹנָא
 לָא יִפְטַר אָדָם מִחֲבֵרוֹ אֲלָא מִתּוֹךְ דְּבַר
 הַלְכָה שְׁמִתּוֹךְ כֶּף זוֹכְרוֹ. פְּתַח חַד
 וְאָמַר הִיכִי דְמִי שְׁתוּי וְהִיכִי דְמִי
 שְׁכוּר, שְׁתוּי כָּל שְׁיִכּוֹל לְדַבֵּר לְפָנֵי
 הַמֶּלֶךְ, שְׁכוּר כָּל שְׁאִינוּ יִכּוֹל לְדַבֵּר
 לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. פְּתַח אֲדָךְ וְאָמַר הַמְחִזִּיק
 בְּנַכְסֵי הַגֵּר מַה יַעֲשֶׂה וַיִּתְקִימוּ בִידּוֹ,
 יִקַּח בְּהֵן סֵפֶר תּוֹרָה, אָמַר רַב שֶׁשֶׁת
 אִפְלוּ בְּעַל בְּנַכְסֵי אִשְׁתּוֹ, רַבָּא אָמַר

כך עד שימצא אותו יתברך, מאחר שידוע עדין שהתגברה עליו ההסתרה והשכחה וה' יתברך נסתר ממנו. אבל כשנופל לבחינת הסתרה שבתוך הסתרה ואז כל הדרךים דומין עליו כמישור גמור חס ושלוס אז נקרא שכור, שנאמר עליו (משלי כג, לא) כי יתן בכוס עיניו יתהלך במישרים ודרשו רבותינו ז"ל שכל הדרךים דומין עליו כמישור, ואז אם התפלל תפלתו תועבה כי אז אי אפשר לו כלל למצא אותו יתברך מאחר שאינו יודע כלל שה' יתברך נסתר ממנו ושצריך לבקש ולחפש אחריו יתברך, מאחר שההסתרה בעצמה נעלמה ונסתרה ממנו ואז אי אפשר שתתגלה בחינת ההסתרה שלו רק על ידי עסק התורה של הצדיק שהוא בחינת מרדכי שהוא בחינת נקדה הפללית, וכן על ידי שמקבל איזה הארת הדעת מבחינת הנקדה שבחברו כנ"ל. וזה בחינת היכי דמי שתוי כל שיכול לדבר בפני המלך, שמרגיש עדין קצת מגדלת המלך ופחדו ומוראו ואז הוא רק בבחינת שתוי בחינת הסתרה אחת כנ"ל, ושכור כל שאינו יכול לדבר בפני המלך, כי אינו יודע לזהר בכבודו ובמוראו והכל נדמה לו כמישור וכאלו מדבר עם איש פשוט, כי אינו יודע ומרגיש כלל מגדלת

האחד שאם יפלו, האחד יקים את חברו, הינו שאפלו אם יפלו שניהם ותתגבר ההסתרה על שניהם אף על פי כן האחד יקים את חברו. וזה גם כן מעלת הלומדים בחבורה דיקא ולא בד בבד כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל כן אפלו כשנפרדין זה מזה צריכין להפטר מתוך דבר הלכה כזו שיקבל כל אחד מחברו איזה דבר חדש בעסק התורה שעל ידי זה תתבטל ההסתרה והשכחה, ויזכה כל אחד לזכרון בחינת התגלות ההסתרה על ידי הארת הדעת של חברו אפלו אחר שנפטר מלפניו, שזה בחינת שמתוך כך זוכרהו.

וימחמת שהתגברות ההסתרה והשכחה שבפשיעת האדם הוא בבחינת שתית היין, בבחינת פן ישתה וישכח מחקק (משלי לא, ה), ויש בזה שני בחינות, הינו כשהוא בבחינת שכחה לכד על ידי שתיתו, אז נקרא רק שתוי והוא רק בבחינת הסתרה אחת, ואז גם כן אמרו רבותינו ז"ל שתוי אל יתפלל, מאחר שנסתלק ממנו הדעת והתגברה ההסתרה. ואף על פי כן אם התפלל תפלתו תפלה, כי מאחר שהוא רק בבחינת שכחה ומרגיש עדין קצת בחינת ההסתרה ויכול להתיגע ולחתר ולהרבות בתפלה כל

לקדשת ישראל. אך מה יעשה שיתקיימו בידו, כי מחמת שזה הממון היה בתחלה ברשות הסטרא אחרא על פן הם כרוכים אחריו מאד עד שיאבדו אותם ממנו חס ושלום, על כן העצה לזה יקח בהן ספר תורה כי בזה ממשׂיף על עצמו זכות וכח של מרדכי שמוציא הניצוצות והממון ועושה מזה תורה כנ"ל.

רב ששת אמר אפלו הבעל בנכסי אשתו, כי אף על פי שזה הממון היה בתחלה גם כן ברשות ישראל, מכל מקום מאחר שהם נכסי אשתו ונשים הם מבחינת ההסתרות הנ"ל על פן הסטרא אחרא כרוף ביותר אחר זה הממון. וזה שהחמירו רבותינו ז"ל מאד שלא לשא אשה לשם ממון, ועל כן צריך גם כן לעצה הנ"ל לקח בזה ספר תורה והתורה היא בחינת אשת חיל כנ"ל. רבא אמר אפלו עבד עסקא ורוח, גם כן יש לחוש אולי בשעת עשית העסק הסיח דעתו מהתורה הקדושה והתגברו עליו ההסתרות ונדמה לו שכחו ועצם ידו עשה לו וכו' ונפל לתאות ממון שהוא מבחינת מלכות עמלק, על כן מכרח גם כן לעצה זאת שיקח בהן ספר תורה. רב פפא אמר אפלו מצא מציאה, שאין לומר בזה כחי ועצם ידי וכו' וגם לא השתדל

המלך שזה בחינת הסתרה שבתוך הסתרה שזה בחינת שכור ממש כנ"ל.

פתח אדף ואמר המחזיק בנכסי הגר כיצד עושה שיתקיימו בידו יקח בהן ספר תורה, כי זה הצדיק בחינת מרדכי שעוסק בזה להמשיך הדעת ולגלות ההסתרות, על ידי זה מגיע הארת הדעת גם להטוב הכבוש בין העכו"ם עד שנתעורר זה הטוב לשוב לפרשו, כי זה הטוב הוא גם כן מבחינת חלקי נשמות ישראל, ועל ידי זה נעשין גרים שזה בחינת ונכסי עממיא יירת בחינת כל הקודם בנכסי הגר זכה כמבאר במאמר ויהי הם מריקים שקיהם סימן י"ז. והנה במאמר וביום הבפורים הנ"ל מבאר איה שמלכות עמלק ימח שמו מאסף ממון כדי לתפס על ידי זה כל ניצוצות הקדושים שנפלו אצלו על ידי בחינת ההסתרות הנ"ל, אך יש כח להמלכות דקדשה בחינת מרדכי להוציא ממנו כל הממון וכל הניצוצות שבלע בבחינת חיל בלע ויקיאנו ועושה מזה תורה שנקראת אשת חיל וכו'. ועל פן אמרו המחזיק בנכסי הגר שזה נמשך מבחינת התגלות ההסתרות על ידי מרדכי, עד שעל ידי זה נתגבר זה והחזרו הניצוצות שבו עם כל נכסיו וממונו

גזרה מבטלה בשבילו שנאמר ואם תוציא יקר מזולל כפי תהיה. כל המלמד את בן עם הארץ תורה, שזה בחינת לאהפכא חשוכא לנהורא שמהפך ההסתרה שבתוך הסתרה לדעת, על ידי זה אפלו הקדוש ברוך הוא גוזר גזרה מבטלה בשבילו וכו', הינו מדה כנגד מדה. וזה אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה (ירמיה טו, יט), כי על ידי בחינת מלכות פה נתגלין ההסתרות ונתהפכין לדעת, עין מאמר וביום הבכורים סימן נ"ו.

איתא במסכת בבא בתרא דף קמו. תנו רבנן שלשה דברים צוה אחיתפל את בניו, אל תהיו במחלקת ואל תמרדו במלכות בית דוד, ויום טוב של עצרת ברור זרעו חטים, מר זוטרא אמר כלול אתמר אמרי נהרדעי משמה דרבי יעקב לא ברור ברור ממש ולא כלול כלול ממש אלא אפלו כלול ורוח צפונת מנשבתו זה הוא ברור.

עין מאמר וביום הבכורים סימן נ"ו. וזהו אל תהיו במחלקת שהוא בחינת פגם הדעת, ואל תמרדו במלכות בית דוד בחינת פגם המלכות, ויום טוב של עצרת ברור, הינו כשזוכין לתקון הדעת והמלכות בשלמות שזה בחינת עצרת כמבאר בפנים, והיא ברור

בזה אפלו במחשבה רק בא לו הדבר פתאום, אף על פי כן מאחר שזו המציאה באה לידו על ידי הסח הדעת של האחר שהיה זה הממון תחלה בידו, ועל ידי שכחה והסח הדעת שהוא מבחינת ההסתרות נאבד ממנו ומצאו זה, על כן מכרח גם כן לעצה הנ"ל. רב נחמן בר יצחק אמר אפלו כתב תפלין פרש רש"י שעל ידי זה נמי יתקומו הנכסים בידו כי תפלין הם בבחינת ולזכרון בין עיניך (שמות יג, ט) שזה בחינת בטול ההסתרות והשכחה, והחדושי אגדות פרש אפלו כתב תפלין והרויח בהם, הינו אף על פי שהרוח בא לו מכתובת תפלין שזה בחינת בטול ההסתרות, אף על פי כן יש לחוש אולי התגברו עליו ההסתרות כל כך עד שגם הכתיבת תפלין היה כוננתו רק בשביל הרוח ואסיפת ממוץ, על כן צריך גם הוא לעצה הנ"ל יקח בהן ספר תורה. אמר רב חנן כו' מאי קרא (במדבר כא, ב) וידר ישראל נדר, וזה נאמר במלחמת מלך ערד שהוא עמלק כמו שאמרנו רבותינו ז"ל, על כן נדרו כל מה שיכבשו וישללו להקדש:

איתא במסכת בבא מציעא דף פה. כל המלמד את בן עם הארץ תורה אפלו הקדוש ברוך הוא גוזר

לטהר את השמים שזה בחינת עצרת ברור בחינת כעצם השמים לטהר (שמות כד, י) מתרגמינן לברירו כמבאר ברשב"ם שם. וזה דמסקו שם אלא אפלו כלול ורוח צפונית מנשבתו זה הוא ברור רוח צפונית הוא בחינת האנחה שמתאנח באמת מעמק הלב כמבאר במאמר מנורת זהב סימן ח', על ידי זה מטהרין את השמים וזוכין לקבל דבורים מן השמים שזה בחינת זרעו חטים:

וצח ולא מענן אז זרעו חטים, הינו שעל ידי זה נפתח ונתגלה הדבור שהוא בחינת חטה כמבאר במאמר תפלה לחבקוק סימן י"ט, וזה בחינת השם גבולך שלום חלב חטים ישיביעך (תהלים קמו, יד). וזהו בחינת שתי הלחם של שבועות שהיו של חטים. גם זוכין על ידי זה לקבל דבורים מן השמים בבחינת כי מן השמים דברתי עמכם (שמות כ, יט) הנאמר בשבועות, ולזה צריכין



יקרא דשבת

שרואין קדשת שבת ובחינת המלכות שלה גם באתגליא, כי ישראל נזהרין מאד בכבודה ומאחד בשבת מזכירין את יום השבת ומזמינין ומכינין מה שצריך לכבוד שבת, אף על פי כן עקר המלכות שלה הוא באתכסא, כי באתגליא היא כביכול בבחינת עניות דלית ליה מגרמיה כלום, כי אין עושין בו מלאכה ואין משתכרין בו ואין מרויחין בו. וכמו שכתוב בזהר שמות דף רנ"ה, בתרין אלין אוזף בר נש לקודשא בריך הוא פד חיס לה למסכנא וכד אפיק בשבתי וזמני וכו', בבחינת מלוה ה' חונן דל, ובתקון כ"א דף ג"ח עני איהו

שבת הוא בחינת מלכות בחינת שבת מלכתא כידוע. וכל נשמות ישראל משרשין בקדשת שבת שהוא עולם הנשמות כמו שכתוב "וביום השביעי שבת וינפש" וכמבאר בזהר הקדוש ובספר הבהיר, על פן כל ישראל בני מלכים ויש לכל אחד מ ישראל בחינת מלכות לפי בחינתו.

ובחינת המלכות שבקדשת שבת הוא באתגליא ובאתכסא שזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל מתן שכרה לא עבידא לאגלווי. ושבת נתן בצנעא, כי אף על פי

שֶׁל יִשְׂרָאֵל תִּלְוִי בְשִׁמִּירַת שַׁבַּת
כַּנִּ"ל.

וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְבָלִי לְהִשְׁתַּמֵּשׂ עִם
בְּחִינַת הַמַּלְכוּת שֵׁישׁ לוֹ
לְהִנָּאֵתוּ וּלְצָרְכוֹ, בְּכַדֵּי שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת
מִקְדָּשׁ חוֹל חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי הַמַּלְכוּת
שֶׁמִּקְבָּלִין עַל יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת הוּא
קִדְשׁ, וְאִסּוּר לְמַעַל בּוֹ וּלְהַנּוֹת מִמֶּנּוּ
לְמַלְאוֹת תַּאֲוָתוֹ וּלְהִשְׁתַּמֵּשׂ בּוֹ
לְהִנָּאֵתוּ וּלְצָרְכוֹ, רַק לְהִשְׁתַּמֵּשׂ עִם
בְּחִינַת הַמַּלְכוּת שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד כְּפִי
בְּחִינָתוֹ רַק בְּשִׁבִיל כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּבְחִינַת וְהִיִּתְהָ לְה' הַמְּלוֹכָה דְּהִינּוּ
לְהַזְהִיר וּלְהוֹכִיחַ אֶת כָּל אֱלוֹ
הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵם תַּחַת מְמַשְׁלָתוֹ
וּלְקַרְבָּם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְזֶה בְּחִינַת
וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
וַדַּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁכָּל חֵכֶם הַדּוֹר
צָרִיךְ לְהַקְהִיל קְהֵלוֹת בְּכָל שַׁבַּת
וְשַׁבַּת וּלְדַרְשׁ לָהֶם בְּדַבְרֵי תוֹרָה,
וְעַקֵּר הַדְּרָשָׁה הוּא לְהוֹרוֹת לַעֲם אֶת
חֻקֵּי אֱלֹקִים וְתוֹרוֹתָיו וּלְהַכְנִיס יִרְאֵת
ה' בְּלִבָּם כְּמַבְאָר בְּמַגֵּן אַבְרָהָם
בְּשִׁלְחֹן עֲרוֹף אֲרַח חַיִּים סִימֵן ר"צ.
וְזֶה מוּטָל גַּם עַל כָּל אֶחָד לְפִי
בְּחִינָתוֹ, כִּי בְּכָל יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה הוּא
טְרוּד בְּמַלְאכָתוֹ וְעֹסֵק, וְעַל כֵּן
בְּשַׁבַּת עַל כָּל פְּנִים שָׂאֵז לְבוֹ פְּנוּי
וְהוּא מִסָּב וּמִתּוֹעֵד עִם בְּנֵי בֵיתוֹ וְאִז
עַל כָּל פְּנִים צָרִיךְ לְדַבֵּר עַל לִבָּם

יוֹם הַשַּׁבַּת וְכוּ'. גַּם יְדוּעַ שְׁשׁוּלְטִין
בּוֹ מְאֹדִים וְשַׁבְּתָאֵי וְכוּ', וּבִזְהַר יִתְרוֹ
פ"ח, וַיְבַרֵךְ אֱלֹקִים אֶת יוֹם הַשַּׁבְּעִי
וְכוּ' בֵּינוֹן דְּלֹא מִשְׁתַּכְּחֵי בַּהּ מְזוֹנָא
מַה בְּרַכְתָּא אֲשַׁתְּכַח בַּהּ, אֶלֶּא הַכִּי
תִּאֲנִי כָּל בְּרַכָּאָן דְּלַעֲיָלָא וְתַתָּא
בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תִּלְיִן וְכוּ' עֵינֵי שָׁם.
מוֹבֵן מְזַה גַּם כֵּן כִּי בְּחִינַת הַמַּלְכוּת
וְהַמְּשָׁלָה שֶׁל שַׁבַּת קִדְשׁ הוּא
בְּאַתְפְּסָיָא, כִּי עֲשִׂיר בְּרָשִׁים יִמְשַׁל
(מְשַׁלֵּי כב), וּבְשַׁבַּת מִי שְׁלֹא טָרַח וְהִכִּין
בְּעָרֵב שַׁבַּת מַה יֵּאֱכַל בְּשַׁבַּת, אֵף עַל
פִּי כֵן בְּאַתְפְּסָיָא כָּל הַשֹּׁפֵעַ וְהַבְּרָכָה
נִמְשָׁךְ רַק מִשַּׁבַּת עַל כָּל יְמוֹת
הַשָּׁבוּעַ, וְכֻלָּם תַּחַת מְמַשְׁלָתוֹ
וּמַלְכוּתוֹ וְכֻלָּם נִכְנָעִים וּכְפוּפִים
אֵלָיו. וְעֵינֵי גַם בְּפִתְיַחְתָּא לְמַדְרָשׁ
אִיכָּה יִשִּׁיחוּ בֵּי יוֹשְׁבֵי שַׁעַר וְכוּ'
שְׁהַעֲכוּ"ם מְלַעֲיָגִין עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם
עֲנִיִּים מִחַמַּת הוֹצָאוֹת שַׁבַּת וְכוּ',
אֲבָל בְּאַמַּת הוּא לְהַפּוֹךְ, כִּי כָּל
הַפְּרָנְסָה וְהַעֲשִׂירוֹת שֶׁהוּא בְּבְחִינַת
מַלְכוּת נִמְשָׁךְ רַק מִקְדְּשַׁת שַׁבַּת
כַּנִּ"ל, וְכִמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
עֲשִׂירִים שְׁבַשְׂאָר אֲרָצוֹת מִפְּנֵי
שֶׁמִּכְבָּדִין אֶת הַשַּׁבַּת, כִּי כָּל הַמוֹסִיף
מוֹסִיפִין לוֹ. וְזֶה שְׁפָתוֹב (וְרַמְיָה זי) וְהָיָה
אִם שָׁמַעַ תִּשְׁמַעוּן אֵלַי וְכוּ' וּלְקַדְּשׁ
אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת וְכוּ' וּבָאוּ בְּשַׁעֲרֵי
הָעִיר הַזֹּאת מְלָכִים וְשָׂרִים יֹשְׁבִים עַל
כֶּסֶף דָּוָד וְכוּ', כִּי עַקֵּר קִיּוֹם הַמַּלְכוּת

ימי חייו כי קורא על ידו את חי החיים להמשיך ממנו חיים ואריכת ימים, כי שבת שמא דקודשא בריך הוא, ועל ידי הקדוש שמקים בזה זכור את יום השבת הוא קורא בזה את חי החיים בשמו יתברך להמשיך ממנו חיים ואריכת ימים, וזה בחינת השבעים תבות שבקדוש בחינת ימי שנותינו בהם שבעים שנה.

גם עקר עסק התורה שהיא שמא דקודשא בריך הוא הוא בשבת, כי אז קורין בצבור בתורה כשרה ומשלימין כל הפרשיות שבתורה שכלם הם שמותיו יתברך כידוע, ועל ידי זה ממשיכין אריכת ימים לתוך המלכות מבחינת השלש ראשונות שהם חכמה בינה דעת, ששם מקור החיים בחינת החכמה תחיה, שזה בחינת קדשת שבת שהוא עולם המחשבה שהוא עקר החיות, כי עקר קדשת שבת נמשך מבחינת שלש ראשונות בחינת פי קדש הוא כמבאר בכתבי האריז"ל, אך שם החיות הוא בבחינת רבוי אור, כי שם הוא בבחינת למעלה מן המדות, ועל כן צריכין להמשיך החיות על ידי התורה דיקא שהוא בחינת עמודא דאמצעייתא שכולל כל המדות ועל ידה דיקא קורין החיות לתוך המדות והימים, ועל ידי זה זוכין לאריכת

דברי מוסר ויראת ה' ולקרוב לעבודת השם יתברך, שזה עקר קדשת שבת כמו שכתוב כי אות הוא ביני וביניכם לדתיתכם לדעת כי אני ה' מקדשכם.

וכשמשתמש עם המלכות רק בשביל השם יתברך אז המלכות בבחינת כן חורין שזה בחינת מר דרור כמבאר בפנים. הינו שאז המלכות שהוא בבחינת שבת הקטן מקבלת הארה מבחינת יובל בחינת בינה שהוא בחינת שבת הגדול כמבאר בתקונים וכו"ל כמה פעמים, ושבת הגדול בחינת בינה הוא בחינת עולם הפא כידוע, ועולם הפא הוא יום שכלו ארך, ועל ידי זה ממשיכין אריכת ימים לתוך המלכות. וזה שאמרו רבותינו ז"ל בפרקי דרבי אליעזר פרק י"ח, כל המברך על היין בלילי שבתות מאריכין לו ימיו ושנותיו בעולם הזה וזוכה לחיי עולם הפא. כי היין כלול משני בחינות שבת הנ"ל הינו מבחינת בינה ומלכות כמבאר בפנים לעיל סימן י"ב עין שם. ועל כן הקדוש של שבת נקרא קריאה כמו שכתוב וקראת לשבת ענג ודרשו רבותינו ז"ל במקום קריאה שם יהא ענג. הינו שיהיה קדוש במקום סעודה, כי הוא בבחינת וקרא בו כל

עוונותיו. ואמרו רבותינו ז"ל שבת קיח: אפלו עבד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, כי בדור אנוש גברה ההסתרה מאד עד שנתעלם שם ה' כמו שכתוב אז הוחל לקרא בשם ה' ותרגמו חלו מלצלצה בשמא דה', אבל על ידי קדשת שבת שמא דקודשא בריך הוא, חוזר וקורא בשם ה' ונתגלין כל ההסתרות כלם ונמחלין לו כל עוונותיו. וכבר נתבאר שקדוש היום הוא גם כן בחינת קריאה בשמו יתברך שזה בחינת התגלות ההסתרות, ועל כן אמרו רבותינו ז"ל (ברכות כ) נשים חיבות בקדוש היום דבר תורה וכו' אמר קרא זכור ושמור וכו' והני נשי הואיל ואיתנהו בשמירה איתנהו בזכירה, כי אלו שהן בבחינת ההסתרות הן בחינת נשים בג' בחינות כמבאר בפנים, ואף על פי כן איתנהו בשמירה, כי שמור שהוא מדת המלכות כידוע הוא סוף המדרגות כלם, ושוכנת גם אצל אותם שהם בדיוטא התחתונה מאד בבחינת ומלכותא בכל משלה כמבאר בזהר הקדוש. ועל כן איתנהו נמי בזכירה, זכור הוא מדת התפארת בחינת התורה, כי על ידי עסק התורה ממשיכין חיות שהוא בחינת חכמה ודעת לתוך המלכות עד שעל ידי זה נתגלין כל ההסתרות (שהם מקבלין חיות רק

ימים שממשיכין אריכת ימים לתוך המלכות. ועל כן צריכין לקרות בתורה בפה דיקא בחינת כי חיים הם למצאיהם בפה וכו' כמבאר בפנים כי מלכות פה, ועל ידי זה מצמצמים החיות ביותר שיהיה בבחינת מדות וימים כנ"ל, ועל כן אמרו רבותינו ז"ל (ברכות ח) כל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו מימיו ושנותיו.

ועין זהר יתרו דף צ"ב תלת דרגין אנון שבת עלאה שבת דיומא שבת דלילא וכלהו חד ואקרי כלא שבת וכו' עין שם, הינו גם כן הג' בחינות הנ"ל שהם: מקור החיות הוא בחינת שבת עלאה, והתורה שהוא כלל המדות והימים היא בחינת שבת דיומא, והמלכות הוא בחינת שבת דלילא כידוע, וזה טועמיה חיים זכו כי זוכין על ידי זה לחיים ואריכת ימים כנ"ל.

ועקר החיות הוא השכל והדעת שזוכין לקבל על ידי קדשת שבת בחינת לדעת כי אני ה' מקדשכם, וכן (יחזקאל כ) לדעת כי אני ה' אלקיכם. ועל ידי הדעת הזה נתגלין כל ההסתרות ואפלו הסתרה שבתוך הסתרה, ועל כן אמרו רבותינו ז"ל בפרקי דרבי אליעזר כל השומר שבת מוחלין לו על כל

נַעֲשֶׂה שְׂתָף לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, מֵאַחַר שֶׁעַל יְדו
נִתְגַּלָּה הַהִסְתָּרָה וְנִתְהַפֵּף לְדַעַת
שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיּוּת שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית.

וְעַל כֵּן הַמְּלֵאכִים הַמְּלוּיִם אוֹתוֹ
אוֹמְרִים עֲלָיו: וְסָר עֲוֹנְךָ
וְחִטָּאתְךָ תִּכְפֹּר, כִּי עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת
הַהִסְתָּרוֹת זֹכֶה לַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה
וְנִמְחָלִין כָּל עֲוֹנוֹתָיו כְּנִל. וְזֶה לְכוּ
נָא וְנִכְחָה יֵאמֶר ה' אִם יִהְיֶה חִטָּאִיכֶם
כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ וְכוּ', הֵינּוּ כִּי
עֵקֶר הָעוֹן הוּא עָלֵי יְדֵי הַתְּגַבְרוֹת
הַחֲשָׁף וְהַהִסְתָּרָה עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ
כְּהַתֵּר אוֹ כְּמִישׁוֹר גְּמוּר חֶסֶד וְשְׁלוֹם,
וְזֶה בְּחִינַת עַל אֶמְרֶךָ לֹא חֲטָאתִי,
וְהוֹכוּחַ הוּא בְּרוּר הַדְּבָרִים בְּחִינַת
הַתְּגַלּוֹת הַהִסְתָּרוֹת וְתִכְף שְׁנִתְגַּלִּין
הַהִסְתָּרוֹת וְיִודַע בִּידְעָה אֲמַתִּית
שֶׁחֲטָא וּפְגָם מְאֹד וְשָׁב וּמִתְחַרֵּט עַל
זֶה בְּאֲמַת וּמוֹדָה וְאוֹמֵר חֲטָאתִי וְשׁוּב
לֹא אֲחַטָּא עוֹד, אֲזִי תִכְף מוֹחֲלִין לוֹ
כְּמוֹ שֶׁמְצִינוּ אֲצֵל דְּוֹד הַמְּלֶךְ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם שֶׁאֵמֵר חֲטָאתִי וְתִכְף אֵמֵר לוֹ
הַנְּבִיא גַם ה' הֵעֲבִיר חֲטָאתֶיךָ וְכוּ'
וְכִמוֹ שֶׁאֵמֵרוּ רְבוּתֵינוּ ז"ל, וְזֶה
בְּחִינַת לְכוּ נָא וְנִכְחָה וְכוּ' וְתִכְף
שִׁיתְבָּרַר לָכֶם הַחֲטָא וְתִתְגַּלָּה
הַהִסְתָּרָה עַל יְדֵי הוֹכְחוֹת אֲזִי אִם יִהְיֶה
חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ וְכוּ'.

מִבְּחִינַת הַמְּלֵכוּת שֶׁזֶה בְּחִינַת שְׁמוֹר כְּנ"ל)
וְנִתְהַפֵּכִין גַּם כֵּן לְדַעַת וְתוֹרָה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת זְכוּר בְּחִינַת קְדוּשָׁה, כִּי הַמְּחִיזִין
נִקְרָאִים קְדָשׁ כִּידוּעַ. (וְמָה שֶׁהִשְׁשִׁים פְּטוּרוֹת
מִתְלַמּוּד תוֹרָה אֵין קָאן מְקוֹם לְבָאָר וְיֵבָאָר בְּמְקוֹם אַחַר
אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם עַל פִּי מְאֵמֵר זֶה עֲצוּמוֹ) וְזֶה נְשִׁים
חִיבוֹת בְּקְדוּשַׁת הַיּוֹם דְּבַר תוֹרָה, דְּבַר
תוֹרָה דִּיקָא כִּי הַקְדוּשָׁה הוּא בְּבְחִינַת
עֶסֶק הַתוֹרָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה קוֹרְאִין
וּמְמַשְׁכִּינִין הַחַיּוּת לְתוֹךְ הַמְּלֵכוּת
כְּנ"ל, וְעַל כֵּן זֹכִינִין עַל יְדֵי זֶה גַּם כֵּן
לְאַרְיַח יָמִים כְּנ"ל.

וְעַל כֵּן אֵמֵרוּ רְבוּתֵינוּ ז"ל הַמְּתַפְּלֵל
בְּעָרֵב שֶׁבַת וְאוֹמֵר וַיְכַלּוּ וְכוּ'
כְּאֵלוֹ נַעֲשֶׂה שְׂתָף לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, כִּי מֵאַחַר שֶׁהַחַיּוּת
שֶׁנִּמְשָׁךְ מִחַי הַחַיִּים יִתְבָּרֵךְ הוּא
בְּבְחִינַת לְמַעְלָה מֵהַמְּדוּת וְהוּא טְמִיר
וְנַעֲלָם מְאֹד, עַל כֵּן אֶפְשָׁר לְכַפֵּר בְּכָל
חֶסֶד וְשְׁלוֹם לוֹמֵר שֶׁאֵין הָעוֹלָם
מְקַבְּלִים כָּלֵל חַיּוּת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
וְנִמְצָא בְּטַל כְּוִנַת הַבְּרִיאָה שֶׁהִיָּתָה
רַק בְּגִין דִּישְׁתַּמּוּדְעִין לָהּ יִתְבָּרֵךְ, עַל
כֵּן כְּשֶׁאוֹמֵר וַיְכַלּוּ וּמְגַלָּה שֶׁהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ בְּרָא אֶת הַכָּל, וְהַחַיּוּת שֶׁל
כָּלֵל הַבְּרִיאָה הוּא רַק שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ,
שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁבַת שְׁמָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, שֶׁזֶה בְּחִינַת וַיְכַל אֱלֹקִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֵאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה כִּי
הוּא קִיּוּם כָּל הַבְּרִיאָה. וְעַל כֵּן כְּאֵלוֹ

ועל ידי הדעת הזה נתגלין ההסתרות ואז התורה בעצמה מוכיחה אותם בבחינת אורייתא מכרות קמיהו וכו', ומזה נמשך הרהורי תשובה שבאין לכל אחד מישראל על ידי קדשת שבת וכנ"ל כמה פעמים, והכל מחמת שזוכין לשמע אז קול הכרוז והקריאה והתוכחה של התורה הקדושה. וזה בחינת הז' קולות שבמזמור לדוד שאמרין בכניסת שבת קדש, ואמרו רבותינו ז"ל שהם כנגד השבעה קולות של מתן תורה, כי בכניסת שבת נשמע לכל אחד כפי בחינתו קול הכרוזים של התורה הקדושה שהם מבחינת הקולות של מתן תורה, ועל כן הם זין קולות כי התורה כלולה משבע מדות. ועל כן עקר זמן התגלות סתרי תורה הוא בשבת, כי על ידי התגלות ההסתרות שבתוך הסתרות נתגלין סתרי תורה כמוכא בפנים.

ועל כן הכל מודים שבשבת נתנה תורה, כי אז נתגלין ההסתרות ונעשה מהם תורה, שזה בחינת מה שהשיב משה רבנו עליו השלום להמלאכים, למצרים ירדתם, יצר הרע יש בכם, קנאה יש בכם וכו', כי דיקא על ידי התגברות ההסתרות שהתגברו על ישראל בגלות מצרים וכן ברוחניות התגברות היצר הרע

ועל כן מצוה לקדש על היין דוקא, כי שתית יין מביא שכחה בבחינת פן ישתה וישפח מחקק וכמבאר בליקוטי תנינא סימן כ"ו, וזה בחינת ההסתרה ראשונה בחינת נעשה לו כהתר שזה בחינת נשים לשון שכחה, וכשישתה עוד יותר אזי מתגבר עליו ההסתרה שבתוך הסתרה עד שהכל דומה לו כמישור חס ושלום, וזה בחינת שנשו וקפצו וכו'. וזה בחינת (משלי כ"ג) אל תרא יין כי יתאדם פי יתן בכוס עינו יתהלך במשרים, ופרש רש"י המרבה בשכרות כל העברות דומות לו כמישור וכן אמרו רבותינו ז"ל (ימא עד), אבל קדוש על היין הוא בחינת התגלות ההסתרות כמו שכתוב זכור את יום השבת זכרהו על היין, וזכרון הוא הפך השכחה וההסתרה. וזה בחינת זכרו פיין לבנון (הושע יד) כי היין דקדשה הוא בחינת התגלות הדעת כמבאר בפנים בסימן כ', ועל ידי זה נתגלין ההסתרות ונתהפכין לדעת שזה בחינת אם יהיו חטאיכם כשנים כשילג ילבינו כנ"ל. וזה שתרגם כחמר עתיק וכו', כי הדעת הזה הוא בחינת אריכות ימים שממשיך לתוך המלכות ואריכות ימים הוא בחינת עתיק כמוכא לקמן בפנים סימן ס' במאמר פתח רבי שמעון.

שַׁבַּת אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתְךָ וְכו', וּגְרַף אֲשֶׁר
בְּשַׁעְרֶיךָ, כִּי קִדַּשְׁתָּ שַׁבַּת כּוֹלָל כָּל
הַמַּדּוֹת כָּלֵם, כִּי הוּא בְּחִינַת סוּף
מַעֲשֵׂה בְּחִינַת הַמַּלְכוּת שֶׁהוּא בְּחִינַת
סוּף דְּבַר, וְהוּא בְּחִינַת מְאֹסֵף לְכָל
הַמַּחֲנוֹת כַּמְבָאָר בַּפְּנִים. וְזֶה בְּחִינַת
הִירָאָה שֶׁל שַׁבַּת בְּחִינַת מוֹרָאָה שֶׁל
מַלְכוּת, וְזֶה בְּחִינַת וּבְנֵי הַנֶּכֶר הַנְּלוּיִם
עַל ה' וְכו' כָּל שִׁמְרַת שַׁבַּת מִחֲלָלוּ וְכו'
וְהִבְיֵאוּתִים אֶל הַר קָדְשִׁי, כִּי קִדַּשְׁתָּ
שַׁבַּת כּוֹלָל וּמְאֹסֵף לְכָל הַמַּדְרַגּוֹת
כָּלֵם אֶפְלוּ לְאוֹתָם שֶׁהִיוּ בְּבְחִינַת
הַסְתָּרָה שַׁבְּתוֹף הַסְתָּרָה כִּנ"ל:

וּמִחֲמַת שֶׁכָּנְגַד מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה יֵשׁ
מַלְכוּת הַרְשָׁעָה בְּחִינַת
מַלְכוּת הָמָן עֲמֶלֶק, עַל כֵּן אָמְרוּ
רְבוּתֵינוּ ז"ל וַיֵּצְאוּ מִן הָעַם לְלִקֹּט
וְכו' מִיָּד וַיְבֵא עֲמֶלֶק, וְעַל כֵּן הָיָה
עֵינּוּ שֶׁל הָמָן הַרְשָׁע רָעָה מְאֹד
בְּשַׁבְּתוֹת וַיְמִים טוֹבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
וּמִסַּר אוֹתָם לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ דְּדַחֵי לְכֹלֵל
שַׁתָּא בְּשַׁבַּת הַיּוֹם פִּסַּח הַיּוֹם וְכו'
כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ ז"ל, כִּי עֵקֶר
הַכְּנַעְנָה עַל יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב
וְכַמְבָאָר גַּם בְּסִימָן קל"ה וּבְסִימָן ל'.
וְעַל כֵּן הַתְּחִלַּת סְפּוּר הַמַּגְלָה מֵעַנְיֵן
הִרִיגַת וְשִׁתִּי (שַׁעַל יְדֵי זֶה בָּאתָה אֶסְתֵּר לְבֵית
הַמֶּלֶךְ וְעַל יְדֵי זֶה דִּקְאָה הָיָה פִּסְלַת הָמָן) הָיָה בְּיוֹם
הַשַּׁבַּת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי
כְּטוֹב לֵב הַמֶּלֶךְ בֵּינָן וְכו' וְאָמְרוּ

וְכו', עַל יְדֵי זֶה כְּשָׂבָא מִשֵּׁה רַבְּנוּ
עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדַּעַת
וְנִתְגַּלּוּ הַהִסְתָּרוֹת נַעֲשֶׂה מִזֶּה תוֹרָה.
שֶׁזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁהִתְחִיל בְּדַבּוּר
רֵאשׁוֹן שֶׁל עֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת אָנֹכִי ה'
אֵלֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם,
הֵינּוּ בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַהִסְתָּרוֹת
וְהַזְהִיר תַּכְף עַל אֶסוּר עֲבוּדָה זָרָה,
שַׁעַל יְדֵי זֶה עֵקֶר תַּקַּף הַתְּגַבְּרוֹת
הַהִסְתָּרוֹת שַׁבְּתוֹף הַסְתָּרוֹת בְּחִינַת
וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אֶסְתִּיר וְכו' כִּי פָנָה אֶל
אֵלֶקִים אֲחֵרִים. וְהַזְהִיר עַל שְׁבוּעַת
שׂוֹא וְהַזְכַּרְתָּ שֵׁם שָׁמַיִם לְבִטְלָה, כִּי
בְּהַזְכַּרְתָּ שֵׁם שָׁמַיִם קוֹרְאִין אֶת חֵי
הַחַיִּים בְּשֵׁמוֹ יִתְבָּרַךְ לְהַמְשִׁיךְ מִמֶּנּוּ
חַיּוֹת, וְעַל כֵּן צְרִיכִין לְזַהֵר שֶׁלֹּא
לְהַזְכִּירוֹ לְבִטְלָה חֵס וְשְׁלוֹם וּמְכַל
שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא לִשְׂאֵא שֵׁם ה' לְשׂוֹא חֵס
וְשְׁלוֹם. וְאַחַר כֵּן הַזְהִיר עַל שַׁבַּת
שֶׁהוּא שְׂמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
שֶׁמִּצְוֵה לְזַכְּרוֹ בְּחִינַת זְכוּר אֶת יוֹם
הַשַּׁבַּת לְקִדְשׁוֹ, בְּכַדִּי לְהַמְשִׁיךְ עַל יְדוֹ
חַיּוֹת דְּקִדְשָׁה וְהַתְּגַלּוֹת הַדַּעַת שַׁעַל
יְדֵי זֶה נִתְגַּלִּין הַהִסְתָּרוֹת. וְזֶה בְּחִינַת
יִשְׁמַחוּ בְּמַלְכוּתְךָ שׂוֹמְרֵי שַׁבַּת וְכו',
כִּי עַל יְדֵי הַמַּלְכוּת דְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא
בְּחִינַת קִדְשַׁת שַׁבַּת נִתְגַּלִּין הַהִסְתָּרוֹת
וְנַעֲשֶׂה תוֹרָה שְׁנִקְרֵאת טוֹב בְּחִינַת
אֵין טוֹב אֶלֶּא תוֹרָה כַּמְבָאָר בַּפְּנִים,
וְזֶה עִם מְקַדְשֵׁי שְׁבִיעִי כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ
וַיִּתְעַנְּגוּ מִטּוֹבָךְ. וְזֶה שְׁכַתּוּב בְּהַזְהִרַת

בשבת אסור לטרח שום טרחה עבור פרנסה, וכמו שכתוב את אשר תאפו אפו וכו', וכתיב היום לא תמצאהו בשדה, רק מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת. ומשבת נמשך שפע הפרנסה לכל ימות השבוע כמבאר בזהר הקדוש, וכן בשבת נתרבה השלום בחינת שבת שלום, ונתרבה הרחמנות בחינת יכולה היא שתרחם, וכן שבת הוא מלועזק וכו' ורחמי מרבין ושבתו בשלום (שבת יב), כי בשבת עולה הזעיר אנפין על הדיקנא דאריה אנפין שהם תליסר מכילין דרחמי כידוע. ועל כן יש לזהר בטבילת המקנה לכבוד שבת, כי מקנה הוא בחינת שכל עליון ורחמים גדולים כמבאר בפנים. ועל כן אכילת שבת הוא בבחינת מן פמובא, שבשביל זה צריכין להניח הלחם בין שתי מפות זכר למן, וכן מבאר בהגהת רמ"א סימן רמ"ב שנוהגין לעשות פשטידא זכר למן, כי מן הוא בחינת השכל עליון הנ"ל כמבאר בפנים, גם מ"ן ראשי תבות מאמר נאמן, בחינת מאמר פתוח נאמן פשוט, שנפתח הדבור ונתגלה הדעת, ונתפשט נאמנותו יתברך שהוא יתברך מבטיח ועושה חסד. וזה בחינת ודבר דבר הנאמר בשבת, וכמבאר בזהר הקדוש ששבת הוא בחינת הדבור, שזה בחינת מאמר

רבותינו ז"ל שהיה בשבת, ונתן המן בעצמו דיקא עצה להרג את ושתי, כי בתקף ההסתרות יש גם שם חיות אלקותו יתברך בבחינת ומלכותו בכל משלה. ועל ידי זה באתה אסתר לשם ונהרג המן אחר כך, ונשברה ההסתרה ואחר כמה דורות נתגלה התורה שהיה מלבש בתוך גוף ההסתרה בעצמה עד שמבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק. ובכלל ישראל נתהפכה ההסתרה תכף לתורה, כי דיקא על ידי זה קבלו התורה מחדש כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הדר קבלוה בימי אחשורוש. ומחמת שמלכות הרשעה בחינת המן עמלק הוא מאסף ממן, ואחר כך כשמתגבר מרדכי בחינת מלכות דקדשה הוא מוציא בלעו מפיו כי מוציא ממנו כל העשירות בבחינת חיל בלע ויקאנו, ועל כן על ידי קדשת שבת זוכין לעשירות כנ"ל, ונעשה מזה תורה שנקראת אשת חיל כמבאר בפנים, וזה בעצמו בחינת קדשת שבת שהוא בחינת אשת חיל עטרת בעלה וכו' כידוע, בחינת כנסת ישראל יהיה בן זוגך וכמבאר לקמן בסימן רע"ז בפנים.

ולפי הגדלת הדעת כן הפרנסה בנקל וכן נתרבה הרחמנות והשלום ונתבטל הפעס והאכזריות, ועל כן

ההסתרה אזי נמשך מפלת הרשעים והצלחת הצדיקים, ואז רואין למפרע שכל הצלחתן של רשעים הוא תכלית מפלתן כנ"ל. ומחמת שבשבת נמשך שלום כנ"ל על ידי זה נמשך רפואה, כמאמר רבותינו ז"ל שבת הוא מלזעק ורפואה קרובה לבא ורחמיו מרבין ושבתו בשלום, כי שלום הוא רפואה כמובא בפנים.

גם בשבת נדחה זהמת הנחש ל"ט מלאכות עצבות רוח, בחינת ביום הניח ה' לך מעצבך ומרגוזך ומן העבודה הקשה כמבאר בזהר הקדוש, ואז נתחזק ביותר הרוח הדפק שבלב שהוא בחינת רוח הקדש כמבאר בפנים והולך ודופק ומנשב בכל האיברים, ונמשך חזק ובריאות וחיית חדש על כל האברים שבאדם על ידי קדשת נשיבת הרוח הדפק בהם שהוא בחינת רוח הקדש, כמבאר בזהר הקדוש מסוד רוח הקדש שנמשך על כל אחד מישראל בשבת, וזה בחינת הנשמה יתרה שזוכה האדם בשבת בחינת נשמת רוח חיים. ומחמת שנחלש הרוח הדפק הנ"ל על ידי התגברות זהמת הנחש ל"ט מלאכות עצבות רוח שבכל ימי החל, שעל ידי זה נעשין האיברים כבדים ועל ידי זה נחלש הרוח הדפק עוד יותר עד שכמעט

פתוח, ועל ידי זה נתפשט נאמנותו וחסדו יתברך שזה בחינת החסד עליון שנמשך ונתגלה בשבת כידוע.

וזה מזמור שיר ליום השבת טוב להדות לה' ולזמר לשמך עליון, כי בהשם הקדוש נגבל כביכול החיות מחי החיים כמבאר בפנים, והחיות הוא השכל, ובשבת נמשך ונתגלה חיות ושכל עליון מאד שהוא בחינת לשמך עליון, והשכל הזה נתגלה על ידי הדבור של שבת, על כן טוב אז להודות ולזמר לשמך עליון. להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות, הינו התפשטות נאמנותו וחסדו יתברך כנ"ל. וזה מה גדלו מעשיך ה', בחינת התגלות המלכות שמקנן בעשיה. מאד עמקו מחשבותיך, כי אז נמשך החיות לתוך המלכות והחיות הוא בחינת מחשבה כנ"ל. איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת בפרח רשעים וכו', הינו בשעת התגברות ההסתרה שאז שעתם של רשעים מצלחת והדעת דקדשה נעלם אז מאד, אבל באמת הוא להשמדם עדי עד ואתה מרום לעלם ה', כי בתוך ההסתרה בעצמה יש חיות אלקותו יתברך וכל הצלחתם של רשעים הוא רק בשביל מפלתם. וזה כי הנה איבך ה' כי הנה איבך יאבדו וכו', כי פשנתגלה

שהוא בחינת רוח הבא מקדש כידוע, שזה בחינת קדשת שבת שהוא בחינת קדש כידוע. וזה וכיום השביעי שבת וינפש, ופרש רש"י וכל לשון נפש הוא לשון נפש, שמישב נפשו ונשמתו בהרגיעו מטרח המלאכה וכו' הינו כנ"ל, כי על ידי טרח המלאכה רוחו ונשמתו מתקצרת, שזה בחינת חלישת הרוח הדפק על ידי העצבות רוח של טרח המלאכה, ועל ידי קדשת שבת חוזר ונתחזק הרוח הדופק כנ"ל שזה בחינת וינפש לשון נפש, וכב"כול הכתיב מנוחה לעצמו כמו שאמרו רבותינו ז"ל.

ועל ידי כל זה מזככין ומשפרין את השמים בחינת ברוחו שמים שפּרה, וזה בחינת השמים מספרים וכו' שאומרים בשבת, וכמבאר בזהר הקדוש תרומה דף קל"ו, בגין דבהאי יומא מתעטרן שמים וסלקין בשמא קדישא יתיר משאר יומין. ושם, מאי מספרים וכו' אלא דנהרין ונציצין בנציצו דנקדה עלאה וכו' ונהרין בנהירו שלים ונציצו בנציצו שלים וכו', ושם דף קל"ז, ועל דא ביומא דא אתוסף נהירו בכלא דקאמרן שמים נטלו ממקרא דחיי בקדמיתא וכו'.

ואז זוכין הצדיקים הגדולים בנקל יותר לקבל דבורים מן השמים,

שהיה נפשו וחיותו דקדשה יוצאת מהאדם לגמרי, אך על ידי שבתוך כך בא קדשת שבת ועל ידי זה נכנע זהמת הנחש וכו' כנ"ל, על ידי זה חוזר ומבריא ומחיה את הרוח הדפק על ידי אנהה כמבאר בפנים. וזהו שאמרו רבותינו ז"ל כיון ששבת ני אבדה נפש, כי אם לא היה קדשת שבת אז היתה הנפש נאבדת לגמרי חס ושלום, ואין האיש שם על לב ומרגיש כלל באבדת נפש חס ושלום מחמת גדל התגברות זהמת הנחש עצבות רוח, אך מחמת שעל ידי כניסת שבת קדש נכנעת הסטרא אחרא, על ידי זה מזכיר כל אדם את עצמו באבדת נפשו בימי החל וגונח ומתאנח על זה מאוד וצועק מעמקות לבו וי אבדה נפש שזה בחינת האנהה הנ"ל, בבחינת וימת מלך מצרים בחינת הכנעת הסטרא אחרא, אז דיקא ויאנחו בני ישראל וכו' וכמבאר כעין זה בזהר שמות. והאנהה הוא בחינת תסף רוחם כמבאר לקמן בפנים בסימן ק"ט במאמר יש הכל וכו', ועל ידי זה נדחה ונפסק ממנו לגמרי בחינת העצבות רוח, וזוכה לקבל תוספת רוח דקדשה על ידי שחוזר ומבריא ומחיה את בחינת רוח הדפק הקדוש, ועל ידי זה בעצמו זוכה לנשמה יתרה וחיות חדש בחינת רוח הקדש

זה. ועל כן סוף ששת ימי המעשה הוא שבת שלום כמבאר בזהר קרח קע"ו, וזה בחינת ההבדלה שמבדילין במוצאי שבת קדש, שעל ידי זה ממתיקין בחינת המחלקת של בחינת ששת ימי החל שיהיה לשם שמים וכמוכן בזהר בראשית דף י"ז הנ"ל.

וזה אם תשיב משבת רגלך, הינו שעל ידי קדשת שבת ישובו ויעלו את הקדשה גם אותם שהם במדרגות נמוכות בבחינת התגברות ההסתרות, והם בבחינת רגלין שעליהם נאמר רגליה יורדות מות כידוע. וזה א"ם תשיב מ'שבת ראשי תבות אמת, בחינת עסק התורה שנקראת אמת כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי על ידי עסק התורה נתגלין ההסתרות ונתהפכין לדעת, כי אורייתא שמא דקודשא בריך הוא שחותמו אמת, ועל ידי זה קורין את חי החיים לקבל ממנו חיים ואריכות ימים, כי אמת סמנא דחיי כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ושקולה שבת ככל התורה כי היא גם כן שמא דקודשא בריך הוא ובחינת אמת כנ"ל כמה פעמים, ועל ידה מקבלין חיים בבחינת טועמיה חיים זכו, ועקר החיות הוא חכמה ושכל שעל ידי זה נתגלין ההסתרות, ועל ידי זה נמשך

שזה בחינת מה שבכלל ישראל גם כן אמרו רבותינו ז"ל הכל מודים שבשבת נתנה תורה, ונאמר על זה אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם וכו'. ועל ידי זה נמשך קדשה גם על ששת ימי החל שהם בבחינת פרוד ומחלקת, שיהיה בבחינת מחלקת לשם שמים שבאמת הוא אהבה ושלום גדול בחינת את והב בסופה, שזה בחינת מחלקת התנאים שבששה סדרי משנה שהם כנגד ששת ימי החל כמבאר בזהר הקדוש, והם בבחינת אלו ואלו דברי אלקים חיים כי כל דבריהם מן השמים ואין לגנות את המקבל אף אם אין הלכה כמותו. וזה שסימו ששה סדרי משנה במאמר עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות, הינו אפלו לאותו צדיק שאין הלכה כמותו, וזה שנאמר להנחיל אהבי יש, כי כל מחלקותם הוא מחלקת דרחימו, ועל כן אהבה ושלום בסופה, וכמבאר בזהר הקדוש בראשית דף י"ז שזה שסימו אחר כך לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום וכו', כי על ידי עסק התורה נתגלה הדעת ונמשך ברכה ושלום כנ"ל, ואפלו המחלקת שבתורה הוא גם כן אהבה ושלום גדול, ועין תוספות יום טוב שפרש גם כן באפן

שעל ידו קורין את חי החיים בבחינת
 כי חיים הם למצאיהם בפה דיקא. כי
 עקר התגלות הדעת על ידי הדבור
 כנ"ל, גם פי הדבורים של שבת הן
 בחינת דבורים מן השמים שנמשכין
 רק על ידי שנדחה זהמת הנחש
 עצבות רוח הנאחו בעובדין דחול,
 ועל כן אפלו אנשים פשוטים שלא
 זכו גם בשבת לקבל דבורים מן
 השמים, אף על פי כן צריכין על כל
 פנים לזהר לדבר רק בחפצי שמים
 בכדי שלא לפגם על כל פנים
 בבחינת הדבורים של שבת.

וזה אז תתענג על ה' דא עתיקא
 קדישא, הינו שזוכה לסתרי
 תורה שהם בחינת עתיק פידוע והן
 נמשכין דיקא על ידי התגלות
 ההסתרות כנ"ל. והרפכתיה על במתי
 ארץ דא חקל תפוחין קדישין, בחינת
 עלית המלכות עד חכמה בינה דעת
 שהם שלש ראשונות, שזה בחינת
 החיים ואריכת ימים שממשיכין
 לתוך המלכות, ורבותינו ז"ל דרשו
 שנצול משעבוד מלכיות שנאמר
 ואתה על במותימו תדרך, הינו
 שנופל ונתבטל בחינת מלכות
 הרשעה מלכות המן עמלק, כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל שאמר מרדכי
 להמן, אבל בעכו"ם כתיב ואתה על
 במותימו תדרך.

פרנסה גם כן, והפרנסה הוא בחינת
 רגלין כמבאר במקום אחר. וזה
 עשות חפצך ביום קדשי, שיזהר
 מעשית חפציו של חל שהם ל"ט
 מלאכות עצבות רוח.

וקראת לשבות ענג לקדוש ה'
 מכבד, פי התגלות הדעת
 זה עקר הענג והכבוד כנ"ל כמה
 פעמים, וזה גם כן בחינת הסעודות
 של שבת שהם בחינת מן בחינת
 דעת, והם עקר ענג שבת כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל במקום ענג שבת יהא
 קריאה, הינו קדוש במקום סעודה
 כנ"ל, גם השלום שנמשך על ידי
 הדעת הוא גם כן בחינת ענג וכבוד
 כמו שכתוב והתענגו על רב שלום,
 וכתוב כבוד לאיש שבת מריב.

וכבדתו מעשות דרךך, ודרשו
 רבותינו ז"ל שלא יפסיע
 פסיעה גסה, שהוא בחינת רגז
 ומחלקת כמו שכתוב אל תרגזו בדרך
 ודרשו רבותינו ז"ל שלא יפסיעו
 פסיעה גסה, גם הפסיעה גסה
 מבבלת המחשבה מלעין כמבאר
 בספר המדות, וזה בחינת פגם הדעת.

ממצא חפציד ודבר דבר, שלא ידבר
 שום דבור מעשית חפצים
 של חול, כי שבת הוא בחינת שלמות
 הדבור דקדשה בחינת מלכות פה,

נחלה בלי מצרים, כי הוא למעלה מבחינת גבולים ומצרים, כי אף על פי שזה אוסר וזה מתיר אף על פי כן אלו ואלו דברי אלקים חיים כידוע, ועל כן עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות, והן גם כן בבחינת נחלה בלי מצרים כמבאר בתוספות יום טוב שם. וזה פי ה' דבר, כי כל זה נמשך מבחינת התפתחות הדבור דקדשה בשרשו שנמשך בשבת, שעל ידי זה נתגלה הדעת בבחינת מפיו דעת ותבונה ונתגלין ההסתרות ונמשך חסד ואהבה ושלוש, עד שאפלו המחלקת הוא גם כן אהבה ושלוש כי הוא מחלקת לשם שמים, כי זוכין לקבל דבורים מן השמים שזה גם כן בחינת פי ה' דבר:

והאכלתיך נחלת יעקב אביך דא זעיר אנפין בחינת עסק התורה שהוא עמודא דאמצעותא שעל ידה ממשיכין החיות לתוך הימים והמדות עד שממשיכין על ידי זה אריכת ימים לתוך המלכות כנ"ל. ורבותינו ז"ל דרשו שזוכה לנחלה בלי מצרים, הינו בחינת התגלות ההסתרות כל כך עד שנתגלה חיות אלקותו יתברך שמלבש בכל המדרגות כלם, וכל ההסתרות שבתוך ההסתרות נתהפכין לדעת, בבחינת כי אז אהפך אל כל העמים שפה ברוך לקרא כלם בשם ה', וכתיב כי מלאה הארץ דעת שזה בחינת נחלה בלי מצרים. גם בחינת התגלות הדעת של בחינת מחלקת לשם שמים הוא בחינת



זמרת הארץ

בתענוגי עולם הזה אלא רצוננו דרך המלך גלף לילך בדרך מלכו של עולם. וזה אשריך ארץ שמלכך בן חורין, ארץ דיקא. וצריכים לראות להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות שלא תהיה בבחינת הרבנות מקברת בעליה, שזה בחינת ארץ אוכלת יושביה רחמנא ליצלן. ומחמת שאריכת ימים של המלכות תלוי

ארץ ישראל בעצמה היא בחינת המלכות דקדשה כידוע, וצריך כל אחד לזהר לבלי להשתמש עמה להנאתו ולצרכו רק בבחינת והייתה לה' המלוכה, שכל ההנאות שמקבל ממנה הכל יהיה רק לשם שמים לבד. בבחינת המבאר במאמר ט' תקונין סימן ט', לא גלף בשדה ובכרם וכו', הינו שאין רצוננו

בפֿרט כי עקר הקולות דקדושה יוצאין משם כמו שכתוב (יואל ד') ה' מציון ישאג ומירושלים יתן קולו וכו'. ועל כן העם היושב בה נשוא עון, כי כל העונות הם מבחינת ההסתרות, אבל שם שנתגלין ההסתרות על ידי זה הם בבחינת נשוא עון. ושם עקר התגלות סתרי תורה כנ"ל כמה פעמים.

וכן עקר הכנעת מלכות עמלק כמו שכתוב בארץ וכו' תמחה את זכר עמלק כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ושם עקר בטול תאות ממון ועשירות כנ"ל, ושם עקר הגדלת הדעת. ועל ידי זה הפרנסה בנקל, שזה בחינת לא כֶּאֱרֵץ מִצְרַיִם וכו' והשקית ברגליך וכו' (הינו שהוא על ידי טרח), למטר השמים תשטה מים וכו' שזה בלי טרח. וגם כי שם עקר בטול הפעס והאכזריות כמו שכתוב לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי וכו', ושם גדל רבוי השלום כמו שכתוב השם גבולך שלום, ושם התגלות החסד עליון ורחמים גדולים כנ"ל כמה פעמים. כי קדשת ארץ ישראל בבחינת מקנה ישראל ה', כמו שכתוב וקני ה' המה יירשו ארץ, וכתוב קנה אל ה' וכו' וירוממך לרשת ארץ, וזה שנסמך פסוק וזרקתי עליכם מים טהורים וכו'

בתוכחה, על כן נקראת ארץ ישראל ארץ נכוחות, ואמרו רבותינו ז"ל לא חרבה וכו' אלא על שלא הוכיחו זה את זה.

ולבא לאריכת ימים הוא על ידי עסק התורה וכו', כי ארץ ישראל נקראת ארץ החיים כי שם עקר החיים ואריכת ימים כמו שכתוב למען תאריך ימים על האדמה וכו' וכמוהו רבים. והעקר תלוי בעסק התורה כמו שכתוב בפרשת האזינו שימו לבבכם וכו' עיני רש"י שם, כי לא דבר ריק הוא מכס כי היא חייכם ובדבר הזה תאריך ימים על האדמה וכו'. ועל כן גם פרשת המלך ומצות והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו נסמך גם כן לירשת הארץ כמו שכתוב כי תבא אל הארץ וכו'. ועקר החיים ואריכת ימים הוא הדעת והשכל, שעקר שלמותן הוא בארץ ישראל כי אין חכמה כחכמת ארץ ישראל כנ"ל, וכן שם עקר שלמות למוד התורה, כי אין תורה כתורת ארץ ישראל. ועל כן שם עקר התגלות בחינת ההסתרות על ידי שנשמע קול הכרוזים של התורה הקדושה שמכרזת ומוכיחה וצועקת עד מתי פתים תאהבו פתי, כי מחמת שאוירה זך וקדוש על כן נשמע קול הכרוזים הקדושים ביותר כמובא,

וְשֵׁם עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַמַּחֲלָקֶת לְשֵׁם
שְׁמַיִם שְׁזָה בַּחֲנִינָת מַה
שֶׁתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים שְׁבָאֲרֵץ יִשְׂרָאֵל
נִקְרָאִים נַעֲם, כִּי גַם הַמַּחֲלָקֶת
שְׁבָהָם וְהַקְּשִׁיּוֹת שֶׁהֵם מְקַשִּׁין זֶה
עַל זֶה הוּא בְּאֵהָבָה וּבִנְעִימִים כְּמוֹ
שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם, כִּי זֶה בַּחֲנִינָת וּמַה
שֶׁמִּץ דְּבַר נִשְׁמַע בּוֹ וְכוּ' שְׂאִין
לְגַנוֹת אֶת הַמְּקַבֵּל אִף שְׂאִין הַלֵּכָה
כְּמוֹתוֹ כִּי אֵלּוּ וְאֵלּוּ דְבָרֵי אֱלֹקִים
שְׂחִים וְכוּ' :

(הַמּוּבָא בַּפְּנִים) תִּכְרַף אַחַר פְּסוּק וְהַבֵּאתִי
אֶתְכֶם אֶל אֲדַמְתְּכֶם. וְשֵׁם הָאֵכִילָה
בַּבְּחִינָת מִן כְּמוֹ שְׁכָתוּב וַיֵּשֶׁבֶת הַמֶּן
מִמְּחַרֶת הַפֶּסַח בְּאֶכְלֶם מִעֲבוּר הָאָרֶץ
(וּכְמוּבָא בְּשַׁעַר הַחֲצַר), וְשֵׁם עֵקֶר בַּחֲנִינָת
מֵאֲמַר פְּתוּחַ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בַּפְּרָשׁת
שְׁמוֹת וְאֵמַר אַעֲלֶה אֶתְכֶם וְכוּ' אֶל
אָרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְכוּ'. וְכֵן שֵׁם בַּחֲנִינָת
נֶאֱמָן פְּשוּט כְּמוֹ שְׁכָתוּב עֲדַתִּיךָ
נֶאֱמָנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה קִדְשׁ וְכוּ',
שְׁזָה פְּנִימִיּוֹת קִדְשַׁת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל.



ליקוטי אבן

הַלְכוֹת בְּרַבַּת הַשַּׁחַר הַלֵּכָה ג'

בְּעַמִּי כְּמוֹ שְׁכָתוּב רַבְּנוּ ז"ל, כִּי עֵקֶר
הַמְּלָכוֹת הוּא עַל יְדֵי הַתּוֹרָה בַּחֲנִינָת
בֵּי מְלָכִים יִמְלְכוּ וְכוּ' (מְשַׁלֵּי ח', ט"ו).
וְהַעֲקָר שֶׁתְּהִיָּה הַמְּלָכוֹת בֵּין חוֹרִין
בַּחֲנִינָת אֲשֶׁרִיף אָרֶץ שְׁמֵלֶכְךָ בֵּין חוֹרִין
(קִהֲלַת י', י"ז) כְּמוֹ שֶׁדְּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל,
וְזֶה חֲרוֹת עַל הַלּוֹחוֹת, אֶל תִּקְרִי
חֲרוֹת אֶלָּא חֲרוֹת, וְזֶה חֲרוֹת מִמְּלֶאךָ
הַמּוֹת, הִינּוּ שְׁעַל יְדֵי הַתּוֹרָה זְכוּ כָּל
יִשְׂרָאֵל שֶׁיְהִיָּה הַמְּלָכוֹת אֶצְלֶם בֵּין
חוֹרִין בַּחֲנִינָת חֲרוֹת, וְהַמְּשִׁיכוֹ עַל יְדֵי
זֶה אֲרִיכוֹת יָמִים לַתּוֹךְ הַמְּלָכוֹת,
שְׁזֵהוּ בַּחֲנִינָת חֲרוֹת מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת,
הַפֶּךְ הַרְבֵּנוֹת שֶׁמְקַבֶּרֶת אֶת בְּעֻלְיָה.
וְזֶה אֶלְמֶלָא הַהוּא יוֹמָא כְּמַה יוֹסֵף

עַל פִּי הַתּוֹרָה וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים'
בְּלִקוּטֵי א' סִימָן ג"ו עֵינן שָׁם
הֵיטֵב.

א וְזֶה עֲנִין שְׁבוּעוֹת, כְּדֵי לְגַלוֹת
הַמְּלָכוֹת שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל, בַּחֲנִינָת וְאַתֶּם תְּהִיּוּ לִי
מִמְּלַכְת כְּהַנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ (שְׁמוֹת י"ט, ו'),
שְׁעַל יְדֵי קַבְּלַת הַתּוֹרָה זּוֹכֵינן לְגַלוֹת
הַמְּלָכוֹת שֵׁישׁ לְיִשְׂרָאֵל עַל כָּל
הָעוֹלָם, שְׁכָל הָעוֹלָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא
בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל כְּדֵי שֶׁיִּקְבְּלוּ עַל
מְלָכוֹת שְׁמַיִם עֲלֵיהֶם. וְעַל כֵּן נִקְרָא
שְׁבוּעוֹת עֲצָרֶת (אוּנְקְלוֹס בְּמִדְרָב כ"ח, כ"ו),
בַּחֲנִינָת מְלָכוֹת כְּמוֹ שְׁכָתוּב זֶה יַעֲצֹר

בְּחֵינַת תְּקוּן הַמַּלְכוּת דְּקַדְשָׁה, בְּחֵינַת מַלְכוּת דְּוֶד, בְּחֵינַת וַיִּשֶׁם כֶּסֶף לְאֵם הַמֶּלֶךְ, לְאִמָּה שֶׁל מַלְכוּת שְׁהִיא רוּת. וְזֵהוּ בִימֵי שְׁפוּט הַשּׁוֹפְטִים שֶׁשֶּׁפְּטוּ אֶת שׁוֹפְטֵיהֶם, שְׁלֹא הָיָה הַמַּלְכוּת בֶּן חוּרִין. וַיְהִי רָעַב בְּאַרְץ, עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּבֵּר בְּחֵינַת מַלְכוּת דְּקַלְפָּה בְּחֵינַת מְאֹסָף מְמוֹן, שֶׁהוּא הַהֶפֶךְ מִן מַלְכוּת דְּקַדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחֵינַת דַּעַת, שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְרַבֵּה הַשְּׁלוֹם וְהַפְּרָנְסָה, בְּחֵינַת הַשֵּׁם גְּבוּלָךְ שְׁלוֹם חֵלֶב חֲטִים יִשְׁבִיעֶךָ, אֲבָל עַל יְדֵי מַלְכוּת דְּקַלְפָּה עַל יְדֵי זֶה נִתְמַעַט הַפְּרָנְסָה בְּחֵינַת וַיְהִי רָעַב בְּאַרְץ. וְכֵן זֶה הָיָה מִחֲמַת שְׁלֹא הֵעֵלוּ אֶת הַמַּלְכוּת שֶׁתְּהִיָּה הַמַּלְכוּת בֶּן חוּרִין, וְזֵהוּ בְּחֵינַת אֱלִימֶלֶךְ, בְּחֵינַת לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמַּלְכוּת לְכַבּוֹדוֹ, בְּחֵינַת אֵלֵי תְּבֹא הַמַּלְכוּת, כִּי צָרִיכִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמַּלְכוּת רַק בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד בְּחֵינַת וַהֲיִתָּה לֵה' הַמְּלוּכָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל.

ג וְזֵה בְּחֵינַת אֱלִימֶלֶךְ בְּקַדְשָׁה, שְׁאוֹמֵר שֶׁעָקַר הַמַּלְכוּת הוּא לֵה', בְּחֵינַת אֵלֵי מֶלֶךְ שֶׁהַמְּלוּכָה לְאֱלֹקִים. וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְדַעַת וּלְשְׁלוֹם, שֶׁזֵּהוּ בְּחֵינַת נְעָמִי, בְּחֵינַת דְּרָכֶיךָ דְּרָכֵי נְעָם וְכֵן נִתְיַבּוּתֶיהָ שְׁלוֹם. וְזֵה אֵל תְּקַרְאָנָה לִי נְעָמִי קְרָאָךְ לִי מְרָה, כִּי כְּשֶׁנּוֹפְלִין בְּעִבְרוֹת חֵס וְשְׁלוֹם עַל יְדֵי זֶה

אֲכָא בְּשׁוּקָא (פְּסָחִים ט"ח:), הֵינּוּ שֶׁעָקַר תְּקוּן הַמַּלְכוּת דְּקַדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחֵינַת יוֹסֵף, בְּחֵינַת יוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט (בְּרֵאשִׁית מ"ב, ו'), תְּלִיא רַק בְּהֵוּא יוֹמָא דְּשַׁבּוּעוֹת, כִּי בְּלֹא תוֹרָה הַמַּלְכוּת הִיא בְּקַלְפָּה שֶׁהִיא בְּחֵינַת שׁוֹק מְקוֹם הַחִיצוּנִים, אֲבָל יְדֵי שַׁבּוּעוֹת וְקַבְּלַת הַתוֹרָה זוֹכִין לְהַכְנִיס בְּחֵינַת הַמַּלְכוּת אֶל הַקַּדְשָׁה. וְזֵהוּ בְּחֵינַת לְבַעֲבוֹר תְּהִיָּה יְרֵאתוֹ עַל פְּנִיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ, כִּי כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּחֵינַת מַלְכוּת בְּכָל אֶחָד, וְכֵן אֶחָד מִחֵיב לְהוֹדִיר וּלְהוֹכִיחַ אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים שֶׁהוּא מוֹשֵׁל עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ כֵן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מֶלֶךְ עוֹלָם הוּא מְזַהֵר וּמוֹכִיחַ אֶת כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְעָקַר הַתּוֹכְחָה הִיא עַל יְדֵי הִירָאָה שֶׁמִּמֶּשֶׁיךְ עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. וְעָקַר הִירָאָה הוּא עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחֵינַת מַלְכוּת כְּנ"ל, בְּחֵינַת אֶלְמָלָא מוֹרָאָה שֶׁל מַלְכוּת, וְזֵהוּ וּלְבַעֲבוֹר תְּהִיָּה יְרֵאתוֹ עַל פְּנִיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ, שֶׁזֵּהוּ בְּחֵינַת הַתּוֹכְחָה שֶׁהוֹכִיחַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל. וְזֵהוּ שְׁקוֹרִין אֶת הַתּוֹכְחָה קֶדֶם שַׁבּוּעוֹת, שֶׁעַל יְדֵי הַתּוֹכְחָה זוֹכִין לְבַחֲבֵינַת מַלְכוּת וְחֲרוּת, שֶׁתְּהִיָּה הַמַּלְכוּת דְּקַדְשָׁה בֶּן חוּרִין.

ב וְעַל כֵּן קוֹרִין רוּת בְּשַׁבּוּעוֹת (ש"ע אר"ח ס"י ת"צ סעיף ט' בהג"ה), כִּי רוּת הִיא

בחינת שמי שנכתב בקדושה אמרה תורה ימחה כדי לעשות שלום, כי בתוך הסתרה מלבש שם התורה הקדושה, ובפרט בהסתרה שבתוך הסתרה ששם מלבש סתרי תורה, בחינת שמי שנכתב בקדושה אמרה תורה ימחה כדי לעשות שלום בחינת דעת, כי גדל השלום תליא בדעת. ועל כן נקראת סוטה, בחינת ואת כי שטית, בחינת חסרון הדעת, כי על ידי ההסתרות נהפך לה חכמות התורה לפתיות, אבל על ידי שמי שנכתב בקדושה, בחינת התורה בחינת אריכות ימים, על ידי זה זוכין לדעת ולשלום. וכל אחד מישראל על ידי רחוקו מהשם יתברך, שעל ידי זה נפל לבחינת הסתרה, כל אחד לפי חטאיו שהגביר ההסתרה, עקר תקונו על ידי הבהן שהוא בחינת הצדיק האמת, שאצלו המלכות בן חורין בחינת מרדכי, שהוא המעורר והמטהר את כל ישראל לאביהן שבשמים, בחינת ונקה האיש מעון. כי כשאין האיש מנקה מעון אין המים בודקין את האשה, וכלל ישראל נקראין אשה, והצדיק האמת הוא משקה ובודק אותנו במים המרים, שזהו בחינת התוכחה שמוכיח אותנו בתורה הקדושה בתוכחה מגלה ואהבה מסתרת.

מתגברין ההסתרות, בחינת ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה, ונסתרה בחינת הסתרה, והיא נטמאה זהו בחינת הסתרה שבתוך ההסתרה. ועקר התקון על ידי הבהן שהוא בחינת מלכות, בחינת ואתם תהיו לי ממלכת כהנים, כי כהן הוא לשון גדלה ומלכות, כמו שכתוב ובני דוד כהנים. וזה בחינת מים המרים המאזרים, זהו בחינת התוכחה שמוכיח הבהן את האשה, שמרמז על התוכחה שמחייב כל אחד מישראל להוכיח את חברו. ועל ידי זה מגלין התורה שנסתרת בתוך ההסתרה, בחינת וכתב את כל האלות האלה בספר וכו' ועשה לה הבהן את כל התורה הזאת, בחינת זאת תורת הקנאות, ועל כן אם לא נטמאה ונקתה ונזרעה זרע, כי על ידי שנפל לבחינת הסתרה וחוזר בתשובה על ידי זה {*פרוש על ידי שמרגיש שהוא נמצא בתוך ההסתרה ולבו כואב עליו}, רק שלא נפל עדין לבחינת הסתרה שבתוך ההסתרה בחינת והיא נטמאה, על ידי זה על ידי התשובה זוכה להתגלות התורה. וזה שמוכא שהעמר היה מנחת קנאות, כי במצרים נפלו בתוך הסתרות על כן הקריבו מנחת קנאות.

ד ועל ידי זה זכו לקבלת התורה, בחינת ונקתה ונזרעה זרע, וזה

בְּחִינַת וְנָקָה הָאִישׁ מֵעוֹן, כְּדִי שְׁעַל יְדֵי תוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה יִהְיוּ נִבְדָּקִים כָּל יִשְׂרָאֵל לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת וְנָקָה וְנִזְרָעָה זֶרַע. וְזֶה שְׁמִקְרִיבִין בְּשִׁבְעוֹת שְׁתֵּי הַלֶּחֶם, מִן הַחֲטִיִּם דִּיקָא, בְּחִינַת שְׁלוֹם וְדַעַת, בְּחִינַת הַשֵּׁם גְּבוּלָךְ שְׁלוֹם חֶלֶב חֹטֵה יִשְׁבִיעֶךָ, בְּחִינַת פְּרִנְסָה בְּנִקְלָה. כִּי בְּפִסַּח הַקְּרִיבוּ מִנַּחַת קְנָאוֹת שֶׁהוּא מֵאֲכָל בְּהֵמָה, בְּחִינַת הַסְּתֵרָה הַעֲדָר הַדַּעַת, וְעַל יְדֵי סְפִירַת הָעֵמֶר שְׁנִטְהָרוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ וְנִבְדָּקוּ, וְאֲדַרְבָּא וְנָקָה וְנִזְרָעָה זֶרַע, עַל יְדֵי זֶה זָכוּ לְשְׁלוֹם וְלַדַּעַת בְּחִינַת חֶלֶב חֲטִיִּם יִשְׁבִיעֶךָ, בְּחִינַת מִנְחָה חֲדָשָׁה כְּנִ"ל. וְהֵנָּה כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְרֵאוֹת לְגַלוֹת מַלְכוּת שָׁמַיִם, שִׁיתְגַּלֶּה עַל יְדוּ מַלְכוּת שָׁמַיִם, בְּבִחִינַת כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מַלְכִים, שֶׁהַמַּלְכוּת דִּקְדָּשָׁה שׁוֹכֵן בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. וְזֶה שְׁאֲנוּ מִתְפַּלְּלִין גְּלַה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מִהֲרָה, כִּי עֵקֶר בְּרִיאַת הָעוֹלָם הָיָה כְּדִי שִׁיתְגַּלֶּה מַלְכוּתוֹ לְבְּאֵי עוֹלָם, וְעֵקֶר הַתְּכֵלִית הוּא כְּמוֹ שְׁכַתוֹב וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. וְעֵקֶר הַתְּגַלוֹת הַמַּלְכוּת הָיָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, בְּחִינַת וְאָנִי נֹסֶכְתִּי מִלְכִּי עַל צִיּוֹן הַר קְדָשִׁי, כִּי בְּשֵׁם נִתְגַּלֶּה יוֹתֵר מַלְכוּת שָׁמַיִם, בְּחִינַת יְמִלְךָ ה' לְעוֹלָם אֱלֹקֶיךָ צִיּוֹן וְכוּ', כִּי שֵׁם נִתְגַּלוּ כָּל הַהִסְתָּרוֹת

הַ זֶה בְּחִינַת הֵנָּה לְשְׁלוֹם מֵר לִי מֵר, הֵינּוּ כְּדִי לְזִכּוֹת לְשְׁלוֹם וְלַדַּעַת וְלִהְיוֹתֵינוּ מִהִסְתָּרוֹת, צָרִיכִין לְסַבֵּל מְרִירוֹת. וְהַכֹּל לְפִי גְדֹל הַפְּגָם, אִם עָבַר עָלָיו רוּחַ קְנָאָה וְהוּא לֹא נִטְמָא, שְׂאִין הַפְּגָם גְּדוֹל כָּל כָּךְ, אִךְ עַל פִּי שְׁסוּבֵל מְרִירוֹת, בְּחִינַת וְלֹא יָכִלוּ לְשַׁתֵּת מֵיָם מִמֶּרָה כִּי מְרִים הֵם, אָבֵל עַל יְדֵי שְׁחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה עַל יְדֵי זֶה מְגַלֶּה דִּיקָא אֶת הַתּוֹרָה שֶׁנִּסְתָּרָה עַל יְדֵי חֲטָאִיו, בְּחִינַת וּמָה יַעֲשֶׂה בָּהּ, בְּחִינַת וַיֹּרְהוּ ה' עֵץ דָּא צְדִיק, וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, שֵׁם שֵׁם לוֹ חֶק וּמִשְׁפָּט וְשֵׁם נִסְהוּ, בְּחִינַת הַבְּדִיקָה עַל יְדֵי הַמַּיִם הַמְּרִים, שְׁעַל יְדֵי זֶה זָכוּ לְתוֹרָה שֶׁהוּא חֶק וּמִשְׁפָּט, בְּחִינַת וְנָקָה וְנִזְרָעָה זֶרַע כְּנִ"ל. כִּי עַל יְדֵי תִשׁוּבָה שְׁמַעוֹרֵר הַצְּדִיק בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל יְדֵי זֶה אֲדַרְבָּא נְהַפְךָ אֲצִלוּ הַמְּרִירוֹת לְמַתִּיקוֹת גְּדוֹל, בְּחִינַת וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, בְּחִינַת אִם הָיְתָה יוֹלְדֵת בְּצַעַר יוֹלְדֵת בְּרוּחַ, הֵינּוּ כָּל הַשְּׁפָעוֹת הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת בְּאִים דִּיקָא עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְגַּלִּית עַל יְדֵי הַהִסְתָּרוֹת, שְׁעַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ רַחֲמִים וְחֶסֶד עָלֵינוּ שְׁמוֹשִׁיעַ מִכָּל הַצָּרוֹת בְּחִינַת מִקְנָה שֶׁל שְׁבִיעוֹת.

וְעַל כֵּן צָרִיכִין צְדִיק גְּדוֹל מְאֹד כְּמוֹ מִשֶׁה רַבְּנוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁהוּא

ימין ושמאל, בחינת שזוכין לטהר ולזכך את השמים, שהוא בחינת ימין ושמאל כנ"ל, בחינת נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים. וזה אפלו אם אומר לך על ימין שהוא שמאל, כי כשמקבלין דבורים מן השמים אסור לגנות אף אם אין הלכה כמותו. ועקר על ידי הכהן שהוא הצדיק האמת המוכיח לישראל ועושה מהסתרות תורה, בחינת כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו, בחינת המשכת אריכות ימים לתוך המלכות, בחינת כי חיים הם למוציאיהם בפה דיקא. ועל כן הכהן מקריב כל הקרבנות שהם הסתרה בחינת בהמיות וכסילות, והכהן מקריבם ומגלה הטוב שיש בהם, וזה בחינת בהמה, בה - מה, שיש בתוך הסתרה אלקותו יתברך שהוא בחינת הטוב שיש בהם, שנסתר ונעלם שזהו בחינת ומה יעשה בה, בחינת בהמה.

ח וזה בהעלתך את הנרת אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות (במדבר ח' ב'), כי מנורה הוא בחינת דעת גדול ורחמים גדולים, בחינת מנורה בדרום, הרוצה להחכים יורים, כמו שכתוב בזהר הקדוש מנרתא דא רישא (ת"ו הקדמה דף י"ג). וזה בהעלותך את הנרות, הינו כשתרצה לגלות ההסתרות ולעשות מהם תורה שהוא

ונעשה מהם תורה, בחינת כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלם, כי שם היה עקר התורה, כי הסנהדרין היו יושבים שם בלשכת הגזית.

ז וזה בחינת כל הקרבנות שהיו מקריבין בבית המקדש שהיו מכפרין כל העונות, שעל ידי זה נתגלו כל הסתרות ונעשה מהם תורה ודעת ורחמים. וזה כי יפלא ממה דבר וכו' דברי ריבות בשעריה וקמת ועלית וכו' ובאת אל הכהן וכו' והגידו לך את דבר המשפט, כי עקר הדעת הוא על ידי שלום, אבל יש מחלקת שהוא לשם שמים שהוא דעת גדול יותר מהשלום, בחינת משה מחלקת שמאי והלל כמו שכתב רבנו ז"ל, וכל זה זוכין על ידי שעושין מהסתרה שבתוך הסתרה תורה, שהוא דעת גדול, ועל ידי קדשת הבית המקדש וכו' כל ישראל לכפר כל עונותיהם ולזכות לתורה, בחינת הר המוריה שמשם יצא הוראה לעולם, ועל כן אם היה בחינת הסתרה בבחינת מחלקת לשם שמים, בחינת כי יפלא ממה דבר וכו' דברי ריבות בשעריה, עקר התקון וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר וכו', כי על ידי בית המקדש זוכין למחלקת לשם שמים ולזכות לדעת. וזה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך

בחינת דעת, שזהו בחינת העלאָתו את הנרות, אי אפשר אלא על ידי שממשיך אריכות ימים לתוך המלכות על ידי למוד התורה, שעל ידי זה קורין את חי החיים בשמו שהוא התורה, ועל ידי זה התורה בעצמה מוכחת את אלו האנשים שהם תחת ממשלתו, שהוא בחינת מלכות עליהם. וזהו בהעלותך את הנרות, כי כל אחד מישראל נקרא נר, בחינת נר ה' נשמת אדם, ועקר הדלקת הנר הוא על ידי שמוכיחין אותם ומחזירין למוטב. וזהו בחינת השמן, בחינת יהלמני צדיק חסד ויוכיחני שמן ראש, כי התוכחה הוא בחינת השמן שעל ידו דולקין ובוצרין להשם יתברך. וזה אל מול פני המנורה (במדבר ח' ב'), פני המנורה זהו הצדיק האמת שזוכה לגלות כל הסתרות וזוכה לפני המנורה יאירו שבעת הנרות, כי על ידי התוכחה על ידי זה מגלה בחינת המלכות שהמלכות הוא אצלו בן חורין.

בחינת דעת, שזהו בחינת העלאָתו את הנרות, אי אפשר אלא על ידי שממשיך אריכות ימים לתוך המלכות על ידי למוד התורה, שעל ידי זה קורין את חי החיים בשמו שהוא התורה, ועל ידי זה התורה בעצמה מוכחת את אלו האנשים שהם תחת ממשלתו, שהוא בחינת מלכות עליהם. וזהו בהעלותך את הנרות, כי כל אחד מישראל נקרא נר, בחינת נר ה' נשמת אדם, ועקר הדלקת הנר הוא על ידי שמוכיחין אותם ומחזירין למוטב. וזהו בחינת השמן, בחינת יהלמני צדיק חסד ויוכיחני שמן ראש, כי התוכחה הוא בחינת השמן שעל ידו דולקין ובוצרין להשם יתברך. וזה אל מול פני המנורה (במדבר ח' ב'), פני המנורה זהו הצדיק האמת שזוכה לגלות כל הסתרות וזוכה לפני המנורה יאירו שבעת הנרות, כי על ידי התוכחה על ידי זה מגלה בחינת המלכות שהמלכות הוא אצלו בן חורין.

בחינת הנרות, בְּחִינַת הַנְּרוֹת, שְׂאִירוֹ בְּעֶצְמָם וַיִּחְזִירוּ לְמוֹטֵב וַיָּשׁוּבוּ בְּתְשׁוּבָה, וְזֶה שְׂתָהָא שְׁלֵהֶבֶת עוֹלָה מֵאִלְיָה, שְׁהַתּוֹרָה תוֹכִיחַ אֶת אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים. וְזֶה בְּחִינַת שְׁנַתְקֶשָׁה מִשָּׂה עַל מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה, הֵינּוּ אִיךָ אֶפְשָׁר לְהוֹכִיחֵם וְכוּ' כִּנ"ל בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, עַד שֶׁהֲרָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנוּרָה שֶׁל אֵשׁ, בְּחִינַת הַתּוֹרָה שְׁנֹקְרֵאת מְנוּרָה שֶׁל אֵשׁ, בְּחִינַת נֵר לְרַגְלֵי דְבְרִיךָ (תהלים קי"ט, ק"ה), בְּחִינַת הַתּוֹרָה מִיְמִינוֹ אֵשׁ דַּת לְמוֹ, הֵינּוּ שְׁעַל יְדֵי הַתּוֹרָה יִזְכֶּה לְגִלוֹת הַסְּתָרוֹת וְלַעֲשׂוֹת מֵהֶם תּוֹרָה וְדַעַת, וְאֵזִי הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָה תוֹכִיחַ אוֹתָם וְתִחְזִירֵם לְמוֹטֵב.

ט וְזֶה בְּחִינַת מְנוּרָה, בְּחִינַת מַה נּוֹר, מַה זֶה בְּחִינַת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת וּמַה יַּעֲשֶׂה בָּהּ, נוֹר בְּחִינַת אֵשׁ, מִיְמִינוֹ אֵשׁ דַּת לְמוֹ. וְזֶה בְּחִינַת קְבֵלַת פְּנֵי הָרֵב, כִּי עַל יְדֵי שְׂרוּאָה פְּנֵיו עַל יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ חוֹזֵר בְּתְשׁוּבָה, כִּי פְּנֵי הָרֵב הוּא בְּחִינַת מְנוּרָה הַטְּהוּרָה, בְּחִינַת נֵר תָּמִיד, שְׁבוּעֵר וְדוֹלֵק לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל עֵת בְּלֵי שׁוֹם הַפֶּסֶק, וְעַל יְדֵי קְבֵלַת פְּנֵיו זֹכֶה לְדַעַת, וּלְגִלוֹת הַסְּתָרוֹת שְׁבִתוֹךְ הַסְּתָרוֹת וְלַעֲשׂוֹת מֵהֶם – תּוֹרָה, וְעַל יְדֵי זֶה מֵאִיר מוֹחוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת כְּמוֹ שְׁכַתְּב רַבְּנוּ ז"ל

מִצְוָה רֵאשׁוֹנָה שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שָׁעַל יָדָיו זֶה נִתְקַרֵּב לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּחִינַת הַתְּהִלָּה לְפָנָיו וְהִיא תָּמִים. כִּי עֵקֶר הַמְּלָכוֹת הוּא כְּשִׁזּוּכָה לְהַנְצִיל מִפְּנֵי הַבְּרִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶבֶד בְּחִינַת אֲרוּר כְּנֻעַן עֶבֶד עֶבְדִּים יִהְיֶה לְאַחֲיוֹ, וְעַל יְדֵי תִקּוּן הַבְּרִית זֹכָה לְמְלָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֹהַר הַקְּדוּשׁ מֵאֵן דְּנֻטֵּיר בְּרִית זְכָה לְמְלָכוֹ, כִּי הוּא בְּחִינַת בֶּן חוּרִין שֶׁנֶּצֶל מִשְׁפָּחָה בִּישָׂא וְזֹכָה לְאַשָּׁה יְרֵאת ה', בְּחִינַת מְלָכוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּכָל הַסְּפָרִים. וְעֵקֶר תִּקּוּן הַבְּרִית זֹכָה כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל עַל יְדֵי מִצְוֹת מִלָּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב רַבְּנוּ ז"ל שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים צְדִיקִים מִחֻמַּת שְׁהֵם נִמּוּלִין. כִּי עַל יְדֵי מִצְוֹת מִלָּה זֹכִין לְהַמְשִׁיךְ אַרְיִכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת, וּלְגַלוֹת כָּל הַסְּתֵרוֹת וְאֶפְלוּ הַהִסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַהִסְתָּרָה, שְׂזָה בְּחִינַת מִלָּה וּפְרִיעָה, בְּחִינַת שְׁלוּשָׁה עוֹרוֹת וְעוֹר דֶּק, שֶׁהוּא נִגְדַּת הַשְּׁלֹשׁ קְלָפוֹת וְקְלִיפַת נִגְהָ. וְכָל אֶחָד בְּעַת שְׂבָא לְעוֹלָם הוּא עֹדֵן בְּחִינַת הַסְּתָרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְּתָרָה, כִּי עֹדֵן רְחוֹק מִקְדָּשֵׁת יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת הֵן בְּעוֹן חוּלְלָתִי וּבְחֻטְאֵי יַחֲמַנִּי אֲמִי, וְצִרִיכִין לְהַכְנִיסוֹ בְּקִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם שָׁעַל יְדֵי זֶה מְגַלִּין כָּל הַהִסְתָּרוֹת וְזֹכִין לְדַעַת דְּקָדְשָׁה. וְעַל כֵּן צְרִיכִין מִתְחִלָּה לְמוּלוֹ כְּדֵי לְגַלוֹת הַסְּתָרָה שֶׁבְּתוֹךְ

בְּהַתּוֹרָה בְּהַעֲלוֹתָךְ, וְזֶה אֵל מוֹל פָּנָיו הַמְּנוּרָה יֵאִירוּ שְׂבַעַת הַנְּרוֹת (בְּמִדְבָר ח'), שְׂמֵאִירִין בְּעֶצְמָן עַל יְדֵי רֵאִית פָּנָיו הַמְּנוּרָה שֶׁהוּא הַצְּדִיק הָאֲמֵת, שָׁעַל יְדֵי רֵאִיתוֹ זֹכִין לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אֲמֵן.

י וְזֶה שְׂמוּבָא שָׁאֵל מוֹל פָּנָיו הַמְּנוּרָה סוֹפֵי תִבּוֹת הִילָל, הִינּוּ שָׁעַל יְדֵי הַמְּנוּרָה שֶׁהוּא רֵאִית פָּנָיו הַצְּדִיק, זֹכִין לְדַעַת שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלוֹם, וְלְמַחְלָקֵת לְשֵׁם שָׁמַיִם בְּחִינַת מִשָּׁה מִחְלָקֵת שְׂמֵאִי וְהִלָּל. וְזֶה שְׂמֵרְמֵזוּ עַל הִלָּל שֶׁהִלְכָה כְּמוֹתוֹ בְּחִינַת צְדִיק וְטוֹב לוֹ, כִּי אֵף עַל פִּי שְׂאֶפְלוּ הַצְּדִיק שְׂאִין הִלְכָה כְּמוֹתוֹ אֲסוּר לְגַנוּת, אֲבָל הָעֵקֶר הוּא לְהִתְקַרֵּב לְהַצְּדִיק שֶׁהִלְכָה כְּמוֹתוֹ, בְּחִינַת אֵל מוֹל פָּנָיו הַמְּנוּרָה סוֹפֵי תִבּוֹת הִילָל, וְגַם בְּרֵאשֵׁי תִבּוֹת יֵשׁ גַּם כֵּן צָרוּף שְׂמֵאִי בְּהַפְּסוּק הַנִּזְכָּר אֵל מוֹל פָּנָיו הַמְּנוּרָה יֵאִירוּ שְׂבַעַת הַנְּרוֹת (בְּמִדְבָר טו'), אֲבָל הָעֵקֶר הוּא פָּנָיו הַמְּנוּרָה בְּחִינַת הִילָל, וְזֶה אֵל מוֹל שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂמֵאִי, שֶׁהוּא גַּם כֵּן צְדִיק גְּדוֹל וּמִקְבָּל גַּם כֵּן דְּבוּרִים מִן הַשָּׁמַיִם, רַק שֶׁהוּא כְּנִגְדַּת פָּנָיו הַמְּנוּרָה, וְעֵקֶר הוּא הַמְּנוּרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הִילָל, שֶׁהִלְכָה כְּמוֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם בְּחִינַת צְדִיק וְטוֹב לוֹ.

יֵא וְזֶה בְּחִינַת מִלָּה, כִּי עַל יְדֵי מִצְוֹת מִלָּה זֹכָה כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְגַלוֹת אֵת הַמְּלָכוֹת שִׁישׁ לוֹ, כִּי הוּא

וְזֶהוּ שְׂמֵבֶטְלִין מִן הַתִּינוּק
 וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בִּישְׂרָאֵל, כִּי עָקַר אֲרִיכוֹת
 יָמִים מִקְּבֻלֵּינִי מֵהַשֵּׁם שֶׁהוּא בְּחִינַת
 הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא עָקַר הַשֵּׁם בְּחִינַת
 וַשְּׂמֵנוּ קְרָאתָ בְּשֵׁמִי כִּנְ"ל.

יב וְזֶה אֵל נָא תְהִי כַּמֶּת הַנְּאֻמָּר
 בַּמְרִים, כִּי עָקַר הַתְּגִלּוֹת
 הַמְּלָכוֹת הֵיא עַל יְדֵי הַצְּדִיק הָאֲמַת
 שֶׁהוּא בְּחִינַת מֶשֶׁה, שֶׁהוּא הַמּוֹכִיחַ
 אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל לְשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ
 וּמִמְשִׁיךְ אֲרִיכוֹת יָמִים מִחַי הַחַיִּים,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵתִיק דְּעֵתִיקִין שֶׁהוּא
 מְקוֹר אֲרִיכוֹת יָמִים. וּמִי שְׁפוּגֵם חֹסֶה
 וְשָׁלוֹם בְּכַבּוּד הַצְּדִיק הָאֲמַת אֲזִי
 מִפְּרִיד עֲצָמוֹ מִן הַחַיִּים, וְכִמּוֹ שְׂאֻמְרוֹ
 רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בַּגְּמָרָא, רַבִּי כָּל הַפּוֹרֵשׁ
 מִמֶּךָ כְּאִלוֹ פּוֹרֵשׁ מִן הַחַיִּים, כִּי הוּא
 מִמְשִׁיךְ הַחַיּוֹת לְכָל אֶחָד, בְּחִינַת אִישׁ
 אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ שִׁידֻעַ לְהֵלֵךְ נֶגֶד רוּחוֹ
 שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שְׂעַל יְדֵי זֶה הוֹלֵךְ
 וְדוֹפֵק וּמִנְשֵׁב בְּכָל הָאֲבָרִים. כִּי כָּל
 יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים אֲבָרֵי הַשְּׂכִינָה,
 וְהַצְּדִיק הָאֲמַת הוּא בְּחִינַת רוּחַ
 הַדּוֹפֵק שְׂדוֹפֵק וּמִנְשֵׁב בְּכָל הָאֲבָרִים,
 וּמִזְכִּירִם וּמְעוֹרְרִם שִׁישׁוּבוֹ בְּאֲמַת
 לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּחִינַת הַבְּרִיחַ הַתִּיכוֹן
 הַמְּבָרִיחַ מִקְּצֵה אֶל הַקְּצֵה, שֶׁהוּא
 מְכַנְּיעַ בְּחִינַת לוֹיֹתָן נִחַשׁ בְּרִיחַ,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲצָבוֹת וּכְבֻדוֹת, שְׂעַל
 יְדֵי עֲצָבוֹת אֵין יְכוֹל הַדּוֹפֵק לְהֵלֵךְ בְּכָל

הַסְּתֵרָה, בְּחִינַת שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת
 הַטְּמָאוֹת לְגַמְרֵי שְׂמֵבֶטְלִין מִן הַתִּינוּק
 עַל יְדֵי מַצּוֹת מִילָה. וְעַל יְדֵי מַצּוֹת
 פְּרִיעָה מְגֻלִּין (וּמִכְּשִׁלִּין הַסְּתֵרָה לְחֹדֶד)
 וּמִכְּשִׁלִּין אֲפִלוֹ קְלַפְתַּ נְגִה, עַד שְׁגֵם
 נְגִה נִכְלַלַת בְּקֻדְשָׁהּ. וְעַל יְדֵי זֶה
 נִתְגַּלָּה הַתּוֹרָה שִׁישׁ בְּתוֹךְ הַסְּתֵרוֹת
 שְׂעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְשָׁלוֹם, שֶׁזֶהוּ
 בְּחִינַת מְצִיצָה, שְׂמוֹצְצִין מִמֶּנּוּ
 הַדָּמִים הָרְעִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת מַחְלַקַת
 שֶׁהֵיא שְׁלֹא לְשֵׁם שְׂמִים שֶׁהֵכַל בָּא
 מִדָּמִים רְעִים, וְעַל יְדֵי מִילָה וּפְרִיעָה
 וּמְצִיצָה זוֹכִין לְתַקֵּן כָּל זֶה וְזוֹכִין
 לְדַעַת וּלְשָׁלוֹם. וְעַל כֵּן נוֹתְנִים שֵׁם
 לְהַתִּינוּק הַנְּמוּל תִּכְף אַחַר הַמִּילָה, כִּי
 עָקַר הַמְּלָכוֹת הוּא לְהַמְשִׁיךְ אֲרִיכוֹת
 יָמִים עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהֵיא הַשֵּׁם שֶׁל
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּחִינַת אוֹרֵיתָא
 שְׂמָא דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעַל יְדֵי
 הַתּוֹרָה נִתְגַּלָּה הַסְּתֵרוֹת שֶׁהֵיא בְּחִינַת
 מִילָה וּפְרִיעָה וּמְצִיצָה כִּנְ"ל, שֶׁזֶה
 נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי שְׂקוֹרִין אֶת חַי הַחַיִּים
 בְּשֵׁמוֹ, וְעַל כֵּן נוֹתְנִים גַּם כֵּן לְהַתִּינוּק
 שֵׁם, שְׂמִמְשִׁיכִין שְׂמוֹ מִשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, בְּחִינַת וַשְּׂמֵנוּ קְרָאתָ
 בְּשֵׁמִי, בְּחִינַת וְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
 עָלֵינוּ קְרָאתָ. וְזֶה וְאָמַר לָךְ בְּדַמְיָךְ
 חַי, שְׂעַל יְדֵי דָם מִילָה זוֹכִין
 לְהַמְשִׁיךְ אֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת
 שְׂמִקְבָּלִין מִן הַתּוֹרָה, שֶׁהֵיא הַשֵּׁם שֶׁל
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא חַי הַחַיִּים.

וזוכין לטהר מן הצרעת שהוא בחינת מת, וזוכין לגלות הסתרה, בחינת תסגור שבעת ימים בחינת הסתרה, וזוכין לדעת שהוא בחינת אריכות ימים לתוך המלכות כנ"ל.

יג וזה ענין חטא המרגלים, שפגמו בכבוד משה שהוא הרוח הדופק דקדשה, בחינת קול דודי דופק, בחינת קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים *נראה שכוונתו כי קול דודי הוא מרמז על משה כמו שכתוב קול דודי הנה זה בא וגו' ואמר חכמינו ז"ל בפסיקתא שזה בחינת משה ומובא בילקוט שמעוני רמז {תקפ"ו} על ידי שפגמו בארץ ישראל שהיא בחינת אריכות ימים, כי עקר אריכות ימים הוא בארץ ישראל, כמו שכתוב כמה פעמים בתורה הקדושה למען תאריך ימים על האדמה אשר ה' נותן לך, כי שם עקר התגלות המלכות בחינת מתי תמלך בציון. וזה תחת שלש רגוזי ארץ תחת עבד פי ימלוך, פי בארץ ישראל שם המלכות בן חורין בחינת אשרף ארץ שמלכך בן חורין, ארץ ישראל דיקא.

יד ועל בן נקראת ארץ, כי עקר הוא להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות. ועל בן אוירא דארץ ישראל מחפים, כי שם זוכין לדעת בחינת

האברים תנועה מסדרת. ועל בן מרים שפגמה בכבוד משה על ידי זה נצטרעה, בחינת עכירות הדמים, שאין יכולים הדמים להלך כסדר, מחמת שנפרדה מן הרוח הדופק שהוא מנשב ומנפץ הדמים ומטהר אותם מכל מיני עפוש ולכלוך, שעל ידי העפוש והלכלוכים על ידי זה נעשה מצרע. וזה אל נא תהי כמת, כי כשמחבר חס ושלוש העצבות אזי נעשין האברים כבדים וכנ"ל, עד שיכול לצאת נפשו חס ושלוש, כי נפרדה מהצדיק האמת שהוא ממשיך החיים מחי החיים באמת. וזה אשר בצאתו מרחם אמו זה בחינת מלכות כמו שכתוב *שהצדיק הוא בחינת מלכות והוא נקרא אם בסימן ד', הינו שנפרדה מן המלכות על ידי שפגמה בכבוד משה שהוא הצדיק האמת, שממשיך אריכות ימים ומנשב ומנפץ האברים. ומציל מעצבון ידים, בחינת זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו, ותקוננו הוא על ידי תשובה שהוא בחינת אנהה דקדשה שעל ידי זה מטהר את השמים שהם הידים, ועל בן עקר הצרעת הוא בידיים, בחינת והנה ידו מצרעת, כי עקר העצבון הוא בידיים. וזה ויאכל חצי בשרו, בחינת אנהה שוכרת חצי גופו של אדם, כי על ידי אנהה זוכין לצאת מעצבון ידים,

צָרִיף לְהִיּוֹת בְּשִׁבִיל הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שִׁיָּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וַיֵּאָנַח כָּל יָמָיו שִׁיזְכֶּה לְחֹדֶשׁ יָמָיו שֶׁעָבְרוּ בְּחַשְׁךְ, עַל שְׂלֵא שָׁמַע לַעֲצַת הַצַּדִּיק הָאָמֵת שֶׁהוּא מַעֲוֵר אוֹתוֹ זֶה כְּמָה, וְדוֹפֵק בְּדַפִּיקוֹת גְּדוּלוֹת וּמְזִכִּירוֹ בְּכָל עֵת לְשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל יָדֵי זֶה זוֹכֶה לְהַנְצֵל מֵעֲצָבוֹן יָדַיִם. אָבֵל מִי שֶׁנֶּאֱנַח עַל הַהֶפֶךְ חֵס וְשָׁלוֹם, אָזִי אֲדַרְבָּא מִגְּבִיר הַעֲצָבוֹן יוֹתֵר וְיוֹתֵר, בְּחִינַת יָדֵי כְּבֹדָה עַל אֲנַחְתִּי, יָדֵי דִיקָא כְּבֹדָה, כִּי עַל יָדֵי אֲנַחְתִּי שְׂאִינוּ בְּקִדְשָׁה עַל יָדֵי זֶה מִגְּבִיר הַעֲצָבוֹן, וְעָקֵר עַל יָדֵי שְׁחוּלָק עַל הַצַּדִּיק, עַל יָדֵי זֶה אֵינוֹ זוֹכֶה לְקַבֵּל עֲצַת הַצַּדִּיק לְהִתְאַנַּח וּלְצַעוֹק עַל הַתְּרַחֲקוּתוֹ מֵהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ זֶה זְמַן רַב. וְעַל כֵּן עַל יָדֵי אֲנַחְתִּי שְׂאִינָה בְּקִדְשָׁה עַל יָדֵי זֶה אֲדַרְבָּא נִתְרַבָּה הַעֲצָבוֹן וְנִתְמַעֵט הַפְּרִנְסָה, בְּחִינַת כָּל עֲמָה נֶאֱנַחִים מִבְּקָשִׁים לְחֵס, בְּחִינַת שְׁטוּ הָעַם וְלִקְטוּ, הַפֶּךְ הַדַּעַת שְׁזוֹכִין עַל יָדֵי אֲנַחְתִּי בְּקִדְשָׁה לְמַחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם שֶׁהוּא דַּעַת גְּדוּל יוֹתֵר מִן הַשָּׁלוֹם, בְּחִינַת אֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, שֶׁהוּא הַתְּעַנּוּג הַגְּדוּל שְׁזוֹכִין לִידַע שֶׁכָּל הַמַּחְלָקַת הוּא שְׁלוֹם גְּדוּל, בְּחִינַת לְמַעַן תִּמְצְאוּ וְהִתְעַנַּגְתֶּם (ישעיהו ס"א, א'). כִּי הַתְּעַנּוּג הוּא שְׁלוֹם, בְּחִינַת וְהִתְעַנְּנוּ עַל רַב שְׁלוֹם, אָבֵל הַמַּחְלָקַת שֶׁהוּא לְשֵׁם שָׁמַיִם הוּא

וְלְטוֹב לְפָנָיו נִתֵּן חֻכְמָה וְדַעַת עֵינַי כָּל זֶה שֵׁם בְּהַתּוֹרָה. וְזֶה שְׁלֵשׁ מִצְוֹת נִצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּכַנְיִסְתָּן לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְמַנּוֹת לָהֶם מֶלֶךְ וְלַהֲכָרִית זָרְעוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק יִמַח שְׁמוֹ וְלִבְנוֹת בֵּית הַבְּחִירָה, לְמַנּוֹת לָהֶם מֶלֶךְ הַיָּנוּ שִׁיְהִיָּה הַמְּלָכוֹת עַל תְּקוּנָהּ, בְּחִינַת אֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת בְּחִינַת לְמַעַן יֵאָרִיךְ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ הוּא וּבֵיתוֹ, וְעַל יָדֵי זֶה זוֹכִין לְגַלוֹת הַסִּתְרָה שְׁבַתּוֹךְ הַסִּתְרָה וְעוֹשִׁין מִמֶּנָּה תּוֹרָה וְדַעַת, שֶׁעַל יָדֵי זֶה נִכְרַתִּין זָרַע עֲמֶלֶק שֶׁהוּא מְלָכוֹת דְּקַלְפָּה מְאֻסָּף מִמוֹן, שֶׁהוּא רוֹדֵף מִחֲנֵה דָן מְאֻסָּף לְכָל הַמַּחְנֵת, וְעַל יָדֵי זֶה זוֹכִין לְבַנֵּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁשֵּׁם זוֹכִין לְמַחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם כַּנ"ל. בְּחִינַת כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה, שֶׁשֵּׁם עוֹלָיִם כָּל הָאֲנַחוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּטְהַר אֵת כָּל יִשְׂרָאֵל וּמְזַכֵּךְ אוֹתָם, בְּחִינַת וְהִתְפַּלְלוּ אֵלַי דְּרַךְ אֶרֶץ, שֶׁשֵּׁם עָקֵר הַמְּנוּחָה מֵעֲצָבוֹן יָדַיִם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב כִּי לֹא בְּאֵתָם עַד עֲתָה אֶל הַמְּנוּחָה, בְּחִינַת זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וְכו' כַּנ"ל.

טו וְעַל כֵּן הַמְּרַגְלִים שֶׁפָּגְמוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל יָדֵי זֶה גָּרְמוּ חֲרָבַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ אֲתָם בְּכִיתֶם בְּכִיָּה שֶׁל חֲנָם אֲנִי אֶקְבַּע לָכֶם בְּכִיָּה לְדוֹרוֹת חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי עָקֵר הַבְּכִיָּה וְהָאֲנַחְתִּי שֶׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵל

מאסף ממון, על ידי זה נתרבה העצבון ידים כנ"ל. ה' מנת כוסי, בחינת הרוצה לנסף יין על גבי המזבח מלא גרונם של תלמידי חכמים יין, בחינת כוסי, שזהו בחינת נסכים כנ"ל.

יח וזהו ומתהמות הארץ תשוב תעלני, כי על ידי התהומות שהוא בחינת המלכות, על ידי זה זוכין לעליה גדולה על ידי שמגלין הסתרה שבתוך הסתרה ועושים ממנה תורה ודעת כנ"ל, שזהו הרוח הדופק הינו התוכחה של הצדיק האמת, שהוא מלך על כל העולם ומוסר המלוכה להשם יתברך, ואצלו המלכות הוא בחרות גדול על ידו זוכין לצאת מן הסתרות, וזה תרב גדלתי, בחינת התעלות המלכות, ותסוב תנחמני בחינת זה ינחמנו כנ"ל.

יט וזה בחינת ציצית, כי ציצית הוא בחינת מארבע רוחות בואי הרוח כמו שכתוב בדברי רבנו ז"ל, שהוא עקר הרוח חיים שבלב, כי עקר מצות ציצית כדי שבכל צד שיפנה יזכר את עצמו בהשם יתברך ובהתורה הקדושה, בחינת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה', בחינת הרוח הדופק שדופק ומנשב ומנפץ את כל האברים מכל מיני עפוש

תענוג גדול ביותר, בחינת למען תמצו (וש), בחינת מצה, בחינת עונה שהוציאו ממצרים טעמו בה טעם מן כנ"ל בהתורה.

טז וזה שכתוב אצל המרגלים כמה פעמים, את תלנות בני ישראל אשר הם מלינים עלי, כי עקר החטא היה שלא זכו למחלקת לשם שמים, שעל ידי זה גרמו העצבון ידים בחינת זהמת הנחש. וזה שאמר להם משה למה זה אתם עברים את פי ה' והיא לא תצלח, כי על ידי המחלקת שלא לשם שמים אזי גורמין עצבון ידים ל"ט מלאכות, בחינת עניות בזעת אפך תאכל לחם חס ושלום. והתקון לזה הוא פרשת נסכים, כי נסכים הוא בחינת אריכות ימים לתוך המלכות, בחינת ואני נסכתי מלכי על ציון הר קדשי, כי המזבח הוא בחינת לב, והשיתין הם בחינת הרוח דופק שבלב, וזהו שמחוללין ויורדין עד התהום, שהוא בחינת מלכות, בחינת משפטיך תהום רבה, ששם עקר המשפט של המלך שהוא הצדיק האמת שהוא הרוח הדופק שמנשב ומנפץ כל הדמים ומעורר בתשובה.

יז וזה ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסוף נסכיהם, כי על ידי מלכות דקלפה שהוא בחינת עמלק בחינת

מִצָּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּלִי מִחֲזִיק
 בְּרָכָה אֲלֵא הַשְּׁלוֹם, כִּי הַמַּחְלֶקֶת
 שֶׁהוּא לְשֵׁם שָׁמַיִם, אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא
 גָּדוֹל בְּיִתְרוֹ מִשְׁלוֹם פְּשׁוּט, אֲבָל יָכוֹל
 לְהַתְּפֹשֵׁט מִזֶּה מַחְלֶקֶת גָּמוּר חֵס
 וְשְׁלוֹם, כִּי צְרִיכִין צְדִיק גָּדוֹל שְׂיִזְכֶּה
 לְמַחְלֶקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם, אֲבָל הַשְּׁלוֹם
 הוּא כָּלִי מִחֲזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל. כִּי
 הַמַּחְלֶקֶת שֶׁהוּא לְשֵׁם שָׁמַיִם צְרִיכִין
 לְזֶה צְדִיק גָּדוֹל מְאֹד שֶׁאֶפְלוּ בְּתוֹךְ
 הַמַּחְלֶקֶת יִמְשִׁיךְ שְׁלוֹם, בְּחִינַת וְאֵת
 וְהֵב בְּסוּפָהּ לֹא זָוָה מִשֵּׁם עַד שְׁנַעֲשִׂים
 אוֹהֲבִים זֶה לְזֶה, שְׂדוּקָא עַל יְדֵי
 הַמַּחְלֶקֶת שֶׁהוּא לְשֵׁם שָׁמַיִם עַל יְדֵי
 זֶה נְתוּסָף אַהֲבָה, כִּי כִשְׁכַּל אֶחָד
 מִבְּטֵל רְצוֹנוֹ וְאִינוֹ מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם
 הַמַּלְכוּת בְּשִׁבִיל עֲצָמוֹ רַק שֶׁהוּא
 לְשֵׁם שָׁמַיִם וְרוֹצֵה לְעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ
 לְבוֹרְאוֹ, אֲזִי אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ מִכּוֹן
 הָאֱמֶת חֵס וְשְׁלוֹם אֵף עַל פִּי כֵן יֵשׁ
 לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ תַּעֲנוּג, כִּי סוּף כָּל סוּף
 כְּשִׂיסְתַּכַּל עַל הָאֱמֶת בְּעֵין הָאֱמֶת
 יֵאִיר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׂיִכְנֹן אֶל
 הָאֱמֶת עַד שְׁנַעֲשׂוֹ אוֹהֲבִים זֶה לְזֶה
 כִּנ"ל.

כֹּא וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית כִּנ"ל דִּיקָא
 תְּכֵלֶת וְלָבָן, שֶׁהַחוּט אֶחָד שֶׁל
 תְּכֵלֶת מְרַמֵּז עַל הַמַּחְלֶקֶת לְשֵׁם
 שָׁמַיִם, בְּחִינַת דְּאֲכִלִי כֹלָא וְשְׂצִי כֹלָא,
 וְצְרִיכִין לְעֲשׂוֹת עִם לָבָן, שְׂזָהוּ

וְלִכְלוּף. וְעַל כֵּן מִצּוֹת צִיצִית תְּכֵלֶת
 וְלָבָן, בְּחִינַת כִּי עַל יְדֵי מִצּוֹת צִיצִית
 שְׁלוּבָשִׁין זוֹכִין לְשְׁלוֹם וּלְדַעַת וְגַם
 זוֹכִין לְמַחְלֶקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם שֶׁהוּא
 דַּעַת גָּדוֹל בְּיִתְרוֹ. שְׂזָהוּ בְּחִינַת
 מֵאֲרַבַּע הַרוּחוֹת בּוֹאֵי הַרוּחַ, הֵינּוּ
 שְׂזוֹכִין לִידַע שְׂאֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי
 אֱלֹקִים חַיִּים, הֵינּוּ מֵאֲרַבַּע הַרוּחוֹת
 שְׂזָה הַרוּחַ מְנַשֵּׁב לְדָרוֹם וְזֶה לְצִפּוֹן
 וְזֶה לְמִזְרַח וְזֶה לְמַעֲרָב. אֲבָל הַכֹּל עַל
 יְדֵי הַרוּחַ הַדּוֹפֵק הָאֱמֶתִי שֶׁהוּא
 בְּחִינַת הַצְּדִיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת
 שָׁמַיִם שְׂמִמְנוֹ מְקַבְּלִין כָּל הַדְּבוּרִים,
 בְּחִינַת כִּי כָּל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ שֶׁהוּא
 הַצְּדִיק הָאֱמֶת דְּאֶחִיד בְּשִׁמְיָא
 וּבְאֲרַעָא, הֵינּוּ אֶפְלוּ אֵלוֹ הַצְּדִיקִים
 שְׂאִין הִלְכָה כְּמוֹתָם אֲבָל עֵקֶר חַיּוּתָם
 וְדְבוּרֵיהֶם וְתוֹרָתָם הֵם מְקַבְּלִין מִן
 הַצְּדִיק הָאֱמֶת כִּנ"ל.

כֹּ וְזֶה בְּחִינַת תְּכֵלֶת וְלָבָן, לָבָן זֶה
 בְּחִינַת שְׁלוֹם וְדַעַת, בְּחִינַת בְּסִינֵי
 נִדְמָה לָהֶם כְּזֶקֶן מְלֵא רַחֲמִים, בְּחִינַת
 לָבָן הַעֲלִיּוֹן, וְתְכֵלֶת הוּא דַּעַת גָּדוֹל
 בְּיִתְרוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת לְשֵׁם
 שָׁמַיִם שֶׁהוּא דַּעַת עֲלִיּוֹן מְאֹד. וְעַל כֵּן
 עֲכָשׁוּ עֵקֶר הַצִּיצִית הוּא לָבָן, כִּי
 עֲכָשׁוּ אֵין יְכוּלִין לְזַכּוֹת עַדִּין
 לְמַחְלֶקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם מַחֲמַת שֶׁהוּא
 שְׁלוֹם וְדַעַת הַגָּדוֹל, וְעַל כֵּן הָעֵקֶר
 הוּא שְׁלוֹם בְּפִשְׁטוּת. וְעַל כֵּן לֹא

לאֲכַלְלָא יְמִינָא בְּשִׂמְלָא, שְׁהוּא
בְּחִינַת פְּגָם הַיְדִים שְׁלֵא טַהַר אֶת
הַשָּׁמַיִם, וְעַל כֵּן הַמְּשִׁיךְ עַל עֲצוּמוֹ
זֶהְמַת הַנְּחָשׁ עֲצוּבוֹן יְדִים כְּנִ"ל.

כב וְזֶה עֵינֵי הַטְּעוֹת שֶׁרָאָה שִׁיָּצָא
מִמֶּנּוּ שְׂמוּאֵל הַנְּבִיא, הֵינּוּ שֶׁסָּבַר
שֶׁהוּא יִתְקַן אֶת הַמַּלְכוּת, כִּי שְׂמוּאֵל
הַנְּבִיא תִקַּן אֶת הַמַּלְכוּת בְּשִׁלְמוֹת
וְלֹא הִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמַּלְכוּת כִּי אִם
בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְבַד, בְּחִינַת
הַרוּצָה שְׁלֵא לַהֲנוֹת, אֵל יִהְיֶה
כְּשִׂמְאֵל, שְׁלֵא נִהְיֶה מִהַמַּלְכוּת רַק
בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְעַל כֵּן מִשַּׁח
אֶת הַמֶּלֶךְ הָרִאשׁוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל כִּי
הוּא תִקַּן אֶת הַמַּלְכוּת, וְעַל כֵּן אָמַר
לְיִשְׂרָאֵל חֶק הַמְּלוּכָה. אָבֵל קִרַח הִזְיָה
הַהֶפֶךְ, וְרָצָה לְמַלֵּךְ וּבִקֵּשׁ כְּהֵנָּה, וְעַל
כֵּן פָּגַם בְּמִצְוֹת צִיצִית. וְזֶה תָא וְאֲחֵוּי
לָךְ בְּלוּעֵי דְקִרַח וְחִזְאֵי תְרֵי בְזוּעֵי
וּנְפִק קְטָרָא מְנִיְהוּ, בְּחִינַת כַּעַס וְדִינִין
הַהֶפֶךְ הַשְּׁלוֹם שֶׁהוּא רַחֲמִים גְּמוּרִים
וּפְשׁוּטִים. שְׁקִיל גְּבֻבָא דְעַמְרָא,
בְּחִינַת שְׁלוֹם. וּמְשִׁי בְּמֵיא, בְּחִינַת
מַחְלֶקֶת בְּחִינַת צִיצִית בְּחִינַת תְּכֵלֶת
וְלִבָּן. וְאֵף עַל פִּי כֵן אֵיחֲרוּכָא,
שְׁשֻׁלְט עֲדִין הַמַּחְלֶקֶת שְׁלֵא לְשֵׁם
שָׁמַיִם שֶׁהַמְּשִׁיךְ קִרַח בְּעוֹלָם שֶׁהוּא
בְּחִינַת אֵשׁ וְדִינִין, כִּי פָּגַם מְאֹד
וְהַמְּשִׁיךְ בְּעוֹלָם מַחְלֶקֶת שְׁלֵא לְשֵׁם
שָׁמַיִם מַחְמַת גְּדוּלוֹת. וְעַל כֵּן שְׂמוּאֵל

בְּחִינַת שְׁלוֹם, כִּי הֶעֱקַר שְׂאֵפְלוֹ
הַמַּחְלֶקֶת יִהְיֶה נֶעֱשֶׂה לְסוּף שְׁלוֹם,
בְּחִינַת וְאֵת וְהֵב בְּסוּפָה. אָבֵל מִי
שֶׁחֹלֵק עַל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שְׁלֵא לְשֵׁם
שָׁמַיִם, בְּזֶה מִפְרִיד הַשְּׁלוֹם וּמִשְׁתַּמֵּשׁ
עִם הַמַּלְכוּת לְהִנְאוֹת עֲצוּמוֹ, אֲזִי
הַמַּלְכוּת אֲצִלוּ בְּחִינַת עֶבֶד וְאֲזִי
הַרְבֵּנוֹת מְקַבְּרֵת אֶת בְּעֻלְיָהּ. וְזֶה וַיִּקַּח
קִרַח שְׁחֶלֶק עַל מֹשֶׁה שֶׁהוּא הַצַּדִּיק
הָאֵמֶת, וְעַל כֵּן פָּגַם בְּמִצְוֹת צִיצִית כִּי
הוּא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם, אָבֵל
קִרַח הוּא הַהֶפֶךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמִשְׁנֵה
אָבוֹת אֵיזֶה מַחְלֶקֶת שְׁלֵא לְשֵׁם שָׁמַיִם
זֶה מַחְלֶקֶת קִרַח וְעֲדָתוֹ, וְעַל כֵּן
הַלְבִּישָׁן טְלִית שְׁכֻלָּה תְּכֵלֶת, כִּי אָמַר
שֶׁמַּחְלֶקְתוֹ לְשֵׁם שָׁמַיִם, בְּחִינַת
וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְׂאוּ עַל קְהֵל ה', וְחֻשְׁד
אֶת מֹשֶׁה רַבְּנוֹ עֲלָיו הַשְּׁלוֹם בְּגְדוּלוֹת,
שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשׁ חֵס וְשְׁלוֹם עִם הַמַּלְכוּת
לְצָרְפוֹ וְלַהֲנַאֲתוֹ, וְכֹאֵלוֹ הוּא רוּצָה
בְּטוֹבַת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וּבְאֵמֶת הִזְיָה כָּל
כּוֹנְתוֹ בְּשִׁבִיל כְּבוֹד עֲצוּמוֹ, כְּמוֹ
שֶׁפָּרַשׁ רַשִׁ"י שֶׁרָאָה שֶׁאֲחַד יִהְיֶה
נֶצוּל וְסָבוּר שֶׁהוּא יִהְיֶה נִמְלֹט וְלֹא
אֲכַפֵּת לוֹ בְּאַחֲרִים שִׁימוֹתוֹ. וְזֶה טְלִית
שְׁכֻלָּה תְּכֵלֶת, כְּלָה מַחְלֶקֶת בְּלֹא שׁוּם
שְׁלוֹם, כִּי בְּמַחְלֶקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם
צָרִיכִין לְהַמְּשִׁיךְ שְׁלוֹם בְּסוּפָה,
בְּחִינַת וְאֵת וְהֵב בְּסוּפָה. וְזֶה שְׂמוּבָא
בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ שֶׁהַפָּגַם שֶׁל קִרַח שֶׁרָצָה
לְאַחְלָפָא שְׂמָאֵלָא בִּימִנָא אוֹ

הראשון שדבר לשון הרע על בוראו, שעל ידי זה גרם המיתה בעולם, שנפרד על ידי זה אדם מן החי החיים. ועל ידי זה גרם להתגבר מלכות דקלפה שהוא בחינת עמלק מאסף ממון, וגרם על ידי זה עצבון ידים בחינת בעצבון תאכלנה, וזה המן מן התורה מנין, שנאמר המן העץ וכו', הינו שעל ידי זה החטא של הנחש גרם להתגבר מלכות דקלפה שהוא המן עמלק כנ"ל.

כד וזה בחינת פרה אדמה, כי פרה מטרת מטמאת מת, בחינת מלכות דקלפה שעל ידה המיתה שנתגבר העצבות עד שתצא נפשו כנ"ל. ופרה אדמה זה בחינת דבור, בחינת הצדיק האמת שהוא מעורר את ישראל לתשובה על ידי דבוריו הקדושים והטהורים, וזה פרה בחינת דבורים ונשלמה פרים שפתינו. אדמה בחינת כחוט השני שפתינו ומדברך נאנה, שדבורים של הצדיק האמת יש להם כל היפי וכל החן האמת, בחינת אשר אין בה מום, בחינת הצדיק האמת שהלכה כמותו בכל מקום. וזה אפר פרה, זה שאין משתמש עם המלכות להנאתו ולצרכו, בחינת עניויות של משה רבנו עליו השלום, בחינת אפר ואנכי עפר ואפר, שהוא דיקא זוכה למחלקת

הנביא תקן זאת, בחינת וישסף שמואל את אגג כמו שכתב רבנו ז"ל בהתורה מישרא דספינא שתקן מלכות דקדשה, כי מי שרוצה להשתמש עם המלכות להנאתו מחמת גדלות, אז הוא מגביר מלכות דקלפה על עצמו חס ושלום בחינת עמלק, אבל על ידי תקון מלכות דקדשה אזי מכניעין קלפת עמלק בחינת וישסף שמואל את אגג כי היה מזרע עמלק ימח שמו. כי שמואל הנביא תקן המלכות על מכונה, בחינת מלכות דוד שמשחו אחר כך, אחר שהרג את אגג, שאז היה עקר התקון על ידי דוד המלך שהוא שרש המלכות דקדשה, בחינת דוד מלך ישראל חי וקים, שהוא עקר החיים של כל ישראל, בחינת רוח הדופק, הצדיק האמת שהלכה כמותו, בחינת ויה' עמו שהלכה כמותו בכל מקום, שמקבל כל הדבורים שלו מן השמים כנ"ל.

כג ועל כן כשחלקו על משה בחינת וידברו באלקים ובמשה, פגמו בהמן בחינת ונפשנו קצה בלחם הקלקל, כי המן הוא בחינת דעת ושלום, ועל כן היה עונשם וישלח ה' בעם את הנחשים, כי הגבירו זהמת הנחש עליהם. כי עקר המחלקת הוא מפגם הנחש שהוא הבעל מחלקת

אֱלֹקִים חַיִּים בְּחִינַת וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי
יִתְבוֹנֵן כִּנּוּל.

כֹּה זֶה עַל כֵּן יֵאמַר בְּסֵפֶר מִלְחָמָה
ה' וְאֵת וְהֵב בְּסוּפָה, הֵינּוּ עַל יְדֵי
עֶסֶק הַתּוֹרָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין
לְאֲרִיכוֹת יָמִים עַל זֶה מְגִלִין
הַסֵּתֶרָה שְׁבַתוֹךְ הַהִסְתֶּרָה וְעוֹשִׂין
מְמַנֶּה תּוֹרָה וְדַעַת. זֶה עַל כֵּן יֵאמַר
בְּסֵפֶר בְּחִינַת לְמוֹד הַתּוֹרָה עַל יְדֵי זֶה
זוֹכִין לְשָׁלוֹם וּלְמַחְלַקַת לְשֵׁם שְׁמַיִם,
שְׂזֵהוּ בְּחִינַת מִלְחָמוֹת ה', וְאֵת וְהֵב
בְּסוּפָה לֹא זָזוּ מִשָּׁם עַד שֶׁנִּעְשָׂו
אוֹהֲבִים זֶה לְזֶה. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנִי
לְבוֹא לְשָׁלוֹם בְּאֵמֶת וּלְמַחְלַקַת לְשֵׁם
שְׁמַיִם בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ בְּלִי שׁוּם טַעוֹת
חַס וְשָׁלוֹם, וְאֶזְכֶּה לְצֵאת מִן כָּל
הַסֵּתֶרֹת וּלְבוֹא לְכָל הַטּוֹב בְּזֶה וּבְכָא
אֲמַן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

לְשֵׁם שְׁמַיִם שֶׁהוּא שְׁלוֹם גְּדוֹל בְּיֹתֵר.
וְזֶה וְנִתֵּן עָלָיו מִיָּם חַיִּים אֶל כָּלִי, מִיָּם
חַיִּים זֶה בְּחִינַת מַחְלַקַת לְשֵׁם שְׁמַיִם,
שְׂדִיקָא עַל יְדֵי זֶה זוֹכִים לְחַיִּים
אֲמֵתִים וְלְאֲרִיכַת יָמִים וּלְטֵהֵרָה
מִטְּמֵאת מֵת וּלְגִלוֹת הַסֵּתֶרָה שְׁבַתוֹךְ
הַסֵּתֶרָה וְלַעֲשׂוֹת מְמַנֶּה תּוֹרָה וְדַעַת.
וְעַל כֵּן אֲמַר שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם אֲמַרְתִּי אֲחֻכְמָה וְהִיא רַחוּקָה
מְמַנֶּה עַל פְּרָה אֲדָמָה, כִּי לְזָכוֹת
לְמַחְלַקַת לְשֵׁם שְׁמַיִם בְּחִינַת וְאֵת
וְהֵב בְּסוּפָה, לְזֶה צְרִיכִין בְּחִינַת מִשָּׁה
דִּיקָא, שֶׁהוּא דִּיקָא יָכוֹל לְגַלוֹת כָּל
הַסֵּתֶרֹת וְלַעֲשׂוֹת מֵהֶם תּוֹרָה וְדַעַת.
וְזֶה גִזְרָה גְּזֵרְתִי וְחֻקָּה חֻקְתִּי וְאֵין לָךְ
רְשׁוּת לְהִרְהֵר אַחֲרֶיהָ, כִּי כִּשְׂזוֹכִין
לְמַחְלַקַת לְשֵׁם שְׁמַיִם וּמְקַבְּלִין
דְּבוּרִים מִן הַשְּׁמַיִם אֵין לְגִנוּת אֶף אִם
אֵין הִלְכָה כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי



בְּאֵבִי הַנַּחַל

שְׁמוֹשְׁלִים עָלָיו גַּם כֵּן, כְּמוֹ שְׂרֵי
הַעֲשָׂרוֹת שֶׁהוּא מוֹשֵׁל עַל עֲשָׂרָה
אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, וְהַשְּׂרֵי מֵאוֹת
מוֹשְׁלִים עָלֵיהֶם, וְכֵן שְׂרֵי אֲלָפִים
מוֹשְׁלִים עַל הַשְּׂרֵי מֵאוֹת, דֵּהֵינּוּ שְׂזֵה
שֵׁר הָאֶלֶף מוֹשֵׁל עַל אֵלוֹ שְׂרֵי מֵאוֹת
וְעֲשָׂרוֹת, אֲבָל עַל אַחֲרִים אֵין לוֹ שׁוּם
מְשָׁלָה אֲפִלּוֹ עַל הַפְּשׁוּטִים, וְשֵׁר

אוֹת א' כִּי יֵשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
בְּחִינַת מַלְכוּת וְכוּ', וְחוֹשֵׁב שֵׁם
ג' בְּחִינּוֹת, א' בְּחִינַת מַלְכוּת
בְּאַתְגְּלִיא עַל אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים. ב'
שְׂבַאתְגְּלִיא אֵין לוֹ מְשָׁלָה עַל אֵלוֹ
הָאֲנָשִׁים וּבְאַתְכְּסִיא הוּא מוֹשֵׁל
עָלֵיהֶם, אֲבָל דִּיקָא עַל אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים
וְלֹא עַל הָאַחֲרִים, וְיָכוֹל לְהִיּוֹת שֵׁשׁ

עולם בודאי אינו יכול להחזירם למוטב, מאחר שכל הדרךים רעים דומות לו למישור, רק הצדיק שבאתכסיה יש לו ממשלה עליהם, הוא יכול להוכיחם על ידי עסק התורה שמגלה שאפלו בהסתרה מלבש שם תורה כמבאר בפנים, וגם זה אינו יכול להוכיח רק להבחינה ב' שהם בחינת הסתרה א', יכול להוכיחם על ידי עסק התורה שלו שהוא משיג בחינת סתרי תורה, אבל אלו שנשו וקפצו שהם בחינת הסתרה שבתוך הסתרה אין יכול להוכיחם כי אם זה הצדיק שבאתגליא אין לו שום ממשלה ובהעלם הוא מושל על כל צדיקי הדור, והוא משיג סתרי תורה תורת ה' ממש, על כן הוא יכול לגלות התורה שמלבשת בהסתרה שבתוך הסתרה שהוא סתרי תורה תורת ה' בעצמה, ועל ידי זה התורה תוכיח אותם בחינת פיה פתחה בחכמה כמבאר בפנים, ועל כן כשמהפך ההסתרה שבתוך ההסתרה לדעת נעשה ממנה תורת ה' ממש:

שם אות ג', וצריך להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות, פרושו כי מתחלה מזהיר שלא יהיה המלכות אצלו כעבד למלאות תאותו אבל יכול להיות שהמלכות אצלו בן

האלף הב' הוא מושל על שרי מאות ועשרות אחרים וכו'. ג' יש אחד שבאתגליא אין לו שום ממשלה ואף על פי כן באתכסיה ובהעלם גדול הוא מושל על כל הדור ואפלו על כל צדיקי הדור.

וכל אחד לפי בחינת המלכות שיש לו מוטל עליו להוכיח את האנשים שתחת ממשלתו, ויש בזה גם כן ג' בחינות המבארים לקמן אות ג', שצריכין להוכיחם בחינת חצר בית הנשים, וחושב ג' מדרגות, א' שנשו וקפצו ממקומו של עולם שנתרחקו לגמרי. ב' שכבר היו קצת אצל השם יתברך אך שכבר שכחו אותו יתברך. ג' שגם עתה זוכרים את השם יתברך אך שנשטה גבורתם כו'. ומרדכי שהוא בחינת המלכות הוא יכול להזהיר ולהוכיח אותם. הינו שזה הצדיק שיש לו מלכות באתגליא הוא יכול להוכיח רק להבחינה הג', שגם עתה זוכרים את השם יתברך רק שנשטה גבורתם שאינם בבחינת הסתרה כל כך, על כן הוא יכול להוכיחם ולעורר לבם שיתגברו על יצרם. אבל בחינה הב' שכבר שכחו אותה יתברך הם בבחינת הסתרה עבר ושנה נעשית לו כהתור אינו יכול להוכיחם, וכל שכן הבחינה א' שנשו וקפצו ממקומו של

שנאמר ואנכי הסתר אסתיר בחינת הסתרה שבתוך הסתרה. וזה נעשה על ידי מרדכי בחינת בשמים ראש מר דרור כמבאר בפנים, וזהו בשמים ראש דוקא בחינת ראש ומוחין בחינת הדעת שעל ידי זה נתגלין הנסתרות, וזה בחינת שמן המשחה בחינת חכמה בחינת שמן משחת קדש כי קדש הוא חכמה פידוע:

שם אות ט'. ולבא למחלקת לשם שמים צריך לזכר ולטהר את השמים כו', נראה לי לבאר פי כל המחלקת שרשם נמשך משמים שנאמר בו יהי רקיע כו' ויהי מבדיל כו' כמבאר בזהר, ושמים הוא בחינת אש ומים כמו שפרש רש"י, וכדברי רבותינו ז"ל עושה שלום במרומיו גבריאל שר של אש וכו', נמצא שמים בעצמם הם בחינת השלום שנעשה לאחר המחלקת, בחינת והב בסופה וזהו מחלקת לשם שמים. הינו שהמחלקת דקדשה היא בבחינת המחלקת של שמים שנעשה שלום, אבל מחלקת שלא נעשה שלום ביניהם היא שלא לשם שמים זהו בחינת עצבון ידים המוכא בפנים, כי ימין ושמאל הוא בחינת אש ומים שהוא בחינת שמים, ועל ידי עצבות הוא מחלקת גמור. על פן התקון על ידי אגחה שיתאגח על זה

הרין, דהינו שאין משתמש בה להנאתו אבל אינו משתמש בה גם לעבודת השם יתברך להוכיח את האנשים שפתח ממשלתו, ואז הרבנות מקברת בעליה כמבאר בפנים, על כן צריך להמשיך אריכת ימים לתוך המלכות כו':

שם באות הנ"ל. ועל ידי זה הדעת יוכל לידע כו', פרוש שהצדיק צריך לעסק בתורה בינו לבין עצמו ועל ידי זה ממשיך חיות ואריכות ימים לתוך המלכות בחינת וקרא בו כל ימי חיי, והחיות הוא החכמה כמו שפתוב החכמה תחיה, ואז על ידי הדעת הוא זוכה להשיג הסתרי תורה שמלבש בתוך העברות בתוך ההסתרה שבתוך ההסתרה, ועל ידי שמישיג התורה המלבשת שם בתוך העברות זהו שנתגלין הנסתרות לדעת, ואז התורה בעצמה מוכיחה אותם הינו שנופלין לו הרהורי תשובה מהסתרי תורה המלבשת בההסתרות. ועל פן במקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולין לעמד. כי מהעברות נעשין סתרי תורה שהוא תורת ה' ממש, בחינת זדונות נעשין לו כזכיות. וזה שנקראת המגלה מגלת אסתר הינו שנתגלה ההסתרה, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל אסתר מן התורה מנין,

ההסתרות מלבש אלקותו יתברך
 שהיא התורה פנ"ל באות ג', ועל כן
 כשיש עליו מחלקת שעל ידי זה
 מכסין אותו עין סימן פ"ח, אזי הוא
 זוכה על ידי זה להשיג סתרי תורה
 תורת ה' ממש, ועל ידי זה זוכה
 שהלכה כמותו. ועל כן הרשע
 המקרב להצדיק הזה הוא רשע וטוב
 לו, ואין טוב אלא תורה פנ"ל, הינו
 שהצדיק משיג סתרי תורה המסתרת
 אצל הרשע, ועל ידי זה נתגלה
 ההסתרה והתורה בעצמה מוכיחה
 אותו, ועל ידי זה זוכה הצדיק
 שהלכה כמותו בכל מקום. אבל
 כשאין עליו מחלקת אינו יכול
 להשיג תורת ה' ממש דהינו לגלות
 ההסתרות, ועל ידי זה אין הלכה
 כמותו, והרשע שמקרב אצלו הוא
 רשע ורע לו, הינו שהרע שלו
 בשלמות. נמצא היוצא מזה
 שכשהצדיק הוא באתכסיה הוא יכול
 להשיג תורת ה' ולגלות ההסתרות,
 או אפלו כשהוא באתגליא רק שיש
 עליו מחלקת, על ידי זה הוא זוכה גם
 כן לדעת גדול ולהשיג סתרי תורה
 והלכה כמותו.

שנפל למחלקת גמורה שהוא בחינת
 עצבון ידים, ועל ידי זה מזכך את
 הידים המחלקת של אש ומים שיהיה
 בבחינת שמים, שהוא בחינת שלום
 בחינת והב בסופה. וזהו מחלקת
 לשם שמים הינו שהמחלקת דקדשה
 היא בבחינת המחלקת של שמים
 שנעשה שלום, אבל מחלקת שלא
 נעשה שלום ביניהם היא שלא לשם
 שמים זהו בחינת עצבון ידים המובא
 בפנים, כי ימין ושמאל הוא בחינת
 אש ומים שהוא בחינת שמים, ועל
 ידי עצבות הוא מחלקת גמור, על כן
 התקון על ידי אנטה שיתאנח על זה
 שנפל למחלקת גמורה שהוא בחינת
 עצבון ידים, ועל ידי זה מזכך את
 הידים המחלקת של אש ומים שיהיה
 בבחינת שמים שהוא בחינת שלום
 בחינת והב בסופה. ואף על פי כן הם
 מחלקים כמו השמים, הגם ששלום
 בין אש ומים, אף על פי כן זה אש
 וזה מים, וכן השמים בעצמם
 מבדילין בין מים למים רק ששלום
 ביניהם, כמו כן המחלקת דקדשה אז
 אלו ואלו דברי אלקים חיים, אף על
 פי שההלכה כאחד מהם.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל הלכה
 מכלל דפליגי, רוצה לומר דאם
 לא היו חולקין עליו לא היתה זוכה
 לזה שיהיה הלכה כמותו. וזהו ענין

והנה מבאר לעיל אות ח' שהדעת
 של המחלקת לשם שמים הוא
 גדול יותר מהדעת של שלום, ועקר
 הדעת הוא כשזוכין לידע שבכל

של קרח כמו על ידי המחלקת של הלל ושמאי, רק שקרח ועדתו נענשו מחמת שכונתם היתה שלא לשם שמים, אבל אצל משה אין חלוק בין שחולקין עליו לשם שמים או לא.

וזהו ענין נחש נחשת שעשה משה, והיה כל הנשוף וראה אתו וחי, ואמרו רבותינו ז"ל וכי נחש ממית וכו', אלא בזמן שמשעבדין לבם לאביהם שבשמים מתרפאין וכו', והקשו המפרשים אם כן למה הצריך להנחש היה להם לומר שישעבדו לבם כו'. ועל פי התורה הזאת מוכן היטב פי החטא שלהם היה שחלקו על משה כמו שכתוב וידבר העם באלקים ובמשה, נמצא שמחלקתם היתה שלא לשם שמים, כי אדרבא דברו על ה' ועל משה כו', שזה בחינת זהמת הנחש המובא בפנים, בחינת עצבות רוח, כי הנחש דבר גם כן לשון הרע על ה' כבכול. על כן שלח עליהם הנחשים, רק שמשה רבנו זכה להשיג התורה המלבשת בהם שהוא סתרי תורה, רק שהם נענשו. אבל כשמעבדין את לבם שזה בחינת אנחה באמת מעמק הלב, בחינת נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים, על ידי זה נעשה מחלקתם בחינת מחלקת לשם שמים, כי על ידי אנחה מטהרין את השמים ונעשה

שאול ודוד, ושאול חלק על דוד ודרף אותו, על כן זכה דוד שהלכה כמותו כדברי רבותינו ז"ל וה' עמו שהלכה כמותו, אבל שאול לא היה יכול לאסוקי שמעתתא אלבא דהלכתא. ועין בחיי מוהר"ן שמביא שם שאמר רבנו ז"ל, שיש היכלות שאי אפשר לכנס לשם כי אם על ידי המחלקת שחולקין עליו, ועל כן גם על משה רבנו היה מחלקת הרבה כמבאר בתורה ובדברי רבותינו ז"ל, נמצא שהצדיק זוכה על ידי המחלקת דיקא לסתרי תורה וכו'. אמנם אלו החולקין עליו אם כוננתם לשם שמים אזי אלו ואלו דברי אלקים חיים רק שאין הלכה כמותם, אבל אם אין כוננתם לשם שמים אזי אף על פי שהצדיק זוכה על ידי מחלקתם דיקא למה שזוכה עין לא ראתה, אבל הם ענוש יענשו. וזה שאמרו רבותינו ז"ל איזהו מחלקת לשם שמים זו מחלקת הלל ושמאי, ושלא לשם שמים זו מחלקת קרח, הינו כנ"ל כי אף על פי שקרח לא היה כוננתו לשם שמים, אף על פי כן זכה משה על ידי המחלקת שלו להשיג תורת ה' ממש כמו על ידי המחלקת של לשם שמים. וזהו שתפסו הלל ושמאי דיקא, כי משה הוא ראשי תבות מחלקת שמאי הלל כמבאר בפנים, הינו שמשה זכה על ידי המחלקת

שמוציא בפיו בחינת פי חיים הם למצאיהם, בחינת החכמה תחיה כמבאר בפנים. ועמלק מלכות דסטרא אחרא הוא הפך מזה, על כן הוא מר המות כי המרות שלו הוא עקר המיתה שממית כמה נפשות, על כן גזר השם יתברך עליו והמתה מאיש ועד אשה וזה שאמר שמואל כאשר שכלה נשים חרבך, הינו נשים הנ"ל שנשו וקפצו וכו', כי עמלק מתגבר על החלושי כח בחינת עיף ויגע וכו', על ידי זה נגזר עליו מיתה. ועל כן שאול שחמל עליו, על ידי זה פגם במלכות דקדשה, על כן הוסר ממלכותו על ידי זה, וגם בחייו לא זכה שיהיה הלכה כמותו:

בחינת חללה ידו נחש בריח, על כן על ידי הסתכלותם על הנחש היו נתרפאין, כי אז היה הנחש נכלל בקדשה, היינו המחלקת נעשה לשם שמים, כי על ידי המחלקת דיקא זכה משה להשיג תורת ה' ממש על כן היו נתרפאין וכו':

שם אות ה'. וכנגד מלכות דקדשה יש מלכות הרשעה המן עמלק, וזה שאמר אגג מלך עמלק אכן סר מר המות, כי מלכות דקדשה הוא מר דרור, היינו שהמרות והמלכות יש לה חרות שאינו משתמש עם המלכות רק להוכיח את אלו שהם בחינת נשים בג' בחינות המובא בפנים, על ידי בחינת עסק התורה



מי הנחל

האחרון ובשיחותיו ובתורותיו, ואז על ידי זה האנשים שמקבלין מן הצדיק הדעת הזו, יודעין שבכל מקום נמצא השם יתברך ואפלו בהסתרה שבתוך הסתרה נמצא תורה, ואז אורייתא מכרזת קמיהו וכו', נראה לפי עניות דעתי דרוצה לומר, שעל ידי שהצדיק שיש לו ממשלה על העולם עוסק בתורה, וממשיך על ידי זה אליו אריכות ימים שהוא בחינת דעת, והצדיק מגלה הדעת הזו לכל העולם בדבוריו שמדבר עמהם מהתכלית שלו.

אות ג', ועל ידי זה הדעת יוכל לידע שאפלו בתוך ההסתרה שבתוך ההסתרה גם שם מלבש השם יתברך דהינו תורה וכו' ואז אורייתא מכרזת קמיהו וכו'. נראה לפי עניות דעתי דרוצה לומר, שעל ידי שהצדיק שיש לו ממשלה על העולם עוסק בתורה, וממשיך על ידי זה אליו אריכות ימים שהוא בחינת דעת, והצדיק מגלה הדעת הזו לכל העולם בדבוריו שמדבר עמהם מהתכלית

הַלְכוֹת קְרִיאַת הַתּוֹרָה הַלְכָה א

לִיגַע אַחַר הַפְּרִנְסָה בְּטְרַחֲוֹת וּיְגִיעוֹת
גְּדוּלוֹת (הַפּוּד הַמְּלָכוֹת הַקְּדוּשָׁה שֶׁמִּמֶּשֶׁךְ דַּעַת וְעַל
יְדֵי זֶה הַפְּרִנְסָה בְּקָל כַּנִּל אוֹת וְאִ"ו). וְעַל יְדֵי
זֶה־מַת הַנְּחָשׁ שְׁנוֹפְלִין בְּתַאֲוֹת מְמוֹן
אֲזֵי הַיָּדִים בְּבַחֲיַנַת וְיָדֵי מֹשֶׁה כְּבָדִים
הַנֶּאֱמָר בַּעַת מְלַחְמַת עֲמֶלֶק, וְעַל יְדֵי
תַאֲוֹת מְמוֹן וְטְרַדַת הַפְּרִנְסָה בְּכַבְדוֹת
אֵין יְכוּלִין לְשַׁמֵּעַ קוֹל הַכְּרוֹזִים שֶׁל
הַתּוֹרָה, שֶׁהֵם הַהֲרַהוּרֵי תְּשׁוּבָה
שְׂבָאִין עַל דַּעְתוֹ. אַךְ עַל יְדֵי אֲנַחָה
שֶׁמִּתְאַנַּח בְּאַמַת עַל שְׁנַפֵּל לְתַאֲוֹת
מְמוֹן, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמָר בַּעַת מְלַחְמַת
עֲמֶלֶק שֶׁהוּא זֶה־מַת הַנְּחָשׁ וְהִיא
כְּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ, וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ
זְכוּרֹנָם לְבָרְכָה בְּזִמְנֵי שִׁישְׂרָאֵל
מִשְׁעַבְדֵּיךְ אֶת לַבָּן לְאֲבִיהֶם
שְׁבַשְׂמִים, שֶׁזֶה בְּחִינַת אֲנַחָה מְקִירוֹת
לְבָבָם, וְגַבַר יִשְׂרָאֵל וְנִצְלוּ מִמֶּנּוּ.

וְעַל יְדֵי זֶה מְזַפְכִּין אֶת הַשָּׁמַיִם
וּמְקַבְּלִים דְּבוּרִים מִן הַשָּׁמַיִם.
רוּצָה לֹמַר כִּי שָׁמַיִם הוּא בְּחִינַת דַּעַת
כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּסִימָן ט"ו, וְעַל כֵּן עַל
יְדֵי אֲנַחָה כְּשֶׁמִּתְאַנְחִין לְצֵאת מִתַּאֲוֹת
מְמוֹן שֶׁהוּא מְלָכוֹת הֶמֶן עֲמֶלֶק,
וְזוֹכִין וְנִצְלוּלִין מִמֶּנּוּ וְזוֹכִין לְמְלָכוֹת
דְּקַדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת מְרַדְכִי, וְלַעֲסֵק
בְּתוֹרָה וּלְהַמְשִׁיךְ דַּעַת שֶׁהוּא בְּחִינַת
שָׁמַיִם כַּנִּל. וְעַל יְדֵי זֶה הַדַּעַת
שְׁזוֹכָה מְקַבֵּל גַּם כֵּן דְּבוּרִים מִן
הַשָּׁמַיִם כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, מִחֲמַת

אוֹת ז וְזֶה בְּחִינַת שְׁבוּעוֹת. רוּצָה
לֹמַר כִּי בְּשְׁבוּעוֹת קָבְלוּ
יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה שִׁימְשִׁיכוּ עַל יְדֵהָ
אֲרִיכוֹת יָמִים לְעֲצָמָם, הִינּוּ דַּעַת
לִידַע שְׁבָכֶל מְקוֹם גַּמְצָא הַתּוֹרָה
אִפְלוּ בְּהַסְתָּרָה שְׁבַתוֹךְ הַסְתָּרָה,
לְמַעַן לְהַמְשִׁיךְ אֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ
הַמְּלָכוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִבְטִיחַ אוֹתָם
לְפָנָי מִתֵּן תּוֹרָה וְאַתָּם תִּהְיוּ לִי
מִמְּלַכַת כְּהַנִּים.

אוֹת ט וְלִבָּא לְמַחְלַקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם
צָרִיךְ לְזַכֵּר וּלְטַהַר אֶת הַשָּׁמַיִם
וְכוּ' עַל יְדֵי אֲנַחָה בְּאַמַת וְכוּ', וְעַל
יְדֵי עֲצָבוֹת רִיחַ וְכוּ' אֲזֵי הַיָּדִים
בְּבַחֲיַנַת וְיָדֵי מֹשֶׁה כְּבָדִים וְכוּ', כִּי
הַיָּדִים הֵם בְּחִינַת שָׁמַיִם וְכוּ'. נִרְאֶה
לְפִי עֲנִיּוֹת דַּעְתִּי דְרוּצָה לֹמַר, כִּי כָּבַר
מְבָאָר לְעִיל שְׁמֵלְכוֹת עֲמֶלֶק הוּא
מְאַסֵּף מְמוֹן הַפּוּד הַמְּלָכוֹת דְּקַדְשָׁה,
שָׁמַי שְׁזוֹכָה לְזֶה וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה
מִמֶּשֶׁךְ דַּעַת וּמַגְלֶה הַדַּעַת הַזֶּה לְכָל
הָעוֹלָם כַּנִּל, עַד שֶׁהוּא מְאַסֵּף לְכָל
הַמַּחְנוֹת שִׁידְעוּ כִּי בְּכָל מְקוֹם גַּמְצָא
תּוֹרָה אִפְלוּ בְּהַסְתָּרָה שְׁבַתוֹךְ
הַסְתָּרָה, וְאִז שׁוֹמְעִין קוֹל הַכְּרוֹז שֶׁל
הַתּוֹרָה. אַךְ מְלָכוֹת הֶמֶן וְעֲמֶלֶק הוּא
מִבְּחִינַת הַנְּחָשׁ כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
זְכוּרֹנָם לְבָרְכָה הֶמֶן מִן הַתּוֹרָה
שְׁנֶאֱמָר הֶמֶן הָעֵץ וְכוּ', שֶׁהוּא זֶה־מַת
הַנְּחָשׁ שְׂאֵז נִגְזַר בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלָנָה

על ידי זה זוכין לדעת שעל ידי זה מקבלין דבורים מן השמים. ועל פן על הפסוק נשא לבבנו אל כפפים וכו' המבאר בפנים, דרשו חכמינו זכרונם לברכה בירושלמי תענית, נשים לבבנו על הכפפים לטהר אותם, שלא ימצאו בידינו מעות גזלה ועשק, הינו לצאת מתאות ממון ונשא לבבנו על זה שזה בחינת אגחה, ואחר כך אל בשמים כי על ידי שיוצאין מתאות ממון זוכה לדעת, ועל ידי זה נודבך השמים כי שמים הוא בחינת דעת כנ"ל. וגם זוכין על ידי זה הדעת שעל ידי אגחה לצאת מתאות ממון, לדעת שגם בהסתרה שבתוך ההסתרה נמצא השם יתברך, ולשוב להשם יתברך הינו סתרי תורה והתורה בעצמה תוכיח אותם, וכל זה מבאר שמרמז כל זה בפסוק וביים הבפורים זה בחינת מלכות וכו'.

בשבעותיכם זה בחינת הדעת וכו'. רוצה לומר כשאתם תזכו לעסק בתורה ולהמשיך אריכות ימים שהוא בחינת דעת לתוך המלכות שלכם, שכל זה נעשה בחג השבעות בעת מתן תורה כנ"ל. אבל אי אפשר לזכות לזה רק על ידי מקרא קדש יהיה לכם וכו' בחינת רוח הדפק וכו'. רוצה לומר על ידי אגחה שמבריא את הרוח הדפק

שפונה עצמו לממון נעשה כסיל כמו שכתוב לקמן סימן ס"ט, ועל ידי שיוצא מתאות ממון זוכה לדעת כמו שמבאר כאן, והדעת הוא בחינת שמים, ועל פן זוכה על ידי הדעת לקבל דבורים מן השמים. ועל פן כתיב בעת מתן תורה אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם, ותכף נסמך לזה לא תעשון את אלהי כסף ואלהי זהב שהוא בחינת תאות ממון.

וכשמקבל דבורים מן השמים ואז אפלו כשחולק עם צדיק אחר אזי המחלקת הוא לשם שמים, כי למה הוא חולק על דעתו ודבוריו של הצדיק האחר, כי יודע בעצמו שזכה לצאת מתאות ממון ולעסק בתורה ולהמשיך דעת שהוא בחינת שמים, עד שדבוריו שמגלה לכל העולם הוא מקבל מן השמים, ועל פן חולק על צדיק האחר שהולך בדרך אחר, נמצא שמחלקתו הוא לשם שמים. ואף שהצדיק השני גם כן זכה לזה על ידי כל התקונים האלה, אך זה אין יכולין להבין, כי זה בחינת נפלאות בחינת רעמים שאין יכולין להבין זאת, ועל פן צריך להאמין בשניהם ולא יבלבל אותו כלל המחלקת שביניהם. וכל זה זוכין על ידי שמתאנחין לצאת מתאות ממון ולשוב להשם יתברך,

תוֹכֵיחַ אוֹתָם בְּעֶצְמָם וְעַל יְדֵי זֶה יִמְשִׁיכוּ בְּחֵינַת אַרְיִכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת.

נִמְצָא שֶׁמָּה שֶׁבִּאֲרַתִּי לְעֵיל שְׁעַל יְדֵי אֲנַחָה נְצוּלִין מִזְהַמַּת הַנְּחָשׁ שֶׁהוּא בְּחֵינַת מַלְכוּת הָמֶן עֲמֶלֶק הַמְּבֹאֵר בְּפָנִים לְעֵיל בְּאוֹת ה', וְזוֹכִין עַל יְדֵי זֶה לְהַמְשִׁיךְ דַּעַת דְּקַדְשָׁה שְׁצָרִיכִין לְהַמְשִׁיכוּ לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת דְּקַדוּשָׁה, מְבֹאֵר כֹּל זֶה בְּבִאוּר פְּסוּק וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים בִּיחַד כִּי וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים מְרַמֵּז עַל בְּחֵינַת הַמְּלָכוֹת, וּמְקַרָּא קֹדֶשׁ וְכוּ' מְרַמֵּז עַל הָאֲנַחָה לְצֵאת מִזְהַמַּת הַנְּחָשׁ, וְנִרְאֶה מִזֶּה מְפָרֵשׁ הַקְּשׁוּר כְּפִי שֶׁבִאֲרָנוּ לְעֵיל:

וְנְצוּלִין מִזְהַמַּת הַנְּחָשׁ ל"ט מְלָאכוֹת, בְּחֵינַת כֹּל מְלָאכַת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ שֶׁהִיא בְּחֵינַת מַלְכוּת הָמֶן עֲמֶלֶק כַּנ"ל, אֲזַי תִּזְכּוּ לְמַלְכוּת דְּקַדְשָׁה בְּחֵינַת וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים, וְלְהַמְשִׁיךְ אַרְיִכוֹת יָמִים בְּחֵינַת דַּעַת לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת שֶׁזֶה בְּחֵינַת בְּשִׁבוּעוֹתֵיכֶם כַּמְבֹאֵר בְּפָנִים. וְעַל יְדֵי זֶה הַדַּעַת כְּשֶׁתִּגְלוּ אוֹתוֹ לְתוֹךְ הָעוֹלָם אֲזַי יִזְכּוּ לִידַע שֶׁאֲפֹלוּ בְּהַסְתָּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְתָּרָה נִמְצָא הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, הֵינּוּ תוֹרָה בְּחֵינַת בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה תוֹרָה חֲדָשָׁה תוֹרַת ה' בְּחֵינַת סִתְרֵי תוֹרָה שֶׁהִיא מְלַבֶּשֶׁת בְּהַסְתָּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְתָּרָה, וְהַתוֹרָה הַזֹּאת



ביאור הליקוטים

אוֹת ב'. שֶׁלְכַאוּרָה נִרְאֶה כְּמִיתֵר מַה שְׁמוֹסִיף לְבֹאֵר, שְׁמַלְכוּת דְּקַדְשָׁה הוּא סוּף דְּבַר, וּמֵאִסַּף לְכֹל הַמַּחְנוֹת. [וְלֹא יָבֵא וַיִּכְנַס לְבֹאֵר וּדְרוֹשׁ הַזֶּה, רַק כְּדֵי לְהוֹדִיעַ, שְׁמַלְכוּת דְּסִטְרָא אַחְרָא הוּא זֶה לְעַמַּת זֶה, מֵאִסַּף מְמוֹן, וְאִין זֶה דְּרַכּוּ הַקְּדוּשָׁה]. אֲבָל מְרַחוּק תְּבִין וְתִשְׁכִּיל מְדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים עַל אוֹדוֹת מְרַדְּכֵי, שֶׁהוּא [הַמְּלָכוֹת דְּקַדְשָׁה הַנ"ל], הַמַּתְהַלֵּךְ גַּם לְפָנֵי חֶצֶר בֵּית הַנָּשִׁים,

אוֹת א'. לְכַאוּרָה יֵשׁ לְהַתְּפַלֵּא בְּבִאוּרוֹ אֵת הַכְּתוּב וּבְכָל יוֹם יוֹם וְכוּ', אֲשֶׁר יִדְלַג בְּבִאוּרוֹ אֵת תַּבַּת "שְׁלוֹם", וְאִין דֵּי בֹאֵר עַל זֶה כָּלֵל. אֲבָל בְּדַרְכּוֹ הַקְּדוּשָׁה, תְּבִין וְתַתְּבוּנָן, שְׁבִמָּה שְׁכַתְּבֵי לְקַמְּן עַל אוֹדוֹת הַשְּׁלוֹם שְׁזוֹכִין בְּדַעַת הַזֶּה, וְשֶׁהַעֲקָר הוּא הַדַּעַת הַיּוֹצֵא מִהַסְתָּרָה בְּעֶצְמָהּ. מְבֹאֵר וְדוֹרֵשׁ בְּכָל זֶה גַּם אֵת תַּבַּת שְׁלוֹם אֶסְתֵּר הַנ"ל:

אות ד'. להשכיל ולהתבונן בהמחלקת המובא בפנים, כי ממילא מובן, שהצדיק הזוכה לדברי אלקים חיים, וטוב לו, שהלכה כמותו, היא מילתא דפשיטותא שאין צריך להתפלא כלל על זה, אבל כל אשר ירעם ה' בקולו נפלאות, הוא בדבריו שמשפיע להצדיק ורע לו, שאין הלכה כמותו, ובתכלית ההפוך מהדברי אלקים חיים שזכה להם הצדיק וטוב לו הנ"ל, [כי זה אוסר וזה מתיר, זה פוסל וזה מכשיר]. ומה שבכל זאת יהיו גם הם דברי אלקים חיים, היא עקר הדעת והתורה הנסתרה שבמחלקת הנ"ל:

אות ה'. שבכל הנ"ל, מבאר יותר במה שכתב תחלה על אודות המהפך דברי אלקים חיים, ואומר לרע טוב, ועושה מאסור הותר וכו', שהיא ההסתרה של הרחוקים והנשים הנ"ל, אשר מרדכי מתהלך ומוצא בהסתרותיהם ותהפוכותיהם בעצמם, את דברי אלקים חיים של הצדיק המהפך ורע לו הנ"ל, שהן הן ברעם נפלאות וסתרי תורתו יתברך, בהמחלקת הנ"ל, למעלה מהדעת והשלום הנגלה כנ"ל:

אות ו'. בהמבאר בכל הנ"ל מדבריו הקדושים, שעקר השלום

והנחשלים, והרחוקים שנמצאים במחנות ישראל, ומאסף ומקבץ גם אותם לקדשת השם יתברך, בנפלאות תורתו שעוסק בכל יום ויום, כי פיה פתחה בתכמה נפלאה ועמקה, להוכיח ולקרב גם אותם כמובא בפנים. ומסתרי ועמקי תורתו ודבריו האלה בעצמם, מבאר ומרמז מרחוק, במה שהכריח לכנות ולקרא להמלכות, בשם סוף דבר, ומאסף לכל המחנות כנ"ל:

אות ג'. בהמבאר מדבריו הקדושים, שיש שני מיני דעת. כי בתחלה זוכים בקריאתה להמשיך מהשם יתברך את החיים, שהיא הדעת והחכמה אשר תחיה את בעליה. ומהתורה ומהדעת הזה, ידע ויבא האדם גם במציאות התורה והדעת שבההסתרה בעצמה. ומהמבאר מדבריו הקדושים, שהדעת והתורה היוצא מההסתרה, היא סתרי תורה. תבין מרחוק, שזה מה שכופל אחר כך גם בדבר השלום הנ"ל שזוכים על ידי התורה והדעת. כי דיקא בהמחלקת לשם שמים, [אשר כהסתרה ותכלית ההפך הוא מהשלום, ובאמת] יפליא הצדיק לבוא בסופה, לדעת ושלום הנפלא, יותר מהדעת והשלום סתם שזכה תחלה:

ועונותיו הנ"ל, נתן ענין לאסוף ולכנס וכו', לתת לטוב וכו'. כי הוא הטוב הנפלא יותר, שבסתי תורה הנ"ל:

אות ט'. שבהוספת דבריו הקדושים על אודות הכתוב חיל בלע

וכו', שפרדכי חוזר ועושה מזה תורה, שנקראת אשת חיל. מבאר יותר בדבר אסתר שכתב תחלה, על אודות הסתי תורה [שבהסתר אסתר]:

אות י'. שגם בהנ"ל, מבאר יותר בהבאתו ענין הכתוב פיה פתחה וכו', כי היא שישוב על אודות אשת חיל, והסתי תורה הנ"ל:

אות י"א. במה שכתב על אודות המן, שהוא בחינת דעת גדול. מבאר יותר במה שכתב תחלה על אודות הפרנסה בנקל, שזוכים בהגדלת הדעת. [וממילא מוכן לפי זה, שגם בהשפעת המן, נמצא חלוקים רבים. כי החסרי דעה והבלתי זוכים, שטו ולקטו בשטותא, כמוכא בדברי חז"ל (והר בשלח ס"ב ס"ג)]:

אות י"ב. במה שהזכיר להכרח עסק התורה בפה, ושאי אפשר לקרותו בשמו במחשבה בעלמא, [ובמאמר חז"ל, שבדבר הכתוב] כי חיים הם למוציאיהם בפה, שזה

ואהבה הנפלאה, היא בסוף המחנות [ותכלית הרחוקים], ושזה נמצא בהמחלקת לשם שמים הנ"ל. מבאר יותר בבאור הכתוב את זה בסופה למאמר המשנה סופה להתקיים:

אות ז'. שיש לבאר בדבריו הקדושים על אודות החיל וניצוצי הקדושה, אשר בלע ונבלע במלכות דסטרא אחרא הנ"ל, כי הן הן אותיות התורה הנבלעים ונהפכים לעברות וחטאים חס ושלום שכתב תחלה:

אות ח'. שבכל הנ"ל, ומה שממילא מוכן על אודות הצדיק ורע לו, שבאמת תתהפך אצלו הרע לטוב, הנפלא יותר מהטוב שבמדרגת הצדיק הראשון, [ויבהמוכן מכתלי דבריו הקדושים בענין משה רבנו עליו השלום, שאף על פי שבתחלה לא השיג והגיע עדין לנפלאות האלה, אבל הוא שיהיה גם במחלקת שמאי והלל, שבפירוף אותיותיו יגיע ויבא בזה לעתיד, גם בשער הנון, ולמחות לגמרי זכר עמלק הנ"ל, ושגם למרדכי נמשך קצת ההארה הזאת, שהוא בכפולת ומשנה הדעת והתורה הנ"ל]. מבאר יותר בדבר הכתוב, כי לאדם שטו'ב לפניו נתן חכמה ודעת, זה מרדכי וכו'. כי אין טוב, אלא תורה. ולחוטא בחטאיו

אות ט"ז. בהמבאר הנ"ל מדבריו הקדושים, שהמחלקת היא ההסתרה [של הדעת, שהוא השלום]. תבין מרחוק, שתהפוכות ההסתרה להסתרת וסתרי תורה דקדשה, [שהיא יציאת החיל מהבלעתה שהיתה תחלה בהסטרא אחרא והחטאים], היא העוגה והמחלקת שהוציאו ממצרים, להיות אחר כך בקדשה ולשם שמים, אשר בזה לבד תהיה לסתרי תורה הגדול יותר כנ"ל:

אות י"ז. שבבאורו לתבת שמים, בדבר המחלקת, מבאר יותר בבאורו לקריאת הזמן, בשם לחם מן השמים, שזה מחמת, שגם הוא בדעת המחלקת דקדשה:

אות י"ח. בהמבאר מדבריו הקדושים, שהמחלקת לשם שמים, הוא בתקון רוח הדפק שבלב, להכריא ולהחיות וכו'. מבאר יותר במה שכתב תחלה בדבר המצה [שהיא המחלקת והשלום הנפלא יותר], שהיא אסותא ורפואה. וכן במה שכתב תחלה על אודות הדעת והחכמה [שהוא המחלקת כנ"ל], שהוא אשר תחיה את בעליה בחיים ארכים:

בעצמו הדעת והחכמה אשר תחיה. מבאר יותר, לסבבו אחר כך בענין המאמר פתוח, שהדבור לבד היא התגלות הדעת:

אות י"ג. בהמבאר מדבריו הנ"ל, בעסק התורה שבפה, שבזה ממשיכים שמו של הקדוש ברוך הוא, וחיותו ודעתו יתברך, מההעלם אל ההתגלות כנ"ל. אשר ממילא מוכן, שזה לעמת זה, בגלות הדבור והדעת, לא נודע ונתגלה עדין שם ה' כנ"ל. מבאר יותר, בסבבו הנ"ל על אודות המאמר פתוח, שזה לעמת זה במצרים, [שהיה הדעת בגלות], כמו שכתוב ושמי ה' לא נודעתי להם:

אות י"ד. שבענין המחשבות והדבורים הנ"ל, המכרחים למעשה מצוותיו ורצונו יתברך, [שבזה עקר המלוכה לה]. מבאר יותר למה שפרט הכתוב על אודות הנשים והרחוקים במעשה העברות חס ושלום, זה לעמת זה, חצר בית, שהם הדבורים והמחשבות:

אות ט"ו. שגם בגלות הדעת והדבור שבמצרים הנ"ל, מבאר יותר במה שכתב תחלה על אודות הגאולה משם, את הכתוב ועברתי וכו', שהוא אלקותו ועצם סתרי תורתו הקדושה, שנמצא בגלות וההסתרה הזאת:

אות כ"א. בבאורו באות נון של
המן, שהוא המרמז למספר
הגון שבשער [יום] שבועות. ומה
שמכין אחר כך למספר המם [שנה]
שהיתה בירידת המן. נראה שמבאר
לפי זה, גם באות המם של המן:

אות כ"ב. במה שכתב שהתורה היא
בחינת מדות וימים, [ומדת ימי
מה הוא]. מבאר יותר בענין הימים
והזמנים שבמספר אותיות המן,
[שהוא דעת התורה] הנ"ל. וגם
מבאר לפי זה בדבר הגון יום, ומם
יום, שהכרחו לקבלת התורה:

אות כ"ג. בהמבאר הנ"ל מדבריו
הקדושים, שנמצאים שני מיני
שלום [ודעת]. שלום ודעת אחד
נתהווה מהרחוק והנסתר בהסתרות
הנ"ל. ושלום אחד, לקרוב [ובלתי
נתרחק כנ"ל]. מבאר יותר בהבאתו
כפולת לשון הכתוב, שלום שלום
לרחוק ולקרוב וכו':

אות כ"ד. בהמבאר הנ"ל מדבריו
הקדושים בענין המשכת
התורה ממחשבה לדבור, ומשם
למעשה וקיום. [שעל ידי זה עקר
התוכחה] שיוצא מהדבור הנ"ל.
שבכל זה ממשיכים וזוכים לחיים,
במדות וימים. ושבלא מדה, אי
אפשר לקבל את החיים מהשם
יתברך, מחמת רבוי אור [כי רבוי

אות י"ט. בהמבאר מדבריו
הקדושים, שהעצבות היא
סטרא דמותא [כי הוא מחליש
ומכביד את האברים וכו'], עד
יציאת הנפש רחמנא ליצלן]. ושזה
לעמת זה, מחיה אותם רוח הדופק,
שהוא רעם נפלאות דברי ה' ביד
[הנאמר במשה וכו']. ומבאר את
הכתוב מקרא קדש, שזה בחינת
רוח הקדש והדפק הנ"ל שצריכין
לקרות, כדי להנצל מהעצבות
[הסטרא דמותא]. תבין מרחוק,
שכל זה היא פעין הקריאה שכתב
תחלה בדבר המלה, אשר יקרא
לשמו ודעתו יתברך, למען יאריך
ימים וכו':

אות כ'. בהמבאר מדבריו הקדושים,
שמלכות עמלק הוא זה לעמת
זה, כנגד הדעת והרוח הדופק
שבמלכות דקדשה הנ"ל. ועל אודות
הכתוב, לחם את לחמי, שהיא
המלחמה והמחלוקת שנמצא מזה
לטוב ולרע, שהיא הדעת והפוכו
הנ"ל. מבאר יותר בהבאתו ענין
הכתוב וידי משה כבדים, שהוא
הסובב בדבר המלחמה שבמלכות
עמלק הנ"ל, הרודף לכל הנחשלים
והרחוקים הנ"ל, להגביר עליהם את
ההסתרה והמחלוקת לגמרי, ושלא
בקדשה ולשם שמים הנ"ל:

מִלְחָמָה לֵה' בַּעֲמֶלֶק מִדֹּר דָּר, וְאִזּוּ
בְּאֵמַת נִזְכָּה עַל יְדֵי זֶה לַחֲיֵי עוֹלָם
וְנִצְחָיִים, שְׂאָף עַל פִּי כֵן מִתְגַּבְּרִים
הַצְדִּיקֵי אֵמַת בְּמִלְחָמָתָם מִדֹּר לְדֹר
הַנִּלְ, לְהַמְשִׁיךְ קֶצֶת מֵעֵין הַהֲאָרָה
הַזֹּאת גַּם הַיּוֹם:]

אוֹת כ"ז. בְּהִצְלַת רוּחַ הַדְּפָק, [וְרַעַם
דַּעַת הָעֲלִיּוֹן] הַנִּלְ, מִל"ט
מְלָאכֹת. מְבָאֵר יוֹתֵר בְּמָה שֶׁכָּתַב
תְּחִלָּה עַל אוֹדוֹת הַפְּרָנְסָה בְּנִקְל,
וְהֵמֵן הַנִּלְ, שְׂזוּכִין בְּדַעַת הַזֶּה:

אוֹת כ"ח. שְׁגַם בְּכֹל הַנִּלְ, מְבָאֵר
יוֹתֵר בְּדִבְרֵי הַכְּתוּב הַנִּלְ, כִּי
לְאָדָם וְכו', אֲשֶׁר לְחוּטָא נָתַן עֲנִיָּן
לְאֶסְף וְלִכְנֹס [בְּעִבּוּדַת הַל"ט
מְלָאכֹת הַנִּלְ]. וְהוּא הָעֲשִׂירוֹת
וְהַפְּרָנְסָה דְסִטְרָא אַחְרָא הַמוּבָא
בְּפָנִים:

אוֹת כ"ט. בְּמָה שֶׁכָּתַב [בְּאוֹת ג']
שֶׁכֵּל אֶחָד בְּמִלְכוּתוֹ הוּא
בְּחִינַת צוּפָה, וְאִם לֹא יִזְהִיר יוֹדֵיכִי,
הַרְבֵּנוֹת מְקַבְּרֵת חֵס וְשְׁלוֹם. מְבָאֵר
וּמְחִזֵּק יוֹתֵר לְמָה שֶׁכָּתַב תְּחִלָּה
[בְּאוֹת ב'], שֶׁכֵּל הַמְּלוּכָה תִּהְיֶה לֵה'
[דְּהֵינּוּ לְהִזְהִיר וְלִהְיוֹכִיחַ וְכו']:

אוֹת ל'. שֶׁלְכָאוּרָה יֵשׁ לְהַתְּפִילָא קֶצֶת
בְּבִאוּרוֹ אֶת הַכְּתוּב וּמִדַּת יְמֵי
וְכו'. וּבְבִאוּר הַכְּתוּב וּבְכֹל יוֹם וְיוֹם
וְכו' הַנִּלְ, שֶׁבְּזֶה וּבְזֶה, קוֹרָא לְכֹל

הַשְּׁמָן וְכו']. תְּבִין מִרְחוּק בְּעַמְקֵי
עַמְקֵי הַשְּׁגָתוֹ לְדִרְכֵי ה', בְּדִבְרֵי הַצְדִּיק
וְרַע לוֹ הַנִּלְ. כִּי דִיקָא בְּרוּמָמוֹתוֹ,
שֶׁבְּסִתְרֵי תוֹרָתוֹ וְעֵצֶם אֱלֻקוֹתוֹ, אֲשֶׁר
יְסוּבֵב עַל זֶה בְּהַפְּתוּב וְעִבְרָתִי וְכו',
אֲנִי וְלֹא מִלְּאָךְ וְכו', לְמַעַלָּה מִהַתּוֹרָה
שֶׁבְּנִגְלָה הַנִּלְ:

אוֹת כ"ה. בְּהַמְבָּאֵר הַנִּלְ מִדְּבָרָיו
הַקְּדוּשִׁים עַל אוֹדוֹת הַחֲיֵי
עוֹלָם הַנִּלְ, שְׂזוּכִים בְּדַעַת הַשְּׁמַיִם
שֶׁבְּמַחְלֶקֶת הַצְדִּיק הַנִּלְ. מְבָאֵר יוֹתֵר
בְּהִבָּאָתוֹ עַל זֶה עֲנִין הַכְּתוּב, כִּי אֲשֶׁר
אֵל שְׁמַיִם יְדִי [וְאִמְרָתִי חֵי אֲנִכִּי
לְעֹלָם]:

אוֹת כ"ו. בְּהַמְבָּאֵר הַנִּלְ מִדְּבָרָיו
הַקְּדוּשִׁים, שֶׁעֵקֶר נִחְמַת כָּל
הַדּוֹרוֹת, הוּא הַצְדִּיק הָעֲלִיּוֹן לְבַד
שֶׁנִּמְצָא בְּכֹל דֹּר, לְהַפְּךָ כָּל
הַקְּלוּלִים לְתַקּוּנִים, עַד שֶׁנִּזְכָּה
לְעֵתִיד בְּגִמְרַת הַתְּקוּן לַחֲיִים הַנִּצְחָיִים
הַנִּלְ. מְבָאֵר יוֹתֵר בְּהִבָּאָתוֹ אֶת
הַכְּתוּב זֶה יִנְחַמְנוּ וְכו'. [כִּי אֵין
בִּיכְלֵת לְקַבֵּל כָּלֵל הַחֲיִים הַנִּצְחָיִים
שֶׁלְעֵתִיד, בְּעוֹלָם הַמְּגַבֵּל הַזֶּה, כִּי
רְבוּיֵי הַשְּׁמָן גּוֹרֵם כְּבוֹי חֵס וְשְׁלוֹם.
שֶׁמַּחְמַת זֶה, אֵין הִלְכָה כְּמוֹתוֹ,
וְלַחְטָא וְקַלְקוּל גְּדוֹל יִחְשֵׁב לְכֹל
הָעוֹשֶׂה כְּדְבָרָיו. כִּי כָּל מַחִית עַמְלֵק,
וְתַהֲפּוּכוֹת הַהִסְתָּרָה בְּעֵצְמָה לְסִתְרֵי
תּוֹרָה, לֹא יִהְיֶה נִגְמָר עַד לְעֵתִיד [כִּי

הדעת שבפרנסה ועשר דקדשה.
מבאר יותר בכפלי באורו לשם
המצה, לחם עני. שזה מחמת, שהיא
רפואה להעני:

אות ל"ב. בהפלתו בדבר ההסתרה,
שקשה מאד למצא שם את
אלהותו ותורתו יתברך. מבאר יותר
במה שקורא אותה אחר כך בשם
אשת חיל [בדבר הכתוב, אשת חיל
מי מצא]:

אות ל"ג. בהמבאר הנ"ל מדבריו
הקדושים, שבדרך כלל תחשב
התורה לנסתר כנגד המלכות, [כי כל
בחינה כלולה מכל הבחינות כנ"ל
בההקדמה], מבאר יותר באזהרתו
הנ"ל [גם על התורה שבנגלה],
להוציאה ולגלותה מהמחשבה אל
הדבור. כי גם המחשבה שבה,
תחשב כנסתר ופנימית, כנגד הדבור,
[כנ"ל על אודות הכתוב חצר בית]:

אות ל"ד. שגם בהמבאר הנ"ל על
אודות המציאה לחיי תורתו
יתברך, שהוא בהוצאת הדבור.
מבאר בכפלים לדבר הכתוב, כי
חיים הם למציאתם, בפרוש הדרוש
והפשט יחדיו:

אות ל"ה. במה שקורא להסתרי
תורה הנתהוים מההסתרה,
בשם אשת חיל הנ"ל. מבאר יותר

התורה בשם "מה", כלשון הכתוב
"מה" העדת והחקים וכו'. כי
לכאורה, נראה יותר מלשון הכתוב
הזה, לקרא אותה בשם עדות, או
בשם חקים, [וכאשר מובא פן,
בדברי תלמידו מוהרנ"ת ז"ל (מובא
הרבה בליקוטי הלכות ועין שם פסח ט' אות י'
ובהלכות עדות ד' אות ב', ופס' ה' אות ט', ובהלכות
מתנה ה' אות ט', נזיקין ד' אות י"ג, ועין מתנה ה' אות
ד)], ולא בשם מה, שאין זה רק
מלשון השאלה שנשאל עבורה. אבל
בבאורו שמבאר בזה אחר כך, לשם
המן, [שהוא דעת התורה, שעקרה
ושרשה מהסתרי תורה, אשר
באנישותינו שבעולם הנגלה הזה,
אין ביכלתנו לידע כלל מה הוא, מרב
הסתרתה והעלמתה כנ"ל], ומדרכו
הקדושה בכל כתוב ובכל דבר
שמזכיר בהשגתו, לכוון לכל הענין
שבו, ובבאורינו הנ"ל, תבין ותבונן
בהפלאות תורתנו הקדושה, בלשון
שאלת החכם הנ"ל, ששואל עבורה
לרב הסתרתה [מה וכו'], זה זה הוא
העקר והעצם בשמה, ובשם המן
שבדעתה. כי גם בו, לא ידעו מה
הוא. כי הוא שער הנון שלא נתן גם
למשה [ורעם גבורתו מי יתבונן
כמובא בפנים]:

אות ל"א. בהמבאר מדבריו
הקדושים, שמצה הוא

כְּמוֹהָ, בְּאַתְכַּסְיָא וּבְאַתְגַּלְיָא, שֶׁהֵם כְּעֵין הַנְּסֻתָר וְהַנְּגַלָּה שְׂבִיחַ כַּנ"ל. וּבַמָּה שֶׁמְמִילָא מְבַאָר, שְׂבִכְל יְמֵי הַסְתַּרְתָּהּ שְׂבַעֲוֹלָם הַזֶּה, מְכַרַח עַל יְדֵי זֶה כְּמוֹ כֵן גַּם הוּא לֵהִיּוֹת בְּאַתְכַּסְיָא. מְבַאָר וּמְפָרֵשׁ לָמָּה שֶׁתַּפְס לְדַגְמָא, [בְּעֵינֵי הַשְּׂרִים וְהַמְלָכִים שֶׁנִּמְצְאִים בְּנַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל], שֵׁישׁ אֶחָד שֶׁבְּאַתְגַּלְיָא אֵין לוֹ שׁוּם מְמֻשָּׁלָּה, וּבְאַתְכַּסְיָא הוּא מוֹשֵׁל עַל כָּל הַדּוֹר, וְאַפְלוּ עַל כָּל צַדִּיקֵי הַדּוֹר:

אוֹת ל"ט. בְּהַמְבָּאָר הַנ"ל מְדַבְּרִיו הַקְּדוּשִׁים עַל אוֹדוֹת הָאֶחָד, הַנְּסֻתָר בְּמַלְכוּתוֹ, הָעוֹלָה לְיוֹם שַׁעַר הַנּוֹן, שְׁלֹא קָם כְּמוֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל. כִּי אֵף עַל פִּי שְׂכָל אֶחָד מֵהַצַּדִּיקֵי אֲמַת מוֹשֵׁל וּמוֹלֵךְ כָּל אֶחָד לְפִי מְדַרְגָּתוֹ, אֵין זֶה רַק בְּבַחֲיִנַת שְׂרֵי אֱלֹפִים הַמוֹבָא בְּפָנִים. וְהָעֲלִיּוֹן לְכֻלָּם, הוּא מִשֶּׁה בְּעַצְמוֹ, [שֶׁהוּא שִׁיְהִיָּה לְעַתִּיד בְּיוֹם הַנּוֹן, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בְּעַת מַתָּן תּוֹרָה, וְלֹא בְּכָל יְמֵי חַיָּיו]. שִׁזָּה מֵה שֶׁכְּתַב בְּפָנִים, שְׁגַם מִשֶּׁה לֹא הַשִּׁיגוֹ, וְכַמוֹבָא מְזָה בְּמָקוֹם אַחֵר (מוֹבָא כַּמָּה פְּעָמִים בְּדַבְּרֵי הַמַּחְבֵּר וְעֵין כּוֹכְבֵי אוֹר חֶלֶק שִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים אוֹת ל"ח) בְּשֵׁם הָאֲרִיז"ל. תְּבִין מְרַחוֹק בְּהַבְּאָתוֹ רְאִיָּה לְיוֹם הַבְּכוּרִים, שֶׁהוּא בְּמַלְכוּת [הַנְּסֻתָר בְּנוֹן] הַנ"ל, מֵהַפְּתוּב אֵף אֲנִי בְּכוֹר אֲתַנְהוּ, עֲלִיּוֹן לְמַלְכֵי אֲרָץ:

לָמָּה שֶׁנִּקְרָאִים כָּל הַנִּמְצָאִים בְּהַסְתַּרְוֹת הָאֱלֹהִים, בְּשֵׁם נְשִׁים, [עַל אוֹדוֹת הַפְּתוּב הַנ"ל, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם וְכו']:

אוֹת ל"ו. בְּקִרְיַת שֵׁם הָאֵשֶׁת חֵיל הַנ"ל, נִרְאָה מְבַאָר, כְּמוֹבָא בְּמָקוֹם אַחֵר (עֵין תּוֹרָה ס"ח וְתוֹרָה ס"ט), שֶׁחֲלָקֵי הַחֵיל וְהָעֲשִׂירוֹת, יֵהִיוּ מִחֲלָקֵי הַנֶּפֶשׁ מִמֶּשׁ, הֵן לְרַע חַס וְשְׁלוֹם, [שֶׁהֵם הַנּוֹבְלָעִים וְהַנִּמְצָאִים בְּהַסְתַּרְוֹת הַנ"ל], הוּא הַחֵיל אֲשֶׁר בְּלֻעָה קְלַפַּת הָעֵמֶלֶק הַמוֹבָא בְּפָנִים. וְהֵן לְטוֹב, זֶה לְעַמַּת זֶה, נֶפֶשׁ הַצַּדִּיק הָעוֹלָה לְהַתּוֹרָה הַנְּסֻתָרָה הַזֹּאת, דְּרָךְ הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו כָּל הַשְּׂבַח, הַנִּזְכָּר בְּאֵשֶׁת חֵיל הַנ"ל:

אוֹת ל"ז. שְׂמִבְּאָר מְדַבְּרִיו הַקְּדוּשִׁים עַל אוֹדוֹת יוֹם הַנּוֹן הַנ"ל, שֶׁהוּא שֶׁמְעַצֵּם הָאֲרָתוֹ לְאֵין סוֹף כַּנ"ל. מְכַרַח לְקַבְּלָתוֹ כָּל יוֹם וְיוֹם הַנִּזְכָּר בְּפְתוּב הַנ"ל. כִּי הֵם הָעוֹמְדִים בְּגִבּוּלֵי הַמַּדּוֹת, שֶׁמְסַפְּרָם שְׂבַע, וְכָל אֶחָד כְּלוּל מִשְׂבַּע, עַד מ"ט, כְּנוֹדַע (דְּבַר זֶה מוֹבָא הַרְבֵּה מְאֹד וְעֵין בְּכָלֵים כָּלֵל ז):

אוֹת ל"ח. בְּהַמְבָּאָר מִכָּל הַנ"ל, שֶׁאֵף עַל פִּי שְׂמַלְכוּת מְרַדְכֵי לֵית לִיָּה מְגַרְמִיָּה שׁוּם חַיּוֹת, כִּי אִם מֵה שֶׁמְקַבֵּל מֵהַתּוֹרָה, שֶׁעֲקָרָה בְּהַסְתַּר כַּנ"ל. אֲבָל עַל יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ, גַּם הוּא הוֹלֵךְ וְגָדוּל, לְהַתְּאַחַד אֶתָּה, וְלֵהִיּוֹת

אות מ"ד. שגם בהנ"ל, תבין מרחוק על אודות [ש'מ'א'י] העולה בא"ש מ"י שמים, שברעם נפלאות [וכו', אכל באמת] יהיה גם האש והגבורה והדין שבו, לחסד ורחמים, יותר [מהחסד והרחמים שבדעת הנגלה, להצדיק שלמטה מאתו].

אכן, לעצם העלמתו והסתרתו, יונק ונאחז ההסתרה וההבלעה, להגביר את הדין, (ולגביה) [ולהתגבר] לגמרי חס ושלום (את) [על] החסד והרחמים שבו, עד שבאמת אין ביכלתנו להתנהג בעולם הזה, כי אם במימי החסד לבד, שגם הם נמשכים ונשתלשלים מהמים טהורים שבמקוה נון הנ"ל, לטהר ולהושיע כמובא בפנים:

אות מ"ה. שיש לבאר בענין החכמה והתורה אשר תתן קולה ותקרא בראש המיות [מלשון הכתובים שבענין הזה], שהוא הוא קול נפלאות שבמציאות סתרי תורתו כמובא בפנים, שנתעורר באתערותא דלעילא מאתערותא דלתתא, שבקול קריאת התורה של האדם, אשר בכחינת מלכותו יקרא בו כל ימי חייו, [ולא במחשבה, רק בקול דבריו בעצמם כמובא בפנים]:

אות מ"ו. בדבר המתקת הדין הנ"ל, נראה מבאר, שאף על פי שאנו

אות מ'. בהמבאר מדבריו הקדושים, שבמלחמת עמלק נתלבש הצדיק [שבשמים במחלקתו] בקדרות, בדבר הכתוב אלביש שמים קדרות ושק וכו', מבאר יותר בענין מרדכי הנ"ל, [שנאמר בו בעת התגברות המן עמלק, וילבש שק וכו']:

אות מ"א. מה שמבאר בדברי מוהרנ"ת ז"ל (סוף הלכות ראש חדש) על אודות המין הנ"ל. שהוא זה לעמת זה, כנגד מלכות ה'מין' המובא בפנים:

אות מ"ב. על אודות רוח הדפק שברעם השמים והתורה הנסתרה הנ"ל. תבין מרחוק שהוא קול התוכחה היוצא מאתה על ידי דודה מרדכי הנ"ל, ושעוסק בקריאתה, ודופק ומעורר לכל אחד, פתחי לי וכו':

אות מ"ג. מה שכתב על אודות האש ומים [שבשמים], שהם יד ימין ויד שמאל. נראה מבאר, שזה מחמת שהמים הם בחסד שביד ימין, והאש הוא בגבורה שביד שמאל. והוא ענין המבאר ונדע לכל המעינים בספרי אמת (עין תורה פ' בתחלתו), שמחמת זה, לא היה צריך לבאר זאת בפירוט הקדושה (כלל י"ח):

וסתרי תורה, שברעם נפלאותיו
 ודברי אלקים חיים הנ"ל. מבאר יותר
 במחלקת שמאי והלל [ותלמידיהם]
 המובא בפנים, שאף על פי שמבאר
 מדברי חז"ל (עין סוטה מ"ז, סנהדרין פ"ח),
 שכל מחלקת האומרים שלא פהלכה,
 הוא בסבת שכחתם. ואף על פי כן
 תהיה שכחתם והסתרתם בעצמם,
 לסתרי תורה, ודברי אלקים חיים,
 [שברעם נפלאותיו הנ"ל], כמבאר
 גם זה בדברי חז"ל (ערוכין י"ג):

אות מ"ט. שיש לבאר פונתו
 הקדושה בדבר הזכוף
 והטהרה לשמי המחלקת, שבזה
 נזדכף ונתברר להאדם גם ההלכה
 וההכרעה שבה. ושכל האנחה, הוא
 כענין התפלה [שמובא במקום אחר
 (אולי הפנה על המובא בתורה ח' אות א' עין שם)],
 המכרח לזה. ושלפי זה מפילא
 מבאר, שכל בטול העצבות,
 ותהפוכותו לשמחה שזוכים על ידו,
 היא השלמתה (בתהלל) [בתהלה] והלל
 [פהלל], שבברור והכרעת ההלכה
 הנ"ל:

אות נ'. במשנה וכפולת התורה,
 שנתוסף במציאות סתריה
 הנסתרים בבית המלכות הנ"ל. מבאר
 יותר בלשון הפתוב בפרשת המלך
 שהביא על זה "משנה תורה".
 שרש"י (דברים י"ח) מתפלא על זה,

מתנהגים בפסקי ההלכה כפי החסד
 [של הצדיק] וטוב לו. אבל גם הוא,
 מקבל מהצדיק ורע לו הנ"ל. כי הוא
 העומד בשלמות הדין והמלכות
 דקדושה, [ונמתיקו] בפרשו. ושזה
 ענין האנחה המובא בפנים, שאף על
 פי שתהיה לכאורה כעצבות חס
 ושלום, אבל על ידי זה בעצמו, נמתק
 ונתמתן [הגבורה] והדין, עד שזה
 לבד ינחמנו וישמחנו כמוכא בפנים:

אות מ"ז. בהפלאותו להביא ראיה
 למלאכת העבודה, שהיא
 בעצבון ידים, מהכתוב זה ינחמנו
 וכו'. כי מזה [הכתוב מבאר], בטול
 העבודה והעצבון, שנוזכר בכתוב כל
 מלאכת וכו', שייסובב עליו. ושכל
 הבטול, הוא בכח הצדיק [המובא
 בפנים]. וגם מסבוב הפתוב על שם
 נח, מבאר באותיות מן הנ"ל,
 שהוסיף הפתוב זה ינחמנו, גם בעקר
 השם.... שזוכים בדעת התורה,
 שנקראה בשם מה הנ"ל, מבאר
 ומרמז גם לאותיות שם המ'נ'חה,
 שמכנה וקורא להתורה....:

אות מ"ח. בבאורו לדבר ההסתרה,
 שהוא פעין השכחה, מלשון כי
 נשני וכו' כמוכא בפנים. ושכל יום
 ויום, גם מרדכי [מתהלך] לפני חצר
 בית השכחה והסתרה הזאת,
 להעלותה ולהפכה לסוד אסתר

שְׂבַחַג הַסְּכוֹת, כִּי הוּא תִקְוַן הַמַּלְכוּת.
 אֲשֶׁר גַּם בְּמַתַּן תּוֹרָה, עָלָה עַל יְדֵה
 בְּיוֹם הַחֲמִשִּׁים, (שְׁהִיּוֹם) [שֶׁהוּא] יוֹם
 הַשְּׂמוֹנָה, כְּמוּבָא בְּמָקוֹם אַחֵר (עֵין לְעִיל
 בַּבְּאוּרִים עַל תּוֹרָה אֹתוֹ כ"ז). וְהֵעֶקֶר זָכָה
 לָזֶה בְּהַסְתַּלְקוֹתוֹ:

אוֹת נ"א. בְּדָבָר הַסְתַּרְי תּוֹרָה,
 שְׁנֵהפָכִים מֵהַסְתַּרוֹת הַרְעוֹת,
 [נִרְאָה מְבֹאֵר], שִׁכְמוֹ שְׂאִין קֶצֶבָה
 וְעֶרְךָ לְהַרְעוֹת, לְכַפִּילַת הָאָדָם [כְּפִי
 שְׂכוּפֵל בָּהֶם חֵס וְשְׁלוֹם]. כֵּן לְהַפְךָ,
 אֵין קֶצֶבָה וְעֶרְךָ לְכַפִּילַת הַסְתַּרִים
 וְהַרְזִין דְּקִדְשָׁה, אֲשֶׁר בְּהַסְתַּר הַסְתַּרִים
 אֵת פְּנֵי תּוֹרָתוֹ וְאַחַדוֹתוֹ בְּרִזִין דְּרִזִין,
 כְּפוּל וּמְשַׁלֵּשׁ וּמְרַבֵּעַ, עַד אֵין עֶרְךָ
 כַּנ"ל:

וּמְפָרֵשׁ בְּפֶרוֹשׁ חז"ל, שְׁנֵי סְפָרֵי
 תּוֹרָה. וּבְפֶרוֹשׁ אוֹנְקֵלוֹס פִּתְשֵׁגֵן עֵין
 שָׁם. כִּי לְפִי הַנ"ל, יֵשׁ לְפָרֵשׁ גַּם
 בְּלִשׁוֹן הַכְּתוּב, לְקַרִיאת הַמֶּלֶךְ
 [בְּשִׁנְיָה הַשְּׂבִיעִית] מִשְׁנֵה תּוֹרָה לְסַפֵּר
 דְּבָרִים בְּלִבָּד, כִּי הֵיא סֵפֶר הַשְּׂבִיעִי
 [כִּי סֵפֶר בְּמִדְבָר נִחְלַק לְג' סְפָרִים
 כְּנוֹדֵעַ (שְׁבַת קט"ז)], שְׂבַמְדַת מַלְכוּת
 הַשְּׂבִיעִית הַנ"ל, דְּלִית לָהּ מַגְרָמִיָּה,
 זוּלַת מַה שֶׁהֵאִירוּ בָּהּ הַסְפָרִים
 הָרֵאשׁוֹנִים, בְּפִקּוּדֵיהֶם וּמִצְוֹתֵיהֶם.
 וְאַלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דָּבַר מֹשֶׁה,
 לְמַצָּא נִפְלְאוֹת הַסְתַּרְתָּהּ, בְּכָל אֲשֶׁר
 עָבְרוּ וַחֲטָאוּ בְּמִדְבָר וְכו', [וְהֵיא סוּד
 הַמְנַהֵג (עֵין שַׁעַר הַכְּנֻסוֹת עֵינָן סְכוֹת דְּרוֹשׁ ו'
 בְּאַרְיִכוֹת), לְקַרְאָתָהּ בְּיוֹם הַשְּׂבִיעִי



ליקוטי תפילות

תפילה נו

"לָמָּה פָּנִיךָ תִּסְתַּר תִּשְׂכַּח עֵינֵינוּ וְלַחֲצֵנוּ. לָמָּה ה' תּוֹנַח נַפְשִׁי
 תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמּוֹנִי. לָמָּה ה' תִּעַמַד בְּרַחוֹק תַּעֲלִים לַעֲתוֹת
 בְּצָרָה. עַד מָה ה' תִּסְתַּר לְנִצָּחַת, תִּבְעַר כְּמוֹ אֵשׁ חֲמָתְךָ. עַד אָנֹכָה
 ה' תִּשְׂכַּחֲנִי נִצָּחַת, עַד אָנֹכָה תִּסְתַּר אֵת פָּנֶיךָ מִמּוֹנִי. עַד אָנֹכָה אֲשִׁית
 עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי, יִגוֹן בְּלִבִּי יוֹמָם, עַד אָנֹכָה יְרוֹם אוֹיְבֵי עָלִי. אֵל
 תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמּוֹנִי בְּיוֹם צָר לִי, הִטָּה אֵלַי אֲזוּנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מִהַר
 עֵנֵנִי. מִהַר עֵנֵנִי ה' פְּלַתָּה רוּחִי אֵל תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמּוֹנִי, וְנִמְשַׁלְתִּי

עם יורדי בור, "ענני ה' ענני" כי בצרה גדולה אני, "אל תסתר פניך ממני, ואל תתעלם מתחנותי".

רבוננו של עולם מלך עולמים, אדון כל, מושל בכל, אל מסתתר, מלא רחמים, אתה לבר יודע את עצם תקופת העלומות ההסתרה שהתגברה עכשו מאד בעתים הללו בעוקבא דמשיחא, "כי הסתרת פניך ממנו, ותמוגגנו ביד עונינו", ונתקנים בנו עכשו בעוונותינו הרבים, "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל אשר עשה", כי נסתרת מאתנו מאד מאד, עד אשר נעלם ונסתר מאתנו תקפך וגדלך ותפארתך ומלכותך וממשלתך הגדולה אשר בכל משלה. כי חטאתי עויתי ופשעתי לפניך, והרע בעיניך עשיתי מנעורי עד היום הזה. ועברתי ושניתי כמה פעמים, עד אשר נעשה לי כהתר והפכתי דברי אלהים חיים, וקלקלתי צרופי אותיות התורה הקדושה, עד אשר נעשה אצלי מאסור התר. ולא די לי בזה, כי אם עוד הוספתי לעשות תועבות גדולות מאלה, וכפלתי ושלשתי בהם כמה פעמים בלי שיעור וערך, עד אשר גלאתי מלספר רב המון ימי חטאתי. כמה וכמה פעמים הכעסתיך, עד אשר השתרגו עלו על צוארי על עוונותי המרבים והעצומים מאד מאד "עד כי חדל לספר כי אין מספר", עד אשר בעוונותי הרבים התגברה עלי ההסתרה שפתוך ההסתרה, כי נסתרת ממנו מאד בכמה וכמה הסתרות שפתוך הסתרות. כי גם ההסתרה בעצמה נסתרת מאתנו, ואין אנו יודעים כלל, אפלו זאת שאתה נסתרת מאתנו, כי אין אנו יודעים ממך כלל, והעוונות נתהפכו אצלנו למישור. "אוי לנו כי שדדנו", מה נאמר לפניך

יֹשֵׁב מְרוֹם וּמֵה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים הֲלֵא כָּל הַנְּסֻתוֹת
וְהַנְּגֻלוֹת אֶתְּהָ יוֹדֵעַ.

וְעַתָּה אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים מִה נַעֲשֶׂה וּמֵה נַפְעַל, וּבְכַרְטָא אֲנֹכִי הִדַּל
וְהָאֲבִיוֹן, מֵאִין אֲבַקֵּשׁ עֲזֹר לִי לְגִלוֹת עֵצָם הַהִסְתָּרָה
שְׁבַתוֹךְ הַסְתָּרָה, אֲשֶׁר נִסְתַּרְתָּ מִמֶּנִּי מְאֹד מְאֹד, עַד אֲשֶׁר שָׁכַחְתִּי
אֶת טוֹבְתִי וְנִשְׁיִיתִי אֶת קִדְשִׁתִּי, "וְתִזְנַח מִשְׁלוֹם נַפְשִׁי נִשְׁיִיתִי
טוֹבָה", כִּי נִשְׁיִיתִי מִמְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְגַם אִם עֲדִין אֲנִי זוֹכֵר
לְפַעֲמִים קֶצֶת מִגְדֹּל אֱלֹהֵיךָ וְתִקְפֹּךְ וְגִדְלֹךְ וּמִשְׁלֵתְךָ וְרוֹמְמוֹתְךָ
תִּתְפַּרֵּךְ לְעַד וּלְנִצְחָה נִצְחִים, וְנַפְשִׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים מְאֹד מְאֹד
וּכְסִפִּי וְתִשׁוּקְתִּי וְגַעְגּוּעֵי חֶזֶק וְאִמִּין מְאֹד לְשׁוֹב אֵלֶיךָ
בְּאַמֶּת, אֲבָל נִשְׁתַּה גְבוּרְתִּי וְאִין לֵאל יָדֵי לְהַתְנַבֵּר עַל תְּאוּוֹתֵי
הָרַעוֹת וְהַמְרוֹת מְאֹד, אֲשֶׁר "כָּלוּ בִיגוֹן חַיִּי וְשִׁנּוֹתֵי בְּאַנְחָה". וְאִינִי
יּוֹדֵעַ לְהִיכֹן אֲבִירָה הִיכֹן אֶטְמוֹן, מִפְּנֵי תְּאוּוֹתֵי הָרַעוֹת וּבְלִבּוֹל דְּעַתִּי
הַעֲצוּם, וְהַעֲצוּבוֹת וְהַמְרָה שְׁחֹרָה שֶׁהַתְנַבְּרוּ כָּלָם עָלַי יַחַד, לֹא
יִתְנוּנִי הַשֵּׁב רוּחִי.

אֲבִי שְׁבַשְׁמִים רַחֵם עָלַי, וְרֵאחַ עֲנִי וְעַמְלִי, רֵאחַ עֲנִי וּמְרוּדִי לַעֲנֶה
וְרוּשׁ, "רֵאחַ ה' כִּי צָר לִי מֵעֵי חֲמֵרְמוֹ, נִהַפֵּךְ לִבִּי בְּקִרְבִּי כִּי
מְרוּ מְרִיתִי". רֵאחַ ה', "כִּי אֲזַלְתָּ יָד וְאַפְּסָ עֲצוּר וְעִזּוּב", סִפְתָּה בְּעֵנִן
לְךָ מֵעֲבוּר תִּפְלָה. סִפְתָּה בְּאֵף וְתִרְדַּפְּנוּ, רַבּוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא
רַחֲמִים מְלֵא חֲסָדִים רַבִּים, "חֲנַנִּי ה' רֵאחַ עֲנִי מִשׁוֹנְאֵי מְרוֹמְמֵי
מִשְׁעָרֵי מוֹת". זְכַרְנִי נָא בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב, זְכַר נָא בְּרַחֲמֶיךָ, אַחֲרֵי מִי
אֶתְּהָ רוּדֵךְ, "אַחֲרֵי מִי יֵצֵא מִלְּךָ יִשְׂרָאֵל, אַחֲרֵי כָּלֵךְ מֵת, אַחֲרֵי
פְּרַעוֹשׁ אַחֵד. הַעֲלֵה גְדָף תַּעֲרִץ, וְאֶת קֶשׁ יִבֵּשׁ תִּרְדֹּף".

רבונו של עולם רבונו של עולם רבונו של עולם, אין לי פה לדבר ולא מצח להרים ראש, "כי אין מלה בלשוני הן ה' ידעת כלה, כי נשאתני ותשליכני, ה' ברצונך העמדת להררי עז הסתרת פניך הייתי נבהל, ענני ה' כי טוב חסדך כרב רחמיך פנה אלי, ואל תסתר פניך מעבדך כי צר לי מהר ענני, אליך ה' אקרא ואל ה' אתחנן, מה בצע בדמי בדרתי אל שחת, היודך עפר היגיד אמתך. שמע ה' וחנני ה' היה עוזר לי", כי אין אני יודע שום דרך איך לגלות עצם ההסתרה שבתוך הסתרה הזאת, הכלולה מאלפים ורבבות הסתרות, עד אשר איני יודע איך להמלט מהם ואיך להציל נפשי מפח יוקשים.

אבל ברחמיך הרבים חשבת מרחוק להטיב אחריתנו, והבטחתנו שעל ידי עסק התורה הקדושה נזכה למצא אותך תמיד בכל עת, אפלו באחרית הימים האלה, בתקף ההסתרה שבתוך הסתרה, כמו שכתוב: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא [וכו'] וענתה השירה הזאת לפניו לעד, כי לא תשכח מפני זרעו". על כן באתי לפניך ה' אלהי ואלהי אבותי, מלא רחמים מלא חנינות, טוב ומטיב לכל, המרחם על הפניות אשר רחמיך על כל מעשיך, שתזכני ברחמיך הרבים לעסק בתורתך הקדושה לשמה תמיד יומם ולילה בקדושה ובטהרה גדולה, באפן שאזכה על ידי עסק התורה לגלות ההסתרה שבתוך הסתרה, ולמצא אלהותך תמיד בכל עת ובכל זמן ובכל מקום, ולא יהיה כח לשום דבר ולשום ענין שבעולם להסתיר מפני אלהותך והשגחתך ורוממותך ותברך. ותעזר לי ותושיעני לעסק בהתורה הקדושה בפה מלא,

להוציא דברי תורה בפי בשלמות. ותתן לנו כח לקרות אותך חי החיים על-ידי התורה הקדושה אשר היא שמך, ועל ידי זה נזכה לקבל ולהמשיך עלינו חיים טובים וארוכים מאתך, כי אתה חי החיים ואתה מחיה כל העולמות מראש ועד סוף על ידי התורה הקדושה, אשר היא שמך, כי היא חיינו וארך ימינו. ותזכנו לקבל החיים בהדרגה ובכמה, על-ידי המדות והפלים הקדושים הנעשים על-ידי הפרשיות והפסוקים והסדרים והתבות והטעמים והתקודות והתגין והאותיות של התורה הקדושה, ונזכה על ידם לחיים טובים וארוכים ורחמים ושלוש ודעת דקדשה.

רבנו של עולם קרוב לקוראיו באמת, זכנו לקרא אותך באמת באפן שתעננו מהרה. ונקראך ותעננו, נעתיר לך ותעתר לנו. חננו מאתך דעה בינה והשכל, זכנו להמשיך מאתך על ידי עסק התורה הקדושה חיים טובים ואריכות ימים ושנים, וחכמה ובינה ודעת דקדשה, באפן שנזכה לדעת שאתה נמצא תמיד בכל זמן ובכל אדם ובכל מקום. ואפלו בתקף ההסתרה שבתוך הסתרה גם שם אתה נמצא. כי אתה בעצמך נסתר בתוך כל ההסתרות שבעולם, ואפלו בהסתרה שבתוך הסתרה ואפלו באלפי אלפים ורבי רבבות הסתרות עד אין קץ, גם שם אתה נמצא כי לית אתר פנוי מנך. "ואתה מחיה את כלם", ובלעדיך אין שום חיות לשום דבר שבעולם. ואפלו כל הקלפות וכל הטמאות שבעולם, וכל הסטריין אחרנין, וכל ההסתרות שבעולם המסתירים אלהותך, כלם אין להם חיות וכח כי אם מה שמקבלים ממך בעצמך תתברך לנצח. "ואתה מושל בכל,

ומלכותך בכל משלה". ובלעדיך אין כח לשום הסתרה שבעולם להסתיר ולהעלים אותך תתברך. ותזכני ברחמיך הרבים לדעת כל זאת בידיעה שלמה באמת ובאמונה, עד שאזכנה על ידי זה לגלות ההסתרה שבתוך ההסתרה, ולהפכה לדעת, שיהיה נעשה מן כל ההסתרות תורה הקדושה, ותתגלה התורה הקדושה הנעלמת שם בתוך תקף ההסתרה שבתוך הסתרה, וגזפה להתגלות סתרי תורה להבין ולהשיג רזין דאורייתא עד שגזפה לשמע קול הפרוץ הגדול של התורה הקדושה, אשר היא שואגת וקוראת תמיד בקול גדול ועצום מאד מאד, "בראש הומיות תקרא, עד מתי פתים תאהבו פתי", ובעוונינו הרבים אין אנו שומעים קול הפרוץ הזה.

על בן רחם עלינו למען שמך, וזכנו לעסק בהתורה הקדושה בפה מלא בקדושה גדולה, עד שגזפה לשמע קול הפרוץ הגדול של התורה הקדושה קול דברי "אלהים חיים ומלך עולם, קול גדול ולא יסף", והתורה בעצמה תוכיחה אותנו בתוכחת מגלה מאהבה מסתרת, כמו שכתוב: "פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה". עד שגזפה על ידי זה לשוב אליך באמת חיש קל מהרה, ותקרבונו לעבודתך, ותחזירנו בתשובה שלמה לפניך, ותעזרנו ותושיענו ותזכנו לגלות ולהעלות צרופי אותיות התורה הקדושה מתוך ההסתרות ולחזר ולהפכם אל הקדושה, ולהשיבם על מקומם ומכונם הראשון, ולצרפם בצרופים דקדושה, עד שיתגלה על ידם חדושי תורה אמתיים נפלאים וגוראים. ותגלה לנו סתרי אורייתא, נפלאות וגסתרות שבתורתך הקדושה, אשר

צַפְנַת וְגִנְזַת לִירֵאִיךָ. וְנִזְכָּה לִידַע וְלִהְבְדִיל בֵּין אָסוּר וּמִתָּר בֵּין
הַקִּדְשׁ וּבֵין הַחַל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטְּהוֹר, וּבֵין כֶּשֶׁר לְפָסוּל.
וְתַעֲזָרְנוּ לְהַפְרִישׁ עֲצָמֵנוּ מִן הָרַע וְהָאָסוּר לְגִמְרוֹ, וְלִדְבַק עֲצָמֵנוּ
אֶל הַקִּדְשָׁה בְּאַמֶּת וּבְאֵמוּנָה שְׁלָמָה, לְסוּר מִרַע וּלְעֲשׂוֹת הַטּוֹב
בְּעֵינֶיךָ תָּמִיד כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת, וְתִזְכְּנוּ לְדַעַת שְׁלָם וְדִקְדָּשָׁה
עַד שְׁנִזְכָּה לְקַשֵּׁט עֲצָמֵנוּ וּלְקַשֵּׁט גַּם אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה
לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת, שְׁנִזְכָּה עַל יְדֵי עֶסְקֵנוּ בַּתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה לְעוֹרֵר גַּם
אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה אֲפִלּוּ הֶרְחֻקִים מֵאַתָּנוּ מְאֹד, לְהוֹצִיאֵם
מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה מִחֲשֶׁךְ לְאוֹר מַחַל לְקִדְשׁ.

וְתַעֲזָרְנוּ שְׁנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ חַיִּים וְאַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים לְתוֹךְ
הַמַּלְכוּת שְׁלָנוּ, שְׁיֵשׁ לָנוּ לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד אֵיזֶה חֵלֶק
בְּבְחִינַת מַלְכוּת, בְּאַתְגַּלְיָא וּבְאַתְפָּסְיָא. וְלֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמַּלְכוּת
שְׁלָנוּ לְצַרְךָ עֲצָמֵנוּ כָּלֵל, וְלֹא תִהְיֶה הַמַּלְכוּת אֲצִלְנוּ כְּעֶבֶד, רַק
נִזְכָּה שֶׁתִּהְיֶה הַמַּלְכוּת אֲצִלְנוּ בֶן חוֹרִין. וְלֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמַּלְכוּת
וְהַמְּשַׁלָּה שְׁלָנוּ שְׁיֵשׁ לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי אִם לְשִׂמְךָ וּלְעִבּוֹדְתֶךָ
לְבַד בְּאַמֶּת. וְתַחֲנֵנוּ מֵאַתָּךְ שְׂכָל וְדַעַת דִּקְדָּשָׁה, שְׁנִזְכָּה לִידַע אֵיךְ
לְהִזְהִיר וְלְהוֹכִיחַ אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵם תַּחַת מְמִשְׁלָתְנוּ, הֵן בְּנֵינוּ
וּבְנֹתֵינוּ וְאֲנָשֵׁי בֵיתֵנוּ, הֵן אַחֵינוּ וְרַעֵינוּ וְשָׂאֵר אֲנָשִׁים הַפְּרִים
לְמִשְׁמַעְתָּנוּ, כָּלֵם נִזְכָּה לְהוֹכִיחֵם וְלְהִזְהִירֵם בְּתוֹרַת ה', שְׁיִשׁוּבוּ
אֶל ה' בְּאַמֶּת, וְלֹא יִלְכוּ אַחֲרֵי שְׂרִירוֹת לָבַם הָרַע, רַק יִסְתַּפְּלוּ עַל
עֲצָמָם, וְיִחוּסוּ עַל גַּפְשָׁם, לְדַבַּק עֲצָמָם בְּדַרְכֵי תוֹרַת ה' תָּמִיד,
לְסוּר מִרַע וּלְעֲשׂוֹת טוֹב, וּלְכַלְתִּי סוּר מִן הַמִּצְוָה יְמִין וּשְׂמֹאל.
וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצִּילְנוּ וְתִגַּן בְּעַדְנוּ שְׁלֵא יִזִּיק לָנוּ חֵם וְשָׁלוֹם הַמַּלְכוּת

והממשלה שלנו, רק נזפה להמשיך חיים טובים וארוכים לתוך המלכות, ונזפה להשיב ולהחזיר כל המלוכה והממשלה להשם יתברך, לבלי להשתמש עם המלכות לצרכינו כלל, כי אם לשמך לבר באמת, כמו שפתוב: "והיתה לה' המלוכה".

ובכן תרחם עלינו ברחמיך הרבים, ותצילנו מתאות מוזן. ותעזרנו לשפר תאות הנגידות והעשירות, ולא נחמוד ולא נתאוה כלל לאסף הון, בעולם שאינו שלנו. רק נזפה שכל תאותנו ותשוקתנו וכספנו ועסקנו יהיה רק בהתורה הקדושה, לקנות חכמה ודעת שלם וקדושה, ולהתדבק במצותיך הקדושים ותזכנו לתקן בחיינו כל הפגמים שפגמנו לפניך על ידי תאות מוזן. ונזפה להוציא כל ניצוצות הקדושים שבלעה הקלפה בעוונותינו הרבים על ידי תאותנו הרעות ובפרט על ידי תאות מוזן. ויקים מהרה מקרא שפתוב: "חיל בלע ויקאנו מבטנו יורישנו אל".

ונזפה להכניע ולשפר ולבטל ולמחות ולכלות ולעקר קלפת הזן עמלק מן העולם, שהוא תאות מוזן, ולהוציא כל חיות הקדושה ממנו ולהשיב ולהחזיר כל הניצוצות הקדושים וכל חיות הקדושה לשרשם העליון שבקדושה, ולחזר ולעשות מהם תורה קדושה. ונזפה להמשיך עלינו תמיד קדושת מרדכי היהודי ואסתר המלכה. ותעזרנו ותזכנו לגלות ולהאיר כל הגונון עלאין שיש בכסף וזהב ונחשת בקדושה ובטהרה גדולה ברוצף הטוב, ותחמל עלינו ברחמיך הרבים, ותשפיע עלינו מדת הרחמנות באמת. ונזפה לרחם על הבריות ולהרבות בצדקה, ואתה תרחם

עלינו מן השמים, ותמשיך לנו פרנסה ושפע טובה וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלוש ודעת שלם וקדושה וכל טוב. ותבטל המחלוקת מן העולם. ותעביר כל מיני שנאה וקנאה וקנטור ומריבות מפל עמך בית ישראל לעולם. ותמשיך רחמנות ושלוש בעולם, שיהיה שלום גדול באמת בין כל עמך בית ישראל ובכל העולם כלו. וכל באי עולם כלם ירחמו זה על זה באהבה גדולה וברחמים גדולים באמת. ותתן לנו פרנסה טובה מן השמים, וכשם שפלפלת את עמך ישראל במדבר ארבעים שנה, ונתת להם מן לאכל וכל דבר לא חסרו, פי הספקת להם כל צרכם, בן תחמול עלינו בחסדיך, ותשפיע לנו פרנסה טובה מן השמים, ותתן לנו כל מחסורנו בלי שום יגיעה וטרחא וטרדא כלל, באפן שנופה לעשות רצונך ולשמר חקיך ומשפטיך ולעמק בתורתך תמיד יומם ולילה בלי שום בטול כלל. פי כל ימי חיינו הבל וימינו בצל עובר ואם לא עכשו אימתי.

ועזרנו וזכנו והושיענו שנופה לטהר ולקדש עצמנו בכל עת על ידי טבילת מקוה, ונופה להמשיך עלינו טהרה וקדושה גדולה על ידי טבילת המקוה, לטהר עצמנו מפל הטמאות מפל החטאים והעוונות והפשעים, שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך מנעורינו עד היום הזה, ולהמשיך עלינו קדושה גדולה על ידי המקוה הקדושה. ותשפיע עלינו על ידי זה דעת גדול ורחמים רבים. ותתן לנו כח ותעזרנו שנופה להמתיק על ידי טבילת המקוה כל הדינים שבעולם, מעלינו ומעל זרעינו ומעל כל עמך בית ישראל, ולבטל כל הצרות וכל הגזרות רעות על ידי זה.

וְתוֹשִׁיעַ לָנוּ תְּמִיד עַל יְדֵי טְבִילַת הַמִּקְוָה הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָאָה מְאֹד, וַיְקִים מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "מִקְוָה יִשְׂרָאֵל ה' מוֹשִׁיעוֹ בְּעַת צָרָה". וְתוֹזְנוּ לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשַׁת הַמִּקְוָה שֶׁל חַג הַשְּׁבוּעוֹת הַקְּדוּשׁ שֶׁהוּא זְמַן מִתֵּן תּוֹרַתְנוּ, שָׂאזְ נִתְקַרְבוּ יִשְׂרָאֵל אֵלָיךְ וְזָכוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל יְדֵי טְבִילַת הַמִּקְוָה, וְנוֹפֵה כָּלְנוּ בְּחַג הַשְּׁבוּעוֹת לְטַבֵּל עֲצָמֵנוּ בַּמִּקְוָה הָעֲלִיוֹנָה, בַּמִּקְוָה שֶׁל שַׁעַר הַחַמְשִׁים שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא רַחֲמִים גְּדוֹלִים וְרַבִּים, וְחֶסֶד עֲלִיזוֹן וְדַעַת גְּדוֹל מְאֹד. וְתַעֲזְרֵנוּ שְׁנוֹפֵה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשַׁת הַמִּקְוָה הַזֹּאת בְּכֹל הַשָּׁנָה בְּפֶלֶא. וְנוֹפֵה לְטַהֵר וּלְקַדֵּשׁ עֲצָמֵנוּ תְּמִיד, וְלְצֵאת מֵהַרְהָ מִחַמְשִׁים שַׁעֲרֵי טְמֵאָה, וְלִכְנֵס בְּתוֹךְ הַחַמְשִׁים שַׁעֲרֵי קִדְשָׁה. וַיְקִים בְּנוּ מֵהַרְהָ מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם, מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם".

וְזוֹכְנֵי לְאִמּוֹנַת חַכְמִים בְּאֵמַת, וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי דַּעַת שְׁלֵם, שְׂאִזְפֵּה לִידַע וּלְהֵאֱמוֹן בְּאֵמַת בְּכֹל הַצְּדִיקִים וְהַחַכְמִים אֱמִתִּיִּם, וְלֹא יִבְלַבֵּל אוֹתִי כָּלֵל הַמַּחְלַקַת הַגְּדוֹל שְׁבִינִיָּהֶם. וְאִזְפֵּה לִידַע וּלְהֵאֱמוֹן כִּי בְּאֵמַת אֵלּוּ וְאֵלּוּ דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים, וְכֹל דְּבָרֵיהֶם אֱמִת וְצָדֵק. וְלֹא אֲבִיזָה חֶסֶד וְשְׁלוֹם שׁוֹם אֶחָד מֵהֶם, אֲפִלּוּ הַחַכְמִים אֱמִתִּיִּים שְׂאִין הִלְכָה כְּמוֹתָם. כִּי הֵם דְּרָכֵי ה', "נִפְלְאוֹת תְּמִים דַּעִים", וְאִי אֲפָשֶׁר לָנוּ לְהַשְׁיֹג זֹאת. וְלֹא אֲחַקֵּר בְּזֶה כָּלֵל, רַק לְהֵאֱמוֹן כִּי אֵלּוּ וְאֵלּוּ דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים.

וְתַחֲמַל עָלַי, וְתַצִּילֵנִי מֵעֲצָבוֹן יָדַיִם, וְתַכַּבֵּל מִמֶּנִּי כָּל מִינֵי עֲצָבוֹת וְדַאֲגוֹת וּמְרָה שְׁחוֹרָה, וּבְכַרְט עֲצָבוֹת וְדַאֲגוֹת מִטְרַדַת הַפְּרָנְסָה תִּסִּיר וְתַכַּבֵּל מִמֶּנִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, כִּי בְּעוֹנוֹתַי הַרְבִּים

מעצם הכבוד והעצבות והמרה שחורה אשר התגברה על לבי על ידי תאותי הרעות, ונוסף לזה על וטרדת הפרנסה, על ידי כל זה נטמטם רוח לבבי, עד אשר רוח הדפק שבלבבי אינו יכול לילך תנועה מסדרת בכל האברים פראוי. ומחמת זה ידי ואברי פברים מאד. ומעצם הכבוד נחלש רוח הדפק יותר, וכן חוזרת חלילה. עד אשר מעצם הכבוד והחלישות ואטם הלב מגדל העצבות כמעט שתצא נפשי חס ושלום, "כי כפשע ביני ובין המות".

רבוננו של עולם אתה ידעת את כל זה. אתה ידעת את לבבי המר והנמחר, מרירות לבבי עד גבהי שמים וגיע, עד אשר "כשל כח הסבל, אוי לי אמי כי ילדתני". אוי לי על נפשי, אוי ומר לי מאד, אוי ואבוי, אוי ואבוי, אהה ה', אי שמים הפגינו בעדי. מלא רחמים חמל עלי, כי איני יודע כלל איך להתחיל ולדבר. כי איככה אפצה פה ואיך אשא עין, ואיך יוכל עבד אדוני זה לדבר עם אדוני זה, כי "אמנה חטאתי לה' אלקי ישראל". חטאתי עויתי פשעתי, והרע בעיניך עשיתי. "כחמץ לשנים וכעשן לעינים", בן עשיתי לי, פרוצח נפשות בן הייתי על נפשי, ולא חסתי עלי כלל. אוי על הימים אשר עברו עלי. אבי אב הרחמן, אבי אב החסד, אבי צורי פודי וגואלו, יוצרי ועושי ובוראי, אלהי מלכי וקדושי אשר אתה חושב להיטיב אחריתי, למדני והורני עצה ותחבולה שאזכה לקימה, באפן שאזכה לתשובה שלמה לפניך באמת, ולא אשוב עוד לכסלה לעולם. כי איני יודע שום תחבולה, כי אם לבקש אותך שתרחם עלי, ותעזר לי, ותכף את יצרי להשתעבד לך באמת.

זַפְנֵי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים לְאַנְחָה אֲמִתִּית מֵעֵמֶק לִבִּי בְּאֶמֶת, בְּאֶפֶן שְׂאֻזָּה עַל יְדֵי אֲנַחְתִּי לְשׁוּב לְהַחְיֹת וּלְהַבְרוֹת אֶת הַרוּחַ הַדּוֹפֵק דְּקִדְשָׁה שֶׁבְּלִבִּי, וְיִשׁוּב הַרוּחַ הַדּוֹפֵק וְיִלְךְ וְיִנָּשֵׁב בְּכָל הָאֲבָרִים פְּסֵדֵר וּבִפְרֹט בְּהִידִים, עַד אֲשֶׁר יִתְתַּקְּנוּ וְיִטְהַרוּ יְדֵי עַל יְדֵי זֶה. וְאֻזָּה מְהֵרָה לְתַקֵּן פָּגַם הַיְדִים, אֶת כָּל מַה שֶּׁפָּגַמְתִּי בְיַדִּי מִגְּעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, עַד אֲשֶׁר אֻזָּה לְהַרִים וּלְשֵׂא יְדֵי לַה', "אַל עֲלִיזֵן קִנְיָה שָׁמַיִם וְאָרֶץ". וְאֻזָּה לְקַיֵּם מִקְרָא שְׁכַתוּב: "נִשְׂא לִבִּינִי אֶל כַּפַּיִם אֶל אֶל בְּשָׁמַיִם". וְתִזְכְּנִי לְהַיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלֹא יִבֹּא עָלַי שׁוֹם עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה כָּלֵל, וְאֻזָּה לְקִדְשָׁה וּטְהַרְהָ בְּאֶמֶת, וְלַעֲלוֹת בְּכָל פֶּעַם מִדְּרָגָא לְדְרָגָא בְּקִדְשָׁה גְדוּלָּה, עַד אֲשֶׁר אֻזָּה בְּכַח הַצְּדִיקֵי אֶמֶת, לְקַבֵּל דְּבוּרִים מִן הַשָּׁמַיִם. וְאֻזָּה לִידַע וּלְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג אֶת הַמַּחְלָקֶת דְּקִדְשָׁה לְדַעַת אֲשֶׁר בְּאֶמֶת אִין זֶה מַחְלָקֶת כָּלֵל, רַק אַהֲבָה וְאַחוּה וְרַעוּת וְשָׁלוֹם גְּדוֹל וְעֲצוּם מְאֹד, כִּי אֵלֹהֵי וְאֵלֹהֵי דְבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים. וְתוֹדִיעֵנִי אֶת דְּרָכֶיךָ, וְתִזְכְּנִי לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְדַבֵּק בְּיוֹתֵר לְהַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּים שֶׁהִלְכָה כְּמוֹתָם בְּכָל מְקוֹם.

אֲבִינִי מִלְּפָנֶיךָ אֶתָּה יוֹדַע שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לִי לְפָרֵשׁ שִׂיחָתִי לְפָנֶיךָ בְּשִׁלְמוֹת בְּשׁוֹם אֶפֶן. אֶתָּה יוֹדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר אֶבְדַּתִּי עַד הֵנָּה בְּעוֹנוֹתַי הַרְבִּים. מְלֵא רַחֲמִים אָמֹר לְצָרוֹתַי דִּי, חַמֵּל עָלַי בְּחִמְלָתְךָ הַגְּדוּלָּה, זַכְּנִי נָא לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ מְהֵרָה, וְתֵן לִי פִּרְנָסְתִּי מֵאִתְּךָ קִדְּם שְׂאֲצַטְרֹךְ, וְהַצִּילֵנִי מִחֻבּוֹת וְהַלּוֹאוֹת. רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הַצִּילֵנִי מֵעֲצָבוֹן יְדִים, הַצִּילֵנִי נָא מִפְּרֻדַּת הַפִּרְנָסָה. נַחֲמֵנוּ נָא בְּזִכּוֹת הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּים, וְתִבִּיא לָנוּ

את משיח צדקנו. ויקים מקרא שפתיב: "זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו", עזרנו עזרנו חננו חננו, פנה אלינו והושיענו ואל תסתר פניך ממנו, "פנה אלי וחנני תנה עזך לעבדך והושיעה לבן אמתך. עשה עמי אות לטובה ויראו שונאי ויבושו, כי אתה ה' עזרתני ונחמתני", אמן ואמן.



תפילות הבוקר

תפילה ו

זמרו לה' חסידיו והודו לזכר קדשו, כי רגע באפו חיים ברצונו בערב ילין בכי ולפקר רנה. שאו ידיכם קדש וברכו את ה', נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים, רבנו של עולם רחם עלי שאזכה לשא ידי אליך בכל עת ולקים פרשתי ידי אליך כי נפשי עיפה לך סלה, רבנו של עולם אתה ידעת גדל העצבות רוח שמתגבר עלי בכל עת תמיד ובפרט בלילה שאין רוח הדפק מנשב כל כך ותנועת האברים נעשים פברים שעל ידי זה באה העצבות רוח, ועקר התגברות הוא על (ד) הידים שאין אני יכול לשא ידי אליך ולפרש שיחתי לפניך, ועתה למדני והורני איך להחיות את עצמי ולבטל העצבות רוח ממני.

רבנו של עולם אתה הודעתני על ידי צדיקך האמתיים שיש בכל אחד מישראל בחינת מלכות שיוכל למשל על כל אלו שהם תחת ממשלתו כל אחד ואחד לפי בחינת המלכות שיש

ברסלב'ר חסיד

כל דרגא ודרגא שאתה רוצה לזכות, הוא אך ורק ע"י התורות של רביה"ק, והם הערובה היחידה להינצל מהבלי העוה"ז ולהתקדש ולהתעלות בתורה ותפילה. אי לכך, קבע לעצמך סדר קבוע בו אתה עוסק והולך עם התורה הזמנית, בג'

דברים אלו:

א. "ללמוד את התורה" [והליקוטי הלכות שעליה] בבקאות.

"כי צריכים ללמוד אותו הרבה עד שיהיה שגור בעל פה" או בעומק העיון "כי יש בו שכל גדול ועמקות נפלא מאד על-פי פשוטן של דברים" "ואז יזכה לראות הפנימיות שיש בספריו הקדושים כי יש בהם פנימיות הרבה מה שאין נראה על-פי פשוטו כלל. אשרי האזכה ללמוד ולהתמיד בהם הרבה" (חיי"מ שמו"ו, שמו"ז).

ב. "לעשות מתורות תפילות" – להתפלל על התורה, הן ע"י אמירת תפילתו של מוהרנ"ת הן בהתבודדות בשפתך האישית.

"אף על פי שבתחלה יכול להיות שידימה לו שהתורה הזאת אינה מדברת מהכרחיות שלו, ומההסרונות והפגמים שלו באותו העת, אף על פי כן שיתחיל לדבר על ידי אותה התורה בודאי יעזרוה השם יתברך ויוכל להכניס כל שיתוו שם, ואת כל אשר עם לבבו יוכל לפרש על ידי כל תורה ותורה". "ואמר: שיעדן לא עלו שעשועים כאלו לפני השם יתברך כמו אלו השעשועים שנעשין מתפילות אלו שעשועים מן התורות"

(הקדמות ליקרות).

ג. "לילך עם התורה" – לקשר את חיי היום - יום אל התורה; הן הדברים של קדושה, כגון ציצית ותפילין, תורה ותפילה, שבת ומועדים וכיו"ב. הן צרכי הגוף, אכילה ושתיה, שינה ושיחת חברים וכיו"ב. "ואפלו בקצת מקומות אשר לפום ריהטא בהשקפה ראשונה אין מבינים היטב איך נוגע הענין הזה לעבודה לפי מדרגתו, אף-על-פי-כן באמת יש שם עצות נפלאות והתעוררות נורא לשוב אליו יתברך ממקום שהוא שם ואם תשים עינך ולבך שם היטב בודאי תמצא גם שם עצות ודרכים טובים לפי מדרגתך" "ותבקש מהשם יתברך שיאיר עיניך לזכות לזה להבין הדברים היטב למעשה, כי כל דבריו זכרוננו לברכה, כלם נצרכים ומכרחים לעבודות ועצות טובות לעבוד יתברך" (שיחות הר"ן קל"א). ו"יהיה כל העבודה רוחנית על פי התורה הזאת הן התורה ותפילה ומצות ועבודת השם הכל על פי התורה הזאת, וכן כל העבודות הגשמיות, אכילה ושתיה, ושינה ושיחה עם הבריות ומשא ומתן, הכל על פי התורה הזאת. ולחשב תמיד בה בשכבך וביקומך ובלכתך בדרך וכו' תהיה כל מעינה בה. מי שמקיים זאת, בודאי יזכה לכל הברכות אפילו בגשמיות בעולם הזה, כי התורה נותנת חיים גשמיים גם כן ועשר קבוד ונכסיו מצליחים וכו', ומכל שכן שיזכה בזה לחיי עולם הבא ולזכות לכל המדרגות שבעולם שאדם צריך לזכות".

(מכתבי שמואל, פג).

קונטרס זו יצא לאור ללומדי
התורה הזמנית - התורה שבה
הולכים יחד אלפים מאנ"ש בארץ
ובתפוצות

**ע"י ארגון 'תמימי דרך'
בשיתוף 'תורות והלכות'**

להצלחת
הרה"ח ר' בנימין יעקב נתן בן איטא
וויצהנדלר
ובני ביתו
בכל מילי דמיטב

המעוניין להשתתף בהוצאות
הקונטרסים וספרי תורות והלכות
יפנה לפל'

0553220200